Paul-Lucian Letzner

...ŞI DIAVOLII MOR CÂNDVA

Editura Fundației
Culturale Cancicov

Paul-Lucian Letzner

...şi diavolii mor cândva

... orice asemănare a unor personaje
cu realitatea nu este cu totul întâmplătoare

Dedicat tuturor acelora care nu au povestit despre ororile comunismului în România sau dacă au făcut-o, nimeni nu i-a luat în seamă...

Dacă cititorul va găsi în ele şi unele greşeli – fie în ortografie, fie în alcătuire sau în alt fel – îl rugăm cu smerenie să acopere cu duhul blândeții neştiința noastră şi nebăgarea de seamă, căci precum nu este cu puțință a se afla cerul în toată vremea fără de nori şi trupurile fără de umbre, tot aşa şi celor ce scriu nu le lipsesc unele greşeli făcute cu voie sau fără de voie.
(PREDICILE PĂRINTELUI CLEOPA ILIE)

Cuprins

Cuprins....3
Prolog....4
Copilăria....7
Sorin Buneanu, zămislirea Diavolului....18
Întâlnirea de ultimul grad....24
Diavolul îşi începe dansul....30
Zămislirea fericirii....34
Seceratul grâului....35
Visul şi realitatea....43
Specializarea....44
Cererea în căsătorie....46
Consiliul de familie....49
Cuibul fericirii, naşterea Mariei....53
Revenirea lui Sorin Buneanu....58
Revoluția din decembrie 1989....69
...şi diavolii mor cândva I. Pedepsirea diavolilor....72
Sabia cea sfântă reteză capul balaurului, dar şi florile care-l înconjurară....78
Toader Şoimu şi Mihai Cornescu....84
Paraschiv Şoimu....88
Dezamăgirea nu trebuie să ducă la deznădejde....98
...şi diavolii mor cândva II....103
...şi diavolii trebuie să moară cândva....109
Fuga spre împlinirea destinului....116
Întâlnirea din tren....119
Nunta lui Toader şi a Tamarei....128
Viața în Valea Berii. Grupul de duminică seara....133
Reîntâlnirea cu Gheorghe Geogescu, 1962....137
Revolta de la Braşov....140
Jurământul lui Şoimu. Eroi au fost, eroi sunt încă....146
...şi diavolii mor cândva III....153
...chiar şi îngerii sunt pedepsiți uneori....158
Zorii noi....161
...şi îngerul se apucă să zidească ceea ce s-a năruit cât a dormit....168
Întâlnirea....172
Moartea Şoimului....176
...şi viața îşi urmă cursul ei....179
Cumpăna vieții şi a morții, Anno Domini 2007....187
Epilog....188

Prolog

Razele soarelui se strecurau vesele în rezerva spitalului printre jaluzelele întredeschise. Un vânt puternic plimba norii după bunul plac, schimonosindu-le sau înveselindu-le formele. Soarele se ascundea şi apărea din nou pe după nori luminând totul în jur.

Daniela deschise încet ochii şi văzu pe perete cele două tablouri. Unul avea o vază mare de crizanteme viu colorate şi pe celălalt, se vedea pe un câmp de grâu o combină care treiera grâul şi-l arunca în remorcă. Doamne, îşi spuse, mie îmi plac atât de mult crizantemele şi Mihai era întotdeauna fascinat de treieratul grâului. Ce coincidența!... Mihai al meu, Dumnezeu să-l odihnească.

Pe peretele de la răsărit atârna crucifixul din care un om chinuit de semenii lui, cu peste două mii de ani în urmă, o privea pe Daniela cu ochii plini de speranță. Pe o masă, alături de un aparat modern de telefon, trona o vază mare de cristal cu nişte crizanteme proaspăt culese, uriaşe şi vesel colorate. Într-un colț al rezervei, agățat de perete era un televizor. Telecomanda televizorului era lângă ea la îndemână şi se mai afla un buton agățat de un cablu, cu care putea chema infirmiera în caz că avea nevoie de ceva. Tot pe masă se găsea o listă unde erau notate diverse numere de telefon utile, inclusiv numărul de telefon fix de acasă şi numerele mobile, atât de cunoscute, ale Mariei şi al lui Vlad. Aceste numere se puteau apela de la acel telefon prin tastarea unei anume cifre.

Deci sunt la spital, îşi spuse Daniela şi închise iar ochii obosiți. Îşi amintea că la ziua lui Victoraş, după ce pregătise totul în amănunt pentru petrecerea cu zece adulți şi tot atâția copii, i s-a făcut rău tocmai când se aprindeau cele trei lumânări pe tortul de ciocolată. Şi-a văzut pentru scurt timp ginerele iubit, pe Vlad, vădit impresionat de situație, aplecat grijuliu deasupra ei, cu stetoscopul, ascultându-i inima cu defibrilatorul pregătit şi pe soția acestuia, scumpa ei fetiță, Maria. Se mai trezise brusc în ambulanța care o transporta cu sunet de sirenă, la spitalul unde lucra Vlad, cunoscut cardiolog în Bucureşti, şi apoi totul a fost negru ca într-un nor de fum.

- Deci trăiesc, îşi spuse, şi se afundă în perna moale, lăsându-şi părul lung, cândva negru şi lucios, acum parțial grizonat, în voie pe aceasta.

Se auziseră de pe holul spitalului voci cunoscute şi schiță acel zâmbet în colțul gurii, uneori atât de feminin şi alteori ironic, cu care şi-a încântat soțul, pe Mihai, dar care a făcut-o să pătimească în viața-i atât de agitată...

- Dar de ce să nu-i spun bunicii cum m-am jucat eu cu copiii la ziua mea? spuse Victoraş descumpănit.

- Pentru că Buní a fost bolnavă şi are nevoie de linişte acum, zise Maria şi-i stergea copilului, cu o batistă de hârtie, pantalonii la genunchi. Îmbrăcase pantalonii noi, primiți la aniversare, cu jumătate de ora în urmă şi acum erau deja murdari în genunchi. Victor văzuse o pisică pe gazonul din curtea spitalului şi fugi după ea. Se împiedică de o creangă de trandafir şi căzu pe pământul moale îmbibat de ultimele ploi, deschizându-i-se rana de la genunchi care de abia făcuse puțină coajă.

Uşa rezervei Danielei se deschise şi o infirmieră îmbrăcată într-un halat alb imaculat îi invită discret pe mamă şi pe copil înăuntru.

- Doamna Cornescu tocmai s-a trezit, şopti aceasta şi este cam slăbită. Domnul doctor Moroşanu mi-a spus să vă transmit că se scuză că nu este aici, dar să vă anunț că vine în zece minute. Ne-a venit astăzi dimineață un caz grav şi domnul doctor a trebuit să opereze imediat. Acel domn este acum în afară de orice pericol. Doamnă profesoară, dacă vreți vă trag scaunul lângă mama dumneavoastră şi-i aduc lui Victor ceva să deseneze.

- Ileana, eu nu vreau să desenez, prefer să vorbesc cu Buní, te rog, spuse copilul, cerând cu un zâmbet strengar în colțul gurii aprobarea infirmierei şi a mamei. Pot, mami?

- Va aduc dumneavoastră o cafea şi o ciocolată copilului, dacă are voie, propuse Ileana. Pâna atunci vine şi soţul dumneavoastră, mai zise infirmiera, uitindu-se cu ochi profesionali, dacă aparatele conectate pe Daniela aveau o indicatie mulţumitoare.

- Buní, la ziua mea mi-ai promis că te joci cu noi şi apoi ai plecat, îi reproşă Victor. Nici măcar nu ai mâncat o felie de tort. Mi-ai spus că dacă promiţi ceva, trebuie să te ţi de promisiune şi tu ai plecat... Ştii ce? Aveţi o pisică frumoasă aici la spital, dar nu stă să pun mâna pe ea.

- Cum îţi merge mamă? întrebă Maria, încercând fără succes să-şi ascundă vocea tremurândă, luâdu-l pe Victor de umeri ca să-l mai tempereze puţin.

- Îmi este foarte bine acum şi Iisus Hristos, cel de pe perete îmi dă bucurie în suflet. Mulţumesc că aţi venit şi îmi cer iertare că i-am stricat petrecerea lui Victoraş. A fost frumos?

- Am primit o grămadă de cadouri, Buní, însă bicicleta de la tine este cel mai grozav dintre toate. Mama a fost ieri cu mine şi pot deja să merg cu ea. Nu ştiu încă să întorc, dar până mă fac mare am să pot şi asta. Tata l-a rugat pe nea Mitica să-mi dea jos roţile de sprijin. El zice că dacă merg cu roţile de sprijin am să mă fac puturos şi n-am să învăţ niciodată să merg ca adulţii. Dar să ştii că eu nu-s puturos, Buní. De două zile eu îi dau să manânce lui Rex, ca să te scutesc pe tine de unele treburi.

Uşa se deschise şi Vlad apăru cu o figură obosită, dar cu faţa plină de zâmbet. Victor îi sări în braţe şi Maria îi îmbrăţişă pe amândoi.

Cardiologul se duse apoi la Daniela, o sărută pe obraz, îi sărută mâna, apoi i-o aşeză uşor pe pat, uitându-se dacă furtunelul cu perfuzie este bine aşezat. Îi făcu din cap Mariei a încuviinţare că mama ei se recuperează bine şi că este în afară de orice pericol. Degetele Danielei, cu unghiile mereu îngrijite însă ridate acum, aidoma unei femei bătrâne, trădau suferinţele prin care trecuse femeia, şi nu vârsta ei, pentru că nu depăşise cincizeci de ani, rămaseră uşor crispate, pe cearceaful alb imaculat. Pe gâtul lung al Danielei se vedeau riduri adânci săpate de viaţa nemiloasă, care a smuls-o atât de brutal din paradisul copilăriei şi al adolescenţei fericite. Zâmbetul strengăresc nu îi dispăruse încă, cu toate că nu se potrivea acum pe figura-i obosită.

- Cum îţi merge Daniela, o întrebă ginerele cu o voce caldă.

- Îmi este foarte bine acum, îmi pare rău că v-am stricat petrecerea de aniversare. Tu aveai liber şi a trebuit să te ocupi de mine, în loc să-ţi răsfeţi familia.

- Nu a fost aşa de rău, asta este meseria mea şi o fac cu plăcere, răspunse Vlad.

- Buní, când vii acasă, spuse Victor, am o grămadă de lucruri să-ţi arăt. Să mă vezi cum merg pe bicicleta de la tine.

- Victoraş, ai răbdare, te rog, şi las-o pe Buní în pace că acum este puţin bolnavă, îl rugă Vlad.

- Ai avut o zi grea Vlad, zise Maria aşezând o mână pe umărul lui Victoraş, arăţi foarte obosit. Ce-a mai fost?

- A venit un bărbat cu probleme mari la inimă şi puţin a lipsit să nu-l pierd. Acum este bine, doarme, însă n-a fost simplu. Familia îl aştepta afară şi când m-au văzut că ies din sala de operaţie au izbucnit în plâns. Când însă le-am spus că va trăi, nevastă-sa a căzut în genunchi şi a vrut să-mi sărute mâna. N-am lăsat-o, fiindcă eu sunt medic, nu popă. Nu mi-am făcut decât meseria...

Maria lăsă să-i alunece o lacrimă pe obraz, o şterse rapid şi se uită cu mândrie la Vlad, soţul ei şi la Victoraş, copilul drag pe care Dumnezeu i l-a dăruit de la acesta. Nici nu-şi putea dori mai mult de la viaţă. Un soţ minunat şi un înger de copil...

Peagerul lui Vlad ţârâi şi medicul se duse la telefon că să sune la numărul indicat. Un alt caz tocmai venise în spital şi trebuia să meargă acolo să mai salveze un om.

- Trebuie să plec, spuse jenat celor două femei, care se priveau fericite în ochi, spunându-şi astfel multe, fără a rosti însă un cuvânt.

- Te aştept acasă, ca să mâncăm împreună peste o oră-două? întrebă Maria.

- Nu, mâncati voi doi, nu mă aşteptaţi că nu ştiu cât de grav este cazul care mi-a venit acum. După cum mi s-a spus nu este ceva obişnuit. Nu mai staţi mult la Daniela pentru că este obosită. Mai bine veniţi iar mâine, că-i va fi mult mai bine. Am plecat, zise Vlad, aruncând încă o privire pe indicatoarele aparatelor Danielei şi deschise uşa masivă a salonului. Vă iubesc pe toţi trei, mai spuse din prag, după ce a sărutat-o pe Maria, care veni spre el ca să-l petreacă la ieşire. Vlad îl luă uşor de barbă pe Victor, sărutându-l apoi pe păr şi disparu în grabă pe culoarul spitalului.

Maria şi Victor au mai stat vreo zece minute, apoi au sărutat-o pe Daniela şi au plecat, promiţând că vin iar a două zi. Daniela îşi rugă fata, înainte de a ieşi din salon, să-i ridice puţin perna, să stea cu capul mai comod pe pat ca să se poată uita la televizor, după ce vor pleca.

- Buní, să te faci bine şi să vii acasă repede ca să-ţi arat tot ce am primit la ziua mea. Sărut mâna!

- Sigur că da, mor de nerăbdare să-mi arăți cadourile, Victoraş. Acum mergi acasă cu mama şi să fii cuminte!

- La revedere mamă şi ne vedem mâine. Odihneşte-te, mai spuse Maria, şi închise uşa după ei.

- Au revoir, Buní, salută Victor, în timp ce Maria îl scotea încet, dar sigur, din salon.

Daniela aprinse televizorul şi îl comută pe un program de la National Geografic. Era tocmai o emisiune cu lupii din Canada, viața lor de sălbăticiuni mereu puse pe jaf, cum aleargau după pradă. Lupii urmăreau prada în haită, kilometri întregi şi când prada-caprioară sau altă vietate, epuizate de fugă şi rămase prea în urmă, o încercuiau şi o sfârtecau de vie, curmând viața aceea, care cu minute în urmă se mai luptase pentru existența sa până în ultima clipă.

- Aşa este în natura, se gândi Daniela, dar la oameni este şi mai rău, unii dintre ei terorizează doar pentru plăcerea de a face rău, de a-şi ascunde propriile slăbiciuni, de a-şi răzbuna uneori trecutul.

Daniela privi din nou spre ecranul televizorului. Era exact momentul când bătrânul lup-şef se lupta cu un lup mai tânăr ce voia să-i ia locul... Sfâşiat de lupul cel tânăr, învinsul se târî într-un tufiş, unde zăcu singur şi nemângâiat, până ce moartea se îndură de el.

- Ah, îşi spuse Daniela, şi diavolii mor cândva...

Vântul încă puternic gonise norii şi soarele se arăta în pragul dupa-amiezei în toată splendoarea lui. Câțiva nori mici fugeau încă pe cerul albastru, alungați de vântul din înaltul cerului. Emisiunea cu lupii continuase cu noul şef de clan şi cândva se terminase, începând un alt serial. Daniela, după ce văzu moartea lupului în agonie, începu să-şi deruleze în fața ochilor, viața pe care a trăit-o.

Copilăria

- Daniela, te-am îmbrăcat cu ce era mai frumos. Ai grijă să nu te murdăreşti chiar înainte de a ajunge la biserică, năzdrăvano.

- Nu mami, eu sunt cuminte, ştii doar, şi n-am să mă murdăresc...

Nu apucase Ana să termine bine propoziția, că Daniela se împiedică şi căzu în genunchi, julindu-se şi rupându-şi ciorapii cei noi...

Mama Danielei, Ana Georgescu, bombăni pentru sine, dând din cap, o ridică de jos şi o aşează pe banca din curte, îi dezbrăcă ciorapii rupți, îi şterse rana de la genunchi şi-i lipi un plasture. Deşi o ustura rana de la genunchi, Daniela nu plânse şi nu se văită. Întră în casă şi luă o altă pereche de ciorapei, îi aranjă fundițele roze din parul negru, o privi în ochii căprui-verzui, o sărută pe amândoi obrajii şi-i spuse că acum trebuie să stea cuminte încă zece minute până se bărbiereşte tată-su, ca să plece împreună la slujba de la Biserica Bazilescu.

Daniela se uită spăşită la mama ei şi, arătându-şi zâmbetul ştrengăresc în colțul gurii şi gropițele în obraji, o întrebă:

- Ai să mă ierți, mami?

- Te-am iertat deja, dar să-mi promiți că nu mai faci.

Daniela dădu din cap că nu va mai face niciodată şi sări imediat de pe bancă. Luă iute hoțoaica de la locul ei şi se duse să culeagă o prună din pom, aşa cum o învățase tatăl ei, nea Gică, cum îi spunea lumea. Tatăl ei o povățuise să ia din pom numai atâtea fructe cîte crede că poate mânca odată, ca să nu rămână nemâncate şi să se strice. La urmă să lase câteva fructe în pom ca să aibă şi păsările cerului ce mânca, o mai învățase Gheorghe Georgescu, tatăl ei.

Îşi amintea Daniela cum o sfătuiseră părinții să dea bună ziua la vecini şi cunoscuților de câte ori îi vede pe stradă, chiar şi dacă o face de mai multe ori pe zi. O învățaseră cum să manânce frumos şi cum să se poarte în lume, o duceau periodic la cinematograf, la filmele pe care le putea întelege ea, la circ, la piață, unde făceau cumpărăturile împreună cu ea. Era foarte mândră când cineva o lăuda la nea Gică sau la Ana că se poartă frumos, că este respectuoasă etc.

La şcoala generală Daniela fusese printre primii din clasă şi activa în corul şcolii. Părinții o îmbrăcau ca pe o prințesă, nea Gică era maistru croitor. O trimiteau în fiecare vacanță de vară în tabere, chiar dacă trebuia să facă un efort financiar pentru asta. Şi ea îi ajuta puțin la treaba din curte, la curățenie în casă, dădea de mâncare găinilor, cumpăra pâinea, se ducea să umple sifoanele, aşezate in căruțul de butelii şi mergea să schimbe butelia de gaz atunci când se golea. Nea Gică îi dădea de fiecare dată ceva mai mulți bani şi-i spunea apoi să păstreze restul. Banii de dulciuri sau ca să-şi ia ceva de la brutărie în pauza dintre orele de clasă nu i-au lipsit niciodată, fără însă să se fi exagerat. În anii de liceu, se făcuse o domnisoară înaltă şi frumoasă şi tot prima din clasă era, motiv pentru care o iubeau şi profesorii şi colegii de an. Era mereu bine şi cu gust îmbrăcată. Avea multe prietene şi chiar prieteni şi atunci când era ziua ei de naştere, era casa plină de copii.

În clasa a noua, prin luna ianuarie, se afla într-o pauză la bufetul liceului, ca să-şi ia un corn. Un băiat din clasa a zecea, pe care o repeta şi care avea faima de bătăuş, încerca să evite coada şi să se bage în față, tocmai când venise rândul Danielei. Mihai Cornescu, un băiat din clasa a unsprezecea, care de mult se uita cu interes după ea, strigă la intrus, fostul coleg de an, să se aşeze ca toată lumea la rând şi să fie politicos cu fetele. Bătăuşul se duse direct la Mihai şi, fără vreun avertisment îl lovi brutal în figură. Lui Mihai i se spărsese buza şi o dâra mică de sânge i se prelingea acum din nas. Mihai nu era un bătăuş, dar ştia să se apere la nevoie. Se năpusti asupra agresorului şi începu o bătaie în toată regula. Amândoi, în holul liceului, cădeau pe jos şi se ridicau imediat într-o luptă stupidă, însă egală, în care disperarea pe de o parte şi pierderea mândriei de bătăuş de cealaltă parte, nu lăsau să se

vadă un sfârşit apropiat. Portarul liceului, un zdrahon de om, interveni însă prompt, îi adună pe amândoi de pe jos cu câte o mâna şi-i duse, fără multe explicatii, la director. S-au ales amândoi cu câte o admonestare pe măsură şi cu amenințarea că, la proxima ocazie, vor fi exmatriculați din liceu.

La ora două după-amiază, după terminarea cursurilor, Mihai ieşi pe uşa liceului în curte. Era un băiat brunet, cu ochi caprui, bine legat, înalt şi cu o față, de obicei, veselă. Acum însă fața plină de vânătăi şi hainele încă pline de praf aminteau de batalia din pauza. Avea mulți prieteni în clasă însă nimeni nu a sărit ca să-l scape de bătăuş, deşi mulți dintre ei erau chiar acolo pe holul liceului. Tuturor le era frică de bătăuş şi teama i-a ținut deoparte. Mulțumi lui Dumnezeu că l-a salvat portarul, chiar dacă acela i-a dus apoi la director. În pauza de la douăsprezece s-a dus la portar să-i mulțumească. Mihai Cornescu era un elev foarte bun, activ în cercul de geografie-biologie al liceului şi practica orice fel de sport, fără însă să fie înscris la vreun club. Era foarte abătut şi de-abia aştepta să ajungă acasă să se spele şi să-şi dea jos hainele murdare de pe el...

O fată înaltă, o domnişoară cu părul negru şi lung şi cu ochi căprui-verzui, stătea lângă poarta liceului. Mâinile frumoase, cu degetele subțiri, bine îngrijite le ținea încrucişate pe piept. Era puțin neliniştită acum fiindcă trebuia să aştepte un băiat. Se interesase cum îl cheamă pe cavalerul care îi salvase astăzi „viața" şi voia să-i mulțumească. Când îl văzu pe Mihai, cu un zâmbet ştrengăresc în colțul gurii, îi tăie calea. Abstras din gândurile sale sumbre, Mihai tresări brusc. Crezu inițial că bătăuşul îl aştepta acum la ieşire, ca să-şi ia revanşa. Când o zări însă pe Daniela, se lumină la fața şi schiță la rândul său un zâmbet. Cuta de pe frunte se transformă, când zâmbi, de aşa natură, încât aveai impresia că râde cu două guri. Daniela îi observă cuta şi începu să râdă în hohote, arătând-o cu degetul, deşi ştia că nu este frumos. Stânjenit, băiatul începu şi el încet, încet, să râdă în hohote, mai mult de râsul molipsitor şi plin de viață al fetei. Fata veni la el şi-l sărută pe obraz în văzul tuturor. Mihai pe cît de abătut fusese, pe atât de fericit era acum şi i se înroşiseră urechile.

- Multumesc pentru gestul tău, însă nu îmi plac bătăuşii, chiar dacă aceştia se bat pentru mine, zise fata.

- Era prea obraznic şi nu puteam să-l las aşa, să-ți taie rândul. Pe de altă parte, el m-a lovit primul şi i-am arătat doar că ştiu să mă apăr.

- Dar şi aşa te-ai ales cu fața asta umflată, constată Daniela, izbucnind iar într-un râs molipsitor. În secunda următoare îl sărută din nou pe Mihai, de astă dată pe buze, un sărut fugar, însă suficient ca să-l tulbure profund pe băiat.

- Sunt murdar acum şi am fața desfigurată, spuse Mihai, doar ca să rostească ceva şi să-şi acopere cumva tulburarea.

- Nu-i nimic, zise ea teatral, eşti cavalerul meu, care m-a apărat astazi, cu forța brațelor lui puternice.

- Chiar nu contează că acum sunt murdar şi cu fața făcută franjuri?

- Nu, încuviință Daniela, facând o mişcare sugestivă din ochi şi gesticulând elegant, prilej să-şi afişeze din nou zâmbetul din colțul gurii cu gropițe în obraji.

Fără altă introducere, Mihai o sărută pe buze. Toți cei din curtea şcolii se uitau la ei, unii cu admiratie, alți cu invidie.

- Mihai, astazi n-am mai cumpărat nimic după incidentul din pauză, aşa că am destui bani pentru amândoi ca să mergem la o cofetărie. Fac eu cinste. Accepți invitația de la o fată sau trebuie s-o întrebi pe mama ta? zise Daniela ironic.

- Da, zise Mihai vesel, dacă mă aştepti aici pe loc până mâine, am s-o întreb pe mama dacă pot să merg cu tine la cofetărie. Pe de altă parte, cred că, dacă i se povesteşte tatălui tău cum te-am sărutat în curtea liceului în văzul tuturor, are să-mi frângă oasele, dacă trec pe la tine pe strada Retortei.

În drum spre cofetărie, continuară discuția, şicanându-se reciproc.

- Da, cu siguranță, tata este unul care mănâncă la micul dejun copii cruzi şi noaptea face de tură cu Dracula, îl ironiză Daniela, râzând. Ştii şi unde stau, să înțeleg?

- Da, eu stau pe Mitropolitul Andrei Şaguna, trei străzi mai încolo, zise Mihai.

- Dar nu stați de mult acolo, pentru că eu nu te-am văzut prin cartier.

- Nu, de puțin timp, numai de când s-a născut bunică-mea, răspunse Mihai râzând superior. Eu te-am văzut şi înainte prin cartier dar nu m-ai interesat până acum deoarece eşti mai mică decât mine cu doi ani. Acum, după ce am văzut cum săruți, n-am să te mai las din ochi, ca să nu mi te fure un altul. Trebuie să mă bage cineva ori în mormânt ori în puşcărie ca să mi te ia, adăugă Mihai Cornescu profetic.

★

Daniela avu o tresărire de groază, amintindu-şi cuvânt cu cuvânt vorbele lui Mihai. Se trezi în salonul spitalului, udă de transpiraţie şi sună infirmiera cu o apăsare pe butonul de la pat, ca s-o roage să-i dea altă cămaşă de noapte. Venise o altă infirmieră acum în salon şi Daniela se uită la ceasul de pe masă şi văzu că este trecut de ora şase seara. Pe ecusonul infirmierei văzu că aceasta se numeşte Sofia.

- Sofia, scuză-mă că te-am chemat, am transpirat tare rău şi aş vrea să-mi pun altă camaşă de noapte. Ajută-mă, te rog!

- Doamna Cornescu, vă rog să nu vă mai scuzaţi. Mi-ar părea rău dacă aţi dori ceva şi nu mi-aţi spune. Infirmiera luă o altă camaşă de noapte din dulap şi o ajută să se schimbe.

- Sunaţi-mă, vă rog la orice oră dacă doriţi ceva, chiar şi dacă vreţi numai să vorbiţi cu mine. Acum nu sunt mulţi pacienti şi timp am destul.

- Îţi mulţumesc mult Sofia, acum aş vrea să rămân singură cu gândurile mele. Promit să te chem dacă am nevoie de ceva.

Sofia verifică aparatele conectate pe Daniela, apoi închise uşa cu grijă şi părăsi rezerva.

Emisiunea despre lupi se terminase de mult, se pare, şi acum era o alta cu peştii piranha. Daniela nu voia să se uite, dar nici nu opri televizorul.

Vântul adusese între timp nori negri şi ploaia se dezlănţui după vreo zece minute. O ploaie densă, monotonă, întunecată, chinuitoare, devoratoare de suflet chiar, fără fulgere şi fără tunete, care părea că nu se va termina niciodată...

★

La cofetărie au mâncat câte o prăjitură şi au băut pepsi. Au avut noroc că nu se găsea pepsi cola în fiecare zi la cofetării. Au mers apoi cu tramvaiul până la parcul Nicolae Bălcescu, au mai stat pe o bancă din faţa teatrului de vară vreo trei ore de vorbă, timp în care au constatat cu placută surpriză că au multe puncte de vedere şi interese comune.

Mihai mergea cu plăcere pe munte, cu rucsacul în spate şi nu-şi găsea întotdeauna colegi care să-l însoţească acolo unde el ar fi vrut, în timp ce Daniela dorea tare mult să meargă în drumeţie, însă nimeni n-o invitase până atunci. Majoritatea prietenilor ei erau fete şi acestea nu erau prea fascinate de asemenea excursii. Nea Gică nici n-ar fi acceptat de altfel, s-o lase pe munte numai cu prietenele ei.

Au hotarât ca sâmbătă, peste trei săptămâni, să meargă după şcoală la munte. Era un tren spre Buşteni pe la ora patru dupa-amiază. Stabiliseră ca Daniela să-i aducă de vineri, acasă la el, ceea ce vroia să ia cu ea, iar el va lua numai un rucsac, pe al lui, punând în el şi ceea ce mai trebuia: hărţi, mâncare, cana de tablă pentru băut apă, două lanterne, binoclu, toporaş, cuţit, sfori, o sticlă de brandy Calipso, cărţi de joc etc.

- Vineri seara nu voi fi acasă când vii, pentru că mă duc la un vecin să-l ajut să sudeze un gard la cimitir, îi spuse Mihai în săptămâna plecării. Mama însă este acasă şi-i laşi ei lucrurile, te rog. Seara când vin am să le aranjez eu în rucsac. Mama are să se bucure să te cunoască.

- Tata mi-a zis să-ţi spun, să te uiţi bine la mine, aşa cum sunt acum şi tot aşa vrea să mă aduci înapoi de la munte, râse Daniela.

Mihai o luă de umeri şi o întoarse cu spatele, se uită la ea de sus până jos ca şi cum inspecta caliatea „mărfii" pe care o va lua cu el la munte. O întoarse pe Daniela din nou cu faţa înspre el şi o sărută.

- Este în ordine, am memorat stadiul în care te afli acum şi promit să te aduc intactă lui nea Gică înapoi.

Amândoi râsera cu poftă.

În sâmbăta hotărâtă, au mers până la Buşteni cu trenul şi au urcat cu telecabina la Cabana Babele. De acolo, trecând de vârful Costila au ajuns la Cabana Omu pe drumul de vară. Au luat-o prin Hornurile Mari spre Cabana Mălăieşti. Noaptea se lăsase înainte de a ajunge în Căldarea Mălăieştilor pe povârniş, însă Mihai ştia drumul pe care fusese de atâtea ori. Au mâncat o ciorbă la Mălăieşti şi ce-au mai adus cu ei şi au primit două paturi într-una dintre camerele comune ale cabanei.

Mihai a venit în patul Danielei, a luat-o în braţe, a sărutat-o şi a încercat s-o dezbrace. Daniela i-a răspuns la sărutari însă l-a rugat să fie răbdător că este prea timpuriu ca să aibă o viaţă sexuală.

- Va veni curând şi această vreme, lasă-mă, te rog, pe mine să decid. Acum nu sunt pregătită încă pentru asta. Şi mie îmi place de tine, dar vreau să hotărăsc eu când am s-o fac.

Mihai a acceptat fără prea mult chef, a luat-o în braţe şi au dormit aşa îmbrăţişaţi până dimineaţa. A doua zi, au părăsit Mălăieştiul, au trecut pe lângă Cabana Diham şi au coborât în Valea Prahovei, înainte de Predeal. S-au urcat în tren şi acolo au dat câte cinci lei ca "obolul Naşului", ca să

meargă la Bucureşti. Mihai a condus-o pe Daniela până în faţa porţii, s-au sărutat îndelung şi apoi a plecat acasă la el.

În fiecare dimineaţă se aşteptau reciproc la capătul tramvaiului şase şi mergeau împreună la şcoală.

După alte trei săptămâni au mers de la Cabana Babele, pe lângă Peştera, Padina şi prin Cheile Tătarului pe la Bolboci, ajungând la Cabana Zănoaga, unde au şi înnoptat. La Bolboci se construia un baraj pe vremea aceea. Daniela l-a refuzat şi de această dată pe Mihai, când acesta i-a propus să facă dragoste, dar au dormit singuri într-o cameră, îmbrăţişaţi aşa cum au fost aduşi pe lume.

Dacă aveau acelaşi număr de ore plecau şi de la liceu împreună acasă. Când însă era vreo cuvântare de-a lui Ceauşescu şi elevii erau blocaţi în holul liceului, obligaţi s-o urmărească, Daniela intra împreună cu Mihai în toaleta băieţilor, de unde se putea evada pe geam afară şi apoi plecau acasă sau mai întotdeauna, dacă nu ploua, la plimbare.

Mihai mergea deseori să ajute pe cineva la muncă sau lucra împreună cu tatăl lui. Au instalat, el şi tatăl lui, încălzire centrală în casă, canalizare în curte, au modificat instalaţia electrică, au costruit garduri de beton, au sudat grilaje la ferestre. Băiatul îşi ajuta întotdeauna cu plăcere tatăl.

Ferestrele caselor din cartier erau pe zi ce trece tot mai zăbrelite, ca protecţie împotriva borfaşilor de rând, grăţiaţi cu scop precis de către Ceauşescu, ca acesta să şi-i câştige ca adepţi şi turnători.

După vreo noua luni, prin luna octombrie, şi-au făcut rost de scutiri medicale şi au plecat, oarecum, cu acordul părinţilor, de vineri seara pe munte. Voiau să serbeze în doi cele nouă luni din ziua în care s-au cunoscut. Au mers cu trenul, cu naşul, până la Sinaia, au urcat la cota două mii şi de acolo au pornit către Cabana Bolboci. Au trecut după trei ore de Bolboci, apoi de Zănoaga şi au închiriat la frumoasa şi curata Cabana Scropoasa, una dintre cele două camere mici de lângă uşa de la intrare.

În acea seară au stat mai mult de vorbă ca de obicei, amândoi fiind tare vorbăreţi de fel, mereu îşi găseau multe lucruri noi să-şi spună. Fiecare îl asculta pe celalalt cu atenţie, lăsând impresia că ascultă lucruri interesante. Dacă aveau puncte de vedere diferite îşi respectau opinia, dar aduceau totodată argumente, de multe ori convingătoare, ca să şi-o impuna. Când şi când, Mihai mergea în cameră şi mai băga câte un lemn în soba de teracotă. Au stat afară îmbrăţişaţi pe un trunchi culcat de copac şi au băut bere şi vin, împreună cu alte grupuri care ajunseseră şi ele de vineri la cabană. Şi-au mai pus haine groase pe ei, dar într-un târziu s-au înţeles din priviri ca să meargă în cameră. O singură privire a fost de ajuns ca să-şi dea seama reciproc, că s-au gândit amândoi în acelasi timp, la acelasi lucru.

Au intrat în cameră, au închis uşa cu cheia, s-au aruncat reciproc unul în braţele celuilalt şi s-au sărutat îndelung. Mihai a început să o dezbrace pe Daniela şi s-a dezbracat şi el. Amândoi rămăseseră doar sumar îmbrăcaţi şi s-au băgat în pat sub pătură. Au continuat să se sărute şi încet, încet s-au dezbrăcat complet. Mihai, cu ochii arzând i de dorinţă, se uita direct în ochii Danielei, o mângâia cu dragoste pe faţă. Corpul fetei începuse deja să prindă contururi le patimii ardente. Daniela a mai încercat să se împotrivească, dar până la urmă şi-a învins teama feciorelnică.

În acea noapte au devenit amândoi bărbat şi femeie...

★

Zilele treceau şi pentru Mihai se apropiau examenele de bacalaureat şi cel de admitere la facultate, iar pentru Daniela, examenul de treaptă. Nu se mai puteau întâlni în fiecare seară pentru că fiecare avea mult de învăţat. Vinerea, la fiecare două săptamâni, mergeau la teatru, mama lui Mihai putând să le facă rost de bilete prin responsabilul cultural de la serviciu. Duminică seara mergeau la o cofetărie şi-şi mai povesteau una-alta, fie că era vorba de vreun profesor comun, pe care-l simpatizau, sau dimpotrivă, ori de vreo carte pe care o citiseră. Mihai mergea în cursul săptămânii la câte un vecin să-l mai ajute la treabă şi mai primea de la acela ceva bani. Examenele care se apropiau aveau însă prioritate şi până pe la începutul lui mai 1979 nu au mai mers la munte. Învăţau amândoi pe brânci, erau sârguincioşi şi metodici. Erau constienţi că sunt buni la carte însă nu puteau rămâne numai cu ceea ce se învăţau la şcoală. Îşi dădeau seama că părinţii nu le pot pune la dispoziţie meditatori, neavând resursele materiale necesare.

La începutul lui mai au fost iar la munte, au urcat până la Cabana Babele şi au luat-o pe drumul de vară spre Vârful Omu. Zăpada era încă mare şi Cabana Omu se deschisese de câteva zile. De acolo au vrut să coboare la Mălăieşti prin Brâna Caprelor, unde Mihai mai fusese de câteva ori, însă numai

vara. Trebuiau să urmeze drumul peste Bucşoiul Mic, dar nu au mai putut vedea bine traseul, marcajul fiind acoperit de zăpadă. Au ajuns pe Bucşoiul Mare şi, fiindcă peretele a devenit deodată abrupt, au fost nevoiți să coboare în Valea Morarului. Colții Morarului se vedeau în dreapta tot mai amenintatori în noaptea care se apropia. Câte o capră neagră le arunca priviri mirate, poate pentru că li se încălcase teritoriul. Mihai avea un simț înnăscut de a se orienta în situații critice şi a hotarât să meargă pe Valea Morarului, pe urmele caprelor, care simt instinctiv dacă zăpada este compactă până jos sau este numai un strat subțire de suprafață. Exista marele pericol ca zăpada să se prăbuşească împreună cu ei şi apoi peste ei şi să cadă amândoi înăuntru şi să fie găsiti abia la vară când se va topi omătul. Când şi când câte o mică lavină se prăvălea în vale pe lângă ei. Nu erau lavine foarte mari însă făceau un zgomot teribil, obligându-i să fugă cît puteau de repede pe celălalt versant al Văii Morarului.

Noaptea se lăsase de mult în vale şi luna de-abia se vedea. Drumul, desigur nebătătorit, nefiind o poteca marcată, era grozav de anevoios, se afundau deseori în zapadă până peste genunchi şi trebuia să depună un efort mare ca să iasă şi să pornească mai departe. Frigul începea să se lase, însă nu-l mai simțeau din cauza încordării. Erau amândoi uzi până la piele, dar ce mai conta. Trebuia să meargă mai departe cu orice preț. Cel puțin lavinele încetaseră, odată cu gerul nopții. Amândoi erau epuizați, se legaseră de brâu cu coarda pe care o adusese Mihai în rucsac şi mergeau la distanță de cel puțin zece metri unul de celălalt ca, în caz că unul va cădea într-o groapă, să poată fi tras de celălalt. Lanterna avea încă baterii bune şi asta era liniştitor. Era însă epuizant şi grozav de periculos. Mihai era conştient de situația în care se aflau şi încerca să facă pe bărbatul stăpân pe sine. El fusese cel care a ales acel traseu şi purta acum toată vina celor ce s-ar fi putut întâmpla.

Daniela se aşează deodată pe o piatră.

- Eu nu mă mai pot mişca, mergi singur mai departe, eu voi rămâne aici până mâine dimineață, spuse fata.

- Ce tot spui, cum să ramâi aici, vom îngheța, cine crezi că se gândeşte să ne caute tocmai aici?

Mihai văzu că şi Daniela avea pantalonii complet uzi pe şolduri, înclusiv hanoracul în partea de jos.

- Mihai, sunt epuizată, nu mai pot, am şi ciclul menstrual şi sunt terminată fizic. Eu am să rămân aici să ştii, indiferent ce argument mi-ai aduce.

- Am să te iau în brațe până la cabană şi tot nu te las aici. De ce nu mi-ai spus dinainte de a pleca că eşti la ciclu, că amânam plecarea?

- Mi-a venit chiar astăzi dimineață ciclul şi eu aş fi vrut să vin cu tine. De luni de zile învăț pentru examene şi meritam o ieşire, desigur nu ca asta, dar aşa a fost să fie. Mihai şi tu eşti terminat fizic însă ceea ce te apasă este faptul că tu ai propus acest drum, nu-i aşa? Nu este însă aşa, că şi eu aş fi putut propune foarte bine să nu venim. Şi eu am vrut să facem acest traseu însă a ieşit rău. Pleacă singur şi adu, te rog, pe cineva, eu te aştept aici.

Mihai căută în rucsac şi scoase o ciocolată mare, aratându-i-o Danielei. Pe vremea „epocii de aur” asemenea lucruri erau greu de găsit pe piața românească. Mama lui primise ciocolata de la o colegă de serviciu şi i-o dăduse lui ca s-o mănânce împreună cu Daniela pe munte.

- Uite ce am aici, spuse Mihai, stăm amândoi aici pe piatră un sfert de ora, dacă îmi faci loc lângă tine, mâncăm ciocolata toată şi apoi pornim mai departe, ok?

- Mihai, am pantalonii complet uzi şi cred că am să leşin.

- Nu ai să leşini şi chiar dacă va fi aşa, ştii că sunt aici cu tine. Rămânem amândoi şi înghețăm aici, sau mergem împreună mai departe. Altă variantă nu există, înțelegi?

- Da, îți mulțumesc Mihai eşti un om bun şi hotărât.

Mihai se aşează pe piatră şi pe fată o luă pe genunchi, ținând-o strâns în brațe, ca s-o încalzească. Au stat vreo douăzeci de minute, au mâncat toată ciocolata şi apoi au continuat drumul. Într-un târziu au zărit la lumina lanternei o cărare care intra în pădurea de brazi din Valea Morarului. Au luat-o pe această carare, fără să ştie unde ar putea duce, împinşi numai de instinct. Era târziu în noapte, ora nu mai conta...

Peste o oră, poate două, au zărit lumina Cabanei Poiana Izvoarelor. Erau salvați, Doamne prin ce trecuseră!... Au bătut la uşa cabanei şi li s-a deschis. Cabanierul, simpatic de obicei, era acum morocănos, pentru că a fost trezit din somn. S-a închinat văzând în ce hal arătau cei doi, le-a spus să se aşeze mai întâi la masă, le-a adus câte o ciorbă caldă şi i-a cazat într-o cameră din anexa cabanei. După ce au adormit instantaneu, epuizați de periculoasa aventură prin care trecuseră, cei doi s-au trezit a doua zi unul în brațele celuilalt.

Vara a reprezentat pentru amândoi un succes, Daniela a luat treapta a doua cu o notă foarte bună iar Mihai, ca rezultat al mediilor foarte bune obținute la bacalaureat, a fost admis printre primii la Facultatea de Tehnologia Construcțiilor de Maşini de la Politechnica din Bucureşti.

După examene au plecat din nou împreună la munte. De data asta au făcut Munții Ciucaşului. Au mers cu trenul până la Mâneciu-Ungureni şi cu o ocazie până la Cheia. De acolo au trecut peste Muntele Balabanului până la Cabana Muntele Roşu. Traversând o pădure salbatică pe firul Văii Berii, pe la Fântâna Niculaie Ioan, au lăsat în urmă Tigăile Mari şi au ajuns la Cabana Ciucaş, unde au şi rămas două nopti, dormind la priciuri. A două zi au fost prin Culmea Stâncoasă, pe lângă vechiul drum grăniceresc, peste Muntele Gropşoarele, ajungând apoi pe Masivul Zăganul. Au adunat câteva flori de colț, cu toate că ştiau că nu este voie şi le-au pus cu grijă la presat în cartea Mersul Trenurilor. De sus, de pe Muntele Gropşoarele se vedeau Munții Siriului, Penteleului şi Vrancei.

La plecare au coborât prin Valea Berii pe la Fântâna Niculaie Ioan înspre Pasul Bratocei. Cu un autobuz, care tocmai trecea pe drumul național, au ajuns până la Cheia, la unchiul Danielei după tata, Constantin Georgescu, nea Titi, după cum îl ştiau toți. Au stat la el numai câteva ore, au mâncat şi au plecat înapoi la Bucureşti. Nea Titi ar fi vrut să-i mai țină pe copii la el, măcar o zi sau două.

Nea Titi nu avusese copii cu Tănțica, nevasta lui, şi amândurora le plăceau mult de Daniela. Erau foarte primitori şi cumsecade. O cunoşteau pe fată de când se născuse şi se vedeau cu părinții Danielei cel puțin o dată pe an. Daniela devenise o domnişoară frumoasă. Acum avea şi un prieten şi venise cu el la ei, ca să li-l prezinte. Nea Titi i-a făcut fetei cu ochiul în semn că îi place de băiat. Daniela roşi mai întâi la față, apoi îşi afişă scurt, zâmbetul ironic din colțul gurii, pentru ca la urmă să rasune râsul ei molipsitor, întrebând:

- Uite Mihai, nea Titi mi-a făcut acum cu ochiul, în semn că-i place de tine, ce zici?

Fu rândul unchiului să se ruşineze, însă mai întrebă:

- Şi tu Mihai ce faci, ai terminat şcoala?

- Am intrat în aceasta vară la facultate, la TCM, în octombrie am să plec în armată la termen redus şi de la anul, în toamnă sunt student.

- Frumos, măi copii, sunteți amândoi copii de ispravă, să vă ajute Dumnezeu în viață. Mihai, sper să te mai văd pe aici, că într-adevăr îmi place de tine, mai spuse nea Titi.

- Va mulțumesc, domnule Georgescu, zise Mihai, nu se ştie niciodată cum ne poartă viața. Daca fetei acesteia, spuse aratând spre Daniela, îi va plăcea şi mai târziu de mine, cu siguranță că ne vom vedea mai des.

- Mihai, o să-mi placă de tine şi astăzi, cu condiția să plecăm de aici la timp şi să reuşim să prindem trenul de Bucureşti. Haide să plecăm acum, te rog.

Mihai zâmbi şi cicatricea de pe frunte se transformă din nou ca şi cum ar fi râs cu două guri...

★

O linişte ciudată puse stăpânire pe Daniela. Îşi amintea totul după atâția ani, fiecare dialog, fiecare gest al unor persoane dragi, care erau deja în lumea celor drepți. Nea Titi şi Tănțica, scumpii de ei, câte au făcut ei pentru mine, îşi spuse. Apoi părinții mei, care cu atâta dragoste m-au crescut. Nu am auzit niciodată vreo ceartă între ei, cu toate că banii nu le-au prisosit în viață. Şi-au drămuit întotdeauna bine banii, ca să le ajungă de cele trebuincioase; să mă îmbrace bine, să mâncăm bine, să mă trimită în tabere, să-mi dea un bănuț de buzunar, m-au întreținut în anii de facultate până când...

Se făcuse întuneric afară şi numai lumina de veghe din salon era aprinsă. Afară fulgera puternic prin apropiere, urmând imediat şi tunetul. În lumina fulgerului văzu pe perete tabloul cu treieratul grâului.

- Bietul Mihai, ce soartă a avut, şi totul din vina mea, îşi spuse... Câte ființe nobile au suferit din cauza mea, fără voia mea sau fără să fi putut face ceva, ca să împiedic acestea şi, eu continui să trăiesc!... Desigur că trebuie să trăiesc, o am pe Maria fetița mea şi a lui Mihai, îi am pe Victoraş şi pe Vlad!

Afară era beznă şi când şi când fulgera auzindu-se apoi un tunet corespunzător undeva în depărtare. Ploaia se întețise şi se auzea cum bate în pervazul dinafară al ferestrei. Ceasul arăta zece minute după miezul nopții.

O altă infirmieră foarte tânără, pe care n-o cunoştea, întră discret în rezervă, îşi opri ochii asupra aparatelor şi dacă a văzu că totul este în ordine şi că Daniela este trează a întrebat-o dacă ar vrea ceva.

- Buna seara, Doamna Cornescu, mă numesc Elena, spuse tânăra care nu trecea de 22-23 de ani. Vă simțiți bine? Am înțeles de la Sofia, colega pe care am schimbat-o în tură, că astă-seară nici nu v-

ați atins de mâncare. Vreți să mâncați sau să beți ceva? Avem pe cineva de serviciu la bucătărie şi vă poate pregăti ceva. Un ceai, o supă uşoară sau măcar apă, vreți? Sofia mi-a spus la predarea schimbului că vă refaceți foarte repede după înfarctul avut.

Elena tăcu brusc, dându-şi seama de gafa făcută. Era una dintre primele lecții primite la liceul sanitar: „nu-i spune tu pacientului de ce suferă, medicul face asta... ". Îi scăpase acum, ce mai putea să facă?

- Va rog să mă scuzați, Doamna Cornescu, cred că am făcut o gafă. Pot să vă aduc ceva?

- Da, mulțumesc Elena, te-aş mai ruga să-mi aduci un pahar cu apa plată. Îți mulțumesc, eşti foarte amabilă. Nu ai de ce să te scuzi, n-ai spus nimic rău.

★

Mihai termină serviciul militar şi în septembrie 1980 începu cursurile facultății TCM. În armată nu a dus-o prea bine. Unii şefi de acolo, fiind se pare oameni complexati, ştiind că recruții vor fi cândva ingineri, se bucurau să le facă rău gratuit, să-i scoată la instrucție fără rost, la diferite ore din zi şi din noapte, să le vorbeaca urât. În armată erau duşi deseori la muncile agricole, la recoltatul porumbului, a sfeclei de zahăr şi a strugurilor sau la reparatul lădițelor de lemn, în care aveau să se pună struguri sau cartofi. Erau trimişi să repare utilajele agricole, de fapt mai mult să mătură în garajele în care acestea se reparau, sau să presteze lucrări de zidărie la diverse construcții industriale. Mâncarea proastă şi puțină, la care se adăuga lipsa de educație a şefilor, îngreuna şi mai mult serviciul militarilor cu termen redus.

- O să ajungeți ingineri bă, le mai spunea câte unul, şi o să ne regulați cum vreți voi, însă deocamdată suntem noi la rând să vă călărim!

Armata trecuse şi Mihai era din nou în Bucureşti.

Daniela şi Mihai erau mai departe foarte buni prieteni, însă bărbatul era acum în primul an de facultate şi avea mult de învățat după anul de pauză petrecut la oaste. Ea trebuia să-şi pregătească examenul de bacalaureat şi apoi examenul de admitere la ASE, unde voia să studieze.

Mihai se maturizase, rămăsese un om vorbăreț, dar cântărea cu grijă ceea ce spunea. Era un om ponderat în orice făcea, pe de altă parte era hotarât şi vrednic. Îşi ajuta mai departe părinții în casă şi mai suda câte un grilaj sau vreun gard pe la cineva, ca să-şi mai facă un ban de cheltuială. Purta haine sobre, dar de calitate şi mereu cu bun gust, atâta cît îi permiteau fondurile şi oferta de pe piața comunistă.

În timpul facultății, tot ca să mai câştige un ban, mergea la garajul ONT, unde seara, uneori până noaptea târziu, spăla autocarele care fuseseră peste zi cu turişti. Primea astfel în afară de banii promişi, câte un mic cadou în bani sau obiecte de la şoferi. În vacanțe, şi uneori duminica, mergea el însuşi, alături de turişti şi seara, acolo unde ajungeau, spăla autocarele pe dinăuntru şi pe dinafară. Deseori mai primea câte un cadou de la vreun turist străin, parfumuri, țigări de proveniență vestică precum brichete sau ce le prisosea turiştilor. Rareori primea chiar şi bani, uneori mărci germane, franci francezi sau belgieni, dolari, pe care îi ascundea cu grijă, ştiind că este interzis de lege să dețină valută.

Toti oamenii de la ONT îl plăceau, era prietenos şi nu refuza niciodată vreo muncă. Atunci când ştiau că Mihai are de învățat pentru examenele de la facultate, îl chemau în birou şi îi spuneau să-şi aducă cursurile şi materialul pentru examen. Îl doseau într-o cameră, bine încălzită, ceea ce era de apreciat în acele vremuri triste pentru România, în care apa caldă sau chiar cea curentă şi căldura erau pe sponci, sau lipseau cu desăvârşire. Pe motiv că i s-ar putea întâmpla vreunui şofer de autocar vreun accident în timpul excursiilor, ONT-ul l-a trimis pe Mihai să-şi ia carnet de conducere pentru autoturism, camion şi autobuz, finanțându-i şcoala şi examinarea.

Parinții nu-i puteau da mulți bani, deşi era unicul copil la părinți, băiatul era conştient de aceasta şi nici nu le pretindea mai mult. Mihai câştiga bani bunicei de la ONT şi din câte o muncă făcută pe la vecini sau cunoscuți. Nu s-ar spune că nu a avut ce mânca în timpul copilăriei, însă nici nu i-a prisosit nimic. Părinții lui, oameni simpli, munceau amândoi, ca să poată supraviețui, tatăl lui, Tudor Cornescu, era maistru la Intreprinderea de Utilaj Chimic „Grivița Roşie", iar mama era învățătoare. I-au oferit lui Mihai o educație sănătoasă, bazată pe logica bunului simț. Familia Cornescu nu a reuşit niciodată să pună prea mulți bani deoparte, pentru că aceştia se duceau pe mâncarea cumpărată la suprapreț. Nu aveau rude la țară, ca să mai primească alimente de acolo şi nici alte surse de a le procura, aşa că banii se duceau în marea lor majoritate pe mâncarea zilnică. Mihai ajuta în casă, la căratul şi depozitarea cărbunilor, la crăpatul lemnelor de foc, la grădină, mergea la cumpărături, stând la câte o coadă la alimentara, dădea zapada din fața casei lor şi ale vecinilor, etc.

La 6 ianuarie 1981 şi-a sărbătorit aniversarea de douăzeci de ani la Hotelul Flora. A invitat trei perechi de prieteni şi, desigur, el cu Daniela lui, îmbrăcată ca o prinţesă, aşezată în capul mesei. A fost un chef pe cinste, băieţii au băut vin roşu i cu pepsi cola, fiind la modă pe atunci, fetele au băut Florio şi s-au fumat ţigări Kent, primite de Mihai de la ONT. La urmă totul a fost plătit cu banii câştigaţi de Mihai.

Mersul la muncile agricole în timpul armatei i-a schimbat lui Mihai optica în ceea ce priveşte munca de la câmp. Era băiat crescut la oraş, dar văzuse acum şi începuse să respecte truda zilnică a ţăranului. Tânărul era fascinat de câmpurile cu grâu şi spunea că vede în treieratul grâului, începutul drumului pe care-l parcurge pâinea, pe care o avem zilnic pe masă. De la grâul în formă de spic, care se îmbăta toată vara în lumina soarelui, legănat de vânt, la bobul adunat cu sudoare de vrednicul ţăran, bob care, în condiţii prielnice, poate să dea viaţă altei plante, sau să fie măcinat şi transformat în făină. Boabele de grâu trecând prin mâinile măiestre ale morarului, sunt apoi transportate sub formă de făină, de către şoferi în maşinile lor, la fabricile de pâine. Făina amestecată cu apă şi cu drojdie, după ce a fost plamadită de mâinile puternice ale brutarului, dospeşte şi ajunge în cuptorul, unde se coace pâinea. Calea pâinii se termină pe masa omului, care a trudit la rândul sau ca să poată plăti preţul drumului parcurs. Acesta îi mulţumeste bunului Dumnezeu că i-a dat posibilitatea să cumpere pâinea şi o mănâncă cu poftă cu familia lui la masă.

Mihai era un tradiţionalist convins, iubea muzica populară şi uşoară românească, cea de calitate însă şi fără imixtiunile comuniste, menite a strangula orice în România, inclusiv cultura şi tradiţiile. Avea o colectie frumoasă de discuri cu Maria Tănase, Ioana Radu, Maria Sărăroiu, Sofia Vicoveanca, Marcel Budală, Gabi Luncă, Romica Puceanu, şi alţii. Poseda multe casete cu Boney M, Abba, Bee Gees, etc. şi primise cadou de la părinţii lui un magnetofon Mayhak. Când şi când mergea cu Daniela la un restaurant unde chelnerii serveau bine şi nu erau aroganţi cu clienţii. Prefera restaurantele unde se afla şi un taraf de lăutari sau o orchestră. Ar fi mers cu plăcere la restaurantele de pe Lacul Herastrău, însă acestora li se interzisese muzica interpretată live de muzicanţi, pentru că Nicolae Ceauşescu avea casa pe malul celalalt al lacului şi n-ar fi acceptat să audă că şi omul de rând se distrează şi ascultă muzică. Mergea cu Daniela de câte ori aveau timp la Muzeul Satului, admirând casele româneşti de acolo.

Tânărul era înalt de un metru optzeci, suplu însă bine legat. De sub sprâncenele stufoase, negre ca şi părul tuns mereu scurt, se zăreau doi ochi adânciţi în orbite, care te priveau profund, direct, atunci când vorbea cu tine. Cicatricea de pe frunte se accentuase puţin, odată cu maturizarea, însă tot se modifica atunci când zâmbea, şi aceasta nu se întâmpla rareori, de părea că Mihai râde cu două guri. Umerii laţi, erau flancaţi de două mâini puternice, pline de vinişoare pe dosul palmelor. Degetele le avea însă scurte şi boante, iar unghiile erau mici, pentru că în copilărie şi le rosese. Fuma destul de mult, cam două pachete pe zi, Carpaţi fără filtru, pentru că erau mai ieftine. Prietenilor le oferea ţigări bune primite de la ONT. Hainele însă, nici măcar cele cu care lucra, nu-i miroseau a tutun şi se purta mereu bărbierit şi îngrijit, deşi barba îi creştea foarte deasă. Se îngrijea şi folosea deodorant şi parfumuri, chiar şi dacă trebuia să meragă să sudeze sau să toarne beton la cineva. Era un om, în general, ordonat, nu accepta ca părinţii sau altcineva să-i facă patul în care a dormit şi hainele şi le aranja meticulos când mergea la culcare. Mihai avea însă un mers ciudat, de parcă arunca picioarele, călca pe pantofi într-o parte şi talpa acestora se uza mai mult pe lateral. Aşa cum era Mihai cu calităţile şi cu defectele lui, Daniela îl iubea foarte mult şi amândoi se gândeau cu plăcere la momentul când vor termina fiecare facultatea, se vor căsători, vor avea copii şi îşi vor construi o casă cu grădină.

Daniela nu-i arata însă întotdeauna deschis bărbatului dragostea ce i-o purta, ceea ce-l nemulţumea uneori pe Mihai, dar o accepta aşa cum era, „ţâfnoasă, dar frumoasă”.

★

Vântul se înteţise şi spulbera ploaia în toate părţile, uneori auzindu-se cum stropii bat în geam. Ceasul arăta acum ora trei şi jumătate a nopţii. Deşi nu putuse să lipească pleoapă de pleoapa, Daniela nu se simţea obosită. Simţise chiar o căldură placută, amintindu-şi de copilăria ei, de părinţi şi rude, de anii de liceu, în care l-a cunoscut pe dragul de Mihai, de anii de facultate, de... Mihai Cornescu.

- Doamne ce frumos începuse viaţa, îşi spuse, nimic nu mi-a lipsit în acei ani tineri, dragostea tuturor celor din jur, distracţia, drumeţiile pe munte cu Mihai, traiul bun, bani de buzunar, hainuţe frumoase, şi câte şi mai câte...

Elena, asistenta medicală, întră în rezervă, dechise uşa fără să facă zgomot şi se uită mai întâi la aparate. Desigur că aparatele aveau terminale şi alarme care se puteau observa şi auzi şi din camera de

gardă, dar tânara infirmieră îşi făcea acum conştiincioasă runda prin saloane. Pulsul doamnei Cornescu era în ordine, aparatul EKG avea indicația liniştitoare şi flaconul cu perfuzie agațat pe suportul lui, avea încă lichid în ea. Televizorul era deschis, dar cu sonorul dat la minimum. Elena luă telecomanda şi o îndreptă spre televizor, ca să-l stingă, când Daniela deschise ochii mari şi o rugă să nu-l închidă, să-l lase aşa să meargă.

- Vai, mă scuzați Doamna Cornescu, am crezut că dormiți şi că vă deranjează, de aceea voiam să-l opresc. Nu puteți dormi? Daca vreți vă pot da un somnifer uşor pe bază de plante?

- Nu mulțumesc Elena, nu-mi este somn, mă gândesc şi eu la ale mele, acum că trăiesc după ce am avut acest infarct. Lasă, te rog, totul aşa cum este şi aş mai vrea un pahar cu apă plată.

Lumina de veghe a plafonierelor era slabă, reglată cu dimerul de lângă pat, aşa cum a vrut Daniela. Elena îi spuse că se anunțase furtună şi se scuză că trebuie să lase în jos jaluzelele de la geamuri şi va face puțin zgomot în cameră. Pacienta încuviință cu acel zâmbet din colțul gurii.

Asistenta lăsă jaluzelele, îi aduse apoi paharul cu apă, îi spuse noapte bună şi ieşi din cameră.

- Ce fată frumuşică şi bine educată îşi spuse Daniela, când infirmiera părăsi salonul, şi-şi aruncă ochii pe ecranul televizorului.

Pe canalul cultural, pe banda de jos a ecranului, era tocmai prezentată Simfonia a V-a în do minor, op. 67 de Ludwig van Beethoven, „Simfonia destinului", sub bagheta lui Sergiu Celibidache de la Filarmonica din München. Daniela luă telecomanda şi dădu sonorul puțin mai tare...

★

Mihai şi Daniela erau cît puteau de des împreună. Scoala, studiul universitar acum, aveau prioritate şi aceasta o ştiau amândoi prea bine. Prin aprilie 1981 au fost din nou la munte împreună şi au înnoptat la Cabana Padina. Mergeau la sfârşitul de săptămână la câte o discotecă însă ceaiurile dansante la prieteni le placeau mai mult.

Ana, mama Danielei, se tot plângea de dureri intestinale şi se simțea deseori foarte obosita, nu mai avea pofta de mâncare şi slăbise mult. Pe la sfârşitul lunii iunie 1981 i se făcu Anei o biopsie şi se constată un cancer de colon care trebuie cît mai rapid operat. La operație i s-a îndepărtat doamnei Georgescu partea afectată a intestinului. Operatia nu a fost un succes complet şi mamei Danielei i s-a prescris chimioterapia. Daniela era distrusa psihic şi slăbise foarte mult. Mihai şi nea Gică erau însă alături de ea şi de Ana şi le susțineau moral pe amândoua, cît puteau. Mergeau toți trei împreună la spital la doamna Georgescu. La examenul de bacalaureat Daniela a obținut o medie mediocra şi a picat apoi examenul de admitere la Academia de Studii Economice, cu toate că fata se pregătise foarte bine tot anul.

Faptul că Ana Georgescu se îmbolnavise şi o lungă perioada n-a mai putut lucra, s-a simtit la bugetul casei. Daniela trebuia să muncească undeva şi să compenseze cumva talerul financiar al familiei. Printr-o relație, Daniela s-a angajat în octombrie la o firmă pe un post de contabilă şi continua să se pregătească după programul de lucru, pentru următorul examen de admitere la ASE, din vara lui 1982.

Prin luna ianuarie, Daniela a făcut hepatită, dar s-a făcut apoi bine. Ana Georgescu avea să scape definitiv de cancer în urma tratamentului cu substanțe chimice. Daniela a intrat cu o medie foarte bună în vara lui 1982 la ASE, la secția Finante şi Contabilitate, la cursuri serale. Facultatea avea să dureze cinci ani, în caz că totul decurgea bine.

- În caz că ar fi fost bine... spuse Daniela cu voce tare.

★

Elena întră alertată în rezervă. Era ora patru dimineața. Aparatul din sala de gardă îi indicase alarma venită din camera Danielei, pentru că pulsul pacientei, precum şi ceilalți parametri cardiaci erau peste valorile normale. Nu era vorba de o stare critică, dar infirmiera trebuia să vadă ce este. Era mai întâi de toate o obligație profesională, dar îi şi plăcea de această femeie, de doamna Cornescu. Daniela Cornescu îi putea fi mamă şi, în pofida evidenței bunăstării actuale, se vedea că suferise mult în viață. Elenei îi plăcea de pacientă, pur şi simplu, şi nu pentru faptul că era soacra şefului secției de cardiologie în care era angajată.

Valorile înregistrate de electrocardiogramă tocmai reintrasera în normal şi Daniela o întrebă pe infirmieră, văzând-o intrând, de ce este atât de agitată.

- Doamna Cornescu, am vazut că v-a crescut pulsul şi am venit să văd ce este, vă rog să mă scuzați. Ați dori ceva?

- Mulțumesc Elena, momentan nu mai vreau nimic.

★

Viața începuse să-şi reia cursul normal, Daniela mergea ziua la serviciu şi seara la facultate. Colegii de serviciu şi şeful ei erau îngăduitori şi o lăsau deseori ca să învețe la birou. Erau şi perioade în care trebuiau predate la timp bilanțuri sau alte lucrări şi atunci muncea pe brânci alături de ei.

La facultate Daniela era o studentă foarte bună, era iubită de colegi şi apreciată de către profesori. Mulți băieți o curtau, dar ea avea ochi numai pentru Mihai. Acesta, la rândul lui, deşi îşi continua munca la ONT, lua note foarte mari la fiecare sesiune de examen, stimulat fiind şi de dragostea ardentă pentru Daniela. Trăia fascinația primei experiențe erotice autentice cu o femeie.

Daniela începuse să se maturizeze, era acum o fată care înflorea pe zi ce trece, avea picioarele lungi şi armonioase, mâinile frumoase cu degete lungi şi unghiile mereu îngrijite. Şoldurile i se rotunjiseră, în timp ce sânii de marime potrivita îi completau ideal aspectul feminin. Ochii caprui-verzui erau acoperiți de gene frumoase şi sprâncenele îi erau mereu frumos pensate. Ce mai, era o femeie frumoasă şi inteligentă pe deasupra. Când mergeau împreună la strand toți bărbații se uitau după ea, însă ea îl iubea pe bărbatul ei dintâi, chiar dacă nu voia să îi arate cu toată inima dragostea ei.

În vacanțe făceau rost de bani şi îşi găseau timp să mai facă şi câte o drumeție la munte. Au mers la Penteleu, luând-o prin Comuna Lopătari-Plaiul Nucului, Vârful Ivanețu, au fost în Munții Cibinului/Cindrel, vizitând la întoarcere casa lui Octavian Goga, au făcut Retezatul, înnoptând la cort şi pe malul Lacului Bucura, cel mai impunător lac alpin din Carpații românești, la 2040m sub Vârful Peleaga. A două zi au trecut pe lângă Lacul Ana şi Lacul Lia, alimentat din Lacul Bucura. Au ieşit spre Munții Cernei, la Izvorul Cernei, unde au şi înnoptat, plecând a două zi cu un camion mai departe, până la Băile Herculane. Puțin le-a lipsit să fie mușcati de către viperele din Munții Cernei, lângă acel uriaş izvor, de sub Ciuceava Chicerii, cu debitul între zece şi patruzeci de mii de litri de apă, numit Izvorul Cernei. Au admirat acolo pădurile de fag, precum şi pinul negru de Banat.

De la Băile Herculane, odată ajunşi acolo, au pornit-o, intrând prin Şopotu Nou, pe Drumul lui Emilian Cristea prin rezervația naturală a Cheilor Nerei dintre Munții Aninei şi Munții Locvei. Optspreze kilometri de încântare a ochiului le-a fost dat acolo să trăiască. Au ieşit în Sasca Română, ajungând apoi în Oravița. Seara, când au ajuns în oraş, au căutat un loc unde să înnopteze, o pensiune sau un hotel mai ieftin însă nu au găsit. Aşa că Mihai, spontan cum era, a propus să-şi întindă cortul între două blocuri de locuințe, ceea ce au şi făcut, nefiind nevoie s-o convingă pe Daniela prea mult.

Au cutreierat Munții Făgaraşului din Plaiul Foii-Zărneşti, peste Coasta Berevoiescu, pe la Bâlea Lac, Lacul Capra, Vânatoarea lui Buteanu, până la refugiul Călțun, Strunga Ciobanului şi au coborât până la Porumbacu de jos, de unde au luat trenul spre Bucureşti.

★

Pe ecranul televizorul din salonul Danielei, Sergiu Celibidache continua să dirijeze sub bagheta lui magică „Simfonia destinului”, de Beethoven.

Sub altă baghetă, cea cruda şi nemiloasă a dictaturii comuniste din România, destinul Danielei şi al lui Mihai au fost pentru foarte mulți ani separate, fără să mai ştie nimic unul de celălalt. Anii grei de suferință care au urmat pentru Mihai şi Daniela le-au ciuntit sufletele, le-au brăzdat fețele şi numai cu ajutorul unor minunați oameni aveau să se regăsească mulți ani mai târziu. Abia atunci s-au căsătorit şi au putut vieți împreună. Sănătatea lui Mihai fusese însă mult prea zdruncinată de încercările prin care a trecut şi nu a mai avut multe zile ca să se bucure alături de familia lui, de bunăstarea materială dobândită...

★

Daniela cumpărase douăzeci de lumânări ca să pomenească toți morții. Era o zi de sfârşit de toamnă, o toamnă uscată cu un vânt care agita praful şi împraştia frunzele căzute din pomi. Intră pe poarta cimitirului Străuleşti 1 şi împărți mâncarea şi sticluțele de vin aduse pentru dat de pomană săracilor, care se înghesuiau la intrare.

Femeia îmbrăcată în doliu se duse mai întâi la crucea de marmură neagră, terminată în urmă cu două zile şi îşi citi pe aceasta numele, văzând că după „decedat” nu era pusă încă o data. Mai sus erau sculptate mâinile împreunate din picturile lui Albrecht Dürrer. La baza crucii erau implementate într-o

scobitură frumos dăltuită, un buchet de spice de grâu şi o floare de colț, stilizat făcute. Sub propriul nume era scris Mihai Cornescu, „născut 6. ianuarie 1961, decedat 27 noiembrie 2007”.

Duse mâna la gât şi-şi pipăi lănțişorul cu „floare de colț cu un mic diamant”, pe care i-l dăruise Mihai când s-a întors prima oară din Portugalia.

Vântul plimba de colo, colo particule de praf, facând mici vârtejuri, atingându-i dureros cu ele, obrajii arşi de aciditatea lacrimilor. Ochii roşii, secați de lacrimi, priviră salcâmii goi de frunze în care corbii croncăneau sumbru. Un corb mare, negru trăsese afară din gunoi o pungă murdară de plastic şi cu ciocul lui puternic, ciugulea încercând să spargă ceva acolo. Un fior o scutură pe Daniela, dar se îndreptă de spate şi începu să aprindă lumânările care ardeau în camaruța de lângă cruce, făcută special pentru acestea.

- Mihai drag, ce ți-a fost dat să trăieşti în viață... şi totul numai din cauza mea. Cum să pot eu vreodată să mi-o iert? Dă-mi şansa să repar totul, dă-mi aceasta şansă te rog, măcar într-o altă viața! Vreau această şansa, vreau să fiu mereu alături de tine şi să te fac fericit în fiecare clipă, am acest drept...

Daniela adăstă mai bine de jumătate de oră, contemplând mormântul, lasă lumânările arzând şi se îndreptă spre mormântul familiei Tudor Cornescu, părinții lui Mihai. Aprinse şi acolo câteva lumânări şi porni apoi la locul unde erau înmormântați părinții ei...

- Dumnezeu să vă odihnească în pace, spuse Daniela în fața crucii şi aprinse alte lumânări. Nici lacrimi nu mai am ca să plâng. Va mulțumesc din inimă, părinți buni, pentru tot ce ați făcut pentru mine. Da-mi Doamne putere şi zile, ca să pot face şi eu măcar atât pentru copilul meu şi pentru familia ei, cît ați făcut şi voi pentru mine!

Îşi făcu semnul Crucii şi se îndreptă încet cu paşi bătrâneşti, cu toate că nu împlinise cincizeci de ani, spre poarta cimitirului. La ieşire, doi câini tineri se hârjoneau, se muşcau cățeleşte şi alergau printre morminte. Ieşi din cimitir fără să se uite înapoi. Se urcă în Volkswagenul Golf albastru şi demară. Se opri la Restaurantul Doina pe Kisseleff, parcă maşina, intră în salon şi comandă o porție de clătite cu ciocolată, o coca-cola şi o cafea mare.

Trebuia să mai zabovească puțin undeva, să nu plece cu ochii aşa de înroşiți de plâns la Maria şi la Vlad acasă. Voia să pregătească aniversarea de trei ani a lui Victoraş. Înainte de a pleca din restaurant, se duse la toaletă, se spălă pe ochi şi se fardă puțin...

★

Elena întră iar în rezerva Danielei, pentru că observase din nou accelerarea pulsului pacientei. Afară furtuna era în toi. La televizor se derula acum o înregistrare din concert a lui Pink Floyd, „Wish you were here”. Se făcuse dimineață şi zorii încercau în mijlocul furtunii să îndeparteze negurile nopții.

- Îmi este bine Elena, îi transmise Daniela, anticipând întrebarea infirmierei. Acum sunt obosită şi cred că am să dorm puțin.

Sorin Buneanu, zămislirea Diavolului

„Şi voi pune lor domni tineri şi cei
batjocoritori îi vor stăpâni pe ei.
Şi în popor se va porni om asupra omului
şi asupra vecinului său şi se va scula
cu sfadă pruncul asupra celui
bătrân şi cel necinstit asupra
celui de cinste" (Isaia 3, 4-5).

Sorin-Shmul Buneanu, s-a născut în Dolhasca, la 3 noiembrie 1954, ca fiu al lui Ilie Buneanu (fost Ilya Gutman). Ilya Gutman fugise cu familia de pe undeva din Ucraina, scăpând astfel de Holodomorul impus de Stalin, dar mai ales de pedeapsa vecinilor pe care îi înşelase. O vreme au locuit în Chişinău. Fiind evrei, nu erau direct vizati, de acel macabru Holodomor. Ilie Buneanu nu reuşise să se căpătuiască în viață, nici în satul natal, şi cu atât mai puțin în Chişinău. Buneanu a hotărât să emigreze în România împreună cu familia, urmând calea aleasă de mulți oameni. Cel mai tânăr dintre cei trei copii ai lui Ilie Buneanu a fost botezat Shmul. Ajunşi în România, ciuntită de către ruşi după Tratatul de la Ialta, şi-au schimbat, după o vreme, cu toții numele şi prenumele, românizându-le.

Ilie Buneanu, alias Ilya Gutman, trăia din cumpărarea şi vânzarea hainelor vechi şi din diverse afaceri mărunte, rareori oneste. Cumpăra şi cereale sau alte produse agricole direct de la producători, le ducea şi le vindea la oraş. Împrumuta câte o căruță de la vreun țăran, ca să meargă cu produsele şi de multe ori îi aducea calul înapoi, sleit de puteri şi flămând. Nu se dădea în lături de la a mijloci vinderea animalelor sau a altor lucruri care fuseseră furate.

Illya era un om slab atât fizic cît şi psihic. Era foarte înalt şi cu o față dușmănoasă, brăzdată de cute şi cicatrice. Capul aproape chilug, cu fața ovală şi un nas mare coroiat îi era flancat de două urechi clăpăuge. Mâinile neobişnuit de lungi şi puțin dedate cu munca fizică, se continuau cu nişte degete subtiri, cu unghii lungi, neîngrijite, îngălbenite de la mahorca pe care o fuma. Fuma mult şi din puținii bani pe care-i aducea pentru familie îşi găsea întotdeauna rezerve să meargă la băutură sau să practice jocuri de noroc.

Nevasta lui Ilie, Didina, o femeie brunetă, draguță, mult mai tânără ca el însă îmbătrânită de griji, nemaiştiind cum să mai astâmpere foamea copiilor şi, nu numai de aceea, recurgea şi la metoda traiului câştigat din patimile bărbaților. Sorin şi sora lui mai în vârstă cu opt ani ca el, nu erau copii făcuți cu Ilie şi bărbatul ştia asta. Cel mai mare frate, cu unsprezece ani mai în vârstă ca Sorin, îi semăna leit lui Ilie.

Ilie venea deseori beat acasă, după ce mai făcuse o mică afacere, îşi bătea nevasta şi copiii şi, uneori, îi dădea noaptea afară din casă. Câte un creştin îi mai lua să doarmă la el în casă, dându-le şi ceva de mâncare, cu toată foametea care bântuia Moldova acelor vremuri. Didina îşi ținea familia şi pe sine din ce-i mai dădea câte o vecină de pomană, de milă, nu se dădea însă în lături, ca mai apoi să se culce cu bărbatul aceleia. Din cauza acestui comportament al Didinei, au fost deseori nevoiți să-şi schimbe satul sau oraşul în care locuiau. Mizeria lucie în care trăiau, casele prost încălzite în care au locuit, cu pereți igrasioşi, crăpati, prin care iarna sufla vântul, continua foame, rareori astâmpărată, fără haine şi pantofi în picioare, aceasta a fost copilăria care i-a marcat viața lui Sorin Buneanu.

Sorin nu fusese un elev prea bun la şcoală, însă oricum mai bun decât fratele lui care trăise din fel de fel de afaceri necurate şi înşelăciuni, sau decât sora lor care trăia şi ea, întocmai ca mama ei, din patimile oamenilor, nereuşind să învețe vreo meserie.

★

Fratele lui Sorin a participat apoi activ la colectivizarea forțată a agriculturii. Pe acesta l-a bătut un țăran în așa fel, încât a rămas olog pe viață și a trăit apoi dintr-o pensie modestă, dată de comuniști.

Deși nu s-a dovedit că el l-ar fi schilodit pe fratele lui Sorin, acela împreună cu frații și familiile lor au sfârșit apoi împrăștiați prin închisorile comuniste. Niciunul dintre aceștia nu au mai trăit șansa oferită de anul 1958 pentru a fi amnistiați, când Ion Gheorghe Maurer, un lider comunist, considerat totuși mai liberal, a reactualizat cuvânt cu cuvânt hotărârea Securității din 1950, ca „cei care primejduiesc orânduirea socialistă sau o defaimează" pot fi arestați fără mandat sau proces.

★

Sora lor fugise cândva de acasă cu un mecanic de locomotivă care a dus-o până la București și după aceea Sorin nu a mai vrut să știe de ea. Femeia trăia de azi pe mâine și nu mai avea nici un contact cu familia. A trimis odată o scrisoare, scrisă de altcineva, că ea nu știa să scrie, și le-a comunicat că lucreaza la ITB, la cea de-a două firmă ca mărime din țară, pe atunci. Lucra ca femeie de serviciu la Interprinderea de Transport București.

Colegii de serviciu și vecinii, cunoscând-o, îl trimiteau la ea, pe fiecare tânăr care nu mai avusese contact sexual cu o femeie. Sora lui Sorin accepta bucuroasă „reorientarea" tinerilor bărbați, în schimbul unei sume minime de bani.

Fratele lui Sorin, olog fiind, trebuia să fie transportat la masă, la pat, la closetul din curte și unde mai era nevoie. În timp ce Sorin, copil mic fiind, îl târa cu greu de colo-colo, acela îi soptea la ureche că este un bastard, un blestemat copil din flori, făcut cu țiganii. Mizeria generală în care traiau, i-a umplut deseori de păduchi și astfel oamenii îi evitau și îi tineau la distanță. Sorin fiind de mai multe ori plin de păduchi, nu a fost lasat să intre în școală și l-au trimis acasă ca să-l spele Didina, să-l radă în cap și să-l dea cu gaz. Deseori, atunci când venea trist și murdar pe drumul spre casă, aflată, de regulă, la marginea localității, o vedea pe Didina, mama lui, ieșind din vreo casă străină în timp ce își aranja în grabă fusta și părul. Într-un țol, pe care de multe ori îl purta apoi, învelea mama lui o sticlă de rachiu sau ce mai primise în acea casa.

Vecinii și colegii de școală ieșeau pe stradă cu câte o bucată de pâine în mână pe care Sorin nu o primea prea des de la părinți, și-i strigau ceea ce auzeau în casă și anume că este „un copil din flori". Un copil de unguri, vecin de-al lor, îl poreclea bitang. Îi alerga pe acei copii, îi bătea și le lua bucata de pâine sau de cozonac, chiar dacă în furia bătăii, pâinea sau cozonacul cădea deja în țarână, mâncând-o apoi în fața lor și rânjindu-le victorios. Odată a primit și el o bătaie de la fratele mai mare al unui coleg de clasă și s-a ales cu o taietură pe lobul urechii drepte și o rană urâtă pe obrazul drept. Venind acasă plin de sânge, Ilie era plecat, ca de obicei, iar Didina a venit noaptea târziu, tot ca de obicei, cu pachetul pe care îl primise, ținut bine sub braț. Sorin s-a culcat așa plin de sânge cum venise și nemâncat pe deasupra.

Sorin nu știuse la început cum de poate ieși un copil din flori, că Didina niciodată nu a sădit, ca și ceilalți vecini vreo floare în grădină lor, plină de altfel toată vara cu bălării. Tot la fel nu a văzut ca în casa lor să se vopsească ouă roșii sau să se coacă cozonaci la Paște, tot așa cum nu-și amintește să-i fi mirosit în casă a sarmale și a cârnați prăjiți în untură, la Craciun.

În biserică nu era primit ca toți ceilalți copii, pentru că era evreu.

Sorin crescuse înalt și osos, slab la corp, din cauza copilăriei pline de lipsuri și căpătase cu timpul o uitătură dușmănoasă și vicleană. Ochii lui verzi păreau mai curând ai unei sălbăticiuni.

★

Ilie avea un cumnat la București, Sandu Poenaru, fost Solomon Licht care avea o funcție importantă în capitală, la Ministerul de Interne. Inainte de a ajunge la minister fusese înrolat în unitățile de securitate antipartizani care au înăbușit în sânge rezistența patrioților români ascunși în munți, oficial numiți „bandiți". Luase parte activ la colectivizarea forțată a agriculturii, avându-l o perioadă alături și pe fratele lui Sorin. Poenaru a fost acela care s-a îngrijit ca fratele lui Sorin, după ce a rămas infirm, să primească o pensie de fost activist de partid. În acei ani, Poenaru activase aproape de Dolhasca și ajuta familia lui Ilie Buneanu cu bani și cu mâncare. Se pare că ajutorul lui Poenaru nu a fost cu totul dezinteresat, Sandu având relații cu Didina Buneanu, femeie încă frumușică și generoasă cu trupul ei. Atunci când Didina rămase gravidă, Poenaru a fost chemat la București și instalat într-o funcție importantă la Ministerul de Interne, drept răsplată pentru activitatea lui în sprijinul cauzei Partidului Comunist Român.

★

Când Sorin Buneanu împlini vârsta de treisprezece ani, Poenaru l-a luat la Bucureşti, la el acasă şi l-a înscris la o Şcoală profesională ca să învețe o meserie. Pe măsură ce Sorin creştea, se asemăna tot mai mult cu Sandu. Asemănarea era izbitoare şi astfel Poenaru a preferat să-l țină mai departe de casa lui ca să nu aibă probleme cu nevastă-sa. Cu toate acestea unchiul Sandu nu a încetat niciodată să-i stea lui Sorin în umbră şi cît a trăit l-a ajutat.

Sorin a terminat cu chiu, cu vai şcoala profesională, luându-şi certificatul de meseriaş. Teoria îi plăcea, dar pentru practică nu avea nici un fel de veleități. De câte ori era admonestat de către profesorii şi maiştrii de acolo, amenința că-l va chema pe unchiul lui. Au fost suficiente numai câteva intervenții din partea lui Poenaru la şcoala profesională, pentru ca profesorii şi maiştrii de acolo să-şi revizuiască radical atitudinea față de Buneanu. Sorin primea acum note foarte bune şi maiştrii îi construiau ei înşişi lucrările practice prevăzute de programa şcolară.

Certificatul de absolvire a şcolii profesionale a fost transformat apoi de unchiul Sandu, în anul 1972, într-o diplomă de bacalaureat, primită de la un liceu din țară. Sandu îl scăpase prin anul 1953 pe directorul acelui liceu de deportarea la primul canal Dunare-Marea Neagră. Simțindu-se dator, directorul liceului i-a dat, fără prea multe rugăminți, o diplomă de bacalaureat falsă lui Buneanu. Între timp, directorul devenise un informator macabru al zonei şi când nu mai putu ramâne acolo, fiind amenințat de familiile persoanelor celor pârâți, a fost adus de Sandu Poenaru la Bucureşti, ca inspector la Ministerul Învățamântului.

Pe perioada şcolii profesionale Poenaru îi găsise lui Sorin o cameră cu chirie pe strada Retortei din cartierul Bucureştii Noi, la o familie de oameni mai în vârstă, a căror fată se măritase cu un cetățean străin şi plecase în occident cu el. De fapt Poenaru îşi adusese cu forța nepotul în casa acelor oameni, după ce i-a amenințat.

Sorin a fost vreo doi ani angajat într-o firmă din Bucureşti, fără ca să-şi fi câştigat pâinea, prin propria muncă. A fost pus acolo, direct ca secretar al tineretului comunist pe intreprindere. Principala lui activitate, propusă de fapt de Poenaru însuşi şi care îi făcea plăcere lui Buneanu, era să-şi spioneze colegii, eventual pentru activitate anticomunistă. Oamenii din instituție îl ocoleau cu teamă. Dacă vreo fată, colegă de serviciu, nu ceda propunerii de a se culca cu el, aceasta era chemată în zilele ce urmau, cu intervenția lui Poenaru, la circa de miliție pentru vreun delict imaginar, de regulă unul referitor la vreo acțiune anticomunistă, pentru rele moravuri, ori sub pretextul că ar umbla, de exemplu, cu cetățeni străini...

Tot Sandu l-a înscris pe Sorin Buneanu la Şcoala de Ofițeri de Miliție de la Băneasa pe care acesta a absolvit-o în 1977. De multe ori trebuia să intervină Poenaru şi acolo ca să-l scoată curat din vreun bucluc, ori dintr-o încăierare, sau ca să-l scape de corijențe, ori restanțe, intervenind, uneori în mod brutal la profesorul respectiv. Sorin nu era nici pe departe un coleg iubit. La început colegii de la Scoala de Ofițeri îl mai luau cu ei atunci când aveau învoiri şi mergeau împreună în oraş. Unii dintre colegi se întâlneau cu vreo fată şi dacă aceasta era frumuşică, Sorin punea ochii pe ea. Buneanu, care devenise între timp arătos la trup, făcea rost prin diverse tertipuri de adresa sau telefonul fetei, apoi se întâlnea cu ea. Cu timpul, aproape nici un coleg nu l-a mai invitat să iasă împreună în oraş. După ce umbla câteva săptamâni cu fosta prietenă a colegului şi o convingea de cele mai multe ori, ca să se culce cu el, îşi pierdea interesul pentru ea şi-şi caută o altă victimă. Daca vreo fată ramânea gravidă, tot Poenaru îl ajuta, prin intermediul vreunui medic pe care-l avea la mână. Desi legea interzicerii avorturilor, dată de Nicolae Ceauşescu în 1966, era foarte categorică şi, în special, foarte sever controlată, înalții funcționari de partid sau cei din Ministerul de Interne o ignorau atunci când aceasta se suprapunea cu propriile lor interese.

După absolvirea şcolii de ofițeri MAI de la Băneasa, Inspectoratul Miliției din Bucureşti îi puses la dispoziție lui Buneanu un apartament cu două camere, în cartierul Pajura. Sorin a preferat să locuiască mai departe pe strada Retortei, la acei bătrâni, inclusiv pentru a-i putea eventual furniza lui Sandu Poenaru anumite informații despre fata bătrânilor. Locuind la o casă puteai vedea mai bine ce fac vecinii, decât dacă ai fi locuit într-un apartament.

La Şcoala Profesionala din Bucureşti avusese Sorin un profesor de studiul materialelor. Acesta i-a spus odată, nemulțumit fiind de rezulatele elevului:

- Mai Buneanule, mama proştilor este mereu gravidă şi eu cred că aia este mă-ta şi că te-a pus după ce te-a născut într-o paporniță în fața bordeiului lui tata-tu.

Bietul profesor a fost una dintre primele victime ale lui Sorin Buneanu. I-a făcut o percheziție acasă pe motiv că este ultranaționalist, ascultă posturi de radio interzise de către lege şi face

propagandă anticomunistă. Nu a fost greu să-i strecoare în casă, în timpul percheziției, câteva ziare şi reviste străine cu articole împotriva lui Ceauşescu, care au stat ca mărturie la acuzatiile aduse împotriva acestuia. Profesorul a scăpat „numai" cu o detaşare pe aceeasi funcție la o şcoală profesională în judetul Tulcea, unde a trebuit să facă navetă cu trenul, trei ani de zile.

Tânărul ofițer de miliție Sorin Buneanu era un bărbat înalt de un metru optzeci şi cinci, negricios la față şi la păr, cu un trup musculos, crescut fără pic de grație, care aducea mai mult a brută decât a ființă umană. Avea o privire sălbatică, fioroasă cu ochii verzi, ca de husky. Tăietura de la lobul urechii drepte ca şi cicatricea de pe obrazul drept se urâțiseră şi erau mai evidente. Brațele lui puternice se terminau cu palme late şi degete lungi şi musculoase. Umerii îi avea lați, pentru că în timpul şcolii de ofițeri practicase boxul şi polo pe apă, la Clubul Dinamo. Chiar şi atunci când practica diferite sporuri, era agresiv la meciuri, atragându-şi deseori oprobriul arbitrilor şi al adversarilor. Era invidios pe succesele colegilor, deseori purtându-le ranchiună.

Sorin Buneanu devenea pe zi ce trece o bestie, bătea oamenii şi tortura arestații cu scopul de a le smulge declarații mincinoase incriminatorii, ca să primească apoi avansări în funcție sau un grad. Inclusiv colegii şi subalterni îl cunoşteau drept un om pătimaş şi preferau să fugă din calea lui. Sorin ajunge rapid la gradul de căpitan de miliție şi este mutat la diverse sedii ale miliției din Bucureşti, ca să câştige experiență, desigur susținut constant de Sandu Poenaru şi de relațile din neamul lui tată-su de la Ministerul de Interne, care între timp se înmulțiseră. Participa la aproape orice anchetă care urmarea excluderea oricărui concurent al rudelor lui din minister, ca să le netezească acelora calea. El se ocupa de adunarea probelor încriminatorii necesare, împotriva acelora şi de prelucrarea mărturiilor, ca acelea să pară cît mai plauzibile. Pe cei care depuneau mărturii false îi avea Sorin la mână, aşa că greu ar fi putut „răsufla" vreuna dintre maşinăriile înscenate. La rândul lor, rudele lui Sorin îi acordau tot mai multe avantaje şi închideau ochii la desele lui abuzuri, la reclamațiile cetățenilor sau ale colegilor împotriva lui. De regulă, acele reclamații ajungeau tot pe biroul lui Buneanu şi acesta se răzbuna înzecit pe reclamanți, ca astfel să le piară gustul să mai facă iar aşa ceva.

Buneanu îşi luă cu succes examenele de la cursul de limba engleză şi multe alte cursuri de specializare organizate de Ministerul de Interne. Fără să fie servil fața de şefi, era foarte apreciat de către aceştia, pentru abnegația şi lipsa de scrupule cu care-şi îndeplinea misiunile. Încăierările pe care le mai stârnea prin Bucureşti, îi erau de fiecare dată trecute cu vederea.

Trecând pe la diversele secții de miliție din capitală, reuşise pe acolo să-şi facă doi prieteni, de aceeaşi speță şi poziție cu el, şi aceia torționari cu trist renume. Se întâlneau deseori şi mai jucau un poker sau mai făceau o orgie pe la vreo cârciumă din Bucureşti, Braşov, sau Poiana Braşov.

★

Fata bătrânilor, la care locuia Sorin pe strada Retortei, studiase chimia în Bucureşti şi se măritase cu un cetățean străin, plecând legal din țară cu ani în urmă şi acum trăia în Occident. Batrânii, oameni cumsecade, iubiți printre vecini, aveau fiecare câte o pensie bunicică, pentru că lucraseră amândoi în viața activă şi fata lor le mai trimitea din când când ceva bani şi pachete, aşa că traiau binişor. Nu aveau aşadar de gând să închirieze vreo cameră şi cu atât mai puțin voiau să-şi aducă vreun străin în casă. La intervenția lui Poenaru acceptaseră, de voie de nevoie, să-l aibă pe Buneanu chiriaş.

Lui Poenaru îi plăcu tare mult casa din Strada Retortei şi pentru că Sorin nu putea locui în propria-i casă, aşa cum Sandu ar fi dorit, acesta şi-a propus să-i facă un cadou lui Buneanu. Acest cadou era tocmai casa bătrânilor...

Poenaru veni într-o bună zi în casa bătrânilor şi începu să-i amenințe cu represalii, pentru motivul că fata lor trădează interesele României în Occident şi că face acolo publicitate negativă țării în care s-a născut şi care i-a pus cândva învățamântul gratuit la dispoziție.

- Noi o urmărim acolo şi suntem oricum cu ochii pe voi toți, îi tutuia Poenaru, aşezat revărsat pe un jilț din sufragerie, în timp ce bătrânii înfricoşați stăteau în picioare în propria lor casă şi i se adresau reverențios cu dumneavoastră. Ca să vă observăm mai bine, are să vină să mai locuiască la voi în casă un alt om de-al nostru, le-a spus bătrânilor deja speriați. Purtati-vă bine cu el, ați auzit, bă! Şi dacă aud că suflati o vorba despre ce-am vorbit acum... şi Poenaru arata înspre un tablou al fiicei bătrânilor şi făcu semnul că i-ar tăia gâtul fetei lor.

- ...dar noi nu avem spațiu excedentar, tovarăşe Poenaru. De câțiva ani locuieşte aici Sorin Buneanu, nepotul dumneavoastră. Unde să mai cazăm încă un om?

- Nu ştiu, nu este treaba mea, voi trebuie să-l găzduiți. Ar mai fi o soluție, spuse Poenaru... să vindeți casa.

- Este casa unde trăim de o viață, aici s-a născut fata noastră, aici...

- Fata voastră unelteşte împotriva statului român! tună Poenaru.

Batrânii nu l-au dorit nici pe Sorin cu ani în urmă, dar s-au restrâns în propria casă, ca să-i pună lui Sorin la dispoziție camera cea mai bună. De foarte multe ori îi duceau la început şi de mâncare, prăjituri, fructe, cozonaci şi altele. Erau oameni cu frică de Dumnezeu, aveau şi ei un copil plecat de mult timp de la casa lor. Buneanu, aşa de rău cum se comporta, era până la urmă tot un copil. Parinți, frați sau alte rude în afară de Poenaru, se pare că nu avea, că nu-şi aminteau bătrânii, să fi primit Buneanu vreo scrisoare sau vreo vizită de la aceia. Se înțelesesera initial, pentru că Sorin le promisese că le va da lunar o sută cincizeci de lei pe chirie, bani pe care bătrânii nu i-ar fi luat niciodată. Sorin, de ani de zile, nici măcar nu se mai obosea ca să le ofere banii. Erau speriați de ceea ce li s-ar fi putut întâmpla fetei în Occident, aşa că voiau să nu se pună rău cu securitatea şi cu miliția, cu toate că nu ştiau ei aşa de bine să facă diferența între acestea.

Venind să locuiască la ei în Strada Retortei, tânărul Sorin s-a ținut numai de rele, deseori aducea tot felul de femei în casă, ca apoi să le alunge cu scandal. Tânarul Buneanu îi urmarea pe cei care construiau ceva în propria curte fără aprobare, îşi nota numărul de înmatriculare al camioanelor care mai descărcau vreo remorcă de nisip sau pietriş, iar a doua zi erau chemați de Poenaru la secția de miliție. De cele mai multe ori pârâții recunoşteau imediat şi deveneau, de regulă, turnători cu nume de cod. Dacă nu recunoşteau imediat îi aştepta bătaia cruntă până când dădeau declarația aşa cum li se dicta. La urmă, aproape toți promiteau să colaboreze cu miliția. Era metoda cea mai folosită de a se recruta colaboratorii voluntari. Buneanu se făcuse de-a lungul anilor urât şi temut de cei la care se mutase „cu chirie”, de către vecini şi de către cei de pe străzile alăturate.

Era ciudat că, deşi toată lumea construia câte ceva unde se foloseau printre altele nisip sau pietriş, acestea nu se puteau cumpăra de niciunde în mod oficial în Bucureşti...

Între timp Buneanu devenise ofițer de miliție şi avea mult mai multă putere decât fostul ucenic turnător de-al lui Poenaru. Puterea îi dădea acum iluzia fericirii pentru că putea face mai mult rău oamenilor, în general, şi unor cetățeni care şi-ar fi bătut joc de el în copilărie. Acum venise rândul lui să-i chinuie pe oameni. Pe de altă parte, ca să-i tortureze pe semenii lui, primea o retribuție substanțială de la stat, bani care atât de mult i-au lipsit în copilărie.

Pe un vecin, mecanic auto de meserie, care mai făcea câte un ciubuc acasă, reparând maşinile altora, îl chemă Buneanu odată la circa de miliție. După teroarea de rigoare şi promisiunea făcută la urmă că-l lasă în pace, şi-l făcu „mecanicul şi informatorul casei”. La el mergea acum Sorin să-şi repare Dacia fără să-i plătească nici măcar pentru piesele de schimb. Mecanicul auto era şi el astfel liniştit că măcar îl lăsa în pace să mai facă un ban, chiar dacă era greu muncit.

Abuzul de putere se practica pe acea stradă, se practica în capitala țării, ca de altfel şi în cel mai îndepărtat colț al ei, se practica până la Strâmtoarea Bering şi în Cuba şi nu era de întrevăzut un sfârşit.

Pe bieții bătrâni Sorin continua să îi terorizeze psihic, îi amenința periodic cu diverse lucruri mizerabile, în special că securitatea îi va face greutăți fetei lor din Occident. Fata lor, singură la părinți, era ceea ce aveau bătrânii cel mai de preț pe această lume şi Sorin, în setea lui de a face rău semenilor, indiferent cui şi cum, a folosit această cale şi până la urmă i-a convins să-i vândă casa pe un preț de nimic. Putea să le fi dat mai mulți bani pe casă, că avea destui şi casa era frumoasă şi îngrijită, însă n-a făcut-o. Batrâni l-au rugat să-i lase să mai stea în casă până când vor cumpăra un apartament.

Buneanu era un om inteligent, însă inteligența şi-o folosea exclusiv în folosul propriu, pentru a-şi atinge scopurile şi în special pentru a face rău oamenilor. Era invidios pe oameni pentru că iubesc, că sunt iubiți, că se distrează, că sunt respectați, sau numai pentru faptul că există. Pe Sorin Buneanu nimeni nu-l iubea, nimeni nu se interesa de el, dacă îi este bine sau nu, era ca o fiară între oameni, nimeni nu se bucura că există şi cu atât mai puțin îi păsa cuiva dacă mâine va pieri. Da, era o fiară, va deveni şi mai fiară, va fi un diavol nemuritor...

Banii primiți pe casa din Strada Retortei nu le ajungea bătrânilor să-şi cumpere nici măcar un apartament cu două camere. Fata lor a venit în țară şi le-a dat părinților banii necesari pentru aceasta. Ca şi cum nu a fost de ajuns că i-a terorizat ani de zile părinții, Sorin a încercat să le violeze şi fata, atunci când aceasta a venit la bătrâni, pe Strada Retortei. Femeia, posesoare a centurii negre la karate în stilul Kyokushin Kay, a ştiut să se apere şi aceasta l-a costat pe Sorin cartilajul nasului rupt şi şapte zile de spitalizare. Ba mai mult, femeia i-a amintit că este cetățean străin, că este în joc clauza națiunii celei mai favorizate, şi că trebuie respectată Carta drepturilor omului, semnată şi de România la Helsinki, etc. Şi, că dacă le mai face necazuri, ştie ea unde să îl găsească, chiar şi în gaură de şarpe dacă se va ascunde. Buneanu nu a mai avut de ales, decât să renunțe la răzbunare.

- Am rămas cel puțin cu casa voastră, i se se adresă femeii răutăcios...

După ce a cumpărat un apartament în Cartierul Pajura fata şi-a mutat părinții acolo. Batrâna mamă, fosta proprietareasă din Strada Retortei, trăitoare mai mult de şaizeci de ani în acea casa a fost nevoită să locuiască la bloc din cauza teroarei instituite de Sorin. Neadaptarea la condițiile de bloc, smulsă din rădăcinile copilăriei, izolată de vecinii cu care s-a înțeles foarte bine, a murit la numai câteva luni după aceea. Pe Sorin nu l-a sensibilizat cîtuşi de puțin moartea bătrânei, cu toate că îşi dădea seama că el însuşi era cauza acesteia. Văzuse atâția morți, în parte „ajutați" de el să dispară, că devenise imun la tristețea altora. Singura lui satisfacție era atunci când venea cu câte o femeie acasă, mereu alta şi de regula vreuna „cu bube-n cap", care „călcase pe bec", mama sau soția vreunuia dintre „clienții" lui de la secția de miliție. Toți vecinii îl urau, dar de teamă se eschivau să-i spună ceva fățis şi se fereau din calea lui.

Întâlnirea de ultimul grad

Era prin toamna anului 1986, într-o seară cu o ploaie maruntă şi rece de sfârşit de noiembrie. Daniela venea de la facultate. Ajunsese în anul patru, luându-şi toate examenele avute până atunci cu note bune şi foarte bune.

Avusese o zi grea, la serviciu, intreprinderea în care lucra la serviciul financiar, îşi muta sediul într-un cartier mai îndepărtat al Bucureştiului şi trebuia toată arhiva firmei împachetată şi din nou etichetată. Pe deasupra trebuia îndeplinite şi obligațiile curente de serviciu. Era frig în intreprinderea unde lucra, stăteau toți cu hainele sau cojoacele pe ei şi era, spre deosebire de alte perioade, foarte mult de lucru. Orice atingea era rece, scaunul ei, masa de lucru, caloriferele, geamurile şi pereții murdari ai holurilor. Avea, după terminarea programului de serviciu, un examen parțial la facultate şi sperase să se mai poată uita puțin pe notițele de curs. Colegii şi şeful erau de regulă foarte înțelegători şi o lasau să-şi vadă de învățat, deoarece aproape fiecare dintre ei fusese cândva în aceeaşi situație. Era însă acum mult de lucru şi trebuia şi ea în această perioadă să se implice mai mult.

Cu toată munca istovitoare de peste zi, la examen s-a prezentat foarte bine ceea ce dovedise încă odată că era o studentă studioasă. Radia de bucurie când a ieşit din clădirea ASE, dar după aceea a trebuit să stea cam mult la Piața Romană ca să aştepte autobuzul 377, în ploaie. Uitase să-şi ia umbrela cu ea şi era acum cu hainele umede şi, mai ales, frântă de oboseală. Pentru că luase acel examen era foarte bucuroasă, restul nu mai conta deocamdată. Mai avea numai câțiva zeci de metri până să ajungă acasă, unde focul pregătit de mama ei, ardea în soba de teracotă. Trecuse de cârciuma poreclita „Şapte păcate” şi văzu, ca de obicei, prin geamurile murdare aceleaşi figuri înăuntru, oameni cu fețele ca de altfel şi sufletul, înnegrite de alcoolul de proastă calitate care se găsea în bodegile şi prin alimentarele accesibile românilor de rând şi de viață amara. Îşi propusese să evite să treacă pe acolo noaptea pe la ora zece, atunci când oamenii erau dați afară din restaurante, respectându-se legea stupidă decretată de „cel mai bun fiu al patriei”. La fel de aberantă era şi hotărârea ca autoturismele să circule duminica alternativ, în funcție de numărul de înmatriculare cu soț, sau fără soț, invocându-se motivul economisirii combustibilului. De o maximă stupizenie era şi limitarea programului TV la două ore pe zi. În cele două ore de emisiune se vorbea preponderent de „Aventurile lui Nicuşor”, de „academiciana analfabetă”şi, desigur, de “cel mai iubit fiu al poporului”.

Mergea pe trotuarul opus cârciumii, atentă, în lumina mizerabilă, uneori inexistentă a străzii, că să nu-şi frângă vreo gleznă pe trotuarul pavat prost, cu piatră de râu. Deseori gropile făcute în stradă pentru diverse reparații se astupau superficial, după multă vreme, sau niciodată. Se gândi cu plăcere că sâmbăta viitoare, seara, aveau bilete la teatru şi mergea cu Mihai să vadă o piesă nouă. Duminică avea să fie iar cu el ca să se plimbe eventual printr-un parc, dacă nu va ploua şi apoi vor mânca ceva la prânz în oraş la vreun restaurant mai modest. Daniela îl iubea pe Mihai însă era prea mândră ca să-i spună ceea ce simțea pentru el şi uneori cu atât mai puțin i-o arăta. Ştia că Mihai sufera pentru asta însă ea avea mereu în cap vorbele bunicii din Balş, mama lui nea Gică: „bărbat bun şi usturoi dulce nu se poate”, aşa că să nu le cauți mult în coarne că ți se vor urca în cap. Fetito, mai spunea bunică-să: „pe bărbat şi pe cal să nu-i crezi; când îți pare că merge mai bine, tocmai atunci te trânteşte”. Râdea şi Daniela de bunică-sa şi de vorbele ei de duh şi mai ştia că aceea îngropase în viața ei doi bărbați cu toate că nu fusese din vina ei. Bunica-să era o femeie maruntă la trup însă tare vrednică, rămăsese a două oară vaduvă la patruzeci şi doi de ani cu trei copii de la ultimul bărbat. Batrâna zicea cu mândrie despre ea, ca, de altfel, şi despre femeile de statură mică în general că: „Muierea poate să fie la trup scurtă, însă-n cap cu minte multă”. Vara, în vacanțe, pe vremea când încă mai era copil, Daniela mergea la țară la bunica ei, lângă Balş, şi-şi petrecea timpul cu multă plăcere acolo. Bătrâna murise însă de câțiva ani buni, casa de acolo şi grădina se vânduseră şi totul rămase numai amintire. Bunica îi spunea mereu să se țină de şcoală „precum bețivul de gard” şi să învețe bine că numai aşa va răzbate

cu bine în viață. Îi spunea, pe bună dreptate, că banii nu aduc învățătură, dar învățătura aduce banii. Daniela era conştientă că nu a făcut-o de râs pe bunică-să până la aceasta vârsta, era un copil bun, mereu învățase bine şi şi-a bucurat părinții. Cândva se va mărita cu Mihai şi vor fi amândoi o familie şi vor avea unul sau doi copii. Şi părinții ei, în special tatăl ei drag, îl iubeau mult pe Mihai, că era vrednic, inteligent şi bine crescut, om cu frica lui Dumnezeu ca şi ei însişi.

Ah, îşi spuse şi îşi ridică mâna cu pumnul strâns în semn de victorie, cu gândul la acel examen. De-abia aştepta să ajungă acasă şi la gura sobei, după ce s-o încălzi şi vor mânca, să le spună şi părinților despre examen şi să-l sune pe Mihai ca să-i dea vestea.

★

Tot mergând şi străduindu-se să se gândească la lucruri frumoase ca să mai uite de oboseală şi de foame, Daniela auzi că din spate vine o maşină, apropiindu-se cu fază mare aprinsă, pe strada pavată cu piatră de râu, însă îşi văzu mai departe de drum.

Deodată văzu că Dacia opreşte brusc câțiva metri înaintea ei. Un bărbat înalt se dădu jos din maşină, trânti uşa şi-şi aşează piciorul şmechereşte pe roata de la maşină, sprijinindu-se cu un cot pe genunchi în timp ce-şi aprindea o țigară. La lumina flăcării brichetei, Daniela văzu, neplăcut surprinsă, figura arogantă a vecinului ei, căpitanul de miliție Sorin Buneanu. Nu voia să aibă de-a face cu acest om, despre care nu auzise nimic frumos şi nu pricepea acum, la acea oră, ce vroia de la ea. Genunchii începură uşor să-i tremure, fără să-şi dea seama dacă era din cauza lui Buneanu, din cauza oboselii sau pentru că avea hainele ude de ploaie. Oricum, trebuia să se abțină şi să nu arate că-i este teamă.

- Ce faci păpuşă, cam târzior pentru o fată singură, nu crezi?, îi strigă Sorin, Danielei aşa cum era obişnuit să le acosteze şi pe celelalte fete, ştiind că de cele mai multe ori funcționează.

Cu o privire expertă, flegmatică, o măsură încet din cap până în picioare, fixându-şi ochii verzi de husky direct în ochii Danielei.

- Am să te însoțesc până acasă, dacă vrei, că să nu ai probleme.

- Bună seara, tovarăşe Buneanu, vă mulțumesc pentru amabilitate însă nu am nevoie să fiu condusă până acasă, pentru că locuiesc la câțiva metri mai încolo. În altă ordine de idei nu sunt „papuşa" dumneavoastră. Este într-adevăr târziu, aşa cum bine ați remarcat şi ca atare, nu am dispoziția necesară ca să conversez cu cineva, deci nici cu dumneavoastră. Va rog, să mă lăsați aşadar să trec mai departe.

Sorin îi bară drumul pe trotuarul îngust.

- Şi dacă nu te las să treci?

- Va rog, să mă lăsați să plec!

Vocea Danielei începea să tremure de încordare şi voia să plece cît mai repede de acolo. Se gândi să se întoarcă şi să facă nişte paşi înapoi, să ocolească maşina milițianului, trecând pe partea carosabilă şi să-şi urmeze drumul spre casă. Nu mai avea destulă putere să mai aducă argumente şi genunchii începură să-i tremure şi mai tare. Lui Sorin, trecut de multe ori prin situația de a intimida oamenii, şi desigur bine pregătit profesional pentru aceasta, nu-i scăpă tremuratul femeii. Continua să-şi asedieze victima deja înfricoşată, aşa cum o făcea zilnic şi la miliție.

- Aşa, nu mai spune, nu ai dispoziția necesară, spuse Sorin şi suflă fumul țigării pe lângă Daniela. De regula eu sunt acela care spune ce se va face, indiferent de dispoziția celuilalt, spuse Sorin cu o grimasă ipocrită, contrariat.

Fumul țigării se ridica, învăluind-o pe fată. Daniela mai avusese de-a face cu diverşi bărbați care încercau s-o asedieze, în fel şi chip, acesta însă era evident unul cu o rea educație şi-i dădea o senzație teribilă de disconfort.

- Vă cred, tovarăşe Buneanu, aprobă fata, stăpânindu-se pe cît îi era posibil, însă mai cred că vă referiți la serviciul dumneavoastră şi constientizați că aceasta nu se poate aplica aici, acum, pe stradă, eu fiind un simplu trecător şi nu un răufăcător. Nu sunt precum cei cu care aveți, fără doar şi poate zilnic, de-a face... Daniela îşi dădu seama că făcuse o gafă şi căzuse în cursa căpitanului.

- Aha, deci ai auzit de mine, te-ai informat în ceea ce mă priveşte, nu-i aşa?

- Nu, vă înşelati tovarăşe Buneanu, nu am avut şi nu am nici cel mai mic interes să mă informez de dumneavoastră. Locuiți însă pe această stradă de câțiva ani şi sunteți cunoscut în cartier, datorită serviciului pe care-l aveți. Asta este tot, puținele informații pe care le am, sunt de la părinții mei care şi ei au auzit de dumneavoastră, ca despre oricare alt vecin, de la alți vecini sau cunoscuți din cartier. Va rog, acum să mă lăsați să trec mai departe, să mă duc acasă. Dacă însă nu vreți, am să vă ocolesc

maşina şi tot am să trec mai departe. Nu mai am nimic de adăugat şi conversția cu dumneavoastră nu-mi face plăcere, și cu atât mai puțin la această oră. Bună seara, tovarăşe Buneanu!

Daniela se întoarse, ocoli maşina şi-şi văzu de drum.

- Mie nimeni nu-mi vorbeşte aşa, auzi, ai cam mult tupeu. Sâmbata viitoare te aştept la Piata romană la ora opt seara, la coloane.

Daniela îl ignoră și trecu mai departe. Buneanu o măsură din spate, din cap până-n picioare, apoi se urcă în maşină, porni motorul şi demară în trombă. Fata scoase un oftat după ce auzi că maşina se îndepartează şi simți în secunda următoare că i se înmoaie de tot picioarele. Merse, numai ea ştie cum, până la poartă, o descuie şi întră în curte. Înainte de a intra în casă se rezemă de peretele de afară, să-şi traga sufletul, pentru ca părinții ei să n-o vadă aşa de speriată. Avu o senzatie de amețeală şi se aşează pe banca umedă pe care o aveau în curte, şi-şi aprinse o tigară. Țigara o calmă puțin şi-şi aminti cu plăcere că pe acea bancă statuse nopți de-a rândul cu Mihai. Îşi reveni puțin şi-şi aprinse şi a două tigară. Din casă Ana Georgescu, care se uita neliniştita la ceas, văzând că Daniela nu venise încă, zări licărirea brichetei în curte şi deschise uşa de la intrare.

- Daniela, fetița mamei, de ce stai afară şi nu intri în casă?

- Mami, ştii doar că nu fumez în casă şi vreau să mă liniştesc puțin după ziua de astăzi.

- Haide înăuntru fata mamei, că se răceşte mâncarea, arunc-o încolo de tigară!

Fata se reculese, aruncă țigarea şi o stinse cu piciorul, o luă apoi şi o aruncă la gunoi şi intră cu o față radioasă în casă. Căldura şi atmosfera placută dinăuntru o făcură curând să uite neplăcutul incident cu Buneanu. Gică o privea în ochi, întrebător, vrând să ştie rezultatul examenului.

- Bună seara, salută fata aparent indiferentă, în timp ce-şi scotea tacticoasă haina umedă şi o lăsă în brațele mamei.

- Bună seara, bună seara, asta-i tot ce vrei să ne spui? Haide spune-ne odată, şi nu ne mai fierbe atâta! Ce-ai făcut la examen?

- Da, veni, vidi, vici! răspunse Daniela, ridicând pumnul victorioasă şi cu zâmbetul ei ironic în colțul gurii, în semn de victorie.

- Aha, ştiam că nu poate fi altfel, spuse Gică, forțându-şi o grimasă plictisită în timp ce se apropia radios ca să-şi îmbrățişeze fiica. Felicitări, draga tatei, haide treci la masă, că se răceşte mâncarea.

Gică scoase sticla de vin din frigider şi umplu trei pahare.

- Să fie într-un ceas bun spuse, şi ciocni cu fetele lui, dând paharul pe gât.

- Dacă mai întârziai mult, opreau ăştia curentul de la rețea şi se încălzea vinul în frigider, spuse râzând.

- Dacă ți-era poftă de un pahar cu vin, de ce m-ai aşteptat pe mine, replică Daniela, ştiind deja răspunsul.

- Crezi că-mi intra vinul în mine, dacă nu te vedeam în casă, pe vremea şi la ora asta?

- Şi ce-ai să faci când am să mă mărit şi n-o să mai vin în fiecare zi acasă? Întrebă Daniela.

- Atunci am să beau cu Ana, dacă ştiu că tu eşti cu bărbatul tău şi bei cu el, răspunse Gică, încheind dialogul de fiecare seară când ajungea Daniela acasă, aratând cu bărbia înspre telefon.

- Nu-l suni pe Mihai, îți place să laşi oamenii să fiarbă după tine, nu-i aşa?

- Daca fierbe, să iasă puțin afară şi se răcoreste, răspunse Daniela cinic, pentru a retracta apoi imediat: Desigur că-l sun acum pe Mihai şi Daniela formă numărul lui Cornescu, dându-i vestea cea mare...

- Felicitări Daniela, se auzi de la celălalt capăt al firului vocea calmă, liniştitoare a lui Mihai. N-ai uitat de spectacolul de teatru de sâmbătă seara, nu-i aşa, şi duminică eşti tot a mea! îi transmise Mihai teatral.

- Ah, bine că mi-ai amintit, că tocmai voiam să-mi rezerv un bilet de avion ca să plec la Paris să-mi cumpăr o pălărie, răspunse fata glumind, ca să-l mai necăjeasca puțin. N-am să mai plec, am să vin cu tine şi pălăria o să mi-o cumperi tu săptămână viitoare din Madrid.

- Lasă băiatul în pace, spuse Gică mai mult pentru sine, şi nu-l mai supăra! Spune-i că ți se răceste mâncarea.

- Daniela, te iubesc, şi ne auzim mâine seară, mergi şi mănâncă ceva! O înedemnă Mihai, auzind pe fir vorbele lui Gică. Poftă bună şi apoi somn uşor!

- Noapte bună, Mihai, ştii că şi eu am aceleaşi simțăminte pentru tine! Problema este că mi-e foame acum şi mi s-au cam atrofiat simțurile şi simțămintele.

Malițioasă ca întotdeauna, haide du-te şi mănâncă ceva, pofta bună!

★

Sorin Buneanu plecă, îmbufnat de refuzul Danielei. Era ceva nou pentru el, o fată care nu îi cade imediat la picioare. Frumos educată, frumoasă şi nici pe departe toantă, gândi, ca cele pe care le avea aproape în fiecare seară.

- Se ține bățoasă, dar pun eu şaua pe ea, îşi spuse şi opri maşina în Mogoşoaia la nevasta unuia care era încă în arest la miliție...

★

Într-o alta seară când Daniela venea acasă de la facultate, observă că o maşină cu motorul pornit şi cu luminile aprinse, aştepta pe strada ei. Recunoscu maşina şi trecu pe celălalt trotuar ca să evite o noua discuție cu milițianul Buneanu. Sorin demară, se opri lângă ea şi se dădu jos din maşină.

- Uite ce este, nu-mi place să te aştept ca un prost atunci când ne-am dat o întâlnire. Unde pot să te aştept mâine, cu maşina, pentru ca apoi să mergem undeva să bem ceva şi să discutăm? La ce oră ieşi mâine de la ASE, întrebă Buneanu răspicat, citindu-i fetei surpriza de pe chip, pentru că se interesase despre ea şi ştia că este la ASE. Daca vrei, intru în clădirea ASE-ului şi te iau direct din sală.

- Nu ne vom întâlni nici mâine şi nici cu altă ocazie, tovaraşe Buneanu. Pe de altă parte nu puteți intra în clădirea ASE-ului fără autorizație, replică Daniela, fără să-şi dea seama că astfel iar îi făcea jocul lui Buneanu.

- Mi-ar plăcea să-mi spui Sorin, să ne tutuim şi crede-mă că pot intra în multe locuri dacă vreau şi când vreau! De data asta aş vrea însă numai să fim împreună.

- Dumneavoastră m-ați tutuit oricum de la început, fără să mă fi întrebat dacă sunt de acord sau măcar dacă-mi place. Pe de altă parte trebuie să ştiți că am un prieten şi la anul, după ce termin facultatea, mă voi mărita cu el. Este de la sine înțeles în cazul de fața că alți bărbați nu mă interesează, deci nici dumneavoastră. Va rog să mă înțelegeți, insistă Daniela conciliator, nu că v-aş găsi vreun cusur, ci pur şi simplu nu mă interesează prietenia unui alt bărbat. Acestea fiind spuse, vă rog să mă lăsați în pace, tovarăşe Buneanu, să-mi văd de drum. Ştiu că nu pot să chem miliția pentru că dumneavoastră sunteți chiar de acolo. Apelez însă la întelegerea dumneavoastră în a pricepe o dată pentru totdeauna, că nu am nevoie de un alt prieten.

- Mihai Cornescu al tău, spuse Buneanu, bucurându-se iarăşi de surpriza creată pe figura fetei, prin faptul că era atât de bine informat, umblă cu prostii, face schimb de valută la negru şi vinde străinilor, pe dolari, romînce de-ale noastre, ca acelea să se culce cu ei. De regulă îşi primeşte şi plata în natură de la acele fete. Tu însă îi oferi o atenție pe care el n-o merită, tu eşti la facultate seara şi el îşi face de cap cu alte femei.

Daniela, cu temperamentul ei de olteancă, se lăsă provocată, scoțând scântei din ochii căprui-verzi. Fața ei frumoasă se îmbujoră brusc, uitând de frigul umed de afară, miscându-şi dintr-o parte în cealaltă părul lung, negru şi lucios.

- Sunt minciuni sfruntate, Mihai nu va face niciodată aşa ceva. Şi... oricum nu consider necesar să mă justific în fața dumitale în ceea ce priveşte sentimentele pe care i le port lui Mihai.

Îi păru rău după aceea fetei de ieşirea pe care a avut-o, ar fi trebuit să ignore provocarea, să n-o onoreze cu un răspuns.

În ciuda acestei ieşiri lui Sorin i se păru grozav de frumoasă Daniela şi-şi jură pentru sine, că şi-o va face nevastă cu orice orice preț şi va trece peste orice obstacol ca s-o aibă. Îi reaminti însă Danielei:

- Ai să vezi că eu nu te mint, spuse calm Buneanu, Mihai este cel care te minte.

Daniela, ruşinată de ieşirea avută în fața milițianului, trecu, fără alt cuvânt, mai departe pe stradă şi dispăru pe poarta casei părinților ei.

★

Sorin îşi savură prima victorie, se minună de sine însuşi, de abilitatea cu care condusese discuția, şi-şi propuse să elaboreze un plan minuțios, menit a o cuceri pe Daniela pentru totdeauna. Nu se punea problema numai să-l înlăture pe Mihai Cornescu din viața Danielei, trebuia ca fata să fie cumva convinsă să se mărite cu el. Trebuia sa acționeze pe mai multe planuri deodată. Cel mai greu cuvânt de spus, îl avea cu siguranță, tatăl Danielei şi deci şi acesta trebuia constrâns să-şi convingă fata. Înlăturarea lui Mihai din scenă nu constituia o problemă, în acei ani, la fel ca şi în peroada stalinistă,

erau suficiente câteva mărturii ale unor oameni care „călcaseră pe bec”. Aceştia din urmă îi vindeau pe alții ca să-şi apere pielea proprie, chiar dacă aceia erau nevinovați. Un joc de copil pentru el, marele Căpitan Buneanu, un joc pe care-l practicase de atâtea ori cu succes, îşi înlăturase astfel proprii adversari, îi înlăturase pe duşmani rudelor lui care-l susțineau şi la urmă mai primise şi o funcție mai mare sau chiar un grad superior.

- Hai Shmul, arată din nou ce poți, nu uita că faci parte din națunea aleasă de Dumnezeu, îşi spuse Sorin, şi se duse acasă, începând să urzească în minte planul de acțiune.

★

Gheorghe Georgescu ar fi putut să iasă la pensie, dar lucra mai departe cu constiinciozitate în croitoria lui, aşa cum a făcut-o toată viața. Îşi propusese să mai lucreze cît mai este Daniela în facultate şi apoi încă doi-trei ani. Gică venise pe lume în 1922 într-o localitate de lângă Balş, într-o familie de oameni destul de săraci, ca prim născut, urmându-i apoi alți doi frați. La doisprezece ani, după ce a rămas orfan de tată, a venit la Bucureşti ca să învețe o meserie. Un unchi de-al lui, frate de-al tatălui decedat, avea în Bucureşti un atelier de croitorie bărbătească şi l-a luat pe lângă el ca să învețe aceasta meserie. A fost un băiat sârguincios şi şi-a luat repede certificatul de croitor. Curând după aceea a fost mobilizat şi trimis în linia întâi pe frontul antisovietic. Luat prizonier de către ruşi şi condamnat la muncă silnică, a îndurat viața grea din lagărul de muncă Azanka, raionul Tavda, regiunea Sverdlovsk-Ural. Faptul că era croitor l-a salvat poate de la moarte, căci în lagăr şi-a făcut mai departe meseria şi nu a trebuit să lucreze la pădure ca ceilalți. Gică nu era de felul lui dotat cu o constituție fizică foarte solidă şi munca brută, țânțarii vara şi frigul iernii de acolo l-ar fi doborât fără îndoială, ca pe atâția alții care mureau zilnic, pe capete.

Era un om potrivit de înalt, devenise corpolent şi se îngrăşase acum la bătrânețe. Avea încă parul negru, atât cît mai avea pe cap, nealbit, ochii căprui şi un nas acvilin, oltenesc. Vorbea puțin de felul lui, poate şi pentru că anii din lagărul rusesc îl marcaseră, dar atunci când era nevoie o făcea pe un ton aspru, răspicat. Era din cale afară de vrednic, venea de la serviciu, avea grijă de grădina de legume, ținea păsări de curte şi îndeplinea bucuros celelalte treburi de pe lângă casă. Era un om credincios şi mergea din când în când la biserică, fără însă să exagereze.

Avea clienți la croitorie care veneau la el de peste douăzeci de ani, cu toate că lumea sărăcise mult iar acum se găseau şi în comerț pantaloni şi costume de gata, chiar dacă nu aveau calitatea croielii pe care o oferea el. Avusese clienți de tot felul şi toate categoriile sociale, chiar foşti activisti de partid care intraseră cu timpul în dizgrație însă care avuseseră grijă să-şi puna bani la ciorap, foşti chiaburi, acum sărăciti însă nu chiar de tot, granguri mari de la partid, unii proşti şi aroganti, care vorbeau româneşte cu accent rusesc şi ale căror nume păreau nemțeşti, străini trimişi de la vreo ambasadă, pentru că nea Gică vorbea binişor germana şi încă foarte bine ruseşte. Avea muşterii din toate categoriile sociale: oameni săraci, profesori de liceu sau de facultate, ingineri, învățători etc. Aceştia din urmă veneau cu câte un costum primit de la cineva să li-l modifice, cu vreun palton căruia să-i întoarcă fețele sau vreun pantalon pentru scurtat. Îi servea pe toți, cu acelaşi ton prietenos, însă demn, şi ceea ce era important pentru principiile lui, le oferea tuturor aceeaşi calitate a muncii. De multe ori mai lua de lucru şi acasă ca să mai facă un bănuț peste salariu, dar numai de la persoane cunoscute sau recomandate de către aceia.

Pe Daniela, fata lui, o iubea aşa cum nu şi-a iubit nici nevasta şi o vedea cum creşte, frumoasă, înaltuşă, feminină, bine proporționată. Mai ştia că în curând ea va absolvi facultatea şi va fi pe banii ei, se va mărita cu Mihai, un băiat născut în cartier şi el om dintr-o bucată, inteligent, vrednic şi cumsecade, cu frică de Dumnezeu. După căsătoria Danielei, Gică urma să se pensioneze. Devenise tată la o vârsta destul de înaintată şi anume la patruzeci şi cinci de ani. Nevasta lui Gică, Ana, era cu zece ani mai tânără ca el. Daniela, Ana, casa, serviciul care-i asigura întreținerea familiei erau tot rostul vieții lui şi se afla acum la apogeul mulțumirii, din ziua în care s-a întors după prizonierat acasă. Nu avea mulți prieteni, însă toți erau oameni de nădejde.

Un frate mai tânăr, cel mijlociu, fusese şofer în Bucureşti, şi murise în urmă cu vreo zece ani într-un accident de mașină. Cu cumnata lui, văduva fratelui mort în accident, nu avuseseră niciodată prea bune relații, şi, fiindcă după moartea fratelui, ea se recăsătorise la numai o jumătate de an, Gică a întrerupt orice relație cu ea. Baiatul lor îi vizita, uneori, fără să se anunțe, însă era un pierde-vară, un fel de „hoț al zilei date de la Dumnezeu”, după părerea lui nea Gică, pentru că nu fusese în stare nici măcar să învețe o meserie cumsecade în viață. Celălalt frate, mai tânăr cu zece ani decât Gică, Constantin, zis Titi, era un om bun, vrednic şi dintr-o bucată şi-şi telefonau des, văzându-se de câteva

ori pe an, de regulă la sărbători. Titi locuia la Cheia de Mâneciu-Ungureni şi-l cunoştea şi pe prietenul lui Gică cu care fusese în lagărul rusesc, Toader Şoimu, fără însă sa aibă o relație foarte strânsă cu acesta. Când voiau să plece la Cheia trebuia să rămână cineva acasă pe strada Retortei ca să dea mâncare la găini şi să nu lase casa singură, de frica hoților. De câțiva ani, de când se făcuse mare, ramânea Daniela acasă. De câte ori mergeau la Cheia, Gică trebuia să doarmă o noapte şi la Toader, în Valea Berii, căci altfel acela pe bună dreptate s-ar fi supărat.

Pe stradă era în bune relații cu toți vecinii, mai puțin cu căpitanul de miliție Buneanu, evreu pripăşit de prin Moldova, cu care, în afară de „bună ziua”, nu avea nici un alt contact. Nea Gică nu putea să-i ierte lui Buneanu că-i aruncase afară din casă pe bietii lui prieteni, cei doi bătrânei la care adeseori mergea duminica pentru a mai juca o tablă şi, uneori în schimbul unui mic serviciu, primea o sticlă de țuică sau de vin de la ei. După ce Buneanu i-a dat afară din propria lor casă, ca de altfel şi înainte, milițianul transformase casa în bordel. Deseori se auzeau de acolo tipete de femei şi le vedea apoi pe acelea ieşind în stradă plângând, bătute şi uneori dezbrăcate, chiar şi în toiul iernii. Nu aveai ce să-i faci, Buneanu era de la miliție şi ei împarțeau „ordinea” după bunul lor plac. Nu-l saluta pe Buneanu decât dacă acesta o făcea primul, dar se întâmpla rar. Nu dădea doi bani pe acest om, despre care se ştia în cartier că bate oamenii la miliție, pune pe arestați să măsoare camera cu bețe de chibrit, şi atâtea altele. Avea o scârbă căpătată în lagărul sovietic fața de uneltele statului, lachei ai opresiunii, cozi de topor care făceau mult mai mult rău semenilor lor decât li se cerea.

Pe de altă parte, Gică era şi mult mai în vârstă decât el şi nu trebuia să-i dea el primul bună ziua. Nu-i mai puțin adevărat că dacă trecea prin fața curții lui şi el era în grădină şi fuma, grădina rămăsese neîngrijită şi plină de bălării, după plecarea bătrânilor, Gică întorcea capul şi se făcea că se uită în altă parte şi că nu l-a observat.

Diavolul îşi începe dansul

„Şi aceasta să ştii că, în zilele cele de apoi,
vor veni vremi cumplite. Că vor fi oamenii
iubitori de sine, iubitori de argint, măreți, trufaşi,
hulitori, neascultători de părinți, nemulțumitori,
necurați. Fără de dragoste, neprimitori de pace,
clevetitori, neînfrânați, cruzi, neiubitori de bine,
trădători, obraznici, îngâmfați, iubitori de desfătări
mai mult decât iubitori de Dumnezeu,
având chipul bunei credințe, dar tăgăduind puterea ei;
şi de aceştia să te fereşti. ”
Sfântul Apostol Pavel (II Timotei 3, 1):

Într-o dimineață, pe la mijlocul lui decembrie 1986, veni la Gică la atelierul de croitorie un client pe care nu-l cunoştea. Acesta vorbea o românească stricată şi venise cu o maşină, o Dacia neagră, cu număr de înmatriculare specific corpului diplomatic. Clientul puse un mic balot de material pe masă. Era o lâna englezească, frumoasă şi placută la pipăit, cum Gică nu mai văzuse multe în ultimii ani.

Clientul îi intinse mâna lui Gică şi îi spuse că lucreaza la Ambasada germană şi că vrea un costum cu vestă. Îi aşează pe masă un catalog Otto din Germania, aratându-i croitorului pe o pagină, cam cum ar vrea să-i facă hainele. Îi dădu lui Gică un nume al unei persoane de la ambasadă, care îi era deja client. Gică se uită la catalog, se uită la client şi îi spuse politicos:

- Domnule, acum în preajma sărbătorilor de iarnă, am foarte mult de lucru, ajutorul meu de maistru este bolnav şi trebuie să fac şi munca lui. Ca atare costumul dumneavoastră nu poate fi gata decât după Anul Nou. Daca vreți...

Clientul îl întrerupse pe un ton ferm:

- Ştiți, am auzit numai lucruri bune despre această croitorie şi în special despre dumneavoastră. Nu aş vrea să fiu dezamăgit tocmai la prima noastră întrevedere. Va rog aşadar, domnule Georgescu să fixați prețul costumului, ori cît de mare ar fi. Vreau ca acesta să fie gata înainte de 23 decembrie. Pentru probele preliminare am să vă trimit o maşină cu un şofer care să vă aducă la vila mea. Sunt convins că la data menționată îmi veți face costumul.

Gică dădu din cap afirmativ, fără să ştie el însuşi cum o va scoate la capăt, fără a-i defavoriza pe ceilalți clienți.

- Domnule, prețurile la noi sunt standard şi nu vă pot pretinde mai mult decât este prevăzut de tarif.

- V-am spus deja că probele pentru costum le voi face la vila mea. Nefiind deci aici în atelierul dumneavoastră de croitorie, ci în vila mea, dumneavoastră stabiliți prețul şi eu îl achit.

Gică îl pofti pe client să-şi dea haina jos şi apoi pantalonii ca să-i poată lua măsurile, ceea ce şi făcu. Clientul scoase din buzunar o carte de vizită, cu un număr de telefon la care să-l sune Gică pentru probe, părăsi croitoria şi se urcă în maşina cu care venise, spunându-i şoferului să pornească.

Georgescu luă materialul şi-şi petrecu mâna cu plăcere peste acesta, spunându-şi că de dragul materialului merită să facă ore suplimentare. O asemenea lână făcea ceva parale, îşi spuse, şi-şi propuse ca din bacşisul pe care, cu siguranță, îl va primi de la străin şi cu ce mai avea pus deoparte, îi va cumpăra Danielei un cojoc de miel de Orăştie.

Pe douăzeci decembrie dimineața, după ce lucră la atelier toată ziua, iar seara acasă, continuă la maşina de cusut cu pedală, la lumina care adesea se întrerupea în cartier, ca de altfel în toată țara, costumul de lână englezească era gata pentru prima probă. Îl sună de la telefonul din atelier pe străin şi-i comunică faptul că totul este pregătit pentru prima probă Peste o oră şi jumătate, aşa cum se

înțeleseseră, şoferul întră în croitorie, salută, şi-l pofti pe Gică să vină cu el, aşa cum stabilise cu străinul. Costumul îl croise atât de bine, că nu mai era nevoie de mari retuşuri şi nici de o a doua probă. Stabiliseră că peste două zile va fi gata. Clientul îl rugă încă o dată să vina la el acasă, tot adus de şofer, ca Gică să îi dea personal costumul şi propuse un preț triplu în raport cu tariful obişnuit, întrebându-l dacă este suficient. Gică surâse, semn că era mai mult decât mulțumit şi-l rugă pe client să-i trimită maşina pe douăzecişidoi decembrie, cam pe la ora zece şi jumătate la croitorie pentru a-i aduce costumul cel nou. Clientul se învoi bucuros.

Costumul arăta împecabil, clientul evident obişnuit cu croiala de calitate, încercă haina ca să vadă cum îi vine, îndoindu-şi brațele rând pe rând. Cântări apoi din ochi calitatea finisajului pantalonilor, se aşeză pe un scaun, se ridică în picioare şi se lăsă apoi pe vine de câteva ori, arătându-şi în final satisfacția.

- Mi-ați făcut un costum aşa cum mi-am dorit, spuse clientul cu oarecare remuşcare în glas. Nu vă veți supăra, dacă vă plătesc prețul în mărci germane, nu mai am destui lei în casă, pentru că voi pleca mâine acasă în Germania şi nu am mai scos bani româneşti de la bancă. Va rog să mă înțelegeți că nu am altă soluție şi am să vă dau cît cereți. Cât am să vă datorez, domnule Georgescu?

- Dați-mi cît socotiți dumneavoastră de cuviință! Într-adevăr, am muncit mult la acest costum, pentru că stofa mi-a plăcut foarte mult. Mă bucur că vă vine bine şi să-l purtați sănătos! Aş prefera însă să-mi plătiți în bani româneşti, dacă se poate...

- V-am spus că nu am lei.

Străinul scoase un portofel şi-i oferi croitorului două hârti albastre de câte o sută de mărci. Vă mulțumesc mult şi-mi pare nespus de rău de inconveniente. Regret că nu vă pot face şi eu o bucurie tot „pe măsură", pentru că am de îndeplinit o misiune, mai adaugă răspândind un aer bizar în jur. În orice caz, lumea merge mai departe...

Primele cuvinte ale clientului îl puseseră puțin pe gânduri pe Gică însă tema cu primirea plății în valută i se părea acum mai importantă de discutat.

- Domnule, ştiți bine că noi în țară nu avem voie să primim plata în valută. Aş prefera să-mi plătiți suma stabilită în lei şi cu aceasta să evităm orice problemă. Şi dumneavoastră, cu siguranța, ştiți că nu aveți voie să plătiți aici în țară, în monedă străină. Nu vreau să avem necazuri, nici eu şi nici dumneavoastră.

- Eu nu voi avea necazuri, spuse străinul cu subînțeles. Clientul mai puse încă o bancnotă maro de cincizeci de mărci deasupra, ca gest irevocabil, şi i le oferi croitorului fără să mai adauge ceva şi fără să-i lase lui Gică posibilitatea vreunui comentariu.

- Fie cum doriți, domnule, vă mulțumesc şi vă urez sărbători fericite! Să-l purtați sănătos!

Gică luă banii, înclinând demn din cap. Numai un prost ar refuza atâția bani, îşi zise şi bagă banii în buzunarul drept de la pantaloni, cu mâna totuşi uşor tremurând. Se bucura de bani, ştiind totuşi că face un lucru interzis de legea stupidă din România. Se urcă în maşina cu care fusese adus şi şoferul porni.

Pe Bulevardul Ana Ipătescu era o barieră de miliție care opri vreo douăzeci de autoturisme, în majoritate cu numere străine, printre care şi maşina în care era Gică Georgescu. Autoturismele au fost percheziționate în portbagaj, iar cei aflați în ele fură dați jos, legitimați şi apoi perchezitionați corporal. La două maşini se găsiră în portbagaj produse din carne, evident cumpărate de pe piața neagră, o alta maşină avea o cutie de douăsprezece sticle de wisky, țigări străine şi câteva pachete de cafea. Lui Gică îi găsiră la controlul corporal cele două sute cincizeci de mărci germane în buzunarul pantalonilor. Fu controlat direct şi exclusiv în buzunarul drept de la pantaloni. Celor care nu fuseseră găsiți în regulă li se înregistrară datele personale din acte şi apoi fură lăsați să plece fără alte comentarii. Gică era persoana căutată...

- Treci, bă, şi iscăleşte aici, îi spuse plutonierul care-l percheziționa, că boii se leagă de coarne şi omul de semnătură.

- Tovarăşe plutonier, eu nu am nicio vină, eu...

- Ascultă bă la mine, nu te înfige la vorbă ca rața la muci, că nu te-am întrebat nimic. Tu iscăleşte-mi mie aici şi apoi te las în pace.

Gheorghe Georgescu fu pus să semneze procesul-verbal pentru constatarea găsirii valutei, banii i se confiscară şi fu îmbrâncit într-o maşină a miliției şi dus la secție.

Şoferului maşinii, în care se afla nea Gică, i se spuse respectuos de către acelaşi plutonier că poate pleca. Ancheta a fost scurtă, Gică a mărturisit la circa de miliție tot ceea ce ştia şi a semnat declarația. Acuzația suna: „posesie ilegală de valută". După anchetă un alt subofițer i s-a adresat răstit lui Gică să aştepte acolo unde îi indică, împingându-l într-o cameră fără ferestre. Camera era

neîncălzită, cu beton pe jos, prost luminată şi fără niciun scaun sau vreo bancă pe care să se aşeze. Peste aproximativ două ore de aşteptare în picioare, întră un plutonier în jur de treizeci de ani, aducându-şi un scaun cu el, pe care el însuşi se aşează, într-un colț al camerei. Fără să spună o vorbă, îl fixă pe croitor cu o privire plictisită, aşteptînd ca Georgescu să deschidă discuția.

- Tovarăşe plutonier, ştiți, eu trebuie să merg la serviciu, spuse Gică fără vlagă, poate doar ca să spună ceva.

- Bă, la noi se dă mai întâi „bună-ziua", că nu suntem aici pe maidan. Aici este miliția capitalei, bă!... Vorbeşti cu plutonierul Urban, dar să deschizi gura numai când te întreb eu ceva.

- Buna ziua, tovarăşe plutonier Urban!

- Deocamdată avem de vorbit cu tine, apoi vom mergem la croitorie ca să facem o percheziție. Acolo îi vom anunța noi pe subalternii tăi că eşti la miliție în cercetare, spuse subofițerul.

Gheorghe Georgescu, se învolbură în sine şi-şi derulă imaginile din tinerețe în care se revăzu în Azanka, în lagărul de muncă. Un fior de groază îl scutură din tot corpul. Îşi făcu sfânta cruce şi se resemnă, rămânând în picioare, mutându-şi greutatea considerabilă a corpului de pe un picior pe altul.

- Bine mă Gheorghe, eşti om aproape de pensionare şi faci trafic cu valută la vârsta ta, întrebă plutonierul? Nu ți-a ajuns cît ai pătimit că te-ai ridicat cu arma în mână împotriva Uniunii Sovietice? Cum o să te vadă, mă, acum borfaşii ăia tineri de la Poarta Albă? Ăia o să-ți spună că au ajuns acolo pentru că au încălecat pe femei, bătându-şi joc de ele sau că au tâlhărit la drumul mare şi tu o să spui că făceai trafic cu bani capitalişti... La vârsta ta mă, nu ți-e ruşine să faci aşa ceva? Cine ştie de când o faci şi de-abia acum te-am prins? Tu le vei spune celorlalți bandiți că fii-ta se mărită la anu´ şi că de-abia aştepți să te joci cu nepoții? N-o să-ți fie bă ruşine? Ce vroiai, mă, să faci cu banii ăştia capitalişti? Uite că te-am prins, bă, până la urmă şi acum o să vina fii-ta la puşcărie ca să-ți arunce chiftele cu praştia printre zăbrele şi o s-o fluiere bandiții de după gratii. Frumos îți şade, om bătrân, nu-i vorbă!

Gică îşi muşca limba de necaz, şi-şi stăpânea cu greu lacrimile. Se revedea cu aproape patruzeci de ani în urmă în Gulagul rusesc, încarcerat nevinovat, fiind la cheremul prostimii, ajunse la putere.

- O să aibă fii-ta timp să vie la tine, continuă plutonierul, că o s-o dăm afară din facultate pentru prostia ta. Ia acum şi scrie frumuşel pe hârtia asta tot ce-ai făcut, spuse, şi-i întinse un creion şi un bloc-notes. Te aşezi pe scaunul ăsta şi scrii. Vezi să nu uiți ceva, că noi ştim să-ți amintim. Eu plec acum şi vin peste o jumătate de oră.

- Tovarăşe plutonier, am scris deja totul în procesul-verbal şi în declarație şi am semnat.

- Ce bă, tu te tocmeşti cu mine? Când vorbeşti cu mine te poftesc să taci şi să execuți ce-ți spun eu! Mai scrie o dată, că poate ai uitat ceva!

Urban ieşi fără alte cuvinte din cameră şi-i arătă din cap croitorului, că poate să se aşeze pe scaun. După vreo două ore, Urban reintră în cameră. Gică mai scrisese încă o dată, cuvânt cu cuvânt ce declarase şi în procesul-verbal şi se gândea ce îl mai aşteaptă acum...

- Cred ca am să te las să pleci acum, spuse plutonierul, dar să ştii că o să ne mai vedem curând. Să cugeți bine la ce ai făcut şi să te gândeşti cum ai putea să ne ajuți ca să-ți speli greşeala. Deocamdată nu-i spunem nimic lui fii-ta şi nici pe stradă la vecini, dar să ştii ca stăm cu ochii pe tine. Dosarul tău ramâne deschis, desigur.

Urban îi făcu scârbit semn cu capul să părăsească încăperea. Gică întră in sala de aşteptare şi se aşează pe o bancă. Aici, cel puțin, funcționa încălzirea centrală. Se bucura că nu mai era nimeni acolo ca să-l vadă...

Un sergent major cu cascheta lăsată ca plugarii, pe ceafă, strigă „şini-i bă Jorjescu Gheorghi?" cu toate ca Gică era singurul om din sala de aşteptare. Tânărul moldovean îi aruncă la picioare, cu scârbă, buletinul de identitate, spunându-i:

- Să nu-ți mai văz paşii p-aişi, Jorjescule, că... mama voastră de... !

Gică se aplecă şi-şi culese buletinul de pe jos, şi se ridică să plece, moment în care îşi ştergea cu batista lacrimile, şiroindu-i pe obraji. Nu credea să i se întâmple tocmai lui aşa ceva. Nu-şi găsea nici o vină. Ciudat este că, ieşind din secția de miliție, îl revăzu în timp ce traversa sala de aşteptare, pe fostul „şofer" care l-a dus la client şi înapoi, până la percheziția de pe bulevardul Ana Ipatescu. „Şoferul" era îmbrăcat acum în uniformă de locotenent de miliție. Deodată lui Gică îi fu totul clar: cineva i-a întins o cursă, a regizat totul, ca să-l îngenuncheze pe el, ca să-l aibă la mâna, cu ceva. Dar de ce? Ce vor de la mine? Ce urmăresc? Ieşi din curtea secției de miliție, uitându-se în jur şi sperând să nu-l recunoască vreo cunoştință şi să-l vadă că iese de acolo. Se urcă abătut într-un autobuz şi se duse la croitorie. Şi-a întrebat cu precauție subalternii dacă l-a vizitat cineva cît a fost plecat şi i-a mulțumit lui Dumnezeu, auzind ca nu. Gică le spuse lucrătorilor că pot pleca acasă, încuie atelierul şi se duse şi el acasă,

epuizat fizic după ceea ce pătimise. A aprins focul deja pregătit în sobă, bău un pahar mare de vinars Unirea şi se lungi în pat, adormind buştean.

Daniela şi Ana se mirară când îl văzură pe Gică că este deja acasă, mai devreme ca de obicei şi că doarme la acea oră. În ultima vreme lucra şi acasă până noaptea târziu şi dacă se oprea curentul electric în cartier, continua uneori la lumina lămpii de petrol sau a lumânării. Sticla de coniac şi paharul erau încă pe masă. De obicei Gică nu bea de unul singur. Daniela mai puse fără să facă zgomot nişte carbuni pe foc şi-l lăsară în pace, pastrând liniştea pentru ca Gică să-şi isprăvească somnul.

Mihai terminase facultatea în 1985 şi pentru ca a avut o medie mare la absolvire a primit o slujbă bună prin repartitie guvernamentală, în Bucureşti. Nu erau mulți bucureşteni care să fi primit o repartiție în Capitală. Mihai însă a meritat această răsplată, obținuse o notă foarte bună la examenul de diplomă, iar notele din anii facultății n-au fost mai prejos.

Angajat ca inginer, Mihai trebuia să se scoale foarte devreme, să traverseze Bucureştiul, folosind mai multe mijloace de transport până în Cartierul Berceni, unde se afla intreprinderea. Mai bine de un an de zile a continuat să lucreze şi la ONT câte o sâmbătă seara sau o dumnică, însă îşi dădea seama ca, dacă nu va renunța, nu va mai avea destulă putere de muncă pentru noua poziție de inginer. Era evident că acolo, în acea fabrică, putea să se afirme, erau multe lucruri în intreprindere care puteau fi îmbunătățite şi ştia că era în stare s-o facă. Avea multe idei, ca orice proaspăt absolvent de facultate şi atunci când i le-a prezentat şefului, acesta l-a felicitat şi i-a garantat sprijinul.

Vorbise cu şeful de la garajul ONT, prin octombrie 1986, şi-i spusese ca va mai lucra acolo dacă este posibil până la sfârşitul anului, sau mai bine zis până după Revelionul lui 1987. Mihai ştia că de Revelion vin mulți turişti şi că autobuzele trebuie să fie curate. Orice persoana care ajuta conta. Domnul Constantinescu l-a înțeles pentru ce voia să plece şi s-a bucurat că mai stă până după Revelion.

Începând din ianuarie 1986, Mihai se putea dedica integral muncii lui şi duminică seara, nemafiind la ONT, putea fi cu Daniela, fata visurilor lui. Îi plăcea de Daniela, chiar dacă era cam „înțepată”, ba uneori chiar țâfnoasă, însă fata asta ştia ce vroia, era inteligenta, foarte frumoasă şi, mai presus de toate, îl voia pe el. „Țâfnoasă dar frumoasă”, îi spunea deseori Danielei. Uneori fata îl mai necăjea cu toanele ei. Ar fi vrut ca ea să-i arate mai multă afecțiune, sau mai bine zis ar fi vrut ca Daniela să-i arate dragostea pe care simțea că o are pentru el. Însa chiar şi aşa o iubea şi-i accepta capriciile.

Erau de mulți ani împreună şi în vacanțe se văzuseră aproape în fiecare zi. Chiar dacă unul dintre ei avea ceva de făcut acasă, să-şi ajute părinții sau pe altcineva, seara, de regulă, oricât de târziu era, se întâlneau chiar şi pentru o oră. Dacă Daniela venea seara uneori mai târziu de la facultate, se vedeau a două zi. Cu toate prejudecățile vremii, nea Gică, tatăl ei nu se opunea, chiar dacă Daniela ieşea la miezul nopții să se vadă cu Mihai. Nea Gică îşi ştia fata în siguranță alături de Mihai. Cei doi îşi petreceau serile de vară în curtea părinților Danielei şi, uneori îi apuca dimineața, povestindu-şi ce le veneau prin cap şi sfârşind prin a se îmbrățişa şi a se săruta până la ivirea zorilor.

Desigur, că după trecerea anilor, nu se mai limitau doar la atât, însă o făceau cu grijă, pentru că nu voiau şi nici nu se cuvenea să aibă un copil înainte de căsătorie.

Zămislirea fericirii

Pe la sfârşitul lui noiembrie 1986 Mihai şi Daniela au plecat la munte. El îşi luase liber o sâmbăta de la şeful lui şi spusese şi la ONT ca nu va veni la acest sfârşit de săptămână să lucreze. Daniela nu avea chef să se ducă sâmbăta la facultate ca nu avea cursuri prea importante. Şi-au făcut bagajele, au luat şi ceva de mâncare şi dis de dimineață au plecat cu primul tren personal din Bucureşti. Pâna la Sinaia au mers ca de obicei cu naşul şi Mihai îi spuse Danielei ca va fi ultima oară când nu-şi cumpără bilet de tren. Au urcat până la Cota 1400 cu telecabina şi apoi până la 2000m pe jos şi au început coborârea spre Cabana Bolboci. Voiau să înnopteze în Scropoasa şi apoi să iasă peste Muntele Paduchiosul până în Bezdead. Vor găsi, cu siguranță, o ocazie şi se vor întoarce în Sinaia, apoi cu trenul acasă.

Au trecut de Bolboci şi apoi de Cabana Zănoaga, urmând drumul prin splendidul defileu. La Scropoasa erau camere libere şi au primit, în urma unei mici atentii, una din camerele duble de la intrare.

Au mers în sala de mese şi au comandat ceva de mâncare şi câte o bere. Între timp li se făcuse focul în soba de teracotă din cameră şi la cazanul din baia destul de primitivă, însă curată, a cabanei. După masă au mai pus ceva lemne pe foc în cameră şi au ieşit cam o oră să se mai plimbe, până la mica hidrocentrală, pentru că era încă lumină afară şi un ger uscat, sănătos. Mihai era fericit până în vârful urechilor de ce realizase în viață până atunci. Era sănătos, terminase studiile, avea un serviciu bun, o femeie frumoasa lângă el... Era ea cam capricioasă însă ştia că-l iubeşte. Se simțea pe drept cuvânt răsfățat de viață. Peste un an se va însura cu ea şi vor avea copii, cândva îşi vor construi şi o căsuță draguță, vor face concedii frumoase, poate şi în străinatate. Se uita cu drag la femeia de lângă el şi Daniela îi răspundea din priviri, sentimentelor lui.

Au intrat în cameră, au închis uşa cu cheia şi s-au aruncat fără alte cuvinte, unul în brațele celuilalt, s-au sărutat îndelung, s-au dezbrăcat reciproc la repezeală şi s-au aruncat în pat într-o contopire pătimaşă când sălbatică, când plină de candoare, schimbându-se pe rând sus şi jos, o trăire nemaiîntâlnită până atunci. Aveau sentimentul că e ceva descoperit de ei penntru prima dată în aceasta lume şi trebuia profitat din plin de ceea ce tocmai aveau, dar putea să fie oricând ultima dată... Într-un târziu s-au aşezat istoviți însă fericiți, unul lângă celălalt. S-au îmbrățişat din nou, s-au învelit cu pătura şi au dormit câteva ore, după care au reexperimentat ceea ce cu o seară înainte aflaseră. Corpurile li se contopeau şi arcuirii fetei îi corespundea o mişcare de cedare din partea lui, pentru ca apoi înverşunării lui să-i corespundă predarea totală fetei, o continuă ofrandă adusă alternativ, până la atingerea plăcerii supreme în care deja trăiau. Mihai îi acoperea cu sărutările lui gemetele ei de plăcere şi ea îl muşca de gât cu tandrețe, simțind amândoi contopirea sfârşitului şi a începutului lumii într-un singur Tot, corpurile lor împreunate.

Înainte de zorii zilei s-au îmbrăcat bine după baie şi au ieşit afară ca să fumeze o tigară. Pâna la ora prânzului, s-au tot iubit ca şi cum ar fi fost ultima zi fericită din viață şi şi-au jurat apoi credință veşnică...

Seceratul grâului

Într-o zi de sâmbătă, pe 20 decembrie 1986, Mihai veni ca de obicei la ONT şi se duse la dispecer, la domnul Constantinescu să-l întrebe ce are de făcut. Lucra de câțiva ani la ONT şi-i cunoştea pe toți şoferii şi ghizii de acolo şi marea majoritate dintre aceştia erau oameni foarte cumsecade.

- Mihai, am un job pentru tine, spuse Constantinescu, trebuie să mergi cu un autocar la Sinaia cu nişte turişti străini. Şofer este nea Mitică şi ghid este unul nou, pe care ni l-au trimis de la centrala ONT, nu-l cunosc încă... La Sinaia trebuie să speli neapărat autocarul şi pe dinăuntru şi pe dinafară ca sunt turişti d-ăia care au plătit mult şi sunt pretenţioşi.

- S-a făcut, încuviință Mihai ca de obicei.

Mihai s-a dus la şofer şi l-a întrebat când pleacă. Acesta i-a răspuns că merge peste două ore să-i ia pe turişti de la Hotelul Intercontinental şi apoi să îi ducă la Sinaia.

- Avem un ghid nou, zise nea Mitică, nu-l cunosc, pare cam milităros şi-şi poartă frizura ca un plutonier de companie.

Plecară înspre centrul Bucureştiului şi parcară în fața Hotelului Intercontinental. Noul ghid se duse la recepție ca să fie anunțati turiştii că autocarul este pregătit şi îi aşteaptă în fața hotelulului. Deja pregătiți, aceştia urcară şi autocarul porni spre Sinaia. Nea Mitică ştia fiecare groapă de pe drum şi astfel le evita cu măiestrie, în aşa fel încât turiştii să călătorească cît mai confortabil. Drumul era însă murdar, ca de obicei, în acest anotimp, şi amestecul de noroi şi zapadă topită făcea ferestrele autocarului tot mai pătate.

Mihai îşi găsi un loc liber pe ultima bancă, şi-şi propusese să doarmă puțin, sau măcar să se odihnească, pentru că odată ajunşi în Sinaia, începea treaba lui. Trebuia să spele autocarul, să-l facă „lună” aşa cum îi spusese domnul Constantinescu, pentru că avea turişti cu „dare de mâna” şi cu „nas subțire” care trebuiau tratați ca atare.

Încercă să se întindă pe banca din spate, când un bărbat de vreo patruzeci şi cinci de ani veni la el şi i se prezentă în limba engleză. Mihai, care şi el vorbea binişor engleza, îi răspunse şi se prezentă la rândul său. Turistul încercă să infiripe o conversație cu Mihai şi până la urmă ajunse la subiectul preferat.

- Am auzit că voi românii aveți fete frumoase şi tare aş fi curios să le cunosc.

- Avem fete care, ca şi țara, sunt frumoase şi bine ar fi, răspunse Mihai, să începeți a ne cunoaşte mai întâi țara, ca să ne înțelegeți tradițiile şi apoi, cu siguranță că veți cunoaşte şi o fată frumoasa de pe la noi.

- Uite ce este, îi spuse străinul pe şleau, nu voi sta mult timp în România şi deci nu am acum prea mult timp de investigații şi cercetări, chiar dacă mi-ar plăcea. Vreau să mi se prezinte diseară o fată draguță şi sunt dispus să plătesc pentru aceasta!

Mihai nu crezu de cuviință să-i dea un răspuns, cu atât mai mult cu cît el era cea mai neînsemnată persoană din tot autocarul. Se duse la ghid, după ce-l rugă pe turist să-l scuze un moment, şi-i relată cele spuse de la turist. După cum îi descrisese domnul Constantinescu pe străini, Mihai nu voia să ofenseze în vreun fel vreun turist şi prefera ca această problemă s-o rezolve, sau cel puțin să-i dea un răspuns plauzibil. Ghidul, fără să schițeze vreun gest de surpriză, ca şi cum numai aceasta făcuse în ultimii douăzeci de ani, îi spuse să-i transmită străinului ca îi poate oferi o soluție, desigur contra cost.

- Dacă turistul este curios să afle cît îl costă o noapte cu vreo curvuliță în Sinaia, zise ghidul, să-i spui să socotească cam vreo sută de mărci germane, plus consumația fetei. Deci, cam o sută cincizeci

de mărci şi mai spune-i, că şi tu vrei să ai partea ta, deci să-ți rămână şi ție „de-o ciorba”. Deci două sute de mărci, aş spune în locul tău.

Mihai îi transmise toate acestea turistului care se învoi, cu mențiunea că şi alți trei colegi de călătorie vor acelaşi lucru şi, cu siguranță, că se vor achita onorabil de obligații.

Pe de o parte Mihai se bucura că va primi ceva bani, pe de altă parte ştia că această „atentie” în valută putea să aibe grave repercusiuni, dacă ar fi fost prins cu bani străini asupra lui.

Ajunşi în Sinaia, Mihai se pregătea „sufleteşte” să spele autocarul. Afară se înserase, era frig şi avea să spele autocarul cam vreo oră. Se mulțumea însă cu gândul că nu va mai lucra mult la ONT şi că se va dedica după Anul Nou 1987 numai muncii lui celei noi care îi aducea atâta satisfacție.

Turiştii coborâră din autobuz, intrară în hotel şi aflară că peste o oră vor lua cina.

Mihai termină treaba repede şi se duse să se schimbe de hainele de lucru ude, cu altele uscate pe care şi le adusese cu el, ca să mearga şi el la masa de seară. Întotdeauna i se rezerva şi lui o cameră, chiar dacă nu era cea mai luxoasă şi era invitat la masă, alături de turişti, şofer şi ghid.

După ce a terminat de mâncat, turistul care-l contactase în autocar veni din nou lângă el.

- Cum ramâne cu ce am vorbit mai devreme? întrebă acesta.

- Am să-l întreb pe ghid şi vă dau imediat un răspuns, îl asigură Mihai pe străin.

Se duse la ghid şi acesta îi dădu pe ascuns cinci sute de mărci germane în bilete maro de câte cincizeci şi-i spuse să aştepte cît va da un telefon. Mihai ascunse repede banii în buzunar.

- Ia banii ăştia, spuse ghidul, şi dai câte o sută fiecărei fete înainte de a intra în camera turiştilor. O sută este pentru fata care ramâne cu tine şi-i dai cât vrei. Aşteaptă-mă puțin, să-ți spun unde şi când să le aduci aici la hotel pe fete.

Ghidul se întoarse după aproximativ zece minute şi-i spuse lui Mihai ca s-a rezolvat, are cinci fete frumoase, patru pentru turişti şi, desigur una pentru el, „că este băiat bun”. Îi dădu o adresă în Buşteni de unde să le aducă pe fete. Îi spuse lui Mihai să meargă la recepție ca să-i cheme două taxiuri, unul care să-l ia pe Mihai de la hotel şi să-l ducă la acea adresă şi al doilea să meargă după ei până la adresa indicată şi apoi să vină cu fetele înapoi în Sinaia, la hotel. Ghidul îi mai dădu lui Mihai nişte bani, lei de astă dată, ca să plătească taxiurile, inclusiv un bacşiş pentru şoferii acestora.

Mihai ajunse la adresa îndicată şi sună la uşa unei vile frumoase. Cele cinci fete, într-adevăr una mai frumoasă ca alta, aşteptau pregătite înăuntru, aranjate şi dichisite de plecare. Ieşiră din vilă afară şi urcară în taxiuri, râzând zgomotos. Una se şi lipi imediat de Mihai şi începu să-l mângâie. Mihai o iubea mult pe Daniela însă nu considera ca dacă va petrece o noapte cu fata de lângă el, va veni sfârşitul lumii, aşa ca nu refuză avansurile fetei.

După un scurt drum, două echipaje de miliție opriră cele două taxiuri, îi legitimă pe călători şi-i întrebă unde se duc. Fetele au spus în cor ca nu ştiu exact unde vor merge şi au dat de înțeles, aratând înspre Mihai că el este cel care ştia unde le duce. Fără multe alte discutii, Mihai fu chestionat şi percheziționat. Banii germani găsiți asupra lui, declarațiile fetelor că el le „angajaseră” să meargă în Sinaia la nişte „prieteni”, în schimbul a cincizeci de mărci pentru fiecare şi depoziția taximetriştilor cum că au fost chemați de la recepție în numele lui Mihai, cu confirmarea recepționerei de la hotelul turiştilor, au fost suficiente ca Mihai să ajungă sub arest la miliție în Sinaia.

După ancheta corespunzătoare şi după ce a fost bătut şi a scris aceeaşi declarație de zeci de ori până în zori, atunci când anchetatorii, deşi se schimbau între ei, obosiseră, a fost trimis la miliția din Bucureşti pentru o altă anchetă. Mihai, extenuat de bătaia primită la miliția din Sinaia, stătea acum cu cătuşe la mâini în trenul de Bucureşti...

★

- Trafic ilegal de valută şi proxenetism, trafic cu carne vie, va să zică. Unde p... mă-tii ați învățat voi asta, mă bandiților, în epoca noastră comunistă? Se răsti subofițerul care-l luase în primire. I-ai spus mă lui gagică-ta aia, Daniela Georgescu, sau cum o mai cheamă, că vinzi curve la străini pe valută? Lasă că o vom informa noi, nu-ți face griji.

Mihai, cu toată starea tensionată în care se afla, rămase consternat de faptul de a fi atât de bine informați şi ştiau deja de Daniela.

Cazul a fost anchetat de către căpitanul Sorin Buneanu însuşi. În timpul anchetei în care palmele lui Buneanu alternau cu cizmele primite de la un subofițer care-l asista pe căpitan, Mihai a semnat fără să se mai uite, tot ceea ce i s-a pus dinainte, inclusiv acuzația că o parte din bani îi avea de la tatăl Danielei. Extenuat de ancheta care a durat douăzeci şi patru de ore fără pauze, cu ochii tumefiați, plini

de sânge pe față, ud de propria urină, Mihai nu a văzut ce semnează, voia numai să se sfârşească totul cât mai repede.

Procesul a fost scurt şi condamnarea lui Mihai la trei ani cu executarea pedepsei a venit la fel de prompt, cum a decurs şi ancheta. Probele erau evidente, toate erau împotriva lui. Martorii, taximetriştii şi cei de la recepția din Sinaia nu au făcut prin declarația lor decât să susțină învinuirile. După procesul de rigoare, Mihai a ajuns la închisoarea Văcăreşti.

Ceea ce a pătimit Mihai în închisoare trei ani de zile este aproape imposibil de descris, însă ceea ce l-a durut cel mai tare a fost faptul ca Daniela nu l-a vizitat niciodată. Daniela aflase de la căpitanul Buneanu că Mihai voia să o înşele cu o târfă, plătindu-i în valută şi fiind prins în flagrant delict. Aflase tot de la acesta că Mihai avusese ani de zile la ONT activitate de proxenet. Cel mai mult a durut-o, fără doar şi poate, când Buneanu i-a spus, că cel pe care l-a iubit sau cel puțin a crezut ca este aşa, l-a băgat pe tatăl ei la apă cu speranța că-şi va scăpa propria piele.

- Doamne, îşi spuse Mihai aproape zilnic, în cei trei ani de închisoare, ce am putut să semnez?... şi cît ținea nea Gică la mine...

★

Sorin era acum „marele strateg al noii lumii moderne şi teleghidate din România". Îşi atinsese țelul, cele cinci fete au scăpat „basma curată"în ceea ce priveşte acuzatiile de prostituție, pentru că au participat cu succes la prinderea unui important delincvent, Mihai Cornescu, şi apoi au depus mărturie împotriva acestuia. Dosarul fetelor a fost desigur radiat, dar numai după ce au mai trecut o dată prin patul lui Sorin, regizorul întregii acțiuni.

Astfel, Mihai fusese îndepărtat din scenă, ieşise din centrul atenției Danielei cu „tinicheaua de coadă" pentru ca a înşelat-o şi a dat o declarație falsă împotriva tatălui ei. Mai ramânea să-l stringă mai departe cu uşa pe nea Gică, tatăl Danielei, ca el însuşi s-o convingă pe fata lui, să se mărite cu marele Sorin Buneanu. Îl avea deja la mână pe bătrân, inclusiv cu declarația lui Cornescu, deci nu era nimic mai simplu. Dacă acesta se va opune căsătoriei lui cu Daniela, atunci reactualizează faptul că Gheoghe Georgescu a fost prins cu trafic de valută şi atunci Daniela îi va cădea la picioare cu prețul libertății tatălui ei.

- Planul meu va funcționa ca un ceas elvețian, se gândi Buneanu, uitându-se la ceasul marca „Atlantic" pe care-l avea la mână.

★

Mihai dispăruse fără urmă de o săptămână. Nimeni nu ştia ceva despre el. Cei de la garajul ONT aflaseră că dispăruse în seara de 20 decembrie, după ce a comandat două taxiuri la recepție. Ghidul cu care vorbise Mihai îşi dăduse deja demisia de la ONT şi părăsise poate Bucureştiul. Şoferul autocarului nu mai avea nici o informație despre el. Când Tudor Cornescu îl căutase pe şofer, acela îi spusese că Mihai vorbise ceva cu ghidul însă nu ştia ce anume. Îi mai spusese şi că ghidul avea un accent ciudat în vorbire, fiind greu de precizat din ce zonă a României ar fi. Tudor Cornescu, tatăl lui Mihai, s-a dus la miliție să anunțe dispariția lui Mihai şi a spus acolo ce aflase de la şofer. Şoferului i s-a recomandat „prieteneşte" la miliție, să nu mai dea relații despre ceea ce s-a întâmplat la Sinaia, în caz contrar vor urma repercusiuni.

De la serviciu, şeful lui Mihai suna mereu la familia Cornescu acasă ca să afle noutăți. Seful lui Mihai îl avea tare drag pe Cornescu şi începuse câteva proiecte cu el. Acum acesta nu ştia cum s-o scoată la capat fără el.

Toata lumea întreba de Mihai, Daniela, vecinii, prietenii, noii colegi de serviciu ai tânărului, părinții Danielei, toți erau contrariați. Desigur că dispăruseră şi dispăreau continuu oameni în România, uneori se mai auzea ceva la Radio Europa Liberă sau la Vocea Americii, însă Mihai nu fusese disident, nu participase la vreo revoltă sau la altele identice, el nu iubea guvernul totalitarist ceauşist, dar nici nu se ridicase fățiş împotriva acestuia. Famila Cornescu ajunsese la marginea disperării.

După trei săptămâni Tudor Cornescu şi nevasta lui au fost chemați la Miliție, în Calea Victoriei, de către căpitanul Sorin Buneanu în persoană. Li s-a pus dosarul lui Mihai în față şi li s-a spus că este închis la Văcăreşti pentru urmatorii trei ani.

- Daca suflați o vorbă despre discuția noastră de acum, nu o să-l mai vedeti pe băiatul vostru viu, îi amenință Sorin. Mihai al vostru trebuie să dispară o perioadă de timp... vă este clar? Fiul vostru s-a băgat în afaceri murdare, interzise de orânduirea noastră comunistă. Daca vă țineți gurile, îl veți putea

vedea pe cetățeanul Mihai Cornescu o dată pe lună aici în Bucureşti, la Văcăreşti, şi-i puteți duce pachete şi țigări. Dacă nu vă țineți gura, vi-l iau din Văcăreşti şi vi-l duc din puşcărie în puşcărie prin țară, până îi veți primi bocancii, zeghea şi cureaua, împreună cu o scrisoare de „a fost" în cutia de poştă de la voi de acasă. Ne-am înțeles?... acum puteți pleca!

Batrânii Cornescu au rostit un „da", îngroziți, şi au ieşit copleşiți din birou sub influența celor ce aflaseră. S-au înfundat apoi ani de zile într-o tăcere dureroasă, plină de ruşine şi obidă, în casă, pe stradă, la serviciu, cu Daniela, cu vecinii şi cu rudele. Puteau să spună numai că Mihai este arestat pentru proxenetism. Mihai al lor era învinuit că a fost „peşte"... Ce ruşine! Cum să mai dea ochii cu lumea?

Planul a funcționat în detaliu, aşa cum Sorin l-a alcătuit, întocmai unui ceas elvețian, dragostea Danielei nu a reuşit însă niciodată să i-o câştige. De fapt o voia pe ea ca să aibă statutul de „căsătorit" în cadrul instituției, unde activa, şi nu dragostea ei. Nici el nu era în stare să ofere dragoste cuiva pe această lume, aşa cum nici el nu o primise de la nimeni, vreodată.

★

Mihai dispăruse fără urmă şi Daniela încerca să-şi ducă viața mai departe, lingându-şi rănile sufleteşti, după decepția avută cu iubitul ei.

Tudor Cornescu merse la vorbitor la băiat şi acesta îi spuse că totul a fost o înscenare, dar nu poate să priceapă încă rostul ei. Părinții lui Mihai au încercat în repetate rânduri să vorbească cu Daniela şi să-i spună cumva ceea ce aflaseră, însă faptele vorbiseră deja şi fata i-a rugat, până la urmă, într-un mod civilizat, s-o lase în pace, cu supărarea ei.

Fata devenise tacută, singuratică, mergea ziua la serviciu, seara la facultate şi apoi acasă, se limita la discuții scurte şi prefera să rămână singură. Mânca foarte puțin, slăbise mult initial şi cui o întreba de ce slăbise aşa, îi răspundea că învăța pentru facultate. Începuse să aibă stări de amețeală, dar le punea pe seama frigului din luna ianuarie a anului 1987. La facultate roiau băieții în jurul ei, băieți chipeşi, de familie bună, studioşi, numai că pe Daniela n-o interesa deocamdată vreun alt băiat. Planurile ei, ca Mihai să o conducă în biserică într-o rochie de mireasă, de culoarea şampaniei, erau de domeniul trecutului. Îşi închipuise o nuntă fără mulți invitați, într-o rochie de mireasă cu dantele şi fundițe. Acum rămăseseră numai franjurii viselor ei...

Stările tot mai dese de amețeală au făcut-o să renunțe la fumat şi pentru că nu au încetat, s-a dus la jumătatea lui ianuarie la doctor. Examenul medical a stabilit că este gravidă în săptămâna a şaptea. Femeia a fost avertizată de către medic că, şi încercarea întreruperii sarcinii se pedepseşte aspru în Republica Socialista România, aşa că nu e bine să încerce aşa ceva. Daniela oricum se hotărâse să păstreze copilul cu orice preț. Pentru că orice ar fi făcut iubitul ei după aceea, nu putea uita că iubirea lor a fost pură şi fructul ei trebuie să rodească şi să trăiască. Stările de rău şi depresie din timpul sarcinii au determinat-o să întrerupă ultimul an de facultate, urmând să-l continue anul următor.

Faptul că era gravidă, şi în special cu copilul lui Mihai, voia deocamdată, până în momentul în care transformarea corpului n-o mai putea ascunde, să-l păstreze în secret, chiar şi față de părinții ei.

★

Iarna era încă în toi şi dacă era o zi mai caldă, zăpada murdară, topită lângă bordurile diforme ale străzilor Bucureştiului, lăsa în locul ei noroiul purtat mai departe de roțile maşinilor şi de către pantofii stâlciți ai trecătorilor. Florăresele îşi strigau marfa în piețe, de astă dată numai nişte ghiocei, mai facând câte o glumă nesărată pe seama clientului tocmai pierdut, care i-a criticat prețul pretins, ca fiind exagerat.

Gheorghe Georgescu era, ca de obicei, în atelierul lui şi-i lua măsurile unui client pentru un pantalon. Un bărbat tânăr, cu părul tuns scurt şi cu fața milităroasă îl întrebă, cu un ton obişnuit, să comande, dacă el este tovarăşul Georgescu. Gică dădu din cap afirmativ şi, cu o presimțire rea, îl întrebă pe străin ce doreşte. Acesta îl lua deoparte şi îi comunică fără să se mai prezinte, că vrea să-i vorbească în numele şefului lui, căpitanul Buneanu, într-o problemă personală.

- Luați-vă răgaz, tovarăşe Georgescu, şi terminați ceea ce ați început cu clientul. Vorbim după aceea.

Gică termină luatul măsurilor şi-l expedie apoi pe client. Îl luă pe bărbatul cu fața aspră deoparte, într-o cameră alăturată, şi-l întrebă ce pofteşte.

- Uite ce este Georgescule, îl tutui acesta fără ocol, sunt locotenentul major Macovei. Ştii că ai călcat pe bec în ultima vreme şi că ai un dosar la noi. Pe de altă parte ai văzut cu cine se înhăitase fii-

ta. Cornescu este acum la „mititica” ca să aibă timp să se gândească la ce a făcut. Avem de la el o declarație că tu îi schimbai valuta în lei. Facem deocamdată abstracție că ai fost ani de zile deportat în Uniunea Sovietică, ca dusman al poporului sovietic şi al comunismului. Hai să zicem că atunci erai tânăr şi prost!... Restul acuzațiilor sunt însă de dată recentă. Avem şi două declarații de la persoane cărora fii-ta le-a vândut valută, cafea şi alte mărfuri capitaliste de contrabandă. Dosarul tău este gros şi-i scris, aşa cum am spus şi cu creion chimic, dar şi cu cerneală care încă nu s-a uscat. Dosarul Danielei este încă subțire însă scris în negru. Uite ce-i, dacă noi vrem, vă ascundem şi pe fii-ta şi pe tine şi o să vă scrieți şi voi AMR-ul pe cănile şi farfuriile de aluminiu din pârnaie. Şeful meu vrea să te roage, nu, nu... să-ți propună ceva, sau mai bine zis intenționează să uite tot, să-ți şteargă tot trecutul tău negru. Desigur că nu te roagă, că el nu trebuie să roage pe nimeni, el vrea să-ți propună ceva, să vă mai dea o şansă. Fii aşadar, măcar în ceasul al nouălea om cu scaun la cap şi gândeşte-te bine înainte de a lua o hotărâre pripită. Ce mai încolo şi încoace, şeful meu este bărbat bine şi cu funcție mare şi este îndrăgostit lulea de fii-ta. Tovarăşul Buneanu îi oferă Danielei o viață sigură, liniştită, îmbelşugată, maşină mică, o slujbă pe măsura studiilor ei când le-o termina, şi aşa mai departe... Ce mai bă, ți-o face cucoană pe fii-ta, vă scoate din mizerie. Ei ce zici?

Gică nu era foarte înalt de statură însă acum, ascultând vorbele miliținanului, se făcuse parcă mai mărunt. Orice ar fi crezut, la orice s-ar fi aşteptat să i se ceară, era dispus să accepte unele lucruri, ca să fie lăsat în pace, dar nu, de exemplu, să toarne pe cineva şi cu atât mai puțin să-şi vândă fata, ceea ce avea el cel mai drag pe această lume. S-o vândă pe Daniela lui Buneanu, unui curvar, unui nemernic? Se înroşi la față şi tocmai se pregătea să-i dea lacheului, trimis de Buneanu, răspunsul cuvenit, dar ofițerul de miliție i-o luă înainte şi-i tăie vorba.

- Daca tu crezi că glumesc, Georgescule, haidem afară ca să vezi că sunt cu o maşină în care mă aşteaptă doi băieți. Cu cei doi „băieți”, pot să te iau acum de aici cu catuşe la mâini, de față cu toți subalternii tăi şi în văzul tuturor vecinilor de lângă atelierul vostru. Mâine îți vei citi numele în ziar din spatele gratiilor, la lumina chioară din celulă. Haide bă, fii razonabil, lasă-mă să-ți povestesc mai întâi şi restul! După ce terminăm cu tine şi te ascundem, o luăm la rând pe fiică-ta. Îşi ia adio de la facultate şi o să-i găsim şi ei un loc de muncă la canal, de-o să-şi băşice palmele pe coada târnăcopului, văzând cum fug şerpii, când sparge la piatră. O să se mărite cândva cu vreun mitocan de provincie, poate din Cogealac, care o să-i înmoaie toată viața coastele. O să-şi umfle degetele spălându-i şi cârpindu-i ciorapii ăluia cu săpun de casă. Bă Georgescule, Buneanu are maşină de spălat, ți-o face cucoană pe Daniela ta. Nici n-ați visat voi aşa ceva... Hai bă, nu mă face să-ți mai dau multe explicații că astăzi mai am şi altele de făcut! Faci cum îți spun eu, Georgescule! Mâine te îmbraci frumos, la patru ace, şi, pe la ora douăsprezece vine tovarăşul căpitan Buneanu cu maşina, te ia de aici de unde suntem şi mergeți numai voi doi la masă, la şosea, ca să-ți pețească fata. La aşa onoare n-ai sperat nici tu, nici fii-ta, v-ați dat drumul în scăldătoare bă, ce mai! Aşa că, urmează-mi sfatul prietenesc şi-ți urez numai bine!

Ofițerul îl salută milităreşte, îl bătu „cordial” pe umăr şi ieşi din atelier. Gică, tăcut tot timpul, îl urmări pe miliținan pe fereastră şi văzu că într-adevăr urcă într-o Dacie, unde erau alți doi bărbați înăuntru. Maşina porni şi Gică Georgescu căzu abătut pe un scaun din atelier.

- Buneanu, Buneanu, ah, era vecinul lor cel care i-a aruncat pe bieții bătrâni din propria casă. Era cel care schimba femeile, cu siguranță, mai des decât ciorapii şi cămăşile şi apoi le alunga în bătaie din casă. Acela vrea să-i fie lui ginere şi bărbatul unicei lui fete? Buneanu. soțul Danielei mele...

Gică s-a dus la subalterni şi le-a spus că astăzi pleacă acasă mai devreme, deoarece nu se simte prea bine.

- Măi nea Gică arăți de parcă ai fi mâncat prune verzi, du-te acasă fa-ți o țuică fiartă şi pune-te cu roțile în sus în pat, până mâine dimineață. Vom încuia noi atelierul când vom pleca.

Gheorghe Georgescu a plecat acasă, a luat o sticlă de zaibăr oltenesc şi a dat pahar după pahar pe gât, până a golit sticla şi apoi s-a lungit în pat. S-a trezit pe la opt seara cu ochii roşii ca de peşte, scos proaspăt din baltă.

★

Daniela venise deja acasă. Gică a chemat-o la el şi i-a spus că regretă ca a avut o asemenea dezamăgire în viață, în ceea ce-l priveşte pe Mihai. Viața însă merge înainte, a mai zis el, şi, timpul le va tămădui pe toate. A mai întrebat-o dacă are acum vreun prieten şi i-a spus ca ar fi bine să-şi caute unul.

- Omul este o ființa socială şi nu poate să zacă singur, şi cu atât mai puțin la o vârstă ca a ta, singură cuc. Am văzut că vecinul nostru, Sorin Buneanu, se cam uită după tine şi-ți face ochi dulci, spuse Gică, pregătind terenul.

- Da am văzut tată! Mă aştepta pe stradă la noi cu maşina, îmi vorbea ca târfelor pe care le alunga dezbrăcate din casa luată cu japca de la cei ce ți-au fost prieteni, şi îmi sufla fumul de tigară în ochi, întocmai ca la arestații anchetați.

Daniela se încruntă, se scutură cu silă ca de o năpârcă şi-i tăie astfel apetitul lui Gică, de a mai contiuna discuția pe această temă.

- De ce nu mi-ai povestit toate acestea până acum? întrebă Gică.

- Şi la ce-ți folosea?

- Aş fi înțeles multe...

- Tată, îmi este silă de acest om şi te rog să nu mai vorbeşti de el în prezența mea!

Nea Gică se ruşină de ceea ce tocmai voia să-i spună Danielei şi încetă discuția. Mâine îi va spune, negreşit, lui Buneanu, ceea ce crede despre el şi despre propunerea lui, întâmplă-se ce s-o întâmpla.

★

La ora douăsprezece punct Sorin a oprit maşina în fața atelierului de croitorie al lui Gheorghe Georgescu. S-a dat jos din maşină, s-a dus la Gică Georgescu în atelier şi l-a salutat cît putea el de prieteneşte. Buneanu s-a bucurat în sinea lui că l-a văzut pe bătrân îmbrăcat frumos şi a considerat-o ca pe-o victorie parțială, în ceea ce şi-a propus. L-a poftit în maşină şi au ajuns la Restaurantul „Mărul de aur”, fără să-şi fi adresat reciproc vreo vorbă pe drum. Aici, aşteptând la intrare, îi salută pe Buneanu şi pe invitatul lui, un şef de salon cu privirea şi gesturile servile care-i conduse la o masă deja rezervată unde, un chelner şi un picolo aşteptau deja în poziție de drepți.

Sorin foarte prietenos s-a oferit să-i recomande lui nea Gică un menu şi a primit încuviințarea acestuia din cap. Ofițerul a cerut cotlete de miel, cârnăciori olteneşti şi mititei şi a comandat o sticlă de vin „din acelea”, şi i-a făcut chelnerului cu ochiul, pe care le ştie el.

Un coş de chifle aburinde, învelite într-un ştergar tradițional românesc şi o sticlă de vin de Ostrov au fost aduse pe masa celor doi.

Mâncarea a fost excelentă, aproape pe măsura calității vinului, pe care nu orice român de rând îl vedea pe propria masă şi cu atât mai puțin în restaurante. Lui nea Gică, ținând seama de situația dată, nu i-au priit mâncărurile şi de-abia dacă s-a atins de de ele. Gică a băut un pahar de vin. Sorin a mâncat cu poftă şi a băut şi restul vinului.

Buneanu ştia ca poate să bea cît pofteşte, chiar dacă apoi va fi la volan. Cine l-ar fi controlat dacă a băut. Ce sergent de stradă şi-ar fi riscat postul din Bucureşti ca să-l pună să sufle în fiola alcoolmetrului? Numărul matricol al autoturismului, 1-B-... urmat de numai trei cifre, excludea riscul de a fi oprit undeva pe întreg teritoriul României. Odată era beat la volan cu o femeie de moravuri uşoare lângă el. I s-a părut că femeia i-a răspuns cam obraznic la o întrebare şi a vrut s-o lovească peste gură ca să-i arate el cine este şeful. Până la urmă a pierdut controlul volanului şi a intrat într-un picior de pod. Fata de lângă el a intrat cu capul în parbriz şi avea toată fața plină de sânge. Pe fată au dus-o cu salvarea la spital şi i-au pus câteva copci la rănile deschise. Buneanu a declarat pentru procesul-verbal al accidentului că era în misiune şi că urmărea un infractor. Caracterul „secret” al misiunii excludea, desigur, divulgarea amănuntelor, a numelui conducătorului şi a numărului matricol al autovehiculului pe care acela îl conducea. Fetei a ştiut Buneanu să-i închidă gura...

Gică Georgescu, cuviincios, l-a lăsat să termine de mâncat, a dat apoi farfuria de o parte, mulțumind pentru invitație.

- Tovarăşe Georgescu, sau... pot să-ți spun Gică? spuse Buneanu şi continuă fără să aştepte vreo încuviințare. Mulțumesc întâi de toate ca ai acceptat invitația mea. Eu vreau să mă căsătoresc cu Daniela, fata ta. Am o meserie, am o poziție, am destui bani şi am puterea cu care m-a învestit statul român. Nu sunt aici ca să-ți cer mâna fiicei tale, că aceasta pot s-o fac şi singur, vorbind direct cu ea. Vreau numai să te informez care-mi sunt intențiile. Ştim fără doar şi poate amândoi că Daniela este o fată impulsivă şi capricioasă care, uneori, actionează, întocmai majorității femeilor, sub impulsul toanelor şi nu al minții. Dar să trecem la subiect... În această privință vreau să-ți cer sprijinul, ca să discuți tu cu Daniela, pentru că discreția despre căsătoria mea cu ea, să decurgă în mod firesc şi fără probleme...

- Daniela mea are un prieten, sunt împreună de mulți ani de zile şi se vor căsători curând. Eu nu vreau să...

- Dacă te referi la banditul de Cornescu, îl intrerupse brutal Buneanu, află că, în sfârşit, este în siguranță, la închisoare pentru următorii trei ani. Umbla cu Daniela ta şi în acelaşi timp făcea pe peştele, făcând trafic de carne vie, pe bani grei, pe valută. Facea pe galantul la voi aici şi de fapt sărea din pat în pat cu târfele. Cornescu a declarat, şi aceasta numai cu titlu informativ pentru tine, că tu îi dădeai şi îi schimbai valuta în lei.

Gică Georgescu tresări la cele auzite, rămase însă calm, aşa cum îşi propusese.

- Daniela nu este de vânzare, tovarăşe căpitan Buneanu. Trăim din acest punct de vedere alte timpuri. Este exclusiv problema ei dacă hotărăşte să se căsătorească cu dumneata sau nu. Eu dacă voi fi întrebat şi mi se va cere părerea, voi fi împotriva acestei căsătorii. Dumneata ți-ai creat o faimă rea la noi pe stradă şi în cartier, ca atare nu te consider nici pe departe un soț potrivit pentru fiica mea. Asta este tot ce am avut de spus în privința căsătoriei Danielei cu dumneata.

Gică se ridică şi scoase o sută de lei din buzunar pe care o aşeză pe masă, ca să-şi achite consumația, îşi luă în mod civilizat rămas bun de la Buneanu şi a părăsit restaurantul, lăsându-l pe Buneanu înghițind în sec.

★

Gică Georgescu a ieşit a doua zi dimineață pe poartă, să meargă, ca de obicei, la serviciu. Era o vreme care promitea să aducă o zi frumoasă, uscată, de iarnă. Batrânul se felicita în sinea lui pentru faptul ca îi spusese lui Buneanu pe şleau ceea ce gândeşte. Îşi făcea acum socoteala cum să-şi împartă mai bine timpul de lucru la serviciu, să facă tot ce-şi propusese pentru astăzi. În ultimele două zile nu a putut lucra aşa cum şi-ar fi dorit, gândurile rele l-au sustras de la muncă, aşa ca avea astăzi multe de rezolvat. Trebuia neapărat să realizeze ceea ce-şi propusese, ca să nu-şi dezămagească clienții, oricât de mult va trebui să rămână astazi la serviciu.

Pâna să ajungă la bodega „Şapte păcate" observă că o maşină îl prinde din urmă şi opreşte brusc în dreptul lui. Un plutonier de miliție, se prezentă şi-i ordonă să urce în maşină. Gică făcu aşa cum i se spuse şi, pătruns din nou de gânduri sumbre, urcă pe banca din spate aşa cum i se ordonă. Trecuse doar prin lagărul sovietic şi ştia că actuala guvernare comunistă, utiliza încă metodele de teroare stalinistă şi nu era bine să i te împotriveşti.

- Ce aveți de gând cu mine? întrebă Gică.

- Stai, bă, acolo liniştit că ai să afli tu la timpul potrivit! spuse plutonierul. Aici nu pui tu întrebările.

Dacia porni şi opri în curtea miliției de pe Bulevardul Bucureştii Noi, circa numărul 5 fostă 18.

Coborî din maşină şi intră, cum i se ordonă, într-o sală. După trei ore de aşteptare fu scos de acolo şi împins într-o cameră de anchetă.

Pe culoarele secției de miliție, Gică recunoscu, trecând pe lângă el, figura „clientului de la ambasadă" cel căruia îi făcuse costumul şi care i-a plătit în valută. Şi clientul a avut mai întâi o ezitare, ca şi cum ar fi vrut să se scuze, dar trecu mai departe. Atunci a înțeles Gică cum totul fusese o înscenare şi că trofeul râvnit era tocmai fiica lui, Daniela. Tot atunci a bănuit că şi bietul Mihai a fost victima unei identice înscenări şi că se afla în beciurile ceauşiste, din cauză că trebuia să dispară din viața fiicei lui, ca să-i facă loc în scenă căpitanului Buneanu.

- Bietul băiat, îşi spuse şi-şi ceru iertare în fața lui Dumnezeu că l-a crezut vinovat pe Mihai şi că nu i-a creditat pe părinții acestuia, atunci când i-au spus cumva cifrat, că totul este o minciună şi o maşinațiune. Cu prima ocazie se va duce la părinții lui Mihai şi-şi vă cere iertare. Cum însă să-l scoată acum pe Mihai din ocnă? La ce să-i mai folosească familiei Cornescu părerile lui de rău. Era totul prea târziu... Cu cine să te lupți? Stalin şi cu metodele lui erau prezente în biata Românie...

Ancheta banală, bazată pe minciuni şi supoziții neîntemeiate îşi urmă neabătut cursul stupid.Declarații date în scris, hârtia iar şi iar ruptă de către anchetatori, rescrierea la infinit a aceleiaşi declarații, „ că poate-şi mai amintea între timp de vreun amănunt, atât de important pentru stabilirea adevărului", care trebuia să fie oricum cel dinnainte hotarât, de către torționari. Era aceeaşi teroare stalinistă, binecunoscută de Gică încă din lagărul Azanka.

Un pix murdar cu pastă albastră de proastă calitate, cu coada roasă de alții şi alții care au fost înaintea lui în aceeaşi situație, punându-şi terorizați întrebarea ce să scrie ca să placă anchetatorilor şi să scape de acolo, cu cît mai puțină bătaie, îi tremura acum croitorului involuntar între degete. Un

teanc de hârtie maronie de proastă calitate, cu urme lemnoase presate, stătea aşezat meticulos, pe masa murdară de pete de sudoare şi de stropi uscați de sânge.

Desigur că binecunoscuta amenințare nu întârzie să se facă auzită:

- Bă, scrie tot ce ştii din capul locului, nu-ți bate joc de hârtie că este din pădurile statului! Este avutul obştesc bă, pricepi, nu mai este ca pe vremea chiaburilor, mai spuse cu un accent moldovenesc, un sergent major mare cît un bivol, cu uniforma nou-nouță, poate de-abia scăpat de la Breaza, cu cerneala încă proaspătă pe diploma şcolii de subofițeri de miliție. Gică se întreba de unde ştie acel copil cu vocea arogantă, cum era pe vremea chiaburilor.

- Ce să scriu, măi copile? Îl întrebă Gică aproape părinteste, ce ți s-a spus că trebuie să scriu?

- Scrie, Dumnez... dumnecații tăi de bandit! striga tânărul subofițer şi se repezi la Gică, în timp ce şapca noua-nouță, încă netranspirată, îi alunecă de pe părul unsuros şi căzu pe jos...

Un dos de palmă l-a ras pe Gică de pe banca murdară, făcută la repezeală din scândură negeluită. Aflat lungit pe betonul rece al camerei de anchetă, a mai simțit câteva cizme în coaste şi apoi totul i s-a făcut negru în fața ochilor...

Visul şi realitatea

...O tinereţe distrusă de război şi apoi anii terorii comuniste ai „epocii de aur”, teama zilnică de a nu spune ceva care să lezeze vreun potentat comunist sau vreun „colaborator voluntar” al securității, amurgul vieții călcat în picioare de lacheii comuniști, o viață trăită la început fără tată, în sărăcie, apoi în teamă şi suferință... Acesta era bilantul vieții lui şi ale atâtor alte milioane de români. Gică a avut impresia ca l-a văzut pe Dumnezeu, într-o lumină pe care nu suporta s-o vadă cu ochii şi, Acesta privindu-l îndelung, i-a zis:

- Fii pe pace Gheorghe, i-a spus Sfântul pe numele de botez, Daniela va suferi mult încă o bună perioadă de timp, dar până la urmă va fi fericită, alături de bărbatul iubit cu care deja este gravidă... Vor avea un copil frumos şi o casă înfloritoare. Vor locui mai întâi undeva la munte, într-o zonă creată ca să le fac oamenilor de acolo şi celor care vin în vizită, o bucurie. Este o zonă pe care muritorii localnici o numesc Valea Berii. Acolo va trăi Daniela cu bărbatul ei o perioadă, şi apoi...

- Cine va fi Doamne, bărbatul ei, vru să întrebe Gică, vocea însă i se pierdu într-un gângăvit, stins de durerea maxilarului tumefiat.

★

Nea Gică se trezi la spital înconjurat de Daniela şi de Ana, nevasta lui. Visul pe care tocmai l-a avut, i s-a părut, când s-a trezit, ca fiind ceva ireal şi s-a abținut să facă vreun comentariu pe baza lui. Nu a crezut niciodată în vise şi dacă ar fi făcut-o acum la vârsta lui, lumea l-ar fi luat poate în râs.

Vârsta şi, în special teroarea stalinistă, reînviată în mod brutal în viața lui, în ultimele zile, lăsase urme adânci pe figura lui Gică. Pe placa de la picioare a patului pe care stătea lungit, Daniela citi diagnosticul oficial dat tatălui ei: „Infarct miocardic, cauzat de activitate intensă la serviciu”. Despre numeroasele vânătăi de pe față şi trup nu era făcută nici o mențiune. În afară de Daniela şi de Ana Georgescu nu erau acceptați alți vizitatori, „datorită stării încă instabile a pacientului”, cum se menționa în raportul medicului. Oricine ar fi remarcat desigur, cu usurință, vânătăile şi poate, apoi, le-ar fi comentat cu alții.

Daniela şi mama ei intrară în Spitalul Militar timp de trei săptamâni, cît stătu Gică acolo, numai cu un însoțitor şi numai la orele stabilite de medic dinainte. Un soldat, mereu acelaşi şi care părea cam prea bătrân ca să mai fie militar în termen şi numai cu gradul de soldat, le întâmpina la poartă, le supraveghea tot timpul şi apoi la plecare le conducea până la poartă, ca să fie sigur că într-adevăr părăsesc spitalul. „Soldatul” îşi lua de fiecare dată politicos bun rămas, mereu cu ochii lungiți după silueta Danielei. Femeile au fost sfătuite „prieteneşte” de către un căpitan-medic să nu comenteze cu alte persoane starea bolnavului, ca să nu complice şi mai mult situația.

Specializarea

Sorin Buneanu fu chemat în birou la şeful lui şi generalul îi înmână un plic mare, spunându-i că Ministerul de Interne are gânduri mari cu el, fără să facă alt comentariu.

Căpitanul se duse în propriul birou şi desfăcu nerăbdător plicul. Acolo era o invitaţie nesemnată unde se indica o adresă la care să se prezinte în acea zi, la ora două după-amiază, îmbrăcat în haine civile. Reţinu adresa şi distruse documentul în tăietorul de hârtie, aşa cum era menţionat în învitaţie.

La două fără cinci Sorin parcă maşina la adresa indicată şi coborî în faţa unei case mari cu faţadă neîngrijită. Casa părea părăsită, Sorin observă însă că în faţa porţii erau montate două camere video acţionate cu motor. Se duse la poartă şi sună la sonerie. Interfonul şi o altă cameră minusculă integrată în acesta, contrastau cu imaginea exterioară a casei. O voce bărbătească, autoritară, nu întârzie să-i răspundă:

- Cine sunteţi şi ce doriţi?

- Sunt căpitanul Sorin Buneanu şi am o invitaţie la această adresă, răspunse.

- Asteptaţi vă rog. Aşezaţi buletinul de identitate şi legitimaţia de serviciu în faţa camerei de la interfon, i se ordonă. Când vi se va indica, uitaţi-vă fix cu privirea la aceeaşi cameră video.

Sorin se execută, fără alte comentarii.

Poarta mare se deschise şi apăru un bărbat cu plete negre, un pachet de muşchi, de circa doi metri înălţime, îmbrăcat într-un costum bleumarin impecabil.

- Intraţi, îi ordonă acesta pe un ton autoritar.

Miliţianul întră într-o anticameră şi poarta se închise în spatele lui. Poarta avea pe exterior un lemn de proastă calitate, pe interior era însă ranforsată cu metal. Bărbatul îi ceru actele, le studie cu atenţie şi le aşeză într-o nişă, într-un un mic ascensor şi apăsă apoi pe un buton. Ascensorul porni, luând cu el actele lui Sorin.

Bărbatul cu plete începu să-l percheziţioneze pe Sorin, fără să-i fi cerut în prealabil aprobarea acestuia. După ce se convinse că miliţianul nu are arme, sau altceva care să fi putut fi folosit ca armă şi nici aparate de înregistrat, se duse la o altă cameră video şi spuse că „totul este în ordine”.

- Intraţi, şi, vă rog, fără întrebări! Vi se va spune despre ce este vorba şi întrebările le puneţi la urmă, dacă mai aveţi.

O poartă masivă de metal se deschise şi Sorin pătrunse înăuntru, urmându-l pe pletos. Aici pereţii erau îmbrăcaţi într-o marmură neagră, gresia albă şi mobilierul contrastau izbitor cu imaginea exterioară a casei. Pe unul dintre pereţi era o roată dinţată pe care se afla inscripţia „Rotary Internaţional” şi în mijlocul acesteia era numărul 2241. Pe partea de jos a roţii dinţate scria „fundat la 8 April 1929”. Alături tronau afişate steagurile Statelor Unite ale Americii, al Israelului şi al României fără stemă.

- Ce înseamnă asta, unde suntem aici, întrebă Buneanu.

- V-am avertizat să nu puneţi întrebări! i se răspunse rece.

Buneanu fu condus într-o încăpere foarte luxoasă unde, la un birou din lemn masiv de nuc, îl aştepta cineva, aşezat pe un fotoliu. Observă că biroul nu are nici o fereastră în exterior. Pletosul închise uşa şi dispăru.

- Va rog, să ocupaţi loc, îl rugă omul de la birou, indicându-i căpitanului un fotoliu din piele vişinie.

- Ce înseamnă aceasta, întrebă Sorin puţin intimidat, de ce mi s-au reţinut actele, cine sunteţi dumneavoastră, unde suntem aici.

- Suntem într-un imobil care aparţine SUA. De regulă, noi punem întrebări aici şi vă rog să ascultaţi mai întâi cu atenţie ceea ce am să vă spun. Nu conteaza deocamdată cine sunt eu. Discuţia noastră de acum va ramâne pur confidenţială şi nu aveţi voie să relataţi nimănui ceea ce aţi auzit aici.

Nimănui, ați înțeles? Nici măcar superiorilor dumneavoastră nu trebuie să le raportați cele auzite şi văzute aici. Este suficient de clar?

Buneanu încuviință, dând din cap.

- Vreau să aud un „da”, pentru ca discuția noastră se înregistrează, se filmează şi, deci este protocolară.

- Da, am înțeles, este totul foarte clar, încuviință Sorin puțin nedumerit.

- Una dintre condițiile necesare, pentru a lua parte la planul pe care am să vi-l descriu în cele ce urmează, este să fiți membru în asociația noastră numărul 2241 „Rotary Internațional-Bucharest”. Aici este formularul cererii de intrare a dumneavoastră în „clubul” nostru, spuse interlocutorul lui Buneanu şi-i întinse un formular de mai multe pagini. Acceptați acest lucru?

- Desigur, răspunse căpitanul.

- Este în ordine, aprobă omul din spatele biroului. Destindeți-vă, vă rog! Trebuie să completați corect toate rubricile formularului şi să mi-l dați după aceea înapoi semnat. Doriți o cafea, vreți să fumati, vreți ceva dulce?

- As dori o cafea, un pahar cu apa minerala şi aş vrea să fumez dacă se poate, vă rog, zise Sorin dându-şi seama ca discuția se va prelungi.

Personajul misterios apăsă nişte taste numerotate şi „pletosul” intră după cinci minute cu o tavă cu cafea, cu apă minerală, un pachet de țigări Marlboro şi o scrumieră, dispărând apoi. Sorin sorbi zgomotos din cafea, fără să observe grimasa necunoscutului, față de lipsa de maniere a lui Buneanu, şi-şi aprinse o tigară.

- Ați fost ales, începu bărbatul de la birou, după ce văzu că Buneanu s-a mai relaxat, să înființați un serviciu la Ministerul de Interne care se va ocupa cu lupta antidroguri şi cu paza de frontieră. Este vorba de o acțiune pe un plan mult superior celor la care ați luat parte până acum. Dumneavoastră veți fi organizatorul şi şeful acestui serviciu. România este prevăzută să între într-un viitor apropiat în Piața Comună Europeană şi va fi, pentru oarecare timp, la granița acestei uniuni. În România se vor petrece în curând mari schimbări. Organizația noastră, deşi este subvenționata de Statele Unite ale Americii, are relații şi cu serviciile ministerelor de interne sovietic şi ale altor țări. Este inutil, cred, să vă explic cît de necesară va fi această activitate, în care dumneavoastră veți fi personajul principal ca organizator al ei.

Sorin făcu o figură mirată înspre interlocutor. Acesta îi reaminti, cu un gest al mâinii, că întrebările se vor pune la urmă.

- Dumneavoastră veți fi trimis pentru un an la o specializare în Statele Unite ale Americii. Peste aproximativ o lună veți pleca acolo. Veți fi antrenat pentru acest plan şi veți învăța şi engleza americană. Ştiu că deja vorbiți Limba engleză, deocamdată nu foarte bine iar Limba rusă o ştiți deja din copilărie. În USA veți intra în contact cu persoanele cu care veți conlucra şi cărora le veți fi de acum înainte direct subordonat. Veți păstra o legatură continuă cu aceştia, raportându-le periodic, prin mijloacele pe care ei vi le vor indica şi pune la dispoziție. Actualii superiori cărora le veți ramâne numai în mod formal subordonat, vor fi informați şi nu vă vor face greutăți în această privință. După discuția noastră, care va ramâne, desigur după cum am mai spus, confidentială, va veni adjunctul meu aici şi vă va da amănuntele necesare despre misiune, actele dumneavoastră şi restul documentelor, bilet de avion, etc. Aveți întrebări?

- Nu domnule, nu am întrebări.

- Ştiam eu, spuse străinul, după care se ridică, îi strânse mâna lui Sorin, îi ură succes şi părăsi cameră.

Un alt bărbat foarte elegant îmbrăcat, întră în cameră şi fără să se prezinte, continuă discuția cu Buneanu...

Cererea în căsătorie

- Şi acum s-o lamurim între noi, Daniela Georgescu, preciză Sorin, trântind în urmă uşa propriului birou şi îi arătă cu mâna femeii să se aşeze pe un fotoliu.

Curentul făcut de uşa trântită făcu un vârtej care izgoni o hârtie de pe masă şi balansă calendarul de perete care arata marți, 20 ianuarie 1987.

- Nu vei părăsi zidurile acestui edificiu al miliției, dacă nu-mi promiți că vei fi nevasta mea! zise Buneanu fără altă introducere!

Daniela se aşează pe fotoliu, vădit încordată de discuția care urma. Era frumoasă, elegant îmbrăcată, discret fardată şi emana un parfum plăcut în acea încăpere austeră. Arăta însă cam albă la față, trădând o nelinişte internă.

- Eşti rupt de realitate, spuse la fel de brusc Daniela. Trebuie cumva să te şi iubesc? Îmi ordoni aceasta? Trebuie să mă dezbrac acum, aici, în fața ta, căci altfel îi pui pe bătăuşii tăi de tablagii să-mi rupă hainele de pe mine şi să mă facă apoi „poştă". Ori poate că mă vrei numai pentru tine? Ce mă aşteaptă dacă n-o fac, îl mai trimiți pe tata în spital sau poate pe uşa din dos, direct la crematoriu, ca să nu i se mai vadă urmele de bătaie?

- Te vreau numai pentru mine Daniela, pentru toată viața, am să te fac fericită, am să te fac doamnă într-o vilă într-un cartier frumos, poți să-ți practici meseria dacă doreşti şi unde doreşti sau pur şi simplu să stai acasă, să-ți înviți prietenele la o cafea naturală şi seara să mă aştepți surâzatoare când vin obosit de la munca mea.

- Munca ta! Să schingiuieşti oameni nevinovați şi să-i arunci în ocnă, să le smulgi declarații cu forța, ca lacheu al/şi în numele acestui guvern stalinist-terorist, asta numeşti tu „munca ta"?... şi să mă bați serile aşa cum îți bați târfele şi le alungi apoi dezbrăcate în stradă!

- Nu sunt nevinovați toți cei care ajung la noi, spuse Sorin, ocolind cu grijă insulta adusă guvernului român. Sunt în majoritatea lor oameni, care vor să facă rău țării noastre şi oamenilor ei, indiferent dacă orînduirea este una comunista sau o alta. Sunt oameni care au interese meschine, vor să ne fure bunurile şi oamenii pregătiți de această țară prin truda altora şi să-i ducă în țările lor împreună cu descoperirile şi ştiința lor. Aceşti oameni se pregătesc în şcolile româneşti pe banii țării şi când ajung specialişti, uită cine i-a plămădit şi cine a plătit pentru ca ei să ajungă acolo unde sunt. Pleacă în Occident pentru o simbrie mai bună... Acolo în vest, în schimbul a ceva mai mulți bani şi o maşină mai bună ca Dacia, li se stoarce tot ceea ce ştiu şi, dacă ulterior nu mai dau randament, trăiesc acolo mai departe din ajutor social, în timp ce aici au fost oameni de vază, respectați. Niciodată nu vor fi acolo la fel de considerați pe scara socială ca aici în țara lor. Au ceva mai mulți bani, haine, o casă mai mare şi maşini frumoase, dar vecinii lor nu le calcă locuința, pentru că nu-i consideră ca fiind de-ai lor... Nu se mai întorc în România de ruşine şi trăiesc acolo căzuți în dizgrație...

Căpitanul făcu o pauză şi apoi continuă.

- În ceea ce le priveşte pe târfele de care ai amintit, majoritatea merită să fie bătute, multora le place chiar să fie bruscate şi unele chiar o pretind bărbatului. Majoritatea sunt masochiste, chiar dacă puține dintre ele o recunosc deschis. Voi femeile credeți că dacă un bărbat este delicat cu voi, nu este bărbat adevărat şi atunci începeți să-l dezapreciați şi să vă urcați în capul lui. Vă treziți să-l apreciați pe bietul om bun, de-abea atunci când s-a săturat deja de voi şi-şi ia lumea în cap, dacă mai are curajul şi vârsta s-o mai facă. Este mai bine ca bărbatul să fie dur încă de la început cu femeile, altfel nu este respectat.

- Este părerea ta...

- Însă nu de aceasta te-am adus aici, te-am chemat să-ți pun la picioare ceea ce am eu mai bun, viața şi sufletul meu. Şi noi cei de la miliție suntem oameni şi avem sentimente. Daniela, te iubesc şi vreau să fii nevasta mea!

- Tu nu ai nimic bun în tine şi calci totul în picioare. Eşti o fiară, o canalie, te foloseşti de oricine şi de orice ca să-ţi câştigi trofeul. Nu am să-ţi fiu niciodată nevastă! Bagă-ţi asta bine în capul ăla îmbâcsit de stalinism pe care-l ţi sub şapcă!

Sorin Buneanu se ridică de la masă de scris, sângele urcându-i-se cu repeziciune în cap, în timp ce ochii i se congestionau. Încercă totuşi să se calmeze şi luă de pe raft un dosar şi i-l aruncă Danielei la picioare, fără însă s-o atingă.

- Răsfoieşte acest dosar, ia-ţi timp destul că-i foarte gros! Tac-tu a fost prins cu trafic de valută. Mihai Cornescu a declarat că Gheorghe Georgescu îi schimba banii în lei, iar tu vindeai cafea, băuturi străine, ţigări şi ce mai aducea el de pe la turiştii străini, toate vândute apoi la preţ de speculă, inclusiv informatorilor mei. În acest dosar sunt toate mărturiile în scris. Radiocasetofonul şi aparatul de telefon din casa voastră sunt cumpărate pe valută. Mihai i-a dat dolari unui turist ca să le cumpere din shop şi a două zi acela le-a cumpărat şi vi le-a adus acasă. Vrei numele aceluia, data, fotografiile şi ora exactă? Le găseşti pe toate în acest dosar. Totul este scris şi în amănunt consemnat, pentru că precum bine ştii, boul se leagă de coarne şi oamenii prin cele scrise. „Turistul" este fotograful nostru de la miliţie şi astăzi este aici. Vrei să-ţi confirme el cu gura lui ceea ce tocmai ţi-am spus? „Turistul" vorbeşte perfect franceza şi engleza şi-mi este coleg. Eu am să ies dacă vrei, două ore din acest birou şi ai timp destul ca să răsfoieşti dosarul şi să vezi că nu te mint. Nu încerca să distrugi ceva din dosar, pentru că originalul este în arhiva noastră. Nici să nu încerci să iei acte din el, că n-ai voie să ieşi cu documente din această clădire.

Buneanu o privea pe Daniela şi vedea că fata, la fel ca şi toţi anchetaţii care trecuseră prin mâna lui, începea să cedeze. După o scurtă pauză, Sorin continuă, aruncându-şi asul de treflă:

- Am găsit în casa voastră cocoşei nedeclaraţi, două sute de dolari şi trei sute de mărci germane, toate ascunse în gaura de după soba de teracotă din camera ta. Cocoşeii i-a primit mă-ta de zestre şi voia să ţi-i dea ţie când te măriţi, bănuiesc. Nici măcar nu ştiai de aceştia, nu-i aşa?

Daniela roşi, deşi la venire părea palidă, tremura, podeaua se învârtea cu ea, lăsă mâinile atârnând pe lângă trup şi afirmă printr-o mişcare a capului.

- Da, da, ştiam de aceşti cocoşei. Eşti un monstru, asta eşti! Când ne-ai răscolit casa?

- Am fost foarte discreţi şi nu aţi observat că v-am percheziţionat casa. Miliţia noastră s-a modernizat... bănuiesc că încă nu vrei să-ţi schimbi hotarârea în ceea ce priveşte căsătoria noastră?

Buneanu o fixa pe Daniela cu ochi întrebători. Fata răspunse, clătinând capul cu ceva mai puţină convingere.

- Să continuăm atunci, zise Sorin fără alt comentariu: Bojin şi Vâlcu, colegii şi prietenii tăi de facultate au declarat şi ei împotriva ta. Şi ei se numără printre colaboratorii noştri...

Sorin observă din nou surprinderea Danielei.

- Când tatăl tău va ieşi din spital va ateriza de astă dată direct la mine şi vom continua cu investigaţiile. Pe monezile de la voi din casă sunt amprentele tale şi ale mamei tale. Am vrut numai să verific dacă mă vei minţi şi în privinţa cocoşeilor. Ancheta ţine de meseria mea. Dacă rămâi la hotărârea ta în ceea ce mă priveşte o vom chema şi pe Ana Georgescu curând la noi ca să ne povestească despre cocoşei. Să vedem şi dacă te exmatriculăm din facultate sau nu, mai spuse miliţianul, ca un argument final, citindu-i Danielei satisfăcut pe figură, reacţia de descurajare.

- Da, adăugă Daniela epuizată, sunt convinsă acum că o poţi face!

Lui Buneanu, Daniela i se părea tot mai frumoasă şi, deşi satisfăcut de victoria pe care o avea „în buzunar", îi vorbi pe un ton cît putu de tandru.

- Există numai o soluţie Daniela şi anume cea propusă anterior, cununia noastră civilă. Eu am să plec din ţară şi mă întorc cam prin februarie-martie 1988. Când vin ne căsătorim, vor urmă „masa şi dansurile", apoi plecăm două sau mai multe săptamâni amândoi, de exemplu, la Poiana Braşov sau unde vei pofti, în voiaj de nuntă. Până atunci nu mă ating de tine, dacă nu mă vrei. Eu încep să caut de mâine o casă mare şi frumoasă, în care să trăim amândoi. Tu îţi dai examenul de stat şi apoi îmi spui ce slujbă vrei şi unde! Nu mă interesează dacă la nuntă vei fi fată mare, vremurile acelea au trecut...

- Nu este treaba ta dacă sunt încă domnişoară sau nu!

- Desigur că nu pun preţ pe asta, aş vrea numai să nu-ţi cadă bila de pe clădirea ASE-ului în cap, atunci când vei termina facultatea, spuse Sorin, încercând printr-o glumă, să destindă atmosfera.

- Esti întotdeauna aşa de grijuliu sau vrei să te amesteci deja în problemele mele private?

- Nu, nu sunt cu oricine aşa de grijuliu, răspunse Sorin de astă dată serios, acum este vorba de viitoarea mea soţie. Dacă accepţi căsătoria cu mine, este normal să mă interesez de tine şi de unele dintre problemele tale private. Am sau nu dreptate? Accepţi să te măriţi cu mine?

Daniela lăsă ochii în jos, ştiind ce va urma, dacă nu acceptă şi răspunse, după o lungă tacere, învinsa:

- Şi îi laşi pe tata şi pe mama în pace!

- Da, definitiv şi irevocabil. Ai cuvântul meu de onoare! După cununie în noaptea nunții vom face un foc şi amândoi vom arunca în flăcări, pagină cu pagină, originalul dosarului Gheorghe Georgescu şi toate anexele privitoare la acesta. Îți promit că o vom face şi am să mă tin de cuvânt. Pâna la căsătoria noastră nu se va intreprinde nici o acțiune în legatură cu acest dosar.

- Când vrei să ne căsătorim?

- Eu voi pleca peste aproximativ o lună în SUA. Voi rămâne acolo, aşa cum ți-am spus, aproximativ un an. În primavara lui 1988 vreau să ne căsătorim. Accepți să te măriti cu mine? este ultima oară când îți pun această întrebare...

Daniela încuviință, dând din cap epuizată şi Sorin se apropie de ea, se aplecă înspre fotoliul femeii, vrând s-o sărute.

- Să nu te atingi acum de mine!

- În ordine, ți-o promit.

★

Pe la mijlocul lui februarie 1987 Sorin Buneanu decola de pe Aeroportul Internațional Otopeni în direcția Statele Unite ale Americii.

Timp de un an de zile Sorin a încercat de multe ori să o caute la telefon pe Daniela, la părinții ei acasă, dar aceştia invocau mereu un motiv ca să-i spună lui Buneanu că Daniela nu este acasă.

Consiliul de familie

Gică Georgescu revenise deja din spital, părul îi era complet albit şi se gârbovise. Au mâncat toţi trei şi la urmă Daniela le-a spus părinţilor că merge mai întâi afară să fumeze o tigară şi apoi vrea să vorbească cu ei ceva important...

- Ştiţi foarte bine cît l-am iubit pe Mihai, spuse Daniela. M-a scârbit însă ceea ce a făcut, şi...

- Înainte de a continua fata mea, şi de a vorbi poate cu păcat, replică Gică, vreau să-ţi spun ca eu nu cred că Mihai Cornescu a dispărut pur şi simplu. Cred mai curând, sau mai bine zis sunt sigur, că băiatul a fost victima unei înscenări şi că vecinul nostru, miliţianul Buneanu nu este tocmai străin de aceasta, îi spuse tatăl cu ochii umezi.

- Poate că ai dreptate, tată, însă eu am două lucruri să vă comunic şi am să vă cer apoi părerea. Primul pe care aş vrea să vi-l comunic este că înainte de a dispărea Mihai, am fost cu el la munte în noiembrie anul trecut, şi... şi s-a întâmplat. Acum sunt gravidă, cu un copil de la el. Da, acesta este adevărul. Daniela roşi şi lasă ochii în jos ruşinată, aşteptând ca paralizată reacţia părinţilor ei.

Ana Georgescu rămase fără cuvinte, duse mâna la gură şi se uită la soţul ei, aşteptând ca el să spună primul ceva. Gheorghe Georgescu auzi cuvintele fetei ca iluminat... visul avut la interogatoriu la miliţie... a fost deci adevărat.

- Doamne Dumnezeule, exclamă bătrânul, luminându-se la faţă, deci este adevărat!... gândi cu voce tare. În loc să se mânie, ochii i se umplură de lacrimi şi-i surâse Danielei care nu mai ştia ce să creadă.

- Ce vrei să spui cu asta tată? Ce este adevărat?

- A... nimic mi-a scăpat aşa din gură. Îl mai iubeşti pe Mihai? întrebă Gică

- Da tată, îl iubesc din toată inima mea, chiar dacă a făcut ce a făcut. Nu mai dorm nopţile pentru că nu ştiu ce s-a întâmplat de fapt cu el. Atâta ştiu că Mihai este în închisoare...

- Şi eu am aflat despre asta. Vrei să păstrezi acest copil? o întrebă Gică. S-ar putea să fie şi să rămână un copil fără tată, mai spuse. Situaţia noastră materială este destul de precară acum. Eu nu voi mai putea lucra mult timp de acum înainte sau poate niciodată, după ceea ce mi s-a întâmplat la miliţie.

- Da tată, vreau acest copil de la Mihai. Este rodul dragostei mele cu Mihai şi vreau să-l păstrez indiferent de urmări. Aş vrea să vă spun acum şi al doilea lucru. După aceea, vă rog să mă ajutaţi să găsim o soluţie ca acest copil să se nască, să trăiască fericit şi în siguranţă.

- Te înţeleg, fata tatei. O vom scoate noi cumva la capăt şi n-o să murim de foame. Vom avea deci un nepot de la tine şi de la Mihai care ne va bucura, cu siguranţă, viaţa. Dumnezeu să ne ajute! Ce mai vrei să ne spui?

- Al doilea lucru este faptul ca am hotărât să mă căsătoresc cu Sorin Buneanu, spuse Daniela cu un tremur în voce. Acum va pleca la o specializare în străinătate şi va reveni anul viitor cam prin februarie. Imediat după aceea vom face cununia civilă.

Fata mărturisi toate acestea repede, ca să evite să i se vadă încordarea din glas. Nea Gică îşi cunoştea fata mult prea bine ca să-şi dea seama că, ceea ce Daniela afirmase nu corespunde cu ceea ce într-adevăr simte.

Dacă Gheorghe Georgescu s-a bucurat sincer de hotărârea Danielei de a avea un copil, care-i va face bunici, la auzul veştii despre căsătorie, s-a înnegrit la faţă. Fără să scoată o vorbă se ridică de la masă, se duse la frigider şi scoase o sticlă de vin de acolo. Destupă sticla chiar lângă frigider şi-şi umplu un pahar cu vin roşu pe care-l dădu dintr-o dată pe gât.

- Vrea cineva un pahar de vin? întrebă de-abia după ce dădu primul pahar pe gât.

Fără să aştepte un răspuns din partea femeilor, umplu alte două pahare şi pe al său şi le aduse la masă, să ciocnească de această dată împreună.

- Tăticu, doctorul a spus că nu trebuie să bei o perioadă...

Gică făcu un semn din mână, cum că, nu mai contează. De regulă obişnuia să ciocnească paharul înaintea fiecărei înghiţituri de vin, urându-le celorlalţi „noroc şi Doamne ajută!" De data aceasta ridică numai paharul, fără să ciocnească, ură „sănătate" şi mai luă o gură bună de vin. Femeile închinară şi ele tot la fel şi luara câte o gură de vin.

O pauză lungă, înterminabilă, apăsătoare se aşternu în casă. Nimeni nu încerca să rupă tăcerea. Bărbatul luă o scobitoare şi o ţinea între degete, uitându-se la ea cu gândurile pierdute. Ana Georgescu schimbă priviri cu Daniela. Gică frânse scobitoarea între degete şi o aşeză pe marginea unei farfurii, apoi, cu o figură pe care nu se putea citi nimic, întrebă calm:

- Cine a zugrăvit casa, de unde ai avut bani?

Gică învăţase, când a fost în lagărul de muncă forţată de la gardienii cu feţe asiatice, să afişeze o figură pe care nu se putea bănui ce gândeşte omul în acel moment. După atâţia ani, tocmai când era vorba de căsătoria fiicei lui, şi-a adus aminte de asta şi a folosit-o.

- Sorin Buneanu ne-a trimis pe cineva s-o zugrăvească, răspunse Ana. El a plătit oamenii şi materialele, spunând că este un cadou în vederea logodnei cu Daniela.

Aceasta i-a fost prea mult lui Gică, a lovit cu putere cu pumnul în masă şi s-a ridicat de pe scaun. Vinul din paharul lui, cît mai rămăsese, se vărsă pe faţa de masă albă. Cuţitul sări de asemenea din farfurie şi vinul vărsat făcu o pată mare roşie în formă de inimă. Ca o ironie a soartei, pe acea pată în formă de inimă, de-a curmezişul se aşeză cuţitul cu câţiva stropi de vin pe el. Toţi trei au observat această ciudăţenie, fără să o fi comentat în vreun fel.

- Ticălosul ăla cu mâinile pătate de sânge creştin care a băgat zeci, poate chiar sute de oameni în mormânt, îmi trimite borfaşii pe care îi scapă de pârnaie cu acest preţ, să-mi zugrăvească mie casa?

Daniela nu-şi amintea să-şi fi văzut tatăl în această situaţie vreodată. O lacrimă de durere i se scurse pe obraz însă o şterse repede. Gestul nu-i scăpă tatălui.

- Fata mea se va căsători, deci, cu Buneanu ca să-şi scape părinţii de samavolniciile căpitanului. Mă scuzaţi pentru ieşirea mea, spuse Gică, plimbându-se prin cameră ca să se liniştească.

- Este mai bine aşa tată, replică Daniela.

Câtă experienţă de viaţă ascundea acest om, tatăl ei iubit! gândi pentru sine Daniela.

- Îl iubeşti pe acest om? întrebă tatăl.

Daniela dădu din cap că nu.

- Nici nu aşteptam să-mi spui o minciună, nu ai avut de la cine să înveţi a minţi. De ce te măriţi atunci cu Buneanu?

- Poate că voi reuşi să-l îndrăgesc cândva, pe deasupra Sorin are o situaţie materială bună, zise fata deodată pe un ton pozitv, forţând chiar un făcut cu ochiul, îndelung studiate pentru această ocazie.

Gică rămase perplex la auzul explicaţiei, alb la faţă o mai întrebă cu vocea sugrumată:

- Te-ai gândit bine, Daniela, ce implicaţii va avea căsătoria ta cu Buneanu?

- Cred că sunt destul de mare acum ca să hotărăsc cu cine mă mărit, răspunse Daniela pe un ton autoritar şi ceva mai stăpână pe situaţie, totuşi o spusese repede ca nu cumva s-o podidească plânsul până termină ceea ce şi-a propus să spună. Hotărârea mea este deja luată şi te rog, tată, să nu încerci să mă faci s-o schimb.

- Nu vei avea linişte niciodată cu această fiară de om, o avertiză Gică dezamăgit.

Daniela se bucura că tatăl ei pusese astfel primul problema. Cum reuşea acest om, tăticul ei drag, să-i citească în suflet ca dintr-o carte!

- Tocmai asta este problema taticu, şi anume, vreau să nasc acest copil al lui Mihai, dar nu vreau ca Buneanu să afle că am fost gravidă sau cel puţin să nu ştie el că am născut un copil. Acesta trebuie să trăiască şi, ceea ce este mai important este să trăiască sănătos şi fericit, departe, cel puţin la început, de Sorin Buneanu. Trebuie să plec undeva în afara Bucureştiului, să trăiesc cît voi avea burta mare acolo şi apoi să nasc fără să ştie cineva ceva aici pe strada noastră. Eu am fost la doctor şi sunt deja înregistrată ca fiind însarcinată. Cineva trebuie să spună apoi că este copilul lui, pentru ca Buneanu să nu afle de el. Voi întrerupe acest an universitar şi voi continua la toamnă. După ce am să nasc voi veni şi mă voi reînscrie pentru ultimul an. Acesta este planul meu, am însă nevoie de sfatul vostru, cum să procedez mai bine.

După o pauză, Daniela oftă şi continuă:

- Dragii mei, trăim aici în România într-o orânduire în care omul nu mai are valoare şi nu mai poate hotarî singur ceea vrea să facă. Trebuie să facem ceea ce ni se spune să facem, trebuie să acceptăm viaţa aşa cum este, ca să putem avea cît de cît linişte. Ştiu, dragă tată, că ţi s-au dat bani străini în schimbul unui costum de haine, făcut unui colaborator de-al miliţiei şi, apoi s-a organizat o

percheziție într-o razie de trafic rutier, ca să se găsească aceşti bani asupra ta. Aici la noi acasă s-a răscolit casa fără să fi ştiut noi, şi ni s-a găsit ascunzatoarea cu valuta şi cu cocoşeii de aur. Prețul acestei macabre piese de teatru sunt eu, ca să devin nevasta unui torționar comunist. El nu mă iubeşte, cum nu cred să fi iubit pe nimeni în viață şi am convingerea că nu a avut parte de o viață frumoasă în copilărie, că altfel nu s-ar comporta aşa. Acest om mă vrea, numai pentru că doctrina comunistă şi funcția pe care o are îi cer să aibă statut de bărbat însurat, eventual cu o femeie atrăgătoare iar eu sunt cea pe care Buneanu vrea s-o aibă trecută pe certificatul de căsătorie. Tu ai fost bătut ca să te determine să mă convingi să mă căsătoresc cu acest ticălos şi n-ai făcut-o, în consecință ai pățit ce-ai pățit la miliție. Mihai, bărbatul pe care-l iubesc din tot sufletul, a fost eliminat din scenă pentru ca Buneanu să aibă cale libera spre mine. Nu-l pot vizita la penitenciar, deoarece Sorin ar afla şi l-ar distruge complet. Am vorbit şi cu părinții lui Mihai... Mama ar fi şi ea chemată la miliție ca să povestească despre cocoşeii nedeclarați şi pe care se află amprentele noastre digitale, dacă nu mă mărit cu Buneanu. Am s-o fac, deci am să mă mărit cu căpitanul Buneanu, pentru prețul liniştii noastre, inclusiv al copilului meu. În plus, prin asta, pot să-l protejez şi pe bărbatul iubit, pe Mihai, atât cît îmi stă în putere, şi-l voi aştepta până va fi eliberat sau toată viața dacă va fi nevoie. Pâna atunci trebuie să am grijă de copilul nostru, de copilul dragostei mele cu Mihai. Este datoria mea să-l protejez de nemernicia lui Buneanu şi am nevoie de sprijinul vostru. Atât am avut de spus...

Tatăl fetei, cutremurat de tristul adevăr al situației, expus cu atâta clarviziune şi, mişcat de maturitatea gândirii fiicei lui, lăsă să-i scape mai multe lacrimi pe obraz. Georgescu deşertă în pahar restul de vin din sticlă şi se duse gânditor cu scaunul lângă sobă. Fără un cuvânt, Daniela şi mama ei se apucară să strângă masa, luând cu grijă fața de masă pătată de vin. După aproximativ o jumătate de oră de tăcere, tatăl se duse în camera alăturată şi îşi sună la telefon fratele de la Cheia şi apoi pe Toader Şoimu. Reveni în sufragerie radios, îşi chemă fiica la el şi-i spuse:

- Daniela, haide să ne facem bagajele, peste trei zile plecăm la Cheia. Să-ți iei haine groase şi de vară şi în special bocancii de munte, că acum este foarte frig acolo, La vară va fi cald şi frumos. Vei ramâne la ei până la toamnă...

Daniela schiță mai întâi un zâmbet în colțul gurii şi apoi râse în hohote, acel râset al ei care umplea casa şi pe cei din jurul ei de veselie. Se aruncă în brațele tatălui, uitând pentru moment că Gică tocmai ieşise din spital şi că era încă în convalescență. Când îl slăbi din îmbrățişare, Gică îşi văzu copila cu fața scăldată în lacrimi, lacrimi de bucurie, de recunoştință, care tocmai învinseseră o durere mută. Mai văzuse el lacrimi pe fața Danielei, atunci când îşi julise genunchii, copil fiind, sau căzuse de pe bicicletă, însă acestea pe care le vedea acum, erau ale unei femei adulte, fata lui. Îşi scoase batista din buzunar şi-i tamponă obrajii, până când aceasta a începu din nou să râdă.

- Întotdeauna se găseşte cel puțin o soluție pentru orice lucru. Vom avea un nepoțel sau o nepoțică, femeie, îi zise Georgescu fericit Anei. Va trăi şi va fi fericit sau fericită, mai adaugă. Îi veni iar în minte visul avut şi-şi spuse: „Doamne, cum le potriveşti Tu pe toate!”

- Daniela, mâine sau poimâine va trebui să renunți la anul acesta de studii şi să-ți dai şi demisia de la serviciu.

- Da, desigur că am s-o fac, aşa mă gândisem şi eu.

★

Casa era complet zugravită şi curată. Daniela şi mama ei chemaseră pe perioada spitalizarii lui Gică, la propunerea lui Sorin, un meserias care zugravise toată casa în interior. Nu a trebuit să plătească nici un ban din buzunar, a fost un cadou din partea căpitanului, pentru viitorii socrii, a spus Buneanu.

Zugravul, domnul Orban, era un bărbat care locuia pe lângă Cimitirul Străuleşti şi avea un frate mai tânăr care era, spre ruşinea familiei, un client frecvent al miliției. Tânărul Orban tocmai fusese prins că furase ciment şi vopsea de pe un şantier şi era din nou la miliție. Furase materialele de construcție împreună cu alți doi paznici. Cei doi paznici au pierdut în seara urmatoare furtului mulți bani la pocker pe Strada Podului, unde jucau. Paznicii, lacomi fiind, nu s-au mulțumit cu plata egală în trei a mărfii furate şi apoi vândute, ci voiau mai mult. Cei doi s-au înțeles între ei şi l-au băgat pe Orban cel tânăr la apă. Loviturile primite în noaptea când au jucat pocker, fiindcă nu au mai avut bani să plătească, le-au pus pe seama lui Orban, care i-ar fi bătut în timp ce se aflau la postul de lucru şi astfel, după ce i-a răpus, Orban a furat materialele singur de pe şantier şi, dus a fost.

Jocurile de noroc erau strict interzise în orânduirea comunistă românească, aşa-zisă „multilateral dezvoltată” însă cuibul de pockerişti şi barbugii din Strada Podului funcționa, pentru că veneau acolo

şi câțiva subofițeri de miliție care „trebuiau neapărat să câştige”, cu prețul că mai închideau ochii la unele infracțiuni de-ale colegilor de la jocurile de noroc.

Buneanu, după discuția cu Daniela, începuse să se pregătească de plecare în America. Deşi nu-i stătea în caracter şi nu-şi amintea s-o fi făcut de multe ori în viață, voia să facă un gest frumos pentru familia Danielei şi cazul Orban, cel cu materialele de construcții, îi picase cum nu se putea mai bine.

Sorin l-a chemat pe Orban cel tânăr la el şi i-a spus fără prea multe introduceri, că-l scoate basma curată dacă se duce cu frate-său în urmatoarele zile, să zugrăvească o casă de pe Strada Retortei. La atâta noroc nici nu se aşteptau cei doi frați, aşa că au zugrăvit casa lui nea Gică cu multă conştiinciozitate. Scăpă Orban cel tânăr de puşcărie şi avea de acum şi o „pila bună” la temutul căpitan. Au terminat zugrăvitul, lăsând la urmă totul curat în casă, fără să ceară nici un ban doamnei Georgescu.

Ana Georgescu şi cu Daniela le-au oferit zugravilor vin şi bere, dar numai cu greu au acceptat să bea, fără însă să se lăcomească, aşa cum mai obişnuiau uneori.

Cei doi paznici oricum nu aveau dosarele prea curate, aşa că au fost chemați la secția de miliție. Sorin le-a recomandat subofițerilor să scoată „adevărul” de la cei doi paznici şi să nu-l încrimineze pe Orban. După „procedura de rigoare” cei doi au recunoscut cele făcute, ca fiind singurii făptaşi şi au fost detaşați pentru un an în Dobrogea, la Canalul Dunăre-Marea Neagră, pe şantierele patriei.

Cuibul fericirii, naşterea Mariei

Constantin Georgescu, fratele lui Gică Georgescu, se căsătorise în urmă cu peste douăzeci de ani la Cheia de Mâneciu-Ungureni, cu Constanța. Constanța era cheiancă prin naştere. Titi şi Tanța s-au căsătorit din dragoste, n-au putut avea copii şi aceasta era ceea ce le-a lipsit toată viața. Tanța era cea care nu putea avea copii şi s-a simțit vinovată pentru asta, considerând că nu este o femeie completă. Titi, soțul ei, o iubea şi acum după atâția ani şi dacă nu aveau copii, se răsfățaseră toată viața reciproc, ca doi adolescenți.

Erau amândoi oameni muncitori, el lucra de ani de zile ca şofer pe cursa de autobuz Cheia-Mâneciu-Ploieşti iar ea era educatoare la grădinița de copii din Cheia. Femeia, care nu atinsese încă vârsta de patruzeci de ani, era frumoasă şi la suflet şi la trup, vrednică din cale afară şi o foarte bună bucătăreasă. Aveau o gospodărie mare, la marginea localității, având Muntele Zăganu în spate, cumpărată în rate, de-a lungul anilor, din banii comuni câştigați din muncă cinstită. În preajma casei se afla o frumoasă grădină de zarzavaturi, o gramadă de păsări de curte de toate felurile, tăiau trei porci pe an şi aveau şi zece oi, pe care le dădeau vara la cioban, să le ducă pe munte, la păşune. Mâncarea o aveau asigurată aproape integral din producția proprie. Vara, în timpul sezonului turistic, ca să mai câştige un ban, mergea Tănțica, după cum o alinta Titi, la hotel sau la vilele turistice şi făcea curățenie acolo.

★

Vestea ca Gică Georgescu şi cu Daniela vin la ei peste trei zile, le-a umplut inima de bucurie. Aveau mulți prieteni în Cheia şi în împrejurimi, Gică însă, era oricând binevenit la ei în casă, ca un oaspete deosebit, ca să nu mai vorbim de Daniela, pe care o cunoşteau şi o îndrăgiseră de când era mică. Tănțica începu, de când Titi termină discuția cu Gică, fratele lui, ca să întoarcă toată casa cu fundul în sus, facând curățenie generală, cu toate că nu vedeai la ei în casă niciodată vreun fir de praf. A făcut multe feluri de prăjituri şi a gătit două zile pentru dragii musafiri care aveau să vina. Gică şi cu Titi au aranjat de aşa natură sosirea cu trenul, încât cei doi musafiri să vină de la Mâneciu, chiar cu autobuzul condus de Titi şi astfel nu a mai trebuit să scoată bilete de călătorie. Tănțica ştia când ajunge soțul ei şi, cu casa minuțios pregătită, cu masa pusă, cu foc făcut în sufragerie şi în dormitoare, stătea acum cu ochii pe fereastră ca să-i poată întâmpina pe toți aşa cum se cuvine. Tănțica i-a îmbrățişat pe musafiri, şi în special pe Daniela care crescuse mult de la ultima întrevedere şi se făcuse acum o femeie în toată regula...

Au mâncat şi au depănat amintiri, după care Daniela s-a dus la culcare. Gică, Titi şi Tănțica au rămas singuri şi au vorbit cum să facă mai bine în ceea ce priveşte pe Daniela şi copilul care va veni. A două zi Gică îl va suna pe Toader Şoimu ca să-l întrebe dacă poate să vină până la Cheia la Titi, ca să discute ceva important. Toader era un om cu bunăstare şi cu relații în toată zona Cheia. Gaterul îi mergea foarte bine, aproape fiecare familie din zonă, trecea pe la el, să cumpere scândură, popi de lemn, cruci sau cosciuge, scaune, mese, uşi, porti etc. Toader putea să le fie cu siguranță de mare ajutor acum, pentru Daniela. Gică ştia foarte bine că Toader, prietenul lui, de mulți ani aştepta să se poată revanşa pentru ajutorul primit în urmă cu zeci de ani.

Daniela se trezi pe la ora zece, bine odihnită, se ridică din pat şi deschise fereastra camerei. De la ferastra casei, Muntele Zăganu se arăta în toată splendoarea lui. Se uită în oglindă, apoi îşi ridică bluza de pijama şi se mângâie pe burtă. Purta acum o viață în pântece, ajunsese la o vârstă potrivită ca să poată plămădi o viață de om şi va fi în curând mămică. Va avea un copil şi acesta va fi fructul dragostei ei cu Mihai, bărbatul iubit.

- Unde oare o fi Mihai în acest moment. Ce-o pătimi el acum? Ce preț trebuie să plătească el nevinovat?...

Gică şi Toader vorbiseră la telefon şi Şoimu avea să ajungă peste o jumătate de oră la Cheia. Tănțica era la bucătărie şi pregătea micul dejun pentru oaspeți. Se trezise de dimineață cu Titi odată şi-i pregătise soțului ceva ca să mănânce la micul dejun şi pachetul pentru la prânz, înainte ca să fi plecat cu autobuzul la Ploieşti. Tănțica anunțase la serviciu ca va veni mai târziu, pentru că are oaspeți.

Toader întră pe uşă, se îmbrățişă cu Gică, o salută călduros pe Tănțica şi o sărută pe frunte pe Daniela, minunându-se cît de mult aceasta se schimbase, de când n-o mai văzuse. Daniela devenise o femeie frumoasă, înaltă, dar cu figura puțin cam preocupată pentru vârsta ei, găsise să-i spună nea Toader. Înțelese din privirile celorlalți, că ceva plutea în aer, că ar putea ajuta cu ceva şi se bucura în sinea lui dacă, după atâția ani îl poate ajuta şi el, în sfârşit, pe prietenul lui Gică.

Tanța le pregăti ouă prăjite, lapte fiert, brânză şi suncă şi oaspeții mâncară cu poftă. Tanța se scuza ca trebuie să plece şi să-i lase singuri pe oaspeți, pe de altă parte voia să-i lase pe Gică şi pe Toader ca să-şi vorbească între patru ochi.

- Toadere, începu Gică, vremurile în care ne-am cunoscut au revenit sau mai bine spus n-au apus niciodată şi nu ştim dacă apucăm să mai vedem, că nouă românilor ne va fi bine. Lacheii statului împart şi acum legea, după mai bine de patruzeci de ani, după bunul lor plac. De data asta eu şi familia mea suntem loviți şi avem nevoie de ajutorul tău, al lui Titi şi, în special, de al Tanței.

Georgescu începu să-i povestească de-a fir a păr ceea ce ştia şi ceea ce pățiseră el şi familia lui şi, un băiat minunat, fără să-i fi amintit numele lui Mihai, alesul inimii Danielei, zace acum în puşcărie tocmai din acest motiv.

- Acest copil al Danielei trebuie să se nască, să trăiască şi, să sperăm că va fi martorul unor timpuri mai bune în România! spuse Gică.

Toader dădea din cap gânditor, afirmativ, la spusele prietenului, aşteptând cu nerăbdare vădită, momentul în care i se va spune rolul pe care-l va avea el, în acest plan.

- Draga Toadere, am vorbit toată noaptea cu Tănțica şi cu Titi, ca Daniela să rămână aici la ei până va naşte şi, eventual, încă puțin după aceea. Daniela şi Tănțica vor sta cît mai ascunse în casă în acest timp, ca să nu le vadă prea multă lume. Casa lor este la marginea Cheii şi nu va trece multă lume pe la ei, în afara persoanelor de încredere. Ştim cu toții că nu va fi simplu. Tanța şi Titi sunt de acord ca pe acest copil să-l declare ca fiind propriul copil, atunci când se va naşte. Tanța îşi va lăsa în acest răstimp serviciul la grădiniță şi la curățenia caselor de turişti. Eu şi cu nevastă-mea îi vom susține pe cît putem financiar, am nişte bani puşi deoparte, mărci germane pe care am să le schimb cumva şi am să le dau lor. În această perioadă Tanța trebuie să aibă contact cu un medic de încredere care va veni mereu acasă la ei şi va „constata" că ea şi nu Daniela este însărcinată. Doctorul trebuie să țină o fişă medicală în care să fie înregistrată evoluția sarcinii, toate pe numele Tanța Georgescu. Desigur că el va veni aici, pentru Daniela mea şi sperăm, cu ajutorul lui Dumnezeu că nu va fi o sarcină cu complicații care să necesite spitalizarea. Daniela este înregistrată în Bucureşti ca fiind însărcinată şi, ulterior va trebui să avem un certificat medical de pierdere a sarcinii. M-am gândit la un accident, desigur simulat, ce ar putea fi invocat ca motiv al pierderii sarcinii Danielei. Aici Toadere trebuie să vii tu cu un plan cum să procedăm mai bine. Avem deci nevoie de un medic bun şi de încredere care s-o îngrijească pe Daniela până şi după naştere şi care să confirme, cu probe, că în urma accidentului, a pierdut sarcina, născând un copil mort– Doamne, iartă-mă! La naştere, când i-o veni sorocul, avem nevoie de o moaşă de încredere, care s-o asiste. Ne mai trebuie şi un milițian din zonă, care să facă un proces- verbal de constatare a accidentului, eventual de maşină, act care să pară cît mai verosimil şi deci, incontestabil din toate punctele de vedere. Cam asta ar fi în linii mari, ceea ce aş vrea de la tine, dragă Toadere!

Toader, care pe măsură ce prietenul lui vorbea se lumina la față, oftă satisfăcut, făcu o pauză lungă şi vorbi, în sfârşit.

- Aproape patruzeci de ani am aşteptat Gicăă să-mi ceri ajutorul. Crezi că pot uita vreodată ceea ce ai făcut pentru mine în Azanka? Ceea ce-mi ceri tu acum este o nimica toată pentru posibilitățile mele şi cred că tot nu mă voi răsplăti niciodată pe măsura a ceea ce am primit eu de la tine atunci. Am aici în Cheia un medic profesionist, care îmi este şi bun prieten, cunoscut desigur şi de Tanța. Am relații şi la miliție, că toți vin la mine să le dau mereu câte ceva din ceea ce produc eu la gater. Dacă s-ar putea după vrerea lor, ar trebui să le dau marfa pe nimica toată, sau pe degeaba. Aşa sunt milițienii noştri. Am să-i ajut pe Titi şi pe Tanța, desigur pe Daniela şi pe voi, cu bani şi cu alimente, dacă îmi dați voie. Aşa cum ştii, am un băiat în Germania şi pot să-i cer şi medicamente sau alte lucruri din străinătate, dacă este nevoie. Mă bucur să te ajut şi lasă-mă s-o fac, aşa cum îmi spune sufletul!

Gică se ridică de pe scaun şi se duse înspre Toader, care la rândul lui, se ridică şi el emoţionat, să-i vină în întâmpinare. Bărbaţii, foştii camarazi de arme, se îmbrăţişară.

- Îţi mulţumesc din inima Paraschive, îi spuse Georgescu la ureche ca să audă numai el, şi rămaseră multă vreme aşa îmbrăţişati.

- Te aşteptai cumva să primeşti un alt răspuns de la mine? întrebă Toader, fără să aştepte un răspuns.

★

Timpul se scurgea încet şi burtica Danielei se făcea tot mai evidentă, în timp ce sarcina evolua normal. Din dragoste pentru copil, renunţase la fumat, Titi şi Tanţa se îngrijeau de ea de parcă ar fi fost propriul copil. Nu mai ştiau ce să-i mai facă ca să-i fie bine, să o hrănească sănătos. Titi nu avea zilnic curse la Ploieşti dar când era cazul şi când venea de acolo, aducea legumele cele mai bune pe care le putea cumpăra şi nu erau întotdeauna de găsit în Cheia, pe piaţă. Toader le dădea bani, le aducea duminica, atunci când venea la biserică, câte o raţă, o găină, carne de porc, de vită, sau de oaie, mălai, fasole sau brânza etc. Mulţi clienţi, dacă nu aveau bani ca să-şi plătească scândura cumpărata, plăteau deseori în produse. Erau toate din belşug la el în casă, era destul pentru el şi Tamara şi avea de unde să-i dea şi lui Nechifor când pleca acasă la Braşov.

Toader profită de ocazie când, la începutul lui iunie, veni la el şeful de post din Cheia ca să cumpere căpriori de lemn şi scândură, pentru casa pe care o începuse cu un an în urmă să o construiască. Toader nu-i lua nici un ban şefului de post şi strânse astfel relaţia de amiciţie pe care o avea cu acesta. Bătrânul nu agreea de fapt miliţienii, nu neapărat pentru meseria lor în sine, pentru că era conştient că această instituţie este necesară ca să mai sperie bandiţii, ci îi ura pe aceia care profitau în folosul propriu, de puterea pe care le-o dăduse statul. Acel şef de post era şi el un profitor fără ruşine şi venea deseori neanunţat pe la Toader, fiind mereu poftit la un rachiu sau chiar la masă în Valea Berii, fără ca acesta să ofere vreodată o atenţie.

Întâmplarea a făcut că pe la sfârşitul lui iunie, Şoimu lovi o căprioară cu maşina. Animalul muri pe loc şi Toader a îndepărtat cadavrul. A mers acasă şi a spălat cu grijă maşina ca să nu se vadă urmele părului de animal. L-a sunat pe doctorul Danielei, ca să pregătească, aşa cum era de fapt stabilit, certificatul de constatare a accidentului.

Raportul medical înregistrase urmatoarele: „în urma accidentului nu s-au constatat leziuni corporale grave, însă persoana accidentata, numită Daniela Georgescu, domiciliată pe strada Retortei în sectorul 1 din Bucureşti, aflată în vizită la Cheia în Valea Berii, a pierdut sarcina. Femeia a căzut pe carosabil şi în urma şocului, s-a produs ulterior o întrerupere de sarcină şi fătul nu a mai putut fi salvat”.

Toader a făcut în aşa fel ca, în acea seară să termine o parte din comanda lui Petre, şeful de post, şi-l chemă la el în Valea Berii, ca să vină cît poate de repede să-şi ia marfa. Toader şi-a încărcat remorca ARO-ului şi a aranjat cu un băiat să ducă scândura până la Petre acasă. Petre veni cu maşina şi în acea seară a făcut cu Toader o beţie de pomină.

- Uite Petre, zise Toader, nu ştiam că dau de băiatul ăsta, să-ţi ducă scândura acasă, că nu te mai chemam până aici. Dacă tot ai venit, lasă-l s-o ducă şi să ţi-o descarce acasă şi tu stai aici să ne cinstim cu un păhărel. Sun-o, dacă vrei, la telefon pe nevastă-ta, ca să-i spună băiatului unde să descarce.

Petre nu se lăsă mult timp poftit, pentru că era cam lacom de felul lui şi, mai ales la băutură. ...şi dacă tot era pe degeaba, de ce nu?

- Toadere, mâine trebuie să fiu la serviciu, aşa că nu pot sta mult, zise Petre, fără convingere.

Puţin după miezul noptii, Petre a plecat cu maşina acasă, cu toate că de-abia se mai ţinea pe picioare de beat ce era.

Pe lângă casa lui Titi era o stivă mare de lemne de foc şi acolo a hotărât Toader să spună că a lovit-o pe Daniela cu maşina.

„Daniela Georgescu, în vârstă de 24 ani, de sex feminin, se plimba pe drumul forestier, însoţită de martorii Constantin, unchi după tată al victimei şi soţia acestuia, Constanţa Georgescu, cei din urmă domiciliaţi în Cheia, şi a ieşit în faţa maşinii de după stiva de lemne şi accidentul nu a mai putut fi evitat, suna varianta oficială pe care Petre cu ochii roşii de la cheful din seara trecută, o trecuse în constatarea accidentului. Se menţionse în procesul- verbal al miliţiei că victima fusese de urgenţă transportată, însoţită de medic, la casa familiei Constantin Georgescu din comuna Cheia. Locul unde căzuse victima, ca de altfel şi poziţia maşinii, erau marcate minuţios cu creta, detaliile au fost fotografiate de către agentul constatator şi anexate la procesul-verbal. Medicul localităţii a fost chemat

la locul accidentului şi a sosit imediat, locuind în apropiere. După o analiză medicală la faţa locului, s-a considerat că victima nu necesită îngrijire specială într-un spital şi s-a dispus transportarea accidentatei cu autovehiculul lui Toader Şoimu, la adresa unde aceasta se afla în vizită. Examenul medical, făcut ulterior la adresa menționată, a confirmat lipsa rănilor corporale grave şi absența oricăror leziuni craniene. Naşterea prematură a fătului mort a survenit însă la circa o oră după ce victima a ajuns în casa familiei Georgescu, în prezența aceluiaşi medic. O copie a certificatului medical a depus-o medicul ca anexă la procesul- verbal de constatare, întocmit, personal, de către şeful miliției din Localitatea Cheia. Declarația martorilor Constantin şi Constanța Georgescu şi a victimei Daniela Georgescu, rudă apropiată a primilor doi, înlătură învinovățirea conducătorului auto Toader Şoimu, în vârstă de 70 de ani, de sex masculin, domiciliat în Valea Berii, zona Cheia. Toader Şoimu nu are la rândul lui pretenții, ca victima să-i plătească daunele suferite de autovehiculul său, în urma accidentului".

★

La data de 19 august 1987, Daniela o născu pe Maria Georgescu, o fetiță sănătoasă de 3, 3 kg, trecută în acte ca, fata lui Constantin şi a Constanței Georgescu. Naşterea s-a făcut în casa familei, cu asistența moasei şi al medicului localității Cheia. Naşterea a fost naturală şi din fericire, fără complicații. La sfârşitul lui noiembrie fetița a fost botezată şi naşi de botez i-au fost Toader şi Tamara Şoimu.

★

Daniela s-a înscris la facultate pentru ultimul an universitar şi în septembrie 1987 a reînceput cursurile. Nu i-a fost deloc simplu, pentru că născuse de numai câteva săptămâni şi încă se resimțea. Nu-i era simplu Danielei să-şi ascundă semnele maternității. dar iarna se putea acoperi cu haine groase. În aulele facultății, oricum era frig, din cauza economiei de energie, dictate de Ceauşescu. Studenții, ca şi profesorii, stăteau îmbrăcați în timpul cursurilor, cu haine groase pe ei. Ca să poată îmbunătăți bugetul familiei, Daniela a început din nou seviciul şi a avut noroc că putuse fi reîncadrată, tot acolo unde lucrase înainte. Daniela şi părinții ei nu mai avuseseră de mulți ani o masă atât de îmbelsugata cum o aveau acum, de când Toader îi ajuta. Nu era nevoie ca Daniela să lucreze, serviciul ei nu-i cerea activitate fizică, dar femeia voia cu tot dinadinsul s-o facă, să contribuie la bugetul familial.

Tanța, mămica oficială a Mariei, se stabili pentru câteva luni la Bucureşti, lăsându-l astfel pe Titi singur la Cheia, ca „să fie fetița alături de mamă şi ca să poată fi alăptată". Titi şi soția lui aveau să se sacrifice în continuare pentru Daniela, dar o făceau cu multă dragoste pentru că tânăra mămică li se făcuse şi mai dragă de când locuise împreună cu ei la Cheia. Toader i-a ajutat foarte mult şi pe Georgeştii din Bucureşti şi pe cei din Cheia, cu bani, şi în special cu produse alimentare greu de găsit în acea vreme în comerțul public şi se vindeau la prețuri foarte mari pe piața neagră. Şoimu încerca să găsească mereu motive ca să-i poată ajuta, dar avea grijă ca aceştia să nu se simtă umiliți sau jigniți din cauza evidentelor lipsuri financiare. Pe perioada cît Tanța a stat în Bucureşti, Titi venea seara de la serviciu şi găsea casa goală şi rece, fiind în toiul iernii. Le spusese vecinilor din Cheia, ca „fetița lor Maria" avea oarecare probleme cu sănătatea şi că Tanța trebuia să stea cu ea o perioadă la Bucureşti, unde sunt medicii de care copilul are nevoie. La îngrijirea animalelor şi a păsărilor, pe care le aveau în ogradă şi, deseori la gătit, îi ajuta o soră de-a Tanței din Cheia.

Daniela a alăptat copilul acasă vreo patru-cinci luni, dar grijile şcolii şi, mai ales, gândul ca vine luna martie şi va trebui să se țină de promisiune în ceea ce priveşte căsătoria cu Sorin Buneanu, au inhibat-o şi nu a mai putut alăpta copilul la sân. Maria avea să fie hrănită cu Materna, lapte concentrat pentru copii.

Concentratul de lapte marca Materna, sau alte mărci identice se găseau cu greu la farmacii şi chiar şi acolo, trebuia să oferi bacşis, şi nu era puțin, să poți cumpăra cantitatatea necesară alimentației copilului.

Pe de o parte, prin sumbrul decret de interzicere a avorturilor din octombrie1966, regimul ceauşist voia să aibă cît mai mulți copii în România, pe de altă parte cu greu se găseau de cumpărat în comerțul public haine şi alimente pentru copii. Multe familii au preferat să renunțe a mai aduce pe lume copii, conştientizând că, nu vor avea cu ce să-i întrețină. În perioada 1966-1989, in jur de 10. 000 de femei au murit, în Romania, din cauza avorturilor autoprovocate sau făcute clandestin de către diferite persoane fără o atare calificare.

Afacerile gaterului din Valea Berii, mergeau strălucit, nu întotdeauna legale, îngăduite de către silvicultorii zonei şi de către miliţienii pe care Toader, din interes, şi-i apropiase. Şoimu era un om de peste şaptezeci de ani, dar încă în putere. Îi trimitea periodic lui Gică, la Bucureşti, carne de porc sau păsări vii, brânză, ouă, băuturi şi alte produse alimentare. Pentru acestea românii stateau la cozi interminabile la alimentare, în speranța deseori deşartă, că vor putea cumpăra ceva. Toader avea prieteni şoferi, şi ei cândva clienți de-ai lui de la gater, care transportau animale vii şi alte bunuri alimentare de la Cheia sau de la Mâneciu, la generoasele cantine şi restaurante ale potentaților comunişti din capitală.

Toader era la rândul lui foarte fericit că după atâția ani s-a putut recompensa față de Gică, pentru binele făcut în lagărul Azanka. Acestea au fost printre puținele bucurii pe care Toader Şoimu le-a avut în anul 1987... Tamara Şoimu, scumpa lui soție, era bolnavă de cancer, Niculae, mezinul lor, fugise de câțiva ani în Germania şi nu aveau să-l mai vadă timp de zece ani, până când acesta va primi cetațenie germană. Nechifor, băiatul lor cel mai mare... Nechifor Şoimu a fost unul din capii Revoltei de la Braşov, din noiembrie 1987.

Daniela a absolvit sesiunea de iarnă din 1988 la ASE cu note foarte bune, nu putea însă uita că în curând trebuia să-şi țină promisiunea de a se căsători cu Buneanu. Era prețul pe care trebuia să-l plătească pentru liniştea ei, a Mariei şi a părinților ei, şi nu în ultimul rând, a lui Mihai.

La începutul lui martie 1988, Tanța Georgescu a luat-o pe Maria şi au plecat acasă la Cheia, la soțul ei.

Revenirea lui Sorin Buneanu

Viața asta-i bun pierdut
Când n-o trăieşti cum ai fi vrut!
…….
Murmurul, azi şi orişicând,
E plânset în zadar!
(Decebal către popor, G. Coşbuc)

Revenirea lui Sorin Buneanu nu s-a lăsat mult aşteptată. La începutul lui martie a sunat la telefon, în Bucureşti fiind şi şi-a anunțat venirea la părinții Danielei, ca s-o ceară oficial în căsătorie.

Sorin, îmbrăcat cu un costum de o calitate impecabilă, veni în vizit în strada Retortei şi se aşeză în capul mesei, fără să ia în seamă ca acela era locul lui Gică. Familia Georgescu l-a primit cu răceală. Buneanu le-a spus, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, cu un ton autoritar care excludea orice intervenție, că se va căsători cu Daniela, fără să ceară măcar de formă, încuviințarea părinților ei.

Sorin îi anunță, agitând continuu, când furculița, când cuțitul, că vânduse casa din Strada Retortei şi că se va muta cu Daniela în cartierul Băneasa, într-un apartament cu patru camere. Avea o mare poftă de mâncare, fără să observe că ceilalți lăsară bucatele să se sleiască în farfurie. După ce termină de mâncat, Buneanu lăudă, de formă, bucatele, mulțumi pentru masă şi apoi se ridică în picioare, spunând că trebuie să plece înapoi la serviciu. Sorin fixă nunta sâmbătă, pe 26 martie.

Daniela îl petrecu pe Buneanu, aşa cum se cuvenea, până la poarta casei. Vrând să facă o gluma, Buneanu îi spuse:

- Daniela, am să aduc dosarul tatălui tău cu mine, aşa cum am promis. Trebuie să ne grăbim cu arsul documentelor ca în noaptea de 26 spre 27 martie avem o ora mai puțin la dispoziție, pentru că se va trece la ora de vară. După ce ardem tot dosarul, vei fi a mea!

Daniela resemnată, se rezumă la o mişcare afirmativă din cap.

Vestea ca Buneanu vinde casa din strada Retortei şi că Daniela nu va mai locui lângă părinții ei, căzu ca un trăznet. Gică şi cu Ana sperau ca Daniela să rămână cît mai aproape de ei, dar şi această posibilitate li se luase.

★

Se făcuse ora patru dimineața în noaptea de 25 spre 26 martie 1988 şi Daniela nu pusese geană pe geană. Luna era în ultimul pătrar şi se vedea ciuntită pe cer, când şi când printre norii goniți de vânt. Femeia se zvârcolea în pat, în cămaşa de noapte transpirată, cu gândul la Mihai. De mult nu se mai gândise atât de intens la el. O va ierta vreodată Mihai pentru că se va căsători a două zi cu un alt bărbat? O va ierta vreodată Mihai pentru faptul ca nu l-a vizitat niciodată la penitenciar? De ce trebuie să se căsătorească ea cu un bărbat pentru care nu are decât repulsie?

Pe la ora şase dimineața a adormit şi pe la şapte a fost trezită pentru că veniseră coafeza şi manichiurista s-o aranjeze pentru cununia civilă. Pe la ora nouă era gata îmbrăcată. Daniela arăta ca o prințesă, deşi figura ei trăda noaptea nedormită. În casă domnea o atmosferă mai curând de înmormântare decât de nuntă. Gică băuse deja două păharele de coniac. Daniela şi Ana Georgescu nu-şi aminteau vreodată să-l fi văzut pe Gică bând alcool dimineața.

Sorin, îmbrăcat într-un costum maro închis, din lână englezească, îşi făcu apariția în casă cu un zâmbet, aratând mai curând diavolesc, decât sincer. Îi saluă scurt pe viitorii socri şi întră fără să bată la uşă, direct în camera Danielei, parcă să se asigure că prada îi stă deja la dispoziție.

- Bună dimineață, păpuşel, eşti gata? maşinile aşteaptă deja afară. La ora zece trebuie să fim la ofițerul stării civile.

- Buna dimineața, tovarăşe Buneanu, sunt pregătită, putem merge deja.

- Ți-am spus doar că-mi poți zice pe nume. Peste o oră vom fi soț şi soție şi nu mai trebuie să ne formalizăm. Hai păpuşel, nu mă plictisi acum cu toanele tale!

- Oricum ne vom formaliza, tu vrei o soție numai ca să intri în şabloanele voastre de la serviciu în ceea ce priveşte starea ta civilă şi eu vreau să-mi menajez părinții. Cum rămâne cu promisiunea făcută, în ceea ce priveşte a două zi după cununie?

- Am fost ieri în arhivă, am luat dosarul şi acum îl am în portbagajul maşinii. Ceea ce am comis a fost o excepție absolută şi am făcut-o numai pentru tine. Aceasta ar putea să mă coste libertatea, dacă s-ar afla. Sper să-mi înțelegi sacrificiul. Depinde acum numai de tine, cum te vei comporta astăzi la cununia civilă, diseară la restaurant şi la noapte cu mine...

- De ce nu-ți aduci la noapte o târfă, pentru tine este totuna? Ce garanție am eu că vom arde dosarul original şi nu mai continui cu teroarea asupra părinților mei?

- Îți jur pe cuvântul meu de ofițer al României socialiste, că vom arde dosarul, deşi nu meritițați tu şi cu familia ta asemenea onoare!

- Jurământul tău este pe măsura orânduirii!...

- Pe o alta, aş fi pus s-o bată cu saci de nisip şi aş fi ținut-o patru zile fără apă şi fără mâncare, cu tine însă voi face o a două excepție... Haide acum odată să plecăm, că sunt deja sătul de mofturile tale!

- Nu mă îndoiesc că spui adevărul, în ceea ce priveşte bătutul cu saci de nisip. Să mergem!

- ...şi aşa să ştii, jurământul, în privința dosarului, este sincer.

★

În Piața Amzei o pereche de tineri recent căsătoriți tocmai cobora treptele de la ieşirea din clădirea Ofițerului stării civile. Aceia iradiau de fericire şi pozau celor doi fotografi, în timp ce invitații le aruncau grâu şi le ofereau flori...

... Daniela scoase cu un oftat acel „da” şi se forța să-l sărute pe Sorin, gest care nu scăpă nimănui neobservat. Nu i-a fost simplu să se uite în ochii colegilor de facultate, atunci când aceia o felicitară. Toti ştiau că Daniela fusese ani de zile împreună cu Mihai Cornescu şi acum recunoştea în privirea lor întrebarea neformulată, cum de făcuse totuşi o altă alegere. Desigur că toți o acuzau în sinea lor că se măritase numai din interes. ...dar ce mai conta!

★

După cununia civilă, invitații se urcară în maşinile pe care Buneanu le pusese la dispoziție şi porniră încolonate spre Snagov, unde urmau „felicitările, masa şi dansul”. Lacul Snagov se închisese de mult accesului public şi la acel restaurant nu puteau intra decât membrii cu poziție mare în partid precum şi protipendada ministerului de interne, din care şi Sorin făcea acum parte.Coloana de mai mult de treizeci de automobile Dacia, albe, negre şi albastre, toate cu matricola 1-B... şi încă trei cifre, opriră în fața restaurantului de pe lacul Snagov. Oaspeții erau în majoritate colegi de-ai lui Sorin, câțiva subalterni şi mai ales şefi. Din partea Danielei erau părinții, Titi şi Tanța, câțiva actuali şi foşti colegi de-ai ei de la facultate. Mulți dintre cei din urmă, invocaseră un motiv ca să nu vină la restaurant, unii ca oprobriu pentru alegerea facută de Daniela, alții din cauza posibilităților financiare limitate.

Afară era o ploaie rece, monotonă cu vânt puternic. Şoferii săreau din maşini, odată ajunşi în fața restaurantului şi le deschideau slugarnici uşile colegilor lui Sorin şi ale soțiilor acestora, închizându-le repede şi ducând maşinile apoi în parcare. Colegii lui Buneanu, toți îmbrăcați în haine civile, cu figuri autoritare, obişnuiți să comande şi să fie serviți, coborau din maşini şi fugeau repede în restaurant ca să se ferească de ploaie. Din uşa restaurantului strigau, apoi, după soțiile care rămăseseră în urmă, acestea călcând cu grijă ca să nu-şi ude toaletele.

Părinții Danielei coborâră demni din maşină şi se adăpostiră sub umbrela ținută de Gică, mergând împreună până la intrarea în restaurant. Ana şi Gică au fost aşezați la masa principală, de partea Danielei, în timp ce de partea lui Sorin se aşezaseră Sandu Poenaru şi soția. Altcineva din familia lui Buneanu nu-şi făcu apariția, nici la cununia civilă, nici la restaurant.

Spre deosebire de colegii de facultate ai Danielei şi de Titi şi Tanța care erau îmbrăcați modest însă decent, costumele celorlalți ca şi toaletele doamnelor erau împecabile din punct de vedere al calității şi croielii. Vestimentația femeilor nu părea să fi fost cumpărată de pe piața românească. Gică se uita la stofele din care erau făcute acele costume şi putea să jure că de cel puțin zece ani nu-i

trecusera prin mâini asemenea calitate. Ba da, îşi aminti Gică, a mai avut acea lâna englezească pentru costumul celui care l-a plătit în valută...

Daniela primise o rochie de mireasă făcută la comandă, deşi nu se cununase în biserică, pe care a îmbrăcat-o după cununia civilă, pentru masa de la restaurant. Pentru rochia Danielei plătise Buneanu nouă mii cinci sute de lei şi croitorii au lucrat poate zi şi noapte, ca s-o termine la timp. Arăta minunat în acea rochie, deşi pe fața ei tristă nu i se citea vreo urmă de bucurie. Desigur că lumea interpreta figura obosită a miresei, ca fiind cauzată de stresul avut cu pregătirile dinaintea căsătoriei.

★

Atunci când Daniela coborî din maşină, lăsă pe banca din spate, unde stătuse, buchetul de flori pe care-l avusese la cununia civilă. Şoferul parcă maşina şi se grăbi, aşa cum i se spusese să meargă în restaurant şi să se aşeze la masa rezervată şoferilor. Văzu pe bancheta buchetul de flori uitat de Daniela, îl luă şi se grăbi să i-l dea căpitanului Buneanu. Se prezentă căpitanului la masa mirilor, şi-l înmână acestuia în văzul tuturor invitaților, spunând ca l-a găsit în maşină. Căpitanul îl lua de braț deoparte pe şofer, uitându-se cu ură, cu coada ochiului, la Daniela. Aceasta, văzând scena, schiță în semn de victorie, acel zâmbet al ei în colțul gurii. Sorin ieşi cu şoferul afară din restaurant şi, asigurându-se ca nu-i vede nimeni, îl pocni pe şofer direct în figură. Şoferul căzu pe caldarâmul ud de ploaie.

- Idiotule, trebuia să-mi aduci florile în văzul lumii? Daca nevastă-mea a fost toantă şi l-a uitat, trebuia să-l fi dat unui ospătar care să-l aşeze discret, pe masă, în fața ei.

- Vă rog, să mă scuzați tovarăşe căpitan, am vrut numai...

- Destul, dute-n p... mă-ti de-aici. Într-o săptamână vei fi detaşat la Canal, îi spuse apoi tot la fel de brutal. Dispari din ochii mei, pleacă acasă şi începe să-ți faci bagajele. Țara are nevoie de toate brațele pe şantierele patriei.

- Am înțeles, să trăiți tovarăşe căpitan. ...pe şantierele patriei...

Sorin îi intoarse spatele şoferului şi aruncă buchetul de flori, în coşul de gunoi din fața restaurantului. Şoferul năucit se ridică cu greu de pe caldarâm, unde căzuse, şi-şi blestema gestul necugetat cu florile. Pe drumul spre Bucureşti, nervos, gonind ca un nebun cu maşina, a intrat cu ea într-un pom. Acesta a fost motivul oficial al detaşării acestuia pentru un an, la canal, distrugerea avutului public.

Daniela se uită pe fereastră şi văzu ce i-a făcut Sorin şoferului.

Buneanu se duse direct la Daniela şi schițând zâmbetul cel mai cald pe care-l putea expune, o trase deoparte şi îi spuse printre dinți:

- Ai grijă Daniela, ai mare grijă, nu-mi face scene, că ai să regreți şi laptele pe care l-ai supt de la mă-ta.

O luă apoi de braț cu toată eleganța de care putea da dovadă şi o aşeză la masă, la locul ei, punându-i-i scaunul sub şezut. Sorin se aşeză şi el lângă Daniela, afişând un zâmbet larg, profesional, circular, tuturor invitaților.

★

Ospătarii, îmbrăcați în costume de pinguin, roiau în jurul oaspeților. Pe mese fuseseră aşezate ca aperitive, platouri cu mezeluri şi brânzeturi alese, roşii, ceapă verde şi ridichi de lună, figurine din morcovi şi din ridichi albe, măsline uriaşe verzi şi negre, aduse probabil din Italia sau Grecia care erau total diferite de cele zbârcite care, cu puțin mai mult noroc, se puteau cumpăra din comerțul socialist. Icre negre şi roşii abundau pe mese în platouri de porțelan. Ca băuturi ospătarii serviră votcă rusească, Brandy Napoleon, Wisky Balantines sau Johnie Walker şi traditionala țuică de Piteşti. Pe mese au fost aduse țigări Marlboro şi Kent.

Țigările aduse fuseseră confiscate cu o săptămână în urmă, de la un clan de țigani bişnițari din Ferentari. Anchetatorii, Buneanu cu oamenii lui, şi le-au împărțit apoi discret între ei. Gică vedea stupefiat, cum „doamnele" bine îmbrăcate stăteau acum „revărsate" pe scaune ori cu coatele pe masă, sprijinindu-şi falca ori jucându-se cu vreun tacâm şi strecurând discret în poşete, mai toate de proveniență străina şi toate din piele naturală, câte un pachet de țigări, iar din celălalt rămas pe masă, se serveau cu un aer elegant cu câte o țigaretă.

Se serviră apoi supele şi felul doi, după ce mesenii au fost întrebați dacă mănâncă friptură de porc, de vită sau de vânat. Dopurile vinurilor de Jidvei, Murfatlar, Ostrov şi Busuioacă de Bohotin, se desfăceau necontenit. Unii preferau să bea vinul făcut şpriț, alții în pahare separate. Înghețată din

diverse tipuri de fructe, marca Schöller şi Lagnese veni pe un cărucior cu rotile şi mesenii erau serviți în cupe de cristal pe care se înfigea o umbrelută sau o scobitoare cu paiete.

Pe scenă cântau pe rând, când un taraf de muzică populară cu diversi soliști şi cu dansatori îmbrăcați în costume naționale, când o formație de muzică uşoară, care intona ritmuri internaționale.

Au fost aduse, apoi, pe platouri de argint, mere şi pere mari, frumoase, struguri, kiwi, portocale, ananas şi banane. Alte şi alte platouri cu nuci şi alune, cu arahide, cu prune şi caise uscate veneau pe masă şi se goleau tot atât de repede.

Gică, Daniela, doamna Georgescu, Titi, Tanța şi studenții nu cunoşteau fructele kiwi aduse pe mese, decât din poze. Până la urmă studenții, încălziți de băutură şi mai ales datorită vârsta lor, au lasat ruşinea la o parte şi s-au înfruptat din toate bunătățile de pe masă. Când muzica făcea câte o scurtă pauză, erau studenții aceia care asigurau antrenul, cântând împreună ori ieşind câte unul pe scenă, cu o pantomimă sau cu un cântec la modă.

Pe ringul de dans erau tot studenții aceia care dansau, invitând câte o colegă, pe soția sau pe fiica vreunui potentat al regimului.

Doi dintre tovaraşii cu haine scumpe şi cu fața severă fuseseră ajutați să părăsească restaurantul, Gică observând ca până la plecare, nu s-au mai întors la masă. După un timp, Gică simți nevoia să iasă puțin afară. Nu băuse decât un păhărel de țuică şi a mâncat numai supa şi acum i se făcu rău, mai mult de greața belşugului pe care-l văzu acolo. Ana merse cu el afară, ca să-l supravegheze. Afară se auzea grupul diesel-generator de curent la care erau cuplate restaurantul şi anexele acestuia, nefiind astfel dependente de curentul rețelei naționale care se întrerupea, după voie, şi pe perioade diferite de timp. Georgescu se uită la ceasul de la mână şi văzu că este mult peste ora zece seara şi ospătarii încă aduceau bunătăți pe mese, în timp ce restaurantele din țară erau deja închise la acea oră.

Era trecut de miezul nopții când lumina din restaurant se stinse până la un minim necesar şi apăru un cărucior rulant mare, împins de doi ospătari tineri, îmbrăcați în frac. În interiorul unui cerc de flăcări se afla tortul mireseicu patru etaje, ca în poveşti. Deasupra tortului erau două figurine mari din zahăr ars, artistic făcute care reprezentau mirele şi mireasa. Căruciorul se opinti şi sări peste un cablu electric care traversa, neglijent lăsat pe pardoseală, de la scenă la boxele muzicale. Mirele, dintre cele două figurine, se rostogoli peste tort, deranjându-i suprafața artistic ornată şi căzu pe pardoseală, făcâdu-se țăndări. Ospătarii, care împingeau căruciorul cu tortul, au rămas paralizați de ceea ce tocmai făcuseră, uitându-se disperați împrejur să vadă dacă observase cineva, deşi conştientizau că toți erau cu ochii pe ei...

Un om gras, cu sprâncenele stufoase, căruia între timp i se boțise haina pe el, se ridică şi se duse, clătinându-se pe picioare, la cei doi ospătari care-l priveau îngroziți cum se apropie. Fără alte introduceri, tinerii l-au „păgubit” pe grăsun, de câte un picior în fund, în văzul şi apoi în hazul tuturor. Grasul, râzând în hohote, a ridicat figurina spartă de jos, adresându-se mesenilor:

- Uitați-vă, măi tovarăşi, ce te aşteaptă când te însori. Bă Buneanule, ți-am spus eu că dacă te însori, ai să cazi în freză!

Râsetele s-au întețit, mai puțin al lui Buneanu, ale studenților şi ale familiilor Georgescu care priveau muți spectacolul.

... după servirea tortului, au fost completate platourile cu fructe şi au fost aduse cafelele.

La urmă, spre ruşinea Danielei, cântărețul tarafului, împreună cu un acordeonist, strigară la microfon darul. Cei care nu ştiuseră până atunci, aflară că cel care, cu atâta generozitate, împărțise şuturile neatenților ospătari, este colonel de miliție. Acesta aşează opt mii de lei pe tava de argint a cântarețului şi oferi un set de cafea din porțelan de Rosenthal, pentru tânăra pereche. Aplauzele nu mai conteneau la fiecare strigare şi darurile erau pe măsură.

La urmă, cam pe la ora trei şi jumătate dimineața, Sorin Buneanu ieşi pe scenă şi mulțumi oaspeților care i-au onorat masa şi, în special, pentru daruri. Mesenii au ieşit rând pe rând din restaurant, urcându-se în maşinile trase la ieşire, în mare parte ajutați de către şoferi s-o facă fără probleme, alcoolul ingerat, facându-şi efectul. Ploaia contenise.

Oaspeții au fost conduşi fiecare la adresele indicate, iar Daniela cu Sorin au mers la noul apartament din Băneasa.

★

Daniela se duse şi-şi făcu un duş, ieşi apoi din baie cu o față resemnată, îmbrăcată într-o pijama de iarnă, voind să se aşeze în pat. Sorin stinse în scrumieră țigara fumată pe jumătate, aşa cum mai făcuse cu jumătate de pachet, cît a stat femeia în baie.

- Dezbracă-te Daniela, îi comandă Buneanu. Bănuiesc că nu trebuie să chem mâine dimineață lăutarii aici, să-ți agațe cearceaful pătat de sânge pe arcușul viorii?

Fără un cuvânt, cu ochii speriați, Daniela stinse toate luminile, se dezbrăcă de pijama şi se strecură cu groază, pentru ceea ce o aştepta, în aşternuturile de satin. Îndată după aceea îl simți pe Sorin că se aşează lângă ea şi-i desparte picioarele, pătrunzând-o cu furie...

Buneanu se dădu după un scurt timp jos din pat, aprinse veioza, se aşeză aşa gol cum era pe un fotoliu şi-şi aprinse o tigară. Daniela se acoperi cu pijamaua şi se duse direct în baie, încuind uşa după ea. Stătu mult sub apa caldă de la duş ca să lepede parcă, orice urmă a bărbatului care tocmai o posedase.

A două zi au ars dosarul „Gică Georgescu" şi apoi au plecat în voiajul de nuntă la Poiana Braşov, pentru o săptămână.

★

Au pornit după-amiază spre Poiana Braşov, şi au ajuns seara la hotel. Până să apuce să se legitimeze Sorin, recepționerul l-a salutat vădit deferent, spunându-i gradul şi numele şi le-a dat una dintre cele mai frumoase camere. Au lăsat bagajele în cameră, s-au schimbat şi au plecat pe jos înspre Coliba Haiducilor, unde se rezervase deja o masă pentru ei. Au comandat mâncare şi băutură în funcție de gustul fiecăruia. Servirea, ca de altfel şi calitatea mâncărurilor şi a băuturilor la Coliba Haiducilor, au fost ireproşabile. Lăutarii şi-au început programul şi treceau, cântând cu instrumentele lor, printre mese. Câte un client mai scotea câte o bancnotă de douazeci şi cinci sau cincizeci de lei şi i-o punea acordeonistului sub breteaua instrumentului, exprimându-şi apoi o dorință muzicală care îi era, după terminarea cântecului în desfăşurare, satisfăcută.

Sorin şi Daniela erau la masă, femeia era tăcută, în timp ce bărbatul, ca de obicei, cu privirea arogantă, îi sfida pe cei din jur, considerându-i parcă potențiali nelegiuiți.

Daniela mâncă puțin, cît o vrabie, ciugulind de ici de colo şi lăsa mai mult de jumătate din mâncare în farfurie. Vinul de Ostrov, comandat special de Sorin, pentru că nu se afla pe lista menu pentru orice muritor de rând, i se urcă bărbatului încet încet la tâmple. Se uita la Daniela, gândindu-se la ce minune de fată are în față. A avut el foarte multe femei, însă nici una nu era ca ea. Era nevasta lui însă pe acte, dar nu era femeia lui, o avea aproape şi totuşi erau parcă la mii de kilometri unul de celălalt. Cum s-o câştige, îşi punea uneori întrebarea, cum să procedeze ca s-o aibă de partea lui...

La urma urmei, puțin îl interesa dacă o va câştiga de partea lui sau nu. Avea statutul de bărbat căsătorit, aşa cum i se cerea la serviciu, Daniela era o femeie cu care nu trebuia să se ruşineze în societate, şi-i ajungea deocamdată.

★

Puțini erau aceia care obținuseră în România poziția şi avantajele lui Buneanu. Era unul dintre aceia care făcea parte din clasa avută a societății, avea bani, avea putere, era ascultat pentru că era temut... Da, asta era, oamenii se temeau de el, inclusiv subalternii şi colegii, dar nu vedea nimic rău în asta. A suferit destul, copil fiind. Toți se tem acum de el, nu are nici un prieten adevărat. Cei câțiva prieteni pe care i-a avut în tinerețe l-au părăsit. Unora le-a luat prietenele, altuia chiar nevasta, pentru plăcerea lui sexuală de o zi, două. Nici măcar nu se simțise bine în pat, cu acea femeie. Fostul prieten a divorțat de nevasta care-l înşelase cu Sorin iar ceilalți foşti prieteni au rupt relația cu fetele, care au trecut prin aşternuturile lui Buneanu. Niciunul nu a mai vrut să aibă de-a face cu el. Ştiau că Buneanu a ajuns mare, departe, că are relații sus-puse, că era o persoană influentă. După atâția ani îi vedea încă pe foştii prieteni şi cunoscuți, cum îl ocolesc pe stradă şi poate ca ar fi avut nevoie de ajutorul lui, dar nu i l-au cerut.

Pe alt fost prieten, mai tânăr ca el, l-a băgat în închisoare pentru trafic de valută şi trecere ilegală de frontieră. Fusese prins, cu valută asupra lui, pe unul din vapoarele libaneze de transportat animale, tipul „Rabunion". Încercase să plece din România, unde va vedea cu ochii, numai să scape de „dezvoltarea multilaterală" a lui Ceauşescu. Fostul prieten era un profesionist cu înaltă calificare, terminase Institutul de Marină la Constanța. Pe vremea când erau încă prieteni, îi povestise că pe perioada facultății, studenții militari de la secțiile de transport măritim şi pescuit oceanic erau scoşi de la orele de curs, cazați în condiții mizerabile şi duşi să muncească în agricultură, pe câmpurile cultivate cu porumb, sfeclă de zahăr, morcovi, mazăre, la recoltarea strugurilor etc. Studenții militari erau ținuti la muncă în agricultură, cel puțin câte două luni în fiecare toamnă. De multe ori erau trimişi să recolteze porumbul peste care deja ninsese. Pentru că țăranii nu voiau pe puținii bani oferiți, să-l

recolteze, şeful IAS-ului a dispus ca lanul de porumb să fie călcat de roțile tractoarelor şi să ningă peste el, ca să nu se mai vadă de sub zăpadă. Nu ninsese însă destul peste lanurile de porumb, atât cît să nu-l mai vadă Ceauşescu, care era transportat aproape zilnic, cu elicopterul de la Bucureşti la casa din Neptun. Văzând porumbul, „cel mai iubit fiu al poporului" ordonă să fie imediat recoltat şi astfel au fost trimişi acolo militarii, studenții şi elevii care erau obligați să muncească fără bani, spunându-li-se că întreprind o activitate patriotică. Multor cadeți de la Mircea cel Bătrân, trimişi la recoltat porumbul de sub zăpadă, de pe ogoarele comunei Crucea şi Stupina din Dobrogea, le-au degerat degetele de la picioare, în ghetele cazone sparte, improprii pentru munca în asemenea condiții.

Țăranii din România primeau mult prea puțin pe ziua de muncă pentru a merita să strângă recolta şi astfel boicotau muncile agricole pe toată perioada anului. Combinele de producție românească pentru recoltarea porumbului, uneori copii nereuşite ale mărcilor străine, nu erau eficiente şi timpul în care se repara la ele era mai lung decât cel în care recoltau efectiv. Seara, când studenții sau elevii plecau acolo unde erau cazați, deseori în fostele grajduri la repezeală zugrăvite, țăranii mergeau pe câmp unde se adunase provizoriu porumbul, furau din recoltă şi apoi îl ascundeau cît mai bine acasă în pătule şi pivnițe, ferite de ochii vecinilor iscoditori. Fostul prieten, băiat de oraş, nu era obişnuit cu munca de la câmp şi, cu toate că-şi dădea osteneala, nu reuşea să îndeplinească norma impusă. Norma era „umflată" generos, mai întâi de către şeful unitatii agricole, apoi şi de comandantul de companie, ca acesta din urmă să poată primi calificative bune pentru avansarea în grad. Când fostul prieten a terminat Institutul de Marină „Mircea cel Batrân", cu toate că obținuse o notă foarte bună la examenul de stat şi o medie generala peste opt, nu a primit avizul internațional de navigație, pe motiv ca „a boicotat economia națională timp de patru ani", atunci când mergea la „muncile patriotice" impuse. I se găsise ulterior şi o rudă, plecată cu douăzeci de ani în urmă în Germania Federala pe care n-o declarase în acte, ca ruda aflată în țările necomuniste. Ajunsese astfel să lucreze pe una dintre şalupele care duceau marinarii la vapoare, şi trăia din bacşişul pe care aceia i-l dădeau şi-l împărțea apoi cu conducătorul ambarcațiunii. Nemaiavând prea multe de pierdut, s-a strecurat într-o noapte, urcând pe parâme, fără să-l observe soldatul de la scara vaporului, pe unul dintre animalierele libaneze tip „Rabunion". Cu o zi înainte de a ajunge în Alexandria de Egipt, pentru descărcarea vitelor, a fost descoperit în cala animalelor, aproape mort de foame şi numai vânătăi de la animalele speriate şi agitate de transportul pe mare. De sete nu suferise că bause din apa dată vitelor. Fusese adus înapoi la bordul aceleiaşi nave, în portul Constanța, legat şi închis într-o cabină, predat ulterior autorităților române. Acele vânătăi n-au fost nimic, în comparație cu cele pe care i le-au pricinuit oamenii lui Buneanu din ordinul său, în timpul anchetelor. Bietul nenorocit, în speranța că va scăpa, a pomenit numele prietenului său Buneanu. Faptul că fugarul, trădătorul, i-a pomenit numele, l-a enervat teribil pe Buneanu. Sorin însuşi şi cu alți doi subofițeri, l-au preluat de la comandantul vaporului libanez, în luna februarie pe un ger teribil, încătuşat şi cu hainele rupte pe el, mirosind încă a vite. „Fugarul" nu i-a cerut nici o favoare lui Buneanu, se uita profund dezamăgit în ochii brutei torționare pe care cândva o considerase prieten. La urmă, lungit pe jos în sala de anchetă, cu corpul şi fața tumefiate de bătaie, mort de foame şi de frig, i-a spus:

- Acum ştiu Sorine, pui de jidan, de ce ai ajuns aşa de repede căpitan!

Greu s-a abținut Buneanu atunci să nu-i mai administreze personal, o porție de bătaie drept răzbunare...

★

De ce se gândea Sorin tocmai acum la acel mizerabil trădător de țară. Era acum cu Daniela şi avea de gând să aibă o seară frumoasă cu ea. El şi cu ea...

La o alta masă din restaurant, se afla o pereche de oameni, nu foarte în vârstă care luaseră masa şi acum se întrețineau decent. Comandaseră încă o sticlă de vin Murfatlar. După calitatea vestimentatiei se vedea că nu mai locuiesc în România, cu toate că vorbeau româneşte. Pe figura puternic ridată a bărbatului, cu toate că se vedea că este o persoană înstărită, se citea suferința prin care trecuse în viață, probabil cu mult timp în urmă. Pe mână, la baza degetului mare şi arătător, se vedeau tatuate cinci puncte ca acelea de pe un zar, făcute cândva cu creion chimic. Aha, deci acesta a fost cândva la închisoare, îşi spuse pentru sine Sorin...

Lăutarii ajunseseră în dreptul bătrânilor şi bărbatul scoase din portofel, o bancnotă de o sută de lei şi i-o dădu acordeonistului.

- Să trăiți ani mulți şi vă mulțumim, ce vreți să vă cântăm?

- Vreau să-mi cântați „La Chilia-n port" băieți, vă rog mult, le spuse încet bătrânul.

Lăutarii se uitară speriați în jur la ceilalți meseni, ştiind că nu pot interpreta în public, acel cântec. Erau cântece de puşcărie şi acesta se referea în special la închisoarea Chilia, unde căpitanul Moromete bătuse deținuții cu parul. Nimeni în uniformă nu se afla în acel moment în restaurant şi nici nu era nimeni tuns scurt la spate, ca un „plutonier de companie", care să semene a securist sau miliţian. L-au privit puțin suspicios pe Buneanu, însă acela nu-şi purta de regulă părul prea scurt. Sorin părea mai curând un măcelar, procopsit la vândutul mărfi pe sub tejghea, decât securist, îşi ziseră lăutarii. Părerea că Buneanu ar fi un măcelar, nu era departe de adevăr...

Nu puteau refuza clientul, pentru o bancnotă de o sută de lei. Bătrânul mai aşează încă o bancnotă de o sută la baierele acordeonului şi hotărârea lăutarilor de a interpreta cântecul cerut a fost pe dată luată. Lăutarii cântau minunat, era unul dintre cântecele lor preferate, chiar dacă nu aveau voie să-l interpreteze în public. Îl învățaseră de la o rudă, țigan de-al lor, care fusese „clientul" căpitanului Moromete de la Chilia. Țiganul fusese arestat şi după şase ani venise de la penitenciarul Tulcea, secția Chilia, cu un picior degerat din cauza gerurilor îndurate în timpul cât a lucrat în Deltă, la tăiat stuf.

Sorin, auzind cântecul se făcu roşu de mânie, timp în care se ridică de pe scaun şi-l trânti cît colo, fără să-i pese că a lovit pe cineva de la masa alăturată. Ochii roşii, ieşiti din orbite, îi scăpărau în timp ce se apropia cu paşi mari spre lăutari. Tăbarî cu pumnii ca o brută pe cei trei lăutari, le distruse instrumentele şi-i doborî la pământ, luându-i în şuturi, lovindu-i unde nimerea, împingându-i spre uşa de la ieşire. Ospătarii rămăseseră înmărmuriți pe locurile unde-i prinsese, în timp ce mesenii asistau scârbiți, fără să-şi poată închipui că ar fi fost posibil spectacolul care li se derula acum în fața ochilor.

După ce i-a azvârlit pe lăutari afară, Sorin s-a întors la masă cu fața încă congestionată şi-şi aranja hainele dezordonate de pe el. O apucă brutal pe Daniela de mână şi o ridică de la masă, îi trânti pardesiul în brațe, şi-l îmbrăcă şi el pe-al său şi fără să-i dea cuiva vreo explicație sau să plătească măcar consumația, părăsi restaurantul.

Pe drum parcă alerga şi o ținea pe Daniela de mână, fără să-şi dea seama cît de tare o strânge şi că i-o învinețise. La hotel, recepționerul îl văzu că vine şi-i alergă cu cheia în întâmpinare, râzându-i slugarnic căpitanului cu privirea sălbatică.

- Dezbracă-te, îi ordonă Danielei deîndată ce au ajuns în cameră, cu ochii încă roşii. Acum ai să-mi arăți că mă iubeşti, şi ai să mă iubeşti cît vreau eu. Am să-ți arăt acum cine este bărbatul tău.

- Am văzut acum o jumătate de oră cine este bărbatul meu şi o văd încă de pe când alergai cu maşina după mine pe Strada Retortei, îi aminti Daniela cu un curaj pe care nu şi-l crezuse. Am văzut şi cît te ține bărbăția atunci când mă violezi în pat şi am văzut ce i-ai făcut şoferului cu buchetul de flori, la Snagov în restaurant.

- Pentru ca tu ai fost de vină, provocându-mă, lăsând buchetul miresei în maşină.

- Şi dacă am fost eu de vină, de ce te-ai răzbunat pe bietul om? A vrut să facă un gest frumos şi tu, ca o brută, l-ai bătut. Da, bărbatul meu este o brută nemil...

Sorin o plezni în față şi o azvârli pe pat, apoi se duse la ea şi-i puse o mâna la gură ca să nu țipe. Îi propti cotul peste piept ca s-o țină bine şi cu cealalta îi rupea hainele, sub ochii îngroziți ai femeii. Apoi s-a dezbrăcat şi el şi cu o dorință pe care de mult nu o mai simțise pentru o femeie, a penetrat-o brutal. Daniela stătea nemişcată pe pat iar actul sexual şi brutalitatea lui nu au tulburat-o. Sorin, cu o față crudă şi mândru de potența sa, a posedat-o şi pe la spate. O luă apoi pe femeie de păr, încercând s-o determine a face sex oral. Daniela stătuse aproape fără reacție tot timpul, însă scârba pentru ceea ce o obliga bestia de lângă ea acum, a învins, şi cu un pumn zdravăn l-a lovit pe Sorin direct în bărbăția lui. Buneanu a îngenunchiat de durere pe podea, blestemând şi amenințând-o. Daniela a rămas în acest timp pe marginea patului naucită, tremura de frică şi obidă, încercând să-şi acopere goliciunea cu cearceaful. Într-un târziu Buneanu s-a ridicat, s-a dus la ea, a pălmuit-o şi a aruncat-o de pe pat.

- O târfă nerecunoscătoare, asta eşti! i-a strigat şi a intrat în baie să se spele.

Peste o jumătate de ora Sorin a părăsit camera hotelului, după ce s-a îmbrăcat frumos şi s-a parfumat. A scos cheia şi a băgat-o în buzunar, a trântit uşa în urmă lui fără o vorbă. Daniela era încă în stare de şoc, învelită la repezeală cu cearşaful, lângă pat, acolo unde o trântise Sorin. Daniela s-a ridicat, s-a dus la uşă ca să se asigure ca este încuiată şi că Sorin într-adevăr a plecat. A blocat uşa cu un scaun şi apoi a intrat în baie ca, să se spele de toată mizeria. Pe policioara din baie văzu aparatul de bărbierit lăsat neglijent de Buneanu şi primul impuls a fost acela de a-şi taia venele cu lama.

Cada se umplea încet. Daniela luase aparatul de bărbierit şi se gândea cum să-i scoată lama. Se privi scurt în oglinda mare din baie şi văzu în aceasta, o figură palidă, tristă, acoperită de cearcăne şi de vânătăi.

- Doamne ce-am ajuns, îşi spuse. Câți bărbați mă curtau cândva, îşi mai aminti tristă şi începu să se gândească la câțiva foşti colegi de facultate, care multă vreme „îi trăseseră clopotele". Ea îl voia

numai pe Mihai al ei şi acum nu era cu el, ci cu o bestie de om pe post de soţ. Unde o fi, oare Mihai? se întrebă deodată. Oare chiar a făcut el atâta rău, încât să ajungă îla închisoare, a vrut el oare să mă înşele? Poate că eu am fost aceea care nu i-am dat şi, mai ales, nu i-am arătat destulă dragoste? Eu l-am împins să-şi caute o târfă... Cum-necum, el voia să mă înşele sau... poate că nici nu a fost aşa? Nici măcar nu i-am cerut vreodată o explicaţie despre ceea ce-a fost. Am părăsit scena ca o laşă şi nici măcar nu i-am lăsat posibilitatea să se justifice. De unde ştia oare Buneanu totul despre Mihai? o sfredeli deodată această întrebare. Cum de ştia el atât de multe lucruri despre Mihai? Nu cumva tot această bestie care-mi este acum soţ, a regizat şi această scenă şi l-a băgat pe Mihai în ocnă, ca să-l scoată din rol? Buneanu este în stare de orice, orice, orice. Trebuie să vorbesc cu părinţii lui Mihai, îşi propuse Daniela. Am să-i oblig cumva să-mi spună adevărul despre el. Trebuie să trăiesc şi am să scap cândva de acest nemernic de miliţian. Unde este firea mea veselă, unde au rămas toate acestea? Voi mai fi cândva ceea ce am fost? Da, trebuie să redevin ceea ce am fost! Buneanu îmi va întrista doar câţiva ani din viaţă, însă nu mă va schimba complet, nu, niciodată.

Se spălă îndelung, frecându-şi cu grijă vânătăile nou căpătate, se îmbrăcă în pijama şi-şi puse pe deasupra un halat de baie. Se aşeză ghemuită în pat, aprinse televizorul şi-i dădu sonorul la minim. Aceleaşi cuvântări ale lui Ceauşescu, aceleaşi vizite „neanunţate” de lucru prin ţară la care oamenii cu stomacul ghiorăind de foame, îl aşteptau ore în şir pe străzile înghemţate, în ploaie sau în arşiţa soarelui. Oamenii erau scoşi din producţie şi trimişi cu autobuzele, la locurile stabilite cu mult timp înainte, ca să-l întâmpine, pe cel mai „iubit fiu al poporului”, cu ovaţii. Ajuns în intreprindere, muncitorii îl întâmpinau în costume noi de lucru, date cu o zi înainte, cu urale şi aplauze fluturând steguleţele partidului şi ale ţării. Lucrătorii întrerupeau cu trei zile înainte producţia şi făceau curăţenie în vederea vizitei „neanunţate”. O armată de miliţienii în civil, aşa-numiţii „băieţi din Calea Victoriei”, cunoscuţi după tunsoarea scurtă şi costumele de prost gust, îl flancau pe Ceauşescu, pentru a evita un posibil atentat ori încercare de-a cuiva de a-i strecura vreo scrisoare... La ora zece seara, a stins televizorul şi s-a întins în pat să doarmă.

★

Puţin după miezul nopţii, Daniela a auzit cheia răsucindu-se în uşa de la intrare şi un fior i-a străbătut fiinţa. Scaunul pe care îl pusese pentru a bloca uşa, se frânse sub forţa lui Sorin. Cu o voce alterată de băutură Buneanu întră în cameră şi aprinse toate luminile.

- Haideţi scumpelor, spuse miliţianul, ca să v-o arăt pe toanta de care v-am povestit, iar voi să-mi arătaţi, cu ea de faţă, cum ştim noi să facem dragoste.

Sorin era însoţit de două femei, una brunetă şi cealalta blondă, ambele, îmbrăcate sumar, cu haine de prost-gust. Cea brunetă era draguţă însă părea mai în vârstă decât era. Cea blonda avea o faţă lungă, vulgară, neprietenoasă şi un nas de boxeur. Amândouă lăsau să se vadă în râsul lor fals, profesional, lipsa mai multor dinţi. Femeile aveau cicatrici pe faţă, pesemne de la multele bătăi îndurate şi multe cicatrici pe pielea interioară a braţelor, cauzate de mucurile de ţigări. Mâinile lor neîngrijite, cu unghiile peticite cu ojă, le ţineau pe braţele bărbatului, mândru nevoie mare, de aceasta.

Femeile au început să se dezbrace complet, râzându-i ademenitor, profesional, lui Sorin. El începu la rându-i să se dezbrace, uitându-se satisfăcut la Daniela care, dezgustată şi înfricoşată de ce vedea, se lipise de unul din colţurile camerei. Privindu-l pe Sorin văzu că, în pofida satisfacţiei diabolice pe care o afişa, n-avea cum să facă faţă actului sexual din lipsă de erecţie. Aceasta n-o mai pot regiza, îşi spuse Sorin, care surprinse privirea dispreţuitoare a Danielei şi-şi dădu seama că în tot circul, el de fapt devenise bufonul şi acum nu mai era actorul, ci măscăriciul. Cuvintele ironice ale Danielei, cu toată vocea ei tremuratoare şi privirea scârbită, nu s-au lăsat mult aşteptate:

- Nu s-ar spune ca eşti prea pregătit să-ţi începi spectacolul, şi cu atât mai puţin să-l mai duci şi la bun sfârşit, îi spuse Daniela batjocoritor. Suntem trei femei şi tu nu ai prea multe de oferit, nici măcar pentru una singură. Nu-ţi ajunge, după cum se vede, nici ca să te masturbezi.

Daniela se sperie şi ea de cît de natural i-au ieşit asemenea cuvinte din gură, însă nu-i păru rău că le-a spus, orice ar fi urmat. Aşadar continuă:

- Sau poate că-ţi plac mai mult bărbaţii, aceia pe care-i torturezi la miliţie, împreună cu bătăuşii tăi. Să torturezi oameni eşti bun, însă ca bărbat arăţi acum dezgustător şi eşti chiar vrednic de milă, crede-mă!

Sorin nu-şi credea urechilor cele auzite şi surprinse figura celor două prostituate, care cu siguranţă gândeau aidoma Danielei. Cu faţa ca de rac fiert, explodă. O luă pe Daniela brutal de braţ şi o îmbrânci afară din apartament, aşa cum era, desculţă şi cu un halat pe ea. Daniela căzu pe podeaua

holului, şi-şi julise un genunchi care începu să sângereze. Se ridică cu grijă, masându-şi genunchiul rănit. Deodată expresia de teama îi dispăru ca prin farmec, lăsând locul unui râs molipsitor, care-i învingea groaza, un râs tare, curat, copilăresc, râsul ei de odinioară...

Râsul Danielei auzit din holul hotelului, nu i-a scăpat lui Buneanu. Prostituatele, văzând că bărbatul nu mai are chef de sex, obişnuite şi cu astfel de situaţii, s-au îmbrăcat la loc, bucuroase chiar că nu împărtăşesc soarta celei date afară pe hol. Au mai rămas vreo două ore acolo, nefiind lăsate să plece imediat din apartament. Buneanu îi dăduse destule motive nevestei ca să-şi bată joc de el. Nu voia ca Daniela să le vadă pe cele două târfe, plecând prea repede de la el.

Daniela s-a dus jos la bar aşa în halat şi desculţă cum era. Recepţionerul îi spuse că barul este de fapt închis, dar pentru tovarăşul Buneanu şi pentru soţia acestuia, se face oricând o excepţie.

- Perfect spuse Daniela, vă rog să-mi daţi mai întâi cel mai bun coniac pe care-l aveţi. Chitanţa pentru consumaţia de la bar, vă rog să i-o daţi mâine dimineaţă soţului meu.

- Desigur, Doamnă.

Daniela Buneanu, după numele pe care îl purta de mai bine de o zi, a gustat din cele mai bune băuturi pe care barul le oferea. După aproximativ două ore, le-a văzut şi pe cele două femei aduse de Sorin, vrând să părăsească hotelul. Le-a chemat şi pe ele la bar şi împreună cu recepţionerul au băut toţi patru, pe cheltuiala lui Buneanu.

Într-un târziu, femeia s-a dus într-o cameră de serviciu, unde era lenjeria de pat curată şi învinsă de oboseală şi de alcool, s-a culcat pe unul dintre saci, învelindu-se cu o pătură. Dimineaţa a fost trezită de Sorin care o căuta cu cineva din personalul hotelului.

Sorin şi Daniela au mers în camera hotelului, s-au schimbat şi au plecat înapoi la Bucureşti, fără să schimbe o vorbă pe drum.

★

Frunză verde mărăcine
Uite-un bou, spre mine vine
Şi zilnic mi-l simt aşa,
Ca durerea de măsea.
....
Şi la vatră când mi-l lasă
Ţine Doamne frig în casă
Să nu-mi pută pacostea
Şi să-mi ceară dragostea.
(Simţăminte şi dorinţe, P. Letzner)

- ...Cu acest om va trebui de acum înainte să împart patul, trebuie să-i spăl hainele murdare cu urme de ruj de la alte femei şi cu miros străin de parfumuri sau de propria transpiraţie. ...trebuie să-l însoţesc în vizite, trebuie să-i port numele, şi, ...trebuie să-i nasc copii. Nu, asta nu, voi face avort după avort, cu toate că legea ceauşistă interzice. Copii cu Buneanu nu voi avea. Nu pot să accept ca din pântecele mele să iasă copii care să-i semene lui, la faţă, la trup şi cu atât mai puţin la caracter. Eu am deja un copil, copilul dragostei mele cu Mihai. Nu voi mai avea alţi copii, chiar dacă mă va costa viaţa.

Desigur că lui Buneanu nu-i trecea neobservat comportamentul rece al Danielei, de fapt, nici nu prea îl deranja. Era acum un bărbat realizat profesional, căsătorit cu o femeie frumoasă cu care să meargă la întâlnirile de protocol, aşa că se încadrase perfect cerinţelor impuse de instituţia la care lucra...

După trei săptămâni Buneanu a continuat să-şi găsească satisfacţia sexuală cu femei de câte o noapte-două, care îi aterizau în pat ca şi înainte de căsătorie, din obligaţie, spre a-şi salva vreun cunoscut sau pe sine, din mâinile brutale ale oamenilor lui Buneanu. Uneori se culca Sorin cu câte una pe care tocmai o cunoscuse într-o discotecă sau în vreun bar în timpul raziilor făcute.

După două luni, Sorin nici nu mai venea nopţile acasă, invocând, uneori, un motiv pe care Daniela nici măcar nu i-l cerea, ba dimpotrivă, se bucura să doarma liniştită cu propriile gânduri. Alteori însă, ajungea acasă la ore mereu diferite şi-i pretindea Danielei fără prea multe introduceri, să se dezbrace imediat în faţa lui şi să facă dragoste cu el. De fiecare dată actul sexual era mai curând un viol, decât dragoste. Nu întotdeauna îşi amintea Sorin că trebuie să facă înainte şi un duş... Aceasta se întâmpla, de regulă, atunci când tocmai fusese ignorat de vreo femeie într-o discotecă sau în urma unei aventuri cu o femeie care îi arătase în vreun fel că nu se ridicase la înălţimea aşteptărilor ei. Înfuriat o bătea şi pleca acasă, cu gândul de a o obliga pe Daniela să-i facă pe plac, deşi ştia că va avea şi mai

puțin succes. Daniela simțea că vine de la o altă femeie şi îi spunea că se va culca cu el, numai dacă va folosi prezervativ ceea ce Sorin accepta rar.

Nu i-a trebuit mult lui Buneanu, aşadar, ca să redevină cel ce fusese din totdeauna. Nimeni nu poate sari peste propria umbra... Rămase acelaşi ticălos la serviciu, sărea din pat în pat în viața particulară, cu toate că de cele mai multe ori nu reuşea nici măcar să aibă o erecție, nemeipunându-se măcar problema să facă fericită o femeie. Îşi răzbuna insuccesul în clipa urmatoare pe femeia respectivă şi tot mai des pe Daniela, batând-o şi înjurând-o. Răzbunarea cea mai mare venea însă a două zi la serviciu, cu arestații care, numai când îl vedeau, binecunoscându-i ferocitatea, declarau şi semnau imediat ceea ce li se spunea să afirme. Desigur că bieții arestați îşi primeau oricum bătaia dinainte plănuită, chiar dacă aceştia declaraseră deja ceea ce li se ceruse. Teroarea comunistă a „Epocii de aur" funcționa „eficient" aflată pe mâna unor asemenea bestii torționare.

Daniela era pe zi ce trece tot mai tristă şi încerca pe cît posibil să-şi ascundă cearcănele de nesomn de la ochi, precum şi vânătăile pricinuite de soțul ei, inclusiv pe față. Mergea tot mai rar la părinți, în Bucureştii Noi ca să nu le îndurereze şi lor inima, văzând-o cum arăta.

De două ori a rămas Daniela gravidă cu Sorin şi de fiecare dată a reuşit cu mare greutate să-şi provoace întreruperea sarcinii, fiind obligată să se ascunda de legea ceauşistă a interzicerii avorturilor şi, mai ales de Buneanu care îşi dorea un copil. Buneanu nu ar fi pregetat să-l bată până la neînsufleție pe cel, sau pe cea care i-ar fi provocat avortul nevestei sale. Nici Daniela nu ar fi avut cu, siguranță, altă soartă, dacă Sorin ar fi aflat vreodată că ea a avortat copilul lui, şi asta pentru că, nu-şi dorea un copil cu el.

Sorin devenea tot mai despotic şi vecinii, ca de altfel şi cunoscuții, o ocoleau chiar şi pe Daniela, într-un mod cît mai evident posibil. Daniela a văzut odată în Dacia cu care mergea Sorin, pe banca din spate, un smoc de păr terminat cu o bucata de piele uscată, păr lung care aparținuse cu siguranța unei biete nenorocite, cu care Sorin făcuse poate sex, sau nici nu s-a ajuns aşa de departe, ci fusese doar bătută. Avea oroare să se urce cu el în maşină, ştiind că pe acolo au trecut zeci de târfe, sau mai bine spus, zeci de deznădăjduite. Daniela avea impresia că în acea Dacie fiecare centimetru cub este încărcăt cu ură, sânge şi deznădejde umană. Odată îi povestise Buneanu, venind pentru a nu se ştie câta oară beat cu maşina acasă, cu ton de mândrie, că la anchete arestații vinovați sau nu, erau batuți în ture de câte două ore. Sorin argumenta astfel faptele:

- Daniela, nu le pot pretinde aceloraşi subalterni să-i bată pe „banditi" mai mult de două ore. E greu. Îți poți închipui cum arată bieții subofițeri după o anchetă de două ore? Au şi ei familie şi copii. După orele de program, nu pot să-i trimit atât de epuizați acasă...

Cu greu mai găsea Daniela lacrimi să plângă pentru bieții nenorociți încăpuți pe mâna lui Buneanu şi pentru propria soartă.

★

În urma unei răzmeriție, la o cuvântare de-a lui Ceauşescu în Constanța, la care bieții oameni nu ceruseră decât să se pună la vânzare mâncare şi băutură în alimentare, contestatarii amărâți au fost aduşi pentru anchetă la Bucureşti. Unul dintre ei, maistru mecanic de treizeci şi doi de ani, s-a revoltat chiar şi la anchetă şi a fost omorât în bătaie. I s-a întocmit apoi un certificat de deces în care se stipula că după eliberarea din anchetă, maistrul a avut un accidentat mortal în Bucureşti, cauzat de un autoturism neidentificat, dispărut de la locul accidentului. Ceilalți arestați, dintre care unul era chiar rudă cu maistrul, au declarat ceea ce li s-a cerut, inclusiv că pe tovarăşul care murise în accidentul rutier, l-au văzut ieşind „viu şi nevătămat" pe poarta sediului miliției. După ce şi-au încasat bătaia de rigoare şi după încă alte două săptamâni de detenție la Rahova, au fost trimişi acasă, cu condiția să devină informatori ai Ministerului de Interne. Aveau de ales între a deveni turnători care să aducă cît mai grabnic şi cît mai multe dovezi evidente de loialitate fața de regimul comunist, sau să fie aduşi periodic la „clarificări de probleme" la Bucureşti, desigur cu implicațiile de rigoare. Bieții oameni n-au stat mult pe gânduri şi au acceptat condițiile impuse, achitându-se de obligații...

Daniela îşi aminteşte că într-o seară soțul ei a venit cu pielea pumnilor spartă acasă şi, după ce a băut dintr-o înghititura jumătate de sticlă de votcă, fără să se mai fi ostenit s-o bea din pahar, i-a spus:

- Astăzi mi-am rupt pumnii în dinții unui bandit însă i-am venit eu de hac. L-am trimis apoi la morga noastră ca să „cadă" de pe o macara.

Femeia, cuprinsă de oroare, nu avea nici un dubiu că Buneanu spune adevărul.

- Ce mai contează, spuse Daniela, încă un biet nenorocit, un bandit, aşa cum le spui tu. Şi acela poate că nu avea de mâncare acasă şi n-a pierdut prea mult odată cu propria-i viață.

Ştia Daniela că în urma răspunsului ei ironic urmează accesul de violență şi aceasta nu s-a lăsat mult aşteptată. Sorin i-a rupt hainele de pe ea şi a violat-o apoi brutal...

★

După o săptămână, căpitanul Buneanu a fost avansat la gradul de maior, pentru merite deosebite. I s-a oferit o excursie, împreună cu soția, la Poiana Braşov, cu cazarea la Hotelul Ciucaş.

- Astăzi am fost avansat la gradul de maior, spuse Sorin, te bucuri?

- Ştii bine cît mă bucur de succesele tale, răspunse Daniela sec. ...Şi aceasta cu deosebire, pentru că-mi este cunosut modul în care le obții!

- Am primit cadou, un concediu de o săptămână, pentru două persoane, la Poiana Braşov, o anunță Buneanu, ignorând ironia bine cunocută a femeii.

- Foarte frumos, înseamnă că eşti apreciat de şefii tăi pentru ceea ce faci, zise Daniela. Cu cine ai de gând să te duci în concediu?

- Mâine mergi cu mine la Poiana Braşov şi să nu-mi spui că nu vii, că n-am chef să mă enervez acum. Este totul rezervat acolo.

- Săptămâna viitoare, mă întâlnesc cu nişte prietene şi nu vreau să amân vizita. Te rog, Sorine, să pleci singur la Poiana Braşov. Sunt convinsă ca ai să te simți bine acolo. Meriți un concediu...

- Bine, dacă aşa vrei. Ai nevoie de bani cît voi fi plecat?

- Da, lasă-mi, te rog, ceva bani. După ce vii de la Poiana Braşov vreau să mă înscriu la şcoala de şoferi. Am să te rog să-mi recomanzi un maistru bun care să mă învețe să merg cu maşina.

- Desigur, Daniela

Săptămâna cît Sorin a fost plecat, Daniela a stat la părinții ei în Bucureştii Noi, alături de Maria.

Revoluția din decembrie 1989

Evenimentul din decembrie 1989, pe care românii de bun simț continuă să-l numeasca nostalgic şi „revoluție”, nu a adus prea multe lucruri bune în România, în afară de faptul ca au fost eliminați dictatorii ceuşişti şi mare parte din clanul acestora, „comuniştii din linia întâi”. Revoluția i-a adus la putere pe comuniştii din „linia a doua”, care căzuseră în dizgrația cuplului dictatorial, unii dintre aceştia se pregătiseră recent pentru „revoluție” la Moscova. Noua conducere a țării a adus în prim-plan zeci de mii de noi oportunişti, fără multă pregătire politică sau profesională şi pe lacheii acestora, precum şi pe cei foşti din „prima linie”, care şi-au schimbat peste noapte culoarea opinilor exprimate anterior, radiindu-şi din dosarerele fostei securități, dovezile de colaborare procomunistă.

Multi tineri, văzând că părinții nu mai aveau prin muncă cinstita fondurile necesare ca să-i țină în şcoli, s-au văzut nevoiți sau chiar au preferat să recurgă la orice mijloace, inclusiv ilegale, ca să supraviețuiască. Deznădăjduiți, au cautat repede, renunțând la şcoala, o activitate producatoare de bani sau au ales drumul bejeniei în țările vestice, unde au aflat, stupefiați, că nimeni nu-i aştepta nici acolo, cu brațele deschise sau „cu flori în gară”.

Au apărut meserii noi, unele oficial recunocute, precum cea de târfă, foarte apreciată de către noii patroni, veniți sau reveniți în România, ca să se îmbogățească peste noapte, cu orice preț. Profesionalismul oamenilor capabili, nu mai avea valoare decât vreo şase luni, timp în care firma nou înființată se punea pe picioare, după care expertul era înlocuit de o tânără sau un tânăr arătos, în funcție de preferințele sexuale ale conducerii intreprinderii.

Autoturisme de producție străină, împraştiau acum circular, ca şi zâmbetul conducătorilor guvernului, noroiul gropilor de pe străzi, după ce ruginiseră ani de zile în cimitirele de maşini din vest. Acestea erau „cârpite” la repezeală, atât cît să ajungă până în România şi apoi să fie acolo vândute. Oamenii, care strânseseră ani de zile cu greu, pe ascuns, la saltea, ceva valută forte, o prăpădeau acum pe droaga cu nume vestic şi apăsau, încrezatori pe garanția dată de marca automobilului, pedala de accelerație până la fund, cu credintă că maşina merge de una singură. La volanul acestor ciurucuri, unii au sfârşit în accidente groaznice, iar alții s-au sinucis din deznădejde, înglodați în datorii, imposibil de returnat.

Mulți dintre cei aflați în jurul vârstei de şaizeci de ani, pensionați mult prea repede şi pe costurile enorme ale unei țări epuizate, cu scopul vădit al noului guvern de a-şi câştiga adepți la alegeri, au înjghebat la repezeală o afacere mai mult sau mai puțin onestă. Prăvăliile erau aprovizionate, inclusiv de către „pelerinii bişnițari” ai drumurilor Turciei, înflorind era „marii dughenizări” a României. Daca „buticul”, în care se vindeau de la prezervative şi cremă de ghete, la „bunurile” de producție din orientul nu prea îndepărtat, nu mai funcționa bine din cauza propriului comportament, a lipsei de experiență şi de tradiție în vânzarea produselor, se închidea peste noapte. Garanțiile promise pentru produsele electrice vândute se evaporau odată cu umiditatea pereților din lemn ieftin ai fostei prăvălii, când aceasta ajungea pe foc.

A două zi, fostul patron de dugheană, deschidea un al doilea „butic”, în care se vindeau haine la mâna a doua, primite gratuit, ca ajutor din vest, de la persoanele sufletiste de acolo şi casete video cu filme, inclusiv cu conținut pornografic. Hainele donate din vestul Europei, erau de cele mai multe ori spălate, călcate şi împachetate cu dragoste şi, în general, încă foarte bune pentru purtat. Acestea trebuia să fie donate persoanelor nevoiaşe. Mulți şarlatani s-au interpus drumului acestor haine, ori spărgând camioanele care le aduceau, ori mituindu-i în România, pe cei care erau obligați să dovedească în Vest, ajungerea donațiilor la destinatarii nevoiaşi, întocmind apoi acte fictive.

Dacă până la urmă şi această afacere s-a dovedit nerentabilă, au rămas bieții pensionari, între timp mai îmbătrâniți, numai cu invidia față de cei aflați în putere, oropsiți la rândul lor de capitalismul de cumetrie, ajuns mult prea târziu şi deja nedorit, în România.

Nu este mai puțin adevărat că din vest veneau și gunoaie în România, care nu se mai puteau arunca acolo din cauza controalelor prea severe. Au fost aduse în țară și gunoaie foarte toxice, „greu digerabile” de către pământ. Afacerea a fost inițial foarte rentabilă, în ea fiind implicate importante personalități politice vestice ca și demnitari români din aparatul de stat. Ulterior, asemenea afaceri au fost demascate, mai ales când foștii parteneri nu s-au mai înțeles la împărțirea beneficiilor realizate sau când prea mulți oameni, locuitori ai zonei s-au îmbolnăvit ori chiar au murit, din cauza efectelor toxice ale deșeurilor importate.

★

Întocmai târfelor, însă nu tot atât de oficial, au apărut drogurile pe piața românească. Veneau pe calea apei, pe roți, pe șine, cu avionul sau pur și simplu aduse din Afganistan până la granițele românești și strecurate în țară cu sacoșele trecătorilor, prin vămile deschise după evenimentele din decembrie 1989.

Copiii străzilor și amarâții se drogau din pungile de plastic cu vopsea nitro înăuntru, însă cei cu mai mulți bani cumpărau și vindeau acum mai departe drogurile de care, cu numai câțiva ani în urmă, citiseră doar în ziare. Apăruse o nouă mare problemă în România, care desigur că nu prelua întâietatea corupției, și anume drogurile. Acestea reprezentau o calamitate pentru România, în special pentru faptul că, vestul promitea ajutoare financiare și economice țării din Carpați, numai cu prețul eliminării sau măcar al diminuării traficului acestora.

Atunci, în perioada post-pucisto/-ceaușistă, a apărut din nou pe cer, după numai câteva luni de stat în umbră, steaua ocrotitoare a maiorului Sorin Buneanu. Buneanu stătuse primele luni de zile din 1990, mai mult ascuns în casă, de teama răzbunărilor fostelor victime sau își omora timpul și, uneori, banii în cazinourile apărute în București ca ciupercile după ploaie.

La serviciu, care se numea acum poliție, cu noile lor uniforme schimbate prea repede, pe costurile enorme ale contribuabililor, era Buneanu expert în probleme de droguri, instruit în Statele Unite ale Americii și fiind și acum plătit regește. În viața privată Sorin devenise un mare amator de jocuri de noroc, la care câștiga și pierdea, uneori, mari sume de bani. Cu ajutorul vechilor relații părea mai puternic acum, i s-au găsit chiar și merite deosebite lui Buneanu în sprijinul revoluției și, desigur, ulterior, și în campania anti-droguri. La sfârșitul lui 1990, Buneanu a fost avansat „la excepțional” la gradul de locotenent-colonel de poliție. Avea un Audi aproape nou care fusese furat din Germania și ulterior confiscat de la hoți. Acum autoturismul era însemnat cu parafa poliției, „păstrat în România” și se afla în posesia proaspătului locotenent-colonel, drept cadou de la poliție, tot pentru merite deosebite. Sorin nu putea ieși din România cu acel Audi, fiind căutat de poliția germană. Buneanu nu avea însă nici un motiv și nici intenția de a ieși din țară, nici cu mașina și nici fără aceasta.

În urma bolilor venerice, avute de-a lungul anilor și a tratamentelor care le-au urmat, potența sexuală i s-a diminuat drastic. Lezându-i apetitul pentru femei, din lipsă de „mijloace”, Buneanu a devenit un împătimit al jocului de cărți. În ultimul timp se îngrășase cu aproape cincisprezece kilograme. Brutalitatea și-o manifesta acum numai la serviciu cu arestații, în timp ce acasă, Daniela aproape că nici nu mai exista pentru el. Uneori îi mai adresa, când venea, câte un salut, însă nu făcea o regulă din aceasta. Acasă venea aproape întotdeauna beat, conducând el însuși AUDI-ul târziu în noapte. Alteori era adus de vreun șofer de la poliție, chemat de către colegii de poker, în mod expres pentru aceasta.

Deseori, atunci când venea acasă, lăsa pe mese sau pe scaune, sume de bani, de cele mai multe ori valută, bani de care a doua zi nu-și mai amintea. Daniela, deși nu-i stătuse în fire așa ceva, a început să strângă acei bani și să-i depună într-un cont pe numele Mariei, cu drepturi depline însă de administratoare a contului fetiței. Buneanu nu era un om pentru care să ai remușcari și aceasta i-o dovedise Danielei de prea multe ori. Reușise chiar să-i stoarcă lui Sorin promisiunea de a angaja o femeie de serviciu care acum gătea și făcea zilnic curățenie în casă.

Daniela începuse, după atâția ani de suferință, să se gândească din nou la sine însăși. Se aranja, mergea periodic la coafor. Pedichiurista și manichiurista îi veneau acasă și, chiar dacă ridurile venite prea timpuriu erau acum vizibile și greu de ascuns, încerca să redevină, uneori cu succes și numai atunci când nu era Sorin de față, femeia veselă care fusese cândva. La Mihai se gândea Daniela tot mai des, sperând că-l va mai vedea cândva, fără însă să mai creadă ca va mai fi cândva cu el împreună. Sorin îi punea la dispoziție șoferul privat, care o ducea periodic de două ori pe lună, la sfârșit de săptamână, la Cheia, ca s-o vadă pe Maria, pe unchiul Titi și pe mătușa Tanța. Din banii pe care îi strângea, și care nu erau puțini, își ajuta generos părinții și rudele din Cheia. Sorin banuia că Daniela

pune bani deoparte fără ştirea lui, dar bani avea el destui. Câştiga aproape întotdeauna la jocurile de noroc şi astfel închidea ochii la ceea ce făcea Daniela. Pe de altă parte, Daniela îi devenise practic indiferentă. Se mulţumea dacă soţia lui îl acompania, când şi când, la intrunirile de protocol, unde trebuia să vină însoţit. Daniela venea frumos aranjată la aceste întruniri, şi-i era suficient.

La 8 septembrie 1991 atunci când, duminică seara, Daniela s-a întors acasă, a adus-o şi pe Maria la Bucureşti. A lăsat-o la nea Gică şi la Ana. Pregătise cu multă grija aducerea copilului în Capitală şi în ultimele luni, atunci când pleca la Cheia, îi lua şi pe părinţii ei în maşină, pentru ca Maria să se obişnuiască cu ei. Fusese tot timpul atentă cu şoferul şi cu familia lui, şi-şi asigurase astfel discreţia acestuia faţă de Buneanu. Şoferul era un băiat sărac de la ţară şi avea trei copii. Daniela îi făcea mereu cadouri, chiar şi în bani, îi dădea îmbrăcăminte pentru cei mici sau pentru nevastă, ştiut fiind că, hainele şi pantofii ei i se potriveau de minune.

La câteva zile după venirea Mariei la Bucureşti, fetiţa a fost înscrisă la o grădiniţă de limbă franceză. Daniela îi dădea Tanţei suficienţi bani ca să renunţe din când în când la serviciul ei şi astfel, timp de vreo şase luni, şi-a adus mătuşa la Bucureşti, ca să locuiască la Gică şi la Ana, câte două săptămâni. Daniela nu voia ca Maria să se despartă prea brusc de cei pe care copilul îi considera părinţii ei. Bunicii o duceau şi o aduceau zilnic pe Maria de la grădiniţă şi copilul se adaptase foarte repede. Următorul pas pe care îl pregătea Daniela era să îl convingă pe Sorin de necesitatea de a adopta un copil, şi anume pe Maria, fără intenţia de a-i schimba numele de familie al fetiţei. Maria semana tot mai mult cu Mihai, însă lui Sorin, în indiferenţa lui faţă de nevastă şi de problemele ei, îi scăpă acest amănunt. Pe la jumatatea anului 1992, atunci când Daniela consideră că ataşamentul copilului faţa de ea exclude prezenţa periodică a Tanţei, Maria veni ca să locuiască definitiv în casa lui Buneanu...

La începutul anului 1993, Daniela infiinţase o firmă de contabilitate. Pentru că firma a funcţionat de la început bine, Daniela a angajat încă trei persoane care lucrau pentru ea.

...şi diavolii mor cândva I. Pedepsirea diavolilor

Sorin tocmai plecase mai devreme de la un joc de cărți. Era duminică, 25 decembrie 1994, în seara Crăciunului. Pierduse cam mulți bani, cum se tot întâmpla în ultima vreme, era cam abătut şi şi-a spus că poate i-ar prinde bine să meargă la vreo femeie, ca să se mai destindă puțin. Ştia că acasă nu-l aştepta nimeni, pentru că Daniela era cu Maria la socrii lui, să sărbătorească ziua de Crăciun. Această sărbătoare oricum nu avea pentru Buneanu nici o semnificație. Se gândise mai întâi să ia un taxi şi să meargă în Bucureştii Noi să le aducă pe nevastă-sa şi pe Maria acasă. Nu pentru că ar fi iubit-o pe Daniela şi nu mai putea trăi fără ea, sau ar fi dus lipsă de femei. Dragoste ocazională avea destulă, dacă i-ar fi trebuit. Problema era că acum Buneanu nu mai putea face față ofertei. Se simțea cumva rănit în orgoliu, pentru că în ultima vreme soția lui, nu numai că nu se mai temea de el, dar îl şi ignora chiar, făcându-şi o viață proprie. Dacă le-ar aduce acasă cu forța şi ar vedea-o iar pe Daniela îmbufnată şi pe Maria că se ascunde de el prin casă, ce-ar avea de câştigat? Aşa că renunță la ideea cu Daniela...

Cu o zi în urmă, îl trimisese pe un subaltern, locotenetul-major Munteanu, în misiune la graniță şi-şi aminti acum satisfăcut figura aceluia, când a aflat ca este obligat să plece de acasă chiar pe perioada Crăciunului. Cu o săptămână în urmă fuseseră la o întrevedere cu specialişti străini în domeniul luptei antidroguri şi seara au mers cu toții la restaurant. Locotenetul-major Munteanu venise, ca de altfel şi restul participanților, inclusiv Buneanu, cu soțiile. În acea seară Sorin o fixase de câteva ori cu privirea pe doamna Munteanu, şi de fiecare dată, a primit un surâs încurajator din partea acesteia. Şi-a făcut atunci socoteala că n-ar fi rău să-şi încerce norocul cu acea femeie. Sună la telefon acasă la Munteanu şi vocea cunoscută din acea seară îi spuse că soțul ei este plecat. Fără prea multe întroduceri, Sorin se prezentă la telefon şi-i spuse că ar vrea să-i aducă ceva pentru soțul ei şi o întrebă dacă poate să o vadă peste o jumătate de oră. Femeia, singură în casă în zilele Craciunului, evident, plăcut surprinsă, acceptă imediat vizita, auzind despre cine este vorba. Buneanu se prezentă o jumătate de oră mai târziu la ea, cu o cutie de bomboane fine de ciocolată. Nu era pentru prima dată când Buneanu nu avea mustrări de conştiință că încalcă o normă de etică, culcându-se cu nevasta colegului. Problema surveni ulterior în pat, atunci când, aşezat lângă soția colegului, i s-a dus gândul din nou la Daniela, şi astfel i-a pierit cheful de sex. S-a ridicat din pat, s-a îmbrăcat fără vorbă şi când a vrut să iasă din casă, femeia i-a strigat batjocoritor:

- Să nu mai vii pe-aici, chiar dacă oi fi tu mare şef, că nu vreau să creadă vecinii că-mi înşel bărbatul!

Replica femeii îl lovise parcă în moalele capului şi ieşi din casă cu „coada între picioare”, fără să zică o vorbă, trântind uşa în urma lui şi lăsând poarta de la stradă deschisă. A luat-o pe stradă în direcția Uzinelor Laromet, cu ochii după un taxi. Era pe lângă Cimitirul Străuleşti şi, la acea oră, în acea zonă şi mai ales în seara Craciunului, era aproape imposibil să găseşti un taxi. Mergea nervos, afectat de ghinionul pe care îl avusese în acea zi şi la cărți şi la femei. În plus, şi pentru că acum nu vedea nici un taxi sau măcar o maşină de poliție, care să-l ducă până acasă. Tot mergând aşa şi bombanind în sinea lui, văzu un om cântând pe stradă. Pe acel om Buneanu îl băgase pentru opt ani „aproape nevinovat” în puşcărie.

Vasile cânta ca să se încălzească. Tocmai scăpase din închisoare de două zile şi-i fusese ruşine de lume, de fapt de părinți şi de vecini, să se ducă acasă în ajunul Craciunului. Voia să ajungă totuşi astăzi, însă târziu de tot, ca să-l vadă cît mai puțini vecini. După opt ani petrecuți în penitenciare, nu mai avea nimic şi părinții lui erau acum bătrâni şi cu mult mai săraci ca înainte de decembrie 1989.

Batrânii părinți ştiau că Vasile este deja liber, însă nu ştiau de ce fiul lor nu venise încă acasă. Îl aşteptau cu mâncarea pregătită, sperând că până la urmă va sosi. Nici măcar bani nu au avut părinții lui Vasile, ca să-l ia cu un taxi de la Gara de Nord, unde sosie cu trenul din penitenciarul unde ispăşise ultimii ani de pedeapsă.

★

Într-o noapte de noiembrie, în 1986, Vasile se afla în stația Chitila Triaj. Acolo în gara de triere a vagoanelor, împreună cu un prieten, voia să fure lemne de foc din vagoanele staționate. Nu mai aveau nici lemne, nici carbuni acasă şi nici bani ca să cumpere nu mai aveau. Părinții lui traiau amândoi dintr-o pensie de boala a tatălui. Mama lucrase ani de zile, dar se îmbolnăvi şi fu pensionată şi ea, tot pe caz de boală, primind o pensie care nu-i ajungea nici de mâncare. Vasile trebuia să facă în aşa fel ca să aducă lemne de foc acasă, pentru ca măcar căldură să fie în casa lor.

Venise în gara Chitila Triaj cu un prieten şofer ce conducea un camion „Zil" în care aveau de gând să încarce lemnele şi să le transporte acasă. Camionul îl lasaseră pe o stradă laturalnică, nu departe de locul unde erau staționate vagoanele cu lemne. Deschiseseră puțin uşile mari ale vagonului şi lăsau să cada lemnele, pe cît posibil unul câte unul, ca să nu facă mult zgomot şi să nu-i lovească. Duceau lemnele pe rând, în timp ce unul dintre ei ramânea să țină uşile vagonului, ca să nu se deschidă complet şi să cada toată grămada. Duceau cît puteau lua în brațe şi le aşezau într-un loc gramadă, pentru ca apoi să tragă camionul aproape şi să le încarce. Prietenul lui Vasile tocmai plecase cu un braț mare de lemne. Deodată apărura doi milițieni şi unul strigă:

- Stai, stai că te împuşc! Ce faci mă acolo? Ce faci, mă banditule aici, băgate-aş în p... mă-ti?

Milițienii s-au apropiat şi unul dintre aceştia a venit direct lângă Vasile, voind să-l aresteze şi să-i pună cătuşele. Acesta speriat, s-a dat deoparte cu intenția de a fugi şi a lăsat uşile vagonului libere. Uşile s-au deschis brusc sub povara greutății şi lemnele s-au prăvălit peste subofițerul care venise să-l aresteze, strivindu-l sub greutatea lor. Celălalt milițian a sărit în lături şi a scăpat numai cu un picior rănit, însă reuşise deja la lumina lanternei, să-i vadă figura lui Vasile. Prietenul, cel cu camionul, a văzut de departe, îngrozit, toată scena, fără să fi putut face ceva. Vasile a fugit, dar fiind recunoscut de către subofițer, a fost chemat a două zi la circa de miliție şi anchetat de către locotenentul major Sorin Buneanu. A mâncat o bătaie sora cu moartea şi a fost ținut trei zile fără apă şi fără mâncare. A semnat declarația aşa cum i-o ceruse Buneanu, şi anume că Vasile făcuse totul cu premeditare, cauzând astfel moartea unui milițian.

- Bă ucigaşule, te ajut eu să-ți aduci aminte! îi spunea mereu Buneanu.

Vasile a fost judecat şi condamnat la douăzeci de ani de închisoare şi transportat imediat la Brăila, în penitenciarul oraşului. Nu i s-au acordat nici un fel de circumstanțe atenuante, după ce semnase declarația pe care i-a pus-o Buneanu dinainte. Despre prietenul lui nu a suflat o vorbă la anchetă, deşi locotenentul major Buneanu era convins că Vasile nu fusese singur la furat. Cu toată bătaia şi suferința îndurate, Vasile nu şi-a trădat prietenul. A fost totuşi eliberat, înainte de ispăşirea completă a condămnării, datorită comportării lui ireproşabile în penitenciar. Acum era de două zile din nou liber…

★

Vasile primise mai devreme de la un trecător, de pomană, un salam şi o pâine. Pâinea era caldă, când o primise.

- Ia măi creştine şi mănâncă ceva că bănuiesc că ți-e foame, spuse omul, scoțând dintr-o geantă mare alimentele şi i le oferi. Îți doresc un Crăciun bun! Poftă bună şi să te ajute Dumnezeu!

- Bogdaproste, domnule! De asemenea, şi eu vă doresc dumneavoastră un Crăciun fericit!

Omul milostiv, se îndepărtă de Vasile câțiva paşi şi, gândindu-se că acel amărât, poate nu are nici cu ce tăia pâinea şi salamul, se întoarse şi îi spuse cu o voce blândă:

- Măi creştine, ia şi un briceag, că bănuiesc că nu ai cu ce le tăia.

- Vă mulțumesc, domnule, numai bine să vă dea Dumnezeu! Un Crăciun fericit alături de familia dumneavoastră, vă doresc.

Vasile mâncase pe săturate şi stătea acum trist în noaptea rece de Crăciun, rezemat de un gard, lângă un şantier părăsit pe perioada iernii. Eşafodajul fusese pe jumătate montat şi lăsat aşa, pesemne până după Anul Nou, sau poate până în primavară. Țevi de la esafodaj rămaseră aruncate împrejur. Vasile mâncase o jumătate din salamul şi pâinea primite şi acum cânta cu voce joasa, cântecul lui Ionel Tudorache, „La Chilia-n port":

„Bate-un vânt rece pe baltă la Chilia-n port

Să vezi stufu` cum se-nalță şi să-l tai nu poți

Căpitanul strigă tare, "dă-i hoțule, dăi!"

Nu pot, nu pot, căpitane, of ce dureros!

.....

Fraților de la Chilia, să muncim cu spor

Ne mănâncă şerpăria la Chilia-n port

Când văd păsări călătoare, tare-aş vrea să zbor

Să trec Dunarea albastră, la Chilia-n port."

Sorin era nervos de toate neplăcerile din acea zi. Îi tot revenea în minte scena cu femeia care îl gonise şi acum nici nu găsea un taxi. Recunoscu, desigur, cântecul cel mai auzise, când fusese cu Daniela la Poiana Braşov, deşi era interzis. Se repezi arogant la vagabond, strigându-i:

- Bă beţivule, tacă-ți botul ca e târziu, nu mai face gălăgie! Ce n-ai casă? Mişcă-te mai repede până nu mă înfurii!

Ajuns lângă el, Buneanu îl împinse cu latul piciorului şi-i spuse tot pe un ton răstit:

- Haide, haimana, mişcă-te acasă, dacă nu ştii unde ți-e unde ți-e domociliul, te ajut eu să-ți aduci aminte!

- Ajut-o mai bine pe mă-ta, măi boule! Du-te la dracu de aici, că dacă nu...

Vasile nu apucă să termine cu amenințările şi îl recunoscu, ca trăznit, pe Buneanu, fostul locotenent major de miliție care l-a bătut şi l-a băgat cu ani în urmă la închisoare. Aceeaşi voce şi acelaşi ton aparțineau aceluiaşi bătăuş care îl mai „ajutase" cândva „să-şi aducă aminte". Într-o clipă şi Sorin reuşi să identifice vocea fostului anchetat, continuând totuşi să i se adreseze arogant. Sorin avea o memorie auditivă şi vizuală foarte bună şi se lauda cu aceasta.

- Tot găinar şi hoț de lemne ai rămas bă, şi iar te legi de polițişti, nu ți-au ajuns, se pare, anii de stat la ocnă, dar te aranjez eu!..." Să te prezinți mâine la secția de poliție de lângă Pajura că de nu, trimit eu să te aducă la noi, desculț şi cu lanțuri la picioare!

Buneanu îi întoarse spatele şi porni mai departe. Vasile se ridică în picioare, sângele i se urcase la cap, injectându-i ochii. Puse mâna pe o țeavă de la eşafodaj şi-l trăzni pe Sorin în moalele capului, acesta cazând pe trotuar, ca un sac. Bărbatul i-a mai aplicat pe unde a mai nimerit câte o lovitura, pentru fiecare an pe care l-a stat în puşcărie.

- Ascultă bestie jidovească: tu eşti primul polițist şi totodată prima ființa pe care am bătut-o în aşa hal în viața mea. Nici măcar porci sau găini, n-am omorât niciodată, că mi-a fost milă. Pe tine însă am să te omor cu plăcere, nemernicule, dacă aud ca mă va chema mâine cineva la poliție. Te voi omorî cu gândul că va fi o bestie mai puțin pe pământul ăsta. Voi avea conştiința curată că scap țara de tine, ticălosule. Am să te omor chiar dacă ştiu că mă vor condamna iar. Eu nu mai am nimic de pierdut, tu poate... Am să te trimit în iad şi ai să le povesteşti acolo ce-ai pățit de la mine. Spune-le acolo la toți dracii să nu mai trimită pe lume diavoli d-ăştia ca tine, că tot aşa vor păți! Sper să nu aud de vreo invitație la poliție, că te voi găsi şi-n gaură de şarpe, auzi?

Toate acestea i le-a spus Vasile răspicat, cu sânge rece ca să fie parcă sigur că-l înțelege, apoi plecă. În urma lui, Buneanu plin de sânge şi lungit pe trotuarul noroios, de-abia mai respira. El auzise şi înțelesese amenințarea lui Vasile.

Vasile a pornit înspre Uzinele Laromet. A luat-o pe Bulevardul Laminorului înspre capătul tramvaiului zece, cu gândul să se ducă, în sfârşit, la casa părintească. Era mulțumit că s-a răzbunat pe cel care i-a distrus viața. A luat țeava cu el şi a lăsat-o din mână, undeva pe linia trenului. La o cişmea, la care se lasase apa să curgă ca să nu înghețe, s-a spălat pe față şi pe hainele sărăcăcioase, pentru a înlătura urmele sângelui sărit de la Buneanu.

Pe stradă se retrăgea acum poate ultima grupă de copii care fusese la colindat. Duceau cu ei o stea mare şi-i uraseră lui Vasile „La mulți ani cu bucurie!", cu speranța că le va da ceva bănuți. Când l-au văzut pe Vasile aşa de amărât îmbrăcat au renunțat să-i mai ceară ceva şi l-au ocolit, trecând repede mai departe.

★

Vasile a ajuns într-un târziu în Cartierul Chitila, lângă sanatoriul „La Maiorul", unde locuiau părinții. Deschise poarta casei părinteşti cu cheia luată de la locul dintotdeauna ştiut, bătu la uşa casei şi intră în înăuntru. Acasă, părinții neliniştiți îl aşteptau cu masa pregătită. Tatăl îi deschise uşa şi-i vorbi de parcă de câteva ore nu-şi mai vorbisera.

- Haide în casă, băiatul tatei, că este frig afară. Spală-te pe mâini şi aşează-te cu noi la masă. Nici noi n-am mâncat încă.

- Iertați-mă mama şi dumneata tată, azi m-am îmbătat cu un prieten pe care l-am întâlnit şi aşa beat venind spre casă, am căzut într-o baltă.

- Este apă caldă, spăla-te dacă vrei, eu îți aduc haine curate ca să te schimbi.

Ciudat era că părinții ştiau că el înainte nu bea şi nici acum Vasile nu mirosea a alcool, dar n-au mai insistat cu întrebările. Important era că venise acasă şi stateau acum după opt ani cu toții la masă.

- Iertați-mă, continuă el, de acum înainte nu voi mai bea şi am să-mi organizez viața altfel. V-o promit acum la Sfânta masă de Crăciun!

Şi-a dezbrăcat hainele înghețate şi le-a băgat în sobă pe foc, s-a spălat pe tot corpul, s-a primenit cu haine calde şi curate şi s-au aşezat la masă. Hainele, care cândva îi veneau bine pe corp, atârnau acum pe el, ca pe un gard. Şi-au făcut Sfânta Cruce şi au început cu toți să mănânce. Alături, în vârful bradului de Craciun, ardea o lumânare...

Vasile avea să facă o carieră frumoasă într-un taraf de lăutari, ca gurist. În taraf l-a adus acordeonistul, şoferul cu care Vasile fusese la furat de lemne în gara Chitila Triaj. În anii care au urmat, Vasile nu a mai fost chemat la poliție.

★

Nişte tineri care se retrăgeau spre casele lor, îl găsiră pe Buneanu plin de sânge, zăcând încă lungit pe jos, pe trotuar, aproape înghețat. Au chemat o ambulanță care, cu greu a sosit de l-a dus pe rănit la Spitalul Militar Central. Sorin de-abia mai putea articula câte ceva. A reuşit însă să spună cine este şi la ce spital vrea să fie dus.

Bătaia primită de la Vasile l-a costat pe Buneanu mai mult de două săptămâni de spitalizare. Joi, 12 ianuarie, a fost adus acasă. Fața suptă de pe urma suferinței, îi era încă plină de vânătăi, dar ochii lui sălbatici îşi mai pierdură parcă din asprime. Buneanu nu l-a uitat pe Vasile. Îşi propusese să-l caute după ce-şi va recăpăta condiția fizică şi să-l ucida cu mâinile lui, simulând însă un accident. Daca-l înfunda iar în puşcărie, Vasile ar fi ieşit cândva şi, cu siguranța, că şi-ar fi ținut promisiunea. Daca Vasile pur şi simplu dispărea, era cu mult mai simplu.

În declarația oficială, făcută după bătaia primită, Buneanu a scris că nu a putut identifica făptaşul, fără să poată da nici un fel de alte detalii.

Daniela a fost sunată la telefon de îndată ce Buneanu a ajuns la spital. Nu s-a obosit să-şi viziteze soțul la spital în zilele urmatoare şi nici măcar nu i-a telefonat acolo. A fost anunțată de medicul lui Sorin unde este şi motivul pentru care a fost internat şi aceasta i-a fost suficient.

★

Sâmbătă, pe 29 ianuarie, Buneanu s-a dus din nou la un joc de cărți. Urmele bătăii din seara Craciunului erau încă prezente pe figura lui, iar corpul şi-l mişca cu eforturi evidente.

Erau patru bărbați la o partidă de poker. Pe unul dintre ei nu-l cunoştea. Acesta era un bărbat tânăr, mic de statură şi cu o privire arogantă. Faptul ca noul venit le vorbea pe un ton superior, îl agasa pe Sorin. Ceilalți doi nu păreau indignați de aceasta, sau încercau să ignore comportamentul tânărului bărbat. Necunoscutul se prezentase cu prenumele Radu.

Jocul a început. Buneanu pierdea joc după joc, în timp ce Radu câştiga. Cu o săptămână în urmă pierduse la poker apartamentul în care locuia cu Daniela şi pe 27 ianuarie transcrisese proprietatea, în fața notarului, pe numele câştigătorului. Buneanu nu a considerat necesar s-o înştiinteze pe Daniela că apartamentul în care încă mai locuiau, nu-i mai aparține. Îşi propusese ca în acea seară să câştige suficient ca să-şi poată recupera banii şi să răscumpere locuința. Destinul hotărâse însă cu totul altceva...

După vreo cinci ore de joc Sorin pierduse mai bine de cinci mii de dolari şi broboanele de sudoare începuseră să i se vadă pe frunte. Mai jucă o perioadă pe datorie, împrumutându-se periodic de la tânăr. La un moment dat Radu a anunțat că nu mai are chef de joc şi că vrea să plece.

- Sorine, am să plec acum, îl tutui Radu, trebuie să ajung undeva. Aş vrea să-mi primesc acum banii pe care mi-i datorezi. Cum propui să facem, unde ai banii?

Sorin, căruia sângele i se urcă încet, încet la cap, îi spuse că nu are atâția bani, nici asupra lui şi nici acasă.

- Uite ce este, Sorine, nu mă lua de idiot, îi spuse tânărul. Ştii regulile jocului. Tu ai pierdut şi eu am câştigat. Aşa că-mi vreau banii, şi asta trebuie să se petreacă acum, imediat sau în cel mult o oră, că nu am timp de pierdut.

Buneanu, roşu de mânie, stergându-şi cu palma transpiraţia care acum nu mai contenea, îi spuse, înfiripându-i-se un gând:

- Banii am să-i scot de pe contul meu, de la o bancă, haide cu mine, dacă vrei, şi ai să-ți primeşti banii! spuse Sorin.

- La ora asta nu este deschisă nici o bancă, ți-am spus doar să nu mă mai iei drept idiot.

- Uite ce este Radule, se pare că nu-mi laşi altă alternativa şi mă sileşti să te iau de idiot. Există automate la bănci şi pe străzi de unde poți scoate bani lichizi la orice oră din zi şi din noapte.

- ...Dar nu poți ridica de la un bancomat toată suma pe care mi-o datorezi...

- Eu pot. Vino cu mine şi ai să-ți primeşti banii!

Tânărul se învoi şi după ce se despărțiră de ceilalți, urcă în maşina lui Sorin şi plecară. Sorin conduse maşina într-un cartier mărginaş, pe o stradă pustie, unde opri la acea oră târzie.

- Unde vezi tu, Sorine, aici vreo bancă sau vreun bancomat, unde mergem de fapt, am impresia că...

Buneanu tăbărî pe Radu cu pumnii şi apoi îl azvârli jos din maşină, coborând după el şi continuând să-l bată. Tânărul nu opuse nici o rezistență, fiindcă oricum în fața lui Buneanu nu ar fi avut nici o şansă. Chiar dacă, după bătaia primită de la Vasile, se mişca mai greoi, Sorin îi era de departe superior corporal tânărului. Radu era lungit pe jos. Sorin îl ridică de guler şi îi aplică încă un pumn în maxilar, lăsându-l apoi liber să se prăvălească pe jos. Radu căzu inconştient şi în cădere se lovi cu ceafa de bordura trotuarului. Sorin îi mai dădu încă două picioare în coaste şi-l împinse cu piciorul. Se urcă apoi în maşină şi plecă spre casă, asigurându-se încă o dată, că nimeni nu l-a văzut. Pe stradă erau însă doi țigani care văzură toată scena. După ce-l buzunăriră pe Radu, alegându-se cu o sumă frumusică de bani şi cu telefonul celular, se duseră la o cabină telefonică şi anunțară poliția.

★

Daniela dormea, sau se făcea că doarme când Sorin ajunse acasă. Unul dintre cei doi parteneri de poker din acea seară îl sună pe Buneanu ca să întrebe ce este cu Radu.

- Sorine, unde este Radu? Trebuia să mă întâlnesc cu el şi nu a venit. Nici la telefonul celular nu răspunde. Ştii că este băiatul lui Croitoru? spuse vocea de la celălalt capat al firului, în timp ce Sorin simți un fior rece de groază pe şira spinării.

- Nu ştiu unde este, i-am dat banii, s-a urcat într-un taxi şi apoi ne-am despărțit. Nu, desigur ca n-am ştiut ca este băiatul generalului Croitoru, spuse Buneanu cu tremur în glas şi aşează îngrozit receptorul în furcă.

Generalul Croitoru era unul dintre şefii lui şi încă unul care, în ultima vreme, îl susținuse pe Buneanu în cariera profesională. Ştirea că Radu este fiul generalului Croitoru îi parveni lui Sorin ca o lovitură de trăznet. Îşi dădu seama că ceea ce a făcut însemna sfârşitul carierei lui. Dacă tânărul moare, el va ajunge cu siguranță la închisoare. Croitoru desigur că se va răzbuna şi va face totul ca să-l înfunde. În orice penitenciar ar fi ajuns, va întâlni acolo vechi „cunoştințe" care cu siguranță că nu-l vor ierta, fiind aruncați tocmai de el în temniță. Buneanu coborî din bloc şi se repezi la maşină, pornind spre locul unde-l lăsase zăcând pe Radu. Voia să-l ducă el însuşi pe tânăr la spital ca să mai repare ceea ce se mai putea repara. Spera ca Radu să mai fie încă în viață. Îşi propusese pe drum să-şi compună un scenariu care să-l scoată în afară oricărei învinuiri. Ajuns acolo unde-l bătuse pe Radu Croitoru, zări o maşină de poliție şi o ambulanță. Doi ofițeri îl salutară deferent, recunoscându-l imediat, deşi Buneanu era îmbrăcat în haine civile, şi-i raportară cazul. Sorin văzu deodată doi bărbați solizi, îmbrăcați în haine negre, care transportau pe o targă un sac închis cu fermoar. După formă, lesne se putea intui că este vorba de un cadavru uman. Văzuse Sorin mulți asemenea saci în care se transportau cadavre, deseori în urma propriilor anchete. Buneanu înțelese că acesta este sfârşitul carierei lui sau poate şi mai rău...

Se îndepărtă de la locul faptei, clătinându-se pe picioare, până la maşină. Se sui la volanul Audi-ului şi demară, conducând fără un țel precis. Poate ca a trecut aşa o oră şi Sorin se mai linişti. Trebuia să conceapă un plan care să-l scoată basma curată în fața lui Croitoru, sau să plece, să fugă...

- Da, fuga era o ideee. Croitoru nu era un idiot şi avea să afle cine i-a omorât odrasla. Nu putea chema pe nimeni ca să-i asigure un alibi. În fața lui Croitoru, milițian de pe vremea lui Ceauşescu, cu metode de anchetare identice cu ale lui, nici-un martor n-ar fi avut curajul să spună o minciună. Da,

este mai bine să plec, să fug, dar unde? În afară granițelor României, în America. Da, America este o ideee. Am acolo cunoştințe cărora le-am mijlocit nişte vânzări de terenuri în România, şi-a spus.

De fapt Buneanu îi băgase pe foştii proprietari în închisoare, condamnați cu confiscarea totală a averii, aşa că terenurile au fost vândute ulterior celor din America. La ei se gândise acum. Partea de bani care i-a revenit lui Buneanu nu a fost chiar de neluat în seamă. Păcat că şi acei bani au fost pierduți la cărți.

Sorin se mai linişti. Nu era pentru prima oară când se găsea într-o situație critică. Continuă să conducă maşina fără un țel precis. Pe o stradă dosnică văzu o femeie care, după mers, vestimentație şi după ora acea, nu putea fi decât una de moravuri uşoare. Opri lângă ea şi încercă să o acosteze, sperând în disperarea lui, că o târfă este exact cea de care are nevoie într-un moment ca acesta. Femeia, văzând marca maşinii, nu se lăsă mult timp convinsă şi urcă lânga Sorin, după ce se învoiră la preț. Sorin opri pe partea stângă a unei străzi cu sens unic, la o tonetă care mai era deschisă şi cumpără o sticlă de votcă. Duse apoi sticla la gură şi o dădu jumătate pe gât, sub ochii stupefiați ai femeii de lângă el. Demară şi continuă să conducă fără rost, mărind continuu viteza. Femeia se întreba în gând unde vrea s-o ducă acel bărbat ursuz, care nu scosese o vorbă de când se suise în maşină şi goli sub ochii ei, o jumătate de sticlă de votcă.

Sorin începu în timpul mersului maşinii să se desfacă la şlițul pantalonilor. De o erecție nici nu putea fi vorba, după cele prin care trecuse în acea zi. Femeia nu avea de unde să ştie prin ce trecuse bărbatul de lângă ea. Voia numai să-şi termine cît mai repede treaba şi să-şi primească la urmă banii. Târfa înțelese ceea ce i se cerea, aşa că-şi desfăcu centura de siguranță cu care era legată şi începu să-l ajute pe bărbat să-şi deschidă pantalonii.

La o intersecție, un taxi îi tăie imprudent calea. Stresul avut în acea zi, viteza foarte mare a maşinii şi, în special, efectul alcoolului băut, a făcut ca accidentul să nu mai poată fi evitat şi maşina a intrat într-un stâlp de beton, sărind pe trotuar apoi şi frângându-se de colțul unei case. Femeia de lângă Sorin fu proiectată în afară prin parbriz şi se lovi de zidul casei, rupându-şi coloana, prăvălindu-se apoi fără cunoştință jos pe trotuar. Sorin ieşi cu greu din maşina diformă, se duse la femeie şi-i pipăi profesional venele, constatând că a murit. Se uită stânga-dreapta, văzu câțiva trecători târzii pe strada, însă o rupse la fugă, până la prima stație de taxi. Urcă şi-i spuse şoferului să-l ducă la o adresă la câteva străzi de unde locuia. Coborî din taxi, şi o luă pe jos, umblând fără un țel precis pe străzi.

Buneanu ajunse acasă cu o oră înainte de a se lumina. Avea fața desfigurată şi ochii ieşiți din orbite. Daniela, care de obicei dormea la acea oră, era acum trează, foarte agitată, în sufragerie. Îi spuse cu o voce care nu trăda nici un sentiment, în pofida presimțirilor rele pe care le avea:

- De câteva ore nu mai conteneşte telefonul. Generalul Croitoru te caută şi mi-a spus că-ți ordonă să te prezinți urgent la birou. El te aşteaptă acolo.

Sorin rămase perplex.

- Deci aflaseră totul!... Nici nu era greu să afle, îşi spuse. Se prăvăli deznădăjduit pe un fotoliu.

După un timp se duse la telefonul din dormitor şi apelă un număr.

- ...ați auzit, domnule Buneanu? Veniți cu zece mii de dolari la aeroport peste două ore, şi se rezolvă. Peste două ore precis decolează un avion privat cu directia Agadir-Maroc. Să nu întârziați, vă rog. Eu vă aştept la avion. Banii, să ştiți că nu sunt pentru mine, ci sunt pentru proprietarul avionului. Eu nu vă iau niciun comision, deoarece şi dumneavoastră m-ați ajutat de atâtea ori.

- Multumesc, Hassan. Atunci peste două ore ne vedem.

Discuția îi dădu ceva speranțe lui Sorin. Se duse la Daniela care aştepta încă în sufragerie cu halatul de baie îmbrăcat peste cămaşa de noapte.

Sabia cea sfântă reteză capul balaurului, dar şi florile care-l înconjurară

„În ziua aceea aduce-vă Dumnezeu
sabia cea sfântă şi mare şi tare asupra
balaurului, şarpele ce fuge, şi asupra
balaurului celui încolăcit şi
va ucide balaurul cel din mare”
(Isaia 27, 1).

- Ce bine, îşi spuse Daniela în gând, că ieri a lăsat-o pe Maria la părinții ei ca să poată scuti copilul de toată această scenă oribilă.

Sorin reveni în sufragerie şi se lăsă moale pe fotoliu, rugând-o pe Daniela să se aşeze şi ea pe fotoliul alăturat că vrea să-i vorbească. Începu să-i povestească de-a fir a păr ceea ce se întâmplase, de la jocul de cărți şi până la venirea lui acasă. O anunță şi că apartamentul în care se aflau acum nu mai era în posesia lui.

- Daniela, am fost un copil foarte amărât. Tatăl, care m-a crescut, un evreu venit în România cu speranța de a se procopsi, trăia din găinării şi înşela oamenii. Era un bețiv şi-şi cheltuia puținii bani pe băutură şi pe jocurile de noroc. Noi, mama. un frate şi încă o soră, nici măcar nu aveam bani de mâncare sau să ne încălzim iarna. Mama era o târfă şi o făcea cu oricine îi dădea bani, haine sau ceva de mâncare. Mama m-a făcut cu soțul unei surori mai mari, tot evreu şi el. Sora mea are şi ea un alt tată şi cândva a luat-o pe urmele mamei mele. Tatăl, care m-a crescut până la 13 ani, ştia că eram un copil din flori şi mă trata în consecință. Tatăl meu adevărat m-a luat la Bucureşti, m-a făcut om şi m-a ajutat foarte mult cît a trăit. Am vrut să-i fiu recunoscător şi să fiu ca el, să pot realiza ceva în viața mea, să ajung „Cineva”. De când am plecat din Dolhasca nu mai ştiu nimic de familia în care m-am născut şi nici nu mă interesează de ei. Tatăl meu adevărat a participat activ la colectivizare şi la alte acțiuni organizate de către comunişti. Eu am vrut...

- ...să fii o canalie, la fel ca şi tatăl tău! i-o tăie Daniela.

- Da, am fost o canalie şi acum vreau să încep o viață nouă...

- Ce, Dumnezeu crezi ca o să te ierte vreodată pentru câte ai făcut? Ai crescut şi trăit fără Dumnezeu, tu însuți trebuie sa te ierți!

Era pentru prima oară când Buneanu vorbea cu Daniela mai mult de cincisprezece minute. Era pentru prima oară când el îi destăinuia ceva din viața lui şi Sorin o făcea acum fără aroganța-i cunoscută...

★

Daniela, deşi îngrozită de ceea ce auzea, ascultă toată povestea fără să lase să i se vadă nici un sentiment pe față.

- Am luat la cunoştință despre ce ai făcut. De ce îmi povesteşti mie toate acestea? Ce vrei, Sorin Buneanu, acum de la mine?

- Trebuie să îi dau acum unui prieten zece mii de dolari pentru a mă scoate în două ore cu un avion particular din țară. Îmi mai trebuie încă cinci mii de dolari ca să am ceva bani la mine pe drum până ajung în Statele Unite. Acum, în acest moment, îmi trebuie aceşti bani că altfel sunt un om mort. Peste două-trei luni am să te iau la mine în SUA. Am câțiva prieteni acolo.

Sorin făcu o pauză lungă, aşteptând zadarnic o reacție a Danielei. Într-un târziu continuă:

- Sunt convins ca mă poți ajuta cu aceşti bani. Ştiu că de ani de zile pui bani deoparte. Nu sunt idiot, am ştiut tot timpul că ascunzi bani însă n-am zis nimic, atâta timp cît erau destui în casă. Ştiu că-mi poți împrumuta aceşti bani. La urma urmei sunt bani pe care îi ai tot de la mine, mai adaugă Sorin, ridicând tonul, dacă văzu că Daniela nu are nicio reacție.

- Nu am bani, replică Daniela sec.

- Ah, nu? Daca aş vrea să ți-i găsesc aş face-o. Chiar astăzi până la ora prânzului aş avea numărul tău de cont şi chiar şi parola.

- Problema ta este că nu mai ai atâta timp la dispoziție, spuse Daniela sarcastic şi observă reacția vorbelor ei pe figura deznădăjduită a bărbatului.

- Trebuie să mă ajuți, o imploră Sorin. Numai tu o mai poți face, te rog...

- Trebuie? Numai să murim trebuie. Celelalte lucruri le facem numai dacă vrem sau dacă suntem constrânşi.

- Te rog, Daniela, nu te-am rugat niciodată ceva...

- Aşa este, m-ai constrâns de fiecare dată. Tu nu ştii să rogi pe cineva, ceva.

- Acum te rog însă. Trebuie să mă ajuți!

- Ți-am mai spus că doar să murim trebuie... Da, trebuie... Numai tu poți să te scoți acum din bucluc. Am o idee...

- Da? îți mulțumesc Daniela, spuse Buneanu cu o urmă de speranță în glas.

- Nici măcar nu pot să spun „cu plăcere", spuse femeia şi se îndreptă spre dormitor.

Daniela îşi aminti în timpul discuției că Buneanu îşi curăța periodic pistoalele pe care le depunea apoi în seif. De multe ori scotea şi reîncărca apoi cartuşele în încărcător. Odată, fiind beat Sorin îi puse pistolul încărcat la tâmplă şi o întrebă „ce-ar fi dacă aş descarca acum arma?". Daniela îngrozită, avu totuşi puterea să-i răspundă: „- Dacă ai face-o, voi scăpa de viața searbadă pe care mi-o oferi. Tu vei fi condamnat şi încarcerat, şi îi vei întâlni în puşcărie pe aceia pe care tu însuți i-ai trimis acolo".

- Da, îşi spuse Daniela, oftând. Ştiu acum ce am de făcut. Luă dintr-un sertar o pereche de mănuşi noi din bumbac. Şi le trase pe mâini. Ajungând în dreptul seifului, îi strigă de acolo lui Buneanu, să-i spună unde ține cheia de la seif.

- Pentru ce ai nevoie să deschizi seiful? întrebă Sorin, dar îi spuse imediat unde ține cheia, considerând că şi aşa nu mai contează...

Buneanu nu mai avea putere să gândească şi nici nu-l mai interesa pentru ce vrea tocmai acum această femeie, după atâția ani, să deschidă seiful. Înainte ținea acolo, nu numai cele două pistoale, ci şi banii, mulți bani românești şi valută, documente secrete pe care nu le putea lăsa la serviciu, monezi de aur, bijuterii şi alte obiecte de valoare pe care le furase din casele în care făcea percheziții. Toate lucrurile de preț care fuseseră cândva ascunse acolo, le pierduse unul după altul, în ultima vreme, ca de altfel şi apartamentul, la jocurile de noroc. În seif rămăseseră acum numai pistoalele, dar Sorin nu s-a mai gândit în acel moment la ele... Daniela a fost însă aceea care a făcut-o. A deschis sertarul noptierei lui Sorin cum i se indicase şi văzu două chei mici de bronz, agățate pe un inel. Niciodată nu deschisese acel sertar. Învârti una dintre chei în broasca seifului, dar uşa nu se deschise.

- Aici mai sunt zece butoane, ce trebuie să apăs ca să deschid seiful şi în ce ordine?

- 2611918

Daniela tastă butoanele în ordinea indicată şi uşa se deschise. A luat dinăuntru unul dintre pistoale. I-a tras încărcătorul, aşa cum văzuse că făcea Buneanu. A scos cartuşele din încărcător, lăsând numai unul. Restul de cartuşe le-a pus în seif. A încuiat apoi uşa şi cu un cleşte de unghii a rupt dinții cheilor. Cheile de la seif împreună cu resturile de dinți le-a pus în poşetă. S-a îmbrăcat rapid de plecare, aşezându-şi cămaşa de noapte şi halatul cu grijă pe un scaun. A pus încărcătorul la loc în armă, împingându-l cu forță înăuntru, după care a pus-o în poşetă.

- Am găsit soluția, strigă Daniela, intrând cu picioarele tremurânde în sufragerie.

- Da, îți mulțumesc, te duci să-mi aduci banii? În cît timp vii înapoi? Ce mă sfătuieşti să fac, Daniela? o întrebă Sorin cu o urmă de speranță în glas, văzând-o ca se îmbrăcase ca să iasă din casă.

- Eu, să te sfătuiesc pe tine?!

Daniela, cu o privire scârbită, scoase pistolul din poşetă şi îl aşeză pe spătarul fotoliului unde statea Sorin. Îşi scoase mănuşile şi le puse apoi în geantă.

- Ce faci cu pistolul? îngăimă Buneanu stupefiat.

- Găseşte singur acum soluția! Nu uita însă că ai numai un glonț la dispoziție şi dacă îl vei folosi pentru mine te vei întâlni cu foştii cunoscuți acolo unde i-ai trimis ani de-a rândul, după ce le-ai rupt mai întâi oasele în bătaie. Cheile de la seif sunt distruse şi nu-l mai poți deschide ca să iei alte gloanțe.

Acum mă voi întoarce cu spatele şi voi ieşi pe casa scărilor. Poţi să mă împuşti, dacă vrei! Dumnezeu să te ierte, Sorin Buneanu, că are pentru ce!

Daniela ieşi din apartament fără să-i mai arunce vreo privire. Coborî din bloc pe scări în timp ce strecura cheile distruse ale seifului şi resturile de dinţi, într-una dintre mănuşi, cu grijă ca să nu-şi lase amprentele pe ele. Ieşind din bloc aruncă mănuşile sub o pungă cu resturi, într-unul dintre cazanele de gunoi şi se grăbi, deşi picioarele îi tremurau, ca să se urce în automobil.

Afară se luminase între timp şi soarele îşi făcea încet apariţia, vestind o zi frumoasă de iarnă...

★

Mihai fusese eliberat de la Văcăreşti la 25 decembrie 1989. Slăbise îngrozitor, numai ochii îi mai străluceau inteligent în cap. Cuta de pe frunte i se adâncise şi mai mult iar ridurile de pe faţă îl făceau mult mai în vârstă decât era. Îşi capatase un tic nervos în închisoare şi acum tot timpul se uita brusc în dreapta şi în stânga, de parcă l-ar fi urmărit cineva.

Tudor Cornescu, tatăl lui, s-a zbătut mult timp pentru comutarea sentinţei lui Mihai şi mai ales împotriva lui Sorin Buneanu. Aflase de la cunoscuţii din cartierul unde el însuşi se născuse şi crescuse, ca cel care trăsese sforile în acuzarea lui Mihai fusese căpitanul Buneanu. De-abea după căsătoria lui Buneanu cu Daniela Georgescu, i-a fost clar, care a fost scopul înscenării căreia Mihai îi căzuse victimă. La început nu a înţeles de ce Daniela s-a căsătorit cu Buneanu după condamnarea lui Mihai. Cu timpul, Tudor aflând din cartier ca Daniela era nefericită, îşi dădu seama că acea căsătorie nu fusese sinceră, nu avusese un temei firesc. Multă vreme nu reuşise Tudor să priceapă motivul care a stat la baza încheierii unei asemenea căsătorii. Aflase apoi de la vecini de toată înscenarea regizată de căpitan şi că pe Daniela şi pe părinţii ei îi avea la mâna Buneanu cu dosare la miliţie.

Ştia ca a-l salva pe Mihai, este o lupta cu morile de vânt, însă nu a renunţat la ea. A făcut diverse petitii la minister şi a cerut repetate audienţe la căpitanul Buneanu. La miliţie îl primeau şi-i spuneau ipocrit, că dovezile evidente nu făcuseră decât să-l încrimineze pe Mihai Cornescu. Nu avea nici o şansă, soarta lui Mihai era pecetluită, trebuia să-şi ispaşească sentinţa judecătorească. Dovezile şi mărturiile fără echivoc ale multor martori, chiar dacă erau dubioase, nu puteau fi contestate, sau mai bine zis, el Tudor, nu avea mijloacele şi puterea necesare să le combată.

În noiembrie 1987, Tudor Cornescu mai ceru o noua audienţă la locotenentul Vîlcu adjunctul lui Buneanu. Vîlcu era vădit prost dispus în acea zi. Se bucura că Buneanu este de un an plecat şi are linişte la serviciu, dar din teamă faţă de şeful lui nu voia să se amestece în hotărârile acestuia. De ce-ar fi făcut-o? De ce să se lege la cap dacă nu-l durea?

Tudor îşi propusese, conducând discuţia cu cea mai mare diplomaţie de care era capabil, să-l convingă pe ofiţerul de miliţie să pună o vorbă bună pentru Mihai ca să aibă posibilitatea unui recurs al revizuirii sentinţei date. Vîlcu l-a lăsat pe Cornescu, tatăl, să vorbească aproximativ cincisprezece minute şi apoi i-a răspuns plictisit că au dezbătut de atâtea ori această temă şi că nu mai este nimic de revizuit.

- Bă Cornescule, dacă fii-tu este un bandit, este şi vina ta, pentru că l-ai educat prost. Acum vii la mine să mă rogi să scot de la închisoare un delincvent. Lasă-l acolo să-şi ispăşească pedeapsa, ca să-i vina mintea la cap. Tovarăşul Buneanu a făcut bine ceea ce a făcut şi tu mă pui acum să-l dezmint tocmai pe şeful meu.

Lui Cornescu i se înroşiseră urechile de ură şi de neputinţă, însă se abţinu. Vîlcu continuă:

- Fiul tău se ţinea de curve şi era lacom de bani şi încă de aceia străini, de valută. Este un bandit, un curvar, un peşte care face parale de pe fundul muierilor, aşa să ştii, bă, de la mine! Şi tu vrei să fie liber unul ca ăsta? Ar trebui să te iau şi pe tine la întrebări pentru educaţia anticomunistă pe care i-aţi dat-o. Te văd însă bătrân şi cred ca este mai bine să te duci acum acasă, până nu mă înfurii. Peste trei ani îl ai iar acasă, dar cu mintea coaptă. Haide, du-te Cornescule, de bună voie, până nu-i chem pe băieţii mei ca să te arunce în stradă.

- Dumneata spui despre Mihai al meu că este un curvar, explodă deodată bătrânul de mânie, fără să se mai poată abţine. Voi vă chemaţi muieri acasă să vi se aştearnă în pat, să le scăpaţi de pedepse pe ele, pe fraţii, sau pe bărbaţii lor. Dumneata spui de Mihai că este un curvar? Ticăloşi blestemaţi ce sunteţi, voi impărţiţi legea după cum vă convine! Buneanu, şeful tău, l-a dat la o parte pentru ca s-o ia el pe fata care îl iubea pe Mihai. L-aţi băgat pe Mihai în închisoare, aţi şantajat-o pe Daniela Georgescu, ca să-l ia de soţ pe Buneanu, prin ceea ce i-aţi înscenat tatălui ei. Ce aţi realizat? Sunteţi toţi nişte nefericiti, urâţi de toată lumea şi pentru asta faceţi tot mai mult rău în jurul vostru. Orice atingeţi murdăriţi şi împuţiţi cu sufletele voastre putrede...

Venise rândul lui Vîlcu să se congestioneze. Apăsă pe butonul de sub masă şi imediat intrară doi subofiţeri în biroul lui. Cei doi îl apucară de braţe pe Tudor şi-l ţintuiră de scaun. Vîlcu se îndreptă spre Cornescu şi cu un dos de palmă îl azvârli pe batrân jos de pe scaun. Sângele îi ţâşni din obrazul pleznit. Căzu cu capul pe podea, scuipând cei doi dinţi care îi sărira rupţi din maxilar. Bătaia au definitivat-o cei doi subofiţeri. Nu prea au înţeles aceia de ce trebuiau să-l bată pe bătrân, însă şi-au dat seama că asta este voinţa lui Vîlcu şi nu voiau să-i iasă acestuia din vorbă.

- Haide, gata bă cu asta, că-mi faceţi biroul numai sânge, i-a oprit cândva Vîlcu pe zeloşii subofiţeri. Daţi-l afară de aici, să nu-l mai văd înaintea ochilor! Bă, ăştia sunt ca boii lui tata, trebuie să le dai numai „apă, paie şi bătaie".

Cei doi s-au supus. Şi-au adunat şepcile de pe jos, îndesându-şi-le pe capetele asudate. Şi-au îndreaptat cravata şi uniforma, salutându-l milităreşte pe locotenent la ieşire. Târându-l afară din birou pe bătrânul Cornescu, subofiţerii au chemat o salvare în spatele sediului miliţiei în care l-au încărcat pe Cornescu pe o targă, plin de sânge, în stare de comă. S-a întocmit un proces- verbal despre accidentul pe care l-a suferit Tudor Cornescu atunci când s-a dezechilibrat şi a căzut de pe treptele umede de la intrarea în clădirea miliţiei. Un bărbat, un borfaş, care era acolo şi spărsese în urmă cu trei zile un autovehicul, furând de acolo un aparat de radio, a semnat şi el ca martor al accidentului şi astfel a scăpat de pedeapsă, desigur după ce a spălat toate maşinile din parcul sediului miliţiei. După ce martorul a făcut lună şi biroul lui Vîlcu, i s-a dat drumul să plece, cu condiţia să o trimită pe soră-să, şi ea clientă a miliţiei, în acea seară la locotenent. Bărbatul acceptă bucuros, mulţumi şi plecă.

Acea zi, până la întrevederea cu Vîlcu, a fost ultima dată în care Tudor Cornescu s-a mai putut deplasa pe propriile picioare. În biroul locotenentului, în timpul bătăii primite, i s-a atins coloana vertebrală şi a paralizat. Cu greu a putut să-i procure nevasta lui, din rezervele de bani avute în casă, un scaun uzat cu rotile. Greu mai putea Tudor Cornescu articula cuvintele, curgându-i continuu un fir de salivă din gură. Era conştient ca nu-şi mai poate coordona mişcările gurii şi nu-şi putea controla nici măcar mâna ca să se şteargă, sau să mânânce. Batrânul, rămas totuşi cu mintea limpede, era copleşit de ură, de durere sufletească şi, mai ales, de neputinţă...

Părinţii lui Mihai au trăit de atunci într-o sărăcie lucie. Tudor Cornescu închise ochii pentru totdeauna, în braţele fiului său, la 31 decembrie 1989. Apucase să-l vadă pe Mihai liber şi pe blestemaţii de comunişti izgoniţi de la putere. Comuniştii căzuseră, fostele lor cozi de topor câştigaseră însă şi mai multă putere. Ultima dorinţă a lui Tudor Cornescu, de când paralizase, era să mai trăiască atât cît să-şi vadă băiatul eliberat din închisoare. La câteva zile după ce Mihai ajunse acasă, bătrânul Cornescu îşi adună toate puterile, ca-ntr-un ultim efort şi îi spuse într-o limbă gângăvită:

- Mihai, caut-o pe Daniela! Ea nu are nici o vină că s-a măritat cu miliţianul. Sorin Buneanu a regizat totul, el este ticălosul, acum este şi mai puternic decât era înainte şi mult mai ticălos. Buneanu a obligat-o pe Daniela să se mărite cu el. Altfel îl băga pe Gică Georgescu la închisoare. Daniela este foarte nefericită acum şi, cu siguranţă, că tot pe tine te iubeşte. Dacă o găseşti, vorbeşte cu ea şi încearcă să te însori cu ea! Cu siguranţă că te-a iertat demult pentru ce i s-a spus că ai fi făcut, pentru că ştie că totul a fost o înscenare. Eu am vorbit mai demult cu ea şi i-am povestit tot ce ştiu. Nu mi-a dat direct dreptate dar a încuviinţat din cap.

- Tată, Daniela nu mi-a trimis niciodată vreo scrisoare în închisoare şi niciodată nu m-a căutat acolo.

- Cred, Mihai, că Danielei îi este ruşine de tine, pentru că s-a măritat cu un altul şi de aceea nu te-a căutat şi nu are să te caute vreodată. Tu trebuie s-o faci, băiatule!

- Şi dacă am s-o găsesc, ce pot eu să-i mai ofer acum, un biet nenorocit scăpat din puşcărie. Ce să-i spun?

Tudor mai făcu un ultim efort.

- Mama ta a văzut-o de curând pe Daniela cu o fetiţă... Fetiţa îţi seamănă... mai spuse bătrânul Cornescu şi a închis ochii.

Pe 3 ianuarie 1990 l-au îngropat pe bătrân şi două zile mai târziu, doamna Cornescu făcu un stop cardiac şi muri. Mihai a găsit-o dimineaţa moartă în pat. Batrâna lui mamă, avea încă trupul cald. O expresie de tristeţe adâncă îi rămăsese întipărită pe faţă. Mihai, copleşit de durere, i-a închis ochii şi a sărutat-o. Amândoi părinţii au apucat să-l vadă pe Mihai eliberat din închisoare.

Medicul, chemat să constate moartea, a ajuns după multe ore cu certificatul de deces completat pe jumătate în tramvai. Cine se mai sinchisea în acele timpuri de restriste că încă un bătrân murise? Muriseră deja mult prea mulţi tineri în ultimele două săptamâni în Timişoara, Bucureşti şi-n restul ţării...

Tânărul îşi înmormântă mama într-o groapă, nu departe de locul de veci al familiei, luată cu împrumut pentru şapte ani. Mihai, de-abia ieşit din închisoare, era deja plin de datorii după ce a plătit înhumarea celor doi părinți, la nici o săptămână unul după celălalt.

Serviciu nu avea şi cine l-ar mai fi angajat după ce făcuse puşcărie. Casa era rece. Lemne şi petrol nu avea, de la părinți nu-i mai rămăsese niciun ban. A vândut casa pe nimic, a plătit datoriile şi... ajunse cerşetor în stradă. Mai spărgea lemne, mai făcea curățenie pe la cineva, dar nu-i ajungea ca să trăiască. La rude nu voia să apeleze şi nici aceia nu au dat buzna să-i ofere vreun ajutor, în pofida celor promise în timpul înmormântării părinților. În ochii lor, Mihai era doar un fost puşcăriaş de drept comun.

În acele vremuri grele de după decembrie 89, cine mai avea timp să-şi întrebe aproapele, dacă are un acoperiş deasupra capului sau ceva să ducă la gură...

★

Daniela deschise uşa maşinii, voind să urce la volan, când un vecin de bloc o strigă.

- Doamna Buneanu, aşteptați vă rog numai puțin. Se organizează o excursie cu copiii la Cheia de Mâneciu-Ungureni. Este o zona minunată. Ați vrea să mergeți şi dumneavoastră cu Maria acolo?

- Va mulțumesc mult de întrebare, domnule Panait. Eu cu Maria am fost de multe ori la Cheia şi oricum vom mai merge, pentru că am un unchi care locuieşte acolo. Cu mare plăcere vom merge altă dată, în altă parte, dacă se mai iveşte ocazia. Va rog, să mă anunțati şi pe mine dacă se mai organizează ceva.

Din blocul lor de locuințe se auzi în acel moment un foc de armă. Daniela tresări şi apoi o apucă un acces de tremurat. Vecinul o ajută să se aşeze pe o bancă şi să-şi revină. Banca era rece şi avea un spătar rupt.

- Ce-a fost asta? întrebă Panait ca pentru sine.

- Nu ştiu domnule Panait, s-a auzit, ca şi cum ar fi fost un foc de armă. Lăsați-mă, vă rog, să-mi revin puțin şi apoi am să telefonez la poliție. Am un telefon celular la mine.

- Desigur, doamnă Buneanu.

Trecură aproximativ cinci minute, timp în care Daniela îşi mai reveni, scoase un oftat şi luă telefonul din geantă şi formă numărul secției de poliție. Cineva se prezentă la telefon, spunându-şi gradul, numele şi secția unde lucrează. Daniela se prezentă şi ea. şi spuse polițistului adresa blocului în fața căruia se afla şi de unde se auzise focul de armă, adăugând ca aceasta este şi adresa la care locuieşte.

- Va rog să veniți cît de repede puteți. Am auzit un foc de armă din interior şi cred ca s-a întâmplat ceva oribil aici înăuntru.

Daniela auzi un „venim imediat doamnă" şi apoi închise complet telefonul mobil.

Peste puțin timp, două maşini de poliție şi o ambulanță sosiră în sunet de sirenă la adresa indicată. Daniela aştepta la intrarea în bloc şi le spuse, prezentându-se, că ea a anunțat poliția. Vecinii de scară, alertați de zgomotul armei, ieşiră afară pe hol. La vederea polițiştilor le-au indicat acestora apartamentul de unde presupuneau că s-a auzit împuşcătura. Daniela se aşează din nou pe banca înghețată. Un polițist veni după scurt timp la femeie, se prezentă şi o rugă să-i dea cheile de la apartament.

- Se presupune, spuse polițistul, că zgomotul de armă a venit din apartamentul unde locuiți dumneavoastră, doamnă Buneanu. De aceea cred că nu este bine să intrați cu noi în apartament. Am să vă rog să rămâneți afară până veți fi chemată.

Daniela nici nu voia să mai intre în acel apartament. Aflase de la Sorin că, oricum, nu-i mai aparținea.

Procurorul şi doi fotografi sosiră şi ei la fața locului. Poliția o informă pe Daniela că soțul ei îşi pusese capăt zilelor şi le cerură, ei şi vecinului Panait, declarații scrise. Polițiştii le mulțumiră apoi şi le spuseră că pot pleca dacă doresc. Daniela ramase mai departe aşezată pe banca din fața blocului. După expertiza făcută şi declarațiile de rigoare luate de la alți vecini, Daniela văzu doi bărbați solizi care transportă pe o targă un sac negru, închis complet. Cu mişcări sigure băgară targa într-o maşină neagră.

Un bărbat îmbrăcat într-un costum închis la culoare îşi ridică pălăria în fața Danielei şi spuse:

- Doamna Buneanu, permiteți-mi să mă prezint. Mă numesc Constantinescu şi vă rog să mă scuzați, dacă am să vă pun o întrebare neplăcută, ținând seama de situația de fața. Va rog să mă înțelegeți. Îmi fac doar datoria.

- Puneți-o vă rog, domnule Constantinescu, nu vă faceți probleme.

- Doamna Buneanu, vom transporta corpul neînsuflețit al fostului dumneavoastră soț la Institutul de Medicină Legală, pentru stabilirea definitivă a cauzei morții. După aceea, conform legii, cadavrul stă la dispoziția familiei. Ce vreți să facem cu cadavrul. Unde să îl transportăm, la ce adresă?

- La crematoriu, răspunse Daniela cu o ură nemarginită în privire, la crematoriu cu el!

- Bărbatul nu se arătă şocat de spusele Danielei. Nu era prima oară când auzea asta în ultimii douăzeci de ani de când avea acest job şi, cu atât mai des acum, de când căzuse regimul ceauşist.

- Va mulțumesc, doamnă, vom face întocmai cum spuneți. Vă rog numai să-mi semnați acest document. Dacă însă vă răzgândiți vă dau cartea mea de vizită şi mă puteți apela la numărul de telefon trecut pe aceasta. Mai vreau să vă informez că statul poate prelua, ținând seama de funcția avută a răposatului, costurile incinerării.

- Da, e în regulă, măcar atâta bine să facă statul pentru mine.

- Vă mulțumesc, doamnă, şi vă doresc numai bine. Am să mă ocup eu de toate şi n-am să vă mai deranjez.

- La revedere, domnule Constantinescu, şi eu vă mulțumesc, sunteți foarte amabil.

Toader Şoimu şi Mihai Cornescu

Toader Şoimu tocmai coborâse din tren, în Gara de Nord. Era prin martie 1993 şi Toader avea să împlinească în curând 76 de ani. Era de pe lângă Cheia de Mâneciu-Ungureni. Se născuse şi copilărise pe Valea Berii, la poalele Munților Ciucaş. În Al Doilea Razboi Mondial a fost încorporat şi trimis pe frontul sovietic, ca atâția alții din generația lui şi, întocmai multora, a fost luat acolo prizonier, judecat, condamnat la muncă silnică şi deportat în lagărele sovietice. A reuşit să fugă de acolo şi, ceea ce puțini au reuşit, a izbutit să ajungă teafăr înapoi acasă. A trăit anii comunismului în România şi, tot ca mulți alții, a crezut în zadar, că, după răsturnarea lui Ceauşescu, va veni soarele în mult osândita țară din Carpați.

Venise acum la Bucureşti ca să umble pe la ministere şi pe unde va fi nevoie, ca să-şi primească înapoi pădurea care-i aparținea de drept. Fusese pe vremea comuniştilor țăran individual în zona necooperativizată din Valea Berii, comuna Cheia. Gaterul, terenul şi pădurea pe care le primise de la tatăl lui, le avusese cu drept de administrator chiar şi pe vremea lui Ceauşescu. Îşi plătise întotdeauna dările la timp şi fusese lăsat în pace. De când se ştia, familia lui a fost proprietara acelor pământuri. Toți oamenii din zonă ştiau aceasta, chiar dacă orânduirea comunistă, nu-l considera proprietar de drept al pământului.

Aproape tot terenul şi pădurea i le luase de curând o persoană venită din Moldova, de pe la Huşi, fără vreo aprobare scrisă sau să existe vreo factură doveditoare de plată. Se făcuse peste noapte stăpân pe toate. Se instalase pur şi simplu acolo. Îşi construise deja o casă, tot fără aprobare, şi se lăuda tuturor, că are prieteni sus-puşi la guvern şi, mai ales, în străinatate, prietenii care-l susțin, inclusiv financiar. Începuseră să-i ademenească cu bani pe toți cei de la primărie, pentru a-i determina să nu scoată un cuvând în această privință. Adusese oameni din Moldova, căci pesemne aceia acceptau să lucreze pe o plată mai mică şi începuse să defrişeze, fără milă, pădurea. Tocmise maşini şi utilaje cu care să lucreze lemnul. Cel venit din Moldova spunea la toată lumea că va face pe Valea Berii un parc de agrement, o fabrică de îmbuteliere a apei minerale şi un hotel, cu fața înspre vârful Ciucaş. Taia pom după pom şi Toader vedea cu inima plânsă cum dispare, de la o zi la alta, pădurea pe care tatăl, bunicul lui şi el însuşi au îngrijit-o cu dragoste, o viață întreagă. Desigur că şi el a taiat pomi însă a respectat regulile naturii, plantând alții pentru generațiile următoare. Acum când țara se eliberase de comuniști şi de tirania de tip stalinist, venise un străin de acel loc, pusese stăpânire fără nici un drept şi fără plată pe ceea ce Toader moştenise de la tatăl lui şi, ceea ce era mai rău, consta în faptul că îşi bătea joc fără ruşine de natură. Îi era peste putință să priceapă această situație.

A rămas Toader aproximativ o săptămână la Bucureşti. A mers din minister în minister, din birou în birou şi a reuşit până la urmă să obțină documentele necesare prin care îşi putea revendica dreptul la posesia terenului în cauză. Mai ramânea numai să-l înlăture pe acel om de pe pământul lui, dar şi pentru asta va găsi Toader o soluție. A împarțit Şoimu mulți bani, țuică, brânză şi cârnați de casă, în stânga şi-n dreapta, numai ca să obțină ceea ce i se cuvenea după lege. Vremurile se schimbasera în România, nu însă şi năravurile funcționarilor care respectau legea numai în schimbul atențiilor făcute şi acestea, pe măsura bunăstării solicitantului. Moştenirea lăsată de turci, printre altele, servilismul şi luarea de bacşiş, vor dăinui, indiferent de numărul schimbărilor de regim din România, ori de culoarea lui politica. Bătrânul ştia că, în comparație cu arabii, ocupanți ai Iberiei până în secolul al XV-lea care au adus acolo cu ei arta, construcțiile, cultura, medicina şi ştiințele, printre altele, bunuri de care şi astăzi profită Spania şi Portugalia, turcii au făcut, din nefericire, numai jaf şi distrugere pe plaiurile româneşti. Daca totuşi au construit ceva, cândva, au fost doar câteva fântâni din care trebuia să-şi adape caii şi câteva geamii unde să se roage.

★

Toader, fericit că a reuşit să-şi clarifice situaţia la Bucureşti, se îndrepta voios spre Gara de Nord să-şi ia bilet de tren şi să mearga înapoi acasă. Pe drum vedea oameni preocupaţi, îmbrăcaţi frumos, trecând rapid pe lângă el, autoturisme şi autobuze care se strecurau gălăgioase şi agresive unele pe lângă altele, dar vedea şi oameni nevoiaşi, îmbrăcaţi sărăcăcios sau chiar cu hainele rupte pe ei. Observa copii ţinuţi de mână de către părinţii lor, preocupaţi de problemele zilnice, aproape alergând pe lângă aceştia pentru a se menţine în ritmul adulţilor. În jurul său erau însă şi copii mizerabil îmbrăcaţi, singuri, murdari, umblând fără rost, unii cu câte o pungă în mână, din care aspirau vaporii de solvent, sau cerşind bani trecătorilor. Bătrânul ştia că acei copii ai străzii dormeau pe unde apucau, neavând pe nimeni alături, iar de sprijinul statului românesc, nici nu putea fi vorba. Pe măsură ce se apropia de Gara de Nord, zâmbetul de pe faţă îi dispăru. Lumea pestriţă din jurul gării, nu dadea nimănui motive de veselie.

Deodată văzu un bărbat amarât, arătând într-un hal fără de hal. Stătea rezemat de una dintre coloanele de la intrarea în gară şi cerşea. Omul, căruia o barbă mare, neîngrijită îi acoperea faţa, ţinea o căciulă ponosită în mână, întinzând-o fiecarui trecător şi rugându-l din privire, să-i dea câţiva bănuţi, să-şi cumpere ceva de mâncare. Cu toată aparenţa deplorabilă, cerşetorului îi sclipeau inteligent ochii şi chiar când cerşea, avea parcă ceva demn, în felul în care o făcea. Toader se întristă brusc şi zâmbetul îi incremenii pe faţă. Acum când ţara era din nou liberă, îşi spuse, şi are nevoie de orice om tânăr şi bun de muncă, îi era greu să creadă că unul dintre aceştia nu avea bani nici să manânce şi nimeni nu-i oferea de muncă. Toader duse mai întâi mâna la portofel, să-i dea un ban, dar renunţă imediat. Cugetă că un bărbat ca acela i-ar putea fi sprijin acum la bătrâneţe, să-l ajute la muncă, la gater, la cherestea şi la ceea ce mai era de făcut pe la el acasă. Hotărî să-l ia la el în Valea Berii, asta dacă tânărul ar fi acceptat. Îi va oferi o cameră sub propriul acoperiş, îl va învăţa ce este de făcut. Astfel vor trăi şi vor mânca împreună. Are să-l înveţe mai întâi meşteşugul de la gater şi cum se conduce o firmă mică de cherestea ca a lui. După ce acest om se va întrema, şi-a făcut bătrânul planul în gând, după câteva luni sau după un an, va hotarî singur dacă vrea să rămână mai departe la gater sau dacă doreşte să se întoarcă la Bucureşti. El însă era hotărât să-l convingă să rămână. În orice caz, acel băiat îi căzuse bătrânului drag la inimă, fără să ştie de ce, şi se hotarî să-i vorbească. Cerşetorul întinse, mai întâi, instinctiv, căciula şi apoi o retrase, privindu-l pe bătrân direct în ochi, fără urmă de umilinţă, intuind parcă ceva.

Toader se aplecă încet, bătrâneşte, pe vine, şi-i vorbi cerşetorului:

- Ce este măi copile cu tine aici, cum de ai ajuns aşa, cum te cheamă?

- Mihai îmi spune domnule, Mihai Cornescu. Vedeti, aşa este soarta uneori, crudă şi nemiloasă. Este, sper numai, o situaţie temporară, deşi îmi spun aceasta de câţiva ani. Va răsări cândva soarele şi pe strada mea. Acum nu mai am casă, nu mai am pe nimeni, nici părinţi nu mai am. Fraţi oricum n-am avut, iar rudele, de când au auzit că am fost la închisoare, nu au mai poftit să ştie nimic de mine... Au uitat de mine chiar şi cei pe care i-am ajutat eu sau părinţii mei cândva. Acum sunt aici şi cer de pomană, dar va veni vremea când îmi voi găsi ceva de lucru şi voi avea din nou pâine albă pe masa mea şi un acoperiş deasupra capului. De ce vă interesează pe dumneavoastră domnule... de soarta unui cerşetor?

- Mie îmi zice lumea Toader, Toader Şoimu, spuse bătrânul, evitând întrebarea. De ce ai fost la închisoare Mihai? Ce rău ai făcut?

- Stiţi... nea Toadere, pot să vă zic aşa?... toţi cei care au fost la închisoare spun că sunt nevinovati. Eu însă m-am făcut vinovat că am iubit pe fata de care se îndrăgostise un căpitan de miliţie şi am muşcat ca un prost din momeala pe care acesta mi-a întins-o, ca să mă scoată apoi din joc. Am vrut să ajut pe cineva, care de fapt era tocmit chiar de acea bestie de om, ca să mă inculpe şi am căzut în capcană, precum musca în lapte. Trebuia să ies atâta timp din joc, ca el să se poată însura cu fata pe care eu o iubeam. Veţi spune poate ca vorbesc ca din filme, sau că am citit prea multe romane, însă aşa a fost. Există oameni care reprezintă, din fericire majoritatea, care-şi pun mintea la contribuţie ca să-şi ajute semenii. Există alţi câţiva care îşi folosesc ştiinţa ca să le facă rău celorlalţi. Şi unii şi ceilalţi sunt fiinţe create de Dumnezeu, ca să trăiască laolaltă şi ca să se pună la probe reciproc în viaţa pământeană. Cândva îşi va primi fiecare plata de la El, după cum s-a comportat pe acest pământ cît a trăit.

- Măi Mihai, vremurile s-au schimbat acum, miliţia nu mai există, îl poţi denunţa pe cel care ţi-a făcut atâta rău!

- Nea Toadere, acea fiară de om este acum, după ce şi-a schimbat numai culoarea uniformei, mult mai sus în grad şi are şi mai mare putere la instituția numită acum poliție. Poliția foloseste aceleaşi metode ca şi miliția dinainte. Sunt doar aceleasi personaje ca şi înainte, cum să fie altfel? Este greu să-l denunți şi este oricum lipsit de şansă pentru că tot aceiaşi au rămas la putere. Se tin toți împreună de putere, precum beţivul de gard, ca şi înainte de ceea ce noi românii zicem ca ar fi fost „revoluție". Cu toții ştim acum că nu a fost revolutie, ci o lovitură de stat organizată. Nouă românilor ne mai place, uneori, să ne îmbătăm cu apă rece. Cei aflați la putere ştiu bine că, dacă unul cade, cad apoi rând pe rând cu toții şi li se vor dezvălui ulterior nelegiuirile făcute. Cei care vor veni după aceştia, se vor prăbuşi şi ei cândva, vor face alte abuzuri şi mai şi, iar istoria se va repeta aşa la nesfârşit. Astăzi când țara asta sleită se târăşte ca să refaca ce s-a distrus sau să facă ceea ce nu s-a făcut timp de aproape cincizeci de ani, vin la noi faliți din toată lumea pe care, vorba lui Eminescu, „lumea nu poate să-i mai încapă", cu bani murdari, şi cumpără pe nimica toată ceea ce are țara mai bun şi valoros. „Spală astfel la noi acei bani agonisiți în mod fraudulos. Aceste scursuri ale lumii, magnați de bani murdari, îşi cumpără, cu câteva zeci de mii de mărci germane sau de dolari, acoliți şi lachei de pe la noi, oameni fără conştiință şi lacomi de înavuțire grabnică, pregătiți pentru acestea încă din era comunistă. Ei, aceşti lachei, slugi şi cozi de topor, trebuie să treacă în schimbul banilor peste cadavre şi nu magnații înşisi, care poate nici nu se arată la față. Li se dă o sută, două de mii de dolari lacheilor şi aceia semnează acorduri prin care țara pierde pentru totdeauna valori inestimabile. Dacă aceste cozi de topor mai cârtesc, ori li se mai dă vreun autoturism de lux ori, dacă se obrăznicesc prea tare, li se răpesc copiii sau alți membrii ai familiei lor şi sunt apoi şantajați să joace până la urmă, aşa cum li se cântă. Daca au înşelat şi fraudat odată, nu se mai pot da înapoi, mai ales că cei care îi împing la înşelăciune au mare experientă în aşa ceva, au probat-o mai întâi în alte zone ale pământului, până când acolo n-a mai fost nimic de stors...

- Măi Mihai, dar tu eşti într-adevăr un băiat deştept, de unde ai tu aceste informații? Nu vreau să zic că nu ai dreptate prin ceea ce spui, ba dimpotrivă, însă mă întreb că, dacă stai toată ziua la cerşit, cu ce bani şi când ai timp să te informezi?

- Nea Toadere, nici un ziar care apare zilnic acum în Bucureşti, nu-mi scapă necitit, cel târziu a două zi. Multe ziare sund editate în principal, pentru manipularea maselor. Altele însă mai spun şi adevărul. ...Şi mai am şi cap să gândesc şi să citesc printre rânduri. Capul nu este numai ca să ne despartă urechile, ci ca să înțeleagă cele auzite, văzute sau citite. Bieții oameni de la ziar nici ei nu pot scrie tot adevărul pe care-l cunosc. Ziarele, la care-şi câştigă pâinea, au încăput chiar pe mâna acelor şarlatani fără scrupule. Ziaristii îşi pun mintea la contribuție ca să găsească modalitatea de a aduce la lumină, într-un fel sau altul, adevărul, punându-şi astfel deseori slujba sau chiar viața în joc. Noi cititorii suntem datori să le întelegem arta şi jertfa şi să-i cinstim pe măsură, cît sunt în viață şi nu după aceea.

- Aşa este Mihai, gândeşti ca şi mine. Eu aparțin generației care s-a opus comuniştilor, inclusiv prin lupta de rezistența în munți. Toți frații mei şi-au lăsat în zadar viețile acolo. Dar ca să revenim la temă. Nu înteleg totuşi, cumperi ziare în loc să-ți iei de mâncare din banii pe care îi primeşti din cerşit?

- Nu, domnule, unii oameni, care trec în grabă pe lângă mine, în drumul lor spre unde au de mers, îmi aruncă ziarul pe care tocmai l-au frunzărit în autobuz. Pe unele mi le aruncă neatinse. Mulți le cumpără ca să fie văzuți de către ceilalți şi să arate prin aceasta că se informează. Aceia mi-l aruncă mie, apoi, ca să-mi arate că mă sfidează, ca pe un cerşetor ce sunt, un gunoi de om. Îmi este greu să cred că mi-l azvârle cu gândul că fac o faptă bună, gândindu-se la informarea mea periodică. Sunt oameni care s-au ridicat prea repede acolo unde sunt, foşti copii de bani-gata, şi aruncă ziarul pe mine, că altfel i-ar da drumul pur şi simplu pe stradă, lângă coşul de gunoi, chiar dacă acela este gol şi ar mai fi loc înăuntru. Cu siguranță că-i pretind, în sinea lui, măturătorului de stradă să le fie recunoscător că face gunoi, că altfel ar ramâne acela fără slujbă, dacă strada ar fi curată. Fără să ştie, şi cu atât mai puțin să voiască, aceşti oameni îmi fac totuşi un mare bine cu ziarele, căci după ce le citesc, noaptea îmi găsesc un loc la vreo aerisire de la vreun magazin de unde iese aer cald şi, dacă locul nu este încă ocupat de un alt amărât, mă culc pe acele ziare sau mi le bag iarna pe sub haine ca să mă apere de frig...

- Toader se cutremură şi-i mai puse lui Mihai o întrebare, înainte de a-şi pune planul în aplicare şi a-i propune să meargă acasă la el.

- Măi Mihai, după cum vorbeşti, tu eşti băiat purtat prin şcoli. Ce meserie ai, ce-ai învățat măi copile?

- Am absolvit în 1986, cu o medie mare, TCM-ul în Bucureşti, răspunse Mihai, ca şi când s-ar fi desprins o stâncă uriaşă de pe creasta inimii sale.

Batrânul se ridică în capul oaselor, cu fața împietrită de cele auzite.

★

- Ai absolvit o facultate technică şi acum cerşeşti?

Mihai dădu aprobator din cap. Amândoi, tânăr şi bătrân aveau acum ochii umeziți de lacrimi... Toader mai avea de înfăptuit un lucru în viață şi anume acela de a-l pune pe acest flăcău din nou pe picioare, de a-l aduce iar în rând cu lumea, acolo unde îi era, de fapt, locul. Nu... nu era atât de bătrân, încât să nu-i mai poată netezi calea acestui om. Tânărul acesta are potential, îşi spuse. Sunt convins că Mihai nu va mai trebui să cerşească, aşa cum sunt sigur că „amin", care încheie orice rugăciune, se traduce prin „aşa să fie".

Bătrânul îi promisese preotului Damian, din Cheia, că va face fapte bune pentru a-şi mai spăla păcatele savârşite până la această vârstă. Dumnezeu i-l aduse pe Mihai în cale. Toader îl rugă pe tânăr să se ridice în picioare şi-i propuse, fără ocolişuri, să vină cu el ca-i va da de lucru.

- Mai întâi mergem la un hotel ca să faci o baie, apoi am să-ți cumpăr câteva haine şi după aceea, dacă eşti de acord, vom merge amândoi la mine acasă, la Cheia, în Valea Berii.

Mihai, fără să stea mult pe gânduri, se înclină în semn de respect şi-i mulțumi bătrânului pentru mărinimia sa. Aceasta este o şansă unică, reflectă Mihai în sinea sa.

Au mers la Hotelul Nord, preț de cinci minute de mers pe jos de la Gara de Nord. Toader a plătit o cameră de două persoane, pentru o noapte. Recepționerul a cam strâmbat din nas, văzându-l pe Mihai aşa de zdrențăros şi murdar şi era cît pe ce să refuze închirierea camerei. Toader a observat toată scena, a mai scos ceva bani în plus fața de prețul camerei şi i-a strigat autoritar tânărului de la recepție:

- Vezi, măi copile, să-mi dai o cameră bună şi nu te mai codi atâta, că tocmai vin de la minister şi mi-am luat din spinare cârcotaşi mai mari ca tine. Ia banii pentru cameră, iar restul este pentru tine!

Mihai s-a îmbăiat, s-a bărbierit şi, îmbrăcat cu ceva haine de la Toader, au plecat în oraş la cumpărături. Toader i-a cumpărat destule haine lui Mihai ca să-i ajungă până trece vara. I-a mai luat şi câteva articole de uz personal şi au mers apoi la un restaurant unde au mâncat pe săturate. De multă vreme nu se mai simțise Mihai Cornescu atât de bine. Se gândea în fel şi chip, cu speranțe îndreptățite, ca acum va reuşi să reajungă pe linia de plutire. Era aproape convins că va avea un loc de muncă şi un pat curat pe care să-şi odihnească trupul. Acum ştia că Dumnezeu îi ascultase ruga şi-i mulțumea în gând.

Revenind la hotel, Toader i-a cerut recepționerului „Mersul trenurilor" pentru a stabili cu ce cursă vor pleca a doua zi dimineața din Ploieşti-Sud către Mâneciu. Baiatul de la recepție, acelaşi care a ezitat să-i dea o cameră lui Toader, se minuna de cum arăta acum Mihai. Desigur că pe figura lui Mihai se citeau încă suferințele îndurate în ultima vreme, însă era cu totul alt om acum.

- Cine zice că haina nu-l face pe om, nu are dreptate, filosofă recepționerul, şi-i dădu lui Toader zâmbitor „mersul trenurilor".

A două zi au coborât din tren, în gara Mâneciu şi s-au urcat în autoturismul lui Toader, parcat lângă gară, pentru a porni în mare grabă spre Cheia.

Paraschiv Şoimu

„Şi voi pune lor domni tineri şi cei
batjocoritori îi vor stăpâni pe ei.
Şi în popor se va porni om
asupra omului şi asupra vecinului său
şi se va scula cu sfadă pruncul
asupra celui bătrân şi cel necinstit
asupra celui de cinste" (Isaia 3, 4-5).

Paraschiv Şoimu fusese făcut, ca atâtea alte mii de români, prizonier de război la ruşi, împreună cu Gheorghe Georgescu. Fuseseră amândoi încorporaţi în acelaşi regiment, dar nu se cunoscuseră decât din vedere. Gheorghe Georgescu era de lângă Balş, de pe Valea Oltețului şi Paraschiv Şoimu era de pe lângă Cheia de Mâneciu. Tineri subofiţeri fiind în armata româna, au fost condamnaţi de către autorităţile militare sovietice la câte 25 de ani de muncă silnică. Pentru că în timpul prizonieratului refuzaseră să se înroleze în diviziile "Tudor Vladimirescu" şi "Horea, Cloşca şi Crişan" pentru a se întoarce apoi ca trădători comnişti în ţară, a trebuit să-şi ispăşească pedeapsa.

S-au cunoscut mai bine pe drumul înspre lagărul de muncă de lângă localitatea Azanka raionul Tavda, regiunea Sverdlovsk din Urali. Fusesera transportaţi în vagoane de tip "Stolîpin" care erau special amenajate ca să nu se poată evada din ele. La Azanka au fost descărcaţi şi repartizati în barăci. Ziua se prelucra acolo lemnul adus din taiga. Au avut mai multe şanse de supravieţuire decât alţi prizonieri, pentru că la Azanka era o climă mai dulce decât cea de Polul Nord, unde ar fi putut fi deportaţi. Paraschiv Şoimu era obişnuit cu munca la pădure şi cu prelucrarea lemnului, fiind născut şi crescut el însuşi la munte. Acolo, la Cheia aveau, tatăl lui, trei fraţi şi o soră, un gater, animale de povară, câteva vite, purcei, păsări de curte şi o bucată măricică de pădure. Gheorghe Georgescu, zis Gică, fusese înainte, în viaţa civilă, croitor. Aceasta a fost şansa lui, pentru că a avut în lagăr un regim mult mai bun. Pentru că era un croitor bun, le făcea în lagăr haine paznicilor ruşi şi familiilor acestora. Ceea ce mai primea din când în când de la ei, fie ţigări, fie băutură sau alimente, împărţea frăţeşte cu Paraschiv.

★

Fraţii lui Paraschiv Şoimu, trei la număr, dintre care unul geamăn cu el, Toader, au fost şi ei în război. Toţi încorporaţi la diferite regimente ale Diviziei a 9-a. Toader a fost la Regimentul 3 Dorobanţi. După pierderile masive de efective ale Armatei române din toamna anului 1944, în zona Oarba de Mureş, mulţi soldaţi români au rămas izolaţi. Cei trei fraţi s-au întâlnit, ca prin minune, în timp ce-şi căutau regimentele cărora le aparţineau. Două zile au mers fără să-şi fi regăsit trupa în care fuseseră înregimentaţi. Între timp s-au întâlnit cu alţi soldaţi care erau în aceeaşi situaţie. Aceia povesteau că ruşii, care oficial trebuia să-i sprijine, trăgeau în ei pe la spate, dacă li se părea că românii nu atacau trupele germane cu suficient elan. Au hotărât să renunţe la lupta împotriva nemţilor şi să meargă mai departe contra ruşilor, ce constituiau un iminent pericol de a aduce în România plaga comunistă. Grupele, astfel formate, s-au ascuns în pădurile din Munţii Cibinului, Retezatului şi în Făgăraş iar altele în Munţii Dobrogei. Au continuat lupta şi după terminarea războiului, ca partizani, împotriva înrobirii ţării de către comunişti. Oamenii de prin satele de acolo le aduceau de mâncare, haine şi, uneori, veşti din ţară şi chiar de acasă. Atacurile repetate ale trădătorilor şi asasinilor securităţii i-au slăbit. Izolaţi şi fără muniţie, au fost masacraţi unul câte unul.

Tatăl lor, bătrânul Nechifor Şoimu, rămăsese acasă cu Ana, fata lui şi sora celor patru fraţi. Lupta celor doi, rămaşi acasă în Valea Berii, începe de-abia după sfârşitul războiului. S-au luptat din

răsputeri să nu li se ia la colectivizare gaterul, pădurea, căruța, caii şi boii. Veneau activişti de partid, lepădături de oameni, veniți Dumnezeu ştie de unde, veneau tot mai des, tot alții şi tot mai lacomi ca să-l convingă să semneze că preda „de bună voie" la CAP tot ceea ce are. Mulți dintre aceştia vorbeau stâlcit româneşte şi se întrețineau între ei, de regulă, în limba romanes sau în ruseşte. Unii veneau, aşezau pistoalele amenințător pe masă, alții alergau după vreo orătanie prin curte, o tăiau primitiv cu baionetele, sau cu toporul, făceau focul în curte şi-o frigeau la repezeală încât carnea rămânea aproape crudă. Ana, de voie, de nevoie trebuia să le pună masa în casă. Răscoleau peste tot după alimente şi rachiu şi luau cu ei obiecte din casă, fără să ceară măcar permisiunea proprietarului. Plecau sătui şi beți, uitând deseori pentru ce venisera, iar uneori încercau s-o forțeze pe Ana să se culce cu ei, spunându-i acesteia vorbe murdare. De fiecare data amenințau că vor reveni.

Prin martie 1950 a venit vestea, printr-un vecin, că toți frații Anei, cei ascunşi în munți, precum şi Paraschiv, cel care era prizonier la ruşi, au fost ucişi. Batrânul Nechifor Şoimu a căzut la pat paralizat. După o lună, prin aprilie, au venit din nou cei de la colectivizare, erau acum alții, patru la număr, şi li s-a pus, ca de obicei, masa. Unul singur, mai negricios la față şi cu o cicatrice urâtă pe obraz, vorbea stricat româneşte, însă cu tovarăşii lui se întrețineа în ruseşte.

- De data asta nu ne mai prosteşti pe noi, bă chiaburule, cu un blid de mâncare, aşa cum ai făcut-o cu alții! amenință cel cu cicatricea. Ori semnezi că dai totul la cooperativă, ori la Piteşti, la pârnaie. Acolo or să vă putrezească oasele, împreună cu toți dusmanii clasei muncitoare!

Nechifor, paralizat, lungit neputincios în pat, cu gura strâmbată de paralizie, a încercat, fără succes, să spună ceva. Unul dintre ei i-a zis ceva în ruseşte, pesemne să tacă. Nechifor a continuat însă să gângăvească cu gura-i neputincioasă. Rusul a ridicat deodată arma şi l-a lovit pe Nechifor de câteva ori cu patul puştii în cap, până a obosit. Sângele bătrânului a țâşnit, stropindu-l pe ucigaş pe față. Acesta, scârbit, a luat o pernă de pe pat, s-a şters pe față şi pe haine de sângele bătrânului şi a zvârlit-o, apoi, pe jos, călcând-o furios cu cizmele. Bătrânul căzuse plin de sânge, cu capul zdrobit, lângă pat.

- Ți-ai pus copiii să ne împuşte, să ne saboteze revoluția, mama voastră de bandiți! Ai văzut acu` ce ştim noi să facem cu tâlharii de chiaburi de-alde voi!...

Ana tocmai intra în cameră cu un coş de ouă proaspete, voind să le facă de mâncare şi a asistat mută de durere la toată scena. Văzându-şi tatăl plin de sânge, căzut inert din pat şi cu craniul zdrobit, a încercat să țipe, însă a căzut leşinată pe duşumea...

-Taci, târfă sabotoare, că şi pentru tine avem ceva!

Asasinii au lovit-o mai întâi cu cizmele ca să se trezească. Ana şi-a revenit în fire şi a început să țipe. Activiştii i-ai pus mâna la gură şi au început să-i rupă hainele de pe ea. Au posedat-o pe rând de mai multe ori, au bătut-o cu centurile, au urinat pe ea şi au părăsit veseli casa, luând cu ei coşul cu ouă şi, din beci, ultima damigeană cu rachiu.

- Mai venim noi după ce-l îngropi pe tac-tu, că doar n-o să semnezi cererea de intrare în CAP în mirosul ăsta de hoit. Doi frați ți i-am împuşcat deja, Paraschiv o să putrezească în Siberia. A fugit din lagăr, deoarece nici munca nu-i plăcea şi putrezeşte acum pe undeva prin Uniunea Sovietică, sau poate a fost deja mâncat de lupi pe undeva prin Urali. Pe hoțul ăla de Toader, frate-tău, o să-l prindem şi pe el, să-i punem pielea la sărat. De la Piteşti o să-i aduni, după aceea, leşul!

În curte au împuşcat un câine care lătra fioros, celălalt, Haiduc, a reuşit să-şi rupă lanțul şi, aşa cu o bucată de lanț, atârnându-i de gât, s-a repezit la unul dintre ruşi şi i-a sfâşiat pulpa piciorului, fugind apoi înspre pădure. În zadar au încercat camarazii lui să-l împuşte. Câinele fugea în zig-zag şi gloanțele nu l-au nimerit.

Ana a rămas aşa dezbrăcată, plină de sânge, cu sperma şi urina asasinilor pe ea, ascunsă într-un dulap timp de patru zile, strângând o icoană în brațe. Ceea ce îndurase fusese mult peste puterea ei de înțelegere. Cu toate acestea, în starea de şoc în care rămăsese, a reținut că Paraschiv, probabil, mai trăia şi că fugise de la ruşi. De Toader nu ştiau, aşadar, acele brute criminale, că fusese deja împuşcat...

★

Paraschiv Şoimu a fugit din lagărul de muncă Azanka-Sverdlovsk din Urali. A fugit chiar în noaptea Craciunului ortodox rus, când paznicii prăznuiau sărbătoarea, fiecare pe ascuns, ca să nu-i vadă comisarii politici. Gheorghe Georgescu ştia că Paraschiv vroia să plece şi cunoştea data când acesta avea de gând s-o facă. Nu a avut tăria necesară ca să plece cu el, cu atât mai mult cu cît nu o ducea atât de rău în lagăr, fiind acolo pus, în special, de către ofițerii ruşi, să le facă haine. Desigur că s-ar fi dus şi el acasă, dar nu avea conformația fizică a lui Paraschiv şi, cu siguranță, ar fi pierit pe drum, fiindu-i acestuia chiar o povară.

Gheorghe i-a pregătit din timp lui Paraschiv haine călduroase, ochelari fumurii ca să nu-l orbească zăpada, pâslari, rachete de zăpadă, o busolă, un pistol cu cincizeci de cartuşe şi o pungă de tutun.

- De mahorcă să nu te atingi, Paraschive!, i-a spus Gheorghe, păstreaza tutunul ca să faci schimb cu el pe mâncare, sau pe libertate. Dumnezeu să te ajute şi să te îndrume. Când am să mă întorc şi eu, dacă-mi va ajuta bunul Dumnnezeu, ştiu unde să te găsesc. Şi acum, pleacă odată!

- Îți mulțumesc din inimă Gică pentru ceea ce faci pentru mine. N-am să te uit niciodată şi sper să am ocazia să te pot ajuta cândva.

Gheorghe strânsese o mare raţie de rachiu şi le-a dat-o paznicilor să-l bea în acea seară. Abia după trei zile au descoperit ruşii, după ce s-au trezit din beţie, că Paraschiv Şoimu fugise din lagăr. L-au căutat cu sănii şi câini multe zile după aceea, însă fără succes. Soarta l-a salvat, pe de o parte, pe Paraschiv, deoarece a nins în acele zile şi nu i s-au mai putut vedea urmele. Ninsese aşa de mult, încât, dacă Şoimu s-ar fi oprit să se odihnească, ar fi fost acoperit de zapadă.

Cum a trecut Uralii iarna, numai el şi bunul Dumnezeu ştie. Faptul că învăţase ruseşte în lagăr l-a ajutat foarte mult. Efortul depus, aproape supraomenesc, îşi spusese cuvântul, şi, mort de foame, extenuat şi cu degetele de la picioare aproape degerate, s-a împiedicat şi a căzut într-o râpă de la marginea unei păduri. A încercat să se ridice şi să-şi continue drumul, însă picioarele nu-l mai ascultau. Începuse să aibă vedenii şi a priceput ca i se apropie moartea.

Ajunsese într-o pădure de foioase de lângă orăşelul Revda, aflat în sud-vestul oraşului Swerdlowsk (astăzi Ekaterinenburg). Era pe jumătate mort şi, dacă rămânea acolo peste noapte, ar fi fost mâncat de lupi încă înainte de a-i îngheța corpul. Gândul îi zbura la casa lor din Valea Berii, la Muntele Ciucaş, la potecile de pe creasta Zăganului pe care le străbătuse în copilărie, la pădurea prin care mergeau el cu fraţii lui şi cu Ana ca să adune zmeură, mure sau ciuperci. În timpul acestor nostalgice amintiri, i-a revenit în memoria afectivă imaginea unei iarni când, împreună cu fraţii lui, făcuseră un mic baraj pe un pârâu ca să-şi facă patinoar când apa va fi înghețată. Îşi confecţionaseră patine dintr-o placă de lemn, prinsă cu cureluşe de ghete, pe care montaseră o lamă de fier, luată de la cosele vechi, aruncate prin podul casei. S-au jucat pe patinoar toată iarna. Pe la începutul primăverii, când zăpada începea să se topească, s-a dus iară pe acel patinoar şi gheaţa s-a rupt sub el, cazând în apă. Lacul format nu era adânc, însă a căzut cît era de lung şi s-a udat tot în apa rece ca gheaţa, după care a leşinat. Fraţii au intrat în apă după el, l-au tras afară, l-au dezbrăcat de hainele înghețate, l-au învelit cu o pătură şi cu propriile haine şi l-au dus repede acasă, pe sanie.

S-a trezit, după un timp, în camera lor de zi, acasă la căldura sobei, pe când Ana, sora lor, îl spăla cu rachiu ca să-i pună sângele în mişcare...

★

Acum Parashiv se trezi într-o cameră străină, având în faţa ochilor o femeie care îi sprijinea capul, ca să poată bea un lichid cald, bun la gust. A închis din nou ochii şi a mai dormit câteva ore, lăsându-se în voia soartei, încă lipsit de orice putere. Şi-a revenit în fire în momentul când o durere ascuțită i-a străbătut trupul vlăguit. Femeia, pe care o zărise prima oară, îi oblojea degerăturile de la degetele picioarelor.

- Unde sunt? bâigui Paraschiv în ruseşte, văzând pereţii de lemn ai camerei. De teamă îşi închipuia, ceea ce putea fi mai rău, că fusese totuşi prins, după atâta trudă şi suferinţă.

Ridică cu greu capul de pe pernă şi văzu că era îmbrăcat cu alte haine. Încercă să se ridice din patul pe care stătea lungit, însă nu-l ţineau puterile. Îşi mişcă mâinile şi picioarele şi-şi dădu seama că nu era legat. În această situaţie se mai linişti puţin. În casă plutea un miros ațâțator de mâncare bună, bine gătită, miros pe care de ani de zile nu-l mai simţise.

- Eşti în siguranţă aici la mine, cel puţin deocamdată, îl asigură femeia în ruseşte, intuind intrebarea lui Paraschiv. Mă numesc Tamara Obreja, stai liniştit, îţi vreau numai binele. Am plecat aseară la vânatoare şi am văzut lupii şi m-am uitat după ei încotro alergau. Veneau la tine în râpa în care ai căzut, pentru că te adulmecaseră deja. Am împuşcat unul dintre ei şi ceilalţi au fugit. Ai avut noroc, lupii nici nu te-ar fi lăsat să îngheți măcar. Te-am adus aici pe sanie. Tare mai eşti greu, cu toate că prea gras nu eşti. Nu prea arăți bine hrănit ca activiştii noştri de partid, spuse Tamara ironic. Degerăturile tale arată rău şi vor avea nevoie de ceva timp să se vindece. Am să-ți dau ceva de mâncare acum şi apoi trebuie să plec la muncă. Vin mâine dimineaţă. Ai încredere în mine. Rămâi în pat ca să te odihneşti, deoarece bănuiesc că în ultima vreme nu ai prea făcut-o.

Vocea feminină, dar hotărâtă a femeii, îi inspira încredere lui Paraschiv. Nu ştia de ce, însă intuiția îi spunea că Tamara nu-l va denunța.

Paraschiv a mâncat lacom mâncarea caldă, bine gătită cu toate că buzele arse îl dureau cumplit. Apoi a adormit din nou. Tamara a înfundat bine soba cu lemne, ca să rămână cît mai mult timp cald în casă şi a mai adus altele. Şi-a luat şuba şi pantalonii vătuiți pe ea, pâslarii în picioare şi a plecat la serviciu, închizând uşa casei în urma ei, fără s-o încuie.

Cât s-a îmbrăcat femeia, Paraschiv s-a trezit, dar, îmbiat de căldura camerei, a adormit instantaneu. Peste noapte, s-a ridicat cu greu şi a mai băgat restul de lemne pe foc. S-a trezit speriat abia atunci când femeia a revenit de la serviciu a două zi dimineață şi a deschis uşa. Tamara i-a dat binețe şi i-a zâmbit.

- Cum îți merge, ai dormit bine?

- Cine eşti, de ce mă ajuți, ce vrei să faci cu mine? întrebă Paraschiv în ruseşte. Femeia nu catadicsea să-i răspundă la întrebări.

Necunoscuta îi puse mâna pe frunte ca să vadă dacă are febră şi apoi îi puse cu blândețe mâna pe gură, spunându-i:

- Taci şi odihneşte-te! că vom avea şi timp să vorbim.

Tamara a luat o alifie de pe o policioară şi i-a uns cu ea buzele încă sângerânde. A adus lemne de afară, a aprins focul şi apoi a tăiat din lada de afară, care ținea loc de frigider, o bucată de carne de căprioară şi s-a apucat să gătească. De sub duşumea, din locul unde puțini ar fi bănuit că este o ascunzătoare, a scos o sticlă de votcă şi au băut câte o cană fiecare. De mult timp Paraschiv nu mai avusese plăcerea să se desfete cu asemenea bunătate de băutură. Bărbatul, întins în pat cum era, o mai privi puțin pe Tamara după ce bău votca, cum face mâncarea, cum deretică prin casă şi cum îi oblojeşte degerăturile şi apoi adormi din nou, epuizat.

Tamara l-a trezit când a fost gata mâncarea şi l-a ajutat să se dea jos din pat. Au mâncat amândoi cu pofta, fără să-şi spună prea multe cuvinte.

- Întelegi ruseşte?

- Da, înțeleg foarte bine. De vorbit, vorbesc cam stâlcit. Am fugit din lagărul de muncă Azanka şi vreau să ajung acasă...

Tamara începu să vorbească ca şi cum nici nu ar fi luat în seamă ceea ce auzise de la Paraschiv. Banuia că este fugar şi acum i se adeverea.

- M-am măritat cu şase ani în urmă pe când aveam numai şaptesprezce ani. Un comisar din Revda mi-a spus că trebuie să mă mărit şi mi-a prezentat un văr de-al lui. Pentru că am încercat să mă opun căsătoriei, comisarul m-a avertzat că voi fi văzută rău de către Partidul Comunist al Uniunii Sovietice. Ne-am căsătorit şi după zece luni mi-au trimis bărbatul pe front. După alte trei luni, mi-au spus că a murit eroic în linia întâi, apărând cu arma Uniunea Sovietică. Mi-au adus apoi o hârtie de confirmare a decesului şi o decorație, primită post-mortem. Am aflat de la cineva care a fost în regiment cu el şi care s-a întors fără un picior acasă, că erau foarte prost echipați şi nu primeau nici cartuşe. Atacau la baioneta în timp ce nemții veneau cu tancurile peste ei...

Tamara oftă şi apoi continuă.

- N-am plâns prea mult după el, era un beţiv şi un neisprăvit. Mă bătea de fiecare dată când se îmbăta şi mă trimitea noaptea la vânătoare ca să aduc de mâncare acasă. A două zi, când se trezea din beție şi vedea ce vânătăi mi-a făcut, îşi cerea scuze. Părerea de rău îl ținea până se îmbăta din nou şi asta o făcea aproape zilnic. Vindea la lume carnea adusă de mine de la vânatoare şi-şi cumpăra vodcă şi mahorcă. Nu-i doream moartea, n-am dorit nici unui om moartea, dar acum mă gândesc că este mai bine că s-a întâmplat aşa. Am de la părinții mei, care au murit, o icoană ascunsă în casă şi mă rog la ea în fiecare seară şi-i mulțumesc Fecioarei Maria, ca nu m-a lăsat să fiu chinuită mai departe de acel om.

- De ce ți-au murit părinții? o întrerupse Paraschiv.

- Nu crezi că ar fi cazul să-mi spui odată cum te cheamă. Zi-mi măcar un nume cu care să te chem, chiar dacă nu vrei să ți-l dai pe cel adevărat.

- Iartă-mă, ai dreptate Tamara, trebuia să o fac înainte de a-mi spune tu. Mă numesc Paraschiv Şoimu şi sunt din România. Am fost încercuiți, luat prizonier şi dus la Azanka, la prelucrarea lemnului. M-au condamnat la 25 de ani de muncă silnică pentru ca am îndreptat arma contra Uniunii Sovietice. Aşa a fost, este adevărat, numai că în război hotărăsc alții pentru tine, împotriva cui să lupți, pe cine să ucizi. Nici măcar nu eşti întrebat dacă vrei să lupți împotriva cuiva. Ți se pune în mâna arma, o raniță de cartuşe şi dacă este, şi ceva de mâncare, şi-ți spun în cine să tragi. Daca nu tragi în cei care ți-au fost indicati, trag aceia în taine, sau o fac proprii camarazi de arme pentru a arăta cît sunt de patrioți. Mulți oameni frustrați de implicarea în război, îşi bat joc de bieții civili din zonele cucerite,

de femeile lor rămase acasă, de bătrâni, de copii, de fetele lor. Alții, mai cu frică de Dumnezeu, își trag un glonț în propriul corp ca să se automutileze și să fie trimiși acasă, sperând astfel să scape de obligația de a omorî pe alții. Unii își trag un glonț direct în cap, ca să-și ia viața...

Paraschiv oftă adânc și continuă.

- Ăsta e razboiul... Am fugit de la Azanka și vreau să ajung la mine acasă, în România unde îmi este rostul. Mă poți ajuta, sau îmi poți promite că nu mă vei denunța?

- Ești căsătorit, te așteaptă vreo femeie acolo la tine?

- Nu sunt căsătorit și nu mă așteaptă nicio nevastă în țară la mine, răspunse Paraschiv.

Mintea i s-a luminat deodată și a înțeles de ce femeia l-a salvat de la moarte, fiind totodată convins ca Tamara nu-l va denunța. Se uită fix în ochii femeii și instinctul îi spuse că nu se înșela. Singura femeie care mă așteaptă este sora mea, Ana.

Paraschiv făcu o pauză, o măsură din cap până în picioare pe salvatoarea lui. Tamara era o femeie energică, obișnuită să-și poarte singură de grijă. Avea o față aspră, era înaltă, cu părul lung, blond și cu ochii mari căprui. Chiar și așa simplu îmbrăcată cu haine groase de iarnă pe ea, i se ghiceau formele armonioase, feminine ale trupului. În concluzie, era o femeie frumoasă care îl ispitea pe Paraschiv.

- Noi suntem din Ucraina, spuse Tamara, dându-și cu mâna prin păr și lăsând ochii în jos. Cu instinctul ei de femeie, observă că Paraschiv o analiza din priviri, cu minuțiozitate. Nici noi n-am vrut război și nu-l avem prea drag pe tovarășul Stalin, cu toate că zilnic trebuie să-i cântăm osanale la serviciu. Bunicii și părinții mei au fost oameni înstăriți în satul nostru din Ucraina. Aveau pământ destul, cai, căruță, vite, câteva oi și curtea plină de gaini, curcani, rațe și gâște. Bunicii mei din partea ambilor părinți au fost expropriați forțat și au murit în timpul Holod-omorului, organizat de Stalin, în Ucraina. Părinții mei și cu mine, împreună cu alți vecini și rude din sat, am fost deportați aici și obligați să muncim la topitoria de cupru SUMZ. Mama mă născuse pe mine și în timpul deportării era din nou gravidă. Pe drum a născut fătul prematur, mort și, apoi, nu a mai putut avea copii. Tata a fost trimis de aici pe front și s-a prăpădit la un an după aceea. A avut grijă încă din timpul vieții să mă învețe să vânez și multe alte lucruri. Mama s-a prăpădit de cancer, la un an după moartea tatălui meu. Am rămas, așadar, singură pe lume. Aici în Revda, noi toți deportații din zona noastră formăm o așa-zisă colonie. Când ne vedem, ne spunem oful deschis, fără să ne temem unul de celălalt și ne ajutam reciproc, așa cum putem.

Femeia oftă adânc și începu să se plimbe prin odaie.

- Nu am să te trădez Paraschive, dacă te temi cumva de asta și chiar am să încerc să te ajut să poți pleca mai departe, dacă asta ți-e dorința. Mi-ar fi plăcut însă, să... să mai rămâi.

Tamara își drese vocea tulburată și apoi, ca să-și mai tempereze sentimentele, ieși afară să mai aducă un braț de lemne. Când intră, observă că Paraschiv adormise din nou, epuizat încă de drumul parcurs.

- Multe trebuie să mai fi pătimit omul acesta până să ajungă aici, gândi Tamara, și-l înveli cu țolul de lână de pe pat. Bărbatul acesta trebuie să aibă o constituție și o voința de fier, dacă a răzbit până aici, trecând Munții Urali, pe timp de iarnă. Acesta este un adevărat bărbat, ce frumos ar fi...

După câteva ore, femeia îl trezi ca să mănânce împreună și să-i bandajeze rănile, produse de degerături, înainte de a pleca la serviciu. Aduse multe lemne de foc în casă și le puse lângă sobă. Înainte de a ieși pe ușă, ca să plece la lucru, îi spuse:

- Acum, pe timp de iarnă, nu prea vin străini pe aici, că eu stau destul de departe de centrul Revdei. Ar fi bine totuși să nu aprinzi felinarul ca să nu se vadă în întunericul de afară lumină în odaie. Lemne să bagi pe foc tot așa, câte puține odată, ca să nu iasă fum mult pe coș. Daca lumea știe că nu sunt acasă și dacă iese fum mult pe coș, intră la bănuieli. Dacă vine, totuși, cineva pe vremea asta, sunt numai prieteni și nu ai de ce să te temi de ei. Am să le spun la noapte, la noi la topitoria de cupru, că ești aici la mine și poate le vine lor vreo idee cum am putea să te ajutăm ca să-ți urmezi drumul. O să găsim noi o soluție. Întotdeauna există cel puțin o cale pentru orice problemă, spunea tata mereu. Va trebui să mai rămâi o vreme aici ca să te întremezi, să ți se vindece rănile, să capeți putere. Dacă pleci, așa cum ești acum, nu vei ajunge prea departe. Te vor mânca lupii, sau vei degera pe undeva, înainte de a te prinde poterele. Pe de altă parte, zilele la noi sunt scurte pe timpul iernii și, dacă nu cunoști bine zona, te poți rătăci ușor.

Tamara plecă la serviciu și se întoarse a doua zi dimineață. Era încă întuneric și numai când se apropie mult de casă văzu că pe coș ieșea un fuior de fum. Intui că Paraschiv nu plecase și zâmbi în sinea ei. Paraschiv era un bărbat bine clădit, cu o voință și o dorință de viață, teribile, se gândi. De fapt, toată noaptea, cît a fost la serviciu, s-a gândit la Paraschiv. Tamara avea o muncă grea la

topitorie, muncea mult fizic, cot la cot cu bărbații. Dar, spre deosebire de majoritatea celorlalți muncitori de la SUMZ, știa să scrie și să citească și era bună la matematică. Pentru faptul că se trăgea dintr-o familie bogată, nu i s-a permis să ocupe o funcție mai bună în intreprindere, cum ar fi în administrație sau la controlul calității. În așa-numitul program de reeducare stalinist, cei care proveneau din familii înstărite, așa numiții culăci, trebuia să muncească pe pozițiile cele mai de jos, mult inferioare calificării lor. Numai așa, aceștia își puteau arăta, spunea versiunea oficială, atașamentul față de Uniunea Sovietică.

Când Tamara intră în casă, bărbatul se trezi. Paraschiv arăta mult mai bine, dormise foarte profund, dar se ridicase din pat numai ca să mai bage lemne în sobă. Femeia îi desfăcu bandajele de la răni și văzu că arătau și ele ceva mai bine. I le unse cu o pomadă pe care o adusese de la serviciu de la un coleg de muncă și i le bandajă la loc. Apoi fripse niște carne de caprioară și mâncară împreună.

Trudită de muncă, se așeză în pat lângă Paraschiv și adormi. Când se trezi observă că Paraschiv o studia cu interes. Îi zâmbi și ea la rândul-i, fără să fi schimbat vreun cuvânt. După ce au băut câte o bărdacă de votcă, Tamara și-a luat pușca veche și un cuțit la brâu și a plecat la vânatoare. Învățase încă de mică meștesugul vânătorii de la tatăl ei și, rareori, se întorcea acasă cu desaga goală. Tatăl ei râdea la gândul că o fată ca ea merge la vânătoare, dar se bucura în sinea lui că își va purta singură de grijă, în viață.

După aproximativ o săptămână, Paraschiv a început să se învioreze. Căldura, mâncarea caldă și bună l-au pus repede pe picioare. El era de la natura foarte rezistent. Tamara mergea, cam la fiecare două zile, la vânătoare. Carnea care îi prisosea, o ducea la colegii de serviciu și o schimba pe băutură sau pe cereale. Când venea dimineața de la lucru, își dăea hainele groase jos de pe ea și se așeză, în pat, lângă Paraschiv.

Femeii îi plăcea românul acesta care-i vorbea tandru. Chiar și așa în rusa lui stâlcită, îi vorbea frumos, părea a fi un om cumpătat și echilibrat și era sigură că nu ar lovi-o niciodată, așa cum făcea fostul ei soț. Paraschiv i-a povestit, între timp, că știe să scrie, ce-i drept în limba lui, și că a absolvit o școală profesională unde s-a calificat ca tâmplar. ...parcă ar fi fost, își spunea Tamara, Sfântul Iosif, tâmplarul, logodnicul Mariei, din povestirile biblice pe care i le spunea mama ei. Ar fi vrut foarte mult să-l țină la ea, dar cum să-l convingă? Ar fi găsit ea, poate, o soluție, în fața autorităților sovietice, ca să-l păstreze lângă ea pentru restul vieții. Auzise că ar fi posibil. În Revda mai era un italian care fusese găsit, de actuala nevastă, aproape mort pe câmp după retragerea trupelor. Se punea problema dacă un fugar din lagăr, ar fi fost iertat de condamnarea la muncă silnică, ca să poată rămâne în Revda sau... dacă Paraschiv ar fi fost de acord să rămână acolo. Erau cam multe întrebări pentru o femeie tânără ca ea, meditată în sinea ei.

Într-o sâmbătă seara stateau la gura sobei și priveau limbile roșietice ale focului. Afară vântul se mai domolise și se mai auzea din când în când, urletul nu prea îndepărtat al vreunui lup. Paraschiv știa că Tamara voia să-i spună ceva și intuia și despre ce era vorba, dar voia să întârzie acest moment cît mai mult. Nu putea să-i dea decât un răspuns negativ, celei care i-a salvat viața. El trebuia să ajungă acasă, în România, lângă munții lui, acolo unde trăiaă din străbuni. Dorea, cu orice preț, să ajungă acasă la ai lui. Pe de altă parte, începea s-o placă pe Tamara și se gândea cum s-o aducă el pe femeie la Cheia, în Valea Berii și acolo să trăiască împreună. Paraschiv avea pe atunci 33 de ani, mai cunoscuse el câteva fete prin Cheia, dar parcă nu erau ca această rusoaică. Cu siguranța că acelea se măritaseră cît a fost el plecat, că doar nu era să-l aștepte pe el să vină, în speranța că se va întoarce teafăr din război. Poate că ar trebui să-i spună el mai întâi planul lui, dar se temea de un eventual refuz al Tamarei. Ea nu era din acea zonă și nu părea să fie prea legată de acele locuri, pe de altă parte, își făcea el socoteala, trăia de mică aici, în Revda și poate că nu ar accepta să vină în România. Va ajunge el mai întâi acasă, își făcuse deja Paraschiv planul în gând, și, abia când urgia războiului se va potoli, o va chema la el, sau va veni el după ea ca s-o aducă în Valea Berii. Permanent își propuneau amândoi, fiecare pentru sine, ca a două zi să-și vorbească și, totuși, mereu amânau o discuție serioasă, fiindu-le teamă de un răspuns negativ din partea celuilalt.

Tamara stătea pe un scaun mic, alături de el, și părul ei auriu, despletit se revărsa peste umerii acoperiți de vesta cusută stângaci, din blănuri de iepure. Profilul frumos al femeii, înăsprit de viața pe care trebuia s-o ducă, i se vedea în licăritul flăcărilor. Paraschiv s-a ridicat în picioare, a venit în spatele Tamarei, i-a dat părul blond de o parte, sărutând-o pe gât. Femeia s-a infiorat de plăcere și l-a privit pe Șoimu direct în ochii din care se citea dorința trupească. S-a ridicat, la rândul ei în picioare, și s-au sărutat. S-au iubit, apoi, intens, de parcă ar fi fost nu prima, ci ultima oară. Au rămas mult timp așa împreună, vorbindu-și din priviri, având impresia că se cunosc de o veșnicie. În zilele următoare,

după ce Tamara venea de la muncă şi se odihnea câteva ore, plecau împreună la vânatoare. Au urmat multe seri de taină în care se iubeau cu tandreţe la lumina focului vesel din sobă.

Amândoi ştiau că se apropie ziua despărţirii când Paraschiv va părăsi Revda ca să-şi continue drumul încă lung şi plin de pericole. Tamara întrebase precaută colegii de serviciu dacă ar fi fost posibil să-l oprească pe bărbat la ea. Aflase că, dacă s-ar fi descoperit existenţa fugarului la ea acasă, ar fi fost amândoi arestaţi şi trimişi în Siberia. Într-o noapte, la serviciu, Tamara află, de la o rudă din Revda, că fusese pârâtă că ţine în casă un bărbat străin. Când a venit acasă a două zi dimineaţă, era abătută şi nu s-a mai lipit somnul de ea, aşa cum se întâmpla de obicei. Paraschiv a bănuit că ceva intervenise şi a preferat să n-o întrebe nimic şi să aştepte până îi va spune ea ce are pe suflet.

- Mergem să vânăm ceva? a întrebat-o el iscoditor, văzând că se luminase de mult afară. Era deja trecut de ora prânzului şi încă nu aflase motivul tristeţii ei.

- Paraschive, trebuie să pleci de la mine, spuse ea după câteva minute de tăcere. Cineva m-a pârât la autorităţi că te ţin la mine şi nu te-am denunţat. Trebuie să pleci chiar astazi, că altfel ne arestează pe amândoi. Pe tine te vor trimite cu siguranţa de acolo de unde ai venit, în lagărul de muncă, sau poate te vor împuşca. Pe mine mă vor împuşca sau, în cel mai fericit caz, mă vor condamna şi trimite cu siguranţa într-un lagăr de muncă. Aştia nu au nici un Dumnezeu şi nu ne vor lăsa liberi.

- Bănuiam ca ai ceva pe inimă, replică el, plin de întelegere. Îţi mulţumesc pentru tot ce ai făcut pentru mine. Ştiam amândoi ca va veni, mai devreme, sau mai târziu, această clipa.

- Ai să-ţi mai aminteşti de mine, Paraschive, dacă vei ajunge cu bine acasă?

- As vrea să-mi fi nevastă, îi răspunse Paraschiv, fără ocolişuri, de altfel nici timp prea mult nu mai era pentru introduceri şi nici felul lui de-a fi şi de a vorbi. Am să te chem în România când se vor linişti vremurile, am să te iau la mine acasă ca să mi te fac mireasă. Daca vrei, am să mă întorc aici ca să te iau în România. Vrei să mă aştepti până atunci?

- Da, răspunse Tamara la fel de direct. Am să te aştept toată viaţa, dacă este nevoie. Cred însă şi eu, că este spre binele nostru, să ajungi sănătos acasă. Ai să vezi care este situaţia în ţară la tine, şi apoi, dacă nu mă vei uita şi doreşti în continuare să fiu soţia ta, abia atunci să mă chemi. Să nu te întorci înapoi ca, dacă vei fi prins, te vor împuşca. Vremurile s-au schimbat, cu siguranţă, şi la voi în ţară. Tu n-ai mai fost de un amar de ani în România ta, peste care a trecut tăvălugul războiului. Nu-mi promite încă nimic. Nu-mi eşti cu nimic dator, dacă te-am ajutat, am făcut-o din omenie şi, de altfel, mi-a plăcut şi mie în compania ta. Vreau să fiu nevasta ta, Paraschive, şi-mi place foarte mult de tine ca bărbat, aşa să ştii.

- Am să te chem la mine în Valea Berii şi doresc să fim împreună până la moarte şi mai vreau să-mi faci şi copii. Vreau să umplem Valea Berii cu râsetele copiilor noştri, Tamara dragă.

Paraschiv o îmbrăţişă, îi sterse ochii plini de lacrimi, apoi o dezbrăcă şi făcură dragoste.

Tamara s-a dus să vorbească cu un văr de-al ei, din oraş, despre plecarea lui Paraschiv. Acesta, pe nume Vladimir, avea să-l ducă pe Paraschiv cu sania la un frate de-al lui, care se însurase departe de Revda, înspre vest. Acela avea să-l ducă pe Paraschiv, la rândul lui, mai departe, cît mai aproape de România. Femeia s-a întors, împreună cu vărul ei, cu sania pregătită pentru drum lung. Deşi nu era prea mare, a încăput în sanie mâncare pentru cal şi pături ca să se învelească pe drum. Tamara a pus repede într-un sac toate hainele de iarnă ale fostului ei bărbat şi i le-a dăruit lui Paraschiv. Într-o raniţă, a avut grijă să pună mâncare şi băutură pentru cei doi bărbaţi, ca să le ajungă pentru multe zile. La miezul nopţii era totul pregătit de drum. Paraschiv va pleca spre ţara lui şi ea se va duce, ca de obicei, la muncă fără să dea de bănuit ceva. Paraschiv îi scrisese adresa lui din Cheia şi-i dăduse indicaţii cum să ajungă până acolo. De teamă, Tamara a ascuns-o cu grijă în casă. Banuia ca, dacă a fost pârâtă, o vor percheziţiona mai devreme sau mai târziu şi-i vor întoarce casa cu dosul în sus.

Paraschiv a sărutat-o pe ochi şi pe gură, după care s-a urcat în sania trasă de cal, alături de vărul Tamarei. Pe măsură ce sania se îndepărta, ochii lui Paraschiv, aţintiţi spre femeia de care se despărţise, erau inundaţi în lacrimi. O iubea pe Tamara, femeia care l-a salvat de la îngheţ şi de la posibilitatea de a muri sfârtecat de lupi.

★

Daca vezi că propria forţă
Uneori nu-ţi mai ajunge,
Rămâne doar disperarea
Care la liman te-aduce.

La început, drumul n-a fost prea greu, n-a nins prea mult, dar destul pentru ca zăpada să le acopere urmele. Nopțile lungi de iarnă le erau de folos acum, pentru că era de preferat să meargă pe întuneric, deşi uneori de-abia vedeau pe unde trec. În zonele de şes, când nu ningea, ceața îi ascundea pe timpul zilei de ochii eventualilor urmăritori. Paraschiv s-a lăsat dus pe sanie de vărul Tamarei şi apoi de către fratele acestuia. Gândul nu i se mai dezlipea de la femeia pe care tocmai o lăsase cu ochii în lacrimi. Aceea îmi va fi femeia, îşi spunea în continuu, şi se legase în gând, în fața lui Dumnezeu, că nu-şi va lua altă nevastă. „Ajuta-mă, Doamne, se ruga în gând, s-o pot aduce la casa mea şi să ne înjghebăm o familie".

Deseori, Paraschiv îşi consulta busola ca să se convingă că-i pe drumul cel bun. Nu a înțeles niciodată cum de acei oameni pot urma aşa de bine drumul fără să se abată de la el, fără să folosească nicio busolă, fără să vadă soarele, sau stelele noaptea, pe timp noros. Au trecut prin ceață, prin zăpada care cădea necontenit şi astupa drumul, fără ca el să aibă vreun punct de reper. Vladimir oprea scurt sania, îi mai dadea calului ceva să manânce şi continua drumul. Pe o asemenea vreme, nici nu s-ar fi putut opri să doarma undeva, ca i-ar fi acoperit zăpada. Vladimir şi Paraschiv mâncau din mers şi mai luau câte o gură de votcă pentru a se încălzi. Când pătura aşezată pe cal se umplea de zapadă, o schimbau cu alta pe care o aveau pentru ei în căruță.

Cel de-al doilea văr al Tamarei, Oleg nu vorbea prea mult, părea însă un om cumsecade şi era tot timpul cu zâmbetul pe față.

- Ce oameni cumsecade, constată Paraschiv, oameni buni la suflet ca şi cei de pe la noi. De ce oare a trebuit să mergem cu armate peste ei? Noi i-am împuşcat pe ei şi ei ne-au împuşcat pe noi. Trebuie să stârpim comunismul, ne spuneau propagandiştii noştri, dar noi trăgeam în nişte oameni care şi ei sufereau din cauza comunismului. Am tras cu tunurile în bietele ființe umane care, deşi la ei se instalase deja comunismul îl urau mai mult ca noi. Această ciumă roşie le apăsa de mai bine de douăzeci de ani grumazul cu cizma lui şi noi trăgeam cu puşca şi tunurile în ei. Le-au fost luate averile celor care au trudit pentru ele de-a lungul generațiilor şi le-a împărțit puturoşilor care nu au ştiut cum să le folosească. Averea este ca o căruță la care, dacă nu-i ungi osiile şi nu-i mai schimbi una sau alta la timp, se dărapănă. Dacă-i dai averea puturosului, nu ştie cum s-o folosească, se va duce s-o bea, sau o va lăsa de izbelişte. Omul vrednic şi cinstit nu se poate bucura de comunism. Cel care este harnic şi are pătulul plin, vrea să-şi spună oful şi celorlalți şi să discute cu ei, atunci când stă la bufet duminica, după ce au ieşit de la Sfânta Slujbă. În Uniunea Sovietică nu mai existau oameni cinstiți, care să fie şi înstăriți şi nici Sfânta Biserică, pentru a-i ține pe oameni împreună din convingere. Comuniştii nu te lasă să spui ce-ai pe suflet, ei îți dictează ce să zici şi te împing să minți şi să furi şi chiar te răsplătesc, dacă-ți pârăşti vecinul. Ei îți spun când să-ți tai porcul sau vițelul, dacă nu ți l-au luat mai înainte la colhoz, ei îți spun ce trebuie să gândeşti, cu cine să te căsătoreşti şi ce să-ți iasă din gură. Ce ființe au mai inventat şi comunismul ăsta?

Vărul Tamarei, Oleg, după ce ajuns până la Ulyanovsk, acolo unde-şi propusese să-l ducă pe Paraschiv, l-a îmbrățişat, i-a urat noroc şi i-a dat o sticlă de vodcă şi restul de mâncare pe care-l mai avea în raniță. Paraschiv a vrut să-i dea lui Oleg jumătate din tutunul pe care-l mai avea. Oleg şi-a oprit tutun numai pentru o țigară şi i-a dat restul înapoi.

- Păstrează-l, Paraschive, că vei avea încă mare nevoie de el. Ai grijă de tine, omule, şi foloseşte pistolul pe care-l ai la tine, ori ca să te aperi, ori ca să vânezi. Ocoleşte oraşele mari, aşa cum am făcut-o şi eu, şi Vladimir, iar în sate intra numai seara şi numai dacă este musai şi nu le poți ocoli. Să nu intri în casele unde vezi mulți copii, pentru că familiile acestea sunt foarte sărace şi te pot denunța oricui, pentru un pumn de făină sau o bucată de carne.

Oleg i-a pus în mână o hartă militară germană şi l-a lăsat pe malul estic al Volgăi, în dreptul oraşului Ulyanovsk, fostul oraş Simbirsk. Podul din Ulyanovsk, peste Volga, construit între 1912-1916, stătea măreț înaintea lui Paraschiv. L-a traversat, aşa cum l-a sfătuit Oleg, noaptea, urcându-se din mers într-unul din trenurile de marfă care încetinea, înainte de trecerea podului.

★

Dumnezeu l-a ajutat pe Paraschiv şi i-a purtat paşii mai departe prin Ucraina şi apoi prin Moldova. De la Ulyanovsk mai erau aproape 1400 kilometri până în țară. O bună parte de drum l-a parcurs cu trenurile de marfă. Din când în când trebuia să coboare, ori ca să mai vâneze ceva, ori pentru că trenul lua altă direcție. Prin sate, trecea numai pe întuneric şi o făcea cu mare grijă. A văzut numai jale şi sărăcie pe unde a fost, case joase, amărâte, fără garduri sau cu gardurile rupte. A văzut biserici dărâmate sau transformate în grajduri, sau în crescătorii de găini. Numai sinagogile păreau să-

şi mai îndeplinească, deocamdată, rostul lor. Era deci adevărat ceea ce spuneau preoții români, pe care îi cunoscuse în lagăr, că ruşii îşi bat joc de biserici, de valorile lor şi de religie.

Braconierii l-au ajutat să treacă apele. I-a plătit cu tutunul pe care-l mai avea sau cu ceva carne, rămasă din ceea ce vânase pe drum.

Pe la sfârşitul lui martie 1950, a reuşit să treacă Prutul, lăsând în urmă, cu o zi înaine, Chişinăul. A trecut într-o barcă mare cu vâsle pe la Ungheni, împreună cu două familii de evrei ruşi care voiau să intre clandestin în România. S-a tocmit cu contrabandiştii la preț, dar aceştia nu i-au cerut nicio plată, cu condiția să-i ajute la vâslit.

- Ajută-ne, omule, la vâslit, i-au spus contrabandiştii, că te văd în putere. Prutul este mare şi năvalnic la vremea asta. Jidanii au bani ca să plătească, însă nu-s buni de pus la vâsle, că sunt prea firavi.

Paraschiv s-a învoit bucuros. Transportul, şi aşa era mijlocit şi apoi plătit regeşte de către comunitatea evreiască din Ungheni. O bună parte din drumul până acasă, l-a făcut pe trenurile de marfă în care sărea când acestea ieşeau din gări şi încă mai mergeau încet.

★

Paraschiv dădu să intre în curte pe poarta rezemată de gard, dar câinele Haiduc, încă pui când plecase la oaste, se repezi la el, mai, mai să-l muşte.

- Da ce ai, mă Haiducule nu mă mai cunoşti?

Câinele, recunoscându-i vocea, i se lungi umil dinainte, cu picioarele în sus, în semn de supunere. Dacă Haiduc văzu că Paraschiv râde, se ridică, dând din coadă, şi alergă bucuros în jurul lui. Toată curtea era plină de oase de animale sălbatice şi resturi de piei sfâşiate de la porcii mistreți.

- Mă Haiducule, câtai namila de câine te-ai făcut! Hoțul ăsta de câine, iar a fost singur la vânatoare în pădure, îşi zise, dar nu s-a găsit nimeni, atâta amar de vreme, să mătură bătătura?.

Într-un alt colț al curții era leşul îngheţat al unui câine mai tânăr pe care el nu-l cunoştea. Paraschiv îi desfăcu lui Haiduc restul de lant rupt care-i atârna încă de gît şi se uită înmarmurit la casa părăginită, la curtea neîngrijită, la poarta ruptă, de la cotețul porcilor, la uşile deschise de la cotețul păsărilor. Nu mai erau nici porci, nici păsări prin curte.

Un fior îi scutură întreg corpul, având o presimțire rea. Uşa casei era şi ea dată de perete cu tot frigul de afară. Când intră în casa parintească, Paraschiv văzu trupul vinețiu al tatălui său, trântit lângă pat. Speriat parcă să vadă ceea ce a presimțit, începu s-o strige încet pe soră-sa:

-Ană, Ană, unde eşti, ce s-a întâmplat aici, Ană, sunt eu Paraschiv.

Nimeni nu-i răspunse.

Paraschiv căută, cu grijă, prin casă şi, până la urmă o găsi pe Ana, în dulapul unde se ascundeau, copii fiind, când se jucau de-a v-ați ascunselea. Ana, murdară, învinețită de frig, cu hainele de pe ea rupte, aşa cum o lăsasăra activiştii de partid, tremura încă, marcată profund de drama trăită. Ochii îi erau roşii, încercănați, cu pungi mari, vineții. Degetele ei strângeau, cu puțina putere pe care o mai avea, o icoană. Geamul icoanei se spărsese sub presiunea degetelor ei şi sângele închegat de la degetele tăiate se vedea pe cioburile care-i căzuseră în poală.

Ana, văzându-şi fratele pe care îl credea mort, avu, mai întâi, o tresărire, apoi căzu iar în letargie. Paraschiv i-a dat binețe, a mângâiat-o şi i-a luat cu grijă icoana din mâini. Ana, cu privirea fixă, fără să scoată o vorbă, începu a-şi veni în fire şi a întins mâinile ca să atingă chipul fratelui. Se credea deja moartă cu trupul, dar cu sufletul se afla în rai, unde îşi întâlneşte fratele, pe care-l crezuse mort. Paraschiv a adus, apoi, la repezeală, haine şi pături găsite prin casă şi a dus-o pe Ana pe brațe, aşa învelită, aşezând-o pe un pat într-o alta cameră, ca să nu-l mai vadă pe tatăl lor, aşa cum sfârşise de mâna călăilor. A adunat lemne din curte, câte a mai găsit crăpate şi a făcut focul în sobă. A pregătit o fiertură de plante, din ce-a mai găsit în dulapul de alimente, şi au băut-o amândoi. A mai scos din beci – de acolo de unde numai cei ai casei ştiau – o sticlă de rachiu ca să se încălzească.

După ce văzu că Ana îşi vine cît de cît în fire, o rugă să rămână în pat şi să mai doarmă puțin şi abia după ce se va trezi, să-i povestească ce s-a întâmplat în casa lor.

- Până atunci, i-a spus Paraschiv, am să deretic puțin prin casă şi am să merg la Niculae, la Cheia.

- Paraschive, tata este..., pe tata l-au...

- Ştiu Ană, stai aici şi dormi puțin.

- Paraschive, se vor întoarce şi...

- Fii pe pace Ană, dacă se vor întoarce am să vorbesc eu cu ei...

A lasat-o pe Ana dormind şi s-a dus să-l spele şi să-l aşeze pe tată-su cum se cuvine, creştineste, pe o masă, cu creştetul spre răsărit, cu mâinile încrucişate pe piept, atât cît i le mai putu apropia, înțepenite fiind, dreapta peste stânga şi i-a aprins o lumânare la căpătâi. Paraschiv rosti, apoi, o rugăciune, aşa cum a învățat el în lagăr de la un preot militar român din Chişinău. S-a dus în grajd, unde caii şi boii nemâncați de multe zile, arătau ca vai de ei. Le-a dat din puținul fân ce mai era în fânar şi ceva porumb, pe care nu-l furaseră comuniştii încă. Vroia să îi mai pună cât de cât pe picioare. Când şi când mai intra în casă ca să vadă ce face Ana şi să mai bage lemne în sobă. S-a dus la gater şi, din scândurile rămase, a confecționat un coşciug pentru tată-su. A făcut şi o cruce mare din scânduri de brad, scriind cu creionul numele celui decedat şi inscripția I.N.R.I.. A luat hârlețul şi a săpat o groapă de doi metri adâncime, lângă bradul din fundul curții. Acolo avea să-l îngroape pe tată-su, în curtea lui. S-a dus iar în grajd să vadă dacă au mâncat animalele şi a înhămat caii la căruță. S-a mai dus o dată în casă să vadă ce face Ana, dacă doarme şi dacă este învelită bine. De la căldura din casă, fața Anei se mai înseninase şi prinsese un pic de culoare. A mai băgat câteva lemne pe foc şi a aprins candela la capul tatălui său. Drumurile erau deja accesibile, mare parte din zăpadă se topise şi se putea merge cu căruța. S-a urcat în căruță şi a plecat la Cheia pentru a aduce femeile care trebuia să-l spele creştineşte pe mort, după tradiție. În acelaşi timp i-a înştiințat pe cunoscuți - câți mai erau în localitate, sau care mai traiau după atâția ani de război - despre moartea tatălui şi să-l poftească pe preot la ei acasă, a doua zi ca să-i facă slujba de îngropăciune. Avea de gând să traga mai întâi la Niculae, vărul său, ca să se sfătuiască cum şi ce să facă. Dar, înainte de toate, să pună la cale împreună, întreg programul de îngropăciune a tatălui.

Dezamăgirea nu trebuie să ducă la deznădejde...

M-ai adus acasă Doamne,
După mii de încercări,
Să văd jalea şi amarul
Aduse de cotropitori.

Pe drum, Paraschiv parcă întreba munții să-i spună ce s-a întâmplat cu familia lor. Mama murise în urmă cu doisprezece ani de cancer şi Ana îi luase locul. Ea ne spăla hainele, avea grijă de casă, de orătăniile din curte, gătea pentru toată familia şi ne punea mâncarea în străchini dinainte la masă. El şi frații lui a trebuit să meargem la oaste ca să stârpească bolşevismul sau, mai bine zis, să împiedice ca acesta să îngenuncheze şi România. Paraschiv însuşi a fost luat prizonier şi a îndurat acolo, câte a îndurat. Au urmat apoi drumul după ce a fugit din Azanka şi suferințele îndurate... Spune, Zagane, muntele meu drag, cine ne-a blestemat familia, cine ne-a blestemat țara noastră românească? De când a intrat pe teritoriul României nu a văzut decât oameni amărâți, tremurând de frig şi de frică. Tuturor le era teamă să vorbească cu el. Doamne, de ce ne-ai blestemat? Acum avea să-l întâlnească pe Niculae. Cine ştie câte năpăznicii avea să-i mai povestească şi vărul său. În Cheia ajunse pe înserat la Niculae.

Niculae era învățător la şcoala din Cheia. Fusese ani de-a rândul primar, şi încă unul iubit de toți, pe vremea când lumea era aşezată încă în matca ei. Pentru că înainte de război avusese această funcție, comunişti au vrut, mai întâi, să-l dea afară din învățământ, şi chiar au făcut-o. După o lună, şi-au dat seama că nu aveau cu cine să-l înlocuiască. L-au chemat la noul înființatul raion de partid şi l-au amenințat, mai întâi, că-i vor lua casa şi ce mai are şi că-l vor deporta cu familie cu tot. Niculae era pregătit pentru orice. Ceea ce comuniştii îi spuneau răcnit, într-o românească stricată, agramată, îl speria, dar ştia că era stupid să încerce să se opună. Pâna la urmă, după ce i-au cotrobăit casa şi şi-au luat fără să întrebe măcar, alimente şi băutură cît au putut să care cu ei, i-au spus ca-l vor lăsa deocamdată ca învățător, la scoală, dar va fi continuu sub supraveghere. A fost percheziționat periodic şi jefuit de bunuri materiale şi de alimente.

★

Paraschiv deschise porțile curtii şi trase căruța până în fața casei lui Niculae, aşa cum făcuse dintotdeauna. Câinele, care îl însoțise tot drumul pe Paraschiv, a rămas cuminte lângă căruță, chiar dacă dulăii lui Niculae lătrau, amenințând să rupă lanțul. Când Niculae ieşi în pragul casei, auzindu-şi câinii latrând, îşi recunoscu imediat vărul, cu toate că arăta mult mai slab şi mai îmbătrânit. Mai întâi se albi la față, ca la vederea unei năluci, crezându-l mort pe Paraschiv, şi apoi, imediat, cu un zâmbet de bucurie pe chip, îl îmbrățişă şi-l trase repede în casă.

- Paraschive, trăieşti? Doamne, slavă ție! Ileano, vino repede, strigă Niculae la nevastă-să, vino să vezi cine a venit!

Ileana ieşi în grabă din bucătărie, îşi şterse mâinile pe sorț şi, văzându-l pe Paraschiv, se închină, după care îl îmbrățişă. Plângea de bucurie că-l vede viu pe acel om cunoscut încă din copilărie. Ileana se aşează pe un scaun, stergându-şi lacrimile cu colțul şorțului, şi-i mulțumi lui Dumnezeu ca-l vede din nou pe Paraschiv.

- Paraschive, slavă Domnului că trăieşti! Aşează-te, măi omule, îi spuse Ileana, arătându-i un scaun, că aduc o țuică să vă cinstiți. Eu sunt curând gata cu mâncarea.

Ileana veni cu țuica şi-şi puse şi ei o jumătate de pahar ca să dea noroc cu bărbații. Inchinară toți trei şi femeia se duse la bucătărie ca să continue cu gătitul mâncării.

- Niculae, ce se întâmplă aici în țara noastră?, întrebă Paraschiv cu ochii umezi şi cu glasul înecat de durere.

- Au venit comuniştii la putere, sunt adunături de peste tot, dar mai ales din Rusia. Aceştia s-au înhăitat cu toți puturoşii şi țiganii din Cheia pe care, înainte, îi adunau mamele sau nevestele, beți de prin şanțuri şi-i duceau acasă. Nici acum nu-s mai breji, au rămas aceleaşi lichele, însă au puterea în mână. Paraschive, s-a întors țara cu susul în jos în adevăratul sens al cuvântului. Au ajuns puturoşii la putere şi-i urgisesc pe cei vrednici, dacă nu le predau de bună voie averea, sau nu le cântă în strună. Se folosesc de turnători ca să-şi atingă scopurile mârşave şi apoi îi mazilesc şi pe aceia. Ne aduc jidani nepricopsiți din Rusia sau țigani şi ni-i bagă forțat în case, pe motiv ca avem spațiu excedentar. Trebuie să-i găzduim, să le dăm haine, pentru că nu au decât zdrențe pe ei. Le dăm şi de mâncare şi ei, drept răsplată, ne fură, ne necinstesc femeile şi fetele şi ne spionează. Cei care umblă să colectivizeze satul, merg pe ici, pe colo, iau ceea ce le trebuie din casele creştinilor, fără să ceară măcar, amenință şi-i terorizează pe bieții țărani gospodari. Nu ştiu a vorbi bine româneşte şi vor să înființeze colhozuri, ca în Rusia lor, unde de treizeci de ani nimeni nu mai vrea să muncească pentru laude deşarte, pentru decorații, într-un cuvânt, de pomană. Vin cu pistoale, Paraschive, ne aşează la perete pe noi şi pe copii şi ne violeaza nevestele şi fetele sub ochii noştri ca să ne convingă, zic ei, să semnăm de predarea bunurilor la cooperativă. Ne fură tot ceea ce avem prin ogradă – prăvălis-ar „Zaganul" pe ei - ne iau rachiul din pivnițe şi ne sparg mobilele şi pereții crezând ca avem ascunşi cocoşei de aur. De unde să fi învățat cum să se comporte, Paraschive, de la Stalin care înfometează milioane de ucraineni?

Niculae oftă adânc, luă o gură de rachiu şi apoi continuă.

- Pe Constantin Spânu, morarul, l-au bătut măr ca să-şi dea moara la colectiv. Acesta i-a înjurat şi a pus mâna pe topor să-i lovească. Fiind patru la număr, l-au legat cu sârmă ghimpată de un scaun, în bucătărie, şi i-au necinstit nevasta şi copila de şaisprezece ani, pe masă, pe duşumea, şi pe unde ucigă-l-toaca i-a mânat, sub ochii lui. A doua zi am fost la Spânu acasă, ştiam că au fost comuniştii la el, dar nu-mi credeam urechilor că au făcut, ce i-au făcut. Toți patru, mi-a spus cu lacrimi în ochi Constantin Spânu, erau tăiați împrejur la mădular şi numai unul vorbea cît de cît româneşte. De atunci Spânu n-a mai ieşit, de ruşine, din casă, nici măcar duminica la biserică, nu mai voia să vină. După ce i-au violat nevasta şi copila, i-au luat şuncile, băutura şi ce mai avea prin casă de mâncare, animalele şi păsările din bătătură. L-au amenințat că, dacă nu vine de unul singur la sediul partidului pentru a semnă că donează moara şi acareturile, data viitoare o va păți şi mai rău. Carne de porc nu prea mâncau cei patru, dar o furau ca să le-o dea acoliților lor, țigani sau scursuri de români nepricopsiți. Alteori o vindeau pe bani sau pe informați. A doua zi, Spânu s-a prezentat la sediul partidului. L-au ținut trei ore afară, culcat în zăpadă, în timp ce un individ, care tot bea din damigeana furată cu o zi în urmă de la Spânu, îi indrepta pistolul spre tâmplă. Când bețivul căzu şi el în zăpadă, doborât de băutură, l-au lasat să intre... A semnat săracul Spânu, apoi l-au pus să menționeze că o face pentru popor. L-au angajat apoi pe el însuşi să lucreze ca muncitor la propria-i moară care, veche fiind, s-a dărăpănat şi după o lună n-a mai funcționat. Moara, deşi destul de uzată, înainte de confiscare continua să funcționeze numai datorită trudei şi inteligenței lui Spânu. Acesta, dacă a văzut că i-au confiscat-o, şi pe deasupra, i-au terorizat şi familia, nu s-a mai interesat de funcționarea morii. Fiind batjocorită în continuare de către bandiții activişti, copila a înebunit. Mergea zăluda pe câmp şi cânta „Internaționala". O obligase unul dintre tâlhari să învețe cântecul pe ruseşte, în timp ce o necinsteau, şi iar, şi iar... Comuniştii i-au scos până la urmă şi din casa lor şi s-au instalat ei înşişi acolo trimițându-i să doarma într-o magazie a morii. Costică Spânu slăbise douăzeci de kilograme. Acum zece zile, Spânu a scos pistolul din ascunzătoare şi a împuşcat-o, mai întâi pe nevastă-sa, apoi pe fiică-sa şi, la urmă, şi-a tras şi el un glonț în cap. De atunci, tâlharii comuniști parcă au înebunit. Au început să facă percheziții în toată Cheia şi în împrejurimi, cautând arme şi cocoşei de aur. Dacă nu găseau ceea ce căutau, luau din casele oamenilor ceea ce le trebuia, pentru ei ori ca să le vândă. Şi la Mânăstirea Suzana au cerut să li se deschidă şi au făcut percheziție. Aştia nu au nimic sfânt, Paraschive, ascultă la mine! Cine nu are credință pe lumea asta, nu poate fi om şi nu merită să fie numit astfel. Nu sunt mai presus de turcii care ne-au jecmănit sute de ani. Şi aceia au venit numai să fure, nu au adus cu ei nimic, nu au lăsat în urma lor nicio realizare, cu excepția unor fântâni, săpate ca să-şi adape caii şi vitele furate de la români.

După o tăcere prelungită, Niculae îşi reluă povestirea.

- Dar să continui cu bietul Spânu şi cu ai lui... I-am înmormântat pe bieții oameni în groapa familiei şi preotul Damian le-a făcut o frumoasă slujbă, înduplecat de noi toți şi ținând seama de ceea

ce au pătimit decedații. Părintele Damian nu voia să-i facă lui Spânu slujba în biserică, ci numai pe marginea gropii, pentru că acesta își luase singur viața. Pe marginea gropii, preotul îmbrăcă patrafirul şi săvârşi slujba după ritualul redus, conform hotărârii Bisericii Ortodoxe Române nr. 506, din 1949, privind înmormântarea sinucigaşilor. Clopotele bisericii nu fură nici ele trase.

Niculae îşi goli încă o data paharul de rachiu şi lăsă capul în jos, întristat fiind, că a trebuit să-i povestească unui prieten foarte de drag, atâta amărăciune. Paraschiv îşi goli şi el paharul, îl aşează cu grija pe masă şi continuă discuția.

-Tare greu îmi cad la suflet, Niculae, cele ce aud. România a pierdut două războaie într-unul, şi cu nemții şi cu ruşii şi acum vom plăti cu vârf şi îndesat pentru nesăbuința conducătorilor noştri de atunci, şi noi şi copiii copiilor noştri. Am pornit la război, spunându-ne că o să stârpim, atât la noi în țară cât şi în Rusia, jugul pe care încearcau jidanii să ni-l atârne de gât. Odată ajunşi în linia întâi, ne pierdusem speranța în îndeplinirea obiectivului propus, dar trăgeam în ruşi pentru că altfel ne împuşcau ofițerii noştri pe motiv că nu ne facem datoria față de țară. Nici ei nu mai credeau în ceea ce clama propaganda de război, însă trebuia să lupte, de teamă că îi vor fi spânzura ca pe trădători. Cu tristețe observ că ceea ce se spunea că fac ruşii la ei, se întâmplă şi în țara noastră. Trăgeam în ruşi, deşi sufereau şi ei de ceea ce suferim noi acum, şi încă de mai bine de treizeci de ani.

Cu sufletul înecat în tristețe, Paraschiv îşi derulă, mai departe, întâmplările dramatice prin care a trecut.

- Pe drumul din lagărul de muncă şi până în țară am văzut şi auzit multe Niculae. Nici nu-ți poți închipui cît i-au urgisit evreii pe români la Chişinău, după ce ruşii au ocupat Moldova de răsărit, în 1940. Acolo am dormit odată la un român care mi-a povestit cît rău le-au pricinuit evreii românilor. Au venit acolo din est, spunea omul cu necaz, au pustiit cît au putut şi, când nu a mai fost nimic de pradă, au plecat mai departe să jefuiască şi România. Apoi au plecat mai departe înspre vestul Europei. Deci, este adevărat ce spunea acel om... Acum năvălesc precum lăcustele din relatarea biblică şi pe la noi, să ne prade şi să ne distrugă rosturile avute din moşi-strămoşi.

- Aşa este. La voi acasă, Paraschive, zise Niculae, au tot fost ba unii, ba alții cu colectivizarea, dar Nechifor, tata-tău, n-a semnat. I-a mai amăgit ba cu o damigeană de țuică, ba cu un miel, ba cu un curcan, ba le-a spus că-i roagă să-l lase să se mai gândească. Daca vine colectivizareaa, mi-a spus nea Nechifor ultima oară când am fost la voi acasă, îmi iau tâlharii totul, cum au făcut-o şi la ruşi, şi se alege praful de tot ce-am agonisit o viață întreagă. Pâna acum a reuşit să-i mai amâne, n-a dat nimic la CAP, însă cu ăştia patru din ultima vreme, mulți din zonă, neavând încotro, au semnat. Că veni vorba, Paraschive, ce-a zis nea Nechifor când te-a văzut, că n-ai apucat încă să-mi spui? Noua ni s-a spus că frații tai au fost împuşcați şi că tu au fugit din lagărul de muncă şi că ai sfârşit pe drum, prin Urali. Toader a fost şi el împuscat dar aşa grav ranit fiind, a reuşit să scape din încercuire. Toader a murit câteva zile mai târziu. Nea Nechifor auzind acestea a paralizat...

- Niculae, ce tot zici, cum de spui că tata ştia că nu mai are nici un băiat? Spune-mi tot ce ştii Niculae şi nu mă mai fierbe! Ce s-a întâmplat cu frații mei? Se pare că aici infernul este mai negru decât cel pe care l-am trăit eu în Rusia! Apoi, oftă Paraschiv, am să-ți spun şi eu ce i-au făcut tatălui meu şi Anei.

- Paraschive, am să vorbesc fără ocolişuri cu tine. Tu, de-acum înainte, vei fi Toader, frații tăi au fost împuscați, rând pe rând, de ucigaşi comunişti, cozi de topor, conduşi de către ruşi. Frații tăi s-au ascuns împreună cu alții, mult timp în munți ca să împiedice bolşevizarea țării. Românii de pe acolo i-au ajutat mult, le-au dus mâncare, haine, arme şi muniție. Ulterior nu au mai făcut față atacurilor comuniştilor. Au fost încercuiți, nu au mai avut muniție şi, din străinătate, nu au primit niciun ajutor, aşa cum li se promisese. Toader, fratele tău geamăn, este şi el mort, însă nu a fost înregistrat decât ca dispărut, nefiind oficial declarat ca decedat. Unchiul Nechifor a aflat acum câteva săptamâni că toți cei trei copii, ascunşi în munți, i-au fost uciși. Ştia că tu eşti deja prizonier la ruşi, că ai fi fugit şi că te-au împuşcat, după cum suna versiunea oficială. Aşadar, nu spera să te mai vadă nici pe tine şi, cotropit de atâta suferință, a paralizat. Ana îi dadea să manânce cu lingurița, însă el refuza să se hrănească... Fii tare, Toadere, că ai multe de rezolvat în casa ta şi pe valea noastră! Ştiu că eşti dezamăgit însă nu dispera! Dezamăgirea nu trebuie să ducă la deznădejde.

Toader goli paharul de țuică, îşi sterse lacrimile cu mâneca, se ridică de pe scaunul pe care stătea şi-l mută la perete, ca să să se poată rezema mai bine de zid. Începu, apoi, să-şi descarce sufletul...

- Uite ce s-a întâmplat acasă la noi în Valea Berii... şi-i povesti tot ce-a văzut acasă, revenind după nouă ani. De la Ana n-am putut afla prea multe. Am venit la tine să mă îndrumi şi să-mi spui ce-am de făcut acum. Nu mai pot să stau mult la voi că Ana este suferindă acasă şi trebuie să plec pe întuneric, pentru ca lumea să nu mă vadă, c-am venit acasă. Cei ce mi-au năpăstuit casa, se pare ca

sunt cei patru despre care mi-ai vorbit. Fără doar şi poate că vor reveni. Am să-i aştept eu însumi de data asta, am să le vorbesc pe limba lor şi am să le dau plata cuvenită pentru ceea ce ne-au făcut nouă şi altora.

-Fii cu grijă, Toadere! Fii cu mare băgare de seamă! Ăştia, care sunt veniți din răsărit şi care se numesc comunişti, sunt cruzi, Paraschive, nu au inimă ca noi, sunt ca şerpii, le dai să mănânce, îi încălzeşti la sân şi ei te muşca şi te-nvenineaza pe vecie.

- Aşa este Niculae, dar nu toți de acolo sunt nişte ticăloşi. Aceşti necredincioşi, care au venit la noi, sunt scursorile societății, indivizi pe care lumea nu mai poate să-i încapă, după cum spunea marele poet Eminescu, înainte de a fi răpus tot de cei din sămânța jidovească. Cei care au rămas acolo sunt oameni ca şi noi şi îndură greutăți şi mai mari ca noi. Sunt alungați de pe glia lor, de acolo de unde s-au născut şi aveau datoria sacră de a cinsti mormintele străbunilor. După ce li s-a luat totul, sunt deportați la sute şi mii de kilometri depărtare. Milioane de ucraineni au fost dezrădăcinați şi împrăştiați prin Siberia, unde li se fac câte şi mai câte grozăvii. Cei care sunt la putere, în zonele unde ajung, sunt şi ei străini de acele locuri, trimişi acolo cu forța, drept pedeapsă, pentru relele săvârşite în locurile de unde vin.

- Aşa este Toadere, şi la noi se fac deportări deja şi asta este, cu siguranță, numai începutul. Elita românească este dusă în Siberia, la stuf, în Delta Dunării, sau la muncă forțată în Bărăgan şi-n Dobrogea. Ascultă cu atenție ce am să-ți spun acum pentru că trebuie să ştim cum şi ce să facem. Apoi te vei duce la Ana s-o îngrijeşti, iar pe nea Nechifor să-l priveghezi, aşa cum se cuvine, după datina noastră creştina! Ileana îți va aduce ceva de-ale gurii ca să iei acum cu tine.

- Spune, vărule, cum este mai bine şi întocmai am să fac.

Mai ciocniră un pahar de rachiu şi se ridicară de pe scaune.

- Du-te acasă cu Dumnezeu şi să fii cu mare băgare de seamă! Mâine, dis-de-dimineață, îți trimit femeile din Cheia ca să-l pregătească pe unchiul Nechifor de îngropăciune şi să gătească mâncarea pentru parastas. De mâncare şi de băutură ne ocupăm noi, Toadere, tu fă puțină rânduială în casă. Popa Damian o să vina la voi pe la două ceasuri, după-amiază. Cei patru comunişti trebuie evitați. Am să improvizez ceva şi am să-i chem la şcoală ca să nu te trezeşti cu ei la înmormântare. Nu uita, n-ai să scapi nici tu de cei patru ticăloşi. Toată lumea va observa că nu eşti Toader, însă nu-ți face griji că te vă trăda cineva de aici, din Cheia! Trăim de veacuri în bună întelegere şi familia ta a fost dintotdeauna îndragită la noi. Am să-ți aduc mâine două damigene de rachiu, şunci, brânză şi un oval de jumări ca să puneți mâine, la oameni, pe masa de pomenire. Tot mâine se vor face şi sarmalele pentru parastas. Mâncarea o ținem cu toții ascunsă de comunişti, că altfel ne-o fură. Trebuie s-o ascundem cu grijă, în căruță, până ajungem la voi acasă. Dumnezeu să-l odihnească pe unchiul Nechifor! Ai grijă de Ana, să nu i se întâmple ceva la înmormântare.

Toader tocmai voia să iasă afară. Niculae îl luă de braț ca să mai stea câteva minute.

- Noua ne-au zis, continuă Niculae, că, după ce te-au dus în lagăr, ai fugit de acolo. Ruşii ar fi pus un premiu pe capul tău pentru cel care te va descoperi şi te va preda. După mai multe săptămâni, în care bietul de tine erai, probabil, pe drum, o femeie, o turnătoare bolşevică, te-ar fi împuşcat lângă o pădure şi apoi a cheamat miliția care, ar fi recunoscut leşul, ca fiind al lui Paraschiv Şoimu, cel care a fugit din lagăr. După ce te-a împuşcat, rusoaica s-a grăbit la postul de miliție din sat ca să anunțe că te-a descoperit şi te-a omorât. Îşi ceru apoi recompensa promisă. Faptul că te împuşcase, în loc să te predea viu, ar fost motiv ca să nu-i dea recompensa şi, zice-se, ar fi certat-o activistul de partid, că pretinde, pe deasupra, şi bani pentru aşa ceva. I s-a confiscat chiar şi puşca. Asta este tot ce ni s-a spus despre tine.

Niculae se prăbuşi în el şi căzu în tăcere. Liniştea profundă, care se aşează între cei doi bărbați, fu întreruptă de un zgomot de motor şi de oameni care cântau, venind de pe uliță. Niculae îi făcu semn să nu iasă chiar acum afară şi coborâră puțin lumina lămpii de petrol din odaie. Amândoi se uitară pe stradă să vadă de unde vine larma. Era un camion, marca ZIS, Zavod Imeni Stalina, încărcat cu oameni, ținând felinare de vânt în mâini, care cântau “hai la lupta cea mare” şi agitau arme, steaguri româneşti şi ruseşti. După cum li se auzea vocea celor care cântau, era evident ca sunt beți. La lumina unui felinar din camion, Paraschiv observă, că pe steagul românesc nu se mai afla emblema cu coroana regală, ci o legatură de spice de grâu cu un soare la mijloc. Celelalte detalii de pe stemă nu le putea descifra.

- Ne-au schimbat şi drapelul Niculae, zise Paraschiv, au pus soarele pe steag, dacă şi ăsta este „soarele”...

- Soarele mamei ei de viață! înjură cu năduf Niculae. Uite-aşa se plimbă beți ziua şi noaptea, cântându-şi cântecele lor. Ajung pe la casele gospodarilor şi le pun pistoalele la tâmplă ca să semneze

pentru colectivizare. Dacă românul nu acceptă, îi răscolesc casa şi-şi iau ce le trebuie, amenințând că revin. Când ajung pe la vreunul mai înstărit şi-l fură, o țin tot într-un chef până consumă ce-au furat. Am impresia că ăştia nici nu vor, într-adevăr, ca oamenii să semneze imediat, că altfel nici nu ar mai avea motiv să vină şi data viitoare ca să-i mai fure de prin casă. Jumătate dintre ăştia din camion sunt foştii netrebnici de prin Cheia, ceilalți, adunături de prin Rusia sau Moldova, care spun ca vin aici ca să-şi şcolească tovarăşii de partid.

„... rob cu rob să ne unim", strigau în gura mare cei din camion.

- Asta aşa este, din pacate, s-au adunat numai robii şi au ajuns acum la putere. Ce dracului ştiu să facă robii dacă se adună?

- O adunătură, Niculae. Vor face ce au făcut şi în Rusia deja, îşi aminti Toader cu obidă...

Toader îşi reluă firul povestirii.

- Femeia, de care ai vorbit, nu este o trădătoare şi nici turnătoare bolşevică, Niculae, oftă Paraschiv. O cheamă Tamara şi vreau să mi-o aduc aici să mi-o fac nevastă. Ea mi-a salvat viața, adunându-mă din pădure, pe jumătate degerat. Lupii aşteptau doar să se mai întunece pentru a mă sfâşia în voie. Tamara m-a adus la ea acasă, m-a îngrijit, mi-a gătit mâncare caldă, m-a readus astfel la viață. Altfel eram de mult trecut prin burțile lupilor. Îi murise bărbatul pe front şi era singură. Desigur că-şi dorea un bărbat, însă nu unul care nu era rus, şi pe deasupra şi fugit din lagărele staliniste. Şi-a pus viața ei şi a neamurilor ei în joc pentru mine. Când am plecat de la ea, tocmai o denunțase un vecin şi aştepta în orice clipă să-i vină cineva în control. Dacă mă găseau la ea în casa, ori o împuşcau pe loc, fără vreo judecată, ori o trimiteau şi pe ea în lagărele de muncă. Pe mine mă băteau, mai întâi, bine, că le-am pricinuit atâta caznă ca să mă caute şi apoi mă trimiteau într-un lagăr de muncă, cît mai departe, în estul Siberiei. Tamara a vorbit cu un văr de-al ei, care m-a dus cu sania înspre vest, până la un frate de-al lui. Acela, şi el, m-a dus mai departe până la malul estic al Volgăi. Sunt nişte oameni mununați. Ruşii nu sunt toți răi, aşa cum ni descriau în cursul propagandei de război. Sunt ceva mai primitivi ca noi, iar sărăcia i-a asprit. Desigur că şi acolo sunt ticăloşi destui, că nu poți merge pe cărarea pădurii fără să te împiedici de uscături...

- Poate că ai dreptate, Toadere, i-o tăie Niculae, însă cei care au ajuns pe la noi sunt numai lichele...

- Sper din toată inima, continuă Toader, fără să facă vreun comentariu, că acei oameni care m-au ajutat, au ajuns cu bine acasă şi că Tamarei nu i s-a intâmplat nimic rău. Acum Niculae, că mi-ai dat vestea că am fost declarat mort în Revda, sunt aproape sigur căTamara a făcut în aşa fel ca să fiu declarat mort. Bănuiesc ca au declarat un cadavru, ca fiind al meu. Mă întreb ce cadavru a fost identificat ca fiind al meu?

- Toadere, dacă Tamara este aşa cum o descrii, a găsit ea, împreună cu rudele ei, o soluție ca să te scape de urmăritori.

- Este o femeie dintr-o bucată, plină de viață, vrednică, şi pe deasupra, frumoasă. Nu voi avea linişte până când n-am so văd aici, lângă mine.

- Să-ți ajute Dumnezeu, Toadere, să-ți implineşti visul! Esti îndrăgostit de femeia aceea. Pâna atunci sunt încă multe de aranjat şi trebuie să fii cu mare băgare de seamă pe aici. Doamne, cum arăți, scuza-mă Toadere, cred ca ai suferit mult?

Toader ieşi din casă, se urcă în căruță şi porni spre Valea Berii. Prea mult timp nu mai putea sta, oricât de mult ar fi vrut. Ştia ca acasă, în Valea Berii, o lăsase pe Ana în starea în care era şi că lumânarea de la căpătâiul tatălui se stinsese de mult. Trebuia să fi venit la Cheia ca să vorbească cu Niculae şi se bucura acum, cu toată năpasta pe care o găsise acasă în Valea Berii, că vărul lui şi familia erau bine.

Bărbații îşi strânsera mâinile şi se despărțiră. Niculae închise porțile în urma căruței şi intră în casă, bucuros că-şi revăzuse vărul.

Haiduc, câinele lui Toader, alerga voios în urma căruței. După ce oamenii mâncaseră, îi dădură şi lui resturile şi acum era sătul. Astăzi nu mai trebuia să alerge prin pădure ca să vâneze ceva.

...şi diavolii mor cândva II

A două zi, după ce Paraschiv a plecat din Revda, avea să-i vina acasă Tamarei, în urma denunțului unui vecin, un comisar moscovit care zicea că vine din localitatea Azanka, raionul Tavda, regiunea Sverdlovsk din Urali, ca să „cerceteze” cazul.

Vecinul, care o denunțase, Andrej, era un frate vitreg al fostului ei soț mort pe front. Acest om, un neisprăvit, cunoscut în oraş ca muieratic şi ca beţiv notoriu, a încercat în repetate rânduri, fără succes, s-o convingă pe Tamara să se culce cu el. Nu putea să-i ierte femeii refuzurile repetate şi s-a bucurat nespus ca poate să-i facă un rău. Se bucura, din principiu, ca să le facă rău celor din jurul lui. Tamara nu era nici prima şi nu avea să fie nici ultima lui victimă. Pentru o sticlă de votcă ar fi denunțat-o Andrej şi pe mă-sa. Avea să piară, un an mai târziu, într-un accident de muncă, la topitoria de cupru SUMZ, de lângă Revda, căzând de pe o schelă. Se pare că accidentul nici nu a fost unul cu totul întâmplător. Cazul s-a anchetat, însă nimeni de pe acolo nu voia să piardă prea mult timp cu acest om. Aşadar dosarul anchetei s-a închis cu concluzia că decedatul a fost de vină, căzând din proprie neatenție.

★

Afară era un vifor grozav. Ninsoarea spulberată de vânt în toate direcțiile, nu mai contenea. Comisarul, pe nume Pavlov, a venit de la postul de miliție pe jos până la casa Tamarei. Nu i-a fost simplu să vina pe o asemenea vreme. Localitatea Revda era taiată în două de un râu, iari casa Tamarei era în cealaltă jumătate a oraşului, la margine. Ninsese mult în ultima vreme, aşa că albia râului şi podul de peste acesta de-abia se mai distingeau. Cu o seară înainte, în ziua plecării lui Paraschiv, ninsese numai atât cît să acopere urmele paşilor. Dincolo de casa Tamarei, era pădurea. Comisarul, un bărbat voinic, cam de statura fugarului, a venit la casa Tamarei Obreja fără maşină, pentru că drumurile nu erau curățate, dar şi ca să nu facă zgomot, convins fiind că o să-l prindă astfel pe Paraschiv în casa femeii. În odaie se vedea lampa arzând şi, din spatele casei, se auzeau loviturile de topor ale cuiva care crăpa lemne pentru foc. Pavlov intră în curte şi scoase pistolul din portarmă, ca să-l aibă la îndemână. Păşea cu grijă, ocolind casa, lipindu-se de perete, atent la orice zgomot. Îşi dorea mult să-l prindă acolo pe fugar. Cunoştea figura lui Paraschiv încă din lagărul Azanka, unde fusese şi el cu un an în urmă detasat forțat. Ştia că este ca un om osos la trup, vrednic, însă cumva rebel de felul lui, atât cît putea să fie de rebel într-un asemenea lagăr de muncă.

Pavlov se născuse, crescuse şi lucrase câțiva ani în Moscova, era apreciat din punct de vedere profesional şi avansase relativ repede în funcție, în capitala Uniunii Sovietice. Fusese însă prins împreună cu nevasta unui şef de-al lui, în casa aceluia. Fapta aceasta i-a pecetluit viața. Într-o săptămână a fost detaşat la Azanka, fără alte comentarii. Pavlov era un om pătimaş de fel, arogant şi duşmănos la suflet. Acum voia, cu orice preț, să-l prindă pe Paraschiv ca să se evidențieze astfel în munca lui şi să poată reveni iar la Moscova. Desigur că avea încă bune relații în Moscova, care l-ar fi ajutat să revină acolo, dar nici aceia nu puteau trece peste hotărârea şefului miliției din Moscova. Aşadar, îi trebuia un motiv deosebit ca să scape de Azanka. Prinderea fugarului avea să fie şansa vieții lui. Nu putea să piardă această ocazie...

★

În spatele casei, odată ajuns, a văzut, după forma corpului, că era o femeie cea care crăpa lemnele. Cu siguranță că aceea era Tamara Obreja, după cum i se spusese de la raion că se numeşte. A luat-o înapoi, pe lângă peretele casei, până la uşa de la intrare. A intrat fără zgomot înăuntru şi,

convingându-se ca nu este nimeni acolo, a început imediat să percheziționeze casa, aruncând, la repezeală, lucrurile din dulap şi din sertare direct pe duşumea, în miljocul camerei...

Tamara întră în casă cu un braț uriaş de lemne şi se trezi cu comisarul Pavlov, pur şi simplu, în odaie. Văzu podeaua casei plină de haine şi toate câte avea, aruncate grămadă pe duşumea. Desigur că s-a speriat foarte tare, cu toate că prietenii îi spuseseră că fusese denunțată şi că va veni cineva la ea, ca să-l caute pe fugarul de la Azanka. Scăpă lemnele din brațe. Ştia că denunțurile, pe motiv de colaborare cu imperialiştii din vest, ori sub pretext că ar fi subminat autoritatea statului, sau că ar fi sabotat cauza comunismului, se pedepseau cu deportarea în Siberia, sau cu împuşcarea pe loc, fără judecată. Denunțul în sine era suficient, chiar dacă nu putea fi dovedit. Nu mai avea, aşadar, nimic de pierdut.

Pavlov avea o privire suptă şi nişte ochi negri care, parcă, aruncau scântei. Dacă, nu a găsit nici o urmă şi nici un alt indiciu că Paraschiv ar fi acolo, a început s-o interogheze pe femeie.

- Unde sunt hainele bărbatului tău care a murit, că nu le-am găsit prin casă? Unde este Paraschiv Şoimu? mai întrebă.

- Hainele le-am dat la săraci, că doar ce era să mai fac cu ele, iar de omul de care spuneți nu ştiu nimic şi nici n-am auzit de el vreodată. Vedeți bine că nu este nimeni aici, în afară de mine, îi răspunse Tamara. Sunt singură de cinci ani.

- Se dă o recompensă pentru cel care-l va preda viu pe prizonierul român, fugar, spuse Pavlov, încercând o altă metodă.

- Ar fi bună recompensa, ceva bani nu strică niciodată, însă de unde vreți să vi-l scot eu pe acel om. Nu ştiu despre cine vorbiți!, replică Tamara cu o voce aspră, recăpătându-şi cît de cît stăpânirea de sine.

Bărbatul, văzând ca nu poate stoarce nimic de la Tamara, a început s-o înjure, s-o amenințe cu pistolul şi i-a ordonat apoi să se dezbrace. Femeia nu schiță nici un gest că ar avea de gând să se dezbrace şi se uita direct în ochii comisarului.

- Târfă reactionară şi mincinoasă, ascunzi oameni în casa ta şi crezi ca mă poți minți pe mine. Eu am avut de-a face cu multe ca tine, nu mă păcăleşti tu!

Bărbatul se duse spre ea şi începu s-o lovească cu turbare. Femeia, deşi năucită de duritatea loviturilor, continua să se uite direct, aspru în ochii lui, disprețuindu-l din priviri. Sângele începuse să-i curgă din nasul lovit.

- Aşa, ştiu eu ceea ce vrei, târfă împuțită. Îți cauți bărbat, am să-ți dau eu ceea ce vrei, amenință Pavlov şi începu să rupa hainele de pe ea ca s-o dezbrace.

Cu toate că Tamara era o femeie puternică, nu se putea împotrivi acelui om. Acesta o trânti pe podea şi o lovi cu pumnii şi cu picioarele, smulgându-i sălbatic hainele de pe ea. Pavlov, văzând-o întinsă pe jos dezbrăcată, se minună de frumusețea corpului femeii şi începu şi el să se dezbrace.

-Desigur, şi-a spus bărbatul în gând, este tânără, frumoasă, bărbată-su a murit pe front şi este şi ea dornică să facă dragoste. Poate că fugarul nici n-a ajuns până aici, ci stă acum, dacă nu l-au mâncat deja lupii, în patul altei văduve, căci văduve sunt destule acum în Uniunea Sovietică.

Aşeză pistolul pe pervazul ferestrei şi continuă să se dezbrace. Rămăsese acum numai cu izmenele pe el şi se apropie de femeie.

Tamara ştia acum ce o aştepta şi, ca să mai câştige timp, i-a spus comisarului, cu o voce blândă de astă dată, să mai aştepte puțin ca să mai pună lemne pe foc ca să fie mai cald, că de-abea a venit de afară şi-i este frig. Pavlov a încuviințat, bucuros că o poate avea până la urmă aşa de uşor la pat. Dacă tot nu-l putea prinde pe Şoimu, măcar să se aleagă şi el cu ceva seara asta. Astăzi, oricum nu mai avea nici un chef să se întoarcă înapoi, la sediul miliției, pe o aşa viforniță. Acolo, oricum nu-l aştepta nimeni cu brațele deschise, ba, dimpotrivă, i s-au părut chiar ostili acei țărănoi.

După ce a aţâţat focul, Tamara a început să îşi aşeze hainele aruncate grămadă pe jos, punându-le pe un scaun lângă pat. Aşa dezbrăcată, se duse să adune lemnele care-i căzuseră din brațe, văzându-l pe Pavlov atunci când a intrat în casă. Încet-încet, femeia îşi căpăta stăpânirea de sine, conştientă de ceea ce avea de făcut. Cu toate că sângele i se uscase pe față şi tot corpul o durea din cauza loviturilor primite, încerca, mişcându-se prin casă, să pară cît mai feminină.

Comisarul se minuna de frumusețea trupului ei şi se pregătea să-şi savureze victoria. În timp ce se apropia de ea, Tamara apucă, în acel moment, două lemne şi le azvârli unul după altul, cu forța pe care ți-o dă groaza, în fruntea bărbatului, în timp ce acesta, cu zâmbetul pe față, tocmai îşi dezbrăca izmenele. Niciunul dintre cele două lemne nu-şi ocoliră ținta. Comisarul, cu izmenele în vine, se dezechilibră şi căzu, lovindu-se la cap de piciorul patului. Ramase aşa lungit nemişcat pe duşumea. În acel moment, Tamara luă pistolul de pe pervazul ferestrei, îl armă şi ținti capul lui Pavlov, slobozind

un glonț și apoi încă unul. Bărbatul, trăznit de glonț direct în frunte și apoi în umăr, a rămas pe duşumea ca un sac, cu nedumerirea-i întipărită pe față. Viforul de afară acoperise zgomotul focurilor de armă, care nu se auzise și datorită faptului că, locuința Tamarei, era departe de celelalte case.

Tamara luă unul dintre lemnele cu care îl lovise și-l împinse pe comisar ca să vadă dacă mai traieşte, aşa cum făcea şi cu sălbăticiunile pădurii, vânate de ea. Îi pipăi venele de la gât să se convingă că-i mort și apoi se duse într-un colț al camerei, cât mai departe de mort, cazu în genunchi, izbucnind într-un plâns isteric, amar.

Să fi plâns aşa, mai bine de vreo două ore, când de afară se auzi hăulitul unui lup, nu foarte departe de casa ei. Trezită brusc din starea în care se afla, se ridică în picioare, hotărâtă să isprăvească ceea ce începuse, şi îşi sterse ochii înroşiți.

- Şi diavolii mor cândva, îşi spuse.

Se îmbrăcă sumar și ieşi afară ca să se spele cu zăpadă pe mâini și pe față, frecându-şi energic locurile unde Pavlov o lovise ca să nu se vadă a două zi vânătăile. Intră iar în casă, și cu zăpada adusă de afară și cu zdrențe din hainele ei rupte, șterse propriile urme de sânge și pe cele lasate de Pavlov și le aruncă pe foc, împreună cu lemnele cu care îl lovise pe comisar. Spălă duşumeaua cu votcă. Tamara scoase cu grijă, cu un cuțit, cele două gloanțe care l-au răpus pe Pavlov și slobozi în capul cadavrului un glonț din arma cu care mergea la vânătoare. Glonțul tras din apropiere îi desfigură fața mortului. Aranjă apoi camera, să nu existe vreun indiciu că ar fi fost înainte vreo luptă aici. L-a îmbrăcat și l-încălțat pe mort cu zdrențele de haine și cu bocancii rămaşi de la Paraschiv. Le ținuse bine ascunse în podul casei și nu apucase încă să le ardă. Greşeala, că nu aruncase încă hainele lui Paraschiv, putea s-o coste viața, dar acum se bucura că a avut inspirația să le păstreze. A târât leşul comisarului până afară și l-a urcat cu greu pe sanie, legându-l cu curele, ca să nu cadă în timpul mersului.

Hainele lui Pavlov le-a făcut ferfeniță și le-a mânjit cu seu de capră de pădure, ca să-i ațâțe și să-i ademenească pe lupi să le sfâşie mai departe, ca să se creada ca aceştia i-au venit de hac. Nu le-a uns însă prea mult pentru că le-ar fi mâncat lupii complet şi nu mai ramânea urmă de cadavru. Ghetele lui Pavlov le-a lasat aşa cum erau, neunse cu seu, ca să nu-i atragă pe lupi. A luat pistolul de pe fereastră, l-a şters cu o cârpă și l-a pus în grămada de haine, date cu seu. A aerisit casa cu grijă ca să iasă mirosul de praf de puşcă, de alcool și de seu.

Hainele, ghetele comisarului și pistolul, ascuns în ele, le-a aruncat lângă albia râului, mai departe de casa ei, ca să se creadă că s-a rătăcit pe drum și l-au mâncat lupii. Întunericul iernii și furtuna de zăpadă i-au inlesnit femeii transportul, acoperindu-i urmele saniei și eventualii ochi iscoditori. Cine se uita, de altfel, pe geam afară pe o asemenea vreme? Cine era în casă era bucuros că era înăuntru la căldură.

Afară ningea. Tamara a ajuns, trăgând de sania pe care se afla cadavrul, în cealaltă parte a Revdei, la postul de miliție. Ajunsă în fața șefului de post, a bătut în obloanele ferestrei și le-a arătat milițienilor cadavrul, întrebându-i dacă acesta este fugarul pe care îl caută. Aceia, treziți din somnul beției, ieşiră afară, frecându-şi ochii, morocănoşi.

- L-am împuşcat, a declarat ea ieşind cu milițienii afară, pentru că voia să-mi intre în casă şi să mă fure.

Statura și hainele mortului, înghețat între timp bocnă, coincideau într-adevăr cu semnalmentele fugarului care trebuia căutat. La ordin, milițianul, cu gradul inferior, aduse un metru cu care măsură lungimea cadavrului și lăsă uşa postului deschisă ca să poată analiza mortul la lumina venită dinăuntru. De greutate nu se spunea nimic în nota venită de la miliția generala centrală și, oricum, nu s-ar fi pus ei să cântarească cadavrul. Unde să-l fi cântărit acolo la post?

Tamara văzu pe uşa lăsată deschisă a postul de miliție, un anunț cu semnalmentele fugarului din Azanka și citi dedesupt numele complet al bărbatului. Se spunea acolo că fugarul din Azanka ar putea să-şi dea nume false, ca vorbeşte stricat ruseşte și ca este „foarte periculos”, deşi nu se menționa concret ca ar fi omorât pe cineva sau ca ar fi făcut alte răutăți. Citind pe uşa și dându-şi seama ca Paraschiv nu o mințise cu nimic, o amețeala caldă o cuprinse în tot corpul, cu tot frigul tăios de afară. Paraschiv îi dăduse toate datele personale, îi povestise istoria vieții lui, îi dădu adresa din România și o mică schiță cum să ajungă la casa lui. Unde este acea România, unde se afla acea Valea Berii, nume care tradus direct în ruseşte îi păru hazliu? Se întreba, dacă va ajunge să-l mai vadă vreodată în viață, dacă vor deveni cândva soț și soție. Işi reveni însă repede, ştiind că acum trebuie să fie lucidă şi nu este timp pentru melancolie. Îi dori, în gând, lui Paraschiv să ajungă cu bine acasă și-şi făcu în gură, cu vârful limbii, Sfânta Cruce.

Subofițerii se tot învârteau pe lângă cadavru încercând fără prea multă convingere, să nu piardă vreun amănunt, aşa cum învățaseră cândva în şcoala de miliție, să nu facă vreo greşeală în cercetarea

cazului, pentru care să fie ulteriori traşi la răspundere. O făceau însă evident cu tot mai puţin chef, din cauza concentraţiei de alcool ingerate, a frigului şi până la urmă începură să dea semne de plictiseală.

Tamara văzu în anunţul despre dispariţia lui Paraschiv că se oferea un premiu în bani şi chiar o decoraţie celui sau celei care va ajuta la prinderea fugarului. Fără să se arate surprinsă şi, ca să pară totul cît mai verosimil, îşi ceru, cu sânge rece, recompensa cuvenită. Cu toată teama avută în suflet, se minuna şi ea de câtă stăpânire de sine poate da dovadă.

- Măi tovarăşilor, cum rămâne cu recompensa şi cu decoraţia promise în anunţul de aici?, întrebă femeia, arătând cu mâna înspre foaia de hârtie lipită pe uşa postului.

Amândoi miliţienii săriră ca arşi. Nu era destul că femeia asta le adusese mortul plocon şi că trebuie să facă expertize pe o aşa vreme, mai venea acum şi cu obrăznicii şi pretenţii.

- Ai s-o primeşti, din trei pe aia mai lungă, i-a spus batjocoritor unul dintre ei, trimiţând-o, totodată, cu lux de amănunte, la origine. Du-te acasă femeie şi mâine să te înfăţişezi la noi aici şi să aduci puşca pentru că ţi se va confisca.

- Mama voastră de culaci, înjură celălalt miliţian cu gradul cel mai mare, aveţi puşcă, sunteţi bogaţi, bă bandiţilor, mai spuse şi scuipă cu năduf peste cadavru. Tovarăşul Stalin v-a adus aici în Revda ca să vă băgaţi minţile în cap, dar se vede că nu sunteţi în stare! Se lipeşte comunismul de voi, precum cocoşatul de gard, sau ca nuca de perete, mai spuse, şi râse cu gura până la urechi, de gluma spusă.

Subalternul lui se grăbi şi el să râdă, slugarnic, uitându-se cu coada ochiului la şef, pentru a şti când trebuie să se oprească.

- Şi dumneavoastră aţi fost adusi în Revda din alte părţi, că doar nu aici v-aţi născut şi nici n-aţi venit de bună voie, răspunse Tamara tăios.

-Taci muiere! Noi am venit aici ca să servim Uniunea Sovietică şi pe tovarăşul Stalin. Dar să nu schimbăm vorba! Trebuia să-l aduci viu la noi şi nu mort, continuă. Ce să fac cu el aşa mort? Mai trebuie acum, pe o asemenea vreme şi pe un frig ca ăsta, să-i mai săpăm şi o groapă. Mai bine-l duceai în pădure şi-l lăsai acolo să-l mânânce lupii.

- Cum vroiai tovarăşe să mă lupt cu el, să-l leg şi să-l aduc la voi viu, nu vedeţi câta-i matahala este? Dacă-mi dădea o palmă, mă asculta cu urechea.

- Bine, bine, du-te acasă acum, muiere! Nu uita, mâine să vii cu puşca!

- Băăăă, se adresa subalternului, adu-i pe ăia doi pe care i-am prins ieri la furat de cărbuni, ca să dea mortul jos, să-şi ia femeia asta sania şi să plece. Lasă-i leşul aici afară până mâine, şi când s-o mai lumina cît de cît, să-i pui să-i sape groapa! Să laşi lampa aprinsă ca să nu vină câinii să traga de el! După ce sunt gata cu groapa banditii ăia, de-abia atunci să le dai de mâncare, dar nu prea mult, ca nu sunt aici la şcoala moscovita de cadeţi!

- Ia spune femeie, nu te-a căutat nimeni pe acasă? Intrebă iscoditor miliţianul cu gradul cel mai mare.

- Nu tovarăşe, cine trebuia să mă caute, cine umblă pe afară pe o aşa viforniţă?

- Haide... du-te acasă şi mâine să vii cu puşca aici la post. Dacă nu vii tu, vin eu la tine şi te aduc aici cu mâinile legate şi cu puscă cu tot!

Tamara plecă fără alte comentarii, bucuroasă ca a scăpat numai cu atât. Le va aduce mâine o puşcă, dar mai avea încă una cu care să mai vâneze şi să-şi asigure hrana zilnică. După cele pătimite în acea zi, frigul începea să-i intre în oase. Mări puţin flacăra felinarului şi apucă funia din piele împletită a saniei, îndreptându-se spre casă.

- Ce bine că la noapte sunt liberă şi nu trebuie să merg la lucru, îşi spuse.

Acasă, reaprinse focul şi se lungi în pat. Până să adoarmă, şi aceasta nu fu prea curând, i se perindară prin minte toate evenimentele zilei. Apoi se gândi la Paraschiv...

★

Miliţienii au intrat repede în clădirea sediului şi au făcut la repezeală un proces- verbal de constatare. Nimeni nu şi-a dat osteneala să vadă ce glonţ l-a ucis pe Pavlov. Cadavrul a fost îngropat a două zi în cimitirul oraşului. Cei doi hoţi, care au săpat groapa în pământul înghetat, nu au avut o treabă uşoară de făcut. La urmă li s-a dat ceva de mâncare.

Cazul Paraschiv Şoimu a fost declarat închis la postul de miliţie din Revda şi raportul a fost telegrafiat la Miliţia centrală şi la postul din Azanka. Până la urmă, toţi au respirat uşuraţi, chiar şi cei din Azanka. Nimeni nu avea chef să mai caute un fugar la sute de kilometri de lagăr, şi cu atât mai puţin pe acea vreme. Oamenii aveau alte probleme acolo în Revda şi în Azanka... Procurarea hranei

zilnice, lemne şi cărbuni pentru foc, erau cele mai importante. Dacă fugarul ar fi fost prins viu, în Revda, trebuia să-i mai dea şi de mâncare cît stătea la ei în arest, să stea treji şi să-l ancheteze până veneau cei de la forurile superioare ca să-l ia în primire.

Problema cea mare a miliției din Revda era că acum nu-l mai găseau pe comisar. Acesta fusese trimis de către forurile superioare, apăruse în secret la ei şi parcase maşina direct în curtea interioară a sediului miliției. Nimeni din Revda nu trebuia să ştie că cineva de la centru venise în oraş, în misiune, şi astfel să se pericliteze succesul operației referitoare la prinderea fugarului, Paraschiv Şoimu. De cum venise şi intrase în sediul miliției, comisarul Pavlov începuse să dea ordine în stânga şi-n dreapta, pe un ton superior şi arogant. Desigur că Pavlov nu şi-a asigurat nici acolo, în Revda, precum nicăieri pe unde trecuse în viață, multă simpatie. Cei din Revda s-au limitatat la a-i pune la dispoziție informațiile pe care le ceru, îi dădură un blid de mâncare, fără însă să-i ofere şi altceva din proprie inițiativă. Pavlov le spuse ca doreşte să se ducă pe jos la Tamara, femeia bănuită că ascunde pe cineva, ca să-l prindă pe fugar. Sobofițerii de miliție, i-au interpretat dorința ca pe un ordin, fără să-i atragă atenția despre eventualele pericole la care se expunea la acea vreme de iarnă. Şi lor, celor care locuiau acolo, le era greu, uneori, să se orienteze pe zăpadă, iarna când era furtună. Era evident, că un străin, un moscovit după accent, om de la oraş, nu putea răzbate prin zăpada afânată şi, mai ales, pe un asemenea vânt.

Comisarul, pe de altă parte, voia să ducă de unul singur acțiunea la bun sfârşit, pentru ca nu fie nevoit să împartă, la urmă, laurii victoriei cu altcineva. L-au lăsat, aşadar, să se ducă singur şi cu atât mai rău, pe jos, n-au făcut nici cel mai mic gest ca să-l oprească, în pofida furtunii de zăpadă care era în toi. O asemenea aventură nu putea duce decât la pierzanie, mai ales, pe cineva care nu era din acele locuri.

★

Desigur că, într-un orăşel ca Revda, nicio noutate nu scapa neobservată, mai ales că Tamara avea destui prieteni adevărați care o ajutau. Familia Tamarei, împreună cu multe alte familii din Revda, fuseseră aduse acolo din sudul Ucrainei, cu domiciliu forțat, încă de la sfârşitul anilor douăzeci. Exista între aceşti oameni, aduşi aici cu de-a sila, o prietenie sfântă care-i unea şi se ajutau reciproc în cele mai diferite situații. Ştia, deci, femeia că va veni un miliția la ea acasă ca să-l caute pe Paraschiv, şi mai aflase chiar şi cum se numeşte acesta. Ştia, aproximativ, după descrierea făcută, cum arăta bărbatul. Şi mai ştia că-i un om extrem de periculos. De aceea ascunsese în acea zi flinta, încărcată, sub rama patului şi nu o lăsase, ca de obicei, neîncarcată în peretele dublu al dulapului de haine. Toată ziua stătuse femeia la pândă, aşteptându-l pe comisar să vină. Se învârtise ca un leu în cuşcă şi, atunci când a văzut că se întețeşte ninsoarea, şi-a zis că nu mai vine. Tamara era un om activ şi voia, neapărat, să iasă afară ca să-şi mai răcească sângele care îi clocotea, şi astfel, şi-a făcut de treabă ca să spargă lemne de foc, la lumina felinarului. Nu avea, de fapt, nevoie de lemne, pentru că avea destule rezerve, însă trebuia să-şi consume adrenalina produsă, tot aşteptându-l pe Pavlov. ...şi tocmai atunci, în timp ce crăpa lemne, a apărut, până la urmă, Comisarul.

Situația a fost însă de aşa natură, încât Tamara l-a împuşcat pe Pavlov cu propria lui armă. Ea nu trăsese niciodată, până atunci, cu arma într-un om, împuşca numai animale şi numai atât cît să se hrănească. Ura ideea de a lua fără rost viața altei ființe, dar o făcea de nevoie, în scopul asigurării propriei hrane. Pe Pavlov l-a împuscat însă din două motive: primul, pentru că o bătuse şi o atacase ca s-o violeze şi al doilea, o făcuse ca să întârzie căutarea lui Paraschiv care, în acest timp, să se poată îndepărta mai mult de acel loc.

Ceva în inima ei îi spunea că Paraschiv o va chema în țara lui şi se vor căsători, vor avea copii...

★

Peste două zile, după ce vântul se domoli, avea să se descopere în zăpadă, lângă pădure, hainele sfâşiate de lupi şi pistolul comisarului. Ninsoarea se potolise şi urmele lupilor încă se vedeau clar pe câmp. Desigur că unii şi-au pus problema, de ce la fața locului nu s-au găsit resturi din oasele comisarului, însă şi aici frigul şi-a spus cuvântul, astfel că, grupa stabilită pentru cercetarea cazului, a trecut degrabă la clasarea lui. Astfel capitolul „Pavlov” a fost încheiat, comisarul primind post-mortem o decorație, pentru meritul de a fi „căzut la datorie, în slujba Uniunii Sovietice”. Sicriul acestuia, în care se aflau, de fapt, pietre îmbrăcate în cârpe şi decorația primită, lipită pe capacul coşciugului, a fost trimis la Moscova familiei lui Pavlov.

Fără doar şi poate că Tamara a grăbit cumva încheierea „dosarului Pavlov”, prin faptul că în ziua descoperirii şi a cercetării resturilor lui Pavlov, i-a chemat la ea acasă pe câțiva prieteni şi pe cei de la miliție care au anchetat cazul, ca să prăznuiască împreună cei cinci ani de la moartea, pe front, a fostului soț. Data, la care a fost anunțată moartea fostului soț, căzut pe front, coincidea, oarecum, cu data la care i-a venit fericita idee să-i facă un praznic. Tamara împuşcase în urmă cu o lună, când Paraschiv încă era la ea, două căprioare şi a primit, în schimbul cărnii, cinci sticle de vodcă de la o familie de evrei. Niciunul dintre învitați nu a întrebat gazda de unde găsise votca pe acele vremuri grele. Au băut bucuroşi şi n-au pus întrebări suplimentare. Au mulțumit de invitație femeii, fiecare exprimându-şi condoleanțele pentru soțul căzut pe front, pentru cauza Uniunii Sovietice. În timp ce se ospătau, majoritatea bărbaților invitați se gândeau, poate, cum s-o aibă pe Tamara, mai curând, la pat. La urmă, după ce limbile milițienilor invitați se dezlegaseră, au recunoscut că niciunul nu prea a avut chef de anchetă, pentru acel înfumurat şi arogant comisar cu accent moscovit, care, de cum venise acolo la ei în oraş, a început să le dea ordine.

Fără să o ştie încă Paraschiv, Tamara îi salvase a două oară viața... Paraschiv Şoimu încetase în acte, în Uniunea Sovietică, să mai existe, fusese îngropat în cimitirul din Revda, raportul despre moartea lui a fot primit la Azanka şi, cu aceasta, căutarea lui fusese definitiv încheiată.

...şi diavolii trebuie să moară cândva...

Dumnezeu să odihnească victimele
celor fără de instrucție și fără respect
față de cele sfinte și tradiții!
Dumnezeu să-i pedepsească pe călăii lor!

Toader nu ajunsese, încă, acasă, în Valea Berii, la Ana, că Niculae îşi îmbrăcă cojocul şi se duse la Părintele Damian, apoi la toate neamurile şi la prieteni, ca să le spună că Paraschiv trăieşte şi că s-a întors acasă. Le-a indicat tuturor, ca, de acum înainte, să-l numească Toader, apoi le-a spus ce s-a întâmplat cu Ana şi cu Nechifor Şoimu. Au plănuit împreună cum să-l ajute fiecare pe Toader, ca să pregătească înmormântarea lui nea Nechifor.

Batrânul Nechifor şi familia lui erau foarte iubiți în toată zona. Erau ştiuți drept români vrednici şi cinstiți. Fiecare venise la gaterul lui Nechifor, când şi-a făcut casa, ca să cumpere cherestea sau şindrila pentru acoperiş. Nechifor şi băieții lui făceau mese, scaune, paturi, rame de tablouri şi oglinzi, porți, uşi şi chiar coşciuge. Bătrânul le făcea mereu un preț bun şi tot el dădea şi de băut. Cei cinci copii erau respectuoşi şi vrednici ca şi părinții lor. Păcat că biata mama a copiilor s-a prăpădit de tânără şi acum l-au ucis cei patru comunişti şi pe nea Nechifor şi şi-au bătut joc de Ana...

★

Părintele Damian i-a făcut lui Nechifor Şoimu o slujbă de îngropăciune foarte frumoasă. Damian şi Nechifor fuseseră buni prieteni, chiar dacă cel din urmă era mult mai în vârstă.

În timpul slujbei, după binecuvântări, canon, tropare şi fericiri, Părintele Damian citi Apostolul şi atrase atenția celor prezenți să nu fie ca cei ce n-au nădejde, că toți cei morți vor învia, după ce îl vor întâlni pe Hristos, spre bucurie, sau spre osândă.

- Evanghelia, ridică glasul Părintele Damian, vorbeşte despre cele două morți, cea sufletească şi cea fizică şi de Judecata finală, sau de obşte, când fiecare îşi va primi răsplata faptelor. Pe de altă parte, cinstiți creştini, Dumnezeu să-i odihnească pe cei care le-au căzut victime celor fără instrucție, fără educație, fară respect fața de cele sfinte şi celor care ne terfelesc tradițiile cu cizmele lor mânjite cu sânge nevinovat! Dumnezeu să-i pedepsească pe călăi! Amin!

După cele două rugăciuni de dezlegare, cerându-i lui Dumnezeu să facă veşnică pomenirea celui plecat, cei dragi dădură mortului sărutarea de rămas bun. Parintele Damian sfinți apoi coliva.

- Coliva sau grâul fiert, ridică din nou glasul Părintele Damian, înseamnă că omul este ca sămânța de grâu care se seamănă, ca, mai întâi să moară şi apoi să să răsara şi să rodească. Aşa va învia şi omul, prin puterea lui Dumnezeu, la ziua de apoi, la învierea de obşte.

Toata lumea plângea, toți îl cunoscuseră pe nea Nechifor şi familia lui, români vrednici şi cumsecade. Toader o ținea pe Ana de umeri. Ana, încă în stare de şoc după ceea ce suferise în ultimele zile, stătea pe un scaun şi plângea încet, lacrimile curgându-i şiroaie în poală. Când au început să lase sicriul, câinele Haiduc s-a strecurat, cât era de mare, printre picioarele oamenilor până la marginea gropii şi a început să hăulească precum lupii. Doi copii au fost trimişi să ia câinele şi să-l lege în lanț, undeva mai departe, ca să nu-l mai deranjeze pe Sfinția Sa, Paintele Damian, la slujbă.

Cei patru bărbați din Cheia au continuat să coboare sicriul în groapă şi apoi au prăvălit pământ peste răposatul Nechifor. La urmă au înfipt crucea pe mormânt, după datină, şi-au făcut ei înşişi semnul Sfintei Cruci şi au primit, de la femeile care pregătiseră mesele, pâine proaspătă, făcută în acea dimineață, jumări de porc şi câte un ulcior mare de vin, după care s-au aşezat la masă.

Toader o lăsă pe Ana pe scaunul de pe care nu se mişcase în tot timpul înmormântarii, rugându-l pe Niculae să aibă grija de ea, şi se duse la crucea tatălui său. Îngenunche lângă cruce şi-şi lipi fruntea de ea.

- N-am să am linişte, tată, până nu te voi răzbuna pe dumneata şi pe Ana. Daca am să-i aflu vreodată pe cei ce mi-au ucis fraţii, am să-i răzbun şi pe ei. Celor care îi vor nedreptăți din acest moment pe cei dragi mie, îşi vor primi de la mine bimeritata răzbunare. Aşa să-mi ajute Dumnezeu, mie Toader Şoimu, născut Parachiv, şi jur acum, aici, pe crucea dumitale!

Oamenii au văzut toată scena, însă nu au auzit nimic din cele ce Toader spusese la crucea lui nea Nechifor Şoimu...

Părintele Damian a binecuvântat masa parastasului şi s-a aşezat şi dumnealui la masă. După ce mesenii au terminat de mâncat, au lăudat bucatele şi băutura din care s-au omenit, aşa cum se cuvine. Coliva a fost şi ea foarte bună.

Părintele Damian mulţumi lui Dumnezeu că le-a dat aşa o masă îmbelşugată pe acele vremuri grele şi, după aceea, spuse „Dumnezeu să-l odihnească!, şi dădu să plece.

Ana, văzând că Părintele Damian vrea să plece, îi căzu în genunchi şi-l rugă, cu lacrimi în ochi, s-o ia cu el şi s-o ducă la Mânăstirea Suzana, pentru că ea nu mai poate trăi decât în slujba lui Dumnezeu. Degeaba au încercat Toader şi celelalte rude şi prieteni s-o îndepărteze de la acest gând, Ana a rămas neînduplecată. Şi-a luat rămas bun de la frate-său Toader, cerându-i iertare pentru hotărârea luată, şi a plecat cu familia Parintelui Damian înspre Cheia.

★

Pe firul Teleajenului, între Mâneciu-Ungureni şi Cheia, într-o culme de la poalele Bobului Mare, se adăposteşte, din anul 1740, Mânăstirea de maici Suzana. Apele Teleajenului, Stancei şi Iepuraşului, care se unesc în faţa mânăstirii, alcătuiesc aici o cruce, de unde pornesc la vale într-un singur curs. Biserica poartă hramul Sfântului Ierarh Nicolae. De sus, aşezământul se vede ca un sătuc, un pâlc de case una lângă cealaltă, toate case frumoase şi cu dragoste îngrijite. Maica Singlitichia Marin, care era de zece ani acolo, a primit-o pe Ana Şoimu, i-a dat o cameră şi s-a îngrijit mult timp, după aceea, de ea.

★

Toader a rămas singur în casă. Voia ca în aceasta noapte să doarma fără vise, să uite măcar pentru o vreme cele câte a patimit în ultimii zece ani. Şi-a umplut un pahar mare cu rachiu, propunându-şi să-l bea în linişte, la crucea tatălui său Nechifor şi să-i povestească prin câte a trecut, de când a plecat la oaste şi până acum şi de-abia, după aceea, să doarmă.

- Mâine va fi o altă zi, îşi spuse, de mâine încolo îi va da fiecăruia ceea ce merită. De mâine voi fi Toader. Astăzi însă trebuie să-i spun tatei prin ce-am trecut.

Cu o zi în urmă ajunsese, în sfârşit, acasă, după ce a mers mii de kilometrii, şi ce-a găsit în casa din Valea Berii? Şi-a găsit tatăl mort, cu ţeasta zdrobită de nişte criminali, a aflat că fraţilor lui le putrezesc ciolanele prin Carpaţi, sora lui după ce a fost pângărită de ucigăşii tatălui său va fi acum la mânăstire… Toader a luat lampa într-o mâna şi paharul cu rachiu în cealaltă şi s-a dus la crucea de la căpătâiul tatălui, aşezându-se în genunchi. Afară era demult întuneric, cerul era uşor înnourat. Razele lunii străbăteau printre nori, luminând difuz Valea Berii.

- De când am plecat de acasă, dragă tată şi m-am despărţit de dumneata, de Ana şi de fraţii mei iubiţi, ne-au dus, mai întâi, până la Ploieşti, unde am făcut instrucţia de bază. Apoi ne-au urcat în trenuri şi direct pe frontul rusesc ne-au dus. După două săptămâni, după ce am ajuns acolo, ne-au trimis direct în linia întâi să luptăm, până ce ruşii ne-au încercuit şi ne-au luat prizonieri. Mâncarea era rea, puţină şi, aflându-ne în linia întâi, cu greu ajungea la noi, şi atunci era deja sleită în marmite. La urmă, după ce ruşii ne-au încercuit, n-am mai primit nici măcar acea mâncare. Hainele erau numai zdrenţe pe noi şi bocancii sparţi. După ce ne-au luat prizonieri, ruşii i-au împuşcat pe mulţi dintre ai noştri, mai întâi pe cei care erau răniţi şi nu puteau merge pe picioare. Ne-au împuşcat maiorul, pentru că schiopata, un căpitan şi, la urmă, pe locotenentul nostru l-au spintecat cu baionetele. Locotenentul, văzând ca-i împuscă pe ofiţeri, îşi rupsese la repezeală galoanele. Ruşii au observat aceasta şi l-au spintecat în faţa noastră. Ruşii erau...

★

„Şi va trimite Fiul Omului pe îngerii Săi
şi vor aduna din toată lumea smintelile
şi pe cei care fac fărădelege şi
îi vor arunca pe ei în cuptorul cel de foc.
Acolo va fi plânsul şi scrâşnirea dinților. ”
Evanghelistul Matei (24, 3)

.....

Să-i împarți în două cete: în smintiți şi în mişei,
Şi în două temniți large cu de-a sila să-i aduni...
(Scrisoarea III, Mihai Eminescu)

Haiduc, pe care îl sloboziseră din lanț, după ce s-a terminat înmormântarea lui Nechifor Şoimu, tocmai venise lângă Toader. Câinele a început deodată să latre neobişnuit de agresiv.

- Măi, ce să mai fie, acum se cade să vină şi ursul, îşi spuse. Nu mai am picior de orătanie în bătătură, ce-o vrea ursul să fure?

Printre lătrăturile câinelui auzi râsetele unor cheflii, apropiindu-se de casă, râsete de bărbați beți. Toader bănuia cine putea veni la acea oră. Dădu paharul de rachiu pe gât, apoi fugi în şopron şi înşfăcă trei toporaşe de cioplit şindrila şi le înfipse la cingătoare. Luă cu el un colac de sârmă cu care legau cheresteaua în stive şi o teslă. Intră repede în casă şi luă cu el şi câinele, ținându-l de cureaua de la gât şi de bot ca să nu latre. Înțelesese cine sunt cei care acum îi veneau în casă. Deşi ostenit după toate prin câte trecuse, era pregătit sufleteşte pentru întâlnirea cu comuniştii.

Toader mângâie câinele ca să-l liniştească, făcu flacăra lămpii mică de tot şi se puse după perdea să-i aştepte ca să intre toți în casă. Aşezase lampa în aşa fel ca să lumineze zidul din spate al camerei, rezemând un tocător din lemn de ea, ca el însuşi să rămână în umbră. Haiduc parcă înțelese ceea ce i se cerea şi stătea încordat, dar cuminte, lângă stăpân. Pe câine, Toader îl ținea mai departe de bot, ca nu cumva să-i dea de gol. Dacă ar fi lătrat, comniştii ar fi luat armele şi l-ar fi căutat, să-l împuşte. Cei care se apropiau vorbeau ruseşte cu voce tare între ei. Povesteau despre o femeie şi, intrând in curte, unul dintre ei a început să strige pe româneşte:

- Femeie, păsărico, am venit iar, aşa cum ți-am promis, hai să ne jucăm puțin! Haide să ne dai ceva de băut şi să ne simțim bine! Acum, că nu mai este tac-tu, putem să ne facem de cap!

Lui Toader i se întunecă sufletul de ruşine şi, în acelaşi timp, de ură. Acum îi era clar ca lumina zilei cu cine avea de-a face.

Cheflii s-au dat jos din căruța cu care veniseră şi păşiră cu pasul sigur către casă. Au deschis uşa, lovind-o cu piciorul, şi au pătruns înăuntru…Erau atât de siguri pe ei, că şi-au lăsat armele în căruță. Haiduc avu o tresărire, atunci când uşa fu lovită cu piciorul, dar Toader îl ținea mai departe strâns de curea şi de bot.

Când Toader văzu că toți patru intraseră în cameră a slobozit câinele pe ei. Haiduc sări în gâtul unuia, alți doi s-au ales cu câte un toporaş în moalele capului, căzând ca nişte saci inerți pe duşumea. Cel de-al patrulea rămase îngrozit, lipit de peretele stropit de sângele care sărise din țestele crăpate ale celor doi. Toader făcu flacăra lămpii mai mare ca să-i vadă mai bine la fețe. Cel de-al treilea toporaş îl ținea Şoimu în mână, pregătit să-l arunce în capul celui de-al patrulea comunist. Câinele îşi făcea mai departe de lucru cu victima lui, sfâşiindu-i gâtul. Toader nu avea de gând să-l oprească şi nici nu s-a ostenit s-o facă. Haiduc îl ucisese tocmai pe acela, pe care îl mai muşcase de picior, atunci când veniseră să-l omoare pe Nechifor.

- Nu vorbeşte la româneşte, articula rusul într-o românească stricată, acestea fiind probabil singurele cuvinte în Limba română învățate de el. Rusului i se udaseră pantalonii de propriul ud şi o baltă de urină se adunase la picioarele lui.

- În schimb, eu vorbesc ruseşte, replică Toader.

- Ce bine că vorbeşti ruseşte, încercă omul să schițeze un zâmbet. Cine eşti tu şi ce cauți aici?

- Aici în casa mea eu sunt acela care pune întrebările şi hotărăşte ce este de făcut. Bagă-ți mințile în cap, că nu te mai avertizez încă odată. Ai priceput?

Rusul înțelese că Toader nu glumeşte şi dădu afirmativ din cap.

- Cine l-a omorât pe tata, vreau să ştiu mai întâi? Ce căutați voi aici, la casele noastre, ne furați roadele muncii, ne batjocoriți femeile, surorile şi fetele şi ne călcați țara în picioarele voastre mânjite de sânge nevinovat?

Haiduc, văzând că victima lui nu mai mişcă, se duse la ceilalți doi care zăceau cu țestele sparte pe duşumea, îi mirosi pe rând şi apoi se uită duşmănos la cel de-al patrulea comunist, aşteptând parcă un semnal de la stăpân să-i vina de hac. Toader îi făcu un semn din cap şi Haiduc i se aşeză cuminte la picioare. Şoimu îl fixă pe rus cu privirea, aştepâtind răspuns la întrebarea formulată.

Rusul arătă cu mâna tremurândă înspre unul dintre cei cu țestele sparte.

- Cine mi-a badjocorit sora, pe Ana, mai întrebă Toader, ridicându-i-se sângele în ochi?

Rusul, îngrozit, îşi deşertă a două oară conținutul vezicii în pantaloni, mărind balta de urină de la picioare.

- Lasă că ai timp să răspunzi mai târziu la judecata de apoi. Acum avem treabă. De fapt, tu ai treabă. Ai să sapi o groapă în care să vă încapă hoiturile. Nu încerca să mă tragi pe sfoară, vezi bine că mai am un toporaş şi o teslă la mine şi ştiu să le folosesc după cum ai văzut. Înțelegi?

- Da, te înțeleg omule, spuse, şi în acelaşi timp dădu din cap îngrozit.

- Nu mă face să te omor înainte de a-ți săpa groapa, că nu vreau să mai muncesc pentru voi. Am făcut-o destul în lagăr, în Azanka-Sverdlovsk.

Deodată rusul pricepu cine este bărbatul necruțător din fața lui.

- Tu eşti bandi..., tu eşti tovarăşul Paraschiv Şoimu?

- Da, eu sunt în carne şi oase şi nu sunt „tovarăş" cu tine. Acum ştii cu cine ai de-a face. Asta a fost ultima ta întrebare. Acum, lasă-te încet jos şi aşează-te pe fund.

Toader îi aruncă o sârmă şi-i spuse să se lege bine de picioare cu ea. După ce omul îşi înfăşură bine sârma peste picioare, îi mai aruncă o alta şi-i spuse să se lege bine de o mână. Şoimu se duse lângă el, chemând şi câinele alături, şi-i legă bine amândouă mâinile.

- De ce mă legi dacă tot vrei să mă omori?

Toader îi dădu un dos de palmă peste față şi sângele țâşni abundent din obrazul spart.

- Te-am avertizat să nu mai pui întrebări! Şi voi legați oamenii cu sârmă ghimpata şi apoi îi schingiuiți şi omorâți...

Toader luă lampa, o aprinse mai tare, după care îl apucă pe rus de reverul şubei, târându-l pe scări, afară din casa, până la căruța cu care veniseră. Îl aşează culcat lângă căruță, cu fața în jos. Haiduc mergea pe lângă ei, mârâind fioros, pregătit la semnalul lui Toader să atace. Din căruță Toader luă două pistoale. Pe unul îl verifică dacă este încărcat şi-l bagă la cingătoare. Din celălalt pistol scoase încet cartuşele, fără să-l audă rusul, şi-l puse în buzunarul pantalonilor.

Îl dezlegă pe comunist la mâini şi la picioare şi, cu pistolul ațintit spre el, îi spuse să meargă în spatele grajdului. Haiduc statea amenințător lângă rus. Paraschiv îi dădu o lopată în mâna, ținându-se apoi la distanță cu pistolul în mâna. Alese un loc, în spatele grajdului, unde țineau bălegarul să se usuce, îl puse să dea, mai întâi, balegarul la o parte, apoi să sape groapa. Haiduc nu-l pierdea din ochi, mârâind agresiv de câte ori acela îşi încetinea ritmul...

Între timp se luminase afară. Toader îi spuse rusului să arunce cazmaua departe de groapa sapată şi acesta se execută. Şoimu îi ceru să ia cadavrele din casă şi să le arunce în groapă. Comunistul făcea întocmai ceea ce i se cerea, ştiind ca i se apropie şi lui sfârşitul. Toader îl urmărea de la mică distanță cu pistolul ațintit. Şoimu îi aruncă rusului pistolul, din care scosese cartuşele, şi-i spuse să se pună pe marginea gropii şi să se împuşte. Rusul se aşeză pe marginea gropii cu fața spre aceasta şi se făcu că-şi duce pistolul la tâmplă. Cu o viteză uluitoare se întoarse şi îndreaptă pistolul spre Toader.

- Reacționar idiot, credeai că sunt prost să mă împuşc? Măi „aliatule", cu pistolul ăsta ți-am omorât amândoi frații mai mari. Eu i-am omorât bă, m-auzi tu bine, aşa cum o să te împuşc şi pe tine acum. Vrem să-i stârpim p-ăia cu clonțul mare ca al tău, aşa cum am făcut şi cu ceilalți bandiți de frați ai tăi. P-ăia tăcuți vrem să ni-i facem slugi, să muncească pentru noi, aşa cum vroia Adolf Hitler să facă cu noi!

Toader stătea liniştit la doi-trei metri de dușman. Rusul era iritat că Şoimu nu arată nicio teamă. Cu pistolul ațintit, când înspre Toader, când înspre câinele care mârâia, aşteptând un ordin de la stăpânul lui, continuă să-l amenințe:

- Nu crezi, nu, dar am să-ți mai povestesc ceva şi o să mă crezi atunci! Pe Nechifor, fratele tău cel mai mare, l-am pălit cu glonțul exact acolo unde avea cicatricea la sprânceana stângă şi a căzut ca un sac pe râpa, care urca pe Cindrel, de-a curmezişul Păltinişului. Pe Cozma, celălalt frate, l-am pălit cu toporul dintr-o parte, acolo unde avea lobul urechii despicat, şi ne-a stropit pe toți cu sângele vostru de sabotori ai revoluției. Mă crezi acum, ori nu? Ți-am dat destule detalii să mă crezi? Dar nu este totul. Pe soră-ta eu am regulat-o primul, săptamâna trecută şi la urmă am bătut-o şi m-am pişat pe ea, pentru că, în timp ce o luam pe la spate, a vrut să mă înjunghie cu un cuțit. I-am fost primul bărbat, mă, auzi bă, reacționarule? Fusta ei, plină de sângele fecioriei, am legat-o de un baț şi m-am plimbat cu el prin curte, aşa cum legați voi cearceaful de vioară, după noaptea nunții. Tot eu i-am spart țeasta lui tac-tu. Eu l-am lovit primul... Dar ți-ajunge, ți-am spus destul, acum ai să mori şi tu.

Toader continua să stea fără vreo reacție de teamă, știind că rusul nu are cartuşe în pistol. Era mulțumit că aflase cine este ucigaşul fraților şi al tatălui lui şi cine o necinstise pe Ana. Duse mâna la cingătoare şi scoase toporaşul.

Comunistul apăsă pe trăgaci, urmând doar un sunet sec de pistol neîncărcat… Fața dezamăgită i-a fost despicată pe linia nasului, de toporaşul lui Toader, şi rusul a căzu cu un zgomot sec, peste ceilalți din groapă. Câinele se repezi la rus, însă Toader îl opri.

- Lasă-l Haiducule, că acum avem altă treabă! Fii liniştit acum, că şi ăsta şi-a plătit datoriile. Îți mulțumesc pentru ajutor. Urâtă este viața când te împinge să curmi viețile altora. Bandiții ăştia au curmat, poate, sute de vieți şi ar mai fi făcut-o, dacă nu-i omoram noi aici.

Câinele se uita atent, cu urechile ciulite, la stăpân. Acum i se îmblânziseră ochii şi dădea, satisfăcut, din coadă. Toader luă matahala de câine în brațe, în semn de mulțumire, pentru ajutor.

- şi diavolii trebuie să moară cândva... mai spuse Toader.

★

Un pistol şi muniție pentru acesta le-a ascuns într-o scorbură de pom, învelite într-o cârpă îmbibată în păcură ca să nu rugineasc㠍 celelalte arme le-a aruncat în „groapa ticăloşilor”. A aruncat apoi var peste cadavre din groapa aflată în curte. Căruta lor a sfărâmat-o şi a băgat-o pe foc, împreună cu duşumeaua camerei, pe care i-a ucis pe primi trei comuniști. Resturile metalice de la căruță şi hamurile de piele ale cailor, cu care veniseră cei patru, le-a aruncat şi pe ele în groapă. Toader a acoperit groapa ticăloşilor cu pământ, punând grămada de bălegar deasupra. Pe cai i-a lasat liberi, gonindu-i înspre pădure. Caii erau de o rară frumusete, cine ştie de unde fuseseră furați şi aceştia, de la ce om nefericit, obligat să semneze pentru cooperativizare, îşi spuse. Pe spinare bietele animale aveau multe dungi de sânge, recent uscat, de la biciurile primite de la „comuniști”. Îi părea rău de bieții cai, că vor fi mâncați de lupi sau de urşi în pădure, dacă se vor fi trezit din hibernare, însă nu avea de ales… Cu siguranță că cei patru vor fi căutați şi trebuia înlăturate toate urmele.

A curățat bine pereții camerei, de sângele închegat, şi i-a văruit. În zilele care au urmat, Toader a tăiat scândură şi a pus duşumea nouă în camera osândei, spălând-o, apoi, cu ceai de flori tei şi de muşețel. A scos geamurile din rame şi a făcut altele noi la ferestre, a făcut o masă şi scaune noi, cele vechi băgându-le pe foc, împreună cu hainele cu care venise din Rusia. A dres căruța şi a mai îndreptat câte unele prin casă. În timp ce era la reparatul căruței, văzu o căprioară venită să pască lângă casa lor. Luă puşca de vânatoare din casă şi ochi căprioara, asigurându-şi astfel mâncarea pe câteva zile.

★

În duminica următoare, Şoimu s-a îmbrăcat cu ce avea mai frumos şi s-a dus la Cheia, la biserică. După Sfânta Slujbă, l-a luat deoparte pe Părintele Damian şi l-a rugat să-i asculte spovedania. Avea sufletul încărcat cu multe evenimente.

- Fiule, te ascult, îi zis preotul. Vino cu mine!

Se duse lângă altar, în dreapta acestuia. Preotul îi porunci să se aşeze în genunchi.

- Eşti pregătit pentru spovedanie, fiule?

- Sunt pregătit, părinte şi ard de nerăbdare să mă împărtăşesc.

- Să nu aştepti întrebările mele fiule. Când ai să-ți începi mărturisirea, să vorbeşti numai la timpul trecut.

- Întocmai am să fac părinte.

- Să iei aminte la eventualul canon pe care ți-l rânduiesc. Acesta nu este spre pedeapsă, ci spre vindecare. Am să judec, după greutatea faptelor tale, dacă îți dau dezlegare sau nu pentru a primi Sfânta Împărtăşanie. Pentru păcate grele şi lipsa căinței, pe măsura faptelor, pot să-ți amân primirea Sfintelor Taine.

- Întocmai am să fac părinte.

- Fiule a lui Dumnezeu, trebuie să depăşeşti "pragul ruşinii", nu trebuie să ascunzi nici un păcat sau vreo patimă, oricat de greu ți-ar fi. Iată, fiule, Hristos stă nevăzut, primind mărturisirea ta, cea cu umilință destăinuită. Deci, nu te ruşina, nici nu te teme, nici nu ascunde de mine nimic din cele ce-ai făcut, ci toate mi le spune fără să te îndoieşti şi fără sfială, ca să iei iertare de la Domnul nostru Iisus Hristos.

- Întocmai am să fac părinte.

Toader începu să vorbească.

- Parinte, numele meu de botez este, de fapt, Paraschiv şi nu Toader. Am fugit din lagăr de la ruşi şi nu pot trăi sub numele meu adevărat. Dacă aş face-o, ar veni ruşii şi m-ar trimite înapoi în lagărele sovietice. Fratele meu geamăn, Toader, a fost omorât şi mi-am luat dreptul să-i port numele. Pot să-i port numele fratelui meu, părinte?

- Fiule, toți din Cheia ştiu că nu eşti Toader, toți ştiu că şi pe Toader l-au prăpădit securiştii. Ordinul de cercetare şi de lichidare ale corpurilor de partizani din zona montană Sibiu au fost date de către Moldor Lucian şi de către Melnic S., şefii Biroului 1, respectiv Biroului 2, de la Inspectoratul de Siguranță al județului Sibiu. Nu s-a găsit cadavrul fratelui tău, aşa că securiştii nu puteau să-l dea pe Toader Şoimu decât ca dispărut. Toader fusese însă grav rănit, a reuşise să scape din încercuire, dar după câteva zile a murit. Un român a chemat un preot şi l-au îngropat sub un brad şi numai aceia ştiu unde este. Cândva vom merge la mormântul lui, apoi o să încercăm, când se vor mai linişti timpurile, să-i aducem osemintele aici la Cheia, ca să se odihnească unde i se odihnesc şi moşii şi strămoşii. Niculae, vărul tău, te-a povățuit bine ca de acum să te numeşti Toader Şoimu.

Fie binecuvântat robul lui Dumnezeu, Toader Şoimu, care aici stă îngenuncheat înaintea Ta, Doamne! intonă părintele.

Popa Damian îl pofti să-şi continue spovedania. Toader i-a spus câte a pătimit în Uniunea Sovietică, i-a povestit de Tamara, i-a relatat ce sărăcie a văzut pe drumul parcurs înspre casă, în toată Moldova, de la Nistru şi până în Carpați. La urmă, i-a mărturisit părintelui ce a făcut cu cei patru comunişti şi unde le-a îngropat cadavrele.

- Te căieşti, Toadere, că ai curmat vieți de oameni?

- Aceste ființe umane veniseră la noi ca să-mi necinstească mai departe sora. Daca mă găseau nepregătit, m-ar fi luat prizonier şi m-ar fi ucis, după ce m-ar fi chinuit. Este greu să-i numeşti oameni pe aceştia. Erau numai cozi de topor puse în slujba Necuratului, ucigă-i toaca. Cred că am procedat, părinte, aşa cum mi-a dictat El. Am scăpat, astfel, mulți oameni de la suferință. Ştiu ca nu am dreptul să iau viața altora, însă acei mişei au făcut mult rău oamenilor şi, cu siguranță, ar fi făcut şi mai mult dacă nu îi opream eu. Cu toate acestea, îmi pare foarte rău ca am curmat vieți omeneşti.

- Dumnezeu le-a aplicat pedeapsa meritată pentru relele săvârşite şi El te-a ales pe tine, ca să-i înfaptuieşti vrerea. Dumnezeu este milostiv şi iertător fiule, fii binecuvântat Toadere, că ne-ai scăpat de ei! Să nu ai alți învățători pe pământ, Hristos să fie învățătorul tău. Păcatele mărturisite la Spovedanie sunt cu adevărat iertate de Hristos, prin mijlocirea preotului duhovnic. Îți dau binecuvântarea şi-ți poruncesc să te împărtăşeşti mai des. Să nu-ți fie teama că cineva de pe la noi te va trăda. Oamenii de aici te vor cinsti toată viața pentru ca i-ai scăpat de cei patru ucigaşi.

- Doamne, luminează mintea şi cugetul duhovnicului meu, spuse Toader. Păzeşte-l, miluieşte-l, binecuvântează-l şi pune, Doamne, în gura sa cuvinte mântuitoare pentru sufletul meu ca să fiu incredințat, că, ascultându-l pe dânsul, pe Tine Te ascult! Am fost sincer, Doamne, în căutările mele, Duhul Sfânt mi-a descoperit duhovnicul potrivit, la momentul potrivit.

- Cînd conştiința este curată în fața lui Dumnezeu, atunci lumina bucuriei din suflet nu mai încetează să ardă. Ridica-te, Toadere, în picioare, îi porunci Părintele Damian. Pofteşte acum şi mănâncă. A fost astăzi un parastas şi ne-au dăruit oamenii bucatele astea sfinte, să ne bucuram de ele.

Toader se duse la masă şi mâncă cu poftă. În timp ce mânca, părintele îi mai spuse:

- Mâine dimineață, după ce va răsări soarele, să vii aici cu căruța, că am să te trimit la nişte oameni să-ți dea porumb şi cartofi de sămânță. Este totul aranjat cu ei. Niculae şi cu mine am aranjat totul. Nevastă-mea, preoteasa, o să-ți dea nişte răsad de roşii, să pui în grădină, la loc ferit, când o veni vremea. Are să-ți dea şi o față de masă, de ea croşetată. Să aduci, mâine când vii, plugul şi topoarele ce le ai pe acasă, ca să mergi cu ele la Mardare, fierarul să ți le ascută şi să le călească. Te duci apoi repede acasă cu toate şi ari locul cît poți de mult, că, până se înserează, vine Cozma, fratele preotesei cu o căruța de fân ca să ai de dat la boi şi la cai, până o creşte iarba la voi, pe Valea Berii.

- Parinte, spuse Toader căzând în genunchi, cum să-i plătesc eu pe oamenii aceştia şi pe dumneata pentru ce-mi dați?

- Toadere, tu şi familia ta ne-ați plătit cu vârf şi-ndesat ca să avem tihna pe pământul acesta pe care ne-am născut, acum este rândul nostru să ne răsplătim. Fă bine şi începe să pui din nou gaterul pe picioare, că vine vara şi oamenii îşi vor repara iar casele, sau vor face altele noi, şi au nevoie de scândură. Peste trei ani vreau să-mi repari turla bisericii şi o să vin eu atunci la tine să-ți cer ajutorul. Toadere, după Înălțarea Domnului, am să plec la Bucureşti unde am un prieten. Să-mi dai pe o hârtie numele complet şi adresa Tamarei Obreja s-o chemăm aici la noi şi să vă cunun. Noi, preoții, mai păstrăm relațiile noastre şi o să găsim o cale să ți-o aducem pe Tamara ta aici. Toadere, toți vrem să te

vedem însurat ca să umpleți Valea Berii cu copii, cu râsetul lor! Să fii binecuvântat, cu tot neamul Şoimu, care a fost şi care va mai veni. Doamne-ajută!

★

După ce plecă de la biserică, Toader a coborât cu căruța până la Mânăstirea Suzana ca s-o vadă pe Ana.

- Ana, bună seara Ană, cum îți merge?

Ana era voioasă şi-i povesti cum au primit-o maicile în mânăstire, de parcă n-o mai văzuseră doar de o săptămână. Avea camera ei, va munci aici, şi-i va sluji Domnului Iisus Hristos până la sfârşitul vieții.

- Paraschive, spuse Ana, toată lumea din mânăstire zice că tu eşti Toader, însă eu ştiu cine eşti. Crezi că am înnebunit şi nu-mi mai cunosc fratele? Nu Ană, nimeni n-a înnebunit, şi tu cu atât mai puțin, desigur că sunt Paraschiv, însă sunt oameni răi care ne-au năpădit țara şi vor să mă piardă dacă află că sunt cine ştii că sunt. De acum înainte voi fi Toader Şoimu pentru toată lumea şi Părintele Damian m-a binecuvântat astăzi cu acest nume.

- Aşa să fie dat de la Dumnezeu, frate. Toadere, oameni răi ne-au năpăstuit casa, l-au răpus pe tata, iar pe mine m-au necinstit. Aceştia vor veni să-ți facă rău şi tie, fii cu băgare de seamă!

- Oamenii ăştia s-au dus în iad, de unde au venit, şi n-or să le mai calce piciorul pe la noi. Nici ei n-au să mai vina şi nici alții ca ei. Fii fără teama, surioară! Ai grijă de tine aici, am să vin să vorbim în fiecare duminică, după slujbă. Acum trebuie să mă duc acasă să dau de mâncare la animale. Mâine o să am o gramada de treabă. Rămâi cu bine, surioară!

- Ai păcătuit Toadere, cum de spui aşa de sigur că aceia n-or să ne mai calce casa? Acei oameni au venit şi aici în mânăstire şi au furat.

- Fii pe pace Ană, chiar dacă am păcătuit, am fost la Parintele Damian şi m-a absolvit de vină. Aceia n-au să mai fure din Mânăstirea Suzana. Pentru asta mă pun chezaş.

- Mergi cu Dumnezeu, frate!

★

A două zi, lumea i-a dat tot ceea ce i-a promis popa că-i dau, Mardare, fierarul, i-a dres plugul şi i-a călit topoarele, Cozma, fratele preotesei, i-a dus acasă o căruță mare cu fân şi fratele acestuia, Ion, i-a dăruit un purcel, găini ouătoare, pui de găină cu cloşca lor, rațe şi o pereche de gâşte, amândouă cu fundă roşie la gât şi... un pui de câine.

- Bă Toadere, să le tai la timp aripile la găini, că-ți sar gardul şi tare-s „drumețe” de fel. Câinele ăsta este bun, Toadere, îl cheamă Grivei. Cozma îi căscă fălcile cățelului şi-i arătă că este negru-n ceru´ gurii. Tată-su este câine de stână şi se dă la urs. Îi ajunge un boț de mamaligă şi apă. Pune-l pe lângă Haiduc ca să se dea după acesta. Mâine urc iar la tine cu un sac de făină de mălai şi unul de făină de grâu. Azi n-au mai avut loc în căruță. Îți mulțumim cu toții, Toadere, pentru tot ce ai făcut pentru noi, Dumnezeu să te aibă în paza lui.

Fuga spre împlinirea destinului

În Revda începuseră să vină ofițeri de la MGB (Ministerstwo Gossudarstwennoi Besopasnosti Ministerul pentru Securitatea Statului) ca să întrebe de comisarul Pavlov. Erau chemați oamenii la postul de miliție şi erau întrebați ce ştiu despre Tamara Obreja. Cercul se strângea şi era numai o chestiune de timp ca femeia să fie arestată, interogată, judecată şi apoi, cu siguranță, deportată într-un lagăr de muncă pentru femei. Rareori se întâmpla ca verdictul judecătorului să nu fie „vinovat", indiferent dacă vina era dovedită sau nu. Daca vreun comisar politic hotăra că eşti vinovat, fie vorba despre un bărbat sau de o femeie, judecătorul nu putea da alt verdict. Erai urcat în tren la repezeală, de cele mai multe ori fără să mai poți trece pe acasă ca să-ți ia ceva haine, bani sau cele trebuitoare, şi trimis în vagoane închise, în direcția Gulag.

Ştia Tamara ce înseamnă deportarea, de la părinții ei şi de la Paraschiv. Acum trebuia cît mai rapid posibil să dispară din Revda, să fugă de acolo cu orice preț, însă unde?

- Unde să te ascunzi în Uniunea Sovietică, se întrebă, cu toate că este un imperiu imens, fără ca cineva să nu te denunțe? Poate doar, îi veni un gând, să stea ascunsă la rudele ei o luna-două, departe de Revda, şi apoi să fugă în România să-l caute pe Paraschiv. Unde era această România? Unde erau Valea Berii şi Munții Ciucaş? Dacă Paraschiv, bărbatul acela puternic şi hotărât, are totuşi familie şi copii şi a minţit c-o va lua la el? Era de fapt numai un fugar care voia să ajungă în țara lui şi atât. I-a spus verzi şi uscate ca să se poată întrema în casa ei şi să-şi poată apoi continua drumul, îşi spuse. Nu, nu este adevărat, îi răspundea o altă voce interioară, Paraschiv este un om de onoare şi vrea să facem o familie împreună... Nu poate juca teatru un om ca el. Am citit cu ochi mei anunțul de la miliție. A trecut printr-un razboi, a împuşcat oameni, pentru că trebuia să facă aşa, altminteri ar fi fost el împuşcat de proprii camarazi. A suferit, trecând printr-un lagăr de muncă şi a ajuns până la mine, că aşa a vrut Dumnezeu. Paraschiv a plecat, apoi la el acasă şi, cu siguranță, va ajunge acolo şi mă va chema la el, într-un fel sau altul. După felul cum ne-am iubit aici şi după cum s-a purtat cu mine, nu este un om care să poată mintă. Problema se complică acum, fiindcă trebuie să dispar de urgență din Revda. Am s-o scot eu la capăt...

Tamara ridică o scândură din duşumea şi scoase de acolo icoana cu Maica Domnului. Icoanele erau interzise de regimul sovietic şi a ascuns-o acolo unde nimeni n-ar fi bănuit. Puse icoana pe tăblia patului şi se rugă îndelung în fața ei, aşa cum mama ei o învățase în copilărie. Ceru ca Dumnezeu şi Maica Domnului să o lumineze în calea pe care o are de urmat.

- Dă-mi, Doamne, un semn ca să ştiu ce să fac şi unde să mă duc. Dacă am să rămân în Revda, voi fi strivită de tăvălugul comunist ca atâția alții şi nu vreau să mor. Am dreptul la viață şi trebuie să trăiesc. Am cunoscut iubirea, am cunoscut un bărbat pe care-l iubesc şi care mă iubeşte şi trebuie să-l caut. Du-Mă, Doamne, la acel bărbat, deschide-mi calea spre el, se ruga Tamara fierbinte şi apoi se duse să ascundă icoana la locul ei.

Afară era întuneric şi vântul se întețea. Se auzea când şi când urletul vreunui lup singuratic. Tamara se cutremura de ceea ce banuia că o aşteaptă, nici ea nu ştia exact ce va fi, dar presimțea că destinul îi pregăteşte ceva neobişnuit. Mai puse câteva lemne pe foc şi se aşeză pe un scaun, încercă să se calmeze, privind flăcările jucăuşe din sobă. Când şi când se uita pe fereastra dinspre apus, parcă aşteptând ceva.

În vifornița de afară desluşi o umbră, apropiindu-se de casa ei, auzi apoi poarta închizându-se şi zgomot de paşi pe zăpada înghețată. Un fior de groază îi scutură tot trupul. Cineva bătu încet la uşă.

- Tamara, Tamara, deschide!

Vocea îi era, evident, cunoscută, întrebă însă cuprinsă de teamă, cine este.

- Deschide repede, Tamara, eu sunt Serghei, deschide odată!

La lumina, care se strecura afară din casă prin deschizătura uşii, văzu chipul lui Serghei, miliţian în Revda. Era o rudă de-a ei după mamă, dar şi un prieten foarte bun. Ca să ajungă miliţian mituise mulţi şefi din Revda.

- Ce este, ce vrei Serghei la ora asta?

Bărbatul îşi scutură hainele şi şapca de zăpadă în faţa pragului uşii, intră repede în casă şi se aşează pe un scaun, lăsând alături pe duşumea ranița pe care o adusese cu sine. Serghei făcu o pauză lungă, măsurând-o pe Tamara din cap până-n picioare cu un aer compătimitor, trase aer în piept şi spuse:

- Tamara, trebuie să fugi acum, imediat, nu mâine, nu poimâine. Mâine dimineaţă vor veni de la miliţie să te aresteze. Astăzi a venit cineva cu trenul de la Raion şi ne-a ordonat să te arestam mâine dimineaţă. Vor să te judece aşa cum ştiu ei, şi apoi ,cu siguranţă, au să te ducă în lagăr, în Siberia, la muncă.

Femeia căzu în genunchi şi-şi făcu semnul crucii. În ochi i se citi disperarea, dar şi o licărire de speranţă. Serghei continuă.

- Andrej şi cu Simion pleacă la noapte la ora patru cu trenul de marfă care se duce să încarce o uzină din România. Ei merg până la Ungheni pe locomotivă şi apoi se întorc de acolo cu alte vagoane pline. Locomotiva nu poate intra în România, din cauza ecartamentului mai mare, altfel te-ar fi dus până peste graniţă. Vor face în aşa fel ca să nu fie schimbaţi pe drum cu alţi mecanici sau cu alţi fochişti. Am aranjat deja totul cu ei. Tu te îmbraci cu haine bărbăteşti, îţi ascunzi părul sub căciulă şi vei fi, alături de Simion, al doilea fochist. Îţi vor spune ei ce să faci acolo, pentru că trebuie, desigur, să-i ajuţi pe drum, la băgat cărbuni pe foc. Ei au fost cândva în România şi-ţi vor spune până la Ungheni cum să faci mai departe după ce ai ieşit din Uniunea Sovietică şi încotro s-o apuci. La Ungheni cunosc ei pe cineva unde vei sta o perioadă.

- Na, ia ranița asta! În ea ai haine bărbăteşti de fochist şi este mai bine să te îmbraci de acum cu ele. Cred că ţi se potrivesc, mai mici oricum nu am găsit, spuse râzând tare, ca să mai îndulcească atmosfera şi aşa destul de sumbră.

Andrej şi Simion îi erau şi ei rude, aşa că Tamara nu mai stătu mult pe gânduri şi nici nu-l plictisi cu întrebări. Serghei se întoarse cu faţa la perete, astfel ca femeia să se îmbrace. Tamara luă pe ea hainele aduse şi apoi îşi aranjă, cu grijă, în ranița adusă şi încă în alta, pe care o avea în casă, îmbrăcămintea ei cea mai bună.

- Ia şi banii ăştia, o îndemnă Serghei, dându-i câteva monezi de aur şi de argint, şi... Dumnezeu să te ajute!

Tamara îşi făcu semnul crucii şi se uită încă o dată în casa în care a locuit atâţia ani şi pe care acum trebuia s-o părăsească pentru totdeauna. Cele mai frumoase momente din acea casă fuseseră cele petrecute cu Paraschiv. Viaţa ei era mai importantă acum şi casa nu mai conta. Dacă Dumnezeu îi va ajuta, îşi va găsi bărbatul iubit la adresa pe care i-o dăduse, îşi va face o nouă casă împreună cu el, sau, dacă o are deja cum îi spusese, o va face să se învârtă după soare. Avea însă de străbătut mii de kilometri... Încotro s-o ia, înspre vest desigur, înspre România. Nu plecase de multe ori din Revda şi, chiar dacă a făcut-o, a fost numai prin apropiere. Acum era nevoită să plece din Uniunea Sovietică. Oricum este mai bine să încerce, decât să se lase bătută de către anchetatori, necinstită şi apoi transportată în lagărele de muncă, unde adevărata suferinţă va începe. Prea multe de ales nu avea, aşa că, dacă va face cum o povăţuise Serghei, nu poate avea decât de câştigat.

★

Tamara ajunse fără prea multe peripeţii la Ungheni. Pe locomotivă a tras la lopată alături de Simion, aidoma unui bărbat. Femeia era obişnuită cu munca fizică de la topitoria de cupru SUMZ. De multe ori Andrej o mai oprea să mai arunce cărbuni pe foc, spunând că se ridică presiunea în cazan. La început nu pricepuse despre ce este vorba, dar pe drum Andrej i-a explicat cum funcţionează locomotiva.

De la Ungheni, a fost trimisă să locuiască la o familie de oameni cumsecade, la Bălăneşti. Locuiau destul de izolaţi într-o casă aşezată la poalele Dealului Bălăneşti. Capul familiei, Victor, era văr cu Andrej şi cu soţia acestuia,-moldoveanca-Aura. Avuseseră un singur copil, o fată. În 1940 fuseseră în vizită la o soră de-a Aurei, la Chişinău. Cutremurul din 10 noiembrie i-a surprins acolo, în casa care s-a dărâmat peste ei. Victor şi Aura au avut câteva răni, dar fata, sub ochii lor, a fost strivită sub dărâmături. Aura n-a mai putut vorbi câteva luni după aceea, din cauza şocului. Deşi, ulterior, şi-a

mai revenit, vorbea puțin bâlbâit. A rămas însă cu o profundă tristețe în suflet, pentru că nu a mai putut avea alți copii.

Amândoi lucrau la o fermă de animale şi carnea nu le lipsea de pe masă, spre deosebire de ceilalți locuitori din zonă. Au făcut în aşa fel ca Tamara să iasă ziua din casă cât mai puțin, ca să nu fie văzută nici măcar de către puținii vecini.

Victor şi Aura mergeau amândoi la muncă, Tamara gătea şi deretica prin casă, dădea de mâncare la animalele şi la păsările din curte. Uneori mergea noaptea în pădure şi punea curse, aducând câte o vulpe, sau câte un porc mistreț, ale căror piei ştia să le argăsească. Din piei croia câte o căciulă sau câte un cojoc.

Aura începu s-o învețe româneşte pe Tamara, care se dovedi curând o bună elevă. Venise să stea acolo pentru o lună-două, dar situația de la granița cu România a obligat-o să întârzie mult mai mult. Aura avea neamuri la Iaşi care, spera ea, îi vor înlesni Tamarei trecerea în România. Comunicarea cu aceia era dificilă şi se făcea numai prin soldații ruşi care transportau în România vagoanele goale, aducând altele încărcate cu despăgubirile româneşti de război pentru Uniunea Sovietică.

Pe la sfârşitul anului 1950, rudele Aurei din Iaşi îi trimiseseră planul de intrare al Tamarei în România. Soldații, care tocmai se reîntorseră în Uniunea Sovietică, aduceau cu trenul utilaje, luate ca despăgubiri de război de pe lângă Oraşul Stalin, fost Braşov. Aura a primit de la soldați actele necesare Tamarei pentru intrarea în România, documentele de călătorie şi toate cele necesare, inclusiv informații pentru drum.

Întâlnirea din tren

Părintele Damian din Cheia mergea la Iaşi, la Mitropolie, de câteva ori pe an unde avea mulți prieteni, majoritatea acestora, foşti colegi facultate. Le ducea prietenilor produse alimentare din Cheia. Alimentele erau deosebit de apreciate, ținând cont de lipsa lor, în special în zona Moldovei de nord. Părintele Damian primea de la aceştia biblii şi alte cărți, în special bisericeşti. Acestea erau tipărite în afara granițelor României. Locuitorii de naționalitate germană şi evreii, aflați în Bucovina românească, le aduceau în țară în schimbul unor sume, nu tocmai derizorii de bani, dar mai ales în schimbul alimentelor.

Important era pentru Părintele Damian, în primul rând, schimbul de informații cu ceilalți preoți, informații care circulau foarte anevoios în acele vremuri de cumpănă, atât pentru Sfânta Biserică Ortodoxă Română, cât şi pentru bisericile neoprotestante. Colegii din Iaşi aveau posibilitatea să mai primească informații din străinatate. Aflau ştiri despre Biserica Ortodoxa şi despre celelalte biserici creştine, despre foştii conducători români, plecați în exil, despre abuzurile conducerii sovietice în general, şi în special, despre modul în care aceasta trata tradițiile religioase ale ruşilor creştini şi nu în ultimul rând, ignoranța cu care țările vestice tratau proaspăt subjugata România.

Părintele Damian se întorcea acasă, de fiecare dată, cu traista plină de cărți şi, pe drumul de întoarcere, în tren, medita pe îndelete asupra informațiilor recent primite.

Aşa era în ziua de vineri, 23 februarie 1951, când preotul se afla în trenul care tocmai plecase din Iaşi spre Ploieşti. În gara din Iaşi, în sala de aşteptare, se aşează lângă el, pe bancă, o femeie care, după modul în care era îmbrăcată, nu părea a fi românca. Femeia dădu din cap, în semn de salut, şi se aşează pe bancă. Preotul o salută la rândul lui. Nu erau prea mulți călători civili la acea ora în sala de aşteptare. Străina era foarte tăcută şi, dacă preotul a văzut aceasta, s-a adâncit mai tare în lectura unei cărți.

După un timp femeia i se adresă într-o românească stricată, cu puternic accent rusesc. Preotul nu a înțeles şi i s-a adresat femeii în ruseşte.

- Nu v-am înțeles, doamnă, vorbesc însă şi limba rusă şi vă rog să repetați întrebarea în limba pe care o vorbiți dumneavoastră.

Femeia îi adresă un zâmbet cald, bucuroasă că cineva o poate întelege şi, eventual, ajuta.

- Părinte, ştiți cumva cum pot ajunge la Plăjeşti?

- Vreți să spuneți la Ploieşti, doamnă, nu-i aşa?

- Da, desigur Ploieşti, aşa cum ați spus.

- Şi eu merg până la Ploieşti, aşa că nu este nici un inconvenient să vă spun. Până la Ploieşti puteți merge alături de mine, dacă nu vă deranjează.

- Cunoasteți zona oraşului Ploieşti, părinte?

- Da doamna, sunt născut la şaizeci de kilometri, la nord de Ploieşti, la munte.

- La munte spuneți, cunoasteți cumva şi zona Cheia, întrebă femeia precaută, parcă părându-i imediat rău că a destăinuit unui necunoscut, chiar dacă era îmbrăcat în straie preoțeşti, adresa unde voia să ajungă.

La Iaşi, rudele Aurei o povățuiră să nu aibă încredere în nimeni, că timpurile sunt grele şi mulți oameni sunt rău intenționați. Se scăpase acum şi nu mai putea întoarce vorba. Ceva, poate intuiția feminină, o determina cumva să aibă încredere în acest om.

- Eu m-am născut acolo, doamnă, şi sunt, prin voia lui Dumnezeu, preotul bisericii din Cheia, acea minunată aşezare de la poalele Munților Ciucaş.

Părintele Damian rămase surprins de coincidența de a călători tocmai din Iaşi cu o persoană care merge în acelaşi loc, aflat la sute de kilometri. Deodată preotul se nelinişti. Din cauza vremurilor triste

trăite de România, apăruseră mulți oameni de nimic care, fie pentru a se scăpa pe sine din cine ştie ce bucluc, fie pentru a obține vreun beneficiu, îi spionau pe ceilalți, predându-i apoi noilor autorități. Căzu în tăcere şi se întristă. Multi preoți români, ortodocşi sau greco-catolici au fost arestați, torturați şi încarcerați ori au fost duşi la muncă silnică. Se întreba dacă nu cumva îi venise şi lui ceasul. O parte dintre cărțile, pe care le avea cu sine, erau interzise de autorități şi dacă acum îi venise sorocul să fie chestionat de către comuniști, aceştia vor avea, dacă îl vor percheziționa, destule dovezi să-l aresteze. Într-o situație similară se aflase de curând un prieten, preot şi el, în zona Lopătari-Buzău, pe Valea Slănicului. El donase statului, de bună voie, toate pământurile avute şi, cu toate acestea, tot l-au bătut până la urmă la miliție...

- Asta este voința lui Dumnezeu, gândise preotul pe româneşte, cu voce tare.

Femeia, aflând că preotul este din Cheia, devenise curioasă, dar nu observă că preotul se înnegură la față.

- Cunoaşteți oamenii din Cheia, părinte? îl iscodi mai departe Tamara.

- Cunosc fiecare familie în parte, pe copii, pe părinții şi bunicii lor şi chiar pe unii străbunici de-ai acestora. I-am botezat, cununat, şi, după vrerea lui Dumnezeu, uneori i-am şi îngropat, de mulți ani încoace, pe aproape toți oamenii din Cheia şi din împrejurimi. Vreți să aflați date despre cineva de acolo? întrebă de astă dată Părintele iscoditor.

- Caut pe cineva acolo, trebuie să-i duc ceva, vreau să stau de vorba cu el, vreau...

Femeia se hotarî deodată să vorbească. Preotul, prin comportamentul său, emana în juru-i un aer de speranță, simțea că poate avea încredere în el. Trebuia să profite de situația oferită de providență ca să afle ceea ce căuta. Poate însuşi Dumnezeu i-l scosese pe acel om în cale, ca s-o ajute.

- Părinte, vreau să vă destăinui un secret, însă vă rog să vă juraţi că nu veți povesti nimănui ceea ce am să vă spun.

- Sunt preot, doamnă, şi dacă îmi destăinuiți ceva şi-mi spuneți că nu trebuie spus nimănui, atunci numai eu şi bunul Dumnezeu vom ştii de asta. Eu nu mă jurui decât în fața bunului Dumnezeu. Pot să ascult cele ce-mi destăinuiți ca o mărturisire a dumneavoastră, numai dacă îmi cereți să vă spovedesc.

- Nu vreau să mă spovedesc acum, parinte, dar am nevoie de ajutorul dumneavoastră, cu atât mai mult, cu cât locuiți acolo unde vreau să ajung. Deândată ce voi ajunge în Cheia, am să vă rog să-mi primiți spovedania completă.

- Doamnă, am să vă primesc spovedania, numai dacă sunteți încredințată că Dumnezeu poate ierta orice păcat. Trebuie să fiți sinceră şi completă în destăinuire, cu căință şi cu recunoaşterea vinovăției. Spovedania dumneavoastră trebuie să conțină hotărârea de îndreptare, cu constatarea realității ei, de la o spovedanie la alta. După aceea, trebuie să luați în considerare canonul dat de către duhovnic, adică de către mine, în cazul de față, dacă vă hotărâți ca eu să fiu acesta, şi să-l împliniți. Dacă aveți numai câteva întrebări de lămurit, vă stau cu plăcere la dispoziție şi poate vă pot ajuta.

- Deocamdată, parinte, aş vrea să aflu răspuns la întrebările mele, răspunse Tamara precaută.

- Doamnă, aş vrea, mai întâi, să aflu numele dumneavoastră de botez, ca să ştiu cu cine vorbesc. Am înțeles că vreți să ajungeți în Cheia. Va rog, să nu interpretați aceasta ca o anchetă specifică timpurilor noastre. Sunteți botezată în credința creştină, doamnă?

- Da, părinte, părinții mei m-au botezat în credința ortodoxă. Numele meu este Tamara Obreja. Am fost căsătorită şi de atunci mă numesc Vyshnevska.

Trenul opri într-o gară şi vagonul se umplu de călători. Părintele Damian se ridică în picioare şi o pofti pe femeie pe culoar, într-un loc unde puteau vorbi fără să fie auziți. Scoase Sfânta Biblie, pe care o avea mereu cu sine, şi cu mâna pe ea rosti „Tatăl nostru” în româneşte.

- Eu sunt părintele Damian. Vă ascult întrebările, doamnă Tamara.

- Cunoaşteți Valea Berii, părinte?

Părintele Damian făcu deodată ochii mari, luminat de Dumnezeu. Ştia acum pe cine are înaintea sa.

- Mare eşti, Sfinte Dumnezeule, şi mare este puterea Ta! îşi spuse în gând. Doamne, cum le potriveşti Tu pe toate în viața noastră!

Trebuia să fie cu băgare de seamă. Dacă femeia din fața lui era totuşi o spioană sovietică şi îi punea în pericol viața lui Toader Şoimu, fost Paraschiv, om cumsecade şi bun prieten. Propriul tată, preot in Cheia şi el, fusese la rândul său bun prieten cu Nechifor Şoimu. Familiile lor erau prietene de când se cunoscuseră în Cheia. Toader Şoimu era cel care le-a salvat zona de cei mai răi comuniști pe care i-a cunoscut zona Teleajen. Trebuia să fie foarte atent cu ceea ce spunea.

- Desigur... Valea Berii este în parohia mea, spuse Damian precaut.

De emoție, femeia tremura toată. Nu era atât de stilată ca să-şi poată ascunde simțămintele. Era plecată de un an din Revda, unde muncise din greu. A dat din greu la lopată, până la epuizare, pe locomotiva care a adus-o până la Ungheni. A aşteptat luni de zile în localitatea-Bălăneşti din Moldova, a aşteptat, apoi, în Iaşi şi acum cunoscuse un om, un preot, pe care, fără doar şi poate, Dumnezeu i l-a scos în cale, şi care-l cunoşte pe Paraschiv. Nu mai avea de ales, trebuia să-l întrebe în mod direct pe acest preot.

- Cunoasteți, parinte, un bărbat pe nume Paraschiv Şoimu? întrebă Tamara cu ochii ficşi, ațintiți în cei ai preotului.

Damian se uită la rându-i fix în ochii femeii. După un oftat prelung răspunse.

- Am cunoscut un bărbat cu acest nume, a fost luat la oaste pe frontul de est şi apoi a căzut prizonier în Uniunea Sovietică. Am aflat că a fost dus, apoi, într-un lagăr de muncă în țara dumitale. A fugit de acolo şi l-a împuşcat o femeie în oraşul Revda ca să primească recompensa promisă pe capul lui, răspunse preotul cu un aer prefăcut sever.

Tamara izbucni în lacrimi, auzind cuvintele preotului.

- Nu este adevărat, părinte, spuse Tamara-cu ochii scăldați în lacrimi, eu nu l-am împuşcat. L-am găsit aproape înghețat în pădure şi l-am adus în casă la mine, i-am oblojit rănile, l-am îngrijit... Vocea femeii tremura de încordare.

- Înteleg, Tamara, vorbeşte mai departe...

- Bărbatul meu murise pe front şi am stat singură de atunci. Paraschiv a stat la mine, în casa mea, am trăit cu el, părinte, ne-am iubit şi, când a fost periculos să mai rămână, l-am ajutat să plece mai departe. Mă jur pe sufletul meu. Aşa să-mi ajute Dumnezeu! Trăieşte Paraschiv, a ajuns acasă? Spuneți-mi adevărul, părinte! Aici am hârtia de la el, pe care mi-a desenat cum să ajung în Valea Berii.

Tamara îi arătă preotului hârtia primită de la Şoimu. Preotul îi făcu semn să se liniştească şi-i oferi batista ca să se şteargă la ochi, în timp ce călătorii din tren treceau pe culoar, pe lângă ei. Ca să fie sigur că are în fața sa pe Tamara, despre care îi povestise Toader, trebuia să afle câteva amănunte pe care numai cei doi puteau să le ştie. Pe de altă parte, dacă ar fi întrebat-o în mod direct, femeia ar fi bănuit că el ştie exact unde se află Toader. Întrebarea îi scăpă:

- Cine l-a adus pe Paraschiv până în România?

- Un văr de-al meu, Vladimir, l-a dus cu sania până la un punct. Oleg, fratele lui, trebuia să-l ducă până la Ulyanovsk, fostul Simbirsk. De acolo trebuia să meargă cu trenul până la granița cu România. Spuneți-mi, vă rog, părinte, ştiți ceva despre el, a ajuns în casa lui din Valea Berii, trăieşte? Vin de la mii de kilometri de aici, vreau să ştiu măcar dacă este în viață.

Tamara făcu o scurtă pauză şi puse întrebarea care o rodea cel mai mult:

- Este însurat părinte, are familie, are copii?

- Paraschiv nu a ajuns în Valea Berii, spuse Părintele evaziv, după ce făcu o pauză. Trebuie s-o întreb pe sora lui, Ana, sau pe fratele lui, Toader dacă ştiu ceva despre el. Atâta pot să-ți spun că Paraschiv nu a fost cununat înainte de a pleca la oaste.

Tamara răsuflă uşurată. Chiar şi acest răspuns o liniştea deocamdată.

Ce putea să-i spună femeii? Dacă aceasta nu era totuşi Tamara şi-i periclita viața lui Toader? Trebuie să-i spună ceva acestei femei care să fie cît de cît adevărat. Mai întâi trebuia să vorbească cu Toader, să-l descoasă, să i-o descrie în amănunt pe Tamara. Nu trebuia să spună nimănui nimic, până ce el însuşi nu se va convinge că nu este niciun pericol pentru Toader. Era o situație delicată şi se cerea multă diplomație.

- Paraschiv Şoimu are o soră care s-a călugarit şi este acum maică în mânăstire. Am s-o întreb pe ea dacă ştie ceva despre fratele ei, Paraschiv. Pe fratele lui Toader nu l-am mai văzut de când l-au luat şi pe el la oaste. Am prieteni în Ploieşti şi, dacă vrei, am să-i rog să te lase să locuieşti la ei vreo săptămână, până când mă duc să vorbesc cu sora lui Paraschiv. Mai am de rezolvat şi câteva probleme personale. Are să dureze puțin. Am să te anunț prin ei, sau poate am să vin eu la Ploieşti ca să-ți dau de ştire. Trebuie să ai răbdare, Tamara.

Trenul opri iar într-o gară şi se ticsi de călători. Nu mai puteau vorbi fără să fie auziți.

- Parinte, de un an aştept clipa în care să mă întâlnesc cu Paraschiv, înțelegeți?

- Tamara, Dumnezeu le rezolvă pe toate. Mai ai răbdare încă o săptămână. Atâta pot să-ți spun, că Paraschiv nu a fost niciodată însurat şi nici nu ştiu să aibă vreun copil. Trebuie să-ți ajungă aceasta ştire deocamdată! Haide să ne aşezăm acum pe băncile noastre că ni le ocupă altcineva! Atâta timp cît ai să stai în Ploieşti, să nu pomeneşti numele lui Paraschiv Şoimu, ori să sufli vreo vorbă despre istoria lui. Dacă cineva te întreabă ce cauți în România, spune-le că vrei să vizitezi țara şi, eventual, să te

stabileşti aici. Nu uita, nu vorbi prea mult, te las la prieteni, însă niciodată nu se ştie... Majoritatea oamenilor, dacă sunt strânşi cu uşa, spun tot ceea ce ştiu...

În Ploieşti, Părintele Damian o duse pe Tamara la prietenii lui şi-i rugă să o adăpostească şi s-o omenească pe femeie timp de o săptămână, poate două.

Părintelui îi rămânea timp ca să-l descoasă pe Toader despre aspectul fizic al Tamarei, fără însă să-i spună că femeia este deja la Ploieşti. Dacă descrierea lui Toader corespundea cu imaginea lui despre femeie, atunci trebuia să-i întocmească actele Tamarei, ca să poată rămâne în România. Avea încă relaţii destule la Ploieşti şi la Bucureşti, ca să-i obţină permisul de rezidenţă.

★

Toader era acum în culmea fericirii, după câte pătimise în ultimii ani. Toţi oamenii, pe care îi cunoştea şi printre care se născuse, îl respectau, aşa cum o făcuseră şi cu tatăl lui. Pe la mijlocul lunii mai 1950, a venit Părintele Damian şi i-a binecuvântat casa, grădina, gaterul şi toate celelalte acareturi. Toader l-a omenit aşa cum se cuvine şi, la urmă, i-a dat un bilet cu numele complet al Tamarei şi cu adresa ei.

Până la sfârşitul anului a pus casa la punct şi gaterul pe picioare. Mai veneau seara şi, uneori, duminica, doi băieţi să-l ajute la gater pe care-i plătea bine. Grădina fusese destul de roditoare, cu toată seceta anului 1950, a mai cumpărat, cu banii din vânzarea boilor şi de pe cheresteaua vândută, pui de găină şi de curcă, boboci de raţă şi patru purcei. S-au făcut în acel an şi cartofi, şi ceapă şi usturoi, puţin porumb şi altele, mai multe decât putea să mănânce. Avea destul fân ca să-şi ţină caii până în primăvara viitoare. Prunii au dat şi ei rod bun, aşa că avea destul rachiu să-şi omenească lucrătorii şi pe cei ce-i treceau pragul casei. Nu avea să-l mai deranjeze nimeni cu cooperativizarea. Auzise că, fiind zonă de munte, localitatea Cheia se va declara zonă necooperativizată. Trebuia să-şi achite, în schimb, dările faţa de stat pentru gater.

La Ana, la Mânăstirea Suzana, se ducea în fiecare duminică după slujba părintelui Damian. Un singur lucru îi mai lipsea: Tamara. Toader avea să împlinească curând 34 de ani şi nu avea şi el o familie. Se gândea tot mai des la Tamara.

Pe 25 februarie, după slujba de duminică, Părintele Damian îl chemă la el acasă. Cât au stat la o bărdacă de ţuică, preoteasa a pregătit prânzul şi se aşezară apoi cu toţii la masă. Preoteasa era instruită de părinte ca, după ce i se va dezlega lui Toader limba, ea să-l descoasă despre Tamara. Femeile ştiu să scoată mai multe amănunte de la bărbaţi, îi spuse preotul soţiei. Descrierea Tamarei, făcută de Toader, corespundea, spre satisfacţia preotului, cu femeia pe care o cunoscuse el în tren. După masa de prânz, Toader se duse, ca de obicei, la Ana, la Mânăstirea Suzana şi apoi se întoarse acasă, în Valea Berii.

Părintele se lungi pe pat ca să se odihnească, imediat ce plecă Toader. A doua zi avea de gând să plece la Ploieşti ca să vorbească cu Tamara.

★

Joi seara, pe 1 martie, Toader se trezi la poartă cu Cozma, cumnatul popii. Cozma se dădu jos din sanie cu o raniţă în mână.

- Deschide, măi Toadere, poarta şi leagă-ţi câinii, că mă mănâncă, zise Cozma râzând.

Toader tocmai terminase treaba, crăpase lemne de foc pentru urmatoarele săptămâni şi voia să intre în casă pentru a pune de mămăligă, să mănânce. Lăsă toporul înfipt în buturugă şi fluieră la câini să se ducă fiecare în cotețele lor, noi şi frumoase, ticluite cu dragoste de el.

- Împinge, măi omule, de poartă şi intră, că la mine nu se încuie nici poarta şi nici uşa casei, iar Haiduc şi Grivei nu-i muşcă decât pe aceia care au gânduri rele. Azi, cîinii mei nu mai muşcă pe nimeni, că sunt sătui de ieri, după ce l-au mâncat pe unul care venise să-mi fure fundaţia de la casă, zise Toader, glumind. Poftește în bucătărie, domnule Cozma, că iute întețesc focul şi pun de mamaligă, zise Toader. Este încă frig, mă ierţi, nu ştiam că vii, dar acum repede se încălzeşte.

- Măi Toadere, ţie-ţi trebuie aici o mână de muiere să-ţi ţină casa şi inima caldă şi să-ţi umple bătătura de copii. Cozma se uită împrejur şi văzu că bucătăria era curată, străchinile, paharele, bărdacile de ţuică şi tacâmurile bine rânduite.

- Adevăr grăieşti, măi Cozma, mi-ai băgat cuţitul în rană, dar mi-o aduce şi mie Dumnezeu cândva muierea pe care mi-o doresc.

- Măi Toadere, Dumnezeu îţi dă, numai că trebuie să-ţi bagi singur în traistă... zise Cozma cu subânţeles.

- Aşa este, cred că Dumnezeu mă iubeşte.

- Gura păcătosului adevăr grăieşte! Apoi s-o ştii de la mine că Dumnezeu te iubeşte.

- Şi eu cred asta, dar la ce te referi acum concret? îl iscodi Toader, simțind că domnul Cozma îi ascunde ceva.

- Uită-te şi tu cum îți arată acum casa, după un an, şi cum ai găsit-o.

- Unde sapă, sapa locul, sare din pământ norocul. Cine-i harnic şi munceşte, are tot ce el pofteşte.

- Ceva tot îți mai lipseşte... spuse Cozma provocator.

- Ştii doar ce-mi lipseşte, femeia mea.

- Măi Toadere, este plină lumea de femei ca dudul de dude.

- Eu vreau o anume muiere. Tamara o cheamă.

- Să vedem ce oferi şi poate că aranjăm ceva...

- Dacă nu-mi spui ce-mi ascunzi, slobod câinii pe tine.

- Atunci chiar că nu-ți mai spun nimic...

Toader bombăni ceva şi se hotărî să-l lase pe Cozma să-i spună ce are de spus când o vrea. Acum, oricum, îi era foame. Puse tuciul de mămăligă pe foc, ca să fiarbă apa, trânti o mână de sare şi aduse un ciur să cearnă mălaiul. Aduse cârnați, şuncă, ceapă şi pâine şi puse două bărdace de lut pe masă. Sparse cu podul palmei o ceapă pe colțul mesei, o dădu cu sare înăuntru, închizând-o la loc şi se duse să aducă rachiul.

- Rachiul îl pun eu astăzi pe masă!, sări Cozma şi scoase sticlele aduse în raniță, aşezându-le cu zgomot pe masă.

Merele şi nucile le deşertă pe canapeaua din bucătărie, împingând mai întâi jos, cu dosul palmei, motanul care torcea comod pe pat, fără să-i pese de frământările din jur. Motanul, aterizat brusc pe duşumea, îl privi scurt pe Cozma, duşmănos, îşi întinse apoi resemnat picioarele din spate unul câte unul şi se duse să se aşeze mai aproape de sobă care începea să se încălzească.

- Măi Cozma, de ce tu vii în vizită la mine cu daruri? Nu mai sunt sărac ca degetul, cum eram acum un an!

- N-am venit în vizită, Toadere, am venit să stau la taifas cu tine. Dă-mi de mâncare, că mi s-a făcut foame de atâta drum, şi apoi am să-ți spun la urmă de Tamara ta. Cu stomacul plin vom vorbi altfel, sau cum se spune modern, „cu burta plină, altfel vede proletarul revoluția...”

Toader era mai, mai să răstoarne tigaia cu untura încinsă în care voia să puna cârnații la prăjit. Se linişti însă, trase aer în piept şi aşeză cu grijă cârnații în untura care sfârâia. Se stăpâni, deşi ardea de nerăbdare să afle de Tamara. Între timp începu să taie şunca pe un tocător de lemn.

- Este de bine sau de rău?, întrebă Toader ca să-l tragă de limba.

- Era vorba că mâncăm mai întâi!... spuse hotărât Cozma, zâmbindu-i aparent răutăcios. Veştile vor fi în funcție de mâncarea pe care mi-o dai, spuse să pară şi mai răutăcios... Poți să mai pui şi un rachiu Toadere, că ştii că broasca nu cântă pe uscat...

Au mâncat din şuncă, rupând bucăți din pâinea coaptă în urmă cu două zile şi s-au cinstit din țuica lui Cozma, în timp ce Toader, în picioare, mesteca încontinuu cu făcălețul în tuciul cu mămăligă şi, din când în când, întorcea cârnații în tigaie. Când mămăliga a fost gata, a pus-o Toader pe un fund de lemn, a luat ața din cui, a făcut sfânta cruce deasupra ei şi a tăiat-o felii. A luat cu o lingură de lemn cârnații din tigaie şi i-a pus în străchini, îmbiindu-şi musafirul să mănânce.

După ce Cozma a înghițit ultima bucată de cârnat, a mai dat o bărdaca de țuică pe gât şi a început să vorbească:

- Toadere, în țară se caută acum profesori. Comuniştii îi dau afară pe cei de şcoală veche, pentru că, zic ei, sunt reacționari şi pun analfabeți de-ai lor în locul acestora. Este un lucru groaznic ceea ce fac comuniştii ăştia, dar tu poți acum să tragi oarece foloase din aceasta. Cumnată-meu, Popa Damian, are un prieten la Bucureşti în minister şi împreună cu acesta au aranjat s-o aducă pe Tamara ta aici la noi, ca să fie profesoară de limba rusă în Cheia. Pe de o parte nu avem profesori de limba rusă şi, pe de alta, Tamara ta arde de nerăbdare să vadă dacă te ții de promisiunea pe care i-ai făcut-o...

Cozma se opri brusc, ca să vadă reacția lui Toader. Toader, deşi ardea de nerăbdare să afle veşti, se abținu şi întrebă cu subânțeles:

- Cred că vrei să-mi mai spui ceva şi ai uitat tocmai esențialul?

- Ea te ştie de Paraschiv, cum ai să-i explci de ce te cheamă Toader?

- Ştiu că mai ai să-mi spui ceva, şi dacă nu o faci, râse gazda, intuind că va mai afla ceva foarte frumos, am să chem câinii aici, lângă uşă, şi nu ieşi din casă până nu-mi spui totul.

Deoarece Cozma nu se temu de amenințare, Toader se îndreptă spre uşă şi fluieră câinii. Aceştia se înfățişară înaintea uşii.

- Este în ordine, Toadere, lasă câinii în pace, spuse Cozma, văzând-i în uşă. Haiduc, mare cît un bivol, ajungea cu capul până la clanța uşii.

Toader întinse resturile de mămăligă în untura rămasă în tigaie şi le arunca la câini. Stăpân pe situație i se adresă musafirului:

- I-am chemat aici ca să le dau ceva de mâncare. Să ştii că acum câinii nu mai pleacă de aici, dacă nu le spun eu.

- Poimâine, sâmbătă, te urci frumuşel în sanie şi-ți iei mireasa de la Mâneciu din gară şi o aduci acasă, cum i-ai promis. Astea două sticle de țuică vreau să ți le beau înapoi, la nuntă, la toamnă, ai înțeles?

Toader îl luă în brațe pe Cozma şi începu să plângă de bucurie şi să-i multumeasca lui şi bunului Dumnezeu.

- Popa Damian, continuă Cozma, o să-ți trimită două femei aici să te ajute să rânduieşti un pic în casă. Acum să nu mă întelegi că ar fi murdar, însă se vede că de mult n-a mai fost mână de muiere care să rânduiască zilnic casa.

★

Pe 3 martie 1951, pe la două noaptea, se ridică Toader din pat, că de adormit oricum nu reuşise, şi aprinse două lămpi lângă oglindă. Mai trecu odată briciul peste pielea de ascuțit, se săpunii bine şi începu să se bărbierească. Se îmbrăcă frumos, cu ce avu mai bun, îşi puse cojocul de miel moştenit de la Nechifor şi duse afară, în fața uşii, desaga cu merinde şi cu rachiu pe care o pregătise cu o zi înainte. Înhămă caii la sanie, după ce le dădu câte un braț mare de fân şi câte o strachină de vin fiert şi puțin răcit. Vinul avea să le înmoaie simțurile ca să nu se sperie, la drum de noapte prin pădure, de urletul vreunui lup singuratic. Aşeză biciul deoparte a saniei, „să fie acolo, măcar că nu-l folosea niciodată". Aduse din casă o ladă cu pături în ea şi o aşeză,împreună cu desaga, pe sanie. Mai puse alături un topor mare şi unul mic „că la vremea asta lupii sunt flămânzi şi devin obraznici". Aduse mămaliga unsă cu untură şi îndestulă cei doi cîini şi pisica, puse mâncare la păsări şi la porci ca să manânce când s-o lumina de ziuă, ca să nu stea animalele flămânde până s-o întoarce el şi cu stăpâna casei, la vreme de seară. A mai luat o traistă cu porumb să le dea cailor când o ajunge în Mâneciu-Ungureni, la gară. Deschise porțile mari şi scoase sania din curte, apoi le închise la loc. Când să le închidă, una dintre porți începu să scârțâie din țâțâni. Măi să fie, acum o lună am uns balamalele astea cu păcură, dar pesemne că este ger tare că prea scârțâie. Zapada înghețată, strălucind sub lumina palidă a lunii, scârțâia sub picioare. Aduse din grajd două pături şi le aşează cu grijă pe cai, după care îi mângâie pe cap şi pe botul umed. Făcu flacăra felinarului mai mare şi îl aşeză cu grijă de mâna saniei, pe dreapta. Toader se urcă în sanie, îşi făcu trei cruci, spuse „Tatăl nostru" şi porni la drum.

Drumul pe Valea Berii era anevoios, de regulă, dar cu două zile în urmă venise Cozma din Cheia şi se vedeau încă urmele. De atunci nu mai ninsese , acum era ger şi caii nu se afundau-prea mult în zăpadă. Toader plecă din timp, ca să nu zorească prea tare caii pe drum.

Pe Haiduc l-a luat cu el, pe celălalt câine, mai tânăr, l-a lăsat acasă să păzească ograda. Haiduc a alergat o vreme pe lângă sanie şi apoi Toader a strigat la el şi i-a poruncit să sară lângă el, în sanie, ceea ce câinele făcu bucuros şi acum stătea țanțoş lângă stăpân.

Sania, bine construită de Toader, era nouă, cu rost, aluneca bine pe zăpadă, pentru că avea benzi late de fier peste şinele de lemn, lustruite de curând ca să alunece usor şi să nu-şi obosească animalele fără rost. Era încântat de rezultatele muncii lui de când s-a întors din Rusia. Repusese casa şi acareturile pe picioare, îşi ştia sora bine la mânăstire, mergea în fiecare duminică, după slujbă, la ea. Ana îi dădea de fiecare dată câte ceva, ştergare, o față de masă, o cuvertură de lână de pus pe pat, o icoană care să-i poarte noroc, sau alte lucruri. Şi Toader se bucura când îl ruga Ana să vina la Suzana şi să mai schimbe câte o grindă, să mai repare câte o uşă, duşumeaua, vreun gard sau vreo poartă pe acolo. Nu pleca cu mâna goală de la maici, chiar dacă se ruşina să primească ceva. Maicile îl binecuvântau şi se rugau tot timpul pentru el. Şi uite că acum l-a ajutat Dumnezeu să-şi împlinească visul. Tamara venea acasă... O să se însoare cu Tamara lui şi o să umple Valea Berii cu copii şi cu râsetele lor.

Tot gândindu-se la proiectele lui de viitor, ajunse în drumul mare dintre Cheia şi Bratocea şi o luă la stânga, înspre Cheia, lăsând în dreapta drumul de Braşov, închis iarna, prin Bratocea, Babarunca şi Podul Teslei. Să fii fost cinci dimineața când a trecut prin fața porții lui Niculae, în Cheia.

Niculae ieşi în uşa casei cu lampa aprinsă în mână, când auzi câinii lătrând. Acum lătrau şi mai furioşi, pentru că-l simțeau pe Haiduc pe aproape şi n-ar fi vrut ca acesta să le „spurce” domeniul. De altfel, Haiduc nici nu se mai dăduse jos din sanie şi-şi mişca mândru capul, de la dreapta la stânga, fără să se uite la ceilalți fârtați, „domni de la oraş”, care nu erau în stare nici o vacă să sperie, darămite un lup, aşa cum era el capabil. Şi o demonstrase de atâtea ori stăpânului.

Toader îl salută şi sări din sanie, ducându-se până la poarta lui Niculae.

- Niculae, dacă întârzii şi nu mă întorc până diseară, du-te te rog mâine dimineață şi dă-le la animale să mănânce, să nu sufere de foame!

- Du-te, Toadere, liniştit şi fii pe pace, dacă întârzii.Şi când vei trece înapoi, arată-ne şi nouă fata, că tare mai suntem curioşi cu toții s-o vedem, mai ales nevastă-mea şi preoteasa!”

- Bă, când voi trece prin fața caselor voastre, am să fluier numai, însă de văzut o s-o vedeți mai bine duminică, la Sfânta slujbă. Aşa să ne ajute Sfântu´ Dumnezeu!, zise Toader şi îndemnă caii să pornească.

- Măi Toadere, ai grijă şi fă bine căldură în casă, diseară când ajungeți şi v-oți băga în pat, nu cumva să se sperie muierea şi să-şi ia tălpăşița de la tine.

- Nu-mi purta tu grijă de asta, măi Niculae, că lemne am destule. Copii n-am încă, dar dacă vine Tamara, ne punem pe treabă şi o să umplem Valea Berii cu copii, mai zise Toader şi sări râzând în sanie.

- Dă-i zor, Toadere, că dacă întârzii pe drum, vine altul şi-ți fură mireasa, mai ales dacă o fi aşa de frumoasă precum ai lăudat-o! strigă Niculae după el.

De la Cheia până la Mâneciu erau vreo optsprezece kilometri, însă la timp de iarnă drumul cerea mai mult timp. Toader a mai luat oameni de pe drum, pentru că nu se cădea ca el să meargă cu sania şi să ducă un câine în ea, iar oamenii cu samare în spate, să meargă pe jos. Aşa că luă oamenii, pe care-i întâlni pe drum, lângă el în sanie şi Haiduc se supuse şi merse pe lângă sanie, sau alergând vesel pe lângă cai.

Odată ajunşi în Mâneciu-Ungureni, oamenii luați pe drum, coborâră fiecare unde avea interesul. Timp avea destul până la venirea trenului. Travesând apoi Mâneciul, văzu monumentul Regimentului Mircea Nr. 32, ridicat în memoria unităților militare care au luptat în Bătălia de la Mărăşeşti. Pe soclu stătea scris: “ Regimentul Mircea Nr. 32, santinela neadormită a țării sale". Acolo opri caii şi-şi trase căciula de miel jos de pe cap. Îşi făcu semnul crucii, spuse „Dumnezeu să-i odihnească!”, după care îşi puse căciula în cap şi porni mai departe să parcurgă cei două-trei sute de metri până la gară.

Deşi ştia că mai era o oră bună până la sosirea trenului, îl întrebă totuşi pe un ceferist dacă trenul ajunge la timp. Omul îi spuse că, deşi ninsese puțin, linia ferată era liberă şi nu crede ca trenul va întârzia. Toader le mai dădu o porție bună de porumb cailor şi-i adăpă, aşeză mai bine păturile pe ei, apoi se aşeză pe o bancă să aştepte trenul. Câinele i se aşeză alături cuminte, sprijinindu-i-se de picior.

★

Chiar la ora anunțată, la două şi douăzeci de minute după prânz, văzu că se apropie o locomotivă într-un nor de abur şi fum. Şeful de stație ieşi pe peron ca să întâmpine trenul şi anunță oficial numărul acestuia şi de unde venea.

Printre cele douăzeci-treizeci pe persoane, care coborâră din tren, Toader o recunoscu uşor pe Tamara. Femeia avea douăzeci şi patru de ani şi se făcuse mai frumoasă de cum o ştia el. Toata lumea din gară, bărbați şi femei, întorceau capul după ea cu admirație. Era învesmântată într-un cojoc alb de miel şi silueta feminină i se ghicea, cu toate hainele groase cu care era îmbrăcată. Părul auriu i se revărsa peste glugă. Toader, tremurând de emoție, se duse, alergând la ea, şi o luă în brațe. Amândoi, fără să rostească un cuvânt, se îmbrățişară şi se sărutară până ce toți călătorii din gară dispăruseră pe drumurile lor. Numai Haiduc le tot dădea roată, lătrând bucuros. Mecanicul şi fochistul se uitau din locomotivă, amândoi negri de fum ca tăciunele, şi-şi dădeau coate, glumind nesăbuit pe seama celor doi.

Toader o luă în brațe şi o duse aşa până la sanie unde o aşeză ca pe o regină. Aduse de pe peronul gării bagajele, pe care Tamara le avea, şi le puse pe sanie, legându-le cu ajutorul unor cureluşe de piele pentru a nu aluna pe drum. Se urcă şi el în sanie alături de Tamara şi porni caii. Haiduc, fără să mai aştepte să fie poftit, sări direct lângă ei şi se aşeză aninat de Tamara. Îşi băgă botul pe sub mâna ei, pretinzându-i astfel noii lui stăpâne să-l mângâie. Amândoi au râs de această ispravă şi câinele, bănuind că despre el e vorba, dădu bucuros din coadă.

- La voi până şi câinii sunt prietenoşi, Paraschive, deschise Tamara vorba. Pe tren toată lumea mi-a vorbit frumos, cu toate că ştiau că sunt rusoaică.

Deşi vorbea stricat româneşte, femeia îşi propusese să nu mai comunice în ruseşte, dacă nu este neapărat necesar.

- Oamenii din România te primesc cu inima bună, dacă vii tu însuți cu inima bună. Haiduc, căci aşa îl cheamă pe câine, este prietenos numai cu acei pe care-i simte că au inima curată, altfel îi atacă. Pe urşi şi pe lupi îi sfâşie, dacă se obrăznicesc şi se încumetă să vină prea aproape de casă. Tamara, unde ai învățat româneşte?

- În Moldova de dincolo de Prut, în Iaşi şi puțin în Ploieşti. Este o poveste lungă şi am să ți-o spun când ajungem acasă...

Haiduc se gudura mai departe, parcă aprobându-l pe Toader.

- Sunt oameni buni la suflet aici în România, Paraschive. Şi Părintele Damian a fost foarte prietenos atunci când ne-am cunoscut pe tren.

- Dumnezeu le-a potrivit aşa pe toate ca să te întâlneşti cu Părintele Damian pe tren, chiar când dumnealui era pe drumul spre Cheia.

Caii mergeau la trap, fără ca Toader să-i fi zorit, de parcă ştiau că merg înapoi acasă. Trecură de Mânăstirea Suzana unde soră-sa Ana se călugărise, lăsară în urmă Cheia şi ajunseră pe întuneric acasă. Toader îi explică pe drum de ce acum îşi spune aşa şi nu Paraschiv. Pe drum bărbatul o întrebă pe femeie dacă îi este foame, dacă îi este frig, sau dacă îi trebuie ceva până vor ajunge acasă. Ea-i răspunse că nu-i trebuie nimic, mâncase bine când plecase din Ploieşti şi se bucura acum să admire peisajul, alături de el în sanie. Toader scoase totuşi o sticlă de rachiu, luă o gură bună din ea şi-i oferi şi Tamarei să bea. Femeia se ghemuise lângă Toader, luându-l în brațe şi, bărbatul fericit, îi mulțumea lui Dumnezeu în gând că-i ascultase ruga.

★

Au ajuns, în sfârşit, acasă. Toader a deschis poarta şi a tras sania sub şopron.O luă în brațe pe femeie şi trecură aşa pragul casei. Soba era călduță. Tamara se uită în jur şi-i creştea inima de bucurie la gândul că aceasta va fi în viitor casa ei. Toader luă felinarul, ieşi afară, rândui repede caii în grajd şi le dădu câte o mână de fân. Reaprinse focul în vatra din bucătărie şi în soba din cameră, puse de mămaligă, iar pe vatră aşează cazanul de aramă cu apă la încălzit. Pisica ceru să intre şi ea în bucătărie şi-i sări Tamarei direct în brațe. Cei doi mâncară şi băură cu poftă, privindu-se mai mult în ochi decât să-şi vorbească. În căldura îmbietoare care se făcu în cameră, au pus copaia cu apă calduță, s-au dezbrăcat, ajutându-se reciproc şi s-au spălat, frecându-se unul pe celălalt pe corp. S-au şters apoi cu ştergarele de in, pe care Toader le primise de la Ana şi de la călugărițele de la Suzana, şi s-au aşezat în pat. S-au iubit îndelung şi cu pasiune, încercând parcă să recupereze timpul cît au fost despărțiți. Acum se priveau cu drag, goi, aşa cum îi adusese Dumnezeu pe lume.

- Vreau să învăț bine limba ta, Paraschive, să-mi arați pădurea voastră de aici cu cărările ei, munții, oamenii, tot, tot. Vreau să învăț cît mai corect româneşte. Spune-mi ceva frumos pe româneşte, Toadere, îl imploră femeia:

- Valea Berii, să umplem Valea Berii cu copii şi cu râsetele lor! Te iubesc, spuse el. Repetă tu acum!

Femeia se supuse bucuroasă şi, după ce a reuşit, în sfârşit, să rostească cuvintele fără greşeală, Toader i-a tradus sensul lor şi apoi râzând amândoi s-au întins pe pat şi iar s-au iubit cu patimă. Parcă vedeau deja, întocmai narciselor primăvara, crescând copiii în Valea Berii şi umplând-o cu râsetele lor. Luna îi veghea cu razele ei palide, strecurându-se printre perdelele de la fereastră. Afară, în noapte, se mai auzea câte un hăulit îndepărtat de lup şi lătratul duşmănos al celor doi câini, parcă supărați pe sălbăticiuni că le tulburau stăpânii în truda lor de a popula Valea Berii cu viitori stăpâni mai mici...

A două zi pe la şapte, după ce hrăni animalele şi dădu la o parte puțina zăpadă ninsă noaptea trecută, Toader intră în dormitor cu un ibric de țuică fiartă, aburindă, să vadă dacă mai doarme Tamara. În camera mare, impregnată de mirosul parfumului femeii, era bine şi cald.

Păşi cu grijă înspre pat, cu teamă parcă să nu-şi trezească mireasa şi văzând-o pe Tamara, pe jumătate dezvelită, cu plapuma de puf căzută din pat, se înfioră de frumusețea trupului femeii. Parcă era fecioara din biserici, cu pielea albă, trupul zvelt şi părul lung, blond, răvăşit pe perna albă. Femeia dormea întinsă pe spate ca un prunc. Lăsă ibricul cu țuică fiartă pe o masuță şi încercă să tragă plapuma peste femeie, s-o învelească, nu cumva să răcească. Tamara, care se făcea acum că doarme, a aşteptat ca bărbatul să se apropie de ea, i-a sărit de gât, l-a dezbrăcat şi iar s-au iubit. Țuica se răcise

demult când au băut-o. S-au îmbrăcat, au mâncat ceva repede şi au plecat la Cheia, la slujbă, ca să-i cunoască lumea nevasta.

★

Primavara venea încet, încet peste Valea Berii. Au început să răsară ghioceii şi toporaşii pe pajişti, narcisele înfloriră în grădină şi pomii înmugureau. Au însămânțat porumbul, cartofii şi celelalte culturi. Gaterul nu mai reuşea să facă față cererii clienților din împrejurimi. Oamenii plăteau cu bani, cu rachiu, cu vin, cu făină de grâu sau de mălai, cu miei sau păsări de curte, cu ce aveau şi când aveau. Toți îi iubeau pe Toader şi pe Tamara pentru hărnicia lor şi, mai ales, pentru felul în care erau primiți la ei acasă. Toader nu era lacom la preț, făcea scândură bună care nu crăpa repede, învățase de la tatăl lui, Nechifor cum să taie cheresteaua din trunchi, în funcție de miezul lemnului. Fixa prețurile după cum ştia că poate da fiecare sau, dacă nu avea bani, îl chema să-l ajute o zi sau mai multe, în funcție de cantitatea de lemn vândut, la munca de la pădure, sau la gater. Avea acum şi câteva oi, toate primite în schimbul cherestelei vândute, pe care le dădea vara la cioban pe munte şi avea, astfel, şi brânza asigurată.

Tot ceea ce făceau, mai puțin munca grea de la pădure, făceau împreună şi casa din Valea Berii înflorea. Tamara făcea mari progrese în însuşirea limbii autohtone şi începuse deja cu Ana, cu Niculae, cu Cozma, cu Părintele Damian, cu clienții gaterului, şi cu toți ceilalți să o „rupă” binişor pe româneşte. Duminica era zi de odihnă şi, după ce dădeau de mâncare la animale, plecau la slujba părintelui Damian, apoi la Ana, la Mânăstirea Suzana şi veneau seara cu căruța acasă, după ce mai poposeau pe la cunoştințe. Uneori, sâmbăta, luau câte un câine cu ei şi plecau pe cărările munților Gropşoarele, Muntele Roşu, Zăganul, Culmea Stâncoasă, Ciucaş, având grijă să fie acasă până la lăsarea întunericului.

Într-o duminică frumoasă, după slujbă, prin iulie, Popa Damian l-a luat deoparte pe Toader şi i-a spus:

- Măi Toadere, nu se cuvine să stai cu femeia în casă aşa necununat, vă vorbeşte lumea, nu te gândeşti şi la ea, că doar nu sunteți păgâni!

- Parinte, mi-ați luat vorba din gură, şi eu voiam să vă întreb când să mă cununați.

- Peste trei săptămâni, după Sfânta Maria, vii aici cu Tamara şi vă dau Sfânta cununie. Acasă să pregătiți mesele, să tai un porc şi păsări, că venim cu lume multă. Am să-ți trimit femei ca să vă ajute la pregătitul bucatelor şi să-i spui Tamarei să ne gătească şi mâncăruri de pe la ea, că suntem toți curioşi să vedem cum sunt la gust. Să trimiți din timp vestitori cu rachiu ca să vina lumea la nuntă. Acum plecați, dar vă sugerez să dati o raită pe Muntele Gropşoarele, deoarece am auzit că anul acesta sunt multe „Flori de Colț” şi arată-i-le Tamarei. Când mai vii prin Cheia, să-mi aduci şi mie puțin „bujor de munte” pentru ceai, dacă ați adunat anul acesta. Mergeți acum cu Dumnezeu!

Toader i-a sărutat mâna părintelui şi a plecat râzând voios.

Nunta lui Toader şi a Tamarei

Nunta se fixă pentru 26 august. Miercuri, înainte de nuntă, ca să se respecte tradiția, Toader îşi trimise nevasta la familia lui Niculae unde avea să stea până în ziua nunții. Nu se cădea să locuiască cu viitoarea mireasă în aceeaşi casă, înainte de ziua nunții...

Toader îşi alese trei prieteni, printre care şi Cozma, care să meargă, vinerea dinaintea nunții, la Niculae acasă şi s-o pețească pe Tamara. Era o zi frumoasă de sfârşit de august. Bărbații veniră îmbrăcați în straie de port național, călare pe cai frumos împodobiți şi cu ploşti mari de lemn, umplute cu rachiu, din care cinstiră pe toți trecătorii ce-i întâlniră pe drumul din Valea Berii, de la Toader de acasă până la poarta lui Niculae. Aici, odată ajunşi, Cozma bătu cu o bâtă în poartă, strigând în gura mare la Niculae să iasă afară, că are o vorbă de vorbit cu el. Unul dintre cei trei fârtați pleznea cu un harapnic lung în aer, ca să alunge spiritele rele şi, mai ales, să le arate tuturor că nu glumesc, iar celălalt agita o talangă de oi, ca să facă gălăgia şi mai mare, să-i audă şi să-i vadă toată Cheia.

- Niculae, pofteşte şi ieşi afară ca să vorbim! Fă bine şi deschide-ne poarta şi leagă-ți câinii!, strigă unul dintre însoțitori. Dacă nu deschizi poarta, ți-o vom rupe! amenințară cei trei cu zâmbetul pe buze.

- Da ce vreți voi, oameni buni, de la mine? Veniți cu gânduri bune în casa mea, sau trebuie să-mi pregătesc toporul, ca să vă arăt pe unde a lăsat zidarul gaura în perete?

- Bă, suntem oameni cinstiți Niculae, am venit să cerem mâna Tamarei pentru fârtatul nostru Toader, flăcău chipeş şi vrednic şi care ne-a zis să nu ne întoarcem fără promisiunea că i-o dai pe Tamara de nevastă!

Niculae legă repede câinii şi le deschise porțile mari ca să intre dumnealor în curte, fără să descalece. Toata Cheia se adunase în fața casei lui Niculae, ca să vadă petrecerea.

- Poftiți dumneavoastră în curte ca să ne tocmim mai întâi. Apoi Tamara este de dat, că are vârsta măritişului, zise Niculae, dar vreau să ştiu cine este fârtatul vostru şi ce are de dat. Dați-vă, cinstiti oameni, jos de pe cai şi poftiți în casă.

- Toader este român de-al nostru vrednic, de pe Valea Berii, ziseră peținorii, a fost la oaste şi a devenit bărbat, are gater şi face scândură, are oi, porci, cai, curtea plină de păsări şi un petic mărişor de pădure. În cămara casei nu mai are loc de butoaie de rachiu şi de şunci afumate pe care a promis să le puna pe masă, dacă i-oți da-o pe Tamara de nevastă. Noi ne punem chezaşi de promisiunea cu rachiul.

- Da, da, spuse un vecin, o să-şi pună Toader lupul paznic la oi, dacă-i păziți voi rachiul. O să ne dați şi nouă să gustăm din rachiul lui!

- Uite, poftiți de beți din plosca asta, ca să vedeți ce rachiu face Toader al nostru.

Popa Damian şi preoteasa veniră şi ei şi intrară în curte, pe lângă peținorii care le făceau loc să treacă, şi se alăturară familiei lui Niculae şi Tamarei. Niculae luă o gură bună şi apoi încă una de rachiu din ploscă.

- Da bea, măi Niculae, mai cu cumpătare, strigă vesel un alt om, să vedem şi noi ce rachiu oferă Toader ca să-şi capete nevastă. Alminterea bei numai tu, te ia băutura de cap şi i-o dai pe Tamara pe cine ştie ce poşircă, dacă nu probăm înainte şi nu cumpănim şi noi dacă Toader este bun de însurătoare, ori ba.

Niculae dădu repede plosca mai departe la cei care priveau peținul miresei, lăudă țuica, parcă făcută pentru sine şi nu ca să fie vândută. Mesele, scaunele şi bucatele fuseseră încă de dimineață pregătite ca să-i pofteasca pe peținori să manânce, că vin de la „drum lung” şi or fi flămânzi şi obosiți. Nu ştiau dacă la vremea, când vor ajunge peținorii, va ploua sau nu, aşa că lăsară mesele în casă. Dar afară strălucea soarele şi toți erau bucuroşi că pot mânca afară, în curte.

- Dacă mâncare şi băutură este pe săturate, zise Niculae, promit să i-o dăm pe Tamara lui Toader, dar numai în ziua nunții.

- Măi oameni buni, noi dorim să ne-o dați mâine la prânz! se împotriviră de formă peţitorii. Să poftiți cu toții acasă la Toader şi s-o luați şi pe Tamara cu voi, sus pe Valea Berii ca să cântăm fedeleşul după datină. Toader a tocmit trei țigani lăutari tocmai de la Valeni, iar a doua zi s-a dus în pădure să taie doi brazi frumoşi pe care să-i împodobească în ziua nunții. Niculae, pune-ți nevasta şi pe Tamara să coacă nişte cozonaci buni şi fragezi, să nu vă faceți de ruşine cu ei şi să rămână nemâncați pe masă!

Sâmbată, veniră cu toții şi se puseră pe jucat în bătatura casei lui Toader. Căldarea cu rachiu, acoperită cu un capac ca să nu cadă musca înăuntru, o aşezară la vedere şi fiecare îşi lua de acolo cît şi de câte ori poftea cu o lingură mare de lemn, şi-şi turna în bărdaca lui de lut. Lăutarii cântau frumos, şi melodii mai iuți, dar şi mai domoale, ca să-şi mai tragă lumea sufletul, să mai bea şi să mai ia câte o bucată de cozonac.

Părintele Damian îşi urcă sâmbătă dimineață nevasta şi copiii în căruță, coborâră şapte kilometri-până la Mânăstirea Suzana, o luară pe Ana şi pe o altă călugăriță şi, cu căruța plină, se duseră în sus, pe Valea Berii, la petrecerea prilejuită de peţitul Tamarei.

Părintele intră cu căruța până în curtea lui Toader şi acolo se dădu jos, binecuvântă casa şi acareturile, apoi masa pusă, le binecuvântă pe gazde, pe musafiri şi pe lăutari. La urmă închină şi dumnealui un pahar de rachiu în cinstea gazdelor. Un copil deshămă caii popii şi-i duse pe poiană să-i lase să pască, alături de ceilalți cai cu care veniseră oaspeții. Tinerii pregătiseră podoabele ce aveau să le pună în dimineața nunții pe brazi.

★

A două, zi dis-de-dimineață, ginerele, împreună cu prietenii apropiați, împodobiră amândoi brazii cu hârtie colorată, cu conuri de brad, lăsate din timp să se desfacă la căldură, fructe, chifle, nuci şi diferite alte lucruri. Brazii aveau să fie purtați de doi chipeşi flăcăi, neînsurați. Aceştia duseră brazii împodobiți până la casa naşului Niculae, iar pe unul îl legară acolo de stâlpul porții. Existența bradului la nuntă este acceptată de biserică, chiar dacă este un obicei pagân, deoarece este practicat din moşi-strămoşi. Împodobirea şi purtarea lui pe drum simbolizează vigoarea, tinerețea şi viața îmbelşugată a viitoarei familii.

Lăutarii au cântat şi oamenii au chiuit tot drumul, încât aproape toți răguşiseră. Apoi, alaiul, care se tot îngroşa, după ce intră în Cheia, îşi continuă drumul „la udat" împreună cu mireasa şi merseră până la cea de-a treia fântână înspre răsărit, după datină, numărată de la casa miresei. Aceasta era chiar cea din curtea lui Niculae. Tamara, împreună cu flăcăul care purta într-o mână cel de-al doilea brad, țineau amândoi, pe drumul spre fântână, de un ulcior, legat cu un ştergar țesut în casă. Odată alaiul ajuns la fântâna cu ciutură, flăcăul dădu bradul unui frate mai mic să-l țină şi scoase apă de trei ori. De fiecare dată, împreună cu mireasa, stropiră alaiul de nuntă cu un mănunchi de busuioc, înmuiat în căldare, în semn de urare de măritiş la fete, însurătoare la flăcăi şi copii mulți la familiile nou întemeiate. Din ultima căldare, umplură ulciorul pe care Tamara i-l dărui, după obicei, aşa plin cum era şi împreună cu ştergarul, flăcăului care a ajutat-o să-l ducă şi a purtat şi cel de-al doilea brad.

Intorşi de la fântână, nuntaşii încinseră în centrul Cheii o horă, în care mireasa trecu pe la fiecare şi ii prinse în piept floarea de nuntă. Restul de flori le vor primi nuntaşii mirelui, precum şi ceilalți invitați, la biserică. Naşii, Niculae şi cu nevastă-sa Ileana, precum şi băieții lor vor primi flori mai mari, brodate din timp de Ana şi de către colegele ei de la Suzana.

Tamara fu dusă din nou cu alaiul, acasă la naşul Niculae unde fetele o ajutară să se îmbrace mireasă. Naşa Ileana, cu mâna ei i-a legat, de părul blond şi frumos împletit, voalul şi coronița. Ileana i-a dăruit Tamarei propria-i rochie de mireasă, purtată la cununia cu Niculae, pe de o parte ca să-i poarte noroc, iar pe de alta pentru că naşa avea numai băieți şi n-ar fi avut cui s-o dăruiască. În bucătăria naşilor, fetele tinere din vecini cântau, în timp ce unele plămădeau pâinea, iar altele frământau cozonacul ce aveau să fie puse pe masă la nuntă.

În acelaşi timp, Toader avea să fie bărbierit. Puseră scaunul în curte, sub un nuc tânăr. Un lăutar negricios la față din Valenii de Munte venise mai aproape cu acordeonul şi-i cânta de zor. Cozma, vătaful, pregăti săpunul şi ascuți briciul pentru bărbieritul mirelui, punând ştergarul țesut de Ana pe spătarul scaunului. Cozma, care tocmise de fapt lăutarul, scoase o bancnotă din buzunar şi i-o puse lui Toader sub talpa pantofului, instruindu-l să nu-l lase pe lăutar să-i ia banii. Există pericolul ca acesta,

dacă-şi primeşte prea repede plata, să nu mai cânte şi să plece cu banii. Lăutarul cânta şi din acordeon şi din gură şi se tot dădea, şiret, mai aproape de Toader ca să-i tragă banii de sub talpă.

- Mă Pandele, strigă Toader lăutarului, dacă te mai apropii, îl aduc pe Haiduc aici, şi-i pun lui banii sub labe să-i păzească.

- Ai grijă, Cozma, să nu-l tai cu briciul, că apoi nu-i mai place Tamarei de el şi rămâne Toader neînsurat!, strigă cineva din mulţime, şi se puseră toţi pe un hohot de râs, de se cutremura curtea.

Cozma sfârşi de bărbierit şi-l uscă bine pe Toader cu ştergarul. Mirele îi dărui vătafului, după datină, stergarul primit de la Ana. Cozma îl imbrăţişă şi-i mulţumi după care îi aminti că, acum proaspăt bărbierit, se poate numi bărbat bun de însurat. Îl îmbrăţişă din nou şi-i şopti la ureche: „apoi Toadere, dacă nici tu n-oi mai fi bărbat după câte ai pătimit în război, în timpul deportării şi în perioada revenirii acasă, apoi să ştii că pe toată Valea Teleajenului nu este altul mai bun!”. Toader îi mulţumi cu drag şi văzu că i se umeziseră ochii „vătafului”.

- Poftiţi, oameni buni, să ne cinstim cu un rachiu, striga mirele la invitaţi. Haide şi tu, Pandele, lasă mă acordeonul deoparte, ia banii acum că bine ai cântat şi vino să ne cinstim cu o ţuică, că ţi s-o fi uscat gâtul.

- Bucurie şi sănătate să ne dea Dumnezeu, spuseră oaspeţii şi închinară pentru nuntaşi şi pentru toată Valea Teleajenului.

- Toata lumea să trăiască, numai noi să nu murim!, spuse un alt invitat la care efectul rachiului începea să se vadă...

- Acum, haideţi oameni buni, la naşi, că s-a făcut târziu şi nu se cade să ne aştepte prea mult mireasa.

Se urcară cu toţi în căruţe şi porniră spre biserica din Cheia.

★

Părintele Damian făcu o slujbă foarte frumoasă. Biserica din Cheia devenise neîncăpătoare pentru alaiul mirilor.

După ce mirii îşi jurară credinţă veşnică şi li se puseră verighetele pe deget, au ieşit din biserică şi i-a invitat pe toţi cei de faţă să poftească la masă, în Valea Berii. Naşii, Niculae cu Ileana, Popa Damian cu preoteasa şi cu copiii lor se urcară în prima căruţă, mirii în cea de-a doua, lăutarii după miri şi în urmă alaiul de căruţe cu nuntaşi porniră cu muzică înspre Valea Berii. La casa lui Toader şi a Tamarei mesele îi aşteptau deja pregătite. În faţa porţilor mari, larg deschise, Toader sări de pe capra căruţei, îşi luă nevasta în braţe şi intră triumfal în casă. Îşi lăsă mireasa jos din braţe, o sărută şi ieşiră amândoi în prag, poftindu-şi musafirii să se aşeze la mese, fiecare unde i-o plăcea. Ileana îi scoase Tamarei voalul de mireasă şi-i puse pe cap, conform obiceiului, o basma. Tamara era acum o femeie măritată.

Fetele nemăritate se adunară în faţa prispei ca să prindă buchetul de flori al miresei. Tamara se duse pe marginea prispei, se întoarse cu spatele la grupul de fete şi aruncă peste cap buchetul de flori. Fata, care l-a prins, a primit de la naşa Ileana şi voalul miresii, spunându-i că ar dori să-i fie, în curând, şi ei naşă.

Popa Damian binecuvântă casa şi adunarea, precum şi bucatele şi fu poftit să se aşeze cu preoteasa şi cu copiii lor la masa naşilor. Tamara puse, aşa cum o sfătui naşa, o mână de grăunţe sub pernuţa de pe scaunul unde se aşează preotul. Daca preotul nu se aşează pe ele, se spune că nu va spori nici norocul casei şi nici cloştile nu vor şedea pe ouă.

- Trebuie să ai grijă, îi spuse Ileana Tamarei, atunci când Sfinţia sa se va ridica să plece, să dai grăunţele la găini şi să mături locul unde acesta a stat, ca să nu rişti să ai casa plină de purici tot anul.

Din tuciul mare pus pe pirostrii în curte, se scoteau, cu o lingură mare de lemn, sarmalele aburinde şi se puneau în străchini, alături de mămăliga fierbinte. Lângă tuciul cu sarmale, un bărbat învârtea încet de oaia pusă la proţap, ungând-o din când în când cu untură dintr-o strachină.

Lăutarii au cântat, ce-au cântat şi naşul îi pofti şi pe ei la masă.

- Măi, oameni buni, strigă Niculae vesel, să nu vă ridicaţi de la masă până ce nu veţi mânca tot din străchini, altminterea fuge belşugul din casa mirilor!

- Tamara, i se adresă glumind Cozma, acum poţi să-ţi iei, de la fereastra de pe prispă, strachina pe care ai pus-o în seara Ajunului să-ţi vezi peţitorul atunci când vine să mănânce! Acuma ştii deja cine este?

Tamara nu ştia încă aşa de bine româneşte şi n-a înţeles ceea ce i s-a spus. Toader i-a tradus şi i-a explicat obiceiul, spre hazul adunării.

Copiii se sculară de la masă şi încinseră un fotbal cu băşica porcului ce fusese taiat, stârnind praful din bătătură.

- Măi copii, măi, spuse unul Costea, mergeți mai încolo şi jucați-vă, că ne umpleți de colb şi Sfinția sa Părintele Damian n-o să ne mai vadă cît de creştineşte înfulecăm din bucatele mirilor.

Era rândul Parintelui Damian să zâmbească. Şi dumnealui îi plăcea viața şi ştia de glumă, aşa că nu pregetă să-i răspundă:

- Măi Costea, numai luna şi pădurea ştiu cît de creştin eşti tu, d-aia ai trecut de patruzeci de ani şi nu te-ai hotărât pentru o muiere ca să te însori, măcar că prea sărac nu eşti. Şi mai ştim că multe fete ți-au tras clopotele şi ți-au făcut zâmbre ca să le faci fericite.

- Aşa mi-a fost sortit în viață, părinte, spuse Costea împăciuitor, părându-i rău că l-a provocat-pe Sfinția să-l ia în tărbacă. Toți ştiau că Părintele e aprig la vorbă.

După ce lumea şi-a astâmpărat foamea, lăutarii s-au ridicat şi au cântat mai departe. Mai întâi, la porunca naşilor, au cântat Nuneasca. La Hora miresei s-a ridicat atâta praf în bătătură, încât a fost nevoie s-o stropească din belşug cu apă.

★

Naşa Ileana aduse din casă turta miresei şi se opri în dreptul Tamarei, poruncindu-i să se descalțe de pantofi. Naşul Niculae le făcu semn lăutarilor şi aceştia începură să cânte pentru „ruperea turtei miresei". Ileana frânse turta deasupra capului Tamarei şi dădu fiecaruia câte un dumicat de pâine ca să-l mănânce şi să le ureze noroc în viață mirilor.

Părintele Damian se ridică în picioare şi se adresă mesenilor.

- Obiceiul ruperii turtei miresei a fost adus pe aceste meleaguri de pe vremea împăratului Traian.

Cum părintele văzu că toți, chiar şi cei care au servit la masă şi lăutarii, terminaseră de mâncat, se ridică în picioare, lăudă bucatele, mulțumi lui Dumnezeu şi gazdelor pentru aşa ospăț bogat în aceste timpuri grele, îi binecuvântă pe toți cei de fața, îşi luă apoi familia, pe Ana şi pe prietena acesteia ca să le ducă înapoi la Mânăstirea Suzana, şi se urcă în căruță să plece.

Lăutarii i-au acompaniat până la căruță şi s-au întors iar lângă nuntaşi ca să-i mai înfierbânte cu muzica lor.

★

Pentru că începea să se întunece, au fost aprinse în curte patru focuri ca să lumineze curtea. Cozma se duse la Tamara s-o întrebe unde țineau toporul ca să mai crape lemne pentru pus pe foc. Tamara, deşi ştia că sunt destule lemne pe foc, îl conduse totuşi pe Cozma lângă fânar, unde era buturuga pentru spart lemne şi toporul. Acolo, îl aşteptau pe Cozma doi flăcăi cu care furară mireasa şi o duse, punându-i mâna la gura ca să nu țipe, la o căsuță din pădure, unde Toader ținea lanțurile şi țapinele pentru buşteni. Cozma aprinse mai tare lampa pe care o aduse cu sine şi-i povesti Tamarei că aşa este obiceiul la români, să fure mireasa şi apoi să ceară plata mirelui sau naşului ca să dea mireasa înapoi.

- Ştiam la mine, spuse Tamara, că se fură mireasa, Ileana mi-a spus să mă fereşte să mă furam. Am ştiut că sunt destule lemnele de foc, dar m-am lăsat păcălită de tine, Cozma. Măi, la România sunt multe obiceiuri...

Unul dintre flăcăi se întoarse la masă cu basmaua Tamarei în mână, rânjind şiret şi spunându-i în gura mare mirelui că i-au furat mireasa.

- Toadere, dacă ne dai o damigeană de rachiu, îți aducem mireasa înapoi.

Lăutarii începura să cânte, la semnalul naşului, cântece satirice, spre hazul mesenilor.

- Mă, se învoi Toader, scărpinându-se la ceafă, vă dau o damigeană cu rachiu cu o condiție: îl voi pune mai întâi pe Haiduc să-şi caute stăpâna şi dacă el n-o găsi-o, de-abia atunci am să vă dau damigeana.

Mesenii se împotriviră în cor, şi-i spuseră tot râzând, că e treaba mirelui să-şi caute mireasa şi nu a câinelui. Este o ruşine să-l pui pe câine să-ți caute nevasta în locul tău. Tu singur trebuie să ți-o recuperezi. Pentru asta, drept pedeapsă, îl vei pupa pe Haiduc pe bot şi-ți vei cere iertare, cu voce tare, ca să te audă toți.

- Măi, oameni buni, pe aşa un câine îl pup cu drag, că ăsta mi-e şi prieten bun, nu numai câine! Şi aşa şi făcu Toader, cum i se porunci. Chemă câinele şi-l pupă pe bot, clătindu-şi apoi gura cu țuică, dar mai abitir îşi clăti gâtul.

Toader se învoi să le dea damigeana, o aduse şi o aşeză pe masă, legată cu o fundă roşie. Le ură celor care au organizat furtul miresei şi care au ştiut de asta, să-i prindă ploaia pe drumul de întoarcere, ceea ce se şi întâmplă. Toader ştia, după cum bătea vântul şi alergau norii pe cer, că ploaia nu va întârzia să vină.

Cozma şi flăcăii îi aduseră nevasta, purtând-o numai pe braţe, pe rând, pentru că nu aveau dreptul s-o lase jos până în faţa mirelui, după datină. Dansul se încinse din nou, mai aprig. De astă dată Toader nu-şi mai lăsă nevasta din ochi.

Tamara era fermecată de atâta dragoste de viaţă a românilor,-de atâta prietenie. Era fericită la gândul că va trăi cu bărbatul iubit, într-o ţară frumoasă şi într-un loc aşa de bogat în tradiţii.

Viața în Valea Berii. Grupul de duminică seara

În primavara lui 1954, Tamara aduse pe lume primul lor copil, un flăcău voinic, sănătos şi dornic de viață, precum părinții lui. Părintele Damian îl botează în biserica lui cu numele de Nechifor, după cel al tatălui lui Toader. Patru ani mai târziu, în iulie 1958, Tamara născu un al doilea băiat, Niculae. Amândoi-băieții, sănătoşi, voinici şi vrednici, ca şi părinții lor, crescură ca doi brazi. După şcoala generală, pentru că le plăcea învățătura, plecară la liceu, Nechifor în Braşov şi Niculae, patru ani mai târziu, la Bucureşti. În vacanțe veneau amândoi în Valea Berii, de multe ori aducând-şi, pentru o săptămână sau două, colegi de şcoala cu ei. După ce colegii plecau acasă, îşi ajutau tatăl la gater, la cosit, la munca de la pădure etc. Îşi vizitau mătuşa, la Mânăstirea Suzana şi rudele sau prietenii din Cheia. Cei doi copii învățaseră cu drag meştesugul tâmplăriei şi al dulgheriei de la tatăl lor.

Casa lui Toader şi a Tamarei prospera şi înflorea ca un bujor. Toader nu a mai fost silit de către comunişti să-şi dea bunurile la cooperativă, a trebuit însă să crească animale şi păsări „la contract”, pe care trebuia să le dea statului la prețuri foarte mici, stabilite de acesta. Pe deasupra, era obligat să dea la stat lână de la oi şi ouă de la păsări. De aceste obligații, ca şi de impozitul pe veniturile de la gater, s-a achitat toată viața la timp, şi astfel organele comuniste l-au lăsat în pace. Tamara a învățat foarte repede româneşte şi până pe la sfârşitul anilor şaizeci a activat ca profesoară de limba rusă la Şcoala Generala din Cheia, clădită în 1934.

După anii 1965-1968, Nicolae Ceauşescu îşi orientează politica sa către vest, iar interesul-prosovietic, respectiv pentru limba rusă scad simțitor. În aceste condiții, Tamara îşi încetează activitatea la şcoală, dedicându-se în întregime familiei şi gospodăriei lor din Valea Berii. Hotărârea ei de a demisiona a coincis cu cererea şcolii ca Tamara să se înscrie în Partidul Comunist Român. Tamara refuză diplomatic înscrierea în PCR.

În acest rastimp, încă de prin anul 1953 Toader va reuni în casa lor, în fiecare duminică seara, pe Părintele Damian, pe Cozma şi Ion, frații preotesei şi, desigur, pe vărul lui, Niculae împreună cu alți doi prieteni din Cheia. Scopul acestora era, ca la un păhărel de țuică, „să pună țara la cale”. Vorbeau de politica mondială, de răul adus de către comunişti în lume şi în România şi despre ce credeau ei că ar mai putea fi salvat. La început, comentau informațiile pe care Părintele Damian le primea de la prietenii lui de breaslă, de la Iaşi, sau de la Bucureşti.

Analizau comentariile de la Europa Liberă ale lui Carol Davila, Ghiță Ionescu, Noel Bernard, Vlad Georgescu, Virgil Ierunca, Paul Goma şi, desigur, ale tuturor acelora care au asigurat neobosiți, uneori cu o anumită notă de subiectivitate, dar cu pricepere şi cu curaj, informarea românilor din biata țară, aflată mai întâi sub cizma stalinismului sovietic şi apoi a celui autohton. Radio Europa Liberă începuse să transmită, mai întâi pentru cehi, încă din iulie 1950 şi apoi, în acelaşi an, pentru România. Cu toate că în discuțiile lor din Valea Berii îi încriminau deseori pe ruşi, Tamara, care lua parte la discuții, nu se supăra, dar voia să se facă precizarea că nu poporul rus este de vină, ci guvernul sovietic şi forțele oculte care au dus la instaurarea comunismului şi acum dictau linia politică în URSS, ca şi pe cea a întregii lumi.

★

Toți se minunau de vorbele Tamarei, fără însă a le înțelege la început pe de-a-ntregul. Cine putea dicta şi linia politică a URSS şi pe cea a întregii lumi în acelaşi timp? Prea puțin se ştia pe atunci în România despre khazari şi autointitularea lor ca popor evreu...

Bunicul şi întreaga familie a Tamarei avuseseră de suferit din pricina lui Leiba Braunstein, zis Trotski, Vladimir Ulianov, zis Lenin, Litvinov, Rozenfeld, zis Kamenev, Moiseyevich Kaganovici şi

Gregori Apfelbaum, zis Zinoviev, toți khazari pe linie maternă. Din pricina lor şi a acoliților acestora, părinții Tamarei, frații acestora şi sute de mii de oameni, apți de muncă, împreună cu familiile lor, au fost deportați din Ucraina în uriaşele centre industriale din afară Ucrainei, create de către comuniştii Uniunii Sovietice. În anul 1926 Trotsky, Zinoviev şi alții au fost excluşi din biroul politic şi, mai târziu, condamnați la moarte în procesul de la Moscova. Era însă prea târziu pentru Ucraina, cei condamnați săvârşiseră deja mult rău şi mult prea mulți dintre acei apostoli ai răului, rămăseseră încă la conducere.

Membrii familiei bunicului ei fuseseră oameni înstăriți, însă nu foarte bogați, aveau totuşi pământuri, livezi de pomi fructiferi, animale de muncă, vite, oi şi curtea plină de orătănii. Munceau din greu pentru ceea ce aveau, însă nu duceau lipsă de nimic. Deşi era mult de muncă pentru întreținerea familiilor, copiii au fost dați, când le-a venit rândul, la şcoli şi toți ştiau să scrie, să citească şi să socotească, ceea ce nu era puțin lucru pe acea vreme. Le-au fost interzise ucrainenilor, mai întâi tradițiile, religia, apoi li s-a confiscat totul. Tinerii şi cei apți de muncă au fost deportați din Ucraina spre alte regiuni, de regula înspre Siberia, fără nici un fel de despăgubire şi fără ca în locul unde ajungeau să li se pună măcar la dispoziție un acoperiş deasupra capului, sau strictul necesar existenței. Cei bătrâni, considerați „culaci", au fost lăsați în satele lor, după ce li s-a confiscat şi li s-a dat totul la colhozuri. Erau obligați să muncească pe nimica toată la colhozuri ca să supraviețuiască, pe pământurile şi cu animalele care le aparținuseră cândva de drept. Unul după altul bătrânii, împreună cu alte milioane de etnici ucraineni, s-au prăpădit în timpul Holodomor-ului organizat de Stalin.

Tamara nu-i avea prea dragi nici pe americani, considerându-i laşi şi cu gura mare. Atunci când comuniştii au preluat puterea în Rusia, nordamericanii, fiind dependenți financiar de trusturile economice khazare, conducerea SUA a jucat, din 1918 până în prezent, după cum i s-a cântat.

Tot bunicul Tamarei i-a mai povestit că Armata Rosie, cu steaua lui Rothschild în frunte şi pe epoleți, ca pavăză politică, şi nu în ultimul rând financiară, avea drumul liber în calea bolşevizării Europei. Se încurajase, până în august 1919, destrămarea şi fărâmițarea națiunilor, teorie lansată chiar de către preşedintele S.U.A. de atunci, Woodrow Wilson, sub conceptul de „autodeterminare națională". Astfel au luat ființă, inițial în Uniunea Sovietică, o puzderie de republici bolşevico-khazare. Reuşita bolşevizării Europei ar fi fost definitivă, dacă nu s-ar fi opus Georges Clemenceau, opoziție pentru care era cît p-aci să plătească cu viața. Clemenceau afirmase că „Franța doreşte o Polonie puternică", urmărind prin aceasta frânarea bolşevismului în drumul lui spre vestul Europei. Deci „frâna" avea să fie, după părerea lui, cu atât mai eficientă cu cît aceasta se va afla chiar pe teritoriul fostului Imperiu Khazar.

★

Nu pentru-o lopată de rumenă pâine,
nu pentru pătule, nu pentru pogoane,
ci pentru văzduhul tău liber de mâine,
ridică-te, Gheorghe, ridică-te, Ioane!
(Ridică-te, Gheorghe, ridică-te, Ioane!, Radu Demetrescu-Gyr)

Încă din anul 1958 avea să troneze, în camera de zi a familiei Şoimu, poezia pusă în ramă a cărturarului muscelean, Radu Demetrescu-Gyr, "Ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane".

Cei care se întruneau în casa lui Toader şi a Tamarei în fiecare duminică după-amiază, după ce Tamara şi Toader se întoarceau de la biserică şi de la Ana. Nu unelteau împotriva vreunei conduceri, nu plănuiau atacuri şi nici sabotaje, nu-i ridicau în slăvi, nu-i condamnau nici pe Ion Antonescu, nici pe Adolf Hitler, nici pe Codreanu cu Legiunea lui şi nici pe evrei sau pe americani. Voiau ca România să rămână a românilor, o țară lăsată frumoasă şi rodnică de la Dumnezeu, în care fiecare să fie mulțumit şi să-şi câştige pâinea în funcție de instrucție şi de propria-i trudă, în care românii să fie liberi în propria lor țară. Doreau ca românii să hotărască singuri dacă, în casa lor, vor pune tablouri cu chipurile comuniştilor sau icoanele, să decidă ei înşişi dacă plătesc cotizația vreunui partid şi să hotărască liberi şi cărui partid s-o facă. Sau poate preferă, pur şi simplu, ca această cotizație să fie donată bisericii unde au fost botezați ei, părinții lor şi părinții părinților lor. Voiau să-şi pască vitele moştenite sau agonisite prin propria lor trudă, acolo unde le-au păscut şi bunii şi străbunii lor. Nu cereau nimic anormal, nu pretindeau nimic ilegal. Dar bunul simț le spunea că trebuie să li se restituie ceea ce Dumnezeu le-a lăsat cu aproape două mii de ani în urmă.

Se opuneau, dar o făceau numai verbal şi în cadru restrâns. Erau revoltați, de exemplu, că în fruntea Direcției Generale de Securitate a României au fost numiți numai evrei ruşi, persoane cu un-

trist renume, viitorii torționari ai Romaniei, precum: director Pantelie Bodnarenko (Pantiuşa), director adjunct, generalul Alexandru Nikolski, care aveau în subordine consilieri, experți și cadre de execuție, toți evrei. La Direcția a II-a de Cotraspionaj a fost numit director Petre Gonciarov, iar subalterni, Szabo Stefan, Hollinger Isidor, Zelman Marcu, Hida Tiberiu, Alexei Iaka, Bucicov Mira, Elmer Silvia, Farcaş Andrei, Sandovici Mişa, Koler Aldof, Năvodaru Luiza, și alții. La Direcția de Ancheta fusese uns director, colonelul Butika Francisc, iar subalterni Antonovici, Dunegher și alții. Direcția Cadre a fost pusă la cheremul generalului Demeter Alexandru, iar Direcția aV-a, condusă de colonel Szacsko Şandor, avându-l ca director adjunct pe colonelul Hirsch. La investigații: colonelul Leibovici, Cifru: colonelul Smerller, -la Filaj: generalul Kovaks Plus, Spitalul Militar al Ministerului de Interne: colonelul dr. Herşcovici, Casa de Cultura a Ministerului de Interne: colonelul Fux Beria, DGSP-Ploieşti: colonelul Ştrul Mauriciu.

- Măi oameni buni, îşi spuneau, dar chiar nu era nici un român capabil să ocupe acele posturi?

- Şi când a fost, în anul 1945, ca să-l numească pe Gherghiu- Dej ca secretar general al Partidului Comunist Român, l-au pus numai pentru că era singurul etnic român din tot Comitetul Central al PCR! zise Niculae... cu toate că până în 1952, Stalin numai cu Ana Pauker discuta. Cu toate acestea, din anul 1952 ,Gherghiu- Dej începuse, cu succes, să se debaraseze de membrii fracțiunii moscovite a Partidului Comunist Român.

- Noi tot din cauza străinilor o să suferim, mai zise un altul cu tristețe. Tineți minte când, în 1941, l-au condamnat, la Cluj, pe unul Dăncuş Gheorghe la doi ani şi şase luni de închisoare în Budapesta, pentru că a scris în „Tribuna Ardealului” despre «Dacismul în literatură» şi a publicat „Decebal către popor” a lui Coşbuc? Cu intervenția lui Antonescu i-au dat apoi drumul. Atunci erau ungurii, acum nu mai putem deschide gurile în țara noastră din cauza ruşilor khazari!

- Stați, măi fraților, zise Toader, că au fost şi bestii de români, cozi de topor, precum Nicolae Moromete care, începând din luna mai 1947, a ucis prin bătaie, infometare şi teroare psihică, abuzând de funcțiile avute: prim- gardian, comandant gardă, comandant de penitenciar la Jilava, Caransebeş, Galați, Formațiunea Chilia Veche şi locțiitor de comandant pentru pază şi regim la Văcăreşti.(nota autorului: ultimul grad consemnat al lui Nicolae Moromete a fost cel de locotenent colonel în MAI).

- Nu trebuie uitată nici ziua de 27 iulie 1948, spuse Părintele Damian când, într-o singură noapte, au fost arestați 7000 de foşti membri ai poliției regale, ca să netezească terenul pentru ceea ce urma să se întâmple, o lună mai târziu, la 30 august 1948, adică crearea odioasei Securități comuniste. Voiau, printre altele, ca prin arestarea în masă să se evite în România o acțiune identică celei din Iugoslavia lui Tito. Tito s-a sprijinit, ulterior, pe fosta poliție regală sârbă în manevra de declarare a independenței politice față de Moscova.

- Seria arestărilor, îşi aminti Părintele Damian, a continuat în vara lui 1948 şi în lunile următoare prin închiderea unui mare număr de preoți şi episcopi greco-catolici care se opuseseră desființării Bisericii greco-catolice şi includerii ei în cadrul Bisericii Ortodoxe. În acelaşi timp, au fost valuri masive de arestări în rândul prelaților romano-catolici, acuzați de spionaj în favoarea Vaticanului şi a Statelor Unite.

- "Reeducarea” tinerilor în scopul depersonalizării lor, începută la puşcăria din Suceava, a continuat cu înverşunare la închisoarea din Piteşti şi, apoi, la Gherla, urmată în paralel de „Epopeea Canalului Dunăre-Marea Neagră”. Canalul, care a început la sfârşitul anului 1949, a fost considerat de conducerea comunistă de atunci, mai precis de către Gheorghiu-Dej şi Ana Pauker, „un mormânt al burgheziei româneşti”. Ana Pauker, cu numele de fată Hanna Rabinsohn, ca să-şi poată atinge scopul s-a sprijinit pe un temei legal. A mijlocit emiterea unei ordonanțe a Ministerului de Interne prin care puteau fi arestați toți cei care „primejduiesc sau încearcă să primejduiască regimul de democrație populară şi construire a socialismului, sau care defăimează puterea de stat şi organele sale”.

- Măi, oameni buni, spuse Ion cu un surâs amar, asta-i jidanca aia care le-a dat insula, şerpilor.

- Păi, dacă ruşii, din februarie 1917 tot mănâncă din cloşca românească şi din puii ei de aur, trebuia să şi meargă undeva, tot pe teritoriu românesc, să se odihnească la soare şi să le priască, zise Părintele Damian cu năduf.

Toți râseră de glumele amare, dar pline de adevăr.

Au vorbit şi despre cei peste 40.000 de locuitori din Banat şi Mehedinți, din zona frontierei cu Iugoslavia, care au fost deportați, la 18 iunie 1951, în noaptea de Rusalii, în numita „Siberia românească”. Oamenii au fost urcați în trenuri cu ce au putut să ia la repezeală cu ei şi, si aduşi în Bărăgan, au fost debarcați din vagoane şi lăsați, pur şi simplu, în mijlocul câmpului. Când au fost dați jos din tren, a două zi, n-au văzut la lumina lunii pline din 19 iunie 1951, nici țipenie de om, nici aşezare de oameni, nici pădure, nimic. Trenurile au plecat goale mai departe, milițienii stând în

vagoane, cu armele pregătite să tragă în cei care s-ar apropia. A fost nevoie să-şi construiască acolo bordeie ca să supravieţuiască, fără să aibă nici un fel de scule sau unelte. Pentru a-şi asigura hrana, a trebuit să cultive pământul pe care s-au aşezat, fără a avea mijloacele necesare. Când acestora li s-a aprobat reîntoarcerea în 1955-1956 au găsit, în satele lor, casele şi proprietăţile confiscate.

Au vorbit de multe alte fapte care i-a schilodit fizic şi psihic, sau chiar i-a ucis pe români. Vorbeau deseori despre cei care au putrezit în temniţele comuniste, ori au murit, la scurt timp, după ce au fost eliberaţi de acolo. Discutau despre cei care au suportat în tăcere teroarea, ori despre cei ce şi-au hotărât singuri dezrădăcinarea, alegând calea exilului în străinătate.

„Grupul de duminică seara" din Valea Berii, întocmai altor mii de grupuri din România, era numai un adversar pasiv al sistemului comunist. Regimul instalat în România, în umbra protecţionistă stalinistă, a transformat ţara într-o temniţă a terorii generale. Discuţiile lor au rămas între cei patru pereţi, fără acţiuni vizibile. Ce şanse ar fi avut să organizeze, aşa izolaţi, vreo revoltă majoră. Securitatea, prezentă oriunde, înăbuşea din faşă orice acţiune efectivă. Au vorbit numai între ei, iar cei care au luat parte la acestea au păstrat secretul discuţiilor, ducându-le cu ei, rând pe rând în mormânt. „Grupul de duminică seara" compusese chiar şi o poezie emblematică, în acest sens:

Dacă dai, Doamne, puterea
La prostime sau nebuni,
N-o să ai nici pace-n ţară
Şi nici parte de minuni.

Reîntâlnirea cu Gheorghe Geogescu, 1962

Una dintre marile fericiri ale
acestei vieți este prietenia și una
dintre fericirile prieteniei este aceea
de a avea cui să încredințezi un secret...
(Alessandro Manzoni)

Gheorghe Georgescu, un bărbat brunet de 40 de ani, cu tenul închis, firav la trup şi nu tocmai înalt, urcă în autobuzul de Cheia şi-şi cumpără bilet. Pe bilet el citi data de 17 iunie 1962.

- Măi să fie, îşi spuse, de treisprezece ani nu l-am văzut pe Paraschiv. Poate îmi ajută Dumnezeu şi ne revedem, dacă a ajuns, totuşi, cu bine acasă. Şi dacă am să-l reîntâlnesc, o să ne mai recunoştem după atâția ani? îşi puse Gică întrebarea.

Plecase de cu noaptea din Bucureşti cu trenul, ca să ajungă cît mai devreme la autobuz, în Mâneciu. Spre ghinionul lui, cursa de Mâneciu a avut o pană de cauciuc pe drum şi a ajuns cu o întârziere de o oră în satul Cheia. Era într-o frumoasă de duminică a lunii iunie şi pe drum admirase toată Valea Teleajenului. Cheia, satul de la poalele Zăganului, era de departe cel mai frumos loc dintre cele văzute până acum.

Îşi luase o zi de concediu, cu speranța că-şi va regăsi prietenul, pe Paraschiv Şoimu, din Valea Berii, cu care fusese în prizonierat. Îşi spuse că, dacă nu-l va întâlni, se va întoarce, în aceeaşi seară înapoi cu autobuzul. Venise din prizonieratul din Azanka în urmă cu şapte ani şi a rămas în Bucureşti, făcându-şi meseria de croitor. În anul 1960 absolvise cu succes şcoala de maistri croitori. Se însurase în urmă cu un an, după ce-şi cumpărase un teren în Bucureştii Noi, dărâmă casa veche şi-şi construise alta. Deocamdată nu aveau copii. Îi spusese odată nevestei că fusese în război luat prizonier şi apoi dus în lagărul din Azanka. Mai mult nu-i spusese soției şi evita discuția pe această tema cu oricine l-ar fi întrebat despre aceasta. Odată îi povestise soției că are un bun prieten, la Cheia de Mâneciu, dar că nu ştie dacă mai trăieşte. Îi mai spuse altă dată că va merge odată acolo ca să-l viziteze. Acum venise vremea...

Coborâse împreună cu toată lumea în Cheia, pentru că aici era capătul cursei de autobuz. Călătorii se împrăştiară fiecare pe drumul lui. Acum trebuia să întrebe pe cineva cum să ajungă de acolo până în Valea Berii. Se duse la şoferul autobuzului, un bătrânel cu o figură cumsecade, care se aşezase între timp pe o bancă şi-şi fuma liniştit țigara.

- Spune-mi, tovarăşe, cum se poate ajunge de aici în Valea Berii?

- Se pare că vii dumneata de la oraş, dacă mi te adresezi cu tovarăşe. Aici la noi nu ne spunem tovarăşe. Aici în această frumoasă zonă suntem toți „domni”, îi spuse şoferul în glumă. Dar ce vrei să faci dumneata în Valea Berii, continuă şoferul iscoditor? Să nu-mi spui ca, aşa ferchezuit cum eşti, cu pantofii ăştia în picioare şi îmbrăcat la costum, vrei să urci pe muntele Ciucaş!

- Domnule dragă, în Valea Berii trebuie să fie un gater, nu-i aşa?

- De ce nu spui aşa de la început? Vrei să mergi la gaterul lui Şoimu, nu-i aşa?

- Da, domnule, acolo vreau să merg, răspunse Gică Georgescu, luminându-se la față. Cunoşti dumneata gaterul lui Şoimu?

- Dar cine nu-l cunoaşte aici, pe toată valea asta a Teleajenului şi până la Mâneciu, pe Toader Şoimu?

- Toader Şoimu, întrebă Gică?

- Da, Toader îl cheamă, este un bărbat cam de vârsta dumitale, dar mai înalt şi mai voinic.

- Mai are vreun frate Toader acesta, de care spusăşi mata?

- A avut încă trei fraţi, pe doi dintre ei i-a împuşcat securitatea în munţi, că s-au înhăitat cu partizanii, şi al treilea, geamăn cu el, a fost în prizonierat, a încercat să fugă de acolo şi l-a împuşcat o rusoaică. Au avut viaţă grea oamenii ăştia. Şi eu am fost în razboi, am fost şofer şi am dus-o mai bine, nu m-au trimis în linia întîi. Ai fost şi dumneata în război?

- Da.

Gică se înnegură la faţă de cele auzite. Şi lor li se spusese, când era încă în Azanka, că fugarul Paraschiv Şoimu fusese prins şi împuşcat, însă nu crezuse. Nu-şi putea imagina că Paraschiv se va lăsa prins. După el, ca să-l prindă, plecase un anume comisar Pavlov. Nu se ştie dacă Pavlov l-a prins pe Paraschiv sau nu, dar toţi din lagăr, inclusiv gardienii lor s-au bucurat, auzind că Pavlov, acea bestie arogantă şi bătăuşă, nu se mai întoarce la Azanka. Fără să vrea, lui Gică îi dădură lacrimile, aflând că Paraschiv nu a mai ajuns acasă.

- Dar de ce plângi, creştine, am spus ceva rău?

- Nu domnule, este aerul acesta tare de la munte care îmi face ochii să lăcrimeze, spuse Gică, fără a fi convingător.

- Măi creştine, dacă vrei te duc eu până în Valea Berii la gater? Pâna acolo te duc, dar nu te mai aştept să te întorci înapoi, că am, peste o oră, cursa înapoi de Mâneciu. Dar ştii ce, Toader este, cu siguranţă, în biserică şi într-o jumătate de oră se termină slujba. Când iese afară, coboară cu căruţa până la Mânăstirea Suzana, la sora lui, şi apoi merge înapoi în Valea Berii. Când va ieşi lumea din biseică, ţi-l arăt pe Toader şi mergi la el dacă vrei să-l întrebi despre Paraschiv.

- Va mulţumesc, domnule.

...Lumea începuse să iasă din biserică. După un timp, ieşi şi Toader, cu un cap mai înalt decât majoritatea oamenilor şi şoferul i-l arătă lui Gică.

- Încă odată vă mulţumesc, domnule.

- Umblă cu Dumnezeu, creştine! La revedere!

Gică se îndreptă către Toader.

★

Toader îşi luă rămas bun în faţa bisericii de la câţiva oameni şi se îndreptă spre căruţă, fără să-l observe pe Gică. Sări pe şaua căruţei, fluieră la cai să pornească când, deodată simţi că cineva îl trage de mânecă.

- Domnule Toader, aveţi, vă rog, puţin timp să vorbiţi cu mine?

- Da domnule, am timp pentru că astăzi este duminică, spuse Toader, şi întoarse privirea spre cel care-l oprise din drum, vocea străinului sunându-i parcă cunoscută.

Întâlnindu-şi privirile, amândoi se recunoscură, amândoi aveau acum ochii plini de lacrimi, lacrimi de bucuria regăsirii. Toader sări jos din căruţă şi se îmbrăţişă îndelung cu Gică, fără să-şi adreseze o vorbă. Se desfăcură din îmbrăţişare şi foştii camarazi de arme se se priviră îndelung.

- Gică, slavă Domnului că ne-am reîntâlnit!

- Toader?, îl întrebă Gică cu subânţeles.

- Toader, Gică! dădu Şoimu din cap, la rândul său cu subînţeles. Urcă în căruţă Gică, deoarece avem multe să ne povestim.

Toader aşeză geamantanul lui Gică în căruţă, urcară amândoi şi porniră spre Mânăstirea Suzana. Caii mergeau la pas, ştiau drumul, şi Toader îi lasă în voia lor. La Suzana, Toader îl prezentă Anei pe Gică. Toader îi povestise Anei de atâtea ori de Gică, aşa că acum nu era nevoie de alte întroduceri. Ana îi pofti la masă în chilia ei, aşa cum făcea întotdeauna cu Toader, şi la urmă îi servi cu dulceaţă de cireşe amare şi cu şerbet de trandafiri.

Apoi se despărţiră de Ana şi plecară spre Valea Berii, trecând mai înainte pe la Niculae. Il prezentă pe Gică şi lui Niculae.

- Niculae, de atâtea ori ţi-am povestit de Gică, uite-l acuma în faţa noastră! Niculae, am să vă rog să nu veniţi astăzi, după prânz, la mine la „Grupul de duminică seara”, că vreau să mai vorbesc şi eu cu Gică. După treispreze ani, avem multe să ne spunem...

- Mergeţi cu Dumnezeu, oameni buni! Îi anunţ eu pe prieteni. Toadere, mâine îţi trimit un om ca să-i faci nişte grinzi de lemn la casa nouă. Ia staţi, fraţilor, nitel, să vă dau ceva!...

Niculae aduse o sticlă de ţuică din casă şi i-o întinse lui Toader.

- Luaţi şi serviţi şi din ţuica mea, nu-i aşa de bună ca a lui Toader, dar nici de lepădat nu este. Doar n-o să mergeţi până acasă pe uscat, adăugă Niculae râzând.

- Mulţumesc Niculae, rămâi cu bine!

Pe drum, până în Valea Berii şi apoi acasă îşi depănară, rând pe rând, amintirile şi acasă destupară multe sticle de rachiu. Tamara îi lăsă pe bărbaţi să taifăsuiască în linişte şi ea îşi făcu de lucru prin casă şi prin grădină, în timp ce copiii se jucau prin curte.

A două zi, Toader îl duse pe Gică cu căruţa până la autobuz, în Cheia. Gică îi dădu adresa din Bucureşti şi stabiliră o dată la care Tamara şi Toader să-l viziteze. Bărbaţii se mai priviră o dată, fericiţi că s-au revăzut sănătoşi, înainte ca Gică să urce în autobuz.

- Măi Gică, ai cam început să chelești!

- Bărbaţii chelesc, Toadere, pentru că-şi pun mult capul la contribuţie, spuse Gică cu o figură serioasă. D-aia femeile nu chelesc pe cap, în schimb nu au păr pe fund. Ele îşi pun fundul mai des la contribuţie.

- Tot oltean mucalit ai rămas, măi Gică. Oamenii nu se schimbă.

- Nici tu nu te-ai schimbat Toadere, ai rămas omul dintr-o bucată pe care-l ştiu, vrednic şi de nădejde. Şi familia ta mi-a plăcut foarte mult, trebuie să ne vedem cît de curând la Bucureşti ca să-mi cunoşti nevasta. Copii n-avem încă, dar poate ne-o da Dumnezeu curând.

Amândoi şi-au zâmbit prieteneşte, se îmbrăţişară şi se despărţiră fericiţi, că s-au revăzut după atâta amar de vreme.

Toader şi Gică, împreună cu familiile, s-au vizitat de atunci reciproc periodic, cam la 2-3 luni.

În martie 1963, soţia lui Gică îi dărui-acestuia o fetiţă pe care o numiră Daniela. La botezul Danielei veniră, desigur, şi Toader cu Tamara, împreună cu Nechifor şi Niculae, băieţii lor.

★

Întrunirile „Grupului de duminică seara” continuau în Valea Berii. Părintele Damian era cel care aducea, de regulă, la întruniri, adevăratele informaţii din România şi de peste hotare.

Faptul că Gheoghiu-Dej fusese iradiat în timpul vizitei la ruşi la şi, la scurt timp, a murit nu trecuse „grupului” neobservat. A venit apoi Nicolae Ceauşescu la putere, după ce cu ani în urmă, la 4 decembrie 1957, în funcţia de generalul-locotenent, împuşcase cu mâna lui nouă ţărani din Vadu Roşca, judetul Vrancea, care se revoltaseră împotriva cooperativizării, ascunzându-se, apoi, în pădure. Acelaşi Ceauşescu s-a opus invadării Cehoslovaciei în 1968 şi şi-a întors faţa înspre vest, aşezându-se cu spatele la ruşi, fapt pentru care în Valea Berii s-a închinat un pahar de vin în sănătatea lui.

Ceauşescu, încurajat de succesul neaşteptat de care s-a bucurat în ţările vestice acţiunea lui, a început imediat campania de derusificare a ţării. Venise vremea soţiei lui Ceauşescu, analfabeta cu titluri academice, cumpărate din toată lumea, inclusiv de la universităţi celebre. Acestea nu se ruşinau să vândă oricui, se pare, titluri academice pentru mulţi bani. A venit, apoi, marele cutremur din martie 1977, urmat de înfometarea României cu scopul oficial al plătirii datoriilor ţării. Au urmat construcţiile fără sens precum: Canalul Dunăre-Marea Neagră, Canalul Bucureşti-Dunăre şi a Casei Republicii. Acolo avea să fie aplicat un model nou de „deportare pentru muncă forţată” a acelora care se deveniseră încomozi în intreprinderile din ţară şi a soldaţilor încorporaţi la unităţile militare de genişti, numite popular „dilibau”. Aceşti soldaţi, ca de altfel şi majoritatea cadrelor militare care-i comandau, aveau, de regulă „tinichele pestriţe agăţate de coadă”. Mulţi soldaţi în termen de la unităţile militare de genişti erau încorporaţi acolo, doar pentru că ceruseră, sau încercaseră, deja ilegal, să părăsească ţara. Erau timpurile în care, dacă aveai o rudă apropiată în închisoare, îndiferent pentru ce delict fusese încarcerată, sau aveai o rudă care trăia în vestul Europei, erai la fel de rău cotat şi tratat, ca „incompatibil cu orânduirea comunistă”. Ce om de bun simţ se voia şi dorea sincer să fie compatibil cu orânduirea comunistă în era delirului stalinist ce înrobise Europa de răsărit? Venise vremea oportuniştilor care, fără să-şi fi tocit prea mult coatele pe băncile şcolilor, ajungeau în vârful piramidei sociale cu ajutorul politicii comuniste. Promovarea era posibilă numai dacă dacă erai în stare să calci peste cadavre, după ce, eventual, şi-au vândut sufletul diavolului stalinist. Nicolaie Ceauşescu a recurs în repetate rânduri, la metoda repetatelor amnistieri ale borfaşilor de rând, cu scopul de a-şi crea adepţi care să le inspire teroare potrivnicilor comunismului, adică a marii majorităţi a populaţiei.

Revolta de la Braşov

Desigur că Nechifor şi Niculae, fiii lui Toader, pe măsură ca creşteau, luau şi ei parte duminică seara, când erau acasă în vacanță, după slujba de la biserică, la discuții. Nu erau încă la vârsta când puteau înțelege toată încâlceala politică. Li se cerea numai să nu povestească nimic din ceea ce auzeau, nici pe stradă, în oraşele unde învățau acum şi nici celorlați copii la şcoală. Celor doi li se povestise cu titlu de mândrie că unchii lor au fost uciși de către comuniști în Carpați, fiind printre ultimii care s-au opus înrobirii țării. Nu trebuia să discute cu nimeni cele auzite la întrunirea de duminica după-amiază, în afară de cei cu care se întâlneau acolo. Nu era simplu pentru nişte copii să-şi țină gura în fața celor de-o vârstă cu ei, dar o făceau, chiar dacă convingerile lor politice, contrare celei oficiale, li se impregnase irevocabil în minte.

- Să nu uitați niciodată, băieții tatei, că cei care i-au ucis pe frații mei şi pe cei aidoma lor, acei ucigaşi, precum şi urmaşii lor, au fost şi vor fi în stare de orice ticăloşie şi nu se vor da în lături de la nimic, pentru ca paginile triste din istoria modernă a României să nu fie date publicității niciodată.

★

Nechifor termină liceul în Braşov, îşi luă bacalaureatul în 1973 şi fu angajat în acelaşi an la Intreprinderea de Autocamioane Braşov, fosta "Steagul Roşu". Şi-a făcut armata la vânătorii de munte, pe lângă Pârâul Rece, lângă Predeal, şi a lucrat, după aceea tot la "Steagul Roşu" câțiva ani ca meseriaş. Şi-a dat seama că poate face mai mult în viață şi nedorind să rămână un simplu meseriaş, a început şcoala de maiştri mecanici pe care a absolvit-o în 1980. A devenit un maistru bun, apreciat şi de şefi şi de colegi.

Nechifor Șoimu a fost unul dintre cei care, în noaptea de 14-15 noiembrie 1987, în schimbul de noapte, împreună cu cei de la secția 440, au pornit revolta de la Braşov. Revendicările lor au fost inițial doar de natură financiară şi socială. Caracterul politic s-a conturat în urma refuzului arogant al conducerii intreprinderii de a negocia cu protestatarii şi de a le asculta doleanțele. Coloana de demonstranți a pornit pe străzile Braşovului după ce, mai întâi, au aruncat cu piulițe şi cu şuruburi, distrugând în incinta fabricii diferite vitrine cu lozinci comuniste şi spărgând geamurile clădirii administrației. O parte dintre protestatari, care au ieşit pe străzile Braşovului, aproximativ 400 dintre cei 4000 care demonstraseră inițial în interiorul intreprinderii, s-au hotărât, în dimineața zilei de 15 noiembrie 1987, pe la ora unsprezece, să meargă la sediul Consiliului Județean al PCR pentru a-şi cere drepturile...

Pe drumul către sediul Consiliului Județean al PCR, oamenii au început să cânte „Deşteaptă-te, române!”. Demonstranții nu mai cunoşteau aşa de bine cuvintele cântecului, pe versurile lui Andrei Mureşanu şi muzica lui Anton Pann, acesta fiind cu grijă evitat în societate şi în şcoli, din cauza caracterului său românesc-revoluționar. Nechifor îl auzise însă de prea multe ori în casa copilăriei sale, ca să fi putut uita vreun cuvânt. Acest cântec îl învățase, până să meargă la şcoală, de la tatăl lui şi-l cânta cu fratele său mai mic, Niculae, la vreme de coasă, la adusul fânului acasă, la căratul buştenilor de pe munte, la fiertul rachiului, după discuțiile de duminică seara etc. Nechifor Șoimu a fost unul dintre aceia care-l cânta pe stradă în gura mare. Odată ajunşi la sediul Consiliului Județean al PCR, au intrat cu forța înăuntru şi au aruncat mulțimii adunată în piață, din interior, prin ferestrele sparte, alimentele aflate din belşug în sediul Consiliului şi, care în orice magazin din biata țară românească, lipseau de mulți ani de zile. Era vorba de salam, caşcaval, portocale, banane, alimente considerate „la ordinea zilei”, aflate pe masa oricărui şomer din vestul Europei. Protestatarii au distrus tablourile dictatorului Ceauşescu, au atacat un milițian, l-au dezbrăcat şi i-au sfârtecat apoi uniforma.

★

După patruzeci de ani de confuzie generală, oamenii demoralizați erau lipsiți chiar şi de alimentele de baza precum pâine, cartofi, lapte, unt, carne de calitate inferioară etc., nu găseau în magazine încalțăminte şi îmbrăcaminte de calitate. Cu banii primiți în schimbul muncii depuse, nu găseau aproape nimic să cumpere, nu-şi puteau hrăni, îmbrăca şi încălța soția şi copiii. Toate acestea lipseau într-o țară, a cărei climă generoasă, putea oferi, cu relativ puțin efort fizic şi tehnic, cereale şi o multitudine de legume şi fructe. Era vremea în care portocalele şi bananele se agățau ca obiecte de consum de lux, în bradul de Crăciun care era, de fapt, un biet molid, pe sfert deja scuturat până în noaptea de Sfântul Crăciun. Era timpul în care gospodinele, femei care lucrau patruzeci şi opt de ore săptamânal, nu-şi permiteau să cumpere nuca vândută la suprapreț, sau, pur şi simplu, nu găseau pe piață banalele stafide, precum şi esența de rom, ca să-şi coacă cozonacii şi să-şi bucure cu acestea familia. Era vremea când îndobitocirea politică sugruma perpetuarea milenarei tradiții românești.

★

Nechifor a vazut că, în timp ce se îndreptau spre sediul Consiliului Județean al PCR, se alăturau coloanei oameni necunoscuți pe care niciodată nu-i vazuse la „Steagul Roşu”. Inițial, protestatarii s-au bucurat, pentru că unii cântau şi ei „Deşteaptă-te, române!” însă majoritatea acestora, tunşi soldățeşte, cu părul scurt, îmbrăcați în haine civile care păreau a fi uniforme, aveau priviri ostile, scrutându-i cu privirea şi căutând să memoreze fiecare figură a revoltaților. Toți protestatarii ştiau din instinct, simțeau în sânge că aceşti oameni erau uneltele regimului şi chiar ei aveau să fie viitorii lor torționari.

Pentru a nu fi recunoscuți de cetățenii braşoveni, au fost aduşi anchetatori de la Bucureşti. Au venit, printre alții, peste douăzeci de călăi profesioniști care i-au torturat prin genuflexiuni, înjosindu-i pe foştii demonstranți, fie să stea într-o mâna, fie să sară ca broasca. Unii dintre participanții la demonstrație au fost înfăşurați în cearceafuri ude şi bătuți, ori ținuți în pielea goală, afară în frig, în curtea securității din Braşov. Aşa a fost torturat şi Nechifor Şoimu. Nu erau bătuți la întâmplare. Erau lovite anumite locuri ale corpului şi anumite organe: pe lângă cap, „unde se născuse revolta”, erau lovite ficatul, rinichii şi stomacul. Nechifor, ca şi alții, a fost mai întâi ținut dezbrăcat afară, în frigul lui noiembrie şi apoi supus anchetei continue, metode cunoscute şi practicate intens încă din anii stalinismului. Un grup, din care făcea şi el parte, a fost transportat câteva zile mai târziu la Bucureşti, în arestul Securității din Calea Rahovei. Avea lanțuri la mâini şi la picioare, ca un tâlhar din secolul trecut şi i s-a spus că, din acel moment, nu mai are nume, ci doar un „număr de bandit” la care trebuie să răspundă când este strigat.

★

În zadar au ieşit pe stradă studenții de la Facultatea de Silvicultură din Braşov, în duminica următoare, strigând "Muncitorii arestați nu trebuie să moară!". Aceştia au fost şi ei transportați la sediul Inspectoratului Județean de Miliție din Braşov, unde, anchetați separat, auzeau gemetele muncitorilor de la IABv, torturați în celule. Au fost aduse din țară, la Braşov, mase de securişti ca să înăbuşe revolta. Studenții au fost eliberați din arest, după ce în timpul anchetelor au fost supuşi la epuizare psihică şi fizică, controlate. Ulterior au fost exmatriculați din facultate şi excluşi din UTC. Excluderea din organizația de tineret, în treacăt fie spus, nu i-a durut nici măcar în partea posterioară, rotundă, a corpului.

Asistenta universitară, doamna Doina Cornea, braşoveancă prin naştere, împreună cu fiul ei, Leontin Iuhas, au răspândit manifeste de solidaritate cu muncitorii din Braşov. Drept consecință, s-au ales şi ei, inițial cu o detenție de cinci săptămâni, urmată de arestul la domiciliu, care avea să dureze până la sfârşitul terorii comuniste din România.

Bătrânul bolşevic, Silviu Brucan, alias Saul Bruckner, s-a aliat şi el inițial cauzei muncitorilor, pentru ca, mai târziu, să-şi arate adevărata față, dovedindu-se a fi în slujba serviciilor moderne ale KGB.

★

...Nechifor se afla acum la sediul arestului Securității din Calea Rahovei, cu lanțuri la picioare, lanțuri prin ale căror zale ruginite şi-ar fi putut trece cu uşurință palmele. Cătuşele de la mâini, în schimb, erau strâmte şi-i spărseseră pielea de la încheieturi. Lanțurile de la picioare aveau o bilă mare

şi grea de fier care trebuia cărată în timpul mersului de la celula din izolator înspre camera de anchetă şi ţinută, conform ordinului, în mână, pe toată acestă perioadă. Cătuşele şi lanţurile de la picioare îi rupseseră carnea, iar sângele i se scurgea acum pe podeaua rece de beton. Era desculţ şi îmbrăcat numai cu izmenele ude şi murdare pe el. I se ordonase să rămână în picioare pe toată perioada anchetei, lângă peretele camerei, o încăpere mare şi neîncălzită. Anchetatorii, îmbrăcaţi cu mantale şi căciuli de blană în cap, sorbeau cu zgomot din ceştile lor de cafea aburindă. Un miros de cafea naturală, de bună calitate, inundase încăperea. Cafeaua naturala nu se mai găsea de mulţi ani la vânzare pe piaţa românească. În magazinele miliţiei, ale securităţii, ale protipendadei partidului, uneori şi în cele ale armatei, cafeaua se putea cumpăra, în mod firesc, la fel ca şi produsele de mezelărie, unt, carne, etc. raţionalizate fiind, pe piaţa publică.

O lampă mare cu un bec puternic, cu un abajur murdar de stropi uscaţi de sânge, era deausupra lui Nechifor. Stătea aşa în picioare de câteva ore, în timp ce anchetatorii se schimbau între ei.

- Spune, mă tâlhare, cine v-a instigat la revoltă împotriva comunismului? Întrebau pe rând anchetatorii, de cum intrau în camera de anchetă.

- Nu m-a pus nimeni, tovarăşe plutonier. Eu am simţit că trebuie să fac aşa ceva, repeta Nechifor. Când am ieşit din hală afară, am văzut ca erau şi alţii ca mine. Şi atunci...

- Aşa zici, tu trebuia să faci ceva? Şi ce-ai făcut, mă? Te-ai înfipt ca rața la muci... şi întrebările continuară cu alte lovituri de baston de cauciuc, aplicate profesional, ca să nu-i lase prea multe vânătăi pe corp.

- Da´ cine te crezi tu, mă să trebuiască să faci tu ceva? Te pomeneşti c-oi fi ăla de a băgat pentru prima oară sâmburele în prună? Cine ţi-a cerut, mă, ţie, să faci ceva?

- V-am spus, tovarăşe plutonier, că nimeni nu mi-a cerut...

Loviturile continuau, anchetatorii se schimbau permanent între ei, epuizaţi. Cu toate durerile pricinuite de loviturile primite la rinichi, putea desluşi, prin întuneric, la o masă în colţul îndepărtat al camerei, un căpitan şi doi subofiţeri în uniformă, care tocmai intraseră în camera, pentru continuarea interogatoriului. Lângă masă era o găleată. Subofiţerii nou veniţi, cu şepcile trase pe spate ca plugarii şi cu ţigara în colţul gurii, priveau ameninţători înspre el, aşezându-şi ostentativ pe masă bastoanele de cauciuc.

Nechifor se întrebă cît vor mai avea de gând să-l chinuie. Avea să împlinească peste câteva luni 30 de ani, era un maistru bun la serviciu, îi plăcea ceea ce făcea, cunoscuse o fată drăguţă în urmă cu doi ani şi hotărâseră să se căsătorească în toamna lui ´88. Avea de gând, ca peste o lună, când va merge acasă în Valea Berii, să le prezinte fata părinţilor lui. Unde ajunsese acum? Pătimeşte şi el acum ceea ce pătimiseră atâţia românii, începând din 1945. Era întocmai cum auzea la Radio Europa Liberă şi cum auzise de la tatăl lui, Toader, fost Paraschiv. Îl vor lăsa infirm pe viaţă, sau îl vor ucide în bătaie. Cît oare mai avea de trăit, se întreba Nechifor.

Căpitanul i se adresă lui Nechifor:

- Ia spune, măi Şoimule, de ce vrei tu să te opui cauzei comunismului. Noi vrem să ne plătim datoriile externe, toată ţara participă din convingere la aceasta şi tu vrei să ne sabotezi? Toţi trebuie să strângem cureaua, iar tu şi alţi câţiva derbedei ca tine vreţi drepturi.

- Eu nu sabotez pe nimeni, domnule căpitan, numai că ni s-au promis banii de salariu şi nu ni se dau. Şi dacă ni se dau, apoi tot nu găsim în prăvălii nimic ca să cumpărăm cu ei!

- Bă banditule, eu nu sunt „domn” cu tine şi nici nu ne tragem de brăcinari ca să-mi ţii tu mie teoria chibritului! Dacă tot zici că ai bani şi nu găseşti nimic de cumpărat, de ce te revolţi pentru bani şi-i mai agiţi şi pe alţi bandiţi de teapa ta? Aşa că nu-mi veni mie cu prostii d-astea, tu sabotezi România, cauza partidului, asta este. Dacă nu-mi spui de bună voie tot ce ştii, am să te conving eu s-o faci! Ia mai spune-ne tu încă odată de la capăt, cum a fost, cine a mai participat etc.! ...şi răspunde numai la ceea ce eşti întrebat, că altfel îi pun iar pe băieţi să-ţi gâdile ficatul! O să funcţioneze aşa: eu te întreb, tu-mi răspunzi, îmi semnezi declaraţia asta de pe masă şi-ţi dăm drumul acasă, dacă eşti rezonabil.

Nechifor ştia că nu se poate încrede în vorbele căpitanului şi că nu mai are prea mult de pierdut. Daca nu-l vor omorî aici unde era, va putrezi încet, într-o închisoare, laolaltă cu toţi borfaşii de rând. Era epuizat după atâtea zile de stat în picioare, în frig, avea dureri în tot corpul. Nu-l lăsaseră nici măcar să meargă la toaletă şi simţea cum urina caldă i se prelingea acum pe picior. Îi vedea pe subofiţeri cum zâmbeau cu satisfacţie, observând balta de urină care-l înconjura pe betonul încăperii. Era mult prea mult, fusese mult prea înjosit de când fusese arestat la Braşov, aşa că explodă:

- Ultimul lucru pe care l-aş face în viaţă, ar fi să sabotez România. Nu au făcut-o nici părinţii mei, nici părinţii părinţilor mei şi n-am s-o fac nici eu, niciodată. Voi însă, cozi de topor ce sunteţi,

strigă Nechifor cu ultimele puteri, o terfeliți, îi distrugeți identitatea națională şi vă bateți joc de ea, în ignoranța voastra, lăudându-vă chiar cu aceasta!...

Căpitanul smulse bastonul de cauciuc de pe masă şi tabărî cu el pe arestat. Când torționarul fu suficient de aproape, Nechifor aruncă, cu toată forța pe care o mai avea, bila de fier pe picioarele căpitanului, savurând cu satisfacția omului care nu mai are nimic de pierdut, efectul produs. Vârful pantofului frumos lustruit al căpitanului se aplatiză, sări din cusături, zdrobind-i degetele piciorului. Pentru scurt timp călăul se inversase, Nechifor lăsă să i se întrevadă rânjetul sardonic de satisfacție, ştiind că va fi şi ultimul. Căpitanul scoase un urlet teribil ca de fiară, îşi privi îngrozit degetele piciorului zdrobite, gemu de durere şi căzu leşinat la picioarele lui Nechifor.

În acelasi timp, subofițerii bătăuşi de profesie, prieteni şi în viața privată încă de pe vremea petrecută împreună, ca elevi, la şcoala de corecție, tăbărâră cu pumnii pe arestat. Nechifor, în cădere, se prăvăli cu cătuşele pe figura căpitanului, zdrobindu-i nasul.

După ce arestatul căzu la pământ, subofițerii îl loviră cu cizmele şi cu bastonul de cauciuc unde nimeriră, preț de mai bine de o oră până ce şi ei, epuizați, făcură o pauză şi se aşezară vlăguiți pe scaunele lor, „să mai respire oleacă...". În vâltoarea bătăii, unul dintre subofițeri îl călcă pe față, neintenționat, cu tocul cizmei pe căpitanul aflat încă leşinat la podea, provocându-i acestuia o dublă fractură de maxilar.

Subofițerul şi-a dat seama îngrozit ca şi-a lovit superiorul, însă nu regretă prea mult. Căpitanul îl frâna de ani de zile, de la avansarea în grad, neacordându-i calificativul necesar. Căpitanul şi aşa era fără cunoştință pe jos şi nu avea cum să-şi mai amintească ceva, iar colegul îi era prieten şi nu l-ar fi dat în vileag. „Chitanța generală" avea s-o plătească oricum banditul de Nechifor Şoimu. Bătăuşii aruncară apă peste trupul lui Nechifor Şoimu din găleata dinainte pregătită pentru acest scop pentru a-l trezi dacă va leşina din bătaie. Era însă prea târziu pentru Nechifor, brutele nemailăsându-i nici o şansă. Nechifor încetă din viață chiar în timpul acestei anchete...

Stropi de apă săriră însă şi pe fața tumefiată a căpitanului şi-l treziră, însă acesta nu se putu scula de jos, doborât de durere.

Subofițerii deschiseră uşa şi strigară după un doctor pentru căpitan.

- Bă, aduceti şi o targă pentru tovarăşul căpitan! strigară subofițerii. Acuzatul s-a repezit la el şi l-a atacat în timpul anchetei. Ia aduceți, bă, două tărgi, dacă tot veniți aici!

Căpitanul fu transportat la infirmeria sediului şi de acolo, cu salvarea, de urgență, la Spitalul Militar Central, din strada Ştefan Furtună.

★

Medicul militar, un maior, constată decesul lui Nechifor Şoimu prin „moarte coronariană subită", numită şi „stop cardiac". Absența pulsului, precum şi constatarea absenței reflexului cornean, după mai bine de o jumătate de oră, cît a durat examinarea căpitanului, au făcut de prisos aplicarea respirației gură la gură, ca şi a masajului cardiac extern. Capul lui Nechifor era oricum o masă diformă şi însângerată. Cu „rutina" căpătată de-alungul anilor, subofițerii îl chemară în cameră, ca martor, pe locotenentul major Stolojan, venit de curând în Bucureşti după ce fusese retrogradat la Penitenciarul din Bacău.

Se făcu raportul final al anchetei în care se menționa că Nechifor Şoimu l-a atacat fizic, în timpul interogatoriului, pe căpitanul Săvescu, şeful comisiei de anchetă, căruia i-a provocat grave leziuni corporale, necesitând o spitalizare de durată. Ceilalți trei membri din comisia de anchetă au reuşit cu greu să-l imobilizeze pe recalcitrant, în timp ce acesta debita imprecații la adresa conducerii Partidului Comunist Român şi a societății comuniste multilateral dezvoltate. Şoimu a fost dus într-o celulă de izolare unde, după circa trei ore, a fost găsit fără viață. Metodele de reanimare nu au avut efectul scontat şi medicul arestului sediului Securității din Calea Rahovei a stabilit, fără echivoc, drept cauză a decesului „moartea coronariană subită". S-a presupus că arestatul prezenta o deficiență cardiacă ereditară, prezumția fiind adeverită după consultarea fişelor medicale ale acestuia. Fişele medicale ale decedatului, cea da la IABv „Steagul rosu" şi cea a medicului curant de la circa medicală din cartierul braşovean unde Nechifor a locuit, au fost modificate în consecință, a doua zi după decesul lui Nechifor.

Căpitanul Săvescu, deşi a rămas pentru încă multă vreme în spital, a fost avansat la gradul de maior, cu titlul de excepțional, ca de altfel şi cei doi subofițeri torționari, la gradele de plutonier major, toți avansați prin ordin de zi pe unitate, pentru merite deosebite în combaterea sabotorilor societății comuniste.

Nechifor Şoimu a fost judecat „în contumacie” şi condamnat, printre altele, la confiscarea bunurilor personale. Apartamentul din Braşov, cumpărat de Toader şi de Tamara pe numele lui Nechifor, a fost trecut în posesia primăriei oraşului. Lui Toader şi Tamarei li s-au refuzat predarea corpului neînsufleţit al copilului lor. Cadavrul lui Nechifor Şoimu a fost transportat, în secret, escortat de miliţieni, la Crematoriul uman de lângă Parcul Libertăţii, vizavi de Liceul „Şincai”, şi incinerat.

★

Niculae Şoimu a terminat în 1978 liceul în Bucureşti şi a intrat imediat cu o medie frumoasă de admitere, la politehnică. Fusese admis printre primii la secţia de autovehicule rutiere din cadrul Facultăţii de Transporturi a Politechnicii din Bucureşti. În 1983, înaintea ultimului an de facultate, se căsători cu o colegă de grupă. În vara anului 1984, amândoi au fost repartizaţi ca ingineri la Uzina Tractorul din Braşov. La început, s-au bucurat că au găsit asemenea serviciu, la o uzină cunoscută chiar şi pe plan internaţional. După scurt timp însă, şi-au dat seama că nu vor putea să se acomodeze în Braşov. În special lipsurile de orice fel de pe piaţa comunistă românească şi salariile mici cu care au fost încadraţi ca ingineri stagiari, le-a estompat orice motivaţie de a se afirma pe plan profesional. Retribuţiile primite la sfârşit de lună nu le ajungeau să-şi cumpere de mâncare, să-şi plătească chiria, să-şi mai cumpere, din când în când, îmbrăcăminte, nemaivorbind de satisfacerea altor nevoi, specifice vârstei şi pregătirii lor intelectuale... După ce petrecusera ani de zile în Bucureşti unde oferta de spectacole de teatru, de concerte, de operă, de operetă era relaiv generoasă, era mai greu să-ţi adaptezi viaţa la condiţiile unui oraş de provincie. Braşovul nu avea atâtea oferte culturale, precum capitala. Dacă ar fi putut să meargă la schi, era, desigur, mai ieftin, pentru că nu trebuia să plătească şi cazarea, dar schiatul era o plăcere mult prea costisitoare pentru persoanele care trăiau numai din salariu, sau din „retribuţie”, cum se spunea în sistem. Erau nemulţumiţi şi de locuinţa pe care o aveau. Apartamentul în care locuiau, la etajul opt, era mic,pătrundea în el orice zgomot, prost încălzit iarna, iar blocul, construit din prefabricate din beton, era murdar, rece, liftul, de cele mai multe ori, nu funcţiona, iar becurile de pe casa scărilor erau deşurubate din motive de economie.

În 1985, împreună cu un grup de alţi tineri, au reuşit să treacă ilegal graniţa pe la Drobeta-Turnu-Severin. După câteva triste experienţe avute cu autorităţile iugoslave, au ajuns, cu ajutorul unor cunoscuţi până la Nürnberg, în Republica Federală Germania.

Cu puţin noroc, Niculae şi-a găsit o slujbă de tehnician pentru „Service motoare termice” la firma M.A.N. Nutzfahrzeuge Nürnberg, unde se asamblau motoarele pentru camioane, yachturi şi pentru diferite autovehicule utilitare. Nu i-a fost uşor la început, din cauza cunoştinţelor limitate de limba germană. Engleza o vorbea destul de bine. După 2-3 ani, a reuşit să ştie, suficient de bine, şi limba germană. După doi ani a fost angajat ca inginer la Departamentul service motoare mici navale.

★

Tamara Şoimu devenea tot mai tristă şi slăbea pe zi ce trece. Nu putea să accepte ca amândoi copiii să-i fie departe. Nechifor era în Braşov şi-l vedea la trei-patru săptamâni şi de sărbători, iar Niculae plecase definitiv în Germania. Ce-i drept îl ştia acolo bine situat profesional, locuia bine în Nürnberg şi câştiga suficienţi-bani ca să ducă o viaţa normală. Niculae trebuia, mai întâi, să aştepte să primească cetăţenia germană şi abia după aceea putea să vină în vizită în România. Altfel nu avea siguranţa că se poate reîntoarce în Germania, noua lui ţară. Ca să primească cetăţenia germana, trebuia să aştepte zece ani, timp în care Tamara nu-l putea vedea. Vorbeau la telefon o dată la două săptamâni, dar aceasta nu înlocuia posibilitatea a-l avea lângă ea, sau de a-l şti la maximum 2-3 ore distanţă de Valea Berii.

Acceptase, în urmă cu doi-trei ani, cu nodul în gât şi ochii plini de lacrimi, ideea că Niculae şi nevasta lui vor fugi din ţară, o acceptase numai pentru binele lor, nu şi în sufletul ei. Tamarei îi mergea tot mai rău şi presimţea atunci că va muri şi nu-l va mai vedea niciodată pe Niculae. La un an după plecarea lui Niculae şi a nevestei acestuia i s-a pus la spitalul din Ploieşti diagnosticul de „cancer avansat la sân”. După extirparea sânului respectiv, la trei luni după aceea, s-a constatat că şi celalalt sân are acelaşi dignostic. La relativ scurt timp i-a fost extirpat şi al doilea sân. Tamara nu mai voia să trăiască, nu mai avea putere de muncă şi vedea că rodul trudei lor de o viaţă devenise, după plecarea copiilor lor de acasă, fără rost...

Vestea uciderii lui Nechifor de către călăii comunişti, în beciurile Securităţii din Calea Rahovei din Bucureşti, i-au luat complet pofta de viaţă. Aproape că nu a mai putut pune, de atunci, mâncare în gură şi nu a mai putut dormi. Trecuseră astfel patru săptamâni. Toader era distrus, trecuse prin prea

multe în viață, ca să nu-şi dea seama că va rămâne în curând văduv. În zadar încerca s-o convingă pe Tamara lui să mânânce şi ea cît de puțin, atunci când se aşezau la masă.

Toader a primit, în urma multor rugăminți şi interventii, plătite generos la Bucureşti, numai o urnă cu cenuşa lui Nechifor, pe care, apoi, a îngropat-o în curtea lor, după slujba de înmormântare, lângă bradul din fundul curții, unde se afla mormântul tatălui său, Nechifor.

Nu departe de acel loc, totuși la o distanță suficientă cerută de buna cuviință, îl îngropase şi pe câinele Haiduc pe care îl iubise atât de mult, atunci când i s-a împlinit sorocul să moară. De atunci, unul dintre câinii, pe care-i avea acasă, se numea tot Haiduc, toți câini buni, dar nu pe măsura celui dintâi.

Jurământul lui Şoimu. Eroi au fost, eroi sunt încă

Numai Hristos a fost în stare,
înainte de a muri pe cruce,
să-i făgăduiască tâlharului,
raiul, pe care ne rugăm
să-l moştenească şi morţii noştri.
Eu însă nu sunt Hristos
şi le voi da tâlharilor ceea ce merită...

Când a fost Toader la Bucureşti ca să primească urna cu cenuşa lui Nechifor, a aflat tot ce s-a întâmplat, cu ajutorul intervențiilor plătite generos, inclusiv numele celor doi călăi ai lui fii-su. A intrat în vorbă cu subofițerul de la poarta sediului miliției din Calea Rahovei şi i-a dat o damigeană cu țuică şi o mie de lei.

A aflat apoi unde locuiau acei torționari. Amândoi aveau case mari, frumoase, în Cartierul Bucureştii Noi, unul pe strada Mitropolitul Varlaam şi celălalt pe strada Jimboliei. Tot acolo, în preajma caselor lor, a aflat Toader, de pe la vecinii acestora, dându-se drept vânzător ambulant de brânză, că cei doi subofițeri, avansați de curând la gradul de plutonier major, nu erau prea iubiți în cartier. Cei doi mergeau aproape în fiecare seară la cârciuma, numită de tot cartierul „Şapte păcate", şi că, apoi, beți, pe drumul de întoarcere, se luau pe stradă de trecători. Acasă îşi băteau nevestele şi copiii fără motiv şi-şi denunțau vecinii atunci când îşi construiau ceva ilegal. Toader gândi ca pentru sine:

Apoi care-i om hain,
Îi hain chiar din născare
Şi, când e la munca lui,
Şi când s-află-n lumea mare.

★

Ningea peste Valea Berii abundent, cu fulgi mari. Zapada immaculată încerca, fără succes, să acopere durerea din casa Toader Şoimu.

...Ceremonia funerară a lui Nechifor a fost săvârşită de bătrânul Părinte Damian în curtea lui Toader şi a Tamarei, în Valea Berii. Un tânăr îi ținea respectus umbrela părintelui pentru ca neaua să nu-i ude veşmintele preoțeşti. Părintele Damian a aprobat ectenia (rugăciunea de pomenire), cu toate că Nechifor fusese incinerat, fără ca aceasta să fie voința defunctului. Dascălul pregăti cățuia şi o dădu apoi preotului ca să-i tămâiască cenuşa mortului. Părintele adăugă la ectenie şi cuvintele: "mort nespovedit, neîmpărtăşit şi fără de lumânare". Damian a săvârşit slujba cu ochii scăldați de lacrimi. El îi botezase pe copiii lui Toader şi-i ştia pe toți din tată-n fiu, ca oameni harnici şi cinstiți, iubiti de toți ceilalți. Aşa era tot neamul lui Şoimu.

Crucea lui Nechifor a fost cioplită, de bătrânul Toader, din lemn de salcâm. I-a fost foarte greu, pentru că lacrimile de durere îi împăienjeniseră ochii... A sculptat pe cruce numele fiului sau, Nechifor Şoimu. Afară ningea tot mai tare.

- Cinstiți creştini, se adresă Părintele Damian mulțimii, la sfârşitul slujbei, aceasta este una dintre multele crime făcute de comuniştii care încearcă, de ani de zile, să ne distrugă credința, personalitatea şi tradițiile noastre româneşti. Va veni, mai curând decât ne putem închipui, vremea când Dumnezeu îi va trage la răspundere pe mişei şi le va da plata cuvenită. Nechifor a trebuit să moară pentru că a cerut ceea ce vor douăzeci şi trei de milioane de români: „pâine, în schimbul muncii

cinstite şi, libertate". Dumnezeu să-i dea fiecăruia după vorbă şi faptă! Dumnezeu să-l odihnească pe Nechifor Şoimu!

Părintele Damian era la vârsta când nu-i mai era teamă de ce i s-ar putea întâmpla, dacă cineva l-ar fi pârât pentru cele spuse. Niciodată nu a fost un laş şi şi-a spus deschis păsul. Acum cu atât mai puțin avea de ce să se teamă. Asadar continuă:

- Nechifor Şoimu a murit schingiuit şi bătut, pentru ca a fost acuzat de instigare iresponsabilă la dezordine socială în timpul revoltei de la Braşov. Niciunul dintre aceia care s-au revoltat nu era iresponsabil. Problema este că intransigența lor a fost confundată de către călăii comunişti, în ignoranța şi răutatea lor, cu iresponsabilitatea. Au fost acuzați şi pentru faptul ca au fost instigatori. Da, instigatori au fost, însă nu au instigat la dezordine socială, ci la o ordine socială mai bună, mai dreaptă şi mai liberă, mai prosperă, întemeiată pe o legalitate umană şi democratică. Au instigat, cu inima şi cu gândul curate, cu scopul de a-i elimina pe oportuniştii retrograzi şi acaparatori de putere şi bunuri, care nu li se cuvin. Au instigat pentru promovarea unui cadru legal, care să declanşeze energia forțeor vii ale patriei, care să-i susțină pe oamenii cinstiți, drepți şi curați, talentați şi pricepuți, neînfricați şi incoruptibili, asemenea dumneavoastră care sunteți prezenți la această ceremonie funerară. Nechifor Şoimu a fost un erou la fel ca şi unchii lui, la fel ca şi tatăl lui, aici prezent. Dumnezeu să-l odihnească pe Nechifor Şoimu!

- Dumnezeu să-l odihnească! spuseră oamenii în cor, făcându-şi Sfânta Cruce.

Părintele Damian se clătină pe picioare şi Cozma sări să-l sprijine, în timp ce altcineva aduse repede un scaun din casă. Preotul se aşeză pe el şi lacrimile îi curgeau pe anteriu. Oamenii îl luară cu scaun cu tot şi îl duseră în casă, unde era cald. Tamara, epuizată de boală şi de moartea fiului mai mare, a fost tot timpul susținută de Toader şi de Ion. Niculae Şoimu nu a putut veni în România la înmormântarea fratelui, pentru că nu ar mai fi putut să plece înapoi în Germania, pentru că ar fi fost oprit de către securitate. Niculae ar fi vrut totuşi să rişte şi să vină. Toader, cu acordul Tamarei, a fost acela care l-a rugat să nu vină încă în România. Destul necaz lovise familia Şoimu, boala Tamarei, uciderea lui Nechifor. Nu puteau risca să i se întâmple şi lui Niculae ceva...

După ce au aruncat pământul peste urna cu cenuşa lui Nechifor, Toader a lăsat-o din brațe pe Tamara, încredințându-i-o lui Cozma. Batrânul Şoimu a înfipt el însuşi, cu forța, crucea în pământ, s-a îndreptat apoi de şale şi s-a întors, cu o iuțeală neaşteptată pentru vârsta lui, spre oamenii veniți la înmormântare şi le-a spus:

- Oameni buni, vă mulțumesc din inimă ca ați venit să ne stați alături la o aşa durere. Va rog acum să mergeți în casă, la masa parastasului, că vreau să vorbesc, eu şi nevastă-mea, ultimele vorbe cu Nechifor al meu! Toader nu mai era acel om bun cu privirea blajină, bătrânul de şaptezeci de ani, cu vorba domoală, pe care-l ştiau cei mai tineri. Era acum în fața lor bărbatul necruțător, omul fioros, cu privirea sălbatică, scăpat în urmă cu aproape patruzeci de ani din Gulagul sovietic, Paraschiv Şoimu.

Cei mai bătrâni, Niculae, vărul lui Toader, Cozma şi Ion au murmurat parcă în cor: Paraschive, Dumnezeule mare! şi s-au tras toți, cu grijă şi cu respect, înapoi, intrând în casă, precum Toader i-a rugat. Ninsoarea se înteții.

Toader puse căciula de miel, pe care o framântase tot timpul în mâinile lui aspre, pe crucea lui Nechifor, îngenunche în fața crucii şi-i ceru lui Cozma s-o aducă pe Tamara mai aproape. Oamenii se supuseră, întrară în casă, copleşiți de durere, şi-i lăsară pe Toader, pe Tamara şi pe Cozma lângă crucea lui Nechifor.

- Nechifor, băiatul tatei, îți jur acum pe lumina ochilor mei! Cei care mi te-au schingiuit şi omorât vor zăcea în pământ, în „groapa tâlharilor", înainte ca să înceapă să se aşeze pământul ăsta cu care te-am acoperit astăzi. Numai Hristos a fost în stare, înainte de a muri pe cruce, să-i făgăduiască tâlharului raiul pe care ne rugam să-l moştenească şi morții noştri. Eu însă nu sunt Hristos şi le voi da tâlharilor ceea ce merită. Aşa să-mi ajute Dumnezeu!

Toader îşi făcu trei cruci şi se ridică în capul oaselor.

Un bărbat, fost coleg de şcoală şi de facultate cu Niculae, şi bun prieten cu defunctul Nechifor, aştepta pe prispa casei cu pălăria pe piept, albit de neaua care nu mai contenea. Când văzu că Toader s-a ridicat de lângă cruce, acesta începu să intoneze cântecul „Deşteaptă-te, române"!, interzis ani de-a rândul de către autoritățile româneşti. Pe măsură ce cânta cu vocea lui frumoasă, ieşiră alți oameni din casă, tineri şi bătrâni, femei şi bărbați şi i se alăturară. Valea Berii răsuna de cântecul „Deşteaptă-te, române!".

Toader o cuprinse pe nevastă-sa de mijloc, ajutând-o să nu alunece pe glodul înmuiat. Tamara, ascultând jurământul făcut de bărbatul său, se îngrozi de ceea ce avea să urmeze. Aflase, cu mulți ani în urmă, cine fuseseră cei îngropați lângă grajd, înainte de a li se răci cadavrele şi despre nelegiuirile

pe care aceştia le săvârşiseră în regiune. Înainte de a intra în casă unde îi aşteptau oamenii, fixă, pentru scurt timp, locul din spatele grajdului unde ținea bălegarul, apoi îl privi pe Toader cu aprobare, zicându-i:

- Dumnezeu să ne ierte, Toadere!

- Femeie, îi zise bărbatul, zâmbindu-i în semn de mulțumire, pentru că l-a înțeles şi-i aprobă faptele, am încă nevoie de tine mulți ani de acum înainte şi nu vreau să mori! Nu uita că mai avem încă un băiat. Viața nu trebuie să apună încă pentru noi. Bagă-ți în cap că vrei să traieşti şi nu mă lăsa singur în Valea Berii.

- Te voi aştepta, Paraschive, să-ți îndeplineşti făgăduiala făcută acum lui Nechifor al nostru şi apoi mă voi duce şi eu după părinții mei. Ştii bine că vreau să rămân alături de tine, dar cancerul mă mănâncă şi-mi ia puterea de viață pe zi ce trece.

Toader şi Tamara s-au privit adânc în ochi şi s-au îmbrățişat. Erau doi bătrâni, care împreună au luptat cu viața ca să şi-o facă mai armonioasă şi, acum când era timpul să-şi găsească liniştea, au văzut ca li s-a ucis copilul. Ce poate să fie mai rău şi mai nefiresc pe lume decât să vezi că-ți moare copilul şi, tu ca părinte, mai trăieşti încă?

Au întrat amândoi în casă după ce şi-au strâns mâinile cu cei care cântau, apoi au poftit oamenii să se aşeze la masa de pomenire şi să se omenească. Ana le turna oamenilor apă deasupra unui lighean şi le dădu săpun ca să se spele pe mâini. Aceştia, conform tradiției, se spălară, dar nu se şterseră pe mâini. Preotul îşi reveni între timp, se ridică în picioare şi binecuvântă masa, apoi se duse la Toader şi-i şopti:

- Paraschive, du la capăt ceea ce nu poți lăsa neînfăptuit! Dumnezeu să-ți îndrepte paşii ca să vii teafăr înapoi. Nimeni nu va putea uita că ne-ai scăpat cândva zona de nişte ticăloşi... Ticăloşi au fost pe lume şi mulți alți ticăloşi mă sunt încă. Ioan Nenițescu ne-a învățat că „eroi au fost, eroi sunt încă”. Trist este că ticaloşii mult mai mulți la număr sunt, decât eroii. Se pare, Paraschive, că Dumnezeu te face spada lui, ca să mai stârpeşti dintre ei, ca să-i scuteşti pe alții de la nenorocirile pe care aceştia le-ar suferi. Tu şi frații tăi, odihnească-se în pace, faceți parte din neamul eroilor. Voi sunteți eroii nației române, pentru care nimeni n-o să facă statui sau monumente în parcuri. Voi rămâneți însă în inima oamenilor printre care ați trăit şi în inimile urmaşilor lor.

Ochii sclipitori de pe fața adânc brăzdată ai preotului întâlniră ochii fostului Paraschiv, înțelegându-se din priviri. Damian îşi sterse ochii umezi, îşi îmbrățişă prietenul de-o viața şi adăugă:

- Să vii neapărat la biserică când te întorci de la Bucureşti! îi porunci.

Părintele se aşează şi dumnealui la masă.

- Tataie, de ce i-a spus Părintele Damian lui Nenea Toader, Paraschiv? Pe mine mă cheamă Paraschiv? întrebă nepotul lui Cozma, un copil de trei ani. L-a confundat cu mine?

- Nu l-a confundat, Chivule, am să-ți povestesc această istorie când te vei face mai mare şi tu, va trebui s-o spui mai departe copiilor şi nepoților tăi. Poți să te mândreşti cît vei trăi ca l-ai cunoscut pe Nenea Toader Şoimu. Te rog, să fii cuviincios acum şi să ai răbdare până atunci.

- Doar sunt destul de mare, aşa că poți să-mi spui deja povestea!

- Trebuie să te faci şi mai mare ca să şi înțelegi ce-ți voi povesti.

Copilul lăsă ochii în jos nemulțumit, dar apoi începu să manânce ce i se pusese în farfurie, că-i era foame. Nu a prea înțeles copilul multe din cele spuse de preot, i se făcuse de mult foame, dar a aşteptat răbdător să fie invitat la masă. Dacă bunicul i-a spus că o să-i explice cândva, atunci cu siguranță c-o va face. Bunicul Cozma este un om care-şi ține cuvântul...

Oamenii veniți la înmormântare au rămas la parastas cam până pe la miezul nopții şi au plecat apoi cu toții deodată. Câțiva, mai tineri, spuseră „Bogdaproste”, alții „Dumnezeu să primească”. De ani de zile, Popa Damian îi povățuia pe enoriaşii lui să înlocuiască slavul „Bogdaproste!", folosit atunci când primesc ceva de pomană, cu autohtonul „Dumnezeu să-l ierte! sau "Dumnezeu să primească".

★

Toader l-a rugat la plecare pe Cozma ca să dea zvon, în Cheia şi în imprejurimi, că o săptămână va ține gaterul închis şi că roagă pe toată lumea să-l înțeleagă. Ana a rămas să doarmă în casa părintească din Valea Berii în acea noapte, pentru prima oară după aproape patruzeci de ani...

Toader se sculă a doua zi dis-de-dimineață. Zapada se aşezase cam de treizeci de centimetri. Se duse la grajd şi dădu grămada de bălegar deoparte, începând apoi să sape o groapă. Afară nu mai ningea, dar era ger. Nu mai avea lacrimi în ochi ci avea acum o privire hotarâtă, dârză. Ceea ce-şi

propusese să facă îi dădea puteri şi, în pofida vârstei lui avansate, săpa vârtos în pământ. Dormise bine, ştiind că trebuie să fie odihnit ca să înfăptuiască ceea ce şi-a propus. Ar fi preferat să uite cele petrecute acum 38 de ani.

- Dreptate trebuie să existe pe pământ. Dacă acei oamenii fără credință, îşi spuse, care au ajuns să cârmuiască țara după bunul plac şi nu sunt în stare să facă ordine, ba dimpotrivă, atunci ceilalți oameni, sunt datori în fața lui Dumnezeu şi a semenilor lor să facă dreptate pe pământ. Oamenii trebuie să stea rânduiți printre semenii lor, porcul în tingíre şi tâlharii sub pământ.

Tamara îl vazu pe Toader trudind când se trezi, îşi făcu sfânta cruce şi dădu aprobator din cap. Nevasta arăta acum, mult mai bine decât în ultimile luni. Se duse mult mai sigură pe picioare lângă bărbatul ei şi-i spuse:

- Nu este creştineşte ceea ce faci, Toadere, dar şi eu sunt de părere că trebuie să-i faci dreptate lui Nechifor al nostru, aşa cum i-ai făcut dreptate şi Anei, fraților tăi şi lui Nechifor, tatăl tău!

La scurt timp se trezi şi Ana şi rămase înmărmurită când se uită pe fereastră, văzându-l pe Toader săpând groapa. Bănuia ce avea să urmeze, după ce şi-a văzut fratele ieri la înmormântare, redevenit Paraschiv, după ce îngenunchiase în fața crucii lui Nechifor. Era de o viață la mânăstire, crescută în slava lui Dumnezeu. Trebuia să întreprindă ceva, ca să curme hotărârea lui Paraschiv. Se duse afară, lângă Toader, şi căzu în genunchi, implorându-şi fratele să nu păcătuiască înaintea lui Dumnezeu.

- Te conjur, frate drag, vorbeşte ca mai întâi cu Părintele Damian şi cere-i sfatul. El va găsi o soluție care să te liniştească. Cu ură nu rezolvi nimic în viață, frațioare.

Toader rezemă cazmaua de marginea gropii, îşi îndreptă cuşma, se îndreptă de spinare şi-i dădu binețe Anei.

- Bună dimineață, surioară. Am să mă spovedesc Parintelui Damian, cerând iertarea lui Dumnezeu, spuse, după ce mă voi achita de jurământul făcut celor doi Nechifor Şoimu! Damian ştie ce am de gând să fac şi nu a încercat să mă oprească, căci ştie că oricum nu va putea. Ană, din cauza acelor nemernici, noi familia Şoimu am suferit atâta, pe tata şi pe frații noştri i-au ucis, pe tine te-au necinstit şi aminteşte-ți ce i-au făcut lui bietul Spânu, familiei lui şi altor zeci de oameni cumsecade din Cheia.

- Este numai Dumnezeu cel care are dreptul să pedepsească, noi muritorii nu avem voie să pedepsim, Toadere, frate drag! Dumnezeu le-a văzut faptele şi cândva le va da acestor tâlhari ceea ce li se cuvine.

- Dumnezeu nu mai are ochi pentru România de când au început să vină popoarele migratoare. Altminterea nu-i lăsa nici pe aceia să ne prade şi nici să fim cotropiți, atâta amar de ani, de austro-ungari, de turci, de nemți şi acum de ruşi, cu khazarii lor. Toate viiturile istoriei ne-au prădat glia, ne-au murdărit sufletele, ne-au pângarit tradițiile şi ne-au călcat în picioare demnitatea. Au venit, au furat şi nu au mai plecat, dacă au văzut că la noi este bine. Noi românii am fost prea paşnici şi ne-am preocupat mai mult de recoltele şi de vitele noastre, decât să-i gonim cu bâtele. Toți aceşti hoți nu au adus la noi nimic bun cu ei, n-au construit nimic trainic, n-au adus arta, n-au adus ştiința sau cultura, aşa cum au adus arabii în Iberia... Au venit aici numai să jefuiască. Şi ne-au ciuntit şi nouă sufletele.

- Nu vorbi cu păcat, frate, Dumnezeu vede totul şi cântăreşte. Domnul te va pedepsi pentru fapte rele!

- Ană, ce pedepse mai rele să îmi dea? M-a trimis de acasă de la rostul meu la război, ca să împuşc oameni care nu-mi făcuseră, pe vremea aceea, încă nimic. Am pătimit apoi în lagărul de muncă forțată. Am venit acasă şi am aflat că mi-au omorât frații, mi-au necinstit sora şi mi-au ucis tatăl, zdrobindu-i țeasta capului. Noi, familia Şoimu, am fost cinstiți şi iubiți de toți oamenii din jur. Şi-au bătut joc de tine şi apoi ai plecat la mânăstire, în loc să fi avut familia ta aici, alături de noi, unde ți-era locul. Dumnezeu a acceptat ca alții să-mi facă viața copiilor imposibilă, unul a fugit în altă țară ca să trăiască omeneşte. Celălalt copil a încercat să lupte aici, în România, pentru o viață mai bună, pentru el şi pentru semenii lui. Ce plată a avut, bătaia, teroarea, moartea. Eu trăiesc încă şi copilul meu a fost omorât. Nevasta mea are cancer. Ce pedeapsă mai mare să aştept? Poate că am greşit în viață şi de aceea pătimesc, că fiecare este făurarul propriului noroc, precum se spune. „Ce ți-e scris în frunte ți-e pus!”, zice românul. Mergi acum, te rog, în casă, Ana, şi lasă-mă să-mi împlinesc destinul.

- Dumnezeu să te ierte şi să te ajute, frate Toader!

- Să ne ajute pe toți, surioară, şi să Ne îndrepte pe calea cea bună!

Ana izbucni în lacrimi şi intră îndoită de spate în casă. Toader luă cazmaua în mâini şi săpă vârtos mai departe. Ajuns la fundul gropii, dădu peste resturile celor patru, şi-şi reaminti fiecare clipă pe care a trăit-o atunci... Tatăl, atârnând în pat, plin de sânge şi cu creierii zdrobiți cu patul puştii, sora-

să Ana cu icoana în brațe, ascunsă, în stare de șoc, în dulap, după ce a fost necinstită, casa pângărită și animalele furate, sau împușcate de dragul plăcerii de a omorî... Toate acestea, comise de acei tâlhari ce se pretindeau a fi români trebuie răzbunate. Aceşti venetici, care vorbeau în numele românilor, i-au ucis şi fraţii, patrioți adevărați, care, într-adevăr, luptau pentru neatârnarea României... Luă un mai şi pisă toate acele rămăşiţe, apoi le adună grămadă cu o lopată. Aduse surcele, le puse în jurul grămezii şi turnă motorină deasupra. Dădu foc şi aruncă de mai multe ori surcele şi motorină deasupra, parcă ar fi vrut să distrugă sămânța veninoasă a tâlharilor şi să facă loc acolo, altora.

- Tâlharii vechi şi noi, spuse Toader pentru sine, parafrazând titlul romanului „Ciocoii vechi şi noi”, al lui Nicolae Filimon. După ce focul se stinse, acoperi jarul cu pământ.

Când isprăvi, ieşi afară din groapă, îşi turnă rachiu dintr-o damigeană în palmă şi se frecă bine pe mâini şi pe frunte ca să se curățească. Luă apoi câteva guri bune de rachiu din damigeană. Se duse la ARO, pe care-l cumpărase cu ani în urmă, şi aşeză damigeana cu grijă înăuntru ca să nu se verse cumva în timpul mersului. Mai luă câteva pături din casă şi le aşeză toate acolo în maşină. Puse într-o raniță mare trei toporaşe, dintre care unul era cel cu care îi ciopli crucea lui Nechifor. Le verifică mai întâi, cu ochi de profesionist, dacă stau aşezate bine în coadă şi dacă sunt bine ascuțite. Pistolul, pe care îl oprise de la bolşevici, îl păstrase ascuns în tot acest răstimp, ungându-l din când în când ca să nu ruginească. Nu l-a folosit niciodată de atunci şi nu credea că o să-l mai folosească vreodată şi cu atât mai puțin acum la vârsta lui. Luă pistolul din ascunzatoarea lui, îl verifică, îl încărcă şi luă şi alte două încărcătoare pline şi le vârî pe toate în raniță.

Restul zilei îl petrecu cu cele două femei, fără să deschidă discuția despre scopul cu care avea să se ducă la Bucureşti.

★

A două zi, se sculă dis-de-dimineață din pat şi o sărută pe Tamara, care se prefăcea că doarme. Se duse în camera unde dormise Ana şi, văzând-o că este trează, o sărută pe frunte şi-i şopti să aibă grijă de Tamara cît nu este el acasă.

- Ană, surioară, convinge-o să manânce, încearcă, te rog, să-i readuci dorința de viață, promite-i orice, fă tot ce este posibil ca să nu moară!

Ana închise ochii, lasa capul în jos şi îl prinse de mâna, spunându-i:

- Mergi cu Dumnezeu, Toadere, împlineste-ți destinul şi lasă-i şi pe ceilalți cu ale lor!

Toader îşi luă pe el hainele bune îşi luă geanta cu schimburi pe care şi-o pregătise din timp. Nu se bărbieri, aşa cum o făcea zilnic, că nu se cuvenea s-o facă timp de patruzeci de zile de la moartea lui Nechifor. Îşi făcu Sfânta Cruce, se urcă în ARO şi porni spre Bucureşti.

Mergea domol, fără grabă, bătrâneşte şi totuşi sigur de ceea ce are de făcut. Coborî cu grijă până la drumul național DN 1A, pentru că nu nu voia să rămână înzăpezit pe drum. Încet, încet se crăpa de ziuă. Era încă ceața dimineții care se ridica încet, în condițiile frigului de afară. Chichiura îmbrăcase crengile pomilor într-o dantelă de cristale minuscule, înrămurate, dându-le arborilor un veşmânt sărbatoresc de iarnă. Toader ştia drumul şi cu ochii închişi, era locul unde se născuse şi unde copilărise, acolo unde revenise după toate câte patimise în război, în lagărul rusesc şi pe drumul de întoarcere până acasă. Era casa lui aici, aici trăise şi se iubise cu draga lui Tamara, aici se născuseră bunicii lui şi tot aici, pe Valea Berii, se născuseră băieții lor, Nechifor şi Niculae. Niculae trăia printre străini, scârbit de viața pe care i-o oferiseră comuniştii în România, iar lui Nechifor tocmai îi aşezase cenuşa în mormânt. Avea să le-o plătească el tâlharilor cu vârf şi îndesat!

★

Ciucaşul nu are întinderea Făgăraşilor unde te poți uşor pierde, nu are lacuri glaciare, limpezi precum cristalul, amintind de foştii ghețari ai altor munți. Ciucaşul vieții lui are crestele armonioase, cu dragoste dăltuite, pe alocuri cu stânci cu capetele rotunjite, stând parcă „la sfat” cu cineva. Este muntele cu multe ape curgătoare, vara mai liniştite, primăvara mai năvalnice, spălând fiecare piatră. În curgerea lor eternă, alunecând printre pădurile de cetină şi fag, ai sentimentul că le adulmecă mirosul şi învață cântecul nemuritor al păsărilor. Acum erau în decembrie şi omătul gros acoperea asperitățile reliefului, dându-i forme catifelate, cu sclipiri argintii, întrerupte de verdele intens al brazilor cu ramurile aplecate de povara zăpezii.

Toader întrase deja pe DN 1A şi-şi continua mersul domol, cu motorul torcând ritmic. Se uita într-o parte şi-n alta, atât cât putea vedea prin ceața care, încet, încet, se ridica. Cunoştea fiecare loc existent dincolo de perdeaua de ceață şi, cu toate acestea, admira fascinat peisajul de fiecare dată când

trecea pe acolo. Pe măsură ce înaintase în vârstă, încerca să-şi întipărească în minte fiecare colțișor din Depresiunea Cheii, mereu aceleaşi locuri şi totuşi descoperind de fiecare dată ceva nou. Voia parcă să-şi memoreze fiecare detaliu, cu teama omului bătrân de a pleca în curând din această viață şi de a nu mai putea revedea acest peisaj natural torturant de frumos...

Pe acest drum a mers la şcoală, a plecat apoi, la razboi, şi-a adus acasă femeia vieții lui şi s-a însurat cu ea, şi-a însoțit copiii la scoala, l-a condus pe Niculae, mezinul, şi pe soția lui când au fugit în Germania, pe acest drum a adus acasă urna cu cenuşa lui Nechifor. Acum era din nou pe acest drum care i-a adus bucurii şi necazuri, era drumul vieții lui, pornind din Valea Berii, cu urcuşuri şi coborâşuri, când abrupte, când domoale, întocmai Munților Ciucaş.

Trecu prin Cheia cît putu de repede, cu viteză mărită, pentru că nu dorea să fie văzut de nimeni. Lăsă în urmă Culmea Zăganu, cu Vârful Gropşoarele, să se odihnească mai departe sub mantia lor de zăpadă. În dreptul Mânăstirii Cheia, văzu o Dacia verde, cu număr matricol cunoscut, dar nu se opri, ci trecu în viteză mai departe. Din Dacie îl salutară doi bărbați cu priviri cunoscute încă din copilărie, urându-i noroc prin gestul ținerii pumnilor apropiați. Aceştia nu încercară să-l oprească din drum. Erau Niculae şi Cozma şi, din gesturile lor, înțelese că aceştia ştiau unde se duce şi ce are de gând. Erau prietenii lui de-o viață, oameni care l-au ajutat când i-a fost greu şi i-au ascultat oful, oameni care au cântat cu el şi-au chefuit când le-a fost bine. Aceşti oameni cu familile lor i-au oferit întotdeauna generoşi ajutorul, înainte ca el să-i fi rugat măcar.

- Doamne, Dumnezeule, îşi spuse, m-au aşteptat poate toată noaptea în acest loc, numai ca să-mi ureze noroc. Nu m-au aşteptat în Cheia, la casele lor, au ieşit la drumul de Mâneciu, deoarece au bănuit că îi voi ocoli în graba mea.

Astfel de oameni, precum Cozma şi Niculae, a întâlnit cu zecile în viața lui şi-n Moldova, şi-n Oltenia, şi-n Ardeal, şi-n Dobrogea, şi-n Bucureşti, şi-n Bărăgan, şi-n Banat, şi-n Bucovina. Aşa suntem noi românii, îşi spunea, generoşi la inimă. Tot aşa sunt, de altfel, şi ungurii, sârbii sau nemții care s-au născut la noi. Mai este câte unul, căci pădure fără uscături nu există, care aleargă după „cai verzi pe pereți” şi visează la țările de unde strămoşii lor au venit pe aceste meleaguri, ponegridu-i, uneori, pe români. Acei strămoşi ai lor au plecat tot de nevoie de acolo, de unde s-au născut, n-au venit de bună voie aici. Cui îi este bine pe lumea asta, rămâne să trăiască acolo unde odihnesc oasele străbunilor lui. Chiar dacă nemții născuți în România se întorc, după sute de ani, înapoi, acolo de unde le-au venit strămoşii, ei constată, ulerior, că nu nu le este mult mai bine acolo. Vor merge cu mercedesuri şi cu maşini bune pe străzile fromos asfaltate, dar în cartierul ori în satul unde vor locui, nu vor mai avea aceeaşi atmosferă socială ca aici, la noi, în România. Vor ofta după ce au lăsat aici, chiar dacă vor fi prea mândri să recunoască. Mai dureros va fi, când vor constata, cu tristețe, că oamenii din acele țări nu-i vor înapoi, nu-i consideră ca fiind de-ai lor şi nici măcar nu au nevoie de ei. Cei plecați acolo nu vor mai fi în largul lor niciodată ca aici, acasă, chiar dacă vor avea poate ceva mai mulți bani şi case frumoase. Vor ramâne acolo pe veci nişte dezrădăcinați. Poate doar copiii lor vor fi mai fericiți, pentru că vor creşte acolo şi nu ştiu cum este aici, sau mai bine spus, nu ştiu ce bine ar fi în România, dacă ar dispărea de la noi ciuma comunistă, venită din estul Europei.

Toader, văzând că şoseaua era curățată de zăpadă, mări viteza, ținând firul Teleajenului până la Mâneciu. La nord de Mâneciu se construise şi se dăduse în funcțiune, în urmă cu trei ani, barajul de şaptezeci şi cinci de metri înălțime. Lacul de acumulare, de aproape două sute de hectare, atrăgea an de an tot mai mulți turişti. Pe cine mai interesa acum că, începând cu anul 1978, sute de familii din Plăieţu au fost mutate cu de-a sila în Mâneciu Ungureni, ori s-au împrăştiat pe unde i-a mânat destinul? Unii au primit suprafețe de teren echivalente cu cele pierdute, alții au primit ceva bani, contravaloarea pământului, în timp ce câțiva nu s-au ales cu nimic, deoarece au refuzat, din mândrie, "recompensa" dată de primărie. Toader încerca să-şi abată gândurile în altă parte, sărind de la una la alta...

Teleajenul adună apele Tâmpei la ieşirea din Cheia şi, după ce iese dintre munți, cuprinde şi Telejenelul, unul dintre cei mai importanți afluenți ai lui, umplând, acum, împreună, lacul de acumulare nou construit, pentru ca, mai apoi, după ce au spălat în total 113 km de maluri să se verse în râul Prahova. Trebuie însă spus că Teleajenul, ce curge şi pe lângă casa lui, numit acolo "Pârâul Berii", bucură multe suflete pe acolo pe unde trece. Fie că, pur şi simplu, încântă ochiul, fie că ajută la irigarea ogoarelor, fie că apele lui învârt acum o turbină şi un generator de curent şi luminează casele oamenilor. Toader îşi aminti deodată că el şi-băieții lui, când erau încă mici, într-o vacanță, după ce au dus la un client un transport de chereasta, au rămas pe râu şi a prins o gramadă de păstrăvi şi clean. Nechifor alerga după lăcuste prin iarbă, ca să aibă momeală pentru clean.

- Nechifor, feciorul tatei, nici n-ai apucat să faci rău nimănui în viață şi ce ți-au făcut!... Vroiai să te însori..., vroiai să-mi aduci nepoți, să-i aduci în Valea Berii, să răsune valea de râsetele lor copilăreşti...

De la bunicul lui după mamă, aflase Toader că „Teleajen" însemna, în graiul vechi al oamenilor de pe acolo, "vale cu drum de care te legi". Bunicul îi povestise ceea ce auzise şi el de la străbunii lui, şi anume că pe acolo au trecut şi romanii, peste "drumul de la Teleajen" care străbătea munții, pornind din Transilvania, pe Valea Buzăului superior, urcând în Poiana Fetii şi Pasul Boncuța şi coborând, apoi, pe lângă Telejenel. Valea Teleajenului a rămas un important drum comercial între Muntenia şi Transilvania, astfel încât au apărut şi s-au dezvoltat localități ca Vălenii de Munte şi Ploieşti. Mihai Viteazul, pornind din Ploieşti, şi-a trecut oastea peste Munții Carpați, pe Valea Teleajenului şi prin pasul Buzăului, în octombrie 1599. De atunci s-au păstrat nume de locuri precum "Stânca lui Mihai", de lângă Cheia, sau "Masa lui Mihai Viteazu", de lângă Tabla Buții.

Toader trecu de Mâneciu şi de acolo, paralel cu calea ferată, trecu de Izvoarele şi ajunse în Valenii de Munte. De atâta încordare psihică, deschise radioul, deşi ştia că nu se cade, după ce şi-a îngropat de curând feciorul, însă voia cu orice preț să-şi mai alunge gândurile negre. Aflându-se în Gura Vitioarei, ca un făcut parcă, la radio începu să cânte Irina Loghin, şi ea născută prin acele locuri. Îşi propuse să se gândească la cu totul altceva decât la ceea ce avea de făcut la Bucureşti şi se bucura în sinea lui, că măcar din când în când reuşeşte.

Prin Vălenii de Munte, atestat documentar ca „Târgul săcuienilor" şi vamă în secolul al XV-lea, trecuse cândva şi Stefan cel Mare care le tăie capetele pârcălabilor lui Radu cel Frumos. Trecu pe aici şi Mihnea Turcitu şi, tot de aici, Nicolae Bălcescu avea să-şi recruteze adepți pentru cauza revoluției de la 1848. Nicolae Iorga avea să deschidă aici Universitatea Populară de vară, o jumătat de secol mai târziu. Acum trecea Toader însuşi prin Văleni. El nu era os regesc, ca Ştefan cel Mare, dar şi el avea de gând să tragă acum pe cineva la judecată. Mai avea de mers 98 km până la Bucureşti.

Cam pe la ora prânzului ajunse Toader în Bucureşti. Trecu de Casa Scânteii şi pe lângă Spitalul CFR, ieşi la Piața Chibrit, mergând pe Calea Griviței până după Gara de Nord, şi se opri la Hotelul Nord unde închirie o cameră pentru o noapte. Toader făcu un duş, se primeni şi apoi se duse să-şi întâlnească prietenul, pe Gică Georgescu cu familia lui.

Toader o cunoştea pe Daniela de când era mică şi ştia că a fost un copil cuminte şi că a învățat foarte bine la şcoală. După absolvirea-liceului, fata a mers la facultate, la ASE, absolvind-o la Secția Finanțe şi Contabilitate, în 1986. În anii de liceu, se îndragostise de un băiat, al carui nume nu-l reținuse Toader, care şi el a devenit inginer mecanic, absolvent al TCM-ului. Au fost mulți ani împreună, nedespărțiți şi era sigur că se vor căsători. Copiii fuseseră odată în drumeție pe Ciucaş, dar nu trecuseră şi pe la el. Au fost numai la fratele lui Gică, pe nume Titi. Frumoasa pereche, îi spusese Titi lui Toader, povestindu-i despre Daniela şi despre prietenul ei. Băiatul şi Daniela îşi propuseseră, ca după ce vor practica meseria câțiva ani, să-şi adune bani de o casă şi apoi să se căsătorească. Cu toate acestea, Daniela se va căsători, cu unul Sorin Buneanu, ofițer de miliție. Despre această istorie Gică nu voise să-i povestească lui Toader prea multe şi nici Toader nu insistă cu întrebările.

Toader îl sunase zilele trecute pe Gică şi-i povestise, atât cît se putea vorbi la telefoanele interceptate, ceea ce se întâmplase cu Nechifor. Îi comunicase prietenului că va veni la Bucureşti. I-a spus că mai fusese în urmă cu câteva zile în capitală ca să ia urna cu cenuşa fiului său, dar că era atât de supărat atunci, încât a preferat să rămână singur cu gândurile lui şi să-şi înghită în sinea sa amarul, fără a-l împărtăşi altora.

Gică şi nevastă-sa îl aşteptau pe Toader cu masa pusă, într-o casă frumoasă, curată şi bine încălzită. Ar fi preferat ca Toader să locuiască la ei şi nu la hotel, dar prietenul i-a rugat să nu insiste şi să încerce să-i înțeleagă dorința. A fost primit regeşte ca întotdeauna, aşa cum şi ei erau primiți în Valea Berii. Toader le-a spus că are de lămurit nişte chestiuni în legatură cu moartea fiului său, fără să dea amănunte. Bărbații s-au confesat unul altuia. Toader i-a povestit că Tamarei nu-i mergea de loc bine. Tamara era încă o femeie frumoasă, de cincizeci şi şase de ani, dar cancerul şi, mai ales, dorul de Niculae, aflat în Germania, o punea la pământ. Niculae nu putea reveni în țară încă foarte mulți ani, mai bine spus, până la dobândirea cetățeniei germane, de teama regimului comunist. Acum, de parcă nu erau suficient de nefericiți, fusese ucis Nechifor. Fusese ucis şi torturat, pentru că se revoltase la Braşov, revendicând drepturi care, în alte țări civilizate şi neatinse de caria comunistă, sunt fireşti. Şi Gică i-a povestit că Daniela nu va avea o căsătorie fericită şi ei sunt tare necăjiti, dar deocamdată preferă să nu mai vorbească de aceasta.

Pe la ora şapte seara, Toader îi îmbrățişă, le mulțumi pentru ospitalitate şi plecă.

...şi diavolii mor cândva III

Toader parcase maşina, încă de când venise la Gică, pe bulevardul Bucureştii Noi, cam la douăzeci de metri de bodega „Şapte păcate”, în faţa vechiului atelier de ceasornicărie, vis-a-vis de intreprinderea Tehnometal. Parcursese pe jos, de la maşină până la Gică acasă, cei două-trei sute de metri şi acum se duse în faţa bodegii „Şapte păcate”. Voia să-i aştepte acolo, în cârciuma din capătul străzii Retortei, pe cei doi subofiţeri de miliţie care i-au ucis băiatul în bătaie. Era, desigur, posibil ca cei doi să nu apară deloc în acea seară la bodegă, ori să vină numai unul dintre ei şi aceasta i-ar fi dat peste cap planul.

- Poate, totuşi, vin în seara asta, îşi spuse Toader, ca să isprăvesc odată cu amândoi.

Se mai uită o dată ca să vadă dacă raniţa este la locul său, încuie maşina şi traversă bulevardul în faţa „Tehnometalului”, ca de acolo să poată observa mai bine cînd vor intra cei doi în bodegă. Îşi aminti că lumea îi spunea firmei, încă ,„Tehnometal”, deşi, în ultimii zece-cinsprezece ani, îşi schimbase de multe ori numele din motive necunoscute mulţimii. Nimeni în cartier, nu se mai ostenea să-i reţină numele mereu nou.

Toader îşi făcuse, totuşi, şi un plan, în cazul că cei doi miliţieni nu vor veni la cârciumă în seara aceea. La Gică acasă fiind, îi ceru acestuia cartea de telefon şi-şi notă numerele celor doi.

...Începea să-şi piardă răbdarea aşteptând şi se îndreptă spre cabina telefonică de lângă „Alimentara”, vis-a-vis de Uzina „Laminorul”. Toader stătea în faţa alimentarei şi se uita atent şi pe trotuarul celălalt, ca nu cumva să treacă cei doi şi să nu-i observe. Lumina stradală era mizerabilă, ca de altfel în toate oraşele României şi nu era simplu să urmarească fiecare persoană care trecea pe Bulevardul Bucureştii Noi.

Ajunse în dreptul cabinei de telefon şi formă, pe rând, numerele de telefon ale miliţienilor şi, când cei doi răspunseră, puse receptorul în furcă, fără să spună ceva. Unul dintre ei înjură chiar, la telefon. După ce se informase înainte la vecinii miliţienilor despre aceştia şi despre comportamentul lor în familie, era puţin probabil că, dacă sunt în casă, îşi vor lăsa nevestele sau copiii, dacă aveau, să răspundă la telefon.

- Deci erau amândoi acasă, îşi spuse Toader. Cu puţin noroc vor veni la cârciumă chiar astăzi, ca să-mi pot plăti „datoria” faţa de ei.

Afară era frig, un ger umed, o seară tipică de decembrie, însă Toader era învăţat cu frigul şi, oricum, nu-i păsa acum de vreme. Inima îi bătea aşa de tare, de parcă ar fi vrut să iasă afară din piept. Se duse înapoi pe trotuarul din faţa Tehnometalului ca să supravegheze întrarea în cârciuma „Şapte păcate”. Toader se ascunse după un pom şi aşteptă...

★

Trecatorii, venind dinspre „Capătul tramvaiului 6”, erau tot mai rari din cauza frigului pătrunzător. Oamenii aveau toţi sacoşe mai mici sau mai mari în mâini, în funcţie de norocul avut la cumpărături în acea zi, după câteva ore de stat la cozi. Toartele sacoşelor transportate prin tramvaiele sau troleibuzele supraaglomerate, le patrundeau acum în carnea mâinilor îngheţate. Se bucurau că mai au puţin până acasă şi se vor încălzi, chiar dacă şi căldura era furnizată cu economie. Un bărbat avea date pe după gât şi pe spate suluri de hârtie igienică, înşirate pe o sfoară, întocmai mexicanilor cu cartuşiere din filmele western, şi cu câte o sacoşă în fiecare mână. Hârtia igienică era un articol care se găsea rar în magazine. Unii oameni aveau mereu o bucată de sfoară de circa doi metri în buzunar pentru eventualitatea că vor găsi undeva să cumpere sulurile de hârtie. Rolele de hârtie igienică se vindeau ca atare, nici nu se punea problema să fie vândute împachetate. Aveai dreptul să cumperi 15-

20 de suluri, dacă aveai norocul să fie aduse la vânzare. Sulurile cumpărate ți se puneau în brațe de către vânzător şi era problema cumpărătorului cum ajungea cu ele acasă.

Îi vedea pe bieții oameni ocolind cu grijă movilele de pământ aflate pe trotuarul murdar. Multe lucrări stradale erau începute pe timp de vară şi apoi, pe perioada iernii, părăsite. Rămâneau gropi mari, murdare, unele chiar adânci, de canalizare, deschise încă şi lăsate aşa neacoperite toată iarna sau, uneori, chiar ani de zile. Semnalizare, pasarele de trecere sau garduri de atenționare în dreptul gropilor nu existau, dar trecătorii le cunoşteau chiar şi pe întuneric şi le ocoleau la timp.

Deodată văzu în lumina chioară a străzii, venind din aceeaşi direcție, trecând de strada Cricov, doi bărbați, îmbrăcați în „civil”, cu cojoace frumoase de miel, cu mâinile cufundate în buzunare şi cu capetele descoperite pe care se vedea tunsura scurtă militărească. Cei doi intrară în „Şapte păcate”. Toader nu mai avea nici un dubiu că ei sunt cei pe care-i caută. Mai stătu afară vreo zece minute, ca să se calmeze, apoi intră şi el după cei doi, în bodegă...

★

Era frig înăuntru şi, pe pardoseala tip „mozaic”, văzu urmele de noroi adus din stradă, lăsat de cei care intraseră, poate de câteva săptamâni, poate chiar de luni, fără să fie spălat de personalul bodegii. Raftul strâmb din spatele barului avea trei feluri de băuturi, dintre care puteai alege între vermut „Mamaia”, „rachiu de drojdie” şi vinars „Ovidiu”. Mai erau țigări „Mărăşeşti” şi „Carpați” şi pachete de chibrituri la duzină. Rafturile largi, amintind de timpurile mai bune în care oferta era ceva mai generoasă, ofereau puține produse din acelaşi sortiment, puse de câte zece-douăzeci de ori fiecare. Anunțurile pătate de excrementele muştelor, avertizau că nu se servesc băuturi alcoolice minorilor şi nici persoanelor aflate în stare de ebrietate. Se mai anunța că orarul de funcționare este până la ora zece seara şi că în acel loc nu se primeşte bacşiş, deoarece lucrătorii localului sunt salariați. Deşi de mulți ani se încercase înlocuirea cuvântului „salariat” cu acela de „retribuit”, anunțul dăinuia acolo, „pecetluit” în cuie de ani de zile, ca să arate, parcă, tăria caracterului celor care lucrau acolo. Cu toate acestea, pe măsură ce muşteriul se „pilea”, se înlocuia, într-o măsură crescândă, „coniacul” cu apă de la robinet. Dacă era pe timpul iernii şi apa de la robinet îngheța în cârciumile neîncălzite, era întotdeauna pregătită, sub tejghea, o oală mare, plină cu apă din care se completa, cu ajutorul unui ibric, coniacul plătit. Daca „îndoirea” coniacului asigura câştigul suplimentar al celui de la bar, ospătarul uita deseori să înapoieze restul de bani clienților. Dacă, totuşi, clientul îi cerea restul chelnerului, acesta argumenta că nu are bani marunți pentru schimbat şi-l trimitea pe muşteriu să schimbe banii la vreo prăvălie, chiar dacă era trecut de ora nouă seara şi se ştia că toate prăvăliile erau închise. Clientul îşi retrăgea astfel cerința, ştiind, la fel ca şi chelnerul, că nu are unde schimba banii. Şi aşa se ajungea că profesorii ajungeau cu tramvaiul sau cu troleibuzul la facultățile unde predau, inginerii şi medicii se înghesuiau şi ei în mijloacele de transport în comun, în timp ce ospătarii, barmanii sau chiar şi vânzătorii de produse alimentare veneau cu autoturisme proprietate personală, la serviciu.

„Coniacul economisit”, din paharul clientului bine alcoolizat, era revândut, contravaloarea banilor aterizând de astă dată direct în buzunarul barmanului. Multi barmani sau chelneri trăiau regeşte din acest gheşeft făcut în dauna clientului. Deoarece aceştia ofereau în mod frecvent cota parte şefului de restaurant şi pentru că îi serveau gratuit pe milițienii care treceau pe acolo sau pe funcționarii de la serviciile de control al restaurantelor, nimeni nu-i trăgea la răspundere, reclamațiile fiind ignorate şi ajungeau la gunoi. Trebuie spus însă că, cu toată starea jalnică a națiunii române, văzută din toate punctele de vedere, cârciumilor nu le lipseau muşteriii. Erau, de regulă, mereu aceiaşi, oameni care, cu toată mizeria în care se aflau ei înşişi şi familiile lor, dădeau şi ultimul ban pe băutura de calitate mizerabilă care se vindea în restaurante.

★

Toader îşi roti privirea şi-i văzu pe cei doi milițieni la o masă de lângă fereastră. Rămăseseră cu cojoacele pe ei din cauza frigului din interior. Amândoi erau tunşi milităreşte, fiind o obligație de serviciu şi în acelasi timp tunsul era gratuit pentru cadrele MAI şi pentru cadrele militare. Unul era brunet la față, cu ochii negri, mici, vicleni şi neobişnuit de apropiați, umbriți de sprâncene stufoase care se împreunau deasupra nasului. Celălalt era roşcovan, pistruiat şi cu „buză de iepure”, cu ochii verzi sticloşi, ca de şopârlă. Amândoi erau scunzi, corpolenți şi, pe scaunele joase, incomode, păreau şi mai puțin înalți de statură. Deşi erau relativ tineri, fețele amândurora erau îmbătrânite şi brăzdate de diverse cicatrici care arătau, fără echivoc, trecutul turbulent al acestora. Ospătarul, cu un halat alb

murdar, îmbrăcat peste hainele groase, le aduse în grabă două pahare mari, foste borcane de muştar, cu vinars „Ovidiu”. În bodegă, milițieni erau cunoscuți, atât de ospătari, cît şi de clienții permanenți. Aceştia ştiau şi ce meserie au, cei doi nefăcând un secret din aceasta, ba dimpotrivă, îşi afirmau cu mândrie profesia, ştiind că, de cele mai multe ori, primesc băutură fără să plătească. Ospătarul se îndepărtă, la fel de repede de masă cum veni, facând temenele, dar preferând să păstreze distanța. El îşi amintea că, nu o dată, aceşti milițienii, în prezența lui, s-au infuriat şi le-a căşunat pe cineva.

Mai erau doar două mese libere, una dintre ele chiar lângă cei doi, unde Toader se şi aşeză, bucurându-se că a găsit acel loc. Toader îi salută pe cei doi şi se aşeză cu fața înspre ei.

Aceştia, fără să răspundă la binețe, îl întrebară agresiv:

- ...da tu de unde eşti, moşule, că nu ți-am mai văzut mutra p-aici?

Batrânul identifică vocea celui care-l întrebă cu cea care raspunse la telefon, când Toader sună fără să spună nimic. Nu mai putea fi nici un dubiu că cei doi sunt exact aceia pe care-i căuta.

- Sunt de la munte, am venit aici la un prieten ca să-l văd, numai că acela ajunge după miezul nopții acasă, că lucrează în tura a doua. I-am adus şi ceva carne şi brânză de pe la noi, ca să guste şi el. Bă, chiar am şi ceva brânză bună de vânzare, dacă cineva o vrea să cumpere, zise Toader îmbietor, aşa cum îşi făcuse el planul şi ştiind ce efect producea în acele timpuri grele, afirmația că ai alimente de vânzare.

- Bă, poate că şi noi am fi interesați, spuse cel brunet, uitându-se la colegul sau, amândoi facându-şi deja planul cum să-i confişte alimentele, să le împartă între ei şi să-l ducă apoi, prins în flagrant delict, direct la secția de miliție. Acolo îl vor pune pe bătrân să declare că face speculă cu alimente şi, dacă refuză să declare, aveau ei mijloace de convingere. Roşcovanul înțelese imediat ideea colegului şi începu şi el să-i facă jocul.

- Dar ce brânză ai, mă rog, şi cu cît o dai?

- Este brânză bună de oaie, o dau cu saizeci de lei kilogramul. Este de astă toamnă, este bine închegată şi nu mai trage zer.

- ...Şi carnea, ce carne ai şi cu cît o dai? întrebă brunetul prins în jocul de-a „ancheta pe urmele răufăcătorului”.

- Este carne de porc, nu am multă, doar câteva kilograme. Vreau s-o dau prietenului meu. Dacă mă ajutați să vând brânza, vă dau şi dumneavoastră puțină carne, zise Toader, vizibil încântat de mersul propriului plan. Acum, înainte de Craciun, prinde bine puțină carne de porc.

Între timp, ospătarul îi şterse cu o otreapă murdară masa lui Toader şi-i puse un pahar de vinars, trântindu-l cu zgomot pe masă. Paharul, şi acela un fost borcan de muştar, avea o rămăşiță de etichetă albastră lipită pe el. Paharul părea că nu văzuse niciodată un „spălat cu apă caldă” sau detergent.

- ...ce mai contează că-i murdar, zise Toader, arătându-le paharul milițienilor râzând, este alcool şi dezinfectează totul.

Milițienii râseră zgomotos.

O tablă, aflată pe peretele de lângă el şi înnegrită de fum, menționa că este interzis fumatul. Văzu că mulți clienți fumau totuşi. Bătrânul se aşeză până la urmă la masă cu cei doi, la invitația subofițerilor, şi mai băură fiecare câte un pahar de „coniac”. Toader ceru să plătească el toată consumația şi subofițerii acceptară bucuroşi mărinimia bătrânului, deşi rareori lor li se cerea în acel local să plătească.

- Pentru morții neîmpartăşiți şi pentru Ignatul care se apropie, închină Toader paharul.

Cei doi ar mai fi băut bucuroşi, cu atât mai mult cu cît nu-i costa nimic consumația, însă Toader nu mai putea răbda să stea la aceeaşi masă cu cei cere i-au ucis fiul. Batrânul îi zori, pe motiv că trebuie să plece pentru a lămuri ceva în legătură-cu vânzarea brânzei şi apoi, precum spusese, vrea să-şi întâlnească prietenul.

- Ai spus că brânza ne-o vinzi nouă!

- Vă vând şi vouă din ea, deoarece mai am destulă şi pentru alții. Tinerilor, spuse, am ARO-ul aici lângă cârciumă şi vă duc acasă cu maşina, dacă poftiți.

Subofițerii se împotriviră de formă, pe motiv că bătrânul a băut, însă s-au gândit repede, că aveau un motiv în plus împotriva lui, atunci când îl vor ancheta pentru speculă cu brânză şi carne. Ieşiră de la „Şapte păcate” şi Toader le arată maşina. Descuie uşile, şi-i pofti pe cei doi milițieni să se aşeze în ea, brunetul în față şi celălalt pe bancheta din spate. Batrânul aşezase dinainte, intenționat, un vraf de pături pe banca din spate şi damigeana cu țuică, bine legată, ca să nu se verse, în spatele scaunului şoferului, ca să nu se aşeze nimeni acolo.

Pe stradă, deşi nu era trecut de zece seara, nu mai era țipenie de om. Toader porni motorul şi le spuse că trebuie să-l lase puțin să mearga în gol ca să se încălzească, înainte de a pleca cu maşina de

pe loc. Bătrânul începu să accelereze uşor motorul Diesel. Cei doi nu se sinchisiră, ba chiar brunetul spuse că nu locuiesc departe şi că, atunci când vor ajunge acasă, intră să telefoneze la un vecin care, cu siguranță, vrea şi el să cumpere brânză. Toader acceptă bucuros, deşi ştia că acesta vrea, de fapt, să telefoneze la miliție ca să vină un echipaj de la circă. Astfel frauda lui de vânzare pe piața neagră, la suprapreț, avea să fie descoperită.

- Frumos vă pregătiți clienții, pe care apoi îi snopiți în bătaie. Jocul vostru este însă prea transparent, sunteți novici, voi sunteți numai cozile de topor ale altora, sunteți buni numai să bateți la ordin, îşi spuse Toader în barbă.

Motorul mergea deja de circa cinci munute, fără să fi mişcat ARO-ul de pe loc. Batrânul se făcu că-şi aranjează scaunul şi-l dădu mai în spate. De sub scaunul şoferului, din raniță, pregăti cu grijă un toporaş ca să-l aibă la îndemână şi scoase cu mâna stângă pistolul, strecurându-l pe jumătate în buzunarul hainei. Măi băieți, le spuse Toader, mai am o damigeană de țuică în spate, dacă vreți mai luați o duşcă până când se încălzeşte motorul. Eu nu pot, că trebuie să merg cu maşina, dar voi puteți să beți pentru mine şi pentru feciorul meu care a murit.

Cei doi nu s-au lăsat mult rugați, chiar dacă aluzia cu „feciorul" li s-a părut cam bizară. Cel din spate apucă damigeana, îi scoase dopul, făcut dintr-un ciocălău de purumb învelit în folie de plastic, şi luă o gură mare de țuică, lăudându-l apoi pe bătrân pentru calitatea ei. Apoi îi dădu şi celuilalt, printre scaunele din față, damigeana ca să bea. Trecu mai pe mijlocul băncii din spate în ARO, ca să poată da în față damigeana, ținând încă dopul de cocean în mână.

Celălalt luă lacom damigeana şi o duse la gură, începând să bea. Toader luă cu mâna dreaptă toporaşul din raniță, se întoarse cu o iuțeală neaşteptată pentru vârsta lui şi-i crăpă, dintr-o lovitură, țeasta celui din spate. În mâna stângă ținea acum pistolul ațintit asupra tâmplei celui din față. Cel din spate se mai zvârcoli puțin şi căzu grămadă, lăsând să curga o baltă de sânge pe bancheta din spate.

- Băiete, îi spuse Toader, să nu te pună dracu` acum să laşi damigeana din mâini! Dacă ai ridicat un singur deget de pe damigeană, îți zbor creierii. Nu te gândi să mă păcăleşti, că vezi că nu glumesc şi nu încerca să te ascunzi după damigeană, că nu eşti atât de prost, încât să nu ştii că glonțul trece şi prin ea! Am să pornesc maşina acum, mergem încet şi te sfătuiesc să nu faci prostii, că ai să mori. Tu ai să ții de volan. La vârsta mea nu am prea multe de pierdut, tu, însă, poate...

- Tovarăşe, nu face prostii, am familie, gândeşte-te la mine. Nu v-am făcut niciun rău. Tova... Domnule...

- Tacă-ți gura acum! Lasă încet damigeana pe genunchi, dă mâna dreaptă după ea, apuc-o de toartă şi n-o mişca de acolo! Ai mişcat-o, te aşteaptă ce l-a aşteptat şi pe roşcatul ăla cu buza de iepure din spate. Apucă volanul cu mâna stângă şi vezi să nu mă zgâlțâi, că va fi pentru ultima oară! Apucă volanul bine cu mâna şi nu-l slăbi că... şi Toader agită amenințător pistolul.

- Da, domnule, spuse cu vădit tremur în glas brunetul. De ce faceți asta, ce aveți de gând?

- Se vor clarifica toate la timpul lor. Acum pornim de pe loc.

ARO-ul porni încet pe bulevardul Bucureştii Noi şi apoi o luă la stânga, pe linia ferată din prelungirea Bulevardului Laminorului, mergând înspre cimitir. Singura lumină de pe drum era cea care se strecura prin geamurile murdare ale Tehnometalului. Subofițerul din dreapta lui Toader simți, pe măsură ce se făcea cald în maşină, miros de sânge uman. Tremura din tot corpul, fără să se poată controla. Nu era prima oară când identifica acel miros, însă de aceasta dată nu-l mai provocase el. Mirosul venea acum de la acela care murise aproape instantaneu, ca un viței la abator, cel care fusese cândva prietenul lui. Ştia că nici el nu mai avea mult de trăit. Nu înțelegea însă de ce vrea să-i omoare acest bătrân. Simți un lichid cald la fund, şi-şi dădu seama ca era propria urină. Urinase pe el de frică... De câte ori nu râsese de victimele torturate de el însuşi în timpul anchetelor care, de teama, epuizare, învinse de neputință, se scapaseră udul pe ei... Acum el era cel „ud" şi nu-i mai venea câtuşi de puțin să râdă...

În lumina slabă venită dinspre Tehnometal, văzu profilul feței bătrânului şi-şi reaminti deodată, ca trăznit, de figura lui Nechifor Şoimu de la ancheta din Calea Rahovei. Era cazul banditului de la Braşov, Nechifor Şoimu şi de ancheta în care l-au omorât în bătaie el şi prietenul lui. Camaradul lui zăcea acum fără suflare în spate. El avea să îi urmeze aşadar. În acest moment totul i-a fost clar ca lumina zilei...

- Eşti tatăl banditului de... eşti tatăl lui Nechifor Şoimu, nu-i aşa?

Toader dădu din cap afirmativ, uitându-se când la drum, când la milițian căruia îi ținea pistolul lipit de tâmplă. Subofițerul luă brusc mâna de pe volan, încercând, într-un ultim efort de supraviețuire, să-l dezechilibreze pe Toader şi să azvârle înspre acesta damigeana care-l ținea pe scaun aproape imobilizat.

- Pui de tâlhari ce sunteți! Revolu...

...Primul glonț îi trecu prin țeastă milițianului, urmându-i un al doilea. Damigeana rămase întactă, vărsându-se doar puțină țuică pe trupul acum inert al subofițerului. Capul milițianului căzu, rezemându-se într-o poziție hidoasă pe gâtul damigenei.

Cine se sinchisea de zgomotul unei arme noaptea, pe o linia ferată aproape nemaifolosită, aflată între două uzine care şi aşa făceau destulă gălăgie? Toader îi încercă pulsul subofițerului ca să vadă dacă este într-adevăr mort, apoi spuse „Amin, Dumnezeu să-l ierte, căci are destule pentru ce...". Mai merse câțiva zeci de metri înspre cimtirul Străuleşti 2, coborî din maşină şi luă unul câte unul cele două trupuri neînsufleţite, învelite în pături, şi le înghesui în spatele autoturismului ARO, acoperindu-le cu alte pături. Nu era treabă simplă să transporți cele două cadavre fără să lase urme de sânge pe jos sau pe exteriorul maşinii. Nici Toader nu mai era tânăr şi-l costă acum ceva efort. Şterse, cu cârpele pe care le avea în maşină, sângele care sărise pe geamuri, pe scaune şi pe pereți, atât cît se putea vedea la lumina lunii. Văzu, cu toată lumina difuză de afară, că unul dintre cele două gloanțe perforase tabla maşinii în dreptul acoperişului.

- Acasa când voi ajunge, îşi spuse, trebuie să vorbesc cu un un tinichigiu să astupe gaura. Trebuie, mai întâi, să le fac mai mari, ca să nu pară ca ar fi de glonț.

★

Toader se schimbă cu haine curate, băgă în viteză şi ieşi iar pe Bulevardul Bucureştii Noi, pe direcția centru. În fața Bisericii Bazilescu opri pe partea parcului Nicolae Bălcescu, îşi făcu Sfânta Cruce şi se rugă lui Dumnezeu să-i ierte gravele păcate săvârşite în acea seară. Porni mai departe, coti la stânga pe Strada Jiului şi acolo opri iar, fiind mai multă lumină şi verifică dacă sunt urme de sânge pe exteriorul maşinii. Strada era pustie, când şi când un taxi alerga pe lângă el. Când isprăvi, se sui iar la volan şi porni ARO-ul. După Casa Scânteii, o luă în direcția Ploieşti. Nu fu oprit de nici un echipaj de miliție pe drum. Dacă ar fi fost aşa, avea pistolul pregătit pentru orice eventualitate...

Trecând de Mâneciu, în drumul spre casă, începu să ningă. Deândată ce ajunse în curtea lui, pe Valea Berii, îşi ascunse maşina, astfel încât să nu se vadă din afară că este acasă. Bunul Dumnezeu avea să-i acopere, cu zăpada pe care o cernea acum tot mai abundent, urmele făcute de maşina lui pe drum.

Toader se dezbrăcă de haine în curte, în frig, rămânând doar în izmene. Se spălă cu zapadă pe piept şi pe brațe şi intră în casă cu hainele, de care se dezbracase în curte şi cu cele pe care şi le schimbase în Bucureşti, făcute sul. Ana, care îl văzuse venind, aţâţase deja focul şi, când l-a zărit întrând în casă, deschise uşa sobei şi-i făcu semn să arunce hainele, pe care tocmai le dezbrăcase şi pe celelalte de care se schimbase în Bucureşti, înăuntru pe foc.

Apa caldă era deja pregătită şi-i zise lui Toader să intre şi să facă o baie. Toader intră în baie şi apoi Tamara intră după el, îl săpuni şi îl frecă bine pe spate, aşa cum făcea de o viață. După baie, bărbatul ieşi într-un halat gros de postav, luă o sticlă mare de țuică şi turnă în trei pahare. Din fiecare pahar vărsară câte o picatură pe duşumea, dând apoi paharul pe gât.

- Odihnească-l Dumnezeu pe Nechifor! Nechifor, băiatul tatei, dormi acum în pace, mi-am respectat juramântul.

Toader dormi câteva ore şi, pe la patru dimineața, se trezi fără deşteptător. Afară ningea tot mai tare. Era încă întuneric, însă aprinse numai un bec în curte, numai atât cât să vadă el ceeea ce are de făcut. Luă cadavrele celor doi foşti milițieni, târându-le din ARO, şi le aruncă cu scârbă, dar cu mulțumirea lucrului pe drept înfăptuit, în „groapa ticăloşilor", pe care o săpase cu două zile în urmă. Îşi făcu Sfânta Cruce şi puse pământ peste cei doi, bătătorindu-l cît se poate de bine, apoi acoperi totul cu grămada de bălegar. Se apucă, după aceea, să spele maşina temeinic pe dinăuntru şi pe dinafară de sângele care se închegase deja. Înlătură orice altă urmă a crimei. Lărgi gaura din caroserie, pe unde trecuse gloanțul, şi lăsă astfel de urme ca să se creadă că a căzut antena de televizor de pe acoperişul casei. Duse apoi maşina în grajd şi o lăsă cu uşile deschise ca să se aerisească.

...chiar şi îngerii sunt pedepsiți uneori

De îndată ce treaba fu înfaptuită, Toader se spălă şi apoi înhămă caii la sanie cu gândul să plece la Cheia, la Părintele Damian, ca să se spovedească. Ana, văzându-l că înhamă caii, îl rugă s-o ia cu el şi s-o ducă înapoi la Mânăstirea Suzana.

Pe drum, Ana i-a destăinuit că nici ea şi nici Tamara nu mai vor să trăiască şi amândouă se roagă zilnic la Dumnezeu ca să le ducă din această lume în împărăția Lui. Lui Toader i se rupea inima, auzind aşa ceva. Ştia că Ana spune adevărul. Batrânul vedea că încet, încet îl părăsesc toți cei pe care i-a avut dragi în viață şi el rămâne singur. Singur în Valea Berii, el şi cu gaterul lui.

A dus-o mai întâi pe sora lui la Mânăstirea Suzana. La despărțire, Ana l-a îmbrățişat şi au început să plânga amândoi. Presimțeau că se văd atunci pentru ultima oară în această lume.

-Ai grijă de tine, frățioare, l-a îndemnat Ana, şi Dumnezeu să te ierte şi să te aibă în paza lui. Sunt fericită să am un frate aşa ca tine, cu toate păcatele pe care le-ai făcut. Ai suferit mult, dar ai şi păcătuit în viață. Ai adus fericire altora prin faptele tale bune sau rele, luând păcatul asupra ta. Eu am să plec mulțumită din această lume. Toader îşi sărută sora pe frunte şi se despărțiră.

La Cheia s-a spovedit Părintelui Damian...

- Toadere, ai păcătuit greu în viață, chiar dacă muritorii consideră că ai acționat în numele dreptății. Noi, oamenii, nu avem dreptul să luăm viața altor oameni, chiar dacă cei care ne înconjoară ne-au nedreptățit. Numai Dumnezeu hotărăşte pe cine şi când Va lua pe cineva în împărăția Lui.

- Am păcătuit, părinte şi regret că a trebuit să iau viața unor oameni. În război am fost trimis cu de-a sila, la fel şi în lagărul de muncă din Azanka. Am venit acasă, mi-am găsit tatăl cu țeasta zdrobită şi sora necinstită. Aceşti oameni i-au ucis şi pe frații mei. Cred că ei nu meritau să mai trăiască. Dacă ar mai fi trăit, ar fi continuat să facă mult prăpăd pe lume. Cei doi, pe care i-am omorât zilele trecute, au ucis, ori au zdrobit în bătaie zeci sau sute de ființe nevinovate şi ar fi continuat cu această deşănțată teroare. Cei doi l-au ucis şi pe Nechifor al meu...

- Destul Toadere, Dumnezeu cel iertător hotărăşte dacă ai făcut bine sau nu. În orice caz, trebuie să faci mult bine oamenilor, de acum înainte, pentru ca Dumnezeu să te ierte. Mergi acum acasă şi ai grijă de Tamara.

★

A trecut primul Crăciun, trist, petrecut fără Nechifor, a trecut şi Sfântul Ştefan, Anul Nou şi, în ziua de Sfântul Vasile, într-o vineri, la 1 ianuarie 1988, Ana fu găsită moartă, rezemată în genunchi lângă patul din odaia ei din mânăstire. Corpul ei neînsuflețit a fost aşezat spre odihnă veşnică în cimitirul Mânăstirii Suzana.

Tamara nu a mai avut zile ca să ia parte la pomenirea de patruzeci de zile a lui Nechifor. Toader a găsit-o fără simțire în pat, dimineața. Era şi acum cu privirea liniştită, acea privire pe care o cunoştea Toader de o viață. Cu o seară înainte au vorbit de copiii lor. Vocea Tamarei era tot mai slabă. Şi-au amintit de copilăria lui Nechifor şi a lui Niculae, s-au uitat pe pozele cu ei. Niculae i-a sunat, în aceeaşi seară, la telefon din Germania şi Tamara i-a vorbit de parcă ştia că i se apropie sfârşitul. Amândoi l-au sfătuit pe Niculae să nu se întoarcă, sub nici un motiv, în România.

- Toader şi cu mine ne vom descurca cumva cu gaterul, i-a spus Tamara fără prea multă convingere, poate vom mai găsi pe cineva care să ne ajute.

Toader, după ce a vorbit şi el cu Niculae, a făcut un vin fiert, au băut amândoi, au mai vorbit de viața lor, cum s-au cunoscut, şi au povestit întâmplări hazlii cu copiii lor. Tamara l-a mângâiat pe

Toader al ei pe părul albit, l-a sărutat şi i-a spus că se duce în pat să se culce, că este foarte obosită. Au fost ultimele ei cuvinte...

Tamara Şoimu şi-a găsit şi ea locul lângă cei doi Nechifor. Părintele Damian s-a stins şi el, la scurt timp, din viață. Preot a venit apoi la Cheia un nepot de-al lui Damian după nevastă.

★

Toader era cu inima frântă, toată lumea se minuna de unde mai găseşte putere să trăiască şi să muncească. Niculae îl suna la telefon tot mai des şi-i dădea mereu veşti bune: că-i merge bine în Germania, că şi-au luat o maşină frumoasă şi că au început să strângă bani ca să-şi construiască o casă.

Toader s-a hotărât să trăiască mai departe, faptul că mai avea un fiu şi că-l va vedea curând, îi dădea putere. Mergea în fiecare duminică la biserică şi îl simpatiza pe tânărul preot, Părintele Haralamb. I-a dat părintelui Haralamb, pentru pomenirea de patruzeci de zile a lui Nechifor, apoi pentru Ana şi Tamara, pentru fiecare câte un sărindar şi acesta i-a pomenit timp de un an, la toate sfintele liturghii săvârşite în Sfânta Biserică din Cheia.

Timpul trecea şi gaterul lui Toader mergea bine. Ca să aibă liniște, trebuia să le dea, periodic, dijmă miliției lor din zonă, tot mai nesățioşi. Aceştia trebuia să fie mereu îmbuibați cu carne, cu țuică, cu bani şi cu comenzi de cherestea pe care le pretindeau la jumătate de preț şi apoi le vindeau ei înşişi la un preț mai mare. Niculae continua să sune periodic din Germania şi-i dădea veşti bune. Anul 1988 trecuse şi se apropia Craciunul 1989.

★

Viața în România era tot mai grea, oamenii de la la oraşe nu găseau, cu bani în buzunar, să-şi cumpere de mâncare, multe alimente de bază erau cartelate, dar nici aşa nu le găseau. Cei de la sate lucrau în condiții mizerabile la CAP-uri sau IAS-uri pe nimica toată. Erau obligați să încheie contracte pentru a creşte animale, vândute, ulterior, pe bani puțini la stat. Erau ani grei pentru români. Magazinele erau goale, toate se vindeau la suprapreț, pe sub mână. Vânzătorii, în special cei care vindeau alimente şi petrol, deveniseră mici regi aroganți, atotputernici, profitând de situația creată de regimul Ceauşescu în aşa-zisa „epocă de aur”. Benzina pentru autoturisme şi petrolul de încălzit erau raționalizate, îmbrăcămintea şi încălțămintea, care se mai găsea pe piață, era sub orice critică. La blocuri, în oraşe, nu se furniza apă suficientă. Apa caldă era pe sponci şi, uneori, se oprea apa sau căldura, chiar şi în mijlocul iernii, fără un aviz prealabil. Curentul electric se întrerupea la orele cele mai diferite în cartiere şi chiar în spitale în timpul vreunei operații. Generatoare de curent electric de avarie, funcționabile, erau numai în spitalele militare sau în cele unde aveau acces numai funcționarii de partid. Oamenii, demoralizați, stateau ore în şir la cozi fără să fie siguri că vor ajunge să cumpere ceva şi apoi aşteptau înghețați în stațiile de tramvai, troleibuz sau autobuz, cu fețele crispate. Mijloacele de transport în comun erau neîncălzite, murdare, supraaglomerate şi nu respectau nici un orar de circulație. Orarul traficului era făcut, mai curând, de toanele şoferului.

Multe femei şi-au găsit sfârşitul, au rămas sterile pe viață, ori au ajuns în închisori pentru încercarea lor de a avorta un copil nedorit, fie că era unul din flori, fie că părinții nu aveau mijloacele necesare ca să se hrănească nici măcar pe ei înşişi.

Vecin pe vecin, coleg de serviciu pe coleg de serviciu şi, uneori, frate pe frate se denunțau reciproc la înfricoşătoarea securitate, pentru activitate subversivă împotriva statului sau împotriva orânduirii comuniste. Sperau să obțină, în schimbul denunțului, vreun drept sau o făceau pentru a se salva ei înşuşi sau pe cineva iubit, dintr-o altă situație critică. Alții denunțau, pur şi simplu, „preventiv” în speranța de a se pune bine cu autoritățile. Cei de la țară veneau cu trenul la oraş ca să cumpere zeci de pâini, salam când găseau, hârtie igienică şi altele. Pe drumul de întoarcere îşi târau sacii grei cu cele cumpărate, în trenuri, pe culoarele mizerabile, fără lumină şi fără căldură şi, deseori, având geamurile sparte. Orăşenii îi blamau pe țărani că vin la oraş să le cumpere pâinea şi mezelurile şi astfel nu mai era de găsit nimic pe piață. Țăranii îi invidiau pe orăşeni că trăiesc bine şi îşi vindeau produsele în oraş la suprapreț. Deseori amestecau, de dragul câştigului, brânză sau alte produse, cu substanțe chimice ieftine, îmbolnăvindu-şi semenii. Fiecare era împotriva fiecăruia în „epoca de aur”...

A venit Crăciunul anului 1989. După ce soții Ceauşescu au fost împuşcați, după cum au meritat-o, românii au început din nou să spere la o viață umană.

Pentru unii, nu prea mulți la număr, avea să fie într-adevăr mai bine după decembrie 1989. Iarba a crescut nestingherită peste cei care au murit nerăzbunați în revoluția din decembrie 1989.

Vai de biet român, sărman,
Că slujeşte-un şarlatan,
Şi că-n propria lui țară,
Are-abia cît să nu piară.

Nu a durat însă mult şi speranțele românilor s-au spulberat, după ce speculanți internaționali, pe care lumea întreagă „nu putea să-i mai încapă”, şi-au pus mâinile murdare, pe valoarile culturale de patrimoniu şi pe cele economice ale României. I-au mânjit pe cei din țară, aduşi la putere prin manevre dubioase, pentru a închide ochii şi a le accepte ilegalitățile. Desigur că îndată s-au găsit şi lacheii acestora care, întocmai arendaşilor din vremurile vechi, erau mult mai haini decât stăpânii lor, în dorința nesăbuită de a se îmbogăți cît mai mult şi mai grabnic. Au apărut astfel peste noapte multe maşini de lux, pe care nici măcar cei cu stare din bogatele țări vestice nu şi le puteau permite. S-a umplut țara, şi în special Bucureştiul, de cazinouri, baruri de noapte, dar şi de dughene. Noii îmbogățiți făceau filmări cum îşi aruncă banii pe obiecte de gust îndoielnic, copiii orfani sau fugiți de la casele lor, şi pe care nu-i dorea nimeni, dormeau prin canale. Tot mai mulți deznădăjduiți se drogau, îşi luau propriile zile sau pe ale altora.

Bătrânii, cărora nu le ajungeau banii din pensie nici pentru mâncare, alegeau calea cerşitului după ce foamea le învingea mândria, sau după ce vânzarea lucrurilor din casă se încheia. Alți bătrâni, care aveau totuşi o pensie din care reuşeau să trăiască modest sau chiar bine, deveneau invidioşi şi îi urau pe cei tineri, în putere, pentru că ei nu mai reuşeau să câştige bani din afaceri. Aceştia din urmă îşi alegeau drept victime orice tânăr cu o situație mai bună, fie că era vorba despre un străin de pe stradă, fie despre unul văzut la televizor, fie îndreptându-şi ura spre propriile rude mai tinere, sau înverşunându-se chiar împotriva propriilor copii...

Zorii noi

În martie 1993, pe Valea Teleajenului, iarna încă îşi mai arăta colţii. Toader se afla la volanul maşinii în ARO, cu Mihai Cornescu alături, pe drumul care şerpuia spre Valea Berii. Mai aveau foarte puţin până acasă.

Toader îi cumpărase lui Mihai în Bucureşti multe haine frumoase. Era acum îmbrăcat cu ele şi mai avea multe altele într-o geantă mare, pe care o aşezase pe banca din spate a maşinii. Dumnezeu îi dăduse acum un înger păzitor, se găsise, în sfârşit, cineva care are nevoie de el, cineva care îi oferea ceva, fără a-i pretinde nimic în schimb. Nu se cunoşteau de mult timp, însă avea sentimentul că sunt prieteni de- o viaţă. Îşi vorbeau atât de direct şi de firesc, fără ascunzişuri şi fără a se formaliza, încât lăsau impresia că sunt tată şi fiu. Amândoi fuseseră închişi pe nedrept, cel mai în etate, într-un lagăr de muncă sovietic, iar celălalt în România, într-o puşcărie comunistă. Mihai îl simţea pe Toader ca pe un tată şi Toader, la rândul său, îl trata pe Mihai ca pe fiul său, în dorul băiatului care îi dispăruse după revolta de la Braşov. Cornescu ştia că de acum înainte viaţa lui va avea un rost şi de-abia îşi încăpea în piele de bucurie. Tânarul era un om sincer şi pe drum i-a împărtăşit lui Toader ceea ce gândeşte. Toader îi povestise şi el multe evenimente trăite de-a lungul vieţii. Bătrânul îi povestise în tren, pe drumul de la Bucureşti, cum a cunoscut-o pe Tamara, ce a găsit acasă, venind din prizonierat, cum a întâmpinat-o pe nevasta lui în gara din Mâneciu, cum s-au născut copiii şi cum i-au educat şi multe, multe altele. Avea să-i mai relateze multe întâmplări, duce ce se vor fi cunoscut mai bine. Dar toate trebuie făcute la timpul lor, îşi spus Toader în gândul său.

Au trecut de Mânăstirea Suzana, în al cărei cimitir era îngropată Ana, au lăsat în urmă comuna Cheia, fără să facă vreun popas. Toader simţea o imperioasă nevoie să comunice cu partenerul de drum, să se confeseze. Asfel i-a povestit lui Mihai şi despre noul preot şi, desigur, despre defunctul Părinte Damian, despre întâlnirile lor săptămânale în care, la un păhărel, comentau, pe vremea comuniştilor, situaţia disperată în care se afla Rămânia, precum şi evenimentele internaţionale. Mihai asculta atent cele spuse de Toader, admirând în acelaşi timp fascinantul peisaj al Văii Teleajenului.

- Băiatule, îi spuse Toader, după ce obţinuse încuviinţarea acestuia de a i se adresa aşa, înaintând pe Valea Teleajenului, Ciucaşul nu este mare, dacă-l compari cu alţi munţi din România, însă se poate vedea dinspre toate zările. Dinspre Valea Teleajenului se vede mândru şi puternic ca o fortăreaţă, dinspre nord şi vest, Ciucaşul te îmbie la dânsul, să i te apropii, şi-ţi oferă puţin câte puţin din frumuseţea lui, bucurându-ţi ochiul pe măsură ce te apropii. Este muntele care nu se uită niciodată, este cel care-ţi bucură şi-ţi luminează retina, rămânând acolo mulţi ani încă, după ce te-a tulburat. Se spune că bunul Dumnezeu, într-o zi de duminică, şi-a trimis îngerii să se odihnească pe pământ, în aceste locuri. Le-a poruncit acestora, ca începând de a doua zi, să se străduiască să facă din aceste meleaguri un loc atât de frumos, încât nici îngerii, nici muritorii să nu-l uite niciodată. Îngerii au creat aici o lume de basm, aşa cum le-a poruncit Dumnezeu şi apoi, după ce s-au odihnit, i-au chemat pe oameni să vină aici, să se odihnească, să muncească şi să se înmulţească, umplând văile Ciucaşului cu copii. Se spune că un înger le-ar fi spus la plecare oamenilor:

- V-am creat aici o lume de basm ca să vă gândiţi la vremea copilăriei când vi se spuneau poveşti. Aici veţi vedea că poveştile fantastice pe care le-aţi auzit devin realitate. Aduceţi-vă prietenii aici ca să se bucure şi ei, veniţi aici, bucuraţi-vă, înmulţiţi-vă, dar nu uitaţi să aveţi mereu grijă de aceste locuri ca să se bucure şi copiii copiilor voştri de ele.

- Ştii, Mihai, Ciucaşul nu este aşa de mare ca Făgăraşul unde, cu uşurinţă, te poţi rătăci, nu are lacurile de cristal din fostele căldări glaciare ale acestuia. El are crestele cu dragoste dăltuite, rotunjite, parcă să împiedice copiii să se zgârie de ele în joaca lor, are pajişti pline de flori multicolore, are ape curgătoare, când domoale, când repezi, în funcţie de anotimp, care parcă mângâie cu drag fiecare

piatră şi alunecă, apoi, voioase la vale în cântul păsărelelor şi zumzetul harnicelor albine. Toamna, pictori răsfăţaţi vin parcă să-şi arunce culorile peste pădurile de fag ale Ciucaşului, trăgând la întâmplare cu penelul. Ai impresia că au adus din câmpie auriul grâului copt, galbenul mălaiului, ori culoarea pâinii coapte. Ajungând cu pensulile lor la pădurile de brad, pictorilor ştrengari ori le piere cheful de joacă, ori li se termină culorile. Nu le mai rămâne decât verdele intens al bradului şi puţin maro pentru conurile acestora. Într-un târziu vine iarna şi-şi impuna legile ei. După ce se convinge că urşii, câţi au mai scăpat nevânaţi, se duc să hiberneze în bârlogurile lor, umple totul de alb, cu omătul ei gros, ondulează asperităţile reliefului, împovărează crengile brazilor, pedepsindu-i că nu vor să-şi lepede culoarea verde. Mihai, mulţi au venit pe aici, mulţi s-au îndrăgostit de aceste văi, mulţi au scris cu dragoste despre ele, despre „Munţii Noştri”. Acasă am să-ţi dau cândva să citeşti descrierea Ciucaşului, făcută de doamna Maria Rodica Niculescu.

Mihai asculta fascinat vorbele bătrânului. Acestea îl făceau încet, încet, să uite întâmplările trecutului, nedreptatea care i se făcuse.Totuşi o întrebare stăruia obsesiv în mintea lui. De ce a fost nevoie să sufere nevinovat atâţia ani de zile? Era încă zăpadă pe marginea drumului. Afară nu era foarte frig, însă bătea vântul şi chiciura se încăpăţâna să rămână agăţată pe crengile pomilor. Era într-adevăr un drum de basm. Toader relatase toate acestea, poate, pentru că el însuşi se născuse şi trăise acolo. Dincolo de subiectivismul lui Toader, peisajul era într-adevăr unul de basm, mirific. Mihai fusese cu mulţi ani în urmă, pe când era licean, împreună cu Daniela, în drumeţie prin munţii Ciucaşului, cu rucsacul în spate, dar atunci nu i-ar fi trecut prin cap că-l va aduce soarta din nou aici.

- Ah, Daniela, am fost împreună pe aici cândva, lăsă să-i scape din gură un gând nostalgic, datorat pierderii paradisului primei iubiri adevărate.

- Ce-ai spus, Mihai?

- Nu, nea Toadere, mi-am amintit de anii de liceu. Am mai fost pe aici prin zonă cândva cu o fată. Nu credeam ca am să mai ajung vreodată prin aceste locuri. Am fost prieteni buni, dar soarta ne-a despărţit fără milă. Ea s-a măritat cu miliţianul, de care v-am povestit, şi eu am mers în închisoare. Aşa este viaţa, spuse Mihai oftând.

- Viata este, de multe ori, nedreaptă, Mihai. Nu trebuie să aşteptăm ca dreptatea să pice din cer. Trebuie să luptăm ca s-o obţinem. Fără trudă şi fără sacrificii nu se realizează nimic în viaţă. „Dumnezeu Ne dă de toate pe pământ, dar nu ni Le pune şi în traistă...”.

- Nea Toadere, de multe ori ne luptăm pentru ca să trăim mai bine şi, fără să vrem, facem greşeli care ne costă ani din viaţă.

- Orice om face greşeli, dar există întotdeuna cel puţin o soluţie ca să le îndreptăm, mai devreme sau mai târziu. Oamenii normali învaţă din greşelile lor, cei inteligenţi din greşelile altora, proştii nu învaţă nici din propriile greşeli, nici din ale altora. A greşi e omeneşte, dar a persista în greşeală e o nebunie.

- Nea Toadere, vorbeşti ca tatăl meu, Dumnezeu să-l odihnească!

- ...numai noi românii nu învăţăm nimic din greşelile istoriei şi iar ne lăsăm conduşi de nevrednici...

Până când au ajuns acasă nu au mai conversat. Mihai era tare bucuros că este alături de Toader şi-i era recunoscător . De ce oare însă se gândise tocmai acum la Daniela. Fusese iubirea lui din tinereţe. Ce avea să emnifice cuvintele transmise de tatăl lui înainte de a închide ochii: „caut-o pe Daniela”? Daniela lui se măritase cu o bestie de om şi l-a părăsit pe el, ca să-i fie ei bine în viaţă. A preferat bunăstarea în locul iubirii lui sincere pe care i-o pusese la picioare. Nici măcar o singură dată, în anii de închisoare, Daniela nu l-a vizitat şi nici măcar nu i-a scris. Chiar i-a fost atât de greu să-l vadă, măcar o dată, la penitenciar, sau a preferat comoditatea. Încercă să-şi alunge gândurile rele, bucurându-se mai departe de frumuseţea peisajului.

Ajunseră, în sfârşit, pe Valea Berii, la Toader acasă. Aici avea să fie, pentru o perioadă şi casa lui. Pe măsură ce privea fascinat casa şi împrejurimile, creştea în el dorinţa de a rămâne aici pentru totdeauna. Din nou s-a gândit la Daniela şi s-a întrebat pe unde o fi ea acum. Ce ciudat că se gândea aşa de des la Daniela, tocmai acum în acest moment. S-a gândit, de altfel, la ea, în fiecare zi şi noapte petrecute în închisoare şi l-a obsedat fiinţa ei în fiecare zi şi noapte după ce a scăpat de acolo...

- Haide, măi Mihai, să mâncam ceva, l-a trezit Toader din visare, că ne-o fi foame după atâta drum! Mihai dădu afirmativ din cap, bucuros de invitaţie.

Toader aprinse aragazul şi puse ceva carne şi cârnaţi la prăjit.

- Mihai, taie tu, te rog, pâinea. Altădată aş fi făcut o mămăligă, dar acum cred ca ne este prea foame şi cu pâinea vom mânca mai repede. Îţi place mămăliga?

- Îmi place şi mămăliga, nea Toadere, dar acum îmi este o foame de lup, încât aş mânca orice, numai repede să fie gata.

Râsera amândoi. Pâinea coaptă pe vatră, cumpărată de la Valenii de Munte, fu tăiată de Mihai cu multă evlavie. Înainte de a o tăia îi făcu semnul crucii cu cuțitul, mulțumindu-i astfel lui Dumnezeu pentru darul oferit.

- Aşa să faci mereu, Mihai, îl încurajă Toader, pentru că un om fără credință nu poate fi un om cumsecade. Pâinea este dată de Bunul Dumnezeu şi oamenii trudesc mult pentru ea. Mihai continuă să taie pâinea în felii, cu bucurie în suflet, dar şi cu pioşenie, timp în care îşi aduse aminte de foştii tovarăşi de suferință din închisoare. Unii dintre ei se făceau vinovați şi erau condamnați la ani grei de carceră, numai pentru că nu împărtăşeau ideologia sistemului comunist. Mulțumea lui Dumnezeu de fiecare dată înainte de a începe să manânce, pentru darurile culinare aflate dinainte. Era permanent cu gândul şi la cei care, în zbuciumata istorie a României comuniste, au adormit foarte tineri întru Domnul, în chinuri groaznice, fiind torturați, înfometați şi lăsați bolnavi, fără a fi tratați, de către brutele aservite sistemului totalitar. Ştia că mulți dintre cei morți nu au avut parte de o înmormântare creştinească. Chiar dacă nu i-a cunoscut vreodată, aceşti eroi anonimi trebuie să rămână adânc îngropați în sufletul lui şi al fiecărui bun român. Un fost tovaraş din închisoare îi spusese că, de fiecare dată când va avea mâncare pe masă, să se gândească şi la cei care flămânzesc şi suferă prin închisori. Mihai şi-a propus să-şi amintească de acest omenesc îndemn cît va trai.

Toader aduse o sticlă de țuică, umplu două pahare, ciocniră şi le dădură pe gât.

- Bine ai venit, Mihai, în Valea Berii! Îmi doresc să ramâi aici la mine şi apoi să te aduni cu o fată cumsecade, să întemeiați o familie şi să umpleți Valea Berii cu copii, aici în casa asta. Aşa să ne ajute Dumnezeu! Casa mea este de acum înainte şi casa ta. Mai am un băiat în Germania, fratele lui, primul meu născut, a fost ucis în Bucureşti de către securişti, pentru că a participat la revolta din Braşov. Îmi doresc să ramâi aici lângă mine şi să le ții locul fiilor mei. Şi eu sunt bătrân şi nu mai vreau să fiu singur. Promit că am să te fac să nu-ți pară rău că ai venit la mine.

Mihai încuviință din cap. Începură să mănânce amândoi cu poftă, punându-şi din când în când câte un pahar de țuică.

- De mult n-am mai mâncat atât de bine. Cred că aerul de aici îmi face poftă de mâncare. Parcă aş fi în casa în care m-am născut, la părinți mei, Dumnezeu să-i odihnească!

- Mihai, îmi place că eşti credincios, că eşti vorbăreț, şi-mi place şi cum vorbeşti şi cum judeci. Cred, Mihai, că oamenii scumpi la vorbă sunt aşa, ori pentru că au ceva de ascuns, ori că se simt suprasolicitați de subiectul discuției. Şi acum, haide să mâncăm că ni se răcesc bucatele în strachină!

★

A doua zi, după ce rânduiră puțin prin casă, Toader şi Mihai se apucară de lucru la gater. Mihai era băiat inteligent şi observă dintr-o privire câteva mici defecțiuni pe la maşinile şi instalațiile din gater. Acestea necesitau câteva reparații, iar cablurile şi instalația electrică, în general, nu mai corespundeau şi trebuia înlocuite cu altele moderne.

Toată săptămâna şi în zilele care au urmat au muncit amândoi din greu ca să respecte contractele care, mulțumită lui Dumnezeu, nu mai conteneau. În cele câteva zile în care bătrânul a fost la Bucureşti s-au adunat foarte multe comenzi. Desigur că drumul la Bucureşti a fost necesar şi s-a încheiat cu succes, dar acum trebuia să-i dea zor ca să termine toate lucrările la timpul potrivit. Mihai muncea ca o maşină, depunea mult suflet şi avea mult spor în tot ceea ce făcea.

- Mihai, spunea bătrânul, asta-i măcar sigur că munca nu ți-o fură nimeni şi apoi hoțul să ți-o mai şi facă pentru tine. Unde-o laşi, tot de acolo o iei, aşa cum ai lăsat-o, ba uneori chiar multiplicată. Ştii ce, Mihai, i se adresă bătrânul ca să schimbe puțin subiectul, am să te rog mai întâi să-mi spui, de acum înainte, Toader, pe nume şi să mă tutuieşti. Vreau şi eu să mă simt mai tânăr. De acum suntem Toader şi Mihai, e bine aşa?

- Este foarte bine!

Mihai avea mâini de aur, pe ce punea mâna se cunoştea, şi umbla printre maşini, de parcă ar fi fost dintotdeauna acolo la gater. Tânărul îşi făcea în timpul liber planuri pe hârtie şi se sfătuia cu bătrânul cum, ce, şi de unde să cumpere cele de trebuință pentru modernizarea gaterului.

Duminica următoare, ca de altfel în toate duminicile care s-au scurs, au fost zile de odihnă şi au mers la biserică la Cheia, unde Toader l-a prezentat pe Mihai neamurilor, prietenilor din Cheia şi, desigur, Parintelui Haralamb.

Toader era numai zâmbet de când se scula şi până adormea, văzând cum vin neîncetat clienții cu comenzile de cherestea şi pleacă, apoi, cu marfa mulțumiți, unii chiar mângâindu-şi scândura nouă tocmai cumpărată şi stivuită cu grijă în căruțe sau în camioane. Seara, obosiți de muncă, se aşezau după masă la o țuică sau la o bere împreună şi Toader îi povestea viața lui, căpătând tot mai multă încredere în Mihai. Îi vorbea despre comoara inestimabilă a folclorului românesc, îi povestea conținutul unor snoave sau legende, cunoscte în peregrinările sale prin țară sau străinătate şi multe altele. Discutau politică, religie, geografie şi chestiuni de tehnică, ce-l interesau în mod deosebit.

Odată veni vorba de Delta Dunării cu bogata ei vegetație din nord, spre deosebire de restul Dobrogei, cu dealurile ei sterpe, fără copaci, numai cu tufişuri mici. Pentru că discutau despre Deltă şi despre Brațul Sfântul Gheorghe, bătrânul îi povesti că acest braț al Dunarii se cheamă aşa, fiindcă marele mucenic Gheorghe urmărise balaurul care, dorind să scape, s-a ascuns în Marea Neagră, exact pe acest curs. Balaurul fiind grav rănit, alergă spre mare, mişcându-şi coada uriaşă ca în svârcolire, ceea ce explică de ce brațul acesta al Dunării face tot felul de meandre şi cotituri. Când a ajuns la malul Mării Negre şi era gata să se ascundă în apele ei adânci, unde nici sfântul nu i-ar mai fi putut face nimic. Atunci s-a înălțat calul alb al mucenicului pe două picioare, a sărit pe balaur, în aşa fel încât sulița Sfântului Gheorghe a putut să-l străpungă în inimă. Monstrul s-a tot zbătut până la apusul soarelui, asemenea şerpilor răniți care, chiar cu capul tăiat, nu mor până la apusul soarelui, şi tot mişcandu-şi coada, a lărgit sanțul uriaş pe care îl făcuse şi de aceea Dunărea are gura de vărsare aşa de largă.

Toader îi mai povesti, în altă seară, o legendă, şi anume pe cea a munților Carpați şi a Munților Dobrogei:

- Când s-au născut munții Carpați, veniră năvalnic spre Sud ca să cucerească Dobrogea cu dealurile ei de piatră. Munții aceşta bătrâni, nobili şi adevărați, nu se mai uită astăzi peste umăr la neastâmpărații Carpați, sau, dacă se uită, o fac cu un dispreț suveran. Pe acele vremuri, Munții Dobrogei supărați s-au uitat o dată la ei cu încruntare şi Carpații, cuprinși de frică s-au retras şi au cotit înspăimântați făcând şi ei pe-acolo ce au putut: un lanț de munți, vârfuri, pasuri şi chei, izvoare şi ape. Aşa că tinerețea Carpaților s-a înclinat în fața mândriei salbatice a munților Dobrogei. Rămaşi aici, au încercat să facă orice ca să spele de pe suprafața pământului Munții Dobrogei, creând cursuri de ape care să alimenteze Dunarea şi, cu timpul, să facă – în concepția lor de munți tineri - să dispară acei munți bătrâni cu pretenții de nobili. Carpații, ca să nu fie văzuți de Munții Dobrogei în vreme ce le trimiteau şuvoaiele navalnice, s-au ascuns după pădurile de brad şi de fag, continuând să trimită şuvoaie mari de apă ca să termine odată cu Dobrogea. Nu au reuşit nici Carpații s-o răpună, şi cu atât mai puțin comuniştii cu „Canalul Morții". Pământul Dobrogei a rămas aspru şi neîmblânzit, împotrivindu-se oricărei civilizări artificiale şi forțate. A digerat fără milă toate canalele de irigație şi țevile acestora şi le-a umplut de mărăcini, proclamându-şi necruțător, cu îndreptățită mândrie, independența şi sălbăticia. Ulterior, în ultimii ani, odată cu vârsta, pământul Dobrogei a mai cedat şi a acceptat un canal de irigație ca să-şi mai ude pământurile prea ridate de câte au îndurat de-a lungul anilor.

Carpații s-au resemnat şi au hotărât să rămână acolo în bună înțelegere cu frații mai bătrâni din Dobrogea. Cele două lanțuri de munți şi-au unit apoi puterile pentru a le oferi românilor, de-a lungul istoriei lor zbuciumate, o ascunzătoare şi un scut. Românii, la rândul lor, i-au respectat şi, după puterile lor, i-au nemurit şi slăvit în cântecele lor.

Marele român Eminescu, aşezat pe bustul lui de cărți din bronz, aflat pe malul Lacului Leman, în Vevey, oraşul ciocolatei, le povesteşte acum turiştilor străini care se perindă prin Elvetia, despre pădurile şi munții României, despre Marea Neagră, despre românii mereu asupriți de veacuri, de către străini:

„Vai de biet român săracul,
Indărat tot dă ca racul,
Nici îi merge, nici se ’ndeamnă,
Nici îi este toamna toamnă,
Nici e vară vara lui
Şi-i străin în țara lui.
Dela Turnu ’n Dorohoiu
Curg duşmanii în puhoiu
Şi s-asează pe la noi;
Şi cum vin cu drum de fier,
Toate cântecele pier,

Sboară paserile toate
De neagră străinatate.
Numai umbra spinului
La uşa creştinului.
Işi desbracă țara sânul,
Codrul - frate cu Românul -
De secure se tot pleacă
Şi isvoarele îi seacă -
Sărac în țară săracă!”

Străinii, Mihai, ni-i aruncă la groapa de gunoi a istoriei pe Vasile Conta, pe Vasile Alecsandri, pe Bogdan Petriceicu Haşdeu, pe Kogălniceanu, Xenopol, Pârvan, Iorga, Goga şi atâția alții. Pe bietul Eminescu l-au omorât şi-i țin bine ascunse operele, pentru că în ele sunt exprimate idei incomode pentru mai marii zilei, iar aceştia nu vor să fie dați în vileag.

Mihai asculta cu mare interes poveştile bătrânului, în special pe cele despre viața acestuia, şi despre tragicele evenimente prin care a trecut România în anii dictaturii comuniste. Erau atât de interesante şi captivante, încât Mihai le considera pe ale sale, prin comparație, prea puțin importante.

★

Anii treceau şi gaterul din Valea Berii se transformase într-o mică, dar modernă fabrică de cherestea unde lucrau, în două schimburi, şase persoane în afară de Toader şi de Mihai. Toader Şoimu împlinise 78 de ani şi puterile începuseră să-l lase. Mihai lua acum comenzile, organiza oamenii la muncă, se ocupa de livrări şi de achiziții, încasa plățile, plătea impozitele etc. Dezvoltarea fabricii se datora, în cea mai mare parte, lui Cornescu.

Bătrânul Toader stătea mai mult în casă şi-i lăsa lui Mihai toată treaba fabricii. Seara venea Mihai la el şi-i spunea tot ce s-a realizat în acea zi, ce bani s-au încasat sau ce s-a plătit. Toader îngrijea mormintele, deretica prin casă şi gătea pentru amândoi şi pentru oamenii care lucrau pentru ei. Duminica mergeau împreună la biserică şi Toader îl lăsa pe Mihai să conducă maşina. Când se întorceau, treceau şi pe la Mânăstirea Suzana ca să aprindă o lumânare la mormântul Anei.

Odată cu mărirea producției, s-a simțit nevoia unei hale în care să fie depozitate materia primă şi, în special, produsele finite ale fabricii. Pentru că de mulți ani nu mai aveau cai şi boi, Mihai i-a sugerat bătrânului să dărâme grajdul vechi şi pe acel loc să construiască depozitul. Toader a fost încântat de ideie. În acea seară i-a povestit lui Mihai pe cine îngropase sub grămada de bălegar din spatele grajdului, în „groapa ticăloşilor”.

- Mihai, şi eu am avut momente grele în viață. De multe ori, viața te împinge să faci lucruri oribile. M-am întors din lagărul sovietic acasă şi mi-am găsit tatăl cu țeasta zdrobită, zăcând în pat într-o baltă de sânge. Aceşti tâlhari, ascunşi sub pavăza comunismului, mi-au împuşcat frații, mi-au necinstit sora, au maltratat şi ucis mulți oameni din zona noastră. Dacă nu i-aş fi omorât, ar fi făcut şi mai mult rău în viață. Oamenii de la noi din zonă mi-au mulțumit pentru fapta mea. Bunului Dumnezeu va trebui să-I dau socoteală atunci când El va considera de cuviință s-o fac.

- Şi eu aş fi procedat întocmai, Toadere.

- Asta nu este totul... În noiembrie 1987, Nechifor, băiatul meu a participat la revolta de la Braşov. Oamenii nu cereau decât plata lunară a salariilor, să fie alimente şi îmbrăcăminte în magazine şi revendicau unele drepturi legitime ale omului, înscrise şi în Constituție. Ceauşescu garantase pe plan internațional aceste drepturi, dar nu ni le-a respectat niciodată, ba dimpotrivă... Protestatarii de la Braşov au fost bătuți, strămutați în alte zone din țară, iar unii ucişi in bătaie. Nechifor, băiatul meu, a fost unul dintre cei omorâți în bătaie. Era un maistru bun la Braşov, iubit de oameni şi voia, peste câteva luni, să se însoare cu o fată de acolo. Doi milițieni l-au ucis în bătaie şi apoi i-au trimis corpul neînsuflețit la crematoriu ca să-l incinereze şi astfel să se piardă orice urmă a faptelor lor. Din băiatul meu, un om mare cît muntele, mi-au dat, după multe intervenții, numai o urnă cu cenuşă. Am aflat că acei milițieni torționari au schilodit mulți oameni pe viață. Cei doi zac şi ei la doi metri sub pământ, putrezind în spatele grajdului.

- Şi eu aş fi procedat la fel, aşa cum am mai spus.

- Dumnezeu mi-a plătit în avans faptele mele: război, lagărul sovietic şi fuga de acolo, uciderea frații mei şi a tatei, necinstirea surorii mele, fuga de comunism a lui Niculae, uciderea lui Nechifor, moartea Tamarei... Cu siguranță că atunci când am să mor voi plăti în fața lui Dumnezeu încă pe atât.

Viața este o continuă luptă de supraviețuire. Daca nu te-aş fi întâlnit pe tine, aş fi putrezit aici de unul singur, după atâta amărăciune în viață.

Batrânul începu să plângă. Mihai, mişcat de durerea bătrânului, ieşi din casă vreo jumătate de oră şi se întoarse cu o sticlă de rachiu.

- Toadere, cum rămâne cu anii frumoşi pe care i-ai trăit alături de Tamara, ați făcut doi copii, lumea v-a venerat în Cheia, casa v-a fost plină de oameni cu inima curată?

- Asta aşa este. Mihai, tu eşti un om minunat. Tu participi la înfrumusețarea vieții mele. As vrea să te văd însurat, Mihai, şi apoi pot să mor liniştit. Uite ai deja 34 de ani şi nu te-ai adunat până acum cu o femeie. Te rog să faci cît mai repede planurile pentru depozit şi să torni cît mai mult beton peste „groapa ticăloşilor" din spatele grajdului, ca să nu se mai nască alții ca ei.

Bărbații se îmbrățişară şi mai cinstiră un pahar de rachiu. Seara, târziu, Mihai ieşi afară să se plimbe prin împrejurimi. Toader luă telefonul şi sună în Germania la Niculae, fiul lui.

★

- Bună seara, Niculae!

- Bună seara, tată, mă bucur că te aud. Cum îți merge?

- Îmi merge bine, Niculae, dar îmbătrânesc şi mă mişc tot mai greu. Noroc că-l am pe Mihai lângă mine care face totul la gater.

- Tată, acum ai o fabrică în toată regula, tot gater îi mai spui? râse Niculae.

- Niculae, noi ăştia mai bătrâni rămânem la vorbele noastre. Cum îți merge?

- Ne merge foarte bine tată, atât mie, cât şi neveste-mi Tereza. Din păcate nu ne-a dat Dumnezeu copii, aşa cum ştii. Tereza a mai fost la tot felul de medici ca să poată avea copii, dar totul a fost în zadar. Ne-am gândit să înfiem unul, dar nu ştii ce aduci în casă. Aşa, trăim amândoi fericiți, ne-am împăcat cu gândul că n-o să avem copii şi ne răsfățam acum unul pe altul ca doi adolescenți. Serviciul merge foarte bine, câştig bani destui, avem o casă frumoasă, mergem cu maşini bune, facem concedii în toată lumea, la ce să mai râvnim?

- Niculae, aş vrea să vorbesc cu tine într-o problemă...

- Da tată, desigur, te ascult.

- Niculae, aşa cum ți-am spus, îmbătrânesc şi merg tot mai greu. Îmi fac gânduri că în curând n-am să mă mai pot mişca şi cândva am să mor. Gaterul merge foarte bine şi asta numai datorită lui Mihai. Niculae, tu eşti unicul moştenitor al meu şi gaterul îți va rămâne ție după ce am să mor.

- Tată, eşti încă un om în putere şi nu găsesc oportun să vorbim de moşteniri acum.

- Niculae, toate lucrurile în viață trebuie făcute la timpul lor.

- Cum vrei dumneata, tată, continuă te rog.

- Gaterul sau fabrica de cherestea, cum îi zici tu, merge aşa de bine de doi ani, de când este Mihai alături de mine. Niculae, tu nu vrei să te întorci în România şi, dacă mor, se va alege praful de munca mea de o viață. Pe de altă parte, Mihai a pus mult suflet în această fabrică. Daca mor, el nu se va alege cu nimic după doi ani de muncă. El, nici măcar, aşa cum ştii, nu primeşte un salariu de la mine.

- Tată, te rog, eu nu vreau nimic de la gater, am meseria mea, câştig bine şi...

- Niculae, am o propunere. Daca tu nu vrei gaterul, nişte bani îți vor prinde, cu siguranță, bine şi cu aceştia poți să-ți cumperi ce vrei.

- Tată, eu nu am nevoie de banii de la gater. Câştig foarte bine.

- Niculae, aşa este normal ca părinții să le lase copiilor, pe care i-au adus pe lume, ceva. Când Tamara s-a prăpădit, nu ai vrut nimic, acum îmi spui acelaşi lucru. Trebuie să primeşti ceva de la mine. Eu vreau să-ți dau cincizeci de mii de mărci germane ca să-ți cumperi, eventual, o maşină bună, sau ce vrei tu. Niculae, am aceşti bani.

- Tată, dar...

- Eu am să-ți dau aceşti bani în numerar atunci când veniți tu şi cu Tereza, de Paşte, aici. Casa şi gaterul, cu tot ce are investit în el, are o valoare de şaptezeci de mii de mărci. Atunci când vei veni în Valea Berii, vom merge la un notar, dacă eşti de acord, şi voi trece gaterul prin testament, pe numele lui Mihai. Mihai va avea grijă şi de gater şi de mine, dacă îmi va merge rău şi, după ce mor, îi vor ramâne toate lui. Vreau să ştiu numai dacă eşti de acord cu propunerea mea. Mă interesează ce gândeşti în această chestiune. Dacă îmi spui că nu accepți, am să găsesc o soluție ca să-l despăgubesc pe Mihai pentru ceea ce a făcut până acum şi pentru ce va face pe mai departe.

- Tată, sunt absolut de acord cu propunerea dumitale, dar mie nu trebuie să-mi dai aceşti bani. Eu şi cu Tereza avem asigurări foarte generoase de boală, de pensie chiar dacă, Doamne-fereşte, am rămâne infirmi pe viață. Casa noastră, în care ai fost acum trei ani, este complet plătită. Bani avem mai mulți decât tot ceea ce ai dumneata în Valea Berii.

- Trebuie, Niculae, eu vreau să fiu împăcat în fața lui Dumnezeu. Banii aceştia trebuie să-i iei de la mine. Este dreptul tău să-i primeşti şi obligația mea de tată să ți-i dau. Îți mulțumesc pentru hotărârea ta!

- Tată, şi eu l-am cunoscut pe Mihai, anul trecut când am venit în Valea Berii, şi-mi place tare mult de el. Găsesc că este corect ceea ce vrei să faci pentru mine şi pentru el. Mă bucur foarte mult că ai pe cineva de încredere lângă tine. Daca ți se întâmplă ceva, va fi Mihai lângă dumneata şi aceasta mă liniştește.

- Eşti un băiat minunat, Niculae.

- Am să te rog să pregăteşti toate actele şi, când venim în România de Pasti, mergem la notar ca să pecetluim ceea ce am discutat.

- Îți mulțumesc, Mihai, atunci ne vom vedea peste câteva săptămâni. O seară frumosa îți doresc! Pot să vorbesc două vorbe şi cu Tereza?

- Desigur, vine imediat la telefon. Noapte bună, tată şi salută-l, te rog, pe Mihai din partera mea.

Toader se mai întreținu cu Tereza şi, după puțin timp, Mihai întră în casă.

★

- Mihai, bine că ai venit! Tocmai am vorbit cu Niculae la telefon. Niculae mi-a spus să-ți transmit salutări din partea lui.

- Mulțumesc, ce mai fac ei?

- Niculae şi Tereza o duc foarte bine şi vor veni de Paşti în Valea Berii.

- Mă bucur că vin aici. Poate vor avea chef să mergem puțin pe munte.

- Mergeți voi trei, Mihai, eu nu mai am putere să urc pe munte. Vreau însă să-ți spun altceva. Am luat o hotărâre împreună cu Niculae. Este una care te priveşte şi pe tine.

- Ascult cu plăcere, Toadere...

Toader îi povesti în amănunt planul pe care l-a făcut cu Niculae. La auzul celor spuse de Toader, ochii lui Mihai se umeziră.

- Toadere, m-ai adunat de pe stradă acum câțiva ani când eram un biet cerşetor şi dormeam pe unde apucam. M-ai luat aici la tine, mi-ai dat posibilitatea să arăt ceea ce ştiu şi cu asta m-ai făcut fericit. Acum vrei să-mi oferi munca ta de ani de zile. De ce faci toate astea pentru mine?

- Pentru că aşa îmi spune inima, Mihai. Pe de o parte eşti un băiat minunat, harnic şi inteligent care a pus acest gater pe picioare. Pe de altă parte, am jurat în fața lui Dumnezeu ca să fac fapte bune pentru oamenii cumsecade ca tine, ca să-mi pot spăla păcatele făcute în viață.

...şi îngerul se apucă să zidească ceea ce s-a năruit cât a dormit

Într-o seară, Mihai îi povesti bătrânului de Daniela Georgescu. Îi relată cu de-amănuntul cum s-au cunoscut, despre prietenia lor şi despre planurile pe care le urziseră cândva împreună. Apoi îi istorisi despre Sorin Buneanu, ofițerul de miliție care locuia pe strada Danielei.

- Era un om rău famat în cartier şi, cu toate acestea, Daniela, fata visurilor mele s-a căsătorit cu acel Sorin, după ce eu am intrat în puşcărie. Nu am înțeles niciodată de ce Daniela l-a preferat pe acel milțian şi nu am încetat nicidată să mă gândesc ce a determinat-o s-o facă.

Numele fetei i se păru foarte cunoscut lui Toader, cu toate că în România Daniela Georgescu este un nume foarte comun. Tresări la auzul numelui, însă se abținu să spună ceva. Probabilitatea ca Daniela să fie tocmai fata lui Gică, prietenul lui din Bucureşti, cu care fusese în lagărul de muncă rusesc era foarte mică. Şi totuşi... Era nerăbdator să audă din gura lui Mihai descrierea fetei şi-şi propusese să nu se dea de gol cu nimic deocamdată, chiar dacă presupunerea lui se va adeveri.

- Mihai, vrei să-mi povesteşti de fata asta, te rog?

- Am să-ți povestesc, Toadere, deşi fiecare amintire şi discuție despre ea mă tulbură.

- Haide, lasă asta. Cred că fata asta merită să vorbeşti de ea. Povesteste-mi odată de fată, că sunt foarte curios!

Toader aduse o sticlă de rachiu, turnă în pahare şi se aşezară la masă ca doi vechi prieteni. Mihai dădu paharul de țuică pe gât, după care luă sticla de pe masă, după ce-i ceru din priviri încuviințarea bătrânului, ca să-şi mai pună încă un păhărel.

- Bea, băiatule, băutura face bine de multe ori, şi la necaz, şi la bucurie, şi când ți se naşte un copil şi, de asemenea, când ți se duce cineva drag. Bei şi atunci când ți-ai câştigat un prieten, la fel dacă ți-ai înfrânt un duşman şi bei, de multe ori, şi din cauza unei muieri. Şi mai ales, dacă aceasta o merită. Cum arată fata?

Au băut amândoi aproape jumătate de litru de rachiu, pahar după pahar, cu înverşunare şi, la urmă, Mihai, cu lacrimi în ochi, începu s-o descrie pe Daniela.

- Este o fată frumoasă, de un metru şi saizeci şi cinci de centimetri, şi parcă este toată numai picioare. Are părul lung şi negru ca pana corbului, lăsat peste umeri. Are nişte ochi căprui, puțin parcă spre verde şi are şoldurile puțin rotunjite, aşa cum îi stă bine unei femei. Are mâini frumoase, armonizate cu trupul, fără să aibă degetele foarte lungi. Este foarte feminină şi orice mişcare face, o execută cu grație neprefăcută, înnăscută şi, evident, nestudiată. Are vocea caldă, este foarte directă în discuții şi sinceră în tot ceea ce spune, deseori fiind ironică. Are nişte sâni potriviți şi teribil de ademenitori, mai adăugă Mihai şi dădu ultimul păhărel pe gât. E permanent veselă şi are un râs molipsitor. Când merge, parcă dansează şi-şi mişcă grațios capul, în timp ce părul îi alunecă de o parte şi de alta a feței de copil. Ne-am cunoscut în liceu, eu eram mai mare ca ea, mi-am făcut armata şi apoi am intrat la facultate, la TCM. Ea a urmat ASE-ul. Hotărâsem, ca atunci când va termina ea facultatea, să ne căsătorim. Nu a fost să fie... Mergeam amândoi cu mare plăcere pe munte. În anii aceia am fost şi pe aici, pe Munții Ciucaşului, pe culmea Zăganului, am văzut, coborând înapoi spre Cheia, „Babele la sfat". Daniela are un unchi în Cheia, el este fratele tatălui ei. L-am cunoscut şi eu atunci când am fost pe aici, pentru că am trecut şi pe la el. Un om simplu, nea Titi, foarte cumsecade, om dintr-o bucată, iar nevasta lui, Tanța, este la fel...

- Măi Mihai, îl întrerupse Toader cu oarecare tremur în glas, fata asta trebuie să fie foarte frumoasă şi cumsecade. Cred că este tocmai fata care-ți trebuie ție în viață. Cu siguranță că, după ce au trecut atâția ani, nu mai are Daniela ta fața de copil pe care o ştiai tu. Fata este din Bucureşti, bănuiesc, dacă ați fost împreună la liceu? întrebă iscoditor Toader, recunoscând, oarecum, în descrierea lui Mihai pe fata lui Gică, prietenul lui de-o viață. Toader o cunoştea pe Daniela de când se născuse. Dacă

Daniela îi avea ca unchi şi matusă pe Titi şi pe Tanța în Cheia, atunci nu încapeă îndoială că Mihai îi povestea de Daniela lui Gică.

- Daniela locuia la câteva străzi de casa unde m-am născut şi am crescut, în cartierul Bucureştii Noi, pe strada Retortei. Tatăl ei, un om foarte cumsecade, este maistru croitor. Şi el a fost, ca şi tine, prizonier de război şi încarcerat în lagărele de muncă forțată.

- Unde stă?, întrebă bătrânul, şi avu o tresărire care nu-i scăpă lui Mihai.

- Ce este, Toadere, de ce ai tresărit aşa?

- Nu, m-am gândit la ceva, însă mi-a trecut, răspunse bătrânul, încercând să se liniştească. Deja în mintea sa i se infiripă un gând. De fapt, încercă Toader s-o dreagă, n-am înțeles bine în ce cartier stătea. Ştii, Mihai, la vârsta mea am devenit mai fudul de ureche şi, dacă cineva vorbeşte mai încet, trebuie să-l rog să repete ce-a spus.

- Este din Bucureşti, născută în cartierul Bucureştii Noi, acum nu mai ştiu unde o locui. Dacă ea nu m-a căutat atâția ani, nu cred că se cade s-o caut eu. Poate are deja familia ei, o avea poate copii, este fericită şi...

- Mihai, poate că ar fi bine s-o cauți pe fata asta, nu ştii, poate că şi ea ar vrea să fie din nou cu tine, cine ştie? spuse Toader, continuând să-şi urzească planul în minte.

- Toadere, vorbeşti precum tata, Dumnezeu să-l odihnească. Şi el mi-a zis, chiar înainte de a închide ochii, s-o caut pe Daniela. Ştii, apa râului care a trecut, nu mai poate învârti moara. Ce să mai vrea fata asta de la mine? Ea are familia ei. Ce-i pot eu oferi, nu am nimic.

- Mihai, drumurile Domnului sunt necunoscute nouă muritorilor.Tu ai mai dori-o pe fata asta?

- De când am fost arestat şi până în ziua de astăzi, nu am încetat o clipă să mă gândesc la ea.

Mihai nu mai putu continua, ochii i se umplură de lacrimi.

★

La începutul lui aprilie 1995, depozitul de cherestea, necesar pentru materia primă şi depozitarea temporară a produselor fabricii de cherestea, fusese inaugurat. Fundația construcției a fost în aşa fel concepută, încât o dublă supraetajare a depozitului era posibilă. Cu aceasta Mihai respectase dorința lui Toader de a acoperi cât mai bine „groapa ticăloşilor" din spatele fostului grajd.

În seara zilei de 15 aprilie 1995, o camionetă MAN-Volkswagen cu coviltir şi un Audi parcară în Valea Berii, în fața casei lui Toader. Niculae şi Tereza coborâră din maşini şi se duseră să-i salute pe Toader şi pe Mihai. Niculae îi înmână tatălui cheile de la camionetă.

- M-am gândit, tată, că poate aveți nevoie de o camionetă aici la gater. Costurile de vamă am să le suport eu.

- Era musai, Niculae, să-mi aduci aşa ceva?

- Nu era musai, tată, ai dreptate. Ai nevoie de aşa ceva aici?

- Dacă am nevoie de aşa ceva? Păi am nevoie de o camionetă ca asta, ca de apă.

- Atunci s-o folosiți sănătoşi!

- Va mulțumesc, măi copii, se adresă Toader lui Niculae şi Terezei, mi-ați făcut o mare bucurie. De ani de zile îmi doresc aşa ceva.

În zilele urmatoare, Toader, Niculae, Tereza şi Mihai s-au dus la notar ca să pecetluiască cele discutate la telefon. Niculae primi de la Toader cele cincizeci de mii de mărci germane în numerar. Mihai avea să fie, după moartea lui Toader, un om bogat. Tot ce îi aparținea lui Toader Şoimu în Valea Berii avea să intre în posesia lui Mihai, după decesul bătrânului.

★

- Bună dimineața, Gică, Toader Şoimu este la telefon.

- Să trăieşti, Toadere, mă bucur că te aud. Cum o mai duci, mai este zăpadă pe la voi în Valea Berii.

- Nu mai este prea multă, Gică, s-a topit şi au început să iasă toporaşii. Ce faceți de Paşti?

- De Paşti, ca de obicei, la noi acasă, vin desigur şi Daniela cu Maria ca să ciocnim ouă şi să mâncam cozonaci.

- Ce face Ana şi ce mai fac Daniela şi Maria?

- Mulțumesc de întrebare, Ana este bine, îmbătrânim amândoi ca doi pensionari. Maria este la o şcoala franceză în clasa a doua. Creşte şi este foarte cuminte, desigur cuminte atât cât poate fi un copil, şi se face tare frumoasă. Daniela este din nou singură, bărbatul ei s-a împuşcat acum câteva luni.

- Îmi pare rău să aud asta, Gică. De ce nu mi-ai spus şi mie?

- Ba să nu-ți pară rău, Toadere, bărbatul ei era un nemernic. Nu-i frumos să-i vorbeşti pe morți de rău, dar acela era un nemernic. De ce să-ți mai fi spus lucruri urâte.

- După cum vorbeşti de fostul soț al Danielei, nu sună foarte urât, pentru că acum n-o mai poate supăra, replică Toader cu subînțeles.

- Nu, Toadere, bine că s-a dus şi mi-a lăsat fetele în pace. De atunci parcă a întinerit Daniela mea. Ce faci de Paşti? Nu vii pe la noi ca să-l petrecem împreună?

- Mulțumesc de întrebare, Gică. Niculae, băiatul meu, a venit din Germania şi mi-a adus o camionetă pentru gaterul meu. Vreau, oricum, pe 21 aprilie să vin la Bucureşti cu Niculae şi cu Tereza pentru a intocmi hârtiile de vamă ca să pot înscrie apoi maşina.

- Cu atât mai bine dacă vin şi ei, Ana şi Daniela or să se bucure, ca să-i vadă şi pe ei după atâția ani. Facem masă mare aici la noi. Daniela, cu banii pe care i-a strâns, şi-a cumpărat un apartament mare în Bucureşti şi locuieşte acolo cu Maria. Are, după cum ştii, o firmă de contabilitate care-i merge foarte bine şi foloseşte apartamentul şi ca birou administrativ. Are patru oameni care lucreaza pentru ea.

- Acestea sunt veşti bune, dar ia spune-mi Gică, Daniela n-o să se mai mărite?

- Toadere, mi-a spus că, dacă se va mai mărita, numai şi numai cu fostul ei prieten din copilărie o va face, cu Mihai Cornescu. A încercat să-l caute şi, cineva i-a spus că a fost eliberat după revoluție din închisoare, dar că ar fi plecat din Bucureşti. Daniela nu mai ştie nimic de el.

- Gică, şi dacă i-l găsesc eu pe acest Cornescu, dați o bere la „Carul cu bere”? spuse Toader, râzând cu subtext.

- Ba dau şi zece, numai să-mi știu fata fericită! Nu ți-am spus-o niciodată, Toadere, şi-ți mulțumesc că la acea vreme nu m-ai întrebat, deşi m-ai ajutat atât de mult. Maria este fata lui Cornescu şi-i seamănă leit.

Toader rămase ca trăznit, auzind acestea. După o pauză spuse:

- Am să i-l aduc Danielei pe Cornescu înapoi, măcar că am să-l caut şi-n gaură de şarpe.

- Toadere, ai făcut tu multe în viață, dar asta n-o mai cred!

- Gică, am 78 de ani şi am făcut şi văzut, într-adevăr, multe în viață, şi bune şi rele. Una s-o ştii însă de la mine, de promisiunile făcute întotdeauna m-am ținut. Promit să vi-l aduc pe Mihai Cornescu „pe tavă şi cu cravată la gât”. Când vin la voi de Paşti, vreau să stau de vorbă, între patru ochi, cu Daniela. În funcție de discuția pe care o voi avea cu ea, am să-mi țin promisiunea.

- Esti formidabil, Toadere, dar nu cred că scap numai cu berea, glumi Georgescu.

- Nu, Gică, trebuie să-mi dai şi o sticlă din zaibărul acela al vostru oltenesc.

- Ba dau şi o damigeană de zece litri. Haide, Toadere, nu mai vorbim, că la telefon ni se usucă gura. Broasca nu cântă pe uscat. Veniți la Bucureşti şi aici facem „tocmeala”, la o friptură de miel şi la un pahar de vin. La urmă bem aldămaşul, mai râse Gică.

- Este în ordine, Gică, atunci pe curând, la Bucureşti. Te rog, numai să fii discret, ce am vorbit acum, să rămână, deocamdată, între noi.

- Aşa să fie Toadere, sănătate şi Doamne-ajută!

★

Pe 21 aprilie 1995, deîndată ce actele de vamă ale camionetei au fost fost întocmite, Toader, Tereza şi cu Niculae l-au vizitat pe Gică la Bucureşti, în strada Retortei.

Toader a făcut în aşa fel ca Mihai să rămână în Valea Berii ca să poată discuta liniştit cu Daniela, cerându-i scuze că pleacă fără el la Bucureşti de Paşti.

★

La restaurantul Berlin, de pe Calea Victoriei, Toader şi Daniela stăteau la o masă mai izolată şi discutau cu pasiune.

- De ani de zile nu te-am mai văzut, Daniela, nici pe tine, nici pe Maria. Acum eşti o femeie în toată puterea cuvântului. Gică mi-a spus că nu ai avut o viață prea uşoară cu fostul bărbat.

- Nea Toadere, aş prefera să nu mai vorbim de aceasta acum.

O țigancă intră în restaurant cu un coş de zambile. Toader îi cumpără țigăncii o jumătate de coş de flori şi i le oferi, zâmbind, Danielei.

- Daniela, eu sunt om bătrân şi nu mai vreau să mă însor, pentru că am dus-o mult prea bine în viață cu Tamara mea. Tu însă cred că ar fi bine dacă ți-ai găsi un băiat bun ca să te măriți. Nu este

treaba mea, dar te ştiu de când te-ai născut şi vreau să te văd iar veselă şi fericită, aşa cum te-am cunoscut.

Zâmbetul ironic al Danielei nu s-a lăsat mult aşteptat.

- ... şi dumneata, nea Toadere, să înteleg acum că vrei să mă măriți?

Toader raspunse ironiei cu un zâmbet.

- Gică îmi spunea, cu mulți ani înainte, că eşti cu un băiat, unul Cornescu. Ce mai ştii de el?

- Nu mai ştiu nimic de el, nea Toadere.

- Ai vrea să-l revezi? veni prompt întrebarea provocatoare.

- Şi dacă este însurat acum Mihai, dacă are familia lui, copii?

- ...şi dacă nu este însurat şi nici n-a fost şi nu are copii?

- Un copil îl are deja cu mine, Maria este fata lui.

Bătrânul se arătă surprins, deşi Gică îi spusese că Maria este fata lui Mihai.

- Deci, dacă nu este însurat şi Maria este fata lui, te-ai mărita cu el?

- La ce bun aceste întrebări ale dumitale, nea Toadere? Poate că el nici nu ar vrea să mai ştie de mine, după câte a pătimit din cauza mea?

- Repet întrebarea: „dacă nu este însurat şi dacă el îşi doreste mult să se însoare cu tine, te-ai mărita cu el?”

- Mâine, dacă ar fi posibil.

- ...şi dacă Mihai este un om sărac?

- Mi-ar ajunge sufletul lui alături de mine şi de Maria. Bani am eu destui.

- Hm...îmi ajung răspunsurile tale deocamdată. Vrei să bem un pahar de vin împreună şi să închinăm pentru succesul proiectului discutat?

- De aceea m-ai invitat doar la restaurant, ca să bem un pahar de vin. Nu mai sunt la vârsta aceea ca să-mi dai un Ci-co.

Toader comandă două pahare de Jidvei şi dădură noroc.

- Nea Toadere, întrebă Daniela înainte de a părăsi restaurantul, cred că îmi ascunzi ceva, aşa este?

- Ce bine este să existe comunitate de păreri. Şi eu cred, Daniela, că-ți ascund ceva...

- Ce-mi ascunzi, nea Toadere?

- Eu ştiu ce-ți ascund...noi ăştia bătrânii suntem foarte secretoşi pe măsură ce înaintăm în viață.

- Dumneata, ştiu că ştii, dar eu nu ştiu ce ştii, se încruntă Daniela ca un copil care nu şi-a primit jucăria promisă. Dacă nu-mi spui, am să te pârăsc lui tata.

- Poți s-o faci, dar cred ca este mai bine să te măriți cu Mihai şi, pe viitor, atâtea zile câte voi mai avea, să mă pârăşti lui Cornescu.

- Eşti încăpățânat ca tata, de aceea sunteți prieteni de-o viață.

- Şi tu eşti tot ca tatăl tău, olteancă ironică şi iute la vorbă, ca şi el.

- Esti răutăcios, nea Toadere, hai spune-mi ce ştii de Mihai?

- Dacă vrei cu tot dinadinsul să ştii, vino cu Maria la Cheia.

- ...şi de ce nu pot să aflu acum şi trebuie să vin până la Cheia.

- Deoarece Cheia şi Valea Berii sunt cele mai frumoase locuri din lume...şi pentru că Titi şi cu Tanța vor să te vadă...şi poate altcineva vrea să te revadă. Daca eşti curioasă, vino în Valea Berii. Te asigur că merită osteneala. Să iei şi fata cu tine, te rog, chiar dacă trebuie s-o învoieşti de la şcoală. În Valea Berii am un pui de cățel şi Maria n-o să se plictisească acolo. Când vii, deci?

- Am concediu până pe 30 aprilie. Miercuri, pe 26 aprilie, pe la ora prânzului, vin cu maşina la Cheia, am să stau la nea Titi.

- Perfect, când ajungi la ei, sună-mă la telefon şi mai vorbim.

★

Toader, Niculae şi Tereza se întoarseră pe 23 aprilie acasă. Bătrânul nu-şi mai încăpea în piele de bucurie. Niculae şi Tereza erau la el şi peste câteva zile avea să-l trimită pe Mihai la Cheia ca să se întâlnească cu Daniela. Daca totul merge aşa cum a planuit, Mihai se va însura curând cu Daniela. În plus, primise de la Niculae un camion cadou şi acum avea cu ce să facă transporturile de cherestea.

- Doamne, viața poate fi, uneori, şi frumoasă.

Întâlnirea

- Mihai, uite aici o adresă în Cheia, am să te rog să mergi astăzi, după-amiază acolo ca să iei o comandă, spuse Toader. Pune pe cineva de la gater să spele automobilul ca să te duci cu el curat. Aştept un telefon de la ei şi apoi te anunț. Te rog să te ferchezuieşti şi să te îmbraci frumos, la cravată, că acolo sunt persoane cu nas subțire şi trebuie să faci impresie bună.

- Bine, Toadere, încuviință Mihai, puțin confuz. Ce comandă trebuie să iau?

- Este o comandă la care va trebui să lucrezi toată viața ta de aici înainte.

- M-ai lămurit buştean, Toadere, oricum mă duc, că m-ai făcut curios.

★

Pe la ora prânzului, Daniela sună de la Titi Georgescu.

- Bună ziua, nea Toadere, am ajuns la Cheia şi tot nu pricep nimic, mă mai ții mult în suspans?

- Este şi Maria cu tine?

- Întocmai cum mi-ați ordonat, domnule Şoimu, răspunse Daniela ironic.

- Peste o jumătate de ora va veni cineva la voi acolo. Faceți-vă fete frumoase, deoarece vine cineva sus-pus. Va deveni, în curând, patronul unei fabrici de cherestea.

- Aha? ...şi ce treabă am eu cu acela? continuă Daniela pe acelaşi ton ironic.

- Asta este treaba ta, Daniela, şi nu vreau să mă amestec, răspunse Toader sarcastic. Dar vorba multă, sărăcia omului... Peste o jumătate de ora, deci!

Toader aşează receptorul telefonului în furcă şi se duse să-l zorească pe Mihai ca să plece la Cheia.

★

Mihai ajunse repede la adresa indicată de Toader pe hârtie. Cunoştea această casă, fusese aici cu mulți ani în urmă cu Daniela. Era casa lui Constantin şi a Tanței Georgescu, unchiul şi mătuşa Danielei.

În curtea casei, o fetiță se juca cu o pisică. Era îmbrăcată ca o prințesă, dar reuşise deja, alergând după pisică, să murdărească în genunchi ciorăpeii albi. Mihai intră pe poartă şi se duse la fetiță.

- Cum te cheamă, prințeso? o întrebă Mihai

- Maria Georgescu mă cheamă, răspunse fetița, flatată că i se spuese prințesă, şi am şapte ani şi jumătate.

- Maria este un nume foarte fru...

Mihai rămase înmărmurit, se uită în ochii Mariei şi parcă se vazu într-o oglindă... Îi veniră în minte ultimele cuvinte ale lui Tudor Cornescu, tatăl lui: „Mama ta a văzut-o de curând pe Daniela cu o fetiță...Fetița îți seamănă...”

- Eu vorbesc şi limba franceza, domnule, dar pe dumneavoastră cum vă cheamă?

- Mihai mă numesc, prințeso, răspunse Mihai, tremurând de emoție. Când... când ai să împlineşti opt anişori?

- M-am născut la 19 august 1987, dacă sunteți bun la matematică, puteți să faceți singur socoteala, i se adresă Maria ironic.

Maria îi zâmbi în colțul gurii, privindu-l şăgalnic.

- Doamne, spuse Mihai, ai zâmbetul Danielei.

- Daniela este mămica mea, Mihai. O cunoaşteți pe mămica mea?

Mihai o luă pe Maria şi pe pisică în braţe şi se îndreptă cu ele înspre uşa casei. Cornescu făcu uşor socoteala, august 1987, noiembrie 1986 cu Daniela, la Scropoasa...

Uşa casei se deschise şi... o femeie, un înger de femeie, femeia vieţii lui, strigă:

- Maria, te rog să nu te murdăreşti că ne vine cineva în vizi...

Mihai şi Daniela îşi întâlniră privirile şi se îmbrăţişară fără un cuvânt.

- Mami, mami, Mihai îl cheamă pe acest domn. Mihai mi-a spus că sunt o prinţesă. Îl cunoşti mami pe domnul Mihai?

- Îl cunosc Maria, îl cunosc de foarte mulţi ani, de o viaţă...şi, dacă nu lasă pisica jos din braţe, o să fie Mihai aşa cum l-am cunoscut în liceu...

Mihai lăsă să-i sară pisica din braţe şi observă că Niculae, Tereza şi cu Toader opriseră Audi-ul în faţa casei lui Titi. Cei trei coborâră din autoturism şi intrară in casă.

- A... şi Daniela este aici? spuse Toader ironic, facând pe neştiutorul. Ea este, deci, muşteriul căruia trebuie să-i iei comanda pentru gater? Ai grijă, Mihai, să-i iei de astă dată bine comanda, că altfel o pierzi de muşteriu!

- Toadere, Toadere, reacţionă Mihai oftând. La aşa ceva nu m-am aşteptat! Cum pot să-ţi mulţumesc...

- Viaţa este plină de surprize, Mihai, nu-i aşa? adăugă Toader. Dar acum să vorbim de „afaceri”... Eu, Tereza, Niculae şi cu Maria vom rămâne până diseară la Titi şi la Tanţa, ca să mai vorbim. Voi doi mergeţi acum în Valea Berii că Daniela n-a mai fost de mult pe acolo. Oamenilor de la gater le-am dat liber astăzi. În casă am făcut focul şi am lăsat o sticlă de vin rece şi două pahare pe masă. Chiar dacă aveţi şi alte treburi de rezolvat, nu lăsaţi vinul să se încălzească pe masă, că-i păcat de el, este zaibăr oltenesc de la Gică...Nu trebuie să ne lăsaţi şi nouă din vin, că mai am o damigeană plină de la Gică.

Mihai se limită la a clătina din cap, fără să-şi creadă ochilor ceea ce trăia astazi. Toader, Tereza, Niculae şi Maria intrară fără alte cuvinte în casa lui Titi. Daniela se duse la Toader şi-l îmbrăţişă.

- De ce a trebuit, nea Toadere, să mergem amândoi la restaurant? întrebă Daniela contrariată. Nu puteai să mă descoşi depre Mihai şi la tata acasă?

- Ba da, dar mi-era sete de un vin de Jidvei, răspunse Toader.

- Mergi alături de mine? o întrebă Mihai pe Daniela.

- Acum, o fac, pentru că ai dat pisica jos din braţe, Mihai, voi merge alături de tine până la sfârşitul lumii.

- Nu s-ar putea spune că ţi-ai pierdut simţul ironiei.

- Mă vrei altfel?

- Nu, te vreau aşa cum eşti.

- Atunci ce mai aşteptăm?...

Se urcară în maşina Danielei şi plecară spre Valea Berii.

★

N-a durat mult şi cei doi s-au cununat la 3 septembrie 1995, în Cheia. Toader le-a făcut în Valea Berii o nuntă ca-n poveşti, aşa cum şi el cu Tamara lui au avut parte. Cu acest prilej, Niculae şi Tereza au revenit în România. Daniela Cornescu şi Mihai au hotărât să rămână la Cheia atâta timp cît va mai trăi bătrânul Toader. Pe Maria au lăsat-o în Bucureşti, la Gică şi la Ana ca să poată urma cursurile şcolii de limba franceză. Fetiţa aflase acum cine sunt părinţii ei adevăraţi. I-au schimbat şi numele de familie în „Cornescu”, aşa cum era normal. Părinţii Mariei veneau în fiecare vineri seara la Bucureşti şi se întorceau duminică seara înapoi, în Valea Berii. În vacanţe, Maria venea la Cheia şi, la sfârşit de săptămână, mergea cu părinţii pe munţi în drumeţie.

Firma de contabilitate a Danielei funcţiona la fel de bine ca şi înainte de nunta lor. Aşa că mai deschise o firmă, tot de contabilitate şi în Cheia. Clienţii ei, firme şi persoane private înstărite din regiune, îi erau asiguraţi prin relaţiile lui Toader.

Fabrica de cherestea din Valea Berii mai angajase trei persoane şi încă patru ca învelitori de case şi ţiglari. Pentru aceştia mai cumpărară o macara mică, necesară urcării ţiglei pe casele în lucru.

★

În octombrie 1995, se prezentă la fabrica de cherestea din Valea Berii un bărbat pe nume Marinescu, reprezentantul podgoriilor Ostrov şi Murfatlar. Acesta voia să comande ambalaje din lemn pentru exportul vinurilor de calitate nobilă din podgoriile amintite. Sticlele de vin trebuia ambalate

separat în cutii de lemn, artistic construite. Cu maşinile pe care fabrica din Valea Berii le avea în dotare nu era niciun fel de dificultate. Reprezentantul podgoriilor avea, în schimb, o altă problemă. Exportul vinului se făcea în Portugalia, Germania şi, uneori, în Spania şi clienții de acolo pretindeau ca dopul sticlelor să fie din plută portugheză.

- Doamna Cornescu, domnule Şoimu, domnule Cornescu, îmi trebuie pe cineva care să meargă în Portugalia şi să înveţe acolo tehnologia prelucrării plutei, de la descojirea de pe stejarii de plută, până la forma finită de dop. Ştiți, continuă reprezentantul, eu sunt un om bătrân şi nu pot să mai colind lumea la vârsta mea. Nici copii nu mai am în țară şi nici pe altcineva, ca să-i trimit o lună în Portugalia. Pe de altă parte, este nevoie pentru aşa ceva, de un inginer priceput care, după ce învață acolo tehnologia de prelucrare a plutei, să construiască, sau să adapteze în Bucureşti maşinile şi aparatura necesară pentru aceasta. Dumneata, domnule Cornescu, eşti absolvent de TCM şi cred ca eşti predestinat pentru asta...

- Domnule Marinescu, fabrica noastră de aici impune prezența mea aproape zilnică în procesul de producție. Care ar fi condițiile dumneavoastră?

- Tinere, eu îți plătesc avionul dus-întors până în Lisabona, transportul în zona Sines-Alentejo, cazarea şi trei mese zilnice acolo. În plus vei primi două mii de mărci germane pentru luna pe care o stai acolo. Dumneata te obligi să-mi faci, după ce te întorci în țară, proiectele şi planurile detaliate de executie ale maşinilor şi instalațiilor necesare pentru prelucrarea plutei şi îmbutelierea sticlelor, în timp de un an de zile. În această perioadă vei primi lunar câte 1200 de mărci germane. Costurile bibliografiei tehnice, necesare proiectului, le suport eu. Plata pentru construcția maşinilor o suport tot eu. Dumneata te obligi ca la două săptămâni să vii la Bucureşti pentru a urmări construcția şi montarea aparaturii. Pentru a pune în funcțiune aparatura, va trebui să stai circa o lună în Bucureşti. Transportul la Bucureşti şi şederea acolo, le plătesc eu şi, în plus, vei avea un salariu de o mie două sute de mărci germane. Asta e oferta mea.

Mihai era uluit de propunere, dar nu voia să-l lase pe bătrânul Toader, binefacătorul lui, singur acasă. Mihai se uita când în ochii Danielei, când în ochii bătrânului. Nu era simplu să ia o hotărâre...

- Ce mai aştepți, Mihai, spuse Toader. Tu şi cu Daniela sunteți bucureşteni. După ce eu nu voi mai fi, oricum nu veți ieşi la pensie în Valea Berii. Este şansa ta, nu-i da cu piciorul!

- Vorbeşti serios, Toadere?

- Este ceea ce gândesc, Mihai. Domnul Marinescu aşteaptă un răspuns acum de la tine. Spune „da”, Mihai, dacă şi Daniela este de acord.

Daniela încuviință cu hotărâre din cap.

- Mihai spuse un „da” abia perceptibil.

- A fost acesta un „DA”, domnule Cornescu?

- A fost un „DA” al hotărârii noastre, domnule Marinescu, spuse Toader, privindu-i pe Daniela şi pe Mihai direct în ochi. Aş avea o întrebare, cum de ați ajuns dumneavoastră tocmai la noi aici în Valea Berii şi cum de ştiți atâtea despre Mihai?

- Fiul meu este specialist în motoare navale şi este coleg de serviciu şi prieten bun cu Niculae Şoimu în Germania.

★

La 15. noiembrie 1995, Mihai decola din Bucureşti pe direcția Lisabona, via Zurich. Din aeroportul Lisabona a închiriat pentru o luna automobilul rezervat de domnul Marinescu. Mihai a mers până în oraşul Sines, localitatea unde s-a născut Vasco da Gama. Acolo avea rezervată o pensiune în satul turistic Porto Covo, aflat la circa zece kilometri de Sines. A doua zi, tânărul s-a prezentat la firma Leal & Vicêncio Cortiça Lda. Din prima zi Mihai a inceput să-şi facă desene şi schițe după înstalațiile de prelucrare a plutei.

Duminica următoare, pentru că era liber, Mihai s-a folosit de maşina închiriată ca să viziteze Lisabona. Nu departe de Piața Comerțului a găsit o giuvaiergerie de unde i-a cumpărat Danielei un lănțişor de aur, tipic portughez, de 19,2 karate cu un medalion, reprezentând o floare de colț cu un mic diamant în mijloc. O asemenea bijuterie, aproape identică dar de argint, i-a cumpărat şi Mariei. În zilele care au urmat a fost dus şi pe plantațiile de stejari de plută ca să poată face diferența între calitățile plutei. Lui Toader i-a cumpărat de acolo un toporaş decorativ, făcut pentru decorticarea plutei de pe arbore. Pentru că oamenii de acolo nu vorbeau bine engleza, Mihai a început să învețe limba portugheză. După o lună putea comunica, binişor, la nivel mediu, în noua limbă. Pe 21 decembrie,

Cornescu ateriza pe aeroportul Otopeni cu o geantă plină de schițe şi detalii de construcție pentru instalațiile de prelucrare a plutei.

Daniela şi Maria îi săriră de gât şi-l îmbrățişară pe Mihai în aeroport. Maria fu prima care îşi primi cadoul, lăsându-şi mândră lănțişorul să-i atârne de gât peste haine. Daniela îşi sărută soțul şi-şi primi şi ea cadoul de la Mihai.

- Est cel mai frumos cadou pe care l-am primit vreodată, Mihai.
- Lănțişorul meu este mai frumos ca al tău, mami, se lăudă Maria.
- Voi două sunteți frumoase, fetele mele.

De la Otopeni, trecură prin Bucureştii Noi de unde i-au luat pe Gică şi pe Ana ca să meargă la Cheia pentru a petrece împreună Craciunul cu Toader Şoimu.

La jumatatea lui mai 1996, instalația de îmbuteliere a vinurilor nobile de Murfatlar şi Ostrov din Bucureşti începuse să funcționeze. Maşinile pentru prelucrarea plutei importată din Portugalia funcționau la parametri optimi. Mihai îşi evidențiase încă o dată măiestria.

Moartea Şoimului

În tine se-ntrupează năzuința
Pe care toți eroii o purtară:
Să cânt-n largul zării biruința,
Învingători şi liberi, ori să moară.
(Viorica Lăzărescu, Închinare)

Batrânul Toader se simțea tot mai rău pe zi ce trece. Într-o frumoasă zi de vineri a lunii iunie 1996, Toader îi spuse lui Mihai cu vocea întretăiată:

- Mihai, vreau să-ți cer o favoare şi anume, ca tu să nu pleci astăzi la Bucureşti. Las-o pe Daniela să plece la Maria. Am nevoie de tine la sfârşitul acesta de săptămână.

- Desigur, Toadere, nu-i nicio problemă. Te simți bine?

- Mă simt bine, ca un om bătrân ce sunt. Mâine vreau să mergem amândoi să ne plimbăm puțin, în sus pe Valea Berii.

- Foarte bine, Toadere.

Mihai avu o presimțire rea în şi seara îl sunăt pe Niculae, în Germania.

- Bună seara, Niculae, am o presimțire rea, Toader nu arată prea bine.

- Îți mulțumesc pentru telefon, Mihai, este o veste rea, dar ştiam că odată şi-o dată am să aud şi asta. Mă bucur mult că eşti alături de tata. Te rog să mă suni, dacă va fi mai rău...

Mihai i-a spus Danielei, când a plecat la Bucureşti, că are o presimțire sumbră în ceea ce-l priveşte pe Toader.

- Mihai, dacă vrei, voi rămâne şi eu în Cheia. Îi datorăm atâtea lui nea Toader...

- Cred ca este mai bine, Daniela, dacă rămân numai eu cu Toader.

Daniela se duse la Toader şi îl îmbrățişă ca pentru ultima oară, apoi îl sărută pe Mihai cu lacrimi în ochi, se urcă în maşină şi plecă la Bucureşti.

Tânărul îl sună şi pe Părintele Haralamb din Cheia şi-l anunță despre posibilul sfârşit al lui Toader.

- Părinte Haralamb, mâine vrea Toader să mă plimb cu el pe poiană, în Valea Berii. Puteți veni şi dumneavoastră, poate are ceva să vă spună. Nu arată deloc bine...

- Mâine la ora nouă sunt la voi.

- Vă mulțumesc, părinte!

- Lui Dumnezeu să-i mulțumeşti, Mihai. Dacă se întâmplă ceva cu Toader în noaptea asta, să ai o lumânare pregătită. Te rog să dormi cu el în cameră la noapte...

★

În dimineața zilei de 22 iunie 1996, Toader, bătrânul de 79 de ani, mergea încet prin iarba necosită, încă umedă de roua nopții, sprijinindu-se de brațul lui Mihai. Nu era nicio adiere de vânt pe păşunea văii şi nici ciripitul păsărilor nu se auzea, ca de obicei. Era o linişte ciudată, de parcă natura însăşi se pregătea să întâmpine un eveniment important.

La un moment dat, bătrânul Toader vru să se aşeze. Mihai luase o pătura cu el, o întinse pe iarbă şi se aşezară amândoi pe ea.

- Mihai, ieri a fost solstițiul de vară când ziua este mai lungă decât noaptea. Ziua este strălucitoare şi veselă, noaptea este neagră. Aşa a fost şi viața mea, când veselă, când neagră, când „zi” când „noapte”. Solstițiul şi echinocțiul sunt ca o balanță între zi şi noapte. Aşa a fost şi viața mea, am făcut şi trăit şi bine, am făcut şi trăit şi rele. Aşa este viața. În general, am avut în viață mai multe clipe

frumoase decât urâte. Vezi, în această privință ne asemănăm. Nici tu n-ai avut parte numai de bine în viață, dar, pe ansamblu, cred ca până în momentul de fața ți-a fost mai mult bine decât rău...

- Aşa este, Toadere, tu ai fost acela care mi-ai readus soarele în viața mea.

- Nu de aceea îți spun toate astea. Poate că aşa este, Mihai, că ți-am netezit puțin calea, tu însă eşti un băiat minunat şi plămădeşti aur în mâinile tale. Cel mai mult mă bucură că eşti acum căsătorit cu Daniela. Sunt fericit că la aceasta am avut şi eu partea mea de contribuție. Tu eşti fericit, Daniela şi cu Maria sunt fericite, Gică, cel mai bun prieten al meu este fericit. Toți suntem fericiți, că tu eşti acum cu Daniela. Dacă toți în jurul meu sunt fericiți, pot să mor şi eu fericit. Este un sentiment tare plăcut.

Mihai îngăimă cu nodul în gât un fel de aprobare.

- Să ai grijă de fetele tale, Mihai. Familia constituie tot ce este mai frumos pe lume. Bogăția este bună, dar nu se poate ridica spiritual la înălțimea valorilor familiei. Ai grijă de ele şi ai grijă de tine. Aşa mi-am dorit ca, după ce te văd căsătorit şi cu familia ta, pot să mor liniştit şi împăcat cu viața mea. A fost ultimul meu mare vis, şi acum s-a împlinit.

- Îți mulțumesc din inimă, Toadere!

- A fost datoria mea fața de Dumnezeu ca să fac şi fapte bune în viață. Mai am totuşi o ultimă rugaminte, Mihai. Vreau să mă îngropi lângă mormântul tatălui meu, Nechifor, al Tamarei mele dragi şi unde este îngropată şi urna lui Nechifor, băiatul meu, lângă bradul din fundul curții.

- Aşa am să fac.

- Mi-am cioplit de mult crucea şi se află în podul casei. Pe ea trebuie să dăltuieşti doar data, de astăzi...

- Aşa am să fac, Toadere, spuse Mihai, nemaiputându-şi opri lacrimile care îi curgeau şiroaie.

Pe pajişte se apropia de ei părintele Haralamb.

- Foarte bine că ai chemat părintele, Mihai. Mie până astazi mi-a fost dat să trăiesc. Mihai Cornescu, a fost una dintre bucuriile vieții mele să te cunosc. Acum du-te, te rog, şi lasă-mă să mă spovedesc părintelelui Haralamb. Ramâi cu bine, Mihai!

- Cu bine, Toadere, îți mulțumesc din suflet pentru tot ce ai făcut pentru mine. Sper să ne întâlnim şi în alte vieți...

- Cu bine, Mihai!

Mihai se îndepărtă de bătrân cu fața scăldată în lacrimi.

Parintele Haralamb se veni lângă Toader Şoimu, aprinse o lumânare şi o aşeză într-un sfeşnic pe care îl aduse cu sine. Preotul Haralamb îşi puse patrafirul, făcu rugăciunea şi se pregăti să-i asculte spovedania lui Toader.

- Parinte, numele meu de botez este Paraschiv şi nu Toader, aşa cum mă ştie lumea...

- Ştiam, Paraschive, care este numele tău de botez, continuă-ți spovedania.

- Am făcut şi am văzut multe în viață, am curmat vieți omeneşti. Mai întâi am fost trimis în război. După ce m-am întors de pe front, am curmat alte vieți, pentru ca, după priceperea mea, să-i scap pe alții de la pieire sau de la chinurile pe care aceştia le-ar fi pricinuit semenilor lor...

- Pentru noi, esti alături de frații tăi, Eroul din Valea Berii. Ai fost unul dintre miile de eroi care s-au jertfit pentru o Românie mai bună, fără ca cineva să le facă statui sau monumente.

- Îți mulțumesc pentru vorbele dumitale, Părinte Haralamb. Mă bucur că părintele Damian are un asemenea urmaş aici la noi, pe Valea Teleajenului.

- Continuă-ți dar spovedania, Paraschive! Sfanta Scriptură zice: Toți multe greşim. Iar de vom zice că păcat nu avem, pe noi inşine ne înşelăm şi adevărul nu este în noi; iar dacă ne vom mărturisi păcatele, credincios şi drept este Dumnezeu, Acela care să ne ierte nouă păcatele şi să Ne curățească pe noi de toată întinăciunea şi nedreptatea.

- Doamne Dumnezeule, spuse Toader, astăzi doresc din toată inima a mă întoarce la Tine, a mă curăți de toate păcatele, Părintele meu Cel preabun, pe Care te-am jignit şi mâhnit şi a mă mântui de tot păcatul. Puterile mele cele slabe încă nu sunt în stare a mă ajuta pentru a face aceasta. Deci, rogu-mă Ție, Dumnezeule, Părintele milostivirilor, ajută-Mă a face şi a desăvârşi această curățire de păcate. Rogu-Te, Doamne, fie-Ți milă de mine şi iartă-mă. Doamne, Iisuse Hristoase, Mântuitorul şi Dumnezeul meu, Tu ai venit în lume să mântuieşti pe cei păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu. Ajută-Mi, Doamne, Care ai venit să chemi, nu pe cei drepți, ci pe cei păcătoşi, la pocăință cheamă-Mă şi pe mine păcătosul. Ajută-Mă a alerga la Tine, Izvorul vieții şi Lumina lumii, Care luminezi tuturor. Primeşte-Mă pe mine, păcătosul. Ajută-Mă a alerga la Tine, la milostivul Scaun al judecății Tale de aici de pe pământ, la Sfânta Spovedanie înaintea morții mele. Pentru minunata Ta întrupare, activitate Mesianică, Patimă, Crucificare şi moarte pe Cruce, pentru mântuirea noastră şi pentru preamărita Ta

Înviere, rogu-te pe Tine, Care ai iertat pe vrăjmaşii Tăi răstignitori, iartă-Mi şi mie toate păcatele mele şi primeste-Mă în Împărăția Ta!...

★

Mihai, observându-i pe Toader şi pe părintele Haralamb de departe, plângea în hohote, ca un copil. După aproximativ o oră de la spovedanie, văzu că Sfinția sa Haralamb se puse pe genunchi şi aşează creştineşte, pe iarba pătată de flori a Vaii Berii, trupul rămas fără viață al Marelui Paraschiv Şoimu, şi-i închise ochii.

Părintele Haralamb îi făcu semn lui Mihai să se apropie şi începu slujba de primire la ceruri a robului lui Dumnezeu, Paraschiv Şoimu. În Valea Berii se auzea numai vocea frumoasă a părintelui.

La sfârşitul slujbei, o pală de vânt stinse lumânarea din sfeşnic. Vârfurile brazilor începu deodată să se clatine şi se porni un vânt puternic pe Valea Berii. Părintele Haralamb şi Mihai au mai încercat să aprinda lumânarea, dar nu a mai fost posibil din cauza vântului.

- Dumnezeu să-l odihnească pe Paraschiv Şoimu, Mihai!

- Dumnezeu să-l odihnească, parinte Haralamb!

- Mihai, cheamă te rog doctorul din Cheia ca să întocmească certificatul de deces. Pe toți ceilalți din Cheia am să-i anunț eu că Toader Şoimu a plecat în lumea celor drepți. Anunță-i tu pe Niculae în Germania şi pe ceilalți care nu sunt din Cheia. Eu propun ca înmormântarea să fie marți, pe 25 iunie, la ora unu după prânz. Am să-ți trimit astăzi oameni ca să-l pregătească pe răposat pentru îngropăciune şi apoi pentru priveghi.

★

În trudă ne–am zbătut şi-n umilință,
Tiranii pâinea ne–au luat...
Destul ne–am încleştat în suferință,
Cu Neamu-ntreg am sângerat.
Din greu şi aspru vuet de ciocane,
Înconvoiați de foame şi nevoi,
Din zgura de furnale şi cazane,
Flămânzi ne ridicăm şi goi.

(Imnul muncitorilor, Radu Gyr)

La 25 iunie 1996, curtea lui Toader Şoimu din Valea Berii era ticsită de oameni. Niculae şi Tereza Şoimu, Niculae, vărul defunctului şi Cozma, fiecare cu nevestele şi copiii, zeci şi zeci de oameni, prieteni, copiii părintelui Damian, maici de la Mânăstirea Suzana, cunoscuți, clienți, silvicultorii şi polițistii zonei etc. Titi, Tanța şi Ana Georgescu, Gică, Daniela şi Maria stăteau alături de Mihai căre nu-şi mai putea conteni lacrimile. Mai bine de o sută de oameni îmbrăcați în haine negre, umpleau într-o tăcere mută curtea casei din Valea Berii, sub soarele arzator de sfârşit de iunie. Pe la ora prânzului, apăru şi părintele Haralamb cu familia.

...vocea frumoasă a Parintelui Haralamb se auzea în toată poiana din Valea Berii. Fiecare lua o mână de pământ şi arunca, în semn de rămas bun, pe cosciugul lui Toader Şoimu. Preotul îşi încheie slujba şi predica şi apoi îi dădu cuvântul, după dorință, lui Gică Georgescu. Gică îşi şterse lacrimile cu batista şi se duse lângă groapa lui Şoimu, prietenul lui de o viață.

- Cinstiți oameni buni, nu mi-a dat Dumnezeu darul cuvântului şi al scrisului. Vreau să spun numai că acum s-a stins din viață penultimul vlăstar al familiei Şoimu, unul dintre eroii neamului românesc. El va rămâne, ca atâtea alte mii, un anomin al neamului nostru. În cinstea lui nu se vor scrie nici letopisețe, nici cărți. De aceea vă rog pe cei mai în vârstă, prezenți aici, să le povestiți copiilor şi nepoților voştri istoria lui, ca şi ei la rândul lor s-o povestească mai departe, urmaşilor lor. Vă mulțumesc... Şi... Dumnezeu să-l odihnească!

Gică Georgescu mai luă o mână de pământ şi o aruncă în groapă, peste coşciug.

- Să te odihnească Dumnezeu în ceruri, prietene Paraschiv, spuse Gică pe marginea gropii, fără să-l audă nimeni.

Mihai şi Daniela îi poftiră pe toți la masa parastasului şi oamenii se aşezară rând pe rând la mesele pregătite în curtea casei. Doi oameni umplură groapa cu pământ şi la urmă Mihai şi Niculae Şoimu înfipseră crucea la căpătâiul lui Toader.

De cealaltă parte a poienii din Valea Berii, cineva intona la trompetă cântecul „Il silencio” al lui Nini Rosso.

...şi viaţa îşi urmă cursul ei

Pe la sfârşitul lui 1997, instalaţia de îmbuteliere a vinurilor Murfatlar şi Ostrov din Bucureşti nu mai putea face faţă cerinţelor, deşi funcţiona la capacitate maximă. Domnul Marinescu, directorul fabricii de îmbuteliere, îl chemă într-o zi pe Mihai Cornescu la el.

- Domnule Cornescu, cerinţa la export a vinurilor noastre este atât de mare, că de-abia o mai putem onora. Alte şi alte firme, în special din Portugalia, ne cer să mărim cantitatea de vinuri exportate. Pe de altă parte, portughezii vor să-şi vândă şi ei vinurile la noi pe piaţa românească. Ne trebuie un om capabil, care să proiecteze o instalaţie mult mai mare de prelucrare a plutei pentru dopuri şi una mult mai mare de îmbuteliere a vinurilor. Acest om capabil sunteţi dumneavoastră. Noua instalaţie se va construi şi monta în Bucureşti şi vinurile se vor îmbutelia şi ambala, ca şi până acum, tot în Bucureşti. Livrările se fac de la Murfatlar şi de la Ostrov şi, poate în viitor, şi de la alte podgorii. Puteţi proiecta o instalaţie mult mai mare?

- Desigur că o pot face, domnule Marinescu. Trebuie să-mi spuneţi numai ce capacitate de producţie maximă vreţi să atingeţi.

- Aceasta nu este totul, domnule Cornecu. Vrem ca ambalajul vinurilor să fie mai departe produs în fabrica dumneavoastră din Valea Berii. Pe de altă parte, avem nevoie de dumneavoastă zilnic, aici în Bucureşti, la fabrica de îmbuteliere a vinurilor. Am mai dori ca să mergeţi, cam la două luni, pentru circa o săptămână în Portugalia. Acolo trebuie să controlaţi vânzările vinurilor noastre şi să achizitionaţi noi clienţi. Sunteţi exact persoana de care avem nevoie şi prezenţa dumneavoastră în Bucureşti şi, periodic, în Portugalia este imperios necesară. Desigur că oferta mea faţă de dumneavoastră se va ridica la nivelul pretenţiilor noastre. Dacă dispuneţi de fondurile necesare, puteţi prelua importul de vinuri din Portugalia ca o acţiune a dumneavoastră cu procentul de 90%. Pentru aceasta este nevoie de un capital propriu de 12.000 D-Mark...

- Pot continua, domnule Cornescu?

- Continuaţi vă rog, sună foarte interesant tot ce-mi spuneţi.

- Pentru faptul că ne veţi oferi posibilitatea de a deţine 10% din acţiunile firmei dumneavoastră la importurile de vinuri din Portugalia, noi vă asigurăm, prin contract scris, vânzarea produselor importate în urmatorii cinci ani pe piaţa românească. Contăm din start pe vinderea vinurilor portugheze în România, aproximativ 200.000 de sticle pe an. Salariul dumneavoastră la firma noastră va fi iniţial de 2000 D-Mark pe lună. Transportul cu avionul, cazarea în Portugalia şi diurna de 150 D-Mark pe zi, le suportăm noi. Cred că oferta pe care v-am propus-o este una bună, bazata pe interese comune, reciproc avantajoase. Tot ceea ce am discutat aici va face obiectul unui document, scris care va reprezenta contractul nostru, dacă sunteţi de acord cu aceste condiţii. Când ne puteţi spune dacă acceptaţi condiţiile noastre şi, în caz afirmativ, când puteţi începe activitatea la noi?

- Domnule Marinescu, mai întâi trebuie să discut cu soţia mea dacă şi ea este de acord. Prezenţa mea zilnică la Bucureşti mă va obliga să vând fabrica de cherestea din Valea Berii. Soţia mea va trebui să rămână cu mine în Bucureşti şi va trebui să vândă firma ei de contabilitate din Cheia. Daca ne decidem să rămânem în Bucureşti şi accept condiţiile dumneavoastră, pot să încep activitatea de la 2 februarie 1998.

- Veţi primi la noi un salariu iniţial de 2200 D-Mark pe lună cu o creştere anuală de 10%. Aş vrea să ne întâlnim săptămâna viitoare, ca să-mi comunicaţi hotărârea dumneavoastră. Este potrivită ora 10, domnule Cornescu?

- Este foarte bine, domnule Marinescu, lunea viitoare la ora zece, aici la dumneavoastră în birou.

★

Mihai se sfătui cu Daniela şi pe 2 februarie 1998 începu activitatea la fabrica de îmbuteliere a vinurilor Murfatlar şi Ostrov din Bucureşti, VMOB.

Fabrica de cherestea, camionul MAN-VW, casa şi firma de acoperitori de case din Valea Berii le vându convenabil, în procent de 60%, unor trei angajati ai gaterului. Mihai păstra 20% din acţiuni şi restul de 20% i le dărui lui Niculae Şoimu, cu toată împotrivirea inițială a acestuia.

Daniela cedă drepturile firmei de contabilitate din Cheia, în schimbul unei sume acceptabile pentru ambele părti, unei angajate a firmei.

★

Trecură şase ani de când Mihai Cornescu activa, cu mare succes, la fabrica de îmbuteliere a vinurilor Murfatlar şi Ostrov din Bucureşti, VMOB. Paralel cu această activitate, Mihai infiinţase în 1998 firma „VinoCor" de import, specializată în importul de vinuri din Portugalia şi Spania. Din Portugalia importa vinuri din zona Alentejo, de la sud de Lisabona. Vinurile podgoriilor Borba, Pais do Sado şi Reguengos aveau mare căutare pe piaţa românească. Cu acelaşi succes se vindeau vinurile spaniole din podgoriilor Rioja, Montila Moriles-Cordoba, Jumilla, precum şi vinul spumos tip şampanie, Freixenet. Firma VinoCor se extinse în 2001 prin exportul de vinuri româneşti pe piaţa vesteuropeană. Podgoriile preferate la export erau Dealul Mare, Jidvei, Pietroasele şi altele. I se cereau lui Mihai în străinătate şi vinuri de Murfatlar şi de Ostrov, dar Cornescu a preferat să nu intre în conflict cu firma domnului Marinescu, făcându-i concurenţă neloială. Firma VinoCor avea acum peste patruzeci de angajaţi, iar transportul de vinuri se făcea cu cele şase camioane ale firmei, procurate la un preţ convenabil din Germania, de către Niculae Şoimu. Afacerile din Valea Berii mergeau din ce în ce mai bine, fabrica se extinse şi Mihai se bucura că a lăsat firma lui Toader pe mâna unor oameni vrednici. Desigur că din veniturile firmelor primeau şi el şi Niculae câte douazeci de procente. Firma de contabilitate din Bucureşti a Danielei se mărise şi avea acum treizeci de angajaţi, dintre care douăzeci cu studii superioare.

Maria devenise o domnişoară înaltă şi frumoasă. În 2004 a absolviit liceul de filologie, cu profilul limba franceză. Pentru că fusese o elevă eminentă i se aprobă să urmeze doi ani într-un an şi astfel îşi luă examenul de bacalaureat cu un an mai devreme. În acelaşi an intra cu o notă de admitete foarte bună la Facultatea de Limba Franceză din cadrul Universităţii din Bucureşti.

★

Mihai muncea neobosit, atât pentru pentru firma domnului Marinescu, cât şi pentru pentru propria firmă, VinoCor. Învăţase limbile castellano-spaniolă şi portugheză foarte bine şi se descurca de minune în vizitele periodice efectuate în aceste ţări. Afacerile familiei Cornescu mergeau foarte bine, iar Maria îşi răsplătise continuu părinţii prin rezultatele de la şcoală şi apoi de la facultate. Ea fusese în repetate rânduri în diverse zone ale Franţei ca să se perfecţioneze în limba franceză, uneori chiar şi câte două luni.

Mihai se plângea în ultima vreme tot mai des de dureri de ficat, avea deseori febră, era extrem de obosit şi ceea ce-l supăra cel mai tare era mâncărimea pielii. Se aşeza la masă cu Daniela şi cu Maria, dar nu avea niciun pic de poftă de mâncare. Mânca tot mai puţin şi începuse să scadă în greutate. În mai 2006, Mihai a făcut o călătorie în Spania, în oraşul Haro din provincia Rioja. Fusese invitat acolo de podgoriile Muga. Afacerile lui Cornescu cu „Bodegas Muga" funcţionau de câţiva ani foarte bine şi acum administraţia firmei îl invitase la o călătorie prin Spania. Aveau să fie vizitate Toledo, Aranjuez, Consuegra-La Mancha cu morile de vânt ale lui Don Quijotte, Alcalá de Henares cu casa lui Miguel de Cervantes şi desigur Madridul. Punctul culminant avea să se producă la Madrid, pe data de 10 mai, la sărbătorirea Sfântului Isidro, patronul Madridului, prilej cu care, în acea seară a asistat pentru prima dată la corida de tauri din Piaţa Ventas. Ajunşi în Madrid, ghidul privat, pus de către firma „Bodegas Muga" la dispoziţia lui Mihai, îi relatase, printre altele, că San Isidro s-a născut in Madrid in 1082 şi a murit in 1172. Îl conduse apoi la Muzeul Prado, la Muzeul Figurilor de Ceară, la clădirea centrală a poştei din piaţa Cibeles şi la statuia ursului care scutură pomul madroño. Numele Madrid, i se spusese, provine de la numele acelui pom, madroño.

Mihai nu se simţea de mult timp prea bine şi ar fi vrut, iniţial, să renunţe la invitaţia de a vizita Spania. Deseori avea dureri de stomac şi se simţea balonat, vomita cu sânge, în timp ce scaunul îi era negru, moale, lucios şi foarte urât mirositor. Durerile de ficat apăreau tot mai des şi erau tot mai greu de suportat.

În dimineața acelei zile, Mihai a avu un acces de vomă cu sânge chiar în Plaza del Sol. Nu s-a simțit bine să i se întâmple aceasta chiar în prezența ghidului. Criza i-a trecut şi a continuat vizita în Madrid, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Seara, în toiul coridei de tauri, ghidul l-a scos aproape pe brațe din clădirea coridelor, aflată în Piața Ventas. Mihai s-a scuzat ghidului şi l-a rugat să-l ducă la aeroportul din Madrid ca să plece cît mai repede acasă.

Ajuns în Bucureşti, maşina salvării l-a luat direct din aeroportul Otopeni şi l-a dus la spital. Daniela conducea automobilul VW-Golf în spatele salvării.

★

O soră medicală i-a condus, pe Daniela şi pe Mihai, în biroul directorului spitalului.

- Va rog să aşteptați puțin aici, domnul director va sosi în cel mult zece minute. Pot să vă aduc o cafea, Doamna Cornescu, şi dumneavoastră, domnule Cornescu pot să vă aduc ceva de băut?

- Vă mulțumesc de întrebare, doresc o cafea, dacă se poate, răspunse Daniela.

- Eu nu vreau nimic, vă mulțumesc doamnă, răspunse Mihai.

Cei doi rămaseră tăcuți în fotoliile din biroul uriaş al directorului. Calendarul de pe perete arăta vineri 19 mai 2006. Sora îi aduse Danielei cafeaua şi, la scurt timp, întră directorul spitalului. Îi sărută mâna Danielei şi-i întinse mâna lui Mihai.

- Numele meu este Someşanu, se prezentă directorul spitalului. Îmi pare bine să vă cunosc, doamna Cornescu, domnule Cornescu.

- Bună ziua, domnule Someşanu, plăcerea de a vă cunoaşte este de partea noastră, spuse Mihai. Aş fi preferat să vă cunosc în condiții mai plăcute. Ce-mi puteți spune despre stadiul bolii mele?

- Aş vrea să vă întreb pe amândoi cît de sincer pot fi față de dumneavoastră, în ceea ce priveşte stadiul bolii?

- Domnule director Someşanu, răspunse Mihai, nu mai sunt demult un copil şi vă rog să fiți cît mai sincer posibil.

- În urma analizelor efectuate în ultimele zile s-au constatat, domnule Cornescu, leziuni grave ale ficatului. Ați practicat în tinerețe vreun sport dur, box, judo sau rugby, de exemplu? Ficatul dumneavoastră este foarte deformat. Înclin să cred că această deformare este cauzată de eventualele lovituri primite în timpul practicării unui sport mai dur.

- Domnule doctor, în era ceauşistă am fost intemnițat pe baza unei oribile înscenări. Mi s-a imputat faptul că am făcut trafic de valută şi proxenetism. Eram pe atunci un tânăr inginer şi mai câştigam ceva bani, spălând, la sfârşit de săptămână, autocarele firmei ONT. Voiam să mă căsătoresc cu această doamnă de lângă mine, pe atunci fiind domnişoara Daniela, studentă la ASE. Un ofițer de miliție dorea acelaşi lucru, atfel a trebuit să dispar o perioadă, ca să nu-i stânjenesc planurile sale de căsătorie. Bătaia, maltratările, frigul iernii, dogoarea verii şi mâncarea mizerabilă din închisoare le-ați putut vedea acum prin efectele lor, la analizele de care tocmai ne-ați informat. La toate acestea aş aminti drept cauză a bolii mele şi prea desele vaccinări făcute în perioada detenției. Venea un medic, un altul decât cel al închisorii şi ne vaccina, spunea el, pentru hepatită. Acum nu ştiu dacă ne vaccina ca să nu ne îmbolnăvim de hepatită, sau tocmai ca să primim virusul acestei boli. Ne strigau după număr, ne încolonau şi ne vaccinau la rând. Nu-mi amintesc să fi schimbat acul seringii la fiecare persoană. Câțiva colegi au reclamat faptul că nu se schimbă acul seringii. Au fost imobilizați de către gardieni şi obligați să accepte vaccinarea în condițiile impuse de penitenciar. Medicul închisorii nu lua parte la aceste vaccinări. Mulți colegi de închisoare s-au îmbolnavit grav, imediat după aceea de hepatită, încă din perioada încarcerării. Poate că tocmai acesta era scopul vaccinării şi anume, decimarea noastră. Nu toți deținuții erau vaccinați. Cei care erau închişi pentru crime şi cei pe care îi ştiam că sunt turnători nu au fost chemați ca să se încoloneze pentru vaccinare.

- Este trist ceea ce povestiți.

- Din păcate nu am în acest moment istorii mai vesele de povestit. De când am ieşit din închisoare, simt dureri la ficat. Poate că eu fac parte dintre aceia care le-am supraviețuit cel mai mult acelor vaccinări.

- Înțeleg, domnule Cornescu, nu sunteți singura persoană care a fost în închisorile comuniste şi la care am constatat efecte identice.

- Nu sună foarte consolator, domnule Someşanu, spuse Daniela.

- Nu dispun de o altă consolare în cazul soțului dumneavoastră, i-o tăie medicul. O minciună desigur ca nu vreți să auziți şi, nici nu am intenția să vi-o furnizez.

- Domnule Cornescu, vă mai întreb o dată, cît de sincer pot fi cu dumneavoastră.

- V-am spus, domnule director, că ne puteți vorbi deschis, spuse Daniela autoritar.

- Doamna Cornescu, întrebarea i-a fost adresată domnului Cornescu, este viața dumnealui în joc şi de la dumnealui aştept acum, un răspuns, vă rog aşadar să vă abțineți!

- Domnule Someşanu, este vorba aici despre viața soțului meu, despre viața tatălui copilului meu. Dacă acest bărbat de lângă mine are ficatul distrus, este în cea mai mare măsură şi vina mea, pentru că din cauza mea a fost băgat în puşcărie... Pentru că acel ofițer MAI să se căsătorească cu mine, şi a făcut-o, i-a provocat tatălui meu un infact miocardic, cauzat de bătăile administrate în timpul anchetei, l-a lăsat paralizat pe viață pe tatăl actualului soț... Nu ştiu cum ar reacționa alte femei când soțul le pune pistolul la tâmplă, sau când vine cu două târfe ca să facă sex cu ele, şi nevasta este în cameră, alături de ei? Eu am supraviețuit la toate acestea şi acum sunt aici sănătoasă, aşteptând din gura dumneavoastră diagnosticul actualului meu soț. Poate că era mai bine ca eu să nu fi existat şi aceşti oameni să nu ar fi suferit atâta, numai şi numai din cauza mea... Nu ştiu cît ați pătimit dumneavoastră pe timpul lui Nicolae Ceauşescu. Poate că ați fost după facultate angajatul acestui spital, numai că aveați biroul, poate, la un etaj inferior... Va rog, aşadar, să țineți seama de implicarea mea în situația soțului meu.

- Va rog să mă ascultați cu luare aminte, doamna Cornescu! În iulie 1987 mi s-a luat dreptul de a-mi profesa meseria, pentru că am provocat un avort unei femei. Operația a decurs foarte bine şi fără complicații, numai că femeia m-a „turnat" la miliție. Ea este acum nevasta unui ministru aflat în funcție, dar aceasta mai puțin contează. După revoluție am fost eliberat din închisoare şi mi s-a redat dreptul de a-mi profesa meseria. Şi eu am rinichii distruşi de la bătaia cu saci de nisip şi stau zi şi noapte cu medicamentele necesare în buzunar. Nu sunteți dumneavoastră singura, doamna Cornescu, care ați suferit pe vremea comuniştilor.

- Va rog din tot sufletul să-mi scuzați ieşirea, domnule Someşanu! spuse Daniela ridicându-se de pe fotoliu şi înclinându-se respectuos în fața directorului spitalului.

- Este în ordine, doamnă, vă rog să luați loc. Este bine că am clarificat situația.

Mihai se uită la Daniela. Niciodată de când s-au căsătorit, Mihai nu a întrebat-o ceva pe Daniela despre anii cît a stat el în închisoare. Nu a chestionat-o niciodată, de ce nu l-a vizitat la închisoare, ca să-i spună măcar că Maria este fata lui. Ana Georgescu îi povestise câte ceva despre viața Danielei cu Buneanu şi anume ca acesta, după ce a tratat-o mizerabil cît i-a fost soț, s-a împuşcat după ce pierduse totul la jocurile de noroc. Tot Ana îi povestise că Maria se născuse ca fata Tanței Georgescu şi că Toader i-a ajutat mult atunci pe Daniela şi pe Gică. Nu credea că Daniela ştie că tatăl lui, Tudor Cornescu, paralizase în urma bătăilor administrate la miliție. Niciodată nu a auzit-o pe Daniela până acum, că se consideră vinovată de şederea lui în închisoare.

- Va rog să-mi spuneți deschis, domnule Someşanu, cît mai am de trăit, întrebă Mihai cu vocea stinsă.

- Domnule Cornescu, sunteți într-o stare avansată de cancer la ficat, numit metastază hepatică. Îmi pare nespus de rău, să vă dau această veste neplacută, vă rog să mă credeți. Putem încerca cu chimioterapie ca să frânăm evoluția cancerului, dar nu cred ca avem şanse. Sunteți un om încă bine clădit din punct de vedere fizic...

- Cât credeți că mai am de trăit, domnule Someşanu?

- În cel mai fericit caz doi ani, domnule Cornescu. Îmi pare foarte rău doamnă şi domnule Cornescu să vă dau această veste.

- Desigur, vă înțelegem, domnule Someşanu.

- Domnule Cornescu, vă rog să veniți luni, pe 22 mai, aici la mine pe la ora zece, ca să stabilim programul de chimioterapie.

- Da, desigur că am să vin, vă mulțumesc.

Daniela şi Mihai îşi strânseră mâinile cu Someşanu şi părăsiră biroul.

- Mihai, eu nu mai vreau să intru acum în salonul tău. Ne despărțim aici şi vin mâine dimineață din nou. Aşează-te în pat şi odihneşte-te puțin. Multă sănătate îți doresc!

Daniela nu mai voia să-l vadă pe Mihai cum se aşează în patul din salon. Pur şi simplu îi făcea rău să vadă starea în care ajunsese. Se despărți de Mihai pe holul spitalului şi acesta se duse abătut în salonul lui.

★

Vlad Moroşanu era un bărbat prezentabil, de treizeci de ani, brunet, cu ochii căprui, suplu, osos, cu trupul de circa 1,80m înălțime. În anii liceului şi în timpul facultății activase în diverse echipe de

handbal. Acum nu mai practica sportul organizat, dar în fiecare zi alerga circa zece kilometri ca să se mențină în formă. Vlad era încă necăsătorit, dar nu ducea lipsă de admiratoare. Tocmai își făcuse porția de alergat în acea zi și trecuse pe la spital, pentru că-și uitase, cu o zi în urmă, walkman-ul în buzunarul halatului. Era îmbrăcat într-un costum de trening. Astăzi avea liber și voia, după ce ajunge acasă, să facă o tură cu bicicleta până la Băneasa ca să viziteze grădina zoologică.

Era vineri pe la ora prânzului și în spital fuseseră aduși cinci pacienți, toți grav răniți în urma unei coliziuni frontale a două autoturisme. Colegii lui de la secțiile de ortopedie, chirurgie și anestezie aveau acum de lucru până peste cap. Aceştia chemaseră tot personalul medical într-ajutor, inclusiv pe sora medicală care era în acea zi de serviciu la biroul de informații. Tocmai atunci se întâmplă că bateria buteliilor de oxigen pentru alimentarea întregului spitalul se goli și, în acelai timp, compresorul de aer comprimat se defectă și agregatul de rezervă nu mai porni.

- Bună ziua, domnule doctor Moroşanu, spuse femeia de la biroul de informații în drum spre blocul operator. Credeam că sunteți liber astăzi?

- Sunt liber Mihaela, dar mi-am uitat ieri ceva în biroul meu. De ce este acum aşa de pustiu pe aici? Unde s-au dus toți?

- Au venit cinci persoane, grav rănite într-un accident și am fost chemați toți la sălile de operație ca să dăm o mână de ajutor. Colac peste pupăză, s-au golit buteliile de oxigen și compresorul de aer comprimat, s-a defectat. Vasile de la întreținere este plecat pentru circa două ore ca să-și ia fata de la grădiniță, pentru că nevastă-sa este bolnavă. Nimeni nu știe cum să schimbe buteliile de oxigen și cum să pornească compresorul de avarie.

- Cred ca am să încerc să fac eu asta, spuse Moroşanu. Vreau numai nişte haine de lucru și, nişte scule de la Vasile.

- Dacă o faceți și p-asta, domnu doctor, sunteți o comoară, eu l-am lăsat pe Vasile să plece și acum aveam nevoie de el.

Vlad se îmbrăcă într-un overall de lucru, schimbă consumul de oxigen pe o baterie de butelii plină și pregăti compresorul de avarie pentru pornire. Compresorul de avarie nu pornise pentru că nu avea destul ulei de ungere. După ce i-a completat nivelul de ulei, Vlad s-a dus în biroul de informații, unde se afla comanda centrală a aparaturii spitalului, ca să pornească compresorul și să deschidă ventilul magnetic al liniei de oxigen. Totul funcționa acum bine și în timp optim. Doctorul Moroşanu era transpirat din cauza căldurii și, mai ales, a rapidității cu care acționase. Vlad se aşeză pe un scaun ca să-și tragă sufletul și să-și ștergeă transpirația abundentă de pe frunte.

O fată frumușică de vreo douăzeci de ani, suplă, de circa 1,65m înălțime întră în spital și se duse la biroul de informații. Avea un păr negru, lucios, care-i atârna peste umeri, era îmbrăcată cu pantaloni jeans negri, încinși cu o curea de piele lată. O bluză albă, semitransparentă, tip ie, strânsă pe corp, îi atârna peste umerii frumoşi, lăsându-i să iasă în evidență sânii proeminenți, acoperiți de un sutien negru. O geantă neagră cu baretă lungă, inscripționată cu literele D&G, îi atârna neglijent peste un umăr. Maria Cornescu își scoase ochelarii de soare cu inscripția Fosil, și-i puse în geantă. Cu o mişcare reflexă a capului își dădu părul peste umeri.

- Bună ziua, nu vă supărați, domnule...

- Moroşanu, mă numesc... spuse Vlad, ridicându-se în picioare de pe scaun, cu ochii pironiți la tânăra fată din fața biroului de informații.

- Bună ziua, domnule Moroşanu, tatăl meu este spitalizat la dumneavoastră și vreau să-i fac o vizită. Numele lui este Mihai Cornescu, îmi puteți spune, vă rog, la ce salon îl pot găsi?

- Da, desigur, am să-i caut numele în registrul pacienților, spuse Vlad, neluîndu-și ochii de la Maria. Da... desigur, numai puțin, vă rog. Vlad se uită după registru, dar nu-l găsi pe birou.

Tot cu ochii după Maria, atinse un vraf de dosare și acestea se prăvăliră pe podea. Vlad adună dosarele de pe jos și le puse cum nimerii pe masă, neluîndu-și ochii de la Maria.

- Nu găsesc registrul pacienților, vă rog numai un moment, am să sun pe cineva la telefon...

- Nu vă impacientați, domnule Moroşanu, îi spuse Maria, văzându-l evident tulburat.

Nu era pentru prima oară când Maria reuşea să-i tulbure mintea vreunui bărbat de vârsta ei. Era conştientă că este o fată frumoasa și că place bărbaților, numai că cel din fața ei nu mai era un adolescent, ci un bărbat în toată puterea cuvântului. ...și Moroşanu nu arăta deloc rău...

Sora medicală venea agale, cu registrul pacienților sub braț, spre biroul de informații. Registrul era un document oficial al spitalului și sora-șefă, din prudență, îl luă cu sine la părăsirea biroului. Maria, văzând-o, întră cu ea în vorbă, după ce îi citi numele de pe ecuson.

- Bună ziua, doamnă Pantea, mă numesc Maria Cornescu şi tatăl meu este internat aici la dumneavoastră. Puteți să-mi spuneți, vă rog, în ce salon este? Domnul Moroşanu de la întreținere, n-a putut să-mi spună, că nu avea registrul pacienților în birou.

- Domnişoara Cornescu, tatăl dumneavoastră este în salonul 321, la etajul trei, în aripa dreaptă a spitalului. Permiteți-mi să vă dau şi o altă informație şi anume, aceea că domnul doctor Moroşanu, aici prezent, nu lucrează la întreținere, ci este adjunctul medicului şef de la cardiologie.

Maria roşii şi se scuză respectuos.

- Vai, vă rog să mă scuzați, domnule doctor Moroşanu, v-am văzut îmbrăcat aşa şi am crezut că...

- ...Că haina face pe om.

- Nu, de fapt da... încerc să-mi reeee..par gafa făcută, spuse Maria, bâlbâindu-se.

- Nu este nici o problemă, am să vin cu dumneavoastră, spuse Vlad, sigur acum pe situație, ca să vă arăt unde este salonul tatălui dumneavoastră.

Moroşanu ieşi din biroul de informații şi o conduse pe Maria la liftul care ducea spre salonul unde era Mihai Cornescu.

- Va rog, încă o dată insistent, să-mi iertați gafa făcută.

- Cred ca aceasta ar fi o situație relativ simplu de rezolvat. Ar fi o posibilitate şi anume, ştiu în apropiere o cofetărie care serveşte o minunată cafea la nisip. După ce plecați de la tatăl dumneavoastră, ne putem întâlni în fața spitalului, dacă vreți, pe la ora trei şi jumătate, şi mergem la această cafeterie. Au şi nişte dulciuri excelente... adăugă Vlad ademenitor. Până atunci eu am timp să merg acasă şi să mă schimb, ca să vă pot arăta că am şi alte haine.

- Sună ispititorr invitația la o cafea bună şi la dulciurile de care ați pomenit. Credeți că astfel se poate face un transfer de la serviciul de întreținere, la profesia de medic?

- Functionează, în acest caz, numai transferul la secția cardiologie...

- Aha...

- Atunci ne vedem la ora stabilită în fața spitalului? În altă ordine de idei, prietenii îmi spun Vlad.

- Eu sunt Maria, îmi pare bine de cunoştință.

- Plăcerea este de partea mea. Transmite-i, te rog, multă sănătate tatălui tău. Nu este în secția mea, dar mâine sunt de serviciu şi am să-i fac o vizită.

★

Maria intră în salon şi obervă că tatăl ei nu arăta de loc bine. Mihai Cornescu citea „Don Qiujote”, de Miguel de Cervantes, în original. Mihai lăsă cartea pe noptieră şi-şi salută fata. Maria îşi sărută tatăl pe obraji.

- Cum îți merge, pápa?

- Bine, chiar foarte bine. Acum mă lupt cu morile de vânt, spuse Mihai, arătându-i cartea de pe noptieră.

- Mama mi-a spus că ați fost astăzi şi ați discutat cu medicul şef, Someşanu.

- Da aşa este, Someşanu este un om dintr-o bucată.

- Ce spun medicii?

- Săptămâna viitoare cred că am să încep un nou tratament.

- Cît de repede ai să-ți revii după acest tratament, pápa?

- Someşanu nu era foarte optimist, dar vor găsi ei o cale ca să mă vindece şi să mă repună pe picioare. Dar lasă asta, arăți grozav, fata tatei? Ai vreo întâlnire astăzi cu cineva?

- Da, dar invitația mi-a fost făcută acum zece minute.

- Nici nu este de mirare că cineva te-a invitat, aşa cum arăți. Cine este fericitul?

- Este un medic, un tip de la voi din spital de aici. Mâine a zis că trece pe la tine, să te vadă.

- Nici nu v-ați întâlnit înca prima oară şi vrea deja să-ți cunoasca părinții... Pare serioasă treaba! Să-mi comand deja costumul de socru-mic la nuntă?

- Pápa, nu fi ironic!

- În spitalele astea nici să glumească nu mai poate omul! Cum îl cheamă, o iscodi Mihai.

- Pápa, se vede că ați trăit pe vremea securității: cum îl cheamă, unde locuieşte, de câți ani este membru PCR, are origine socială sănătoasă, numele şi adresa exactă a țăranilor participanți la revoluția din 1907, etc. Nu, nu are nici „ordinul Lenin”, nici nu este militar ca să fie medaliat cu „Răbdarea măgarului” şi nici nu a fost „trecut pe sub chilă,” ca marinarii...

- Ți-am spus eu că mă lupt cu morile de vânt! Eşti ironică, precum Daniela.

- Oh, pápa, eşti incurabil!

- Aşa mi-a spus astăzi şi medicul şef Someşanu... Voi, cred că astăzi, v-aţi vorbit cu toţii, râse Mihai.

- Pápa, îmi cer scuze, era doar o glumă. Nu am vrut să spun asta. Îmi pare rău, că mi-a ieşit din gură aşa ceva. Mama mi-a povestit deja despre discuţia voastră cu Someşanu...

- Fii liniştită, Mărioară, nu ai nici o vină. Dar... tot nu mi-ai pus cum îl cheamă pe doctoraşul tău.

- Este un cardiolog de la voi de aici, îl cheamă Vlad.

- Vlad Moroşanu? păi acesta este cel mai bun medic de aici, cu toate că este foarte tânăr. Deci Moroşanu a pus ochii pe tine, Mărioară. Ai grijă cu aceşti cardiologi, că ei ştiu foarte bine cum să „cucerească" inimile. Când vă întâlniţi?

- Peste un sfert de oră în faţa spitalului, răspunse Maria, consultându-şi ceasul de la mână.

- Şi atunci ce mai zăboveşti cu mine aici? Mergi la oglindă, aranjează-te, fă-te chic şi mergi să-i suceşti gâtul cardiologului!

- Mai devreme ai spus că arăt grozav şi acum mă trimiţi să mă fac chic. Cum să înţeleg mai bine?

Mihai înghiţi în sec, pentru că acum el făcuse o gafă.

- Arăţi excelent, fata mea, la fel cum şi Daniela arăta la vârsta ta. Haide, mergi la rendez-vous cu Vlad şi când mai vii pe la mine să-mi povesteşti cum a fost.

- Au revoir pápa, şi fă-te bine mai repede!

- Mergi cu Dumnezeu şi distracţie plăcută, Mărioară. Nu mi-ai spus cum merge facultatea?

- Merge foarte bine, pápa, ştii că am fost întotdeauna bună la învăţătură.

- Trebuia să ai şi ceva bun de la mine! îi surâse Mihai Mariei, când ieşi pe uşă.

De cum plecă Maria, Mihai merse la toaleta şi avu iar un acces de vomă şi dureri de ficat. O soră medicală intră şi-i dădu un calmant care, de-abia după aproximativ o oră, îl linişti pe Cornescu.

★

Maria aştepta în faţa spitalului. Ieşise mai devreme de la tatăl ei din salon, deoarece nu-i făcea plăcere să-şi vadă tatăl în acea stare.

La ora trei şi jumătate punct, veni la ea un bărbat îmbrăcat într-un costum uşor de vară de culoarea cafelei, ţinând un trandafir alb în mână. Vlad îşi scoase ochelarii de soare, îi sărută mâna Mariei şi-i dădu trandafirul.

- Moroşanu de la întreţinere vă invită la o cafea, domnişoară Maria, aveţi amabilitatea să-l acompaniaţi?

- Domnule Vlad Moroşanu, gafista de serviciu Maria, vrea să bea o cafea la nisip cu dumneavoastră, să se convingă de calitatea dulciurilor cărora le-aţi făcut atâta reclama, îi aruncă Maria un surâs ironic în colţul gurii.

- Nu am exgerat cu nimic, Maria, ard de nerăbdare să te conving că reclama făcută este întemeiată.

Maria îl lua de braţ pe Vlad şi porniră spre cofetărie.

- Cum îi merge tatălui tău?

- Nu arată de loc bine şi, am o presimţire rea. Cred că tata nu mi-a spus adevărul despre starea bolii lui. În loc să-mi spună despre el, m-a întrebat cum merge cu facultatea, şi aşa mai departe.

- Deci eşti studenta, ce studiezi?

- Sunt la Universitatea din Bucureşti, la Facultatea de Limba Franceză, în anul doi.

- Oau... un domeniu foarte feminin?

- În aceeaşi măsură în care întreţinerea, este un domeniu masculin. Vreau să-ţi aduc la cunoştinţă ca în Franţa chiar şi bărbaţii vorbesc franţuzeşte.

- Trebuie să recunosc ca afirmaţia ta este foarte interesantă... Ai fost în Franţa?

- Da, am fost de câteva ori. Şi tu ai fost?

- Am fost o dată în Montpelier, la mare, în localitatea Palavas les flots.

- Şi eu am fost acolo de două ori, o dată cu părinţii la plajă şi o dată anul trecut la Universitatea din Montpelier...

- Îţi place să mergi pe munte?

- Ador drumeţiile pe munte? Ce munţi ai cutreierat?

- Făgăraş, Retezat, Apuseni, Cindrel, dar cel mai mult mi-au plăcut Penteleul, Siriul şi Ciucaşul.

- Eu, deşi părinții mei sunt bucureşteni, sunt născută la Cheia-Mâneciu.

- Bunicii mei sunt din Bucovina, dar au venit după război în Bucureşti.

- Ai mei după mama sunt olteni, iar după tată sunt bucureşteni. Pe cei din urmă nu i-am cunoscut...

Idila Mariei şi a lui Vlad s-a transformat în căsătorie la 20 ianuarie 2007. Maria a rămas la scurt timp gravidă şi la 25 octombrie 2007 se născu Victor Moroşanu.

Cumpăna vieții şi a morții, Anno Domini 2007

Anul 2007 nu a adus numai bucuriile căsătoriei Mariei cu Vlad şi apoi naşterea lui Victor Moroşanu.

Afacerile lui Mihai cu vinurile şi cu fabrica de cherestea din Valea Berii mergeau bine ca şi până atunci de altfel. Firma de contabilitate a Danielei funcționa la fel de bine. Mihai Cornescu se simțea tot mai rău şi în iulie, trebui să renunțe la serviciul de la firma domnului Marinescu. Tot în iulie Mihai îi vându lui Niculae Şoimu partea lui de acțiuni de la firmele de cherestea şi de acoperitori de case din Valea Berii. Banii primiți de pe acțiuni şi încă de două ori pe atât i-au dat Mariei şi lui Vlad şi cu aceştia şi-au cumpărat o casă în cartierul Dămăroaia.

Din martie şi până în august, se stinseră pe rând din viața Gică, Ana, Titi şi Tanța. Daniela era distrusă, deoarece în câteva luni ale aceluiaşi an, rămăsese fără părinți şi fără unchiul Titi şi mătuşa Tanța, cei care au ajutat-o ca s-o nască şi s-o crească pe Maria. Mihai era din ce în ce mai bolnav şi stătea mai mult în spital decât acasă. Cancerul se generalizase, iar Mihai arăta ca o stafie, ochii i se adânciseră în orbite, pielea corpului i se innegrise şi de- abia se mai putea ține pe picioare. Cuta de pe frunte arăta hidoasă acum. Din 24 noiembrie Mihai se aşează în pat şi nu se mai putu ridica. Pe 27 noiembrie dimineața, o chemă pe Daniela lângă el şi o rugă să aducă preotul, ca să se spovedească.

- Daniela, eu am să mă duc acum acolo unde fiecare muritor pleacă mai devreme sau mai târziu. Tu ai datoria să ai grijă de Maria, de Vlad şi, mai ales, de Victoraş, nepoțelul nostru. Să le povesteşti viața noastră cu tot ce am îndurat noi în era comunistă, ca să nu se mai repete aceasta şi cu alte generații. Am fost foarte fericit cu tine şi în oricare altă viață m-aş căsători din nou cu tine. Îți mulțumesc din inimă pentru fiecare clipă pe care am petrecut-o alături de tine. Să nu te mai consideri vinovată de ceea ce mi s-a întâmplat. A fost destinul meu şi trebuia să mi-l împlinesc... rămâi cu bine, Daniela, Dumnezeu să te aibă în paza Lui!

Soneria sună şi femeia de serviciu lăsă preotul să intre în casă, aşa cum o instruise Daniela. Vlad cu Maria veniră şi ei la scurt timp după preot şi intrară în camera muribundului.

Preotul întră înăuntru şi ceru să se aprindă o lumânare.

- Vă mulțumesc tuturor că ați venit la mine. Vlad, să ai grija de Maria şi, mai ales, de Victoraş. Rămâneți cu bine şi Dumnezeu să vă aibă în paza Lui! Lăsați-mă, vă rog, acum singur cu preotul ca să mă împărtăşesc. Vă va chema dumnealui înăuntru când va considera de cuviință.

Daniela, Maria şi Vlad ieşiră din cameră, bocind şi cu fețele şiroind de lacrimi. Preotul îşi puse patrafirul şi se aşează pe un scaun la căpătâiul lui Mihai Cornescu ca să-i asculte spovedania. După aproximativ o oră, preotul îi inchise ochii lui Mihai şi ridică vocea:

- Dumnezeu să-l odihnească pe robul Lui Dumnezeu, Mihai! Vă rog să poftiți înăuntru pentru slujbă! Domnul Mihai Cornescu a încetat acum cinci minute din viață, la 27. noiembrie 2007, ora 12:45. Cineva să cheme, vă rog, medicul de familie pentru întocmirea actului de deces.

Primeşte, Doamne Atotputernic, pe robul Tău Mihai în împăția Ta...

Epilog

Daniela se trezise. Dormise profund şi se simțea mai odihnită. Se uită la ceas şi văzu că este ora patru după-amiază. Soarele îmbăta rezerva spitalului în lumina lui sfântă. Iisus Hristos de pe crucifix o privea cu speranță. Furtuna trecuse şi Daniela nici nu simți în somnul ei profund, când se deschiseseră iar obloanele ferestrelor. Televizorul era stins. Se ridică încet din pat, cu grijă, ca să nu mişte furtunelul de perfuzie. Calendarul din perete indica ziua de joi, 28 octombrie 2010.

Îşi dădu seama că fusese vizitată de către copii în timp ce dormea, după vaza micuță de cristal în care erau trei flori de colț. Un desen făcut de Victoraş stătea sprijinit de vaza mare cu crizanteme. Se întrebă de ce nu au trezit-o, dar poate că a fost mai bine aşa.

- Da, îşi spuse, am pentru ce să trăiesc, Maria, Vlad şi mai ales Victoraş au nevoie de mine. Ei au dreptul la fericire şi eu îi pot ajuta să aibă parte de ea. Trebuie să trăiesc, mai am încă multe de rezolvat...

Simți un gol în stomac şi, realiză că-i este teribil de foame, o foame cum de mult nu-i mai fusese. Apăsă pe butonul de apelare a camerei de gardă şi o rugă pe infirmieră, când intră, să-i aducă ceva de mâncare...

Daniela deschise televizorul şi comută pe mai multe posturi. Pe unul dintre programe era un concert al formației Guns and Roses cu melodia „November rain”.

★

Pe o bancă, în comuna Cheia-Mâneciu, Cozma tocmai terminase de povestit nepotului Paraschiv, toată istoria lui Paraschiv Şoimu.

- Şi eu l-am cunoscut pe nea Paraschiv, tataie?

- Da, Chivule, Paraschiv Şoimu, eroul din Valea Berii era tocmai nea Toader.